

SLOVNÍK
NOVOZÁKONNÍ
ŘEČTINY

LADISLAV TICHÝ

NAKLADATELSTVÍ BURGET
OLOMOUC 2001

© Doc. Ladislav Tichý, Th.D.
© Nakladatelství Mgr. Jiří Burget, Olomouc 2001
ISBN 80-902798-5-6

P ř e d m l u v a

Slovník novozákonní řečtiny je řecko-český slovník k Novému zákonu středního rozsahu se zaměřením na jazykovou stránku slovní zásoby Nového zákona. Měl by umožnit těm, kdo mají aslespoň základní znalosti mluvnice novozákonní řečtiny, číst bez problémů řecký Nový zákon. U nás už po několik desetiletí slouží *Řecko-český slovník k Novému zákonu*, zpracovaný původně J. B. Součkem, který vyšel v r. 1997 už v pátém vydání. Jedná se nepochybně o znamenité a v mnohém ohledu osvědčené dílo. Součkův slovník vznikal ovšem v určité době a snažil se pokrýt potřeby tehdejších studentů. Je to např. částečná náhrada konkordance k Septuagintě. Má i některé další specifické rysy. K nim patří např. rozdělení hesláře do tří oddělených částí (slova obecná, vlastní jména, obtížné tvary) nebo uvádění slovesných hesel ve tvaru infinitivu. Naproti tomu náš slovník se věnuje více jazykové stránce novozákonní slovní zásoby a snaží se svou podobou přiblížit většině existujících slovníků novozákonní řečtiny. Je jistě také prospěšné, existuje-li větší nabídka slovníků, aby si uživatel mohl vybrat ten, který mu lépe vyhovuje.

SNŘ si neklade přehnané cíle. Pro požadavky exegetické práce bude samozřejmě zapotřebí užít podrobnějších a specializovanějších slovníků. Ovšem i exegetovi by mohl *SNŘ* posloužit alespoň pro část jeho práce, nemá-li např. momentálně po ruce slovník obsáhlejší. Při koncepci a zpracování slovníku byly inspirací, podnětem a příkladem (nejen v přednostech, ale i v nedostatecích) nejrůznější slovníky zahraniční. Údaje Součkova slovníku byly úmyslně srovnávány až po vypracování hrubého textu. V seznamu literatury jsou zachyceny ty slovníky a mluvnice, které byly nějakým způsobem nápomocné při sestavování *SNŘ*. Gramatiky sloužily hlavně pro kontrolu odlišení významů tzv. gramatických slov (předložek, spojek, částic). Obecné slovníky řečtiny pomáhají vidět slovní zásobu řečtiny Nového zákona v širší souvislosti. Seznam literatury nepředstavuje v žádném případě úplnou bibliografii z oblasti novozákonní řečtiny, nicméně uživatel s hlubším zájmem zde může najít užitečné informace pro další studium.

Autor by si přál, aby se uživateli pracovalo s tímto slovníkem co

nejlépe. Spolu s jednotlivými hesly jsou abecedně řazeny i obtížnější a nepravidelné tvary, které jsou zvlášť označeny (zvýšenou tečkou), aby jejich vyhledání bylo snazší a celková orientace ve slovníku byla rychlejší.

SNŘ se snaží zachytit především vazby a obraty, které jsou z hlediska českého uživatele obtížněji dešifrovatelné. Nemůže ovšem zachytit celou frazeologii novozákonní řečtiny. To by vyžadovalo slovník několikanásobně většího rozsahu. Slovní zásoba našeho slovníku není vymezena jen dnes standardním vydáním kritického textu Nového zákona (Nestle-Aland), ale snaží se zachytit i slova, jež jsou pouze ve variantách rukopisů. Slovník by tak mohl sloužit i pro práci s jinými vydáními řeckého Nového zákona, ať už staršími či případnými budoucími.

Autorovi zabrala práce na slovníku více než osm let volného času. Je velmi vděčen všem, kteří mu nějakým způsobem pomohli, především při korekturách textu. I přes vynaloženou námahu se samozřejmě jedná o nedokonalé dílo. Jak učí zkušenost, práce na slovnících nikdy nekončí! Za všechny nedostatky nese pochopitelně zodpovědnost sám autor, který bude samozřejmě vděčný za připomínky ke koncepci slovníku i za upozornění na jeho nedostatky.

Autorovým přáním je, aby *SNŘ* rozšířil počet těch, kteří budou číst Nový zákon v originále. Stručně vyjádřeno, práce vynaložená při sestavování slovníku nebyla marná, jestliže na něj bude možné aplikovat jeho poslední základní heslo, tj. bude-li opravdu *ωφέλιμος* — užitečný, a to především pro ty, kdo chtějí četbou Nového zákona v originále objevovat bohatství a hloubku Božího slova.

Poznámky pro uživatele

1. Všechna hesla slovníku jsou řazena abecedně. Týká se to nejen základních hesel, která zahrnují jména obecná i vlastní, ale také obtížnější určitelných tvarů. Ty jsou pro jejich rychlejší vyhledání odlišeny zvýšenou tečkou před slovem (např. *·δφθήσομαι*). Uživatel, který si není zcela jist, do které skupiny daný tvar patří, by měl ovšem hledat v celém souboru hesel.

2. Na konci každého základního hesla je v hranatých závorkách uveden počet výskytů slova v řeckém Novém zákoně (*Novum Testamentum Graece*, post Eb. et Erw. Nestle ed. B. et K. Aland, 26. vyd. 1979, 27. vyd. 1993, a *The Greek New Testament*, ed. K. Aland, M. Black, C. M. Martini et al., 3. vyd. 1975, 4. vyd. 1992). Oproti údajům konkordance H. Bachmanna a W. A. Slabého (viz seznam literatury) byly provedeny korekce podle Neiryneckovy a Segbroeckovy příručky (*New Testament Vocabulary*) i na základě zjištění vlastních (velmi dobrým pomocníkem zde byl program BibleWorks). Zvlášť jsou registrovány výskyt v tzv. krátkém (nekanonickém) závěru Markova evangelia. Např. údaj [1+1] znamená, že se dané slovo vyskytuje v uvedených edicích (v tzv. současném standardním textu Nového zákona = ST) dvakrát, z toho ovšem jednou v krátkém Markově závěru. Slova, která se nacházejí pouze v kritickém aparátu, jsou pochopitelně opatřena údajem [0]. Pravopis hesel se řídí vydáními ST. Rozdíly mezi vydáními Nestle-Aland a GNT jsou v interpunkci, pokud jde o pravopisné rozlišení slov, týká se (jak se podařilo zjistit) pouze jednoho slova: *μῆτι γε* (1 K 6,3) je psáno v GNT dohromady. Slovník zachycuje v omezeném počtu také pravopisné varianty, které jsou v jiných vydáních řeckého NZ.

3. Podstatná jména jsou uvedena (až na několik výjimek, jejichž základní tvar je v plurálu) ve tvaru nominativu singuláru. Dále je připojeno zakončení genitivu a rod, vyznačený členem (i u vlastních jmen). U nesklonných substantiv je tato skutečnost uvedena až za členem (zkratkou: neskl.).

4. U přídavných jmen trojvýchodných a dvojvýchodných jsou uvedeny všechny tvary nominativu singuláru. Jednovýchodná mají připojen ještě tvar genitivu. Slovní druh adjektiv není zvlášť vyznačen, protože ho lze vždy snadno poznat podle tvarů českých ekvivalentů.

5. Slovesa jsou uvedena (jak je v řeckých slovnících obvyklé) v základním tvaru I. osoby singuláru přítomného aktiva. Tzv. kontrahovaná (stažená) slovesa mají v heslech slovníku tvar nestažený, tj. zakončený v aktivu na -άω, -έω, -όω. U sloves, která se (z pohledu Nového zákona) vyskytují jen ve tvarech mediopasivních, má heslo tvar zakončený na -(ο)μαι. Jen malý počet sloves, která — opět z pohledu Nového zákona — fungují pouze jako slovesa neosobní, má tvar hesla

v 3. osobě singuláru. Za heslem vytištěným tučně jsou v závorce uvedeny další základní tvary, popř. někdy i tvary zcela specifické. Jsou uvedeny jen ty základní tvary, které lze odůvodněně doložit jako součást jazyka Nového zákona. Jejich pořadí je sice pravidelné, ale pro rychlou orientaci je přesto každý tvar identifikován. Přitom se ovšem např. kategorie času, je-li u následujícího tvaru stejná, neopakuje. Totéž platí také (je-li to zapotřebí) o kategorii slovesného rodu. Tvary označené jako pf. pas. (= perfektum pasivní) jsou shodné s tvary perfekta mediálního. Tyto druhé tvary jsou však v NZ mnohem řidší. Oznamovací způsob (indikativ) a přítomný čas jsou normálně uváděny bez poznámky. Tyto dvě kategorie se obvykle, není-li to pro jednoznačnost nutné, neuvádějí ani při určení zvláštních tvarů (odlišených pomocí zvýšené tečky na začátku). U Imperativu se jako základní předpokládá 2. osoba singuláru.

6. *SNŘ* se dívá na slovní zásobu Nového zákona synchronním pohledem, tzn. nesnaží se řadit významy podle chronologie vzniku nebo jejich vzájemného odvození. Jen výjimečně se někdy v závorce hned za heslem uvádí původ nebo původní význam slova, pokud to může uživateli pomoci k pochopení významů vyskytujících se v NZ.

České ekvivalenty řeckých hesel jsou odděleny čárkou, při větším významovém rozdílu středníkem. Zvláště delší hesla mívají také rozlišení významů pomocí tučných arabských číslic. Je však třeba upozornit na to, že u kratších hesel může být stejně velký sémantický rozdíl, který rozlišují u delších hesel číslice, vyznačen pouze středníkem mezi ekvivalenty. Především u předložek pojičích se s více než jedním pádem je heslo rozčleněno ještě pomocí římských číslic (I., II. atd.). V rámci tohoto rozdělení je pak další členění (pomocí arabských číslic atd.). Významy pasivních tvarů jsou uváděny samostatně zpravidla jen tehdy, pokud se u vhodných českých ekvivalentů nejedná pouze o složené pasivum (např. být nesen), ale o slovesné tvary zvrátané nebo aktivní, popř. je pasivní vazba rozvitější (sr. např. hesla γαμίζω, ἔλαττώ nebo εὐχαριστέω).

V češtině neexistuje jednotná podoba biblických jmen. Proto jsou nezřídka u vlastních jmen osob i jmen zeměpisných uvedeny dvě nebo výjimečně i tři české tvary téhož jména. Ani tím ovšem není řečeno, že dané jméno nemůže mít v češtině i jinou podobu.

Protože na mnoha místech NZ není přesný ekvivalent řeckého slova jednoznačný, byla zachovávána poměrně velká zdrženlivost při ztotožnění významů s určitými místy NZ. Uživatel slovníku by měl být schopen vybrat z nabízených ekvivalentů alespoň jeden, který odpovídá danému kontextu v NZ. Obtížnější místa jsou však překládána podle konkrétního řeckého textu NZ. Tyto citace jsou uváděny po dvojité kolmici (||), a to pro jednotlivé významy pod tučnými číslicemi vždy zvlášť. Příslušné místo v NZ je uvedeno hned za řeckým citátem a teprve potom je uveden český překlad. Ten je třeba chápat — pokud se vztahuje na doslovný, byť zkrácený, citát — podle souvislosti řeckého textu. I když jsou

vedeny někdy dvě, popř. výjimečně i tři varianty překladu, neznámá to, že jsou tím všechny možnosti překladu vyčerpány. Za dvojitou kolmicí bývají uváděna i typická spojení (většinou bez udání místa) a rovněž užití hesla v jiném slovním druhu. Další příklady i citáty následují po jednoduché kolmicí (1).

Jestliže jsou mezi ekvivalenty sloves silně zastoupeny infinitivy v dokonavém vidu, je to proto, že u těchto ekvivalentů se nejedná o přesný překlad hesla (např. u ἔρχομαι by v tomto případě mělo být „přicházím“), ale o slovníkový ekvivalent (už tvar infinitivu představuje rozdí!l) a dokonavý vid se mnohdy jevil jako výstižnější, často totiž odpovídá tvarům, které jsou vhodné pro překlad daného novozákonního textu. Jeho tvary také bývají kratší. Snaha zachovat důsledně dokonavý vid, který samozřejmě běžně odpovídá řeckému přítomnému času, by mohla vést k uvádění neživých až komických tvarů (např. „skvrnit“).

7. U každého hesla, které obsahuje řecké slovo vyskytující se v řeckém Novém zákoně (ST) pouze jednou, je vždy uvedena citace příslušného místa. U dvou výskytů jsou místa uvedena tehdy, nacházejí-li se v jedné novozákonní knize. Tři výskyty jsou identifikovány v případě, že se jedná o výskyt v rámci jedné kapitoly určité knihy NZ. Ostatní citace míst NZ jsou uvedeny podle vhodnosti. Jsou-li příslušná místa (jedno či více) uvedena na konci hesla před údajem o frekvenci slova v hranatých závorkách, je třeba mít na paměti, že se nemusejí vztahovat jen k bezprostředně předcházejícím významům v poslední části členěného hesla.

Zkratky

Pro citaci novozákonních míst je užito zkratk, které odpovídají zkratkám v českém ekumenickém překladu (*Bible*, Praha 1985). Jsou to (podle běžného pořadí knih): Mt Mk L J Sk Ř 1K 2K Ga Ef Fp Ko 1Te 2Te 1Tm 2Tm Tl Fm Žd Jk 1Pt 2Pt 1J 2J 3J Ju Zj.

Další zkratky:

abs.	absolutně (tj. bez vyjádření něho předmětu)	intr.	Intransitivní / nepřechodné sloveso
adj.	adjektivum, přídavné jméno	jedn.	jednoduchý
adv.	adverbium, příslovce	jm.	Jméno
aj.	a jiný / jiná místa	klas.	klasický tvar / význam
ak.	akuzativ	komp.	komparativ
akt.	aktivum, aktivní	konj.	konjunktiv
akt.	aktivum, aktivní	křesť.	křesťanský
aor.	aorist	lat.	latinský, latinsky
ap.	apoštol	m	maskulinum
apod.	a podobně	med.	mediální tvar / význam
aram.	aramejsky	n	neutrum, střední rod
atd.	a tak dále	n.	nebo
část.	částice	NA	26. a 27. vydání řeckého NZ Nestle-Aland
čisl.	číslovka		
dat.	dativ	náb.	náboženský
dep.	deponentní, deponentium	např.	například
dosl.	doslovný, doslovně	násl.	následující (heslo)
enkl.	enklitický	někt.	některí
f	femininum	neos.	neosobní
fut.	futurum, budoucí čas	nepr.	nepřímý
gen.	genitiv	nepr.	nepřímý
GNT	<i>The Greek New Testament</i>	neskl.	nesklonný tvar
hebr.	hebrejsky	nom.	nominativ
hl.	hlavně, hlavní	NZ	Nový zákon
hrom.	hromadný význam	nz.	novozákonní
imp.	imperativ	obv.	obvykle
impf.	imperfektum	odp.	odpovídat, odpovídající
ind.	indikativ, oznamovací způsob	os.	osobní, osoba
inf.	infinitiv	opt.	optativ
instr.	instrumentál	ot.	otázka, -y
		part.	participium

partit.	partitivní	sr.	srovnej
pf.	perfektum	ST	standardní text
pas.	pasivum, pasivní	subst.	substantivum, podstatné jméno
pej.	pejorativní, -ně		
pl.	plurál, množné číslo	superl.	superlativ
plpf.	plusquamperfektum	SZ	Starý zákon
préz.	prézens, přítomný čas	sz.	starozákonní
předch.	předcházející (heslo)	š. sm.	širší smysl
předl.	předložka	ir.	transitivní / přechodné s veso
překl.	překlad		
přen.	přeneseně, v přeneseném významu	t.L	terminus technicus
		tzv.	tak zvaný
přivl.	přivlastňovací	úč.	účelový, finální
pův.	původně, původní význam	var.	varianta
resp.	respektive	vedl.	vedlejší
rkp.	rukopis(y)	verb.	verbální, slovesný
samohl.	samohláska	vl.	vlastně
sc.	scilicet, rozuměj, doplň	v.l.	varia lectio, různočtení
semit.	semitismus	vok.	vokativ
sg.	singulár, jednotné číslo	vých.	východní
sl.	sloveso / -a, slovesný	význ.	význam
sm.	smysl	zájm.	zájmeno
sp.	spojka	záp.	západní
spec.	speciálně	zprav.	zpravidla
spoj.	spojení	zř.	zřídka
spr.	správný, správně	žid.	židovský

Literatura

- ABBOTT-SMITH, G., *A Manual Greek Lexicon of the New Testament*, 3. vyd., Edinburgh: T. & T. Clark, 1991.
- BACHMANN, H. — SLABY, W. A., *Konkordanz zum Novum Testamentum Graece von Nestle-Aland, 26. Auflage. und zum Greek New Testament*, 3. vyd., Berlin / New York: de Gruyter, 1987.
- BAILLY, A., *Dictionnaire grec-français*, édition revue par L. Séchan et P. Chantaine, Paris: Hachette, b. r. (= 26. vyd. 1963).
- BALZ, H. — SCHNEIDER, G. (Hrsg.), *Exegetisches Wörterbuch zum Neuen Testament*, I—III, Stuttgart etc.: Kohlhammer, 1980—83.
- BAUER, W., *Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur*, 6. völlig neu bearb. Aufl. im Inst. für Neutestamentl. Textforschung, Münster, unter bes. Mitw. von V. Reichmann hg. von K. Aland u. B. Aland, Berlin / New York: de Gruyter, 1988.
- BURTON, E. D., *Syntax of the Moods and Tenses in New Testament Greek*, 3. vyd., Edinburgh: T. & T. Clark, 1987 (= 1898).
- CARREZ, M., *Grammaire grecque du Nouveau Testament (avec exercices et plan de travail)*, 6. vyd., Genève: Labor et Fides, 1996.
- CARREZ, M. — MOREL, F., *Dictionnaire grec-français du Nouveau Testament*, 4e éd. revue et corrigée, Genève / Villiers-le-Bel: Labor et Fides / Société biblique française, 1992.
- DANKER, F. W. (rev. and ed.), *A Greek-English Lexicon of the New Testament and other Early Christian Literature*, 3rd ed., Chicago: The University of Chicago Press, 2000.
- HAUBECK, W. — SIEBENTHAL, H. von, *Neuer sprachlicher Schlüssel zum griechischen Neuen Testament: Römer bis Offenbarung*, Giessen: Brunnen, 1994.
- HAUBECK, W. — SIEBENTHAL, H. von, *Neuer sprachlicher Schlüssel zum griechischen Neuen Testament: Matthäus bis Apostelgeschichte*, Giessen: Brunnen, 1997.
- HOFFMANN, E. G. — SIEBENTHAL, H. von, *Griechische Grammatik zum Neuen Testament*, 2., durchges. u. ergänzte Aufl., Riehen (CH): Immanuel-Verlag, 1990.
- KASSÜHLKE, R., *Kleines Wörterbuch zum Neuen Testament: Griechisch-deutsch*, Stuttgart: Deutsche Bibelges., 1997.
- LOW, J. P. — NIDA, E. A., *Greek-English Lexicon of the New Testament Based on Semantic Domains*, 2nd ed., 2 vol., New York: United Bible societies, 1989.

- LUST, J. — EYNIKEL, E. — HAUSPIE(OVÁ), K., *A Greek-English Lexicon of the Septuagint*, Part I: A—I, Part II: K—Ω, Stuttgart: Deutsche Bibelges., 1992 a 1996.
- MONTANARI, F. et al., *Vocabolario della lingua greca*, Torino: Loescher, 1995.
- MOULE, C. F. D., *An Idiom Book of New Testament Greek*, 2. vyd., Cambridge: Cambridge University Press, 1982 (= 1959).
- MOULTON, J. H., *A Grammar of New Testament Greek*, vol. III, *Syntax*, by N. TURNER, Edinburgh: T. & T. Clark, 1993 (= 1963).
- MOUNCE, W. D., *The Analytical Lexicon to the Greek New Testament*, Grand Rapids: Zondervan, 1993.
- NEIRYNCK, F. — SEGBROECK, F. van, *New Testament Vocabulary. A Companion Volume to the Concordance*, BETHL LXV, Leuven: Leuven University Press, 1984.
- NEWMAN, B. M., Jr., *A Concise Greek-English Dictionary of the New Testament*, London: United Bible Societies, 1971.
- PREUSCHEN, E., *Griechisch-deutsches Taschenwörterbuch zum Neuen Testament*, 6. Aufl., Berlin / New York: de Gruyter, 1976.
- SCHULTE, A., *Griechisch-deutsches Wörterbuch zum Neuen Testamente*, Limburg a. L.: Steffen, 1918.
- SOUČEK, J. B., *Řecko-český slovník k Novému zákonu*, 2. doplň. vyd. připravili J. Heller a P. Pokorný, Praha: ÚCN, Kalich, 1973.
- SPICQ, C., *Lexique théologique du Nouveau Testament*, Fribourg: Editions Universitaires, 1991.
- STEYER, G., *Satzlehre des neutestamentlichen Griechisch*, 3. vyd., Berlin: Evang. Verl.-Anst., 1980.
- ZERWICK, M., *Biblical Greek, Illustrated by Examples*, 5th reprint, Roma: PIB, 1990 (= 1963).
- ZERWICK, M., *Graecitas biblica Novi Testamenti exemplis illustratur*, ed. quinta aucta et emendata, Roma: PIB, 1966.
- ZERWICK, M. — GROSVENOR(OVÁ), M., *A Grammatical Analysis of the Greek New Testament*, 4th rev. ed., Roma: PIB, 1993.
- ZORELL, F., *Lexicon Graecum Novi Testamenti*, Editio quarta typis editionis alterius expressa novaque appendice bibliographica aucta, Roma: PIB, 1990.

Α α

α *alfa* (první písmeno řecké abecedy) ||

α' (= πρώτη) *první* (v pořadí listů) [0]

Ἀαρών, ὁ (neskl.) *Árón, Aron* (Možjišův bratr) [5]

Ἀβαδδών, ὁ (hebr.; neskl.) *Abaddon* (Zhoubece, Nišitel: Zj 9,11) [1]

ἄβαρής, ἐς *neobtěžující, nezatěžující* (druhé), *neřjsoící břemenem, neřjsoící na obřiz* (2 K 11,9) [1]

αββα n. ἄββῶ n. ἄββά (aram. כּכּכּ = „Oče!“) *Abba* [3]

Ἄβελ, ὁ (neskl.) *Ábel* [4]

Ἀβιά, ὁ (neskl.) *Abia, Abijáh, Abjáf* (I. osoba v Ježišově rodokmenu: Mt 1,7b1s; 2. zakladatel kněžské třidy: L 1,5) [3]

Ἀβιαθάρ, ὁ (neskl.) *Abiatar* (velekněz: Mk 2,26) [1]

Ἀβιληνή, ἡς, ἡ *Abilena* (území na úpatí Antilibanonu: L 3,1) [1]

Ἀβιούδ, ὁ (neskl.) *Abiud* (v Ježišově rodokmenu: Mt 1,13b1s) [2]

Ἀβραάμ, ὁ (neskl.) *Abrahám, Abraham* (praotec Izraele) [73]

ἄβυσσος, ου, ἡ 1. *propast, hlubina* 2. *podsvětí; peklo* [9]

Ἄγαθος, ου, ὁ *Agabos, Agabus* (křesťanský prorok: Sk 11,28; 21,10) [2]

ἀγγεῖν inf. aor. od ἄγω

ἀγαθοεργέω *konat dobro* (1 Tm 6,18) [1]

ἀγαθοεργός, ον *konající dobro* (v.1. Ř 13,3) [0]

ἀγαθοποιέω (aor. ἡγαθοποίησα) *konat dobro, řiniú dobře; jednat správně* [9]

ἀγαθοποιία, ας, ἡ *konání dobra* (1 Pt 4,19) [1]

ἀγαθοποιός, ουῦ, ὁ *ten, kdo koná dobro* (jedná dobře; poctivec (1 Pt 2,14) [1]

ἀγαθός, ἡ, ὄν (o osobách i věcech)

dobry; užitečný; zdatný || ἀγαθόν *něco dobrého, dobro* (τὸ ἀγαθόν *dobro; dobrý skutek; io, co je dobré* / *užitečné* | (τὰ) ἀγαθὰ *dobré věci; hodnoty; statky, majetek; dobré skutky* | ἀγαθὰ λαλεῖν *mluvit dobře, říkat dobré věci* [102]

ἀγαθοουργέω (st. ἀγαθοεργέω) *prokazovat / konat dobro* (Sk 14,17) [1]

ἀγαθωσύνη, ἡς ἡ *dobrota, poctivost* [4]

ἀγαλλίασις, εως ἡ *řasoi, veselí, velká radost* [5]

ἀγαλλίαω | ἀγαλλιάομαι (aor. ἡγαλλίασα, ἡγαλλιασάμην | -ιάθην) *řasoi* (ἐπὶ τῷ θεῷ *v Bohu*), *radovat se* (ἐν τινι *z čeho, ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ v Duchu svatém*) [11]

ἄγαμος, ου, ὁ α ἡ 1. (m) *svobodný; neženatý* 2. (f) *svobodná; neprovdaná* [4]

ἀγανακτέω (aor. ἡγανάκτησα) *být vzrušen, být rozhořčen, hněvat se, zlobit se* (περὶ τινος *na koho*) [7]

ἀγανάκτησις, εως, ἡ *nazlobenost, nevole, rozhořčení* (2 K 7,11) [1]

ἀγαπάω (aor. ἡγάπησα, pf. ἡγάπηκα) *milovat* (τὴν ἀγάπην *láskou*), *mít rád; poctiú sympatie* (τινά *ke komu*), *oblíbiti si* [143]

ἀγάπη, ἡς, ἡ 1. *láska* (τοῦ θεοῦ *Boží* [např. Ř 5,5] | *k Bohu* [např. L 11,42]) 2. *hod(y) / hostina lásky* [116]

ἀγαπητός, ἡ, ὄν 1. *milovaný, milý, oblíbený, nejdražší* 2. *jediný* (syn) [61]

Ἄγάρ, ἡ (neskl.) *Hagar* (Ga 4,24,25) [2]

ἀγγαρεύω (fui. ἀγγαρεύσω, aor. ἡγγάρευσα) *vyháhat* (τινά *ti na kom co*), *nuřit* (k nějaké službě) [3]

ἀγγεῖον, ου, τὸ *nádoba; nádobka* (na olej: Mt 25,4) [1]

ἄγγελία, ας, ἡ *poselsinǝ, zvěsti; příkaz* (1 J 1,5; 3,11) [2]

ἄγγέλλω (αορ. ἠγγειλα) *oznámit, zvěstovat* (J 20,18) [1]

ἄγγελος, ου, ὁ 1. *poslanec, posel* 2. *anděl* (i přen.) [175]

ἄγγος, ους, τό *nádoba* (na ryby: Mt 13,48) [1]

ἄγε (imp. od ἄγω ve význ. ctiost.): *nuže!* (Jk 4,13; 5,1) [2]

ἄγέλη, ης, ἡ *stádo* (i verřů) [7]

ἄγενεαλόγητος, ον (*jsoucí*) *bez rodokmenu, bez předků* (Žd 7,3) [1]

ἄγενής, ἐς *neušlechtilý, neurozený; nepatrný, bezvýznamný* (1 K 1,28) [1]

ἁγιάζω (αορ. ἡγίασα, pf. pas. ἡγίασμαι, αορ. pas. ἡγιάσθην) *světít, zasvětit, posvětit* (věci i osoby) || ἁγιάζω ἑμαυτόν (J 17,19) *zasvěcuji se, obětuji se* [28]

ἁγιασμός, οὔ, ὁ *posvěcení, zasvěcení* [10]

ἅγιος, α, ον *svatý, zasvěcený, posvátný* | οἱ ἅγιοι *svatí, křesťané; svatí, andělé* | τὸ ἅγιον *svatá věc; svatyně* | τὰ ἅγια *svatyně*, (podle kontextu i *ěč*): *velesvatyně* | Ἅγια Ἀγίων *velesvatyně* | (superl.) ἁγιώτατος (Ju 20) *nejsvětější, přesvatý* [233]

ἁγιότης, ητος, ἡ *svatosť* (Žd 12,10) [1]

ἁγιωσύνη, ης, ἡ *svatosť, zasvěcení, posvěcení* [3]

ἁγκάλῃ, ης, ἡ *paže* || δέξασθαι εἰς τὰς ἄ. *vzít do náruče* (L 2,28) [1]

ἄγκιστρον, ου, τό *háček na udici, udice* (Mt 17,27) [1]

ἄγκυρα, ας, ἡ *kořva* (i přen.) [4]

ἄγναφος, ον *nesepraný, nový* || ἐπιβλημα ῥάκος ἄγναφου (Mk 2,21) *kus neseprané látky / nový kus látky* [2]

ἄγνεία, ας, ἡ (*mravní*) *čistota* (1 Tm 4,12; 5,2) [2]

ἄγνίζω (αορ. ἠγνισα, pf. ἠγνικα, pas. ἠγνισμαι, αορ. pas. ἠγνίσθην) 1. (*kultovně*) *očistit, zasvětit* 2. (pas.) *očistit se, zasvětit se* [7]

ἄγνισμός, οὔ, ὁ (*kultovní*) *očistění* (Sk

21,26) [1]

ἄγνοσέω (αορ. ἠγνόησα) *neznat, nepoznávat, nevěděti; ne(ro)rozumět* (τι *čemu*): (Žd 5,2) *provinit se* || ἄγνοῶν ἐποίησα (1 Tm 1,13) *jednal jsem v nevědomosti* [22]

ἄγνοημα, τος, τό *hřích / provinění z nevědomosti* (Žd 9,7) [1]

ἄγνοια, ας, ἡ *nevědomost, neznalost* [4]

ἄγνός, ἡ, ὅν *čistý, svatý, nevinný* [8]

ἄγνότης, ητος, ἡ *čistota, nevinnost* (2 K 6,6; 11,3) [2]

ἄγνώως (adv.) *čistě, ryze, upřímně, s čistým úmyslem* (Fr 1,17) [1]

ἄγνωσία, ας, ἡ *neznalost, nevědomost* [2]

ἄγνωστος, ον *neznámý* (Sk 17,23) [1]

ἄγορά, ἄς, ἡ *tržiště, trh; náměstí* [11]

ἄγοράζω (αορ. ἠγόρασα, pas. ἠγοράσθην) *kupovat, (na)koupiť* (τινός / *čk* τινος *zač*: *παρά τινος* od *koho*); (πřen.) *vykoupiť* [30]

ἄγοραῖος, ον *patřící k tržišti* || οἱ ἄγοραῖοι *pobudové, lůza* | (αἱ) ἄγοραῖοι (*sc. ἡμέραι* n. *σύνοδοι*) *soudní shromáždění / zasedání* (konaná na *agoře*) | ἄγοραῖοι ἄγονται *soudní shromáždění se konají* (Sk 17,5; 19,38) [2]

ἄγρα, ας, ἡ *lov, úlovek* (ryb: L 5,4,9) [2]

ἄγραμματος, ον *nevzdělaný, nevyučенý* (Sk 4,13) [1]

ἄγραυλέω *žít / nocovat venku* n. *pod širým nebem* (L 2,8) [1]

ἄγρευώ (αορ. ἠγρευσα) *chytit, polapit* (λόγω *za slovo*: Mk 12,13) [1]

ἄγριέλαιος, ου, ἡ *planý olivovník, planá oliva* (Ř 11,17,24) [2]

ἄγριος, ἰα, ον 1. *divoký, planý* || μέλι ἄ. *med divokých včel* 2. (Ju 13) *bouřlivý, rozbourřený* [3]

Ἀγρίππας, α, ὁ *Agrippa* (Herodes Agrippa II.: Sk 25 a 26) [11]

ἄγρός, οὔ, ὁ 1. *pole* (volná krajina i obdělávaný pozemek); *venkov* 2. (v pl.) *dvory, dvorce, (malé) vesnice* [36]

ἄγρουπνέω *být bdělý, bdít* (ὑπέρ τινος *nad čím*), *dávat pozor* (εἰς τι *nač*) [4]

ἀγρουπνία, ας, ἡ *bdžni, probdělá noc* (2 K 6,5; 11,27) [2]

ἄγω (fut. ἄξω, aor. ἤγαγον, Inf. ἀγαγεῖν, aor. pas. ἤχθην, fut. pas. ἀχθήσομαι) 1. *vést; přivést* (πρός τινα ke komu), *přinést, přivézt, zavézt*; (přen.) *hnát, strhávat* 2. *odvést, zatknout* 3. *trvat* || τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει (L 24,21) *už je to třetí den* 4. *jít, odejít* || ἄγωμεν *pojďme!* 5. *strávit* (čas) (možná tak L 24,21; pak třeba doplnit podmět: Ἰησοῦς (sr. 3.)) 6. *slavit, konat* || ἀγοραῖοι ἄγονται *viz ἀγοραῖος* 7. (pas.) *nechat se vést; řídit se* (πενεύματι *Duchem*) [67]

ἀγωγή, ἥς, ἡ *zrůsob živoia, jednáni* (2 Tm 3,10) [1]

ἄγων, ὠνος, ὁ *boj, zápas; závod; úsilí, nasazení* [6]

ἄγωνία, ας, ἡ *úzkost, strach, hrůza* (L 22,44) [1]

ἄγωνίζομαι (aor. ἠγωνισάμην) 1. *bojovat, zápasit* (ὅπερ τινος o koho, za koho); *soutěžit, závodit* 2. (velmi) *se snažit* (+ Inf.) [8]

Ἀδάμ, ὁ (neskl.) *Adam* (první člověk, praotec lidstva) [9]

ἄδωπνος, ον *bezplatný, (jsoucí) zdarma* (1 K 9,18) [1]

Ἀδδί, ὁ (neskl.) *Ad(d)* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,28) [1]

ἀδελφή, ἥς, ἡ *sestra* (i přen.); *příbuzná* — sr. násl. [26]

ἀδελφός, οῦ, ὁ *bratr* (i přen.); *příbuzný, soukmenovec* || ἀδελφοί může znamenat také *bratři a sestry* n. *sourozenci* (tak zřejmé L 21,16) [343]

ἀδελφότης, ητος, ἡ *bratrství, společenství* (věřících); (kollektivně:) *bratři* (1 Pt 2,17; 5,9) [2]

ἄδηλος, ον 1. *neznatelný, neviditelný* 2. *nejasný, nezřetelný* [2]

ἀδηλότης, ητος, ἡ *nejistota* (πλούτου *bohatství*; 1 Tm 6,17) [1]

ἀδήλως (adv.) *nejistě, bez cíle, jen tak* (1 K 9,26) [1]

ἀδημονέω *být úzkoslivý / přepaden úzkostí; být ve strachu; být znepokojen / neklidný* [3]

ἄδης, ου, ὁ *hádes, podsvětí; peklo* [10]

ἀδικίτρος, ον *nestranný, nedělající rozdíly, (jsoucí) bez předsudků; nevádající, nerozkořísaný* (Jk 3,17) [1]

ἀδιάλειπτος, ον *neustálý, ustavičný, stálý, trvalý* [2]

ἀδιαλείπτως (adv.) *neustále, ustavičně, stále* [4]

ἀδιαφορία, ας, ἡ *čistota, ryzost* (v.l. Tt 2,7) [0]

ἀδικῶ (aor. ἠδίκησα) 1. (intr.) *dělat zlo, působit bezpráví; být vinen* 2. (tr.) *špatně zacházet* (τινά s kým), *poškodit; ublížit, křivdit* (τινά ti komu v čem) 3. (pas.) *zakusit bezpráví, utrpět škodu* || ἀδικούμενοι *μισθὸν ἀδικίας* (2 Pt 2,13) *když zakusí trest jako odplatu za svou špatnost* [28]

ἀδικίημα, τος, τό 1. *bezpráví, křivda* 2. *provinění* [3]

ἀδικία, ας, ἡ 1. *bezpráví; špatnost* 2. *nespravedlnost* [25]

ἀδικοκρίτης, ου, ὁ *nespravedlivý soudce* (v.l. Tt 1,9) [0]

ἄδικος, ον *nespravedlivý, nepoctivý* [12]

ἀδίκως (adv.) *nespravedlivě, nezaslouženě* (1 Pt 2,19) [1]

Ἀδμίν, ὁ (neskl.) *Admin* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,33) [1]

ἄδόκιμος, ον *neosvěděný; nepotřebný, bezcenný; neschopný* (πρός τι čeho) [8]

ἄδολος, ον *nefalšovaný, ryzí* (1 Pt 2,2) [1]

Ἀδραμυττηνός, ἡ, ὄν (jsoucí) z *Adramyia / Adramytteia* (přístavu v Egejskému moři: Sk 27,2) [1]

Ἀδρία, ου, ὁ *Adria, Jaderské moře* (Sk 27,27) [1]

ἄδρότης, ητος, ἡ *hojnost; bohatý dar, plná síla* (2 K 8,20) [1]

ἀδυνατέω (fut. ἀδυνατήσω) *být nemožný* (παρά τινος u koho, pro koho) [2]

ἀδύνατος, ον 1. *slabý, neschopný* || ὁ ἄ

- slabý* (ve víře) (Ř 15,1) 2. *nemocný* (τοῖς ποσὶν *na nohy*) 3. *nemožný* || τὸ ἄ. τοῦ νόμου (Ř 8,3) *co zákon nemohl* [10]
- ἀδυσβαστακτος, *on lehce snesitelný* (v.l. Ml 23,4) [0]
- ἄδω *zpívat* [5]
- ἀεὶ (adv.) *stále, pořád, neustále; odjakživa; vždycky* [7]
- ἀετός, οὐδ, ὁ 1. *orel* 2. *sup* [5]
- ἄζυμος, *on nekvašený* (1 přen.) || τὰ ἄζυμα *nekvašené chleby; svátky nekvašených chlebů* [9]
- Ἄζωρ, ὁ (neskl.) *Azor, Azór* (v Ježíšově rodokmenu: Ml 1,13n.) [2]
- Ἄζωτος, *ou, ἡ Ἄζοι, Azóti, Ašdod* (jedno z pěti filistánských měst: Sk 8,40) [1]
- ἄηδία, *as, ἡ nevole, nelibost; zář* (v.l. L 23,12) [0]
- ἄηρ, ἔρος, ὁ *vzduch* [7]
- ἀθανασία, *as, ἡ nesmrtelnost* [3]
- ἀθάνατος, *on nesmrtelný* (v.l. 1 Tm 1,17; Zj 6,8) [0]
- ἀθέμιτος, *on nedovolený, nezákonný; nepřístojný, odporový* [2]
- ἄθεος, *on bezbožný, (jsoucí) bez Boha* (Ef 2,12) [1]
- ἄθεσμος, *ou, ὁ nižemník, prostopášník* (2 Pt 2,7; 3,17) [2]
- ἀθετέω (fut. ἀθετήσω, aor. ἠθέτησα) 1. *vyřadit, zrušit, prohlásit za neplatné; porušit* 2. *přehlížet, nedbat* (τι *nač*), *pohrdat* (τινά *kým*) 3. *odmítnout, neuznat* [16]
- ἀθέτησις, *ewos, ἡ zrušení; anulace, prohlášení neplatnosti; odstranění* (Žd 7,18; 9,26) [2]
- Ἀθῆναι, ὦν, αἱ *Athény* [4]
- Ἀθηναῖος, *a, ὁ athénský* || ὁ Ἄ. *Athélan* (Sk 17,21.22) [2]
- ἀθλέω (aor. ἤθλησα) *zápasit, bojovat* (2 Tm 2,5bis) [2]
- ἄθλησις, *ewos, ἡ zápas* (Žd 10,32) [1]
- ἀθροίζω (aor. ἤθροισα, pf. pas. ἤθροισμαι) *shromáždit* (L 24,33) [1]
- ἀθυμέω *býti bez odvahy, ztratit odvahu* (Kο 3,21) [1]
- ἀθῶος, *on nevinný* || ἄ. εἶναι *býti nevinen* (ἀπό τινος *čim*) (Ml 27,4.24) [2]
- αἴγειος, *εία, εἰον kozí* (Žd 11,37) [1]
- αἰγιαλός, *οὐδ, ὁ břeh, pobřeží; pláž* [6]
- Αἰγύπτιος, *ία, ὁ egyptský* || ὁ Α. *Egyptlan* [5]
- Αἴγυπτος, *ou, ἡ Egypt* [25]
- αἰδῖος, *on vděčný, trvalý* [2]
- αἰδώς, *οὐς, ἡ stud, ostych; bázeň; úcta* (1 Tm 2,9) [1]
- Αἰθίοψ, *οπος, ὁ Etiopan* (Sk 8,27bis) [2]
- αἶμα, *τος, τό krev* (1 přen.); *zabití* || σὰρξ *καὶ αἷμα* (Ml 16,17 aj.) *n, αἷμα κ. σὰρξ „ἔλο a krev“ = (slabý/smrtelný) život* | αἷματα *krev* (jako prvek plození), *přirozený původ* [97]
- αἵματεκχυσία, *as, ἡ prolití krve* (Žd 9,22) [1]
- αἰμορροεῶ *trpět krvácením* (Ml 9,20) [1]
- Αἰνέας, *ou, ὁ Eneás* (Sk 9,33n.) [2]
- αἴνεσις, *ewos, ἡ chvála* (Žd 13,15) [1]
- αἰνέω *chválit, velebit* (τινά *n. tiví koho*, ἐπὶ *τινι n. περι τινος zač*) [8]
- αἰνίγμα, *τος, τό hádanka, záhada* || ἐν αἰνίγματι *nejasně, míhavě; nepřímě* (1 K 13,12) [1]
- αἶνος, *ou, ὁ chvála, čest* [2]
- Αἰνών, *ή* (neskl.) *Ainon* (místo pobytu Jana Křtitele: J 3,23) [1]
- αἶψ, *αἰγός, ἡ n. ὁ koza* (f); *kozel* (m; v.l. L 15,29) [0]
- αἰρέομαι (fut. αἰρήσομαι, aor. εἰλάμην *n. εἰλόμην*, part. ἐλόμενος) *vybrať (si), zvolit (si); dáti přednost* (τι *čemu; + Inf. aby*) [3]
- αἰρεσις, *ewos, ἡ sirana, (názorová) skupina, škola; sekta* [9]
- αἰρετίζω (aor. ἠρέτισα) *vyvolit (si)* (Ml 12,18) [1]
- αἰρετικός, *ή, ὁν rozkolný, bludařský, bludný, heretický* (Tl 3,10) [1]
- αἶρω (fut. ἄρῶ, aor. ἤρα, imp. ἄρον, pf. ἤρακα, pas. ἤρμαι, aor. pas. ἤρθην, fut. pas. ἄρθήσομαι) 1. *zvednout, pozvednout; sebrať, posbírat; vybrat* (peníze) 2. *nést;*

odpést, uchopit, vzít (si); vzít na sebe; odejmouti; odřezat; zničit; zrušit 3. odsíraní; zabít, popravit ἢ αἶρε τοῦτον (L 23,18) pryč s ním! ἢ ἄρον, ἄρον (J 19,15) pryč. pryč (s ním)! 4. (Sk 27,13) zvednout koivu, odplout 5. držet v napětí ἢ τὴν ψυχὴν τινος αἶρειν držet koho v napětí/nejistoti 6. (pas.) býti odňat; zvednout se [101]

αἰσθάνομαι (konj. aor. αἴσθωμαι) rozumět. chápat (L 9,45) [1]

αἴσθησις, εως, ἡ νηπιανὸς, νηπιάνη, (jemný) úsudek, schopnost rozumět, chápaní (Fp 1,9) [1]

αἰσθητήριον, ου, τό νηπιανὸς, smysl (Žd 5,14) [1]

αἰσχροκερδής, ές ziskuchtivý, hamižný, lakoiný [2]

αἰσχροκερδῶς (adv.) ziskuchtivě, hamižně (1 Pt 5,2) [1]

αἰσχρολογία, ας ἡ hanobící/pomlouvačná řeč (Kc 3,8) [1]

αἰσχρός, ά, όν hanebný, neslušný, (mravně) špinavý [4]

αἰσχροτής, ητος ἡ hanebnost; hanebná řeč (Ef 5,4) [1]

αἰσχύνη, ης, ἡ 1. stud, stydlivost, ostych 2. hanba, zahanbení 3. hanebnost, hanebný čin [6]

αἰσχύνομαι (ful. αἰσχυνθήσομαι, aor. ἡσχύνθην) 1. (akt. význ.) stydět se, ostychat se 2. (pas. význ., např. 2 K 10,8) býti zahanben, dojsi hanby (ἀπό τινος před kým / u koho) [5]

αἰτέω (ful. αἰτήσω, aor. ἤτησα, pf. ἤτηκα) 1. prosit, žádat (τινά τι od koho co / koho oě; τι ἀπό / παρά τινος co od koho) 2. (med., rozdíl oproti akt. není příliš patrný) žádat (+ ak. s Inf.), prosit (pro sebe); vyprositi si, vyžádat si [70]

αἴτημα, τος, τό prosba, žádost [3]

αἰτία, ας, ἡ 1. příčina, důvod ἢ δι' ἣν αἰτίαν z toho/το) důvodu, proto 2. poměr, vztah (Mt 19,10) 3. provinění, vina 4. obvinění, obžaloba [20]

αἰτιόομαι (aor. ἠτιόσάμην) obvinit, obžalovat (v. l. Ř 3,9) [0]

αἴτιον, ου, τό vina, provinění ἢ αἴ. θανάτου vina zastluhujíci smrti [4]

αἴτιος, ου, ό ῥυνοδοε, πρῆξινα, zdroj (Žd 5,9) [1]

αἰτίωμα, τος, τό obvinění (Sk 25,7) [1]

αἰφνίδιος, ον náhlý, neočekávaný [2]

αἰχμαλωσία, ας, ἡ zajetí (ve válce); (válce) zajetí (i přen.) [3]

αἰχμαλωτεύω zajmout, uvrhnout do zajetí (i přen.; Ef 4,8) [1]

αἰχμαλωτίζω (aor. pas. ἠχμαλωτίσθην) 1. zajmout, uvrhnout do zajetí (i přen.) ἢ

αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοήν (2 K 10,5) uvádíme každou myšlenku do poslušnosti 2. (přen.) zachytit (γυναῖκαρια ženštiny), svěsti [4]

αἰχμάλωτος, ου, ό zajatec, vězeň, uvězněný (L 4,18) [1]

αἰών, ὠνος, ό 1. dávnověk, minulost; budoucnost, věčnost 2. doba světa; svět; věk ἢ εἰς (τόν) αἰ. n. εἰς τοὺς αἰ. (τῶν αἰ.) να νέκυ, πανζdy 3. (pl.) věky; světy, vesmír 4. (zosobněný) alón, eón (jako zlá síla) [122]

αἰώνιος, ον (i někdy -ία) věčný; (pra)dávný [70+1]

ἀκαθαρσία, ας, ἡ 1. špína, nečistota 2. špatnost, nemravnost, nečest [10]

ἀκάθαρτος, ον 1. nečistý (morálně n. kulturně) ἢ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον nečistý/zlý duch 2. nečestný, smílný, chlípný [32]

ἀκαιρέομαι nemít čas/příležitost (Fp 4,10) [1]

ἀκαίριος (adv.) nevhod, v nepravý čas (2 Tm 4,2) [1]

ἄκακος, ον (jsouci) bez falše, bezelstný; nevinný [2]

ἄκανθα, ης, ἡ bodlák, trnitý keř; (zvl. pl.) bodláči, trní [14]

ἀκάνθινος, η, ον trnitý ἢ ἄ. στέφανος trnová koruna [2]

ἄκαρπος, ον 1. neuzitečný, neplodný 2. ne-

- úrodný (1 přen.) [7]
 ἀκατάγνωστος, ον *nenapadnuelný, (jsoucí) bez výtky* (Ττ 2,8) [1]
 ἀκατακάλυπτος, ον *nezahalený, nepokrytý, nezakrytý* (1 K 11,5.13) [2]
 ἀκατάκριτος, ον *neodsouzený* (Sk 16,37; 22,25) [2]
 ἀκατάλυτος, ον *nezničitelný, věčný* (Žd 7,16) [1]
 ἀκατάπαυστος, ον *nenasytný* (v.1. 2 Pi 2,14) [0]
 ἀκατάπαυστος, ον *neklidný, neustávající; nenasytný* ἢ ἄ. ἀμαρτίας stále hřešící (2 Pi 2,14) [1]
 ἀκαταστασία, ας, ἡ 1. *nepokoj, neklid; vzbouření 2. nepořádek, zmatek* [5]
 ἀκατάστατος, ον *nestálý, vřikavý, kolísavý; neklidný, nedávající si pokoj* (Jk 1,8; 3,8) [2]
 ἀκατάσχετος, ον *nespouzaný, neovládatelný* (v.1. Jk 3,8) [0]
 Ἀκελδαμάχ (neskl.; aram. „Pole krve“) *Hakeldamach* (Sk 1,19) [1]
 ἀκέραιος, ον (v.1. „nesmíšený“) *čistý, nezkažený, nevinný; bezelstný* [3]
 ἀκήκοα pf. od ἀκούω
 ἀκηδεμονέω *být úzkostlivý/úzkostný* (v.1. Mk 14,33) [0]
 ἀκλινής, ἐς *nepěnný, neotřesitelný, pevný* (Žd 10,23) [1]
 ἀκμάζω (aor. ἤκμασα) *uzrát, být zralý* (Zj 14,18) [1]
 ἀκμήν (adv.) *ještě, dosud* (Mt 15,16) [1]
 ἀκοή, ἥς, ἡ 1. *sluch; ucho; slyšení* ἢ ἀκοῆ ἀκούσετε *jistě uslyšíte 2. zpráva, pověst* (Ἰησοῦ ο *Ježíšovi*); *kázání, zvěst* [24]
 ἀκολουθεῶ (fut. ἀκολουθήσω, aor. ἠκολούθησα, pf. ἠκολούθηκα) *následovat* (τινί ἢ ὀπίσω τινός n. μετά τινος koho; ἢ přen.), *sledovat, jít za* (τινί kým), *jít vzadu* [90]
 ἀκούω (fut. ἀκούσω n. ἀκούσομαι, aor. ἤκουσα, pf. ἀκήκοα, aor. pas. ἠκούσθη) 1. (*uslyšet* (τινός / τι co; τινός koho; τινά o kom; τί τινος / παρά τινος

- 1 από τινός co od koho), *naslouchat* (τινός komu); *poslechnout si* (τινός περί τινος koho o čem); *poslouchat; vyslyšet 2. rozumět, chápat* [428]
 ἀκρασία, ας, ἡ *nevázanost, nezdrženlivost, nezřízenost, nestřídmost* [2]
 ἀκρατής, ἐς *neovládatel se, nevázaný* (2 Tm 3,3) [1]
 ἄκρατος, ον *nemíšený, nezředený* (Zj 14,10) [1]
 ἀκρίβεια, ας, ἡ *přesnost* (Sk 22,3) [1]
 ἀκρυβέστερον *komp. od ἀκριβώς*
 ἀκριβής, ἐς *přesný, přísný* ἢ (superl.) ἀκριβέστατος *nejpřísnější* (αἴθρεις Ἰσκολα, směr, strana: Sk 26,5) [1]
 ἀκριβῶ (aor. ἠκρίβωσα) *důkladně / přesně se vyptávat* (Mt 2,7.16) [2]
 ἀκριβῶς (adv.; *komp. ἀκριβέστερον*) *přesně, pečlivě, důkladně* [9]
 ἀκρίς, ἶδος, ἡ *kobylka* [4]
 ἀκρατήριον, ου, τό *soudní místnost, soudní sál* (Sk 25,23) [1]
 ἀκρατής, οὔ, ὁ *posluchač* [4]
 ἀκροβυστία, ας, ἡ 1. *předkožka 2. neobřezanost 3. neobřezání, pohané, pohano-křesťané* ἢ ἀκροβυστιαν ἔχειν (sr. Sk 11,3) *být neobřezaný* [20]
 ἀκρογωνιαῖος, α, ον *úhelný, rohový* (κάμεν) ἢ ὁ ἄ. *nárožní kvádr, základní kámen* [2]
 ἀκροθίνιον, ου, τό *prvotina; (nejlepší) kořist* (Žd 7,4) [1]
 ἄκρον, ου, τό *vrchol, špička; konec* [6]
 Ἀκύλας, ὁ (ak. -av) *Akylia* (manžel Prisky / Priscilly, přítel a spolupracovník apoštola Pavla) [6]
 ἀκρούρα (aor. ἠκύρωσα) *činit neplatným, zneplatnit, zrušit* [3]
 ἀκωλύτως (adv.) *bez zábran, bez překážek* (Sk 28,31) [1]
 ἄκων, ἄκουσα, ἄκων *neochotný, nedobrovolný, nucený* (adj. tvar v adverbialním význ.: 1 K 9,17) [1]
 ἀλάβαστρος, ου, ὁ n. ἡ, (ρονηζέ:) *ἀλάβαστρον, τό alabastr; alabastroná ná-*

doba (να vonnou mast) [4]
ἀλαζονεία, ας, ἡ *chvástavnost, vychloubač-nost; okázalost, honosnost* [2]
ἀλαζων, ονος, ὁ *chlubil, chlubič* [2]
ἀλαλάζω *hlasiť křičei, nařikai; ječe, řičei* (Mk 5,38; 1 K 13,1) [2]
ἀλάλητος, ον *nevystouletný, nevýstovný; nehlasný* (Ř 8,26) [1]
ἄλαλος, ον *němý, bezhlasý* (Mk 7,37; 9,17,25) [3]
ἄλας, ατος, τό *sůl* [8]
ἄλασσα *místo Λασαία* (v.J. Sk 27,8; *místo na Křetíě*) [0]
ἀλαεῖς (nepr.) pl. od ἀλιεύς
ἀλειψω (aor. ἤλειψα, pas. ἤλειφθην) *ma-zai* [9]
ἀλεκτοροφωνία, ας, ἡ *kuropění* (Mk 13,35; v.L Mt 26,34) [1]
ἀλέκτωρ, ορος, ὁ *kohout* [12]
Ἄλεξανδρεύς, ἑως, ὁ *obyvatel Alexandrie* (v Egyptě), *Alexandřan* (Sk 6,9; 18,24) [2]
Ἄλεξανδρινός, η, *ον alexandrijský* (Sk 27,6; 28,11) [2]
Ἄλέξανδρος, ου, ὁ *Alexandr* (J. přísluš-ník velekněžského rodu: Sk 4,6; 2. Žid z Efesu: Sk 19,33; 3. odpadlík, kováf: 1 Tm 1,20; 2 Tm 4,14; 4. syn Šimona z Ky-rény: Mk 15,21) [6]
ἄλυσρον, ου, τό (*πρσενιανά*) *mouka* [2]
ἀλήθεια, ας, ἡ *pravda; skutečnost; prav-divost, spolehlivost, upřímnost* || ἐν ἀλη-θείᾳ v *pravdě; skutečně, oprávně; (ve význ. Insti.) pravdou* | ἀληθείᾳ *pravdi-vě, upřímně; skutečně* | ἐπ' ἀληθείας *sku-tečně, pravdivě, správně* [109]
ἀληθεύω *řikai pravdu; býti pravdivý* [2]
ἀληθής, ἑς *pravdivý; pravý, skutečný; upřímný* [26]
ἀληθινός, ἡ, ὄν *skutečný, pravý; prav-divý, věrohodný; spolehlivý* [28]
ἀλήθω (aor. ἤλεσα) *mít* [2]
ἀληθῶς (adv.) *oprávně, skutečně, vpravdě, vskuitku* [18]
ἀλιεύς, ἑως, ὁ *rybář* [5]

ἀλιεύω *chytat /lovit ryby* (J 21,3) [1]
ἀλίζω (aor. pas. ἤλισθην) *solít, osolít* (1 přen.) [2]
ἀλισγιμα (aor. pas. ἤλισγήθην) *poskvrnit* (v.l. Mk 9,49) [0]
ἀλισγιμα, τος, τό *poskvrnění, poskvr-něná věc* (Sk 15,20) [1]
ἀλισθήσομαι fut. pas. od ἀλίζω
ἄλλα pl. n. od ἄλλος
ἄλλά, před samohl. většinou **ἄλλ'** (sp.) *ale, spíše napak, (a)vsak; nýbrž; přece; nebo* (např. Mt 11,8); *ba, dokonce* || **ἄλλά** γε *ale přece, ale rozhodně, přece aspoň* | **ἄλλά** γε καὶ *ale dokonce, a navíc* | **ἄλλ'** ἢ (pro záporu) *ale, nýbrž, než* [638]
ἀλλάσσω (fut. ἀλλάξω, aor. ἤλλαξα, fut. pas. ἀλλαγήσομαι) 1. *změnit, pře-měnit, proměnit* 2. *zaměnit, vyměnit* (τι ἐν τι co zač) [6]
ἀλλαχόθεν (adv.) *od jinud; na jiněm místě, jinudy* (J 10,1) [1]
ἀλλαχοῦ (adv.) *jinam* (Mk 1,38) [1]
ἀλληγορέω *mluvití obrazně /alegoricky* (Ga 4,24) [1]
ἀλληλουϊά (hebr. „chvalte Hospodina“) (*h)aleluja* (Zj 19,1.3.4.6) [4]
ἀλλήλων (gen. pl.), (dat. -οις, ak. -ους) (zájm. vzájemnosti) *navzájem, vzájemně; se, si* || ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους *řikali si navzájem* | ἐδὸν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλή-λοις (J 13,35) *budete-li mít vzájemnou lásku* [100]
ἀλλογενής, οὔς, ὁ *cizinec* (L 17,18) [1]
ἄλλομαι (aor. ἤλάμην) 1. *skákat; vyskočit* 2. (o vodě) *tryskat, pramenit* [3]
ἄλλος, η, ο *jiný, druhý, další* || **ἄλλος ... ἄλλος** *jedem ... druhý* [155]
ἀλλοτριεπίσκοπος, ου, ὁ *šroual, kdo sirká nos do cizích věcí* (význ. není zcela jistý, protože první výskyt je právně | Pt 4,15) [1]
ἀλλότριος, ἰα, ον *cizí; nepřátelský* || ὁ ἄ. *cizinec* | τὸ ἄ. (L 16,12) *cizí majetek* [14]
ἀλλόφυλος, ον (*jsoucí*) z *cizího kmene* || ὁ ἄ. *poňan* (Sk 10,28) [1]

ἄλλως (adv.) jinak || τὰ ἄ. ἔχοντά (1 Tm 5,25) (skutky) odlišněho / jiného druhu, vyjadřující jinak [1]

Ἄλμει, ὁ (neskl.) Almi (v.l. L 3,33) [0]

ἄλοάω μιᾶνι (oblii) [3]

ἄλογος, ον nerozumný; nesmyslný, nelogický [3]

ἄλόη, ης ἢ aloē (rostlina; J 19,39) [1]

ἄλος, ἄλός, ὁ sůl (v.l. Mk 9,49) [0]

ἄλυκός, ἡ, ὄν slaný (Jk 3,12) [1]

ἄλυπος, α, ον (komp. ἄλυπότερος) bezstarostný (Fr 2,28) [1]

ἄλυσις, εως, ἡ 1. řeiěz 2. (přen.) pouša, vězení [11]

ἄλυσιτελής, ἐς zbytečný, (jsoucí) bez užítku (Žd 13,7) [1]

ἄλφα, τό (neskl.) alfa (první písmeno řecké abecedy, tj. počátek) [3]

Ἄλφατος, ου, ὁ Alfeus (asi 2 osoby: 1. otec celníka Leviho; Mk 2,14; 2. otec apoštola Jakuba; Mk 3,18 par.) [5]

ἄλων, ος, ἡ mlár [2]

ἄλώπηξ, εκος, ἡ liška (1 přen.) [3]

ἄλωσις, εως, ἡ chytání, lov (2 Pt 2,12) [1]

ἄμα I. (adv.) 1. současně, zároveň 2. společně (σύν τινι s kým); všichni (dohromady) II. (předl. s dat.) spolu s(e) || ἄμα πρῶτῃ (Mt 20,1) hned ráno [10]

ἄμαθής, ἐς neznalý, nepoučený, nevyučení (2 Pt 3,16) [1]

ἄμαραντινος, η, ον nevdnoucí, nepomíjivý (1 Pt 5,4) [1]

ἄμαραντος, ον nevdnoucí, nepomíjivý (1 Pt 1,4) [1]

ἄμαρτάνω (fut. ἄμαρτήσω, aor. ἤμαρτον n. ἡμάρτησα, pf. ἤμαρτηκα) hřešit (εἰς τινα / ἐνώπιόν τινος proti komu; τι εἶν, v čem), provinít se, chybovat || ἄ. ἄμαρτιον δοπουῖετ se hřichu [43]

ἄμαρτημα, τος, τό provinění, hřích [4]

ἄμαρτία, ας, ἡ hřích, provinění || (τὸ, τὰ) περὶ ἄμαρτίας οὐδέ / οὐδέι za hřích(y) [173]

ἄμαρτυρος, ον nedosvědčený, (jsoucí) bez svědectví (Sk 14,17) [1]

ἄμαρτωλός, ὄν hřivný || ὁ ἄ. hřivník | ἡ ἄ. hřivnice [47]

ἄμαχος, ον pokojný, mírumilovný [2]

ἄμάω (aor. ἤμησα) (po)žnout, poséci, sklídat (Jk 5,4) [1]

ἄμεθυσος, ου, ὁ n. ἡ ametyssi (v.l. Zj 21,20) [0]

ἄμεθούστινος, ον (jsoucí) z ametystu (v.l. Zj 21,20) [0]

ἄμεθυστος, ου, ὁ n. ἡ ametyssi (drahý kámen, asi flakoné barvy; Zj 21,20) [1]

ἄμελέω (aor. ἤμέλησα) nestarat se (τινός οε), zapledbávat (τινός σο), nedbat [4]

ἄμεμπτος, ον bezvadný, bezchybný, bezúhonný [5]

ἄμεμπτως (adv.) bezchybně, bez výtky (1 Te 2,10; 5,23) [2]

ἄμεριμνος, ον bezstarostný, (jsoucí) bez starostí [2]

ἄμετάθετος, ον nezměnitelný || τὸ ἄ. nezměnitelnost (Žd 6,17,18) [2]

ἄμετακίνητος, ον neochvějný, neotřesitelný (1 K 15,58) [1]

ἄμεταμέλητος, ον (jsoucí) bez lítosti, jehož netřeba litovat; neodvolatelný [2]

ἄμετανόητος, ον nekajícný, zatvrzelý (Ř 2,5) [1]

ἄμετρος, ον nezměrný, (jsoucí) bez míry || εἰς τὰ ἄ. přesahující hranice (2 K 10,13,15) [2]

ἄμην (hebr. אָמֵן / אָמֵן „být pevný / pravdivý“; liturgická formule, sloužící také k potvzení výroků) amen, vpravdě, skutečně || (také:) τὸ ἄ. (1 K 14,6; 2 K 1,20) | ὁ ἄ. (Zj 3,14) [128+1]

ἄμήτωρ, gen. ορος (jsoucí) bez matky (Žd 7,3) [1]

ἄμιαντος, ον neposkvrněný, bezvadný [4]

Ἄμιναδάβ, ὁ (neskl.) Aminadab (v Ježíšově rodokmenu; Mt 1,4bis; L 3,33) [3]

ἄμμον, ου, τό písek (v.l. Ř 4,18) [0]

ἄμμος, ου, ἡ písek [5]

ἄμνός, οὔ, ὁ beránek [4]

ἄμοιβή, ἡς, ἡ odměna; dík, vděk (1 Tm 5,4) [1]

ἄμορφος, *ον* *oškliný, zneivořený* (v.l. 1 K 12,2) [0]

ἄμπελος, *ου, ή* *vinný kmen* [9]

ἄμπελοργός, *οῦ, ό* *vinář* (L 13,7) [1]

ἄμπελών, *ῶνος, ό* *vinice* [23]

Ἄμπλιᾶτος, *ου, ό* *Ampliatius* (řimský křesťan: Ř 16,8) [1]

ἀμύνομαι (*αορ.* ἡμυνάμην) *pomáhat, přispět na pomoc* (Sk 7,24) [1]

ἀμφιάζω = ἀμφιέζω

ἀμφιβάλλω *rozhazovat (sít)* (Mk 1,16) [1]

ἀμφίβληστρον, *ου, τό* (*kruhová síť*) (Mt 4,18) [1]

ἀμφιέζω *oblékat, odívat* (L 12,28) [1]

ἀμφιέννυμι (*pf. pas.* ἡμφίεσμαι) *oblékat, odívat* [3]

Ἄμφίπολις, *εως, ή* *Amfipolis* (město v Makedonii: Sk 17,1) [1]

ἄμφοδον, *ου, τό* *ulice* (Mk 11,4) [1]

ἀμφοτέροι, *αι, α* *oba, obě; všichni* [14]

ἀμωμητος, *ον* *bezvadný, bezchybný* (2 Pt 3,14) [1]

ἄμωμον, *ου, τό* *amomum, kardanom* (blíže neurčitelné koření z Indie: Zj 18,13) [1]

ἄμωμος, *ον* *bezvadný, bezúhonný* [8]

Ἄμών, *ό* (neskl.) *Amon* (v.l. Mt 1,10) [0]

Ἄμωσ, *ό* (neskl.) *Amos* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,10bis; L 3,25) [3]

ἄν I. (část, s význ. nahodilosti a všeobecnosti) 1. (s ind. impf., aor. n. plpf. v apodoti podmínkových souvětí vyjadřuje ireálnost) *by* || *Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἦν ἤμην* (Ga 1,10) *nebyl bych Kristův služebník* 2. (s ind. aor. n. impf. ve vztažných n. časových větách vyjadřuje případný opakovaný děj) *δοοί ἄν ἤψαυτο αὐτοῦ* (Mk 6,56) (*všichni*), *kdo se ho dotkl* | *καθότι ἄν τις χρεῖταιν εἶχεν* (Sk 2,45; 4,35) *jak kdo/každý potřeboval* 3. (s konj., zř. ind., ve vedlejších větách [časových, podmínkových, přípustkových, srovnávacích, účelových a vztažných] vyjadřuje možnost n. zevšeobecnění) *ὅς δ' ἄν φονεύσῃ* (Mt

5,21) *kdo by zabil / kdo(koli) zabije* | *ὅς δ' ἄν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ* (Mk 8,35) *kdo však svůj život ztratí* | *ἕως ἄν / ἄχρι οὗ ἄν dokud (ne)* | *ἤνικα ἄν (pokaždě) když, kdykoli* 4. (s ori. v hlavních i vedlejších větách vyjadřuje možnost, nejistotu) *πῶς γὰρ ἄν δυναίμην* (Sk 8,31) *jak bych mohl* | *τί ἄν θέλοι* (Sk 17,18) *co by chtěl / co(pak) chce* II. = *ἕάν* || *ἕν* *τι αἰτήσητε* (J 16,23) *jestliže o něco poprosíte* [166]

ἀνά (předl. s ak.; pŕv. význ. „vzhůru na“) 1. (distributivně) *πο* || *ἀνά δύο* (L 10,1) *po dvou* | *ἀνά πεντήκοντα* (L 9,14) *po padesáti* | *ἀνά μέρος* (1 K 14,27) *po řadě / po pořádku* 2. (místně) *ἀνά μέσον* *μεzi* (kam? [Mt 13,25; Mk 7,31] | kde? [1 K 6,5]) 3. (jako adv.) *ἀνά εἰς ἕκαστος τῶν πλῶνων* (Zj 21,21) *každá brána* (jednotlivě) [13]

ἀνάβαθμῃ imp. aor. od ἀναβαίνω (vedle ἀνάβηθι)

ἀναβαθμός, *οῦ, ό* *schod* (Sk 21,35.40) [2]

ἀναβαίνω (*fut.* ἀναβήσομαι, *aor.* ἀνέβην, *pf.* ἀναβέβηκα) 1. *vystoupit, (vy)jít nahoru; cestovat* (do Jeruzaléma); *dosíat se nahoru*; (o rybě) *chytit se 2.* (o rostlinách) *vzejít* 3. *vynstát* (v mysl), *napadnout, přijít* (na mysl) [82]

ἀναβάλλομαι (*aor.* ἀνεβαλόμην) *odložit, odročit, odkázat na pozdější dobu* (tinvá koho: Sk 24,22) [1]

ἀναβιβάζω (*aor.* ἀνεβίβασα) *vytáhnout* (sít na břeh: Mt 13,48) [1]

ἀναβλέπω (*aor.* ἀνεβλεψα) 1. *vzhlednout* (nahoru) 2. *prohlédnout, opět vidět, nabýt zraku* [25]

ἀνάβλεψις, *εως, ή* *navrácení zraku, prohlédnutí* (L 4,18) [1]

ἀναβοάω (*aor.* ἀνεβόησα) *zvolat* (Mt 27,46) [1]

ἀναβολή, *ἧς, ή* *odklad, odložení, zdržení* || *ἄ. μηδεμίαν ποιησάμενος* (Sk 25,17) *bez prodlení* [1]

ἀνάγκαιον, *ου, τό* *horní místnost* [2]

ἀναγγέλλω (fui. ἀναγγελῶ, aor. ἀνήγγειλα, Inf. ἀναγγεῖλαι, pas. ἀνηγγέλην) *podai zpránu, oznámít, pověděti; zvěstovati; vyprávěti* [14]

ἀναγεννάω (aor. ἀνεγέννησα, pf. pas. ἀναγεγέννημαι) 1. *zponu zrodit/zplodit* 2. (pas.) *zponu se narodit* (1 Pt 1,3,23) [2]

ἀναγινώσκω (fui. ἀναγνήσομαι, aor. ἀνέγνω, Inf. ἀναγνῶναι, part. ἀναγνούς, Inf. aor. pas. ἀναγνωσθῆναι) *čísti, předčítat* [32]

ἀναγκάζω (aor. ἤναγκασα, pas. ἤναγκάσθην) *nutít; přimět (+ ak. s Inf.)* [9]

ἀναγκαίος, α, ον 1. *nuičný, nezbytný, naléhavý* 2. (Sk 10,24) *blízký, nejbližší* [8]

ἀναγκαστῶς (adv.) *nuceně* (1 Pt 5,2) [1]

ἀνάγκη, ης, ἡ 1. *nucení, nátlak, povinnost* || ἔξ ἃ. *z nutnosti, z povinnosti; nutně* | κατὰ ἄ-ν *z donucení* | ἀνάγκη (ἔστι) *je nezbytné* 2. *pouze, tiseň* [17]

ἀναγνωρίζω (aor. pas. ἀνεγνωρίσθην) *rozpoznáti, zponu poznáti* (Sk 7,13) [1]

ἀνάγκωσις, εως, ἡ *člení, četa, předčítání* [3]

ἀνάγω (aor. ἀνήγαγον, pas. ἀνήχθην, Inf. ἀναχθῆναι) 1. *vyvésti (nahoru)* 2. *přinázei* (oběti) 3. *předvésti* (τινί před koho) 4. (pas.) *vyplout, odplout* [23]

ἀναδείκνυμι (aor. ἀνέδειξα) 1. *vyjevíti, (jasně) ukázati* (Sk 1,24) 2. *ustanovu, určíti* (L 10,1) [2]

ἀνάδειξις, εως, ἡ *ustanovení, pověření* (L 1,80) [1]

ἀναδέχομαι (aor. ἀνεδεξάμην) 1. *přivítati; přijmouti* 2. *dostati, obdržeti* [2]

ἀναδίδωμι (part. aor. ἀναδούς) *předati, odevzdat* (Sk 23,33) [1]

ἀναξάω (aor. ἀνέξησα) (zponu) *ožít, vrátiti se k životu* (i přen.) [2]

ἀναζητέω (aor. ἀνεζήτησα) (vy) *hledati; pátrat* (τινά po kom) [3]

ἀναζώννυμι (part. aor. med. ἀναζωσάμενος) *opásati, přepásati; (med.) opásati se, přepásati se/si* (i přen.) || ἀναζωσόμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας (1 Pt 1,13)

když jste připravili svou mysl = buďte připravení [1]

ἀναζωπυρέω (aor. ἀνεζωπύρησα) *roz-níiti, oživit* (2 Tm 1,6) [1]

ἀναθάλλω (aor. ἀνέθαλον) *nechat (zponu) rozkvést, oživit* (Fr 4,10) [1]

ἀνάθεμα, τος, τό 1. *prokletí, klebta* || ἀνάθεμα ἔστω *buď proklet* 2. (v.l. L 21,5) *zásvětný dar* [6]

ἀναθεματίζω (aor. ἀνεθεμάτισα) 1. *proklínati* || ἀναθεματι ἃ. *éautón zavázati se pod kleboutu/přísahou* (Sk 23,14) 2. *kliči, zaklínati se* [4]

ἀναθεωρέω *přesně se dívat, prohlížeti si, pozorovati* [2]

ἀνάθημα, τος, τό *zásvětný/voitivní dar* (L 21,5) [1]

ἀναίθεια, ας, ἡ *neodbytnost, bezostyšnost, nestydlost* (L 11,8) [1]

ἀναίρεσις, εως, ἡ *zavraždění, zabití* (Sk 8,1) [1]

ἀναίρεώ (fui. ἀνελεῶ, aor. ἀνεῖλα, konj. ἀνέλω, Inf. ἀνελεῖν, opt. 3. sg. ἀνέλοι, aor. pas. ἀνηρέθην) 1. (aki.) *odstraniti, zrušiti; vzít; sprovođiti ze světa, zabit* 2. (med.) *vzít si, přijmouti* [24]

ἀναίτιος, ον *nevinný* (Mt 12,5,7) [2]

ἀνακαθίζω (aor. ἀνεκάθισα) *napřímít se, posadit se* (z polohy vleže) [2]

ἀνακαινίζω (aor. ἀνανοῖν) (Zd 6,6) [1]

ἀνακαινόω *zobnovovati, obnoviti* [2]

ἀνακαινώσις, εως, ἡ *obnova* [2]

ἀνακαλύπτω (pf. pas. ἀνακεκάλυμμαι) *odhaliti, sejmouti (roušku)* (2 K 3,14,18) [2]

ἀνακάμπτω (fui. ἀνακάμψω, aor. ἀνέκαμψα) *vrátit se* (i přen.) [4]

ἀνάκειμαι *ležeti u stolu, stolovati* [14]

ἀνακεφαλαίω (aor. ἀνεκεφαλαίωσα) *shrnouti, vystihnouti, sjednotiti; uvést pod jednu hlavu* [2]

ἀνακλίνω (fui. -νῶ, aor. ἀνέκλινα, pas. ἀνεκλήθην) 1. (aki.) *uložit, položit* 2. (pas.) *lehnoti si, usednouti k jídlu* [6]

ἀνακόπτω (aor. ἀνέκοψα) *zadržeti; zadržáti* (τινά komu; v.l. Ga 5,7) [0]

ἀνακράζω (aor. ἀνέκραξα π. ἀνέκραγον) *vykřiknouti, zvolati* [5]

ἀνακρίνω (aor. ἀνέκρινα, pas. ἀνεκρίθην) 1. *vyptánati se, dotazovat se, vyšetřovat* 2. *zkoumat, zkoušet, posuzovat* [16]

ἀνάκρισις, εως, ἢ *výslech, vyšetřování* (Sk 25,26) [1]

ἀνακυλίω (pf. pas. ἀνακεκύλισμαι) *odvaliti* (v.1. Mk 16,4) [0]

ἀνακύπτω (aor. ἀνέκυψα) *napřímít se, vzpřímít se* [4]

ἀναλαμβάνω (aor. ἀνέλαβον, pas. ἀνελήμφην) 1. *vzít vzhůru (do nebe)* 2. *vzít, odnésti; vzít k sobě, přibrat* 3. *vzít na sebe; nosit s sebou* [13]

ἀνάλημψις, εως, ἢ *vzeít (vzhůru, do nebe)*; (?) *smrt* (L 9,51) [1]

ἀναλίσκω π. ἀναλῶ (fut. ἀναλώσω, aor. ἀνήλωσα, pas. ἀνηλώθην) *spotřebovat, strávit, pohlíti* (1 přen.) [2]

ἀνάλλομαι (aor. ἀνηλάμην) *vyskočít* (v.1. Sk 14,10) [0]

ἀναλογία, ας, ἢ *souhlas, přiměřenost* || κατὰ τὴν ἄ. (Ř 12,6) *v souhlase, ve shodě, podle* [1]

ἀναλογίζομαι (aor. ἀνελογισάμην) (důkladně) *uvažovat, přemýšlet* (τινά ο kom) (Žd 12,3) [1]

ἀναλοῖ opt. aor. (?) 3. sg. od ἀναλίσκω
ἀναλος, ον *neslaný, (jsoucí) bez soli* (Mk 9,50) [1]

ἀναλῶ viz ἀναλίσκω

ἀνάλυσις, εως, ἢ *odchod*; (eufemismus pro:) *smrt* (2 Tm 4,6) [1]

ἀναλύω (aor. ἀνέλυσα, pas. ἀνελύθην) 1. *vrátit se, odejít*; (Fp 1,23) *odejít ze světa, zemřít* 2. (pas.) *uvolnit se* [2]

ἀναλώσει fut. 3. sg. od ἀναλίσκω
ἀναμάρτητος, ον (jsoucí) *bez hříchu* (J 8,7) [1]

ἀναμένω *čekat* (τι παῒ), *očekávat, vyčkávat* (1 Te 1,10) [1]

ἀναμνησκω (fut. ἀναμνήσω, aor. pas. ἀνεμνήσθην) 1. *připomínat* (τινά τι komu co; Inf. aby) 2. (pas.) *vzpomenout si*

(τι παῒ) [6]

ἀνάμνησις, εως, ἢ *vzpomínka* (τινός παῒ), *pomátka* [4]

ἀνανεῶ *obnovovat* (Ef 4,23) [1]

ἀνανήφω *dojíti/vrátit se ke střízlivému uvažování* (2 Tm 2,26) [1]

Ἀνανίας, ου, ὁ *Ananiás* (J. křestan v Jeruzalémě: Sk 5,1,3,5; 2. křestan v Damašku: Sk 9,10 a.); 3. *velekněz*: Sk 23,2; 24,1) [11]

ἀναντίρρητος, ον *nepopíratelný, naprosto správný* (Sk 19,36) [1]

ἀναντιρρήτως (adv.) *bez námitek, bez váhání* (Sk 10,29) [1]

ἀνάξιος, ον *nehodný* (1 K 6,2) [1]

ἀναξίως (adv.) *nehodně, neáústojně, nepatřičně* (1 K 11,27) [1]

ἀνάπαυσις, εως, ἢ 1. *odpočinek* 2. *místo odpočinku* 3. *ukončení, skončení, ustání* || ἄ. οὐκ ἔχειν *být bez ustání* [5]

ἀναπαύω (aor. ἀνέπαυσα, fut. pas. ἀναπαύσομαι) 1. (tr.) *nechat odpočinout; občerstvit* 2. (med. a pas.) *odpočinout si* (ἔκ τινος od čeho); *spočívati* (ἐπί τινα na kom) [12]

ἀναπειθω (aor. pas. ἀνεπέισθην) *přemlouvat, svádět* (Sk 18,13) [1]

ἀνάπειρος, ον *zmrzačený* || ὁ ἄ. *mrzák* (L 14,13,21) [2]

ἀναπέμπω (aor. ἀνέπεμψα) *poslat, odeslat; poslat zpět* [5]

ἀναπηδάω (aor. ἀνεπήδησα) *vyskočít* (Mk 10,50) [1]

ἀνάπηρος, ον = ἀνάπειρος

ἀναπίπτω (aor. ἀνέπεσον) 1. *položít se, uložit se* (k jídlu), *posadít se ke stolu* 2. (J 13,25; 21,20) *opřít se (dozadu)* [12]

ἀναπληρώω (aor. ἀνεπλήρωσα) 1. *naplnit, doplnit* (míru) 2. *splnit, vyplnit* (přikaz, slib); *plnit, zachovávat* 3. *vyplnit* (mezeru); *být na místě* (τινός kocho) [6]

ἀναπολόγητος, ον (jsoucí) *bez omluvy* (Ř 1,20; 2,1) [2]

ἀναπράσσω (aor. ἀνέπραξα) *vyžádat, vybrat* (peníze) (v.1. L 19,23) [0]

ἀναπτύσσω (αορ. ἀνέπτυξα) rozvínou (svítek: L 4,17) [1]

ἀνάπτω (αορ. ἀνήψα, παρ. ἀνήφθην) 1. zažehnou, zapálit 2. (παρ.) býti zapálen, hořet [2]

ἀναρίθμητος, ον nespočítný, nesčítný (Žd 11,12) [1]

ἀνασειώ (αορ. ἀνέσεισα) podníit, rozníit, požívat [2]

ἀνασκάπτω (πφ. παρ. ἀνέσκαμμαι) sřh-nou, znižít (v.l. Sk 15,16) [0]

ἀνασκευάζω znepokojit, poplést, rozrušit (Sk 15,24) [1]

ἀνασπάω (fut. ἀνασπάσω, αορ. παρ. ἀνεσπάσθην) vytráhnout, pátáhnout [2]

·ἀνάστα imp. aor. 2 od ἀνίστημι

·ἀναστάς part. aor. 2 od ἀνίστημι

ἀνάστασις, εως, ή 1. povstání || πτώσις καὶ ἄ. (L 2,34) pád a povstání 2. vzkřísení, zmrtvýchvstání [42]

ἀναστατόω (αορ. ἀνεστάτωσα) rozvíit, znepokojit, zneklidnit [3]

ἀνασταυρόω ukřizovat, křizovat znou (Žd 6,6) [1]

ἀναστενάζω (αορ. ἀνεστενάξα) vzdychat, povzdechnout (si) (Mk 8,12) [1]

·ἀνάστηθι imp. aor. 2 od ἀνίστημι

·ἀναστήναι inf. aor. 2 od ἀνίστημι

·ἀναστήσας part. aor. 1 od ἀνίστημι

·ἀναστήσω fut. od ἀνίστημι

ἀναστρέφω (fut. ἀναστρέψω, αορ. ἀνέστρεψα, παρ. ἀνεστράφην) 1. převrátit 2. vrátit se, navrátit se 3. (παρ.) chovat se, jednat, žít; zdržovat se (někde) [9]

ἀναστροφή, ής, ή jednání, chování, zpřisob živoia; život [13]

·ἀναστῶ konj. aor. 2 od ἀνίστημι

ἀνασώζω zachránit (v.l. Žd 10,14) [0]

ἀνατάσσομαι (αορ. ἀνεταζάμην) sestavit, sepsat (L 1,1) [1]

ἀνατέλλω (αορ. ἀνέτειλα, πφ. ἀνατέταλκα) 1. (tr.) nechat vycházet (o slunci) 2. (intr.) vycházet; pocházet [9]

ἀνατίθεμαι (αορ. ἀνεθέμην) vyložit, sdělit, předložit (τί τινι co komu) [2]

ἀνατολή, ής, ή 1. východ (slunce); rozbřesk, úsvit 2. východ; Východ, Orient 3. (L 1,78) vycházející hvězda/slunce; (?) výhonek [10+1]

ἀνατολικός, ή, όν ležící na východě, východní (v.l. Sk 19,1) [0]

ἀνατρέπω (αορ. ἀνέτρεψα) převrátit, zřevracet, znižít [3]

ἀνατρέφω (αορ. ἀνέθρεψα, πφ. παρ. ἀνατέθραμαι, αορ. παρ. ἀνετράφην) vyživít, vychovat [3]

ἀναφαίνω (part. aor. ἀναφάνας) 1. spátit, zpozorovat, uvidět (Sk 21,3) 2. (παρ.) ukázat se, objevit se (L 19,11) [2]

ἀναφέρω (αορ. ἀνήνεγκον, inf. ἀνενέγκαι i ἀνενεγκεῖν) 1. vynést, vynésti (nahoru) 2. přinést (obět), obětovat 3. nést, vzít na sebe [10]

ἀναφωνέω (αορ. ἀνεφώνησα) (hlasitě) zvolat (L 1,42) [1]

·ἀναχθῆναι inf. aor. pas. od ἀνάγω

ἀνάχθεις, εως, ή proud, záplava (i přen.; 1 Pt 4,4) [1]

ἀναχωρέω (αορ. ἀνεχώρησα) 1. odejít; vzdálit se 2. vrátit se 3. odejít stranou, stáhnout se; uchýlit se [14]

ἀνάψυξις, εως, ή klid, odpočinek; osvězení (Sk 3,20) [1]

ἀναψύχω (αορ. ἀνέψυξα) občerstvit, povzbudit, dodat odvahy (τινά komu) (2 Tm 1,16) [1]

ἀνδραποδιστής, οῦ, ό otrokář, obchodník s lidmi, zotročovatel svobodných lidí (1 Tm 1,10) [1]

·Ἀνδρέας, ου, ό Ondřej (bratr Šimona Petra) [13]

ἀνδρίζομαι zachovat se mužně, být statečný (1 K 16,13) [1]

·Ἀνδρόνικος, ου, ό Andronikos (řimský křesťan: Ř 16,7) [1]

ἀνδροφόνος, ου, ό vrah (1 Tm 1,9) [1]

·ἀνεβαλόμην aor. od ἀναβάλλομαι

·ἀνέβην aor. od ἀναβαίνω

ἀνεγκλησία, ας, ή nevinnost, bezúhonnost (v.l. Fp 3,14) [0]

ἀνέγκλητος, ον *neobviněný, bezúhonný, (jsouci) bez vadý* [5]

·ἀνέγγων αορ. οδ ἀναγινώσκω

·ἀνέδειξα αορ. οδ ἀναδείκνυμι

·ἀνέθαλον αορ. οδ ἀναθάλλω

·ἀνεθέμην αορ. οδ ἀνατίθεμαι

·ἀνέθην αορ. pas. οδ ἀνίημι

·ἀνεθρέψατο αορ. med. 3. sg. οδ ἀνατρέφω

·ἀνεῖλα αορ. οδ ἀναιρέω

·ἀνεῖλον αορ. οδ ἀναιρέω

·ἀνεῖς πατ. αορ. οδ ἀνίημι

·ἀνειχόμενην Impf. οδ ἀνέχομαι

ἀνεκδιήγητος, ον *nepopsaieľný, nevýsúžňý* (2 K 9,15) [1]

ἀνεκκάλητος, ον *nevýsloňný, nepopsaieľný* (1 Pt 1,8) [1]

ἀνεκλείπτος, ον *nevýšerpatelňý* (L 12,33) [1]

·ἀνεκρίθην αορ. pas. οδ ἀνακρίνω

ἀνεκτός, ὄν (komp. ἀνεκτότερος) *sne-súielňý* || ἀνεκτότερον ἔσται τινί *bude lehčejší/lépe pro koho* [5]

·ἀνέλαβον αορ. οδ ἀναλαμβάνω

ἀνελεήμων, ον *nemilosrdný* (R 1,31) [1]

·ἀνελεῖ fut. 3. sg. οδ ἀναιρέω

·ἀνελεῖν Inf. αορ. οδ ἀναιρέω

ἀνέλεος, ον *nemilosrdný, (jsouci) bez slitovní* (Jk 2,13) [1]

·ἀνελήμφθην αορ. pas. οδ ἀναλαμβάνω

·ἀνέλοι opt. αορ. 3. sg. οδ ἀναιρέω

·ἀνέλω konj. αορ. οδ ἀναιρέω

·ἀνελώ fut. οδ ἀναιρέω

ἀνεμίζομαι (pas.) *být zmláň vĕtrem* (Jk 1,6) [1]

·ἀνεμνήσθην αορ. pas. οδ ἀναμνησέω
·ἀνεμος, ου, ὁ *vĕtr* (1 pĕpn.) || ἕκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων (Mt 24,31) *ze vĕch (svĕtoných) stran* [31]

ἀνένδεκτος, ον *nemožňý* (L 17,1) [1]

·ἀνενέγκαι i ἀνενεγκεῖν inf. αορ. οδ ἀναφέρω

ἀνεξεραύνητος, ον *neprobádaieľný, neproniknuteľný* (R 11,33) [1]

ἀνεξίκακος, ον *trpĕlivě snášejší pŕíkoží,*

trpĕlivý (2 Tm 2,24) [1]

ἀνεξιχνίαστος, ον *nevystopovateľný, neprochopiteľný, neproniknuteľný* [2]

ἀνεπισίχυτος, ον *nemusejíci se hanbi* (2 Tm 2,15) [1]

·ἀνέπεσον αορ. οδ ἀναπίπτω

ἀνεπίλημπτος, ον *bezvadný, (jsouci) bez hany* (1 Tm 3,2; 5,7; 6,14) [3]

ἀνέρχομαι (αορ. ἀνήλθον) *(vy)jíti nahoru, vystoupi* [3]

ἄνεσις, εως, ἡ 1. *ulehčeni, úleva; zmírňení (vazby). lehčí vazba* 2. *odpočinek, zotavení; klid* [5]

·ἀνέστην αορ. 2 οδ ἀνίστημι

·ἀνέστησα αορ. 1 οδ ἀνίστημι

·ἀνεστράφην αορ. pas. οδ ἀναστρέφω

·ἀνεσχόμενην αορ. οδ ἀνέχομαι

ἀνετάζω *vyslýchati* (1 μυεσημί) (Sk 22,24,29) [2]

·ἀνέτειλα αορ. οδ ἀνατέλλω

ἄνευ (pŕedl. s gen.) *bez* [3]

ἀνευθέτος, ον *nevhodný, nevýhodný, nevýhodně položený* (Sk 27,12) [1]

ἀνευρίσκω (αορ. ἀνεύρον i -ρα) *objevit, nalézt* [2]

ἀνέχομαι (Impf. ἀνειχόμενην, fut. ἀνέξομαι, αορ. ἀνεσχόμενην) 1. *vydržet, snést, strpĕt* (τινός κοηο) 2. *nechat si libú, (blahovolně) pŕijmout* (τινός co) [15]

ἀνεψιός, οὔ, ὁ *bratranec; synovec* (Ko 4,10) [1]

·ἀνέωγα pf. οδ ἀνοίγω

·ἀνέωγμα pf. pas. οδ ἀνοίγω

·ἀνέωξα αορ. οδ ἀνοίγω

·ἀνέωχθην αορ. pas. οδ ἀνοίγω

·ἀνήγαγον αορ. οδ ἀνάγω

·ἀνήγγειλα αορ. οδ ἀναγγέλλω

·ἀνήγγελην αορ. pas. οδ ἀναγγέλλω

ἄνηθον, ου, τό *kopr* (Mt 23,23) [1]

ἀνήκω *vziahouai se, pŕisluži, hodit se* || (neos) *ἀνήκει služi se | τὸ ἀνήκον io. co se služi; povinnost* [3]

·ἀνήλθον αορ. οδ ἀνέρχομαι

·ἀνήλωθην αορ. pas. οδ ἀναλίσκω

·ἀνήλωσα αορ. οδ ἀναλίσκω

ἀνήμερος, ον *divoký, násilný, hrubý, nepoupatý* (2 Tm 3,3) [1]

ἀνήνεγκον αορ. οδ ἀναφέρω

ἀνῆρ, ἀνδρός, ὁ 1. (dospělý) muž; manžel || γινώσκω ἄνδρα ζῆσι s mužem | ἄνδρες ἀδελφοί (vážení) braři 2. někdo, člověk; (pl.) někteří, lidé || ἀνὴρ Αἰθίωω (Sk 8,27) jeden Etiopan [216]

ἀνηρέθην αορ. pas. οδ ἀναιρέω

ἀνήφθην αορ. pas. οδ ἀνάπτω

ἀνήχθην αορ. pas. οδ ἀνάγω

ἀνθέξομαι fut. οδ ἀντέχομαι

ἀνθίστημι (αορ. ἀνέστην, pf. ἀνθέστηκα, αορ. pas. ἀντεστάθην) (akt. i med.) postavil se proti, vzdorovat (τινί komu, čemu), odporovat [14]

ἀνθομολογέομαι *velebit, chválit, oslavovat* (τινί komu); děkovat (L 2,38) [1]

ἄνθος, ους, τό *květ, květina* [4]

ἀνθρακία, ᾶς, ἡ *ohel* (s uhlíky; J 18,18; 21,9) [2]

ἄνθραξ, ακος, ὁ *uhlí* || ἄ. πυρός *žhavé / řeřavé uhlí* (Ř 12,20) [1]

ἀνθρωπάρεσκος, ον *snazící se líbit lidem, podlézavý* [2]

ἀνθρώπινος, η, ον *lidský* || ἄ-ον λέγω (Ř 6,19) *mluvím po lidsku* | ἄ. ἡμέρα (1 K 4,3) *lidský soud* [7]

ἀνθρωποκτόνος, ου, ὁ *vrah* [3]

ἀνθρωπος, ου, ὁ 1. *člověk* || κατὰ ἄ-ν *podle lidských měřítek, po lidsku* 2. *muž, manžel* 3. *někdo* || τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄ. (Mt 7,9) *je mezi vámi někdo / kdo z vás je takový* [550]

ἀνθυπατεῶν *být prokonzulem* (v.l. Sk 18,12) [0]

ἀνθύπατος, ου, ὁ *prokonzul* [5]

ἀνίημι (part. prez. ἀνιείς, αορ. ἀνῆκα, konj. ἀνῶ, part. αορ. ἀνείς, αορ. pas. ἀνέθην) 1. *uvolnit* 2. *opustit* 3. *upustit, zanechat* (τι echo) 4. (pas.) *uvolnit se* [4]

ἀνίλωσις, γεν. ω *nemilosrdný, nelitosný* (v.l. Jk 2,13) [0]

ἄνιπτος, ον *nemytý, newmytý* [2]

ἀνίστημι (fut. ἀναστήσω, αορ. 1 ἀν-

έστησα, part. ἀναστήσας, αορ. 2 ἀνέστην, konj. ἀναστῶ, imp. ἀνάστα 2 ἀνάστηθι, inf. ἀναστήναι, part. αορ. 2 ἀναστάς) I. (itr.: prez. a fut. akt., αορ. 1) 1. *probudit, vzkřísit; napřímít, pozdvihnout* (i přen.) || ἄ. οστέριμα τῶ ἀδελφῶ αὐτοῦ *vzbudit braironi potismivo* 2. *nechat se objevit, povolat* II. (intr.: med. a αορ. 2) 1. *vstát, vstát z mrtvých* 2. *vystoupit, objevit se, předstoupit; prouziat* (ἐπί τινα proti komu) [108]

Ἄννα, ας, ἡ *Anna* (prorokyně v Jeruzalémě: L 2,36) [1]

Ἄννας, α, ὁ *Annáz* (velekněz) [4]

ἀνόητος, ον *nerozumný, pošetilý* [6]

ἄνοια, ας, ἡ *nerozum; zlost, zuřivost* [2]

ἀνοίγω (αορ. ἀνέωξα n. ἠνέωξα n. ἦνοιξα, pf. ἀνέωγα, pas. ἀνέωγμαi i ἠνέωγμαi, αορ. pas. ἀνεώχθην n. ἠνεώχθην n. ἦνοιχθην n. ἦνοιγθην) 1. *otevřít* || ἄ. τὸ στόμα *otevřít ústa* (vlastní n. druhému); *začít mluvit* 2. (intr.: jen v pf.) *otevřít se, rozevřít se* || part. pf. ἀνεωγώς *otevřený se, otevřený* 3. (pas.) *otevřít se; být otevřen* [77]

ἀνοικοδομέω (znovu) *vybudovat, opět postaví* (Sk 15,16bls) [2]

ἄνοιξις, εως, ἡ *otevření* (Ef 6,19) [1]

ἀνομία, ας, ἡ *nezákonnost, protizákonný čin, nepravost* || ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας (2 Te 2,3) *člověk (veskrze) nezákonný / hříšný* [15]

ἄνομος, ον *nezákonný, protizákonný; žijící bez zákona; bezbožný* || ὁ ἄ. *nežid, pohan, bezbožník, zloduch* [9]

ἀνόμως (adv.) *bez zákona* (Ř 12,12bls) [2]

ἀνόνητος, ον *neužitečný, zbytečný* (v.l. 1 Tm 6,9) [0]

ἀνορθῶ (αορ. ἀνώρθωσα) 1. *parovnať, znovu postavit, obnovit* 2. (pas.) *napřímít se* [3]

ἀνόσιος, ον *nesvatý, bezbožný, bohapustý, zlý* [2]

ἀνοχή, ῆς, ἡ *trpělivost, zdrženlivost, ohleduplnost* (Ř 2,4; 3,26) [2]

ἀνταγωνίζομαι *bojovai* (πρός τι proti čemu) (Žd 12,4) [1]

ἀντάλλαγμα, τος, τό *protiuhodnota, cena, výkupné, náhrada* [2]

ἀνταναπλήρωώ *dopřihovai, naplnit* (za koho/zač), *přispínai* (svým podílem) *k odstranění* (τι δεχο) (Κο 1,24) [1]

ἀνταποδίδωμι (fut. ἀνταποδώσω, inf. aor. ἀνταποδοῦναι, fut. pas. ἀνταποδοθήσομαι) *zaplatit, vynahradii; odplatiit* (kladně i záporně) [7]

ἀνταπόδομα, τος, τό *odměna; odplata, iresi* [2]

ἀνταπόδοσις, εως, ἡ *odměna, mzda* (Κο 3,24) [1]

ἀνταποκρίνομαι (aor. ἀνταπεκρίθην) *odpověděti, odvětiit, oropovai* [2]

ἀντεῖπον aor. od ἀντιλέγω

ἀντελαβόμενην aor. od ἀντιλαμβάνομαι

ἀντέχωμαι (fut. ἀνθέξομαι) 1. *držet se* (τινός koho, δεχο), *lpouti* (τινός ke komu) 2. *ujmouti se* (τινός koho) [4]

ἀντί (předl. s gen.) 1. *místo, za; jako* || ἀντί τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου (Μτ 2,22) *místo svého otce Heroda* | χάριν ἀντί χάριτος (J 1,16) *milost za milost!* | ἡ κόμη ἀντί περιβολαίου (1 Κ 11,15) *vlasý jako závoj* 2. *za, pro, ve prospěch* || ἀντί τούτου *proto* | ἀνθ' ὧν (= ἀντί τούτων ὅτι) *proto, že; protože* 3. *vzhledem k(e), kvůli* | ἀντί τῆς — χαρᾶς (Žd 12,2) *kvůli radosti* (někdi. však chápou ve sm. 1.) [22]

ἀντιβάλλω *probitat, vyměňovai* || ἄ. λόγους *vésti rozhovor, diskutovai, rozmlouvai* (πρός ἀλλήλους *navzájem, mezi sebou*: Λ 24,17) [1]

ἀντιδιατίθεμαι *postavil se proti, bý od-půrcem* || ὁ ἀντιδιατιθέμενος *ten, kdo se staví proti, odpůrce* (2 Tm 2,25) [1]

ἀντίδικος, ου, ὁ *odpůrce, protivník, nepřítel* [5]

ἀντίθεσις, εως, ἡ *rozpor, protiuklad, rozporuplná nauka* (1 Tm 6,20) [1]

ἀντικαθίσταμαι (Intr.; aor. ἀντικατέ-

στην) *klást odpor, vzdorovai* (πρός τι čemu) (Žd 12,4) [1]

ἀντικαλέω *rozvai znovu/iaké, rozvai na oplátku* (L 14,12) [1]

ἀντικειμαι *býi ve sporu* (τινί s kým, čím) || ὁ ἀντικείμενος *odpůrce, nepřítel* [8]

ἄντικρυς (předl. s gen.) *proti, naproti* (Sk 20,15) [1]

ἀντιλαμβάνομαι (aor. ἀντελαβόμενην) 1. *ujmouti se* (τινός koho) 2. *věnovai se* (τινός čemu), *starat se* (τινός oč) 3. *mit prospěch* (τινός z čeho) [3]

ἀντιλέγω (aor. ἀντεῖπον) 1. *protiřečti, odporovai, namítai; mluvit proti, popřat* || οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι (L 20,27) *kteří říkají, že vzkříšení není* 2. *odmítai; vzdorovai; odvětiit* (τινί proti komu); *staneť se* (τινί proti komu) || ἀντιλέγων *vzpourň, nepoddajný* 3. (pas.) *narážet na odpor* [11]

ἀντίληψις, εως, ἡ *pomoc, služba pomoci* (1 Κ 12,28) [1]

ἀντιλογία, ας, ἡ *namítka, spor, rozpor; vzpoura, vzbouření se; nepřátelství* || χωρὶς πάσης ἀντιλογίας *je (naprosto) nesporné* [4]

ἀντιλοιδорέω *hanobit na oplátku, od-povidat nadánkami/zlořečením* (1 Pt 2,23) [1]

ἀντιλυτρον, ου, τό *výkupné* (ὅπερ τινος *za koho*) (1 Tm 2,6) [1]

ἀντιμετρέω *vyměřiti na oplátku, odplatiit* (L 6,38) [1]

ἀντιμισθία, ας, ἡ 1. *odměna* || τὴν αὐτὴν ἄ. πλατύνθητε (2 Κ 6,13) *ukazte stejnou odevřenost (srdce)* 2. *odplata* [2]

Ἄντιόχεια, ας, ἡ *Antiochie* (2 města: 1. Α. v Σýrii: 2. Α. v Plsidli) [18]

Ἄντιοχεύς, εως, ὁ *obyvatel Antiochie* (Sk 6,5) [1]

ἀντιπαρέρχομαι (aor. ἀντιπαρήλθον) *přejít kolem* (na protiějši straně cesty, obloukem: L 10,31.32) [2]

Ἄντιπᾶς, ᾧ, ὁ *Antipas* (mučedník v Pergamonu; Zj 2,13) [1]

Ἄντιπατρίς, ἴδος, ἡ *Antipatris, Antipatrida* (mĕsto v Judsku: Sk 23,31) [1]

ἀντιπέρα (adv. a pĕdĕl. s gen.) *naproti, na protiĕjší stranĕ, na protiĕjším bĕheku* (L 8,26) [1]

ἀντιπίπτω *vzdorovat, vzpírati se* (τινί komu; Sk 7,51) [1]

ἀντιστήναι Inf. aor. od ἀντίστημι
ἀντιστρατεύομαι *vytáhnouti do boje, bojovat* (τινί proti komu; Ř 7,23) [1]

ἀντιτάσσομαι *vzpírati se, stavĕti se* (τινί proti komu), *klásti odpor* [5]

ἀντίτυπος, ον *odpovídající, doplnĕkový* (obraz) || τὸ ἄ. *předobraz* [2]

ἀντίχριστος, ου, ὁ *antikrist* [5]

ἀντλέω (aor. ἤντησα, παρ. pf. ἤντηκώς) *načerpai, nabrat* (τὸ ὕδωρ vodu, l bez předmětu), *naplnit* (vodou) [4]

ἄντλημα, τος, τό *vĕdro, okov, nádoba na čerpání vody* (J 4,11) [1]

ἀντοφθαλμέω *hledĕti do tváře, vzdorovat, želiti, smĕřovat proti* (vĕtru: Sk 27,15) [1]

ἄνυδρος, ον *bezvodý, vyschlý, suchý* [4]

ἀνυπόκριτος, ον *nepředstíraný* [6]

ἀνυπότακτος, ον 1. *nepodřízený, nezávislý* 2. *nepodrobený, vzdorovitý, vzpurný; neposlušný* [4]

ἄνω (adv.) 1. *nahoře* || ἡ ἄ. Ἰερουσαλήμ *nebeský Jeruzalém* | τὰ ἄ. *co je nahoře; nebe* 2. *nahoru* || ἕως ἄνω (J 2,7) *až po okraj* [9]

ἄνω konj. aor. od ἀνίημι

ἄνωθεν (adv.) 1. *shůry, z nebe; odshora* || ἀπ' ἄνωθεν *odshora* 2. *od začátku; od / z dřívĕjšíka* 3. *znovu, opĕt, poznovu, zase* [13]

ἀνωτερικός, ἡ, ὄν *horní* || τὰ ἄ. *měř* (Sk 19,1) *vnitrozemské kraje* [1]

ἀνώτερον (adv.) 1. *nahoru, výš(e) 2. dříve, předtím* (v textu) [2]

ἀνωφελής, ἔς 1. *zbytečný, neužitečný 2. škodlivý* [2]

ἄξινη, ης, ἡ *sekyra* [2]

ἄξιος, α, ον 1. *přimĕřený, odpovídající; mající právo* (τινός něč), *zastupující* (τι-

νός co) || ἄξιόν ἐστιν *je vhodné, sluší se* 2. *důstojný, hodný* [41]

ἄξιόω (aor. ἤξιωσα, fut. pas. ἀξιωθήσομαι) 1. *pokládat za hodného* (τινά τινος koho čeho) 2. *pokládat za správné* (+ inf.); *požadovat, žádat, pĕtít si* 3. *učinii hodným n. schopným* (τινά τινος koho čeho) [7]

ἄξιός (adv.) *důstojně, hodně* (τινός koho, čeho), *přimĕřenĕ* [6]

ἄόρατος, ον *neviditelný* [5]

Ἄουλία var. tvar místo Ἰουλία (v.l. Ř 16,15) [0]

ἀπαγγέλλω (fut. ἀπαγγελῶ, aor. ἀπήγγειλα, opt. aor. 3. sg. ἀπαγγείλοι, aor. pas. ἀπηγγέλην) 1. *hlásiti, oznámiti, povĕdĕti* 2. *hlásati, znĕstivati, ohlašovat* [45]

ἀπάγχομαι (aor. ἀπηγάμην) *obĕsiti se* (Mt 27,5) [1]

ἀπάγω (aor. ἀπήγαγον, Inf. aor. pas. ἀπαχθήναι) 1. *odvést, předvést; vyvést, vytrhnouti; strhnouti; táhnouti* (někam), *přitahovat* 2. (o cestĕ) *vést* [15]

ἀπαιδευτος, ον *nevzdĕlaný, nerozumný, pošeilý, nesmyslný* (2 Tm 2,23) [1]

ἀπαίρω (aor. pas. ἀπήρθην, konj. ἀπαρθῶ) *odejmout, vzít* (ἀπό τινος komu), *vytrhnout* [3]

ἀπαίρω *žádat zpĕt; vyžadovat, požadovat* (L 6,30; 12,20) [2]

ἀπαλγέω (pf. ἀπήλγηκα) *znetitlivĕti, otupĕti, ochabnout* (Ef 4,19) [1]

ἀπαλλάσσω (aor. ἀπέλλαξα, pf. pas. ἀπέλλαγμαi, Inf. ἀπελλάσθαι) 1. *osvoboditi, propustiti* 2. (pas.) *být zbaven* (ἀπό τινος koho, čeho); *být odstranĕn; zbavit se* (ἀπό τινος koho, čeho); *ustoupiti; dohodnouti se* (ἀπό τινος s kým) 3. [3]

ἀπαλλοτριβομαι (part. pf. ἀπαλλοτριωμένος) *být odcizen* (τινός čemu), *být cizincem* [3]

ἀπαλός, ἡ, ὄν *jemný, měkký, poddajný, svĕží, čerstvý; (vĕtev) rařící* [2]

ἀπαντάω (aor. ἀπήνησα) *jít naproti / vsříc, setkat se* (τινί s kým) [2]

ἀπάντησις, εως, ἢ *setkáni* ἢ εἰς ἀ. *na proti, vsříc* (τινός n. τινί komu) [3]

ἄπαξ (adv.) *jednou; jednou provždy* ἢ ἄ. καὶ δῖς *vícekrát* [14]

ἀπαρβάτος, ον *nepomíjivý, neměnný, irvalý* (Žd 7,24) [1]

ἀπαρσκειάστος, ον *nepřipravený* (2 K 9,4) [1]

ἀπαρθῶ (konj. aor. pas. od ἀπαίρω

ἀπαρνεόμαι (fut. ἀπαρνήσομαι, aor. ἀπαρνησάμην, pf. ἀπάρνημαι, fut. pas. ἀπαρνηθήσομαι) *zapřít, popřít, zřici se* (τινά koho) [11]

ἀπαρτί (adv.) *přesně, bezpečně* (konjekтура místo ἀπ' ἄρτι) vltz ἄρτι

ἀπάρτι = ἀπ' ἄρτι — vltz ἄρτι

ἀπαρτισμός, οὔ, ὁ *dokončení* (narř. stavby; L 14,28) [1]

ἀπαρχή, ἥς, ἡ 1. *prvotina* 2. *počátek, zánavek* 3. (o lidch:) *ten, kdo je první / na počátku* [9]

ἄπασα, ασα, αν, gen. ἄπαντος, ἀπάσης 1. *všechn, celý* 2. (pl.) *všichni (dohromady);* (n pl.) *všechno* [34]

ἀπασπάζομαι (aor. ἀπασπασάμην) *rozloučiti se* (τινά s kým) (Sk 21,6) [1]

ἀπατάω (aor. pas. ἡπατήθην) *klamat, podvádět, svést* [3]

ἀπάτη, ἥς, ἡ 1. *klam, podvod; svádění, svod; lákáni* 2. *lákadlo; poičžení, rozkoš, chůt* [7]

ἀπάτωρ, gen. ορος (*jsouci*) *bez otce* (Žd 7,3) [1]

ἀπαύασμα, τος, τό *jas, záře; odlesk* (Žd 1,3) [1]

ἀπαφρίζω *odpřeni, sebrat kal / špinu* (v.l. Ju 13) [0]

ἀπαχθῆναι inf. aor. pas. od ἀπάγω

ἀπέβαλον aor. od ἀποβάλλω

ἀπέβην aor. od ἀποβαίνω

ἀπέδειξα aor. od ἀποδεικνυμι

ἀπέδεδετο aor. med. 3. sg. od ἀποδίδωμι

ἀπέδιδουν impf. od ἀποδίδωμι

ἀπέδομην aor. med. od ἀποδίδωμι

ἀπέθανον aor. od ἀποθνήσκω

ἀπεθέμην aor. med. od ἀποτίθημι

ἀπειθεια, ας, ἡ *neposlušnost* ἢ οἱ υἱοὶ τῆς

ἀπειθείας *neposlušni; ti, kdo vzdorují* [7]

ἀπειθέω (aor. ἡπειθήσα) *býti neposlušný* (τινί vůči komu), *neposlouchat, vzdorovat* (ve víře) [14]

ἀπειθής, ἔς *neposlušný* (τινί koho / vůči komu) [6]

ἀπειλέω (aor. ἡπειλήσα) (aki. i med.) *hrozit, s hrozbou zakázat* [2]

ἀπειλή, ἥς, ἡ *hrozba, výhrážka* [3]

ἄπειμι I (od εἶμι; part. ἀπών) *býti nepřítomen, býti daleko* [7]

ἄπειμι II (od εἶμι; impf. 3. pl. ἀπήσαν) *odejít* (Sk 17,10) [1]

ἀπεῖπον (aor., bez prez.; aor. med. ἀπειπάμην) (med.) *zřici se* (τι čeho) ἢ ἀπειπάμεθα *zřekli jsme se* (2 K 4,2) [1]

ἀπειραστός, ον *neschopný pokušení / býti pokoušen* (τινός k čemu n. čím); (*jsouci*) *bez pokušení* (Jk 1,13) [1]

ἄπειρος, ον *nezkušený* (τινός v čem), *neschopný* (Žd 5,13) [1]

ἀπεκαλύφθην aor. pas. od ἀποκαλύπτω

ἀπεκατεστάθην aor. pas. od ἀποκαθίστημι

ἀπεκατέστην aor. od ἀποκαθίστημι

ἀπεκδέχομαι (impf. ἀπεξεδέχομην) *očekávat* [8]

ἀπεκδύομαι (aor. ἀπεξεδυσάμην) 1. *svléci* 2. *odzbrojiti* [2]

ἀπέκδυσις, εως, ἡ *svlečení, odložení* (Ko 2,11) [1]

ἀπεκριθείς var. místo spr. ἀποκριθείς

ἀπεκρίθην aor. (pas.) od ἀποκρίνομαι

ἀπεκτάνθην aor. pas. od ἀποκτείνω

ἀπέκτεινα aor. od ἀποκτείνω

ἀπέλαβον aor. od ἀπολαμβάνω

ἀπελάυνω (aor. ἀπήλασα) *odehnat* (Sk 18,16) [1]

ἀπελεγμός, οὔ, ὁ *špatná pověst, ztráta dobré pověsti, vážná kritika* (Sk 19,27) [1]

ἀπελεύθερος, ου, ὁ *propuštěný otrok, propuštěnec* (I přen.; I K 7,22) [1]

ἀπελεύσομαι fut. od ἀπέρχομαι

- ἀπελήλυθα pf. od ἀπέρχομαι
 ·ἀπέλειπον aor. od ἀπολείπω
 Ἀπελλῆς, οὐ, ὁ *Apelles* (řimský křesťan: Ř 16,10) [1]
 ἀπελιπίω (pari. pf. ἀπηλικώς) 1. *zoufat si* 2. *očekávat zřet* (L 6,35) [1]
 ἀπέναντι (předl. s gen.) 1. *naproti, před* 2. *proti* (τῶν δογμάτων *nařizením / zákonům*) [5]
 ·ἀπενεγκεῖν Inf. aor. od ἀποφέρω
 ·ἀπενεχθῆναι Inf. aor. pas. od ἀποφέρω
 ·ἀπέπεσα aor. od ἀποπίπτω
 ·ἀπέπλευσα aor. od ἀποκλέω
 ·ἀπεπνίγην aor. pas. od ἀποκνίγω
 ἀπέραντος, ον *nekonečný, (jsoúci) bez konce* (1 Tm 1,4) [1]
 ἀπερισπάστως (adv.) *nerušeně, bez narušení* (1 K 7,35) [1]
 ἀπερίτμητος, ον *neobřezaný* (1 přen.; Sk 7,51) [1]
 ἀπέρχομαι (fut. ἀπελεύσομαι, aor. ἀπήρθον, pf. ἀπελήλυθα) 1. *jí, odejít; následovat* (ὀπίσω τινός *koho*) || ἀ. ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας (Ju 7) *proradnouti proti-přirozenému smýslu n. smýšliti s byjosi mi jiného druhu* (tj. anděly) 2. *vyjít, rozšířiti se* 3. *prominouti, ustoupiti* [117]
 ·ἀπεστάλην aor. pas. od ἀποστέλλω
 ·ἀπέσταλκα pf. od ἀποστέλλω
 ·ἀπέστειλα aor. od ἀποστέλλω
 ·ἀπέστην aor. od ἀφίστημι
 ·ἀπέστησα aor. od ἀφίστημι
 ·ἀπεστράφην aor. pas. od ἀποστρέφω
 ἀπέχω 1. (akt.) *mít* (pro obdržení), *mít dost; být vzdálen* || ἀπέχει (Mk 14,41 snad neos.) *to (už) stačí, (jiné řešení): je zapláceno* 2. (med.) *zdržovat se* (τινός n. ἀπό τινος *čeho*) [19]
 ·ἀπήγαγον aor. od ἀπάγω
 ·ἀπηγάμην aor. od ἀπάγχομαι
 ·ἀπήεσαν Impf. 3. pl. od ἀπειμι II
 ·ἀπήλασα aor. od ἀπελαύνω
 ·ἀπηληγῶς pari. pf. od ἀπαλγέω
 ·ἀπήλθον aor. od ἀπέρχομαι
 ·ἀπηλλάχθαι Inf. pf. pas. od ἀπαλ-

- λάσσω
 ·ἀπήνεγκα aor. od ἀποφέρω
 ·ἀπήρθη aor. pas. od ἀπαίρω
 ἀπιστέω (aor. ἠπίστησα) 1. *být nevěřící, neněti* 2. *být nevěrný* [8]
 ἀπιστία, ας, ἡ 1. *nevěra* 2. *nevěrnost, věrotomnost* [11]
 ἄπιστος, ον 1. *nevěřící; nevěrný* 2. *nevěrohodný, neověřitelný* [23]
 ἀπλότης, ητος, ἡ 1. *prostota, upřímnost* || ἡ ἀπλότης ἡ εἰς τὸν Χριστὸν *upřímná oddanost Kristu* 2. *štedrost* [8]
 ἀπλοῦς, ῆς, οὖν *prostý, ryzí, čistý, nezakalený* [2]
 ἀπλῶς (adv.) *prostě, upřímně* (Jk 1,5) [1]
 ἀπό (předl. s gen.; před samohl. jen v časějších spojeních ἀπ', ἀφ') 1. (místo, zdroj, východisko) *od, z(e)* || ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας *z Galileje* | βάλει ἀπὸ σοῦ (Mt 5,29n) *odhod od sebe* | ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν *epiγνώσεσθε αὐτοῦς* (Mt 7,16. 20) *poznáte je po jejich ovoči* 2. (čas) *od* || ἀπὸ τότε *od té chvíle / doby* | ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα (L 8,43) *(už) dvanácti let* | ἀπὸ μιᾶς πάντες (L 14,18) *všichni stejně / jeden po druhém* | ἀφ' οὗ ἔν (+ kop.) *jakmile, když, potom co* | ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας *viz τέταρτος* 3. (důvod) *kvůli, pro* || ἀπὸ τοῦ ὄχλου (L 19,3) *kvůli zástupu* | ἀπὸ τῆς εὐλαβείας (Žd 5,7) *pro úctu k Bohu* 4. (původce děje) *od, 7. rád* || οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ τῶν πνευμάτων ἀκαθάρτων (L 6,18) *tí, kteří byli sužováni nečistými duchy* [644+2]
 ἀποβαίνω (fut. ἀποβήσομαι, aor. ἀπέβην) 1. *odejít; vystoupit* (z lodí) 2. (Fr 1,19) *vyástit* (εἷς τι *do čeho*), *prospět, sloužiti* (εἷς τι *k čemu*) [4]
 ἀποβάλλω (aor. ἀπέβαλον) 1. *odložit, odhodit* 2. (přen.) *ztráti* [2]
 ἀποβλέπω *podívat se, pohledět* (εἷς τι *nač*) (Žd 11,26) [1]
 ἀπόβλητος, ον *zavržený, zavrženíhodný* (1 Tm 4,4) [1]
 ἀποβολή, ῆς, ἡ 1. *zavržení* 2. *ztráta* [2]

ἀπογίνομαι (part. aor. ἀπογενόμενος)
zemřít (přen.: 1 Pt 2,24) [1]

ἀπογραφή, ἤς, ἢ *soupis, sčítání (lidu)* [2]

ἀπογράφω (aor. med. ἀπεγραψάμην, pf. pas. ἀπογέγραμμαι) 1. *zapsat (do seznamu; 1 přen.)* 2. (med.) *nechat se zapsat* [4]

ἀποδείκνυμι (aor. ἀπέδειξα, pf. pas. ἀποδέδειγμα) 1. *učinil, ustanovil, postavil* 2. *ukázal, prokázal, dokázal* [4]

ἀπόδειξις, εως, ἢ *důkaz, dokazování* (1 K 2,4) [1]

ἀποδεκατεῦω *odvádět desátek* (v.l. L 18,12) [0]

ἀποδεκατῶ 1. *odvádět desátek* (τι z čeho) 2. *ukládat desátek* (τινά komu) [4]

ἀπόδεκτος, ον *příjemný, milý* (1 Tm 2,3; 5,4) [2]

ἀποδέχομαι (aor. ἀπεδεξάμην, pas. ἀπεδέχθη) 1. *přijmout* (laskavě, souhlasně); *přivítat* 2. *uznat, chválit* [7]

ἀποδημέω (aor. ἀπεδήμησα) *odcestovat* || ἀποδημών (Mt 25,14) *chystající se odcestovat* [6]

ἀπόδημος, ον (*jsoucí*) *na cestách, nepřítomný* (Mk 13,34) [1]

ἀποδίδωμι (part. ἀποδιδούς, η ἀποδιδούσ, impf. ἀπεδίδουν [= 1 3. pl.], konj. aor. 2. sg. ἀποδοῦς, 3. sg. ἀπόδοῦ a ἀποδοῖ, imp. ἀπόδος, inf. ἀποδοῦναι, part. ἀποδοῦς, aor. med. ἀπεδόμην, inf. aor. pas. ἀποδοθῆναι) 1. *odevzdat, vrátit; vydat* || ἄ. λόγον *vydat počít* | ἄ. τὸ μαρτύριόν τινος *vydávat svědectví* ο *čem* 2. *dát* (co je kdo povinen); *odplatit* (τι ἀντί τινος *čím za*), *splatit; zaplatit; nahradit; vyplatit* (mzdu); *nést* (plody); *splnit* (povinnost) 3. (med.) *prodat* (τι ἀντί τινος *co za*), *vydat* [48]

ἀποδορίζω *oddělovat, působit roztržky* (Ju 19) [1]

ἀποδοκιμάζω (aor. ἀπεδοκίμασα, pf. pas. ἀποδοδοκίμασμαι, aor. pas. ἀπεδοκιμάσθη) *odhodit, zavrhnout, odmítnout* (jako nepotřebné) [9]

ἀποδοχή, ἤς, ἢ *přijetí, souhlas* (1 Tm

1,15; 4,9) [2]

ἀποθανοῦμαι fut. od ἀποθνήσκω

ἀποθήμενος part. aor. od ἀποτίθημι

ἀποθέσθαι inf. aor. med. od ἀποτίθημι

ἀπόθεσθε imp. aor. med. pl. od ἀποτίθημι
ἀπόθεσις, εως, ἢ *odložení, odstranění* || ἄ. τοῦ σκηνώματος (2 Pt 1,14) ο. (*rozemského*) *přebývání, tj. smrt* [2]

ἀποθήκη, ἤς, ἢ *stodola, sýpka* [6]

ἀποθησαυρίζω *sifádat, nashromáždit, nahromadit* (1 Tm 6,19) [1]

ἀποθλίβω *tisnit, tlačit se* (τινά na koho), *střkat* (τινά do koho) (L 8,45) [1]

ἀποθνήσκω (fut. ἀποθανοῦμαι, aor. ἀπέθανον) *zemřít, umřít* (i přen.); *zahynout* [111]

ἀποθῶμαι konj. aor. med. od ἀποτίθημι

ἀποτίσω fut. od ἀποφέρω

ἀποκαθίστημι η. ἀποκαθιστάνω (fut. ἀποκαταστήσω, aor. ἀπεκατέστην, pas. ἀπεκατεστάθη) 1. *uvést do původního stavu, dát do pořádku; obnovit; uzdravit* 2. (imp. a pas.) *být uzdraven, být vyléčen* 3. *navrátit* [8]

ἀποκαλύπτω (aor. ἀπεκάλυψα, pas. ἀπεκαλύφθη) 1. *odhalit, zjevit* 2. (pas.) *zjevit se, ukázat se; být zjeven* [26]

ἀποκάλυψις, εως, ἢ *zjevení* (κυρίου Πάπῃ/od Pána); *odhalení* [18]

ἀποκαρδοκία, ας, ἢ *toužebné očekávání* (Ř 8,19; Fp 1,20) [2]

ἀποκαταλλάσσω (aor. ἀποκατήλλαξα, pas. ἀποκατηλλάγη) *smířit* (τινά τινι koho s kým) [3]

ἀποκατάστασις, εως, ἢ *znovuobnovení;* (i bez přívku ορακονάνη) *uskuitebnění, naplnění* (Sk 3,21) [1]

ἀποκαταστήσω fut. od ἀποκαθίστημι
ἀπόκειμαι *být uschován/uložen; být připraven/přichystán* || (neos.) ἀποκεῖται (Žd 9,27) *je určeno* [4]

ἀποκεφαλίζω (aor. ἀπεκεφάλισα) *stít, popravit mečem* [4]

ἀποκλείω (aor. ἀπέκλεισα) (*uzavřít* (τὴν θύραν *dveře*: L 13,25) [1]

ἀποκόπτω (fui. ἀποκόψω, aor. ἀπέκοψα) 1. *odseknoui, useknouei, wipouei; p̄řeseknouei* 2. (med.) *nechat se vykastrovati / vyřezati* [6]

ἀπόκριμα, τος, τό *rozhodnutí; rozsudek* (2 K 1,9) [1]

ἀποκρίνομαι (fui. ἀποκριθήσομαι, aor. ἀπεκρινάμην n. ἀπεκρίθην, part. aor. ἀποκριθείς) 1. *odpověděti* (τινί n. πρὸς τινα komu; πρὸς τι nač) || ἀποκριθείς εἶπεν n. ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν (podle hebr.) *odpověděl* (part. aor. se poji i s j-nými časy sí. λέγω) 2. *pokračovat* (v rozhovoru); *promlúvit, říci, prohlásit; oslovit* (τινί komu) [231]

ἀπόκρισις, εως, ἡ *odpověď* [4]

ἀποκρύπτω (aor. ἀπέκρυψα, pf. pas. ἀποκέκρυμμαι) *skrýti* (τι ἀπό τινος co před kým), *zatajit, zamlčet* [4]

ἀπόκρυφος, ον *skrýlý, tajný* [3]

ἀποκτείνω n. ἀποκτείνω, -νώω (fui. ἀποκτενώ, aor. ἀπέκτεινα, pas. ἀπεκτάμην) *zabít, usmrtit* (1 přen.); (πřen.) *ukončit, odstranit* [74]

ἀποκυέω, -ύω (aor. ἀπεκύησα) *zrodit, porodit* (1 přen.; Jk 1,15,18) [2]

ἀποκυλίω (fui. ἀποκυλίσω, aor. ἀπεκύλισα, pf. pas. ἀποκεκύλισμαι) *odvalit* (τὸν λίθον kámen) [4]

ἀπολαλέω *volně hovořit, promlúvat* (v.l. Sk 18,25) [0]

ἀπολαμβάνω (fui. ἀπολή(μ)ψομαι, aor. ἀπέλαβον) 1. *přijmout, obdržet, dostati* (z přel.); (přálenský) *přijmouti, přijívat* 2. (med.) *vzít (si) stranou* [10]

ἀπόλαυσις, εως, ἡ *požitek, potěšení* [2]

ἀπολέγω viz ἀπετίπον

ἀπολείπω (aor. ἀπέλειπον, part. ἀπολιπών) 1. *opustit; zanechat* 2. (pas.) *zůstít, zůstat* [7]

ἀπολείπεται fut. med. 3. sg. od ἀπόλλυμι

ἀπολείχω *olizovat* (v.l. L 16,21) [0]

ἀπολέσαι inf. aor. od ἀπόλλυμι

ἀπόλλυμι (fui. ἀπολέσω | ἀπολώ, aor. ἀπόλεσα, konj. 3. sg. ἀπολέση, inf.

ἀπολέσαι, pf. ἀπόλωλα, part. ἀπολώλως, fut. med. ἀπολοῦμαι, aor. med. ἀπωλόμην) 1. (akt.) *zničit, zahubit; ztráti; p̄řijít* (τι οὐ) || part. pf. ἀπολωλώς μά vžn. med. = *ztracený* 2. (med.) *zahynouti, zničit se, ztráti se* || οἱ ἀπολλόμενοι *ti, kdo jdou k záhubě* | ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ (Zj 18,14) *rozbyl jsi* (sc. ovoce) [90]

Ἀπολλύων, ονος, ὁ *Zhoubee, Ničitel* (překlad jména Ἄβαδδών: Zj 9,11) [1]

Ἀπολλωνία, ας, ἡ *Apollonia* (město v Makedonii: Sk 17,1) [1]

Ἀπολλώνιος, ου, ὁ *Apollonios* (v.l. Sk 18,24 místo násj.) [0]

Ἀπολλῶς, ῶ, ὁ *Apollo* (mlsionář v Efesu a v Korintě) [10]

ἀπολογέομαι (aor. ἀπελογησάμην) *bránit se* (τι εἶμι; ἐπί τινος n. τινί před kým), *říkat na svou obranu, mluvit ve svůj prospěch* [10]

ἀπολογία, ας, ἡ (slovní) *obrana, obhajoba* (τινί n. πρὸς τινα před kým); *odpověď* (jako obrana) [8]

ἀπολοῦομαι (aor. ἀπελουσάμην) *omýti se, nechat se omýti* [2]

ἀπολύτρωσις, εως, ἡ 1. *vykoupení* 2. *propuštění, osvobození* [10]

ἀπολύω (fui. ἀπολύσω, aor. ἀπέλυσα, pf. pas. ἀπολέλυμαι, aor. pas. ἀπελύθην) 1. *odnázat, uvolnit* 2. *propustit, rozpusťt* (shromáždění); *odestat* 3. *zbanít, osvobodit* (τινά τινος / ἀπό τινος komu od čeho); *odpusťt* 4. (med.) *odejít* [66]

ἀπολωλώς part. pf. od ἀπόλλυμι

ἀπομάσσομαι *otřít si, setřást si* (prach: L 10,11) [1]

ἀπομένω *zůstat* (pozadu) (v.l. L 2,43) [0]

ἀπονέμω *prokázat, projevit* (τιμὴν úctou) (1 Pt 3,7) [1]

ἀπονίπτω (aor. med. ἀπενιψάμην) *umýti*; (med.) *umýti se, umýti si* (τὰς χεῖρας ruce: Mt 27,24) [1]

ἀποπέμπω (aor. ἀπέπεμψα) *vyslat, poslat* (v.l. J 17,3) [0]

ἀποπίπτω (αορ. ἀπέπεσα) *odpadnouti, spadnouti* (Sk 9,18) [1]

ἀποπλανᾶω 1. *zmásti, svést* 2. (pas.) *zajouti se, zbloudit* (1 pŕen.) [2]

ἀποπλέω (αορ. ἀπέπλευσα) *odplouti, odjet* (lodí) [4]

ἀποπληρώω (fut. ἀποπληρώσω) *naplňnit, splnit* (v.1. Ga 6,2) [0]

ἀποπλύνω (αορ. ἀπέπλυνα) *vygřítai* (v.1. L 5,2) [0]

ἀποπνίγω (αορ. ἀπέπνιξα, pas. ἀπεπνίγην) 1. *udusit* 2. (pas.) *utopit se* [2]

ἀπορέω (akt. 1 med.) *být na rozpacích, být nejistý* (τι n. περί τινος v čem, ohledně čeho), *nevědět si rady* (ἐν τινι s kým) [6]

ἀπορία, ας, ἡ *bezradnost* (τινός nad čím), *úzkost, nejistota* (L 21,25) [1]

ἀπορίπτω (αορ. ἀπέριψα) (Intr.) *vrhnout se* (přes palubu; Sk 27,43) [1]

ἀπορφανίζω (αορ. pas. ἀπορφανίσθην) *učiniti sirotkem, odloučiti* (ἀπό τινος od koho; 1 Te 2,17) [1]

ἀποσκίασμα, τος, τό *zastínění, ztímnění* (Jk 1,17) [1]

ἀποσπάω (αορ. ἀπέσπασα, pas. ἀπεσπάθην) 1. *táhnouti, pŕiáhňnouti, strhnouti* (ὀπίσω τινός za kým) 2. *vytáhnouti, tasiť* (τὴν μάχαιραν μετ̄) 3. (pas.) *odtrhnout se, vzdáti se, odloučiti se* [4]

ἀποστάς part. aor. od ἀφίστημι

ἀποστασία, ας, ἡ *odpad(nutí)* [2]

ἀποστάσιον, ου, τό 1. *rozvod, rozluka* || βιβλίον ἀποστασίου *rozlukový list* 2. *rozlukový list* [3]

ἀπόστασις, εως, ἡ *vzdání se* (πραγμάτων *věci*; v.1. Žd 11,1) [0]

ἀποστάτης, ου, ὁ *odpadlík* (τοῦ νόμου *od zákona*) (v.1. Jk 2,11) [0]

ἀποστεγάζω (αορ. ἀπεστεγάσα) *odkrýti* (střechu; Mk 2,4) [1]

ἀποστελλω (fut. ἀποστελῶ, αορ. ἀπέστειλα, konj. ἀποστείλω, pf. ἀπέσταλκα, αορ. pas. ἀπεστάλην) 1. *poslati, rozestati, vyslati* 2. *nechat, dáti* || ἀποστείλας ἐκράτησεν (Mk 6,17) *dal zat-*

knout [132]

ἀποστερέω (αορ. ἀπεστέρησα, pf. pas. ἀπεστέρημαι) 1. *oloupiť* (τινά τινος *koho oč*), *ošidit; škodit; zadržet, odepřít* (τινά τινος *komu co*) || ἀπεστερημένος *zbavený* (τῆς ἀληθείας *pravdy*) 1 ὁ μισθός ... ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν (Jk 5,4) *mzda ... kterou jste zadrželi to kterou jste ošidili* 2. *odstahovat se, vzdalovat se* (v *manželském životě*; 1 K 7,5) 3. (pas.) *nechat se oloupiť/ošidit, svést škodu* [6]

ἀποστήνηαι inf. aor. od ἀφίστημι

ἀποστήσομαι fut. med. od ἀφίστημι

ἀπόστητε imp. aor. 2. pl. od ἀφίστημι

ἀποστολή, ἡς, ἡ *posláni, apoštolát, služba apoštolu* [4]

ἀπόστολος, ου, ὁ 1. *apoštol; misionář* 2. *posel* (lidský n. Boží), *vystanec* [80]

ἀποστοματίζω *sledovat řeč; klást nepřátelské otázky* (τινά *komu*), *vygřínat se, chytat za slovo* (L 11,53) [1]

ἀποστρέφω (αορ. ἀπέστρεψα, pas. ἀπεστράφην) 1. (tr.) *odvrátiti, odstranit; vrátiti, dáti zpět* (τὴν μάχαιραν *meť*); *podněcovati* (k *odpadu*), *popuřovat* 2. (intr.) *odvrátiti se* (ἀπό τινος *od koho*, *čeho*) 3. (med./pas.) *zavrnout, odvrátit se* (τινά, *τι od koho*, *čeho*), *opustit; vrátit se* [9]

ἀποστρυγέω *hnusit si, protivit si, nenávidět* (Ř 12,9) [1]

ἀποσυνάγωγος, ον *vytloučený ze synagogy* [3]

ἀποτάσσομαι (αορ. ἀπετοξάμην) 1. *rozloučiti se* (τινί s kým), *odloučiti se* (τινί *od koho*) 2. *zřici se* (τινί *čeho*) [6]

ἀποτελέω (αορ. pas. ἀπετελέσθην) 1. *dokončiti, vykonať* 2. (pas.) *dojít cíle, dospět k cíli* [2]

ἀποτίθημι (αορ. med. ἀπεθέμην, konj. ἀποθῶμαι, imp. aor. med. 2. pl. ἀπόθεσθε, inf. ἀποθέσθαι, part. ἀποθέμενος) 1. *odložit* 2. (med.) *odložit (si), svléci* (1 pŕen.); (pŕen.) *odvrhnout, zhanit se* (τι *čeho*) || ἀποθέσθαι ἐν φυλακῇ

- uvrhnout do vězení* [9]
 ἄποτινάσσω (αορ. ἀπετίναξα) *seřepat, seřásit* [2]
 ἄποτινῶ (φθ. ἀποτίσω) *nahradiť* (škodou: Fm 19) [1]
 ἄποτολμάω *odvážít se* || ἀποτολμῆ καὶ λέγει *odvažuje se říci* (Ř 10,20) [1]
 ἀποτομία, ας, ἡ *přísnoť* (Ř 11,22bis) [2]
 ἀποτόμως (adv.) *přísně* [2]
 ἀποτρέπομαι *odvrátit se* (τινά od koho), *vyhýbat se* (τινά komu) (2 Tm 3,5) [1]
 ἀπουσία, ας, ἡ *nepřítomnosť* (Fr 2,12) [1]
 ἀποφέρω (φθ. ἀποίω, αορ. ἀπήνεγκα, Inf. ἀπενεγκεῖν, Inf. αορ. pas. ἀπενεχθῆναι) 1. *odvést* (hí. nástlím); *odnést* 2. *přinést, donést* [6]
 ἀποφεύγω (pari. αορ. ἀποφυγῶν) *uprchnout, uniknout* (τινά/τί 1 τινός před kým, čím) (2 Pt 1,4; 2,18,20) [3]
 ἀποφθέγγομαι (αορ. ἀπεφθεγγάμην) *promlouvat* (τινί ke komu), *pronášet*, (s nadševím) *prohlásit* [3]
 ἀποφορτίζομαι *vyložít* (τὸν γόμον *náklad*): Sk 21,3) [1]
 ἀπόχρησις, εως, ἡ *spotřeba* (ο pokrmec): Ko 2,22) [1]
 ἀποχωρέω (αορ. ἀπεχώρησα) *odejít, odloučit se* (ἀπό τινος od koho), *ustoupit; opustit* (ἀπό τινος koho) [3]
 ἀποχωρίζομαι (αορ. ἀπεχωρίσθην) *oddělit se, odloučit se; zmizet* [2]
 ἀποψύχω *omdlít; vypustit duši, zemřít* (i přen.); *zmírat* (L 21,26) [1]
 Ἀππίου φόρον, ου, τό *Forum Appii, Appiovo forum* (τῆζιτῆ (lokalita asi 62 km od Říma: Sk 28,15) [1]
 ἀπρόσιτος, ον *nepřístupný* (ο Bohu: 1 Tm 6,16) [1]
 ἀπρόσκοπος, ον 1. *neposkvrněný, bezúhonný, bezvadný* 2. *nedávající pohoršení, nepohoršující* [3]
 ἀπροσωπολήπτως (adv.) *nesiranně, bez ohledu na osobu* (1 Pt 1,17) [1]
 ἄπταιστος, ον (jsoucí) *bez kolísání/klopýtání* || φυλάζει ὑμᾶς ἀπταιστος (Ju

- 24) *uchránit vás před klopýtáním a pádem* [1]
 ἄπτω (αορ. ἦσα, pari. ἄψας, αορ. med. ἦψάμην) 1. (akt.) *zažehnout* (λύχνον *svítilnu*), *zapálit* 2. (med.) *dojít* ke se (τινός koho, čeho); *ubližít* (τινός komu) || μή μου ἄπτου (J 20,17) (*už*) *se mě nedo-čkej!* (n. lépe podle kontextu): *nezadržuj mě!* [39]
 Ἀπφία, ας, ἡ *Apfia* (křesťanka snad v Kolosách: Fm 2) [1]
 ἀπωθέομαι (αορ. ἀπωσάμην) 1. *odrazit, odehnat* 2. *vzpírat se, zavrhnout, odmít-nout* [6]
 ἀπώλεια, ας, ἡ *zkáza, záhuba; ztráta* [18]
 ἀπώλεσα αορ. od ἀπόλλυμι
 ἀπωλόμην αορ. med. od ἀπόλλυμι
 ἀπωσάμην αορ. od ἀπωθέομαι
 ἄρα (část.) 1. *tedy, tudíž, (a) proto* || ἄρα οὐν *proto tedy, nuže tedy* | ἄρα γε *proto, tedy, a tak* apod. 2. (v oiažkách): *snad, asi, pak* (někdy jen zvyšuje důraz na oiažku) || τίς/τί ἄρα *kdo/co vlast-ně/asi/tedy/jen/potom* (apod. podle kontextu) [49]
 ἄρα (část. iázací — z ἡ ἄρα) *věštinou se nepřekládá, snad, (opravdu?)* || ἄρα εὐρή-σει τὴν πίστιν; (L 18,8) *ale nalezne víru?* | ἄρα γε γινώσκεις (Sk 8,30) *a rozu-míš? /rozumíš také?* [3]
 ἄρα, ας, ἡ *kleiba, prokleit* (Ř 3,14) [1]
 Ἀραβία, ας, ἡ *Arábie* (Ga 1,17; 4,25) [2]
 ἄραι inf. αορ. od αἶρω
 Ἀραβοί, ων, οἱ *Arabové* (v.l. Sk 2,11) [0]
 Ἀράμ, ὁ (neskl.) *Aram* (v Ježíšové rodo-ckmenu: Mt 1,3,4) [2]
 ἄραπος, ον (ιέζ ἄρρ-) *neseřivaný, bezešvý* (J 19,23) [1]
 Ἄραψ, βοσ, ὁ *Arab* (Sk 2,11) [1]
 ἀργέω *zahálet, býti nečinný* || οὐκ ἀργεῖ *připravuje se, je připraven* (2 Pt 2,3) [1]
 ἀργός, ἡ, ὄν 1. *nezaměstnaný, (jsoucí) bez práce* 2. *líný, zahálčivý* 3. *zbytečný* [8]
 ἀργύριον, ου, τό 1. *stříbro* 2. *stříbrný pe-níz* 3. *peníze* [20]

ἀργυροκόπος, ου, ὁ *siřibrotepec* (Sk 19,24) [1]

ἄργυρος, ου, ὁ 1. *siřibro* 2. (*siřibrné*) *peníze* [5]

ἀργυροῦς, ᾱ, οὔν *siřibrný* [3]

Ἄρειος πάγος (I Π-), ὁ *Areopag* (páhorek v Aιένάχ, kde se konaly soudy, ale později také označení radního shromáždění: Sk 17,19,22) [2]

Ἄρειοπαγίτης, ου, ὁ *Areopagita* (člen rady [na] Areopagu: Sk 17,34) [1]

ἀρεσκεία, ας, ἡ *snaha zalíbiti se; zalíbení* (Ko 1,10) [1]

ἀρέσκω (fut. ἀρέσω, aor. ἤρεσα, inf. ἀρέσαι) 1. *snažu se zalíbiti* (τινί komu) || ἄ. ἑαυτῷ *žít (jen) pro sebe, myslet jen na sebe* 2. *líbiti se, zalíbiti se* [17]

ἀρεστός, ἡ, ὄν *přijemný, milý, libý* || οὐκ ἀρεστόν ἐστιν (Sk 6,2) *není vhodné* [4]

Ἄρετας, α, ὁ *Areta(s)* (nabatejský král: 2 K 11,32) [1]

ἀρετή, ἧς, ἡ 1. *činnost, (mrvní) zdatnost, správné jednání* 2. *div. projev Boží moci, Boží moc* [5]

Ἄρηί vltz Ἄρνί

(ἀρήν), ἀρνός, ὁ (nom. neužívaný, ak. pl. ἄρνας) *beránek, ovce* (L 10,3) [1]

ἀρῆσθαι fut. pas. od ἄρω

ἀριθμείω (aor. ἠρίθησα, pf. pas. ἠρίθημαι) *počítat* [3]

ἀριθμός, οὔ, ὁ *počet; číslo* [18]

Ἄριμαθαία, ας, ἡ *Arimatea* (judské město) [4]

Ἀρίσταρχος, ου, ὁ *Aristarchos* (společník apoštola Pavla) [5]

ἀριστάω (aor. ἠρίστησα) 1. *snídat* 2. *obědovat, večeřet; jíst* (denní jídlo) [3]

ἀριστορέας, ἄ, ὄν 1. *levý; sloužící k obraně* || ἔξ ἀριστερώων *po levici* ἰ ὄπλα ἄ. (2 K 6,7) *zbraně k obraně* 2. ἡ ἄ. (sc. χεῖρ) *levice* [4]

Ἀριστόβουλος, ου, ὁ *Aristobulos* (římský křesťan: Ř 16,10) [1]

ἄριστον, ου, τό (první ze dvou hlavních jídel dne:) *snídaně; oběd*; (popř. obec-

ně:) *jídlo* [3]

ἄρκετός, ἡ, ὄν *dostatečný, dostačující, odpovídající* [3]

ἀρέω (aor. ἤρκεσα, pas. ἠρκέσθην) 1. (akt.) *stačit, dostačovat, vysáčet* 2. (pas.) *spokojit se* (τινί / ἐπί τινι s čim) [8]

ἄρκος, ου, ὁ α ἡ 1. m *medvěď* 2. f *medvědice* (Zj 13,2) [1]

ἄρκτος, ου, ὁ α ἡ = předch.

ἄρμα, τος, τό *vůz, válečný vůz* [4]

Ἄρμαγεδών (neskl.) *Harmagedon* (tajuplné místo: Zj 16,16) [1]

Ἄρμίν var. κ Ἄδμίν

ἀρμόζομαι (aor. ἤρμοσάμην) *zasnoubit* (τινά τινι koho s kým; v tomto význ. běžněji akt.); *dát do manželství* (přen.: 2 K 11,2) [1]

ἄρμός, οὔ, ὁ *kloub* (Žd 4,12) [1]

ἄρνας ak. pl. od ἀρήν

ἀρνέομαι (fut. ἀρνήσομαι, aor. ἠρνήσάμην, pas. ἠρνήσθην) *zapřít* (ἑαυτὸν sebe), *zřít se* (τι, τινά koho, čeho); *odmítat; popírat* [33]

Ἄρνί, ὁ (neskl.) *Arni* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,33) [1]

ἀρνίον, ου, τό *beránek; ovečka, ovce*; (?) *beran* [30]

ἀροτριαῶν *orat* || ὁ ἀροτριῶν *oráč* [3]

ἄροτρον, ου, τό *pluh* (L 9,62) [1]

ἄρπαγείς part. aor. pas. od ἄρπάζω

ἄρπαγή, ἧς, ἡ 1. *loupež. (u)loupení. puistožení* 2. *uloupená věc, lup, kořist* 3. (L 11,39) *louha loupit, hrabivost* [3]

ἄρπαγμός, οὔ, ὁ *loupež; lup, kořist; zisk, šťastný nález* (Fp 2,6) [1]

ἀρπάζω (fut. ἀρπάσω, aor. ἤρπασα, pas. ἠρπάσθην n. ἠρπάγην, part. ἀρπαγείς, fut. pas. ἀρπαγήσομαι) 1. *loupit, uloupat* 2. *vytrhnout* (i přen.), *uchvátnit; odvést, zmocnit se* (τινά koho) [14]

ἄρπαξ, gen. *αγος lupičský, loupežný; dravý* || ὁ ἄ. *lupič* [5]

ἄρραβών, ῶνος, ὁ *záloha, závdavek, záruka* (i přen.) [3]

ἄρρητος, ον *nevystlovitelný* (2 K 12,4) [1]

ἀρρωστέω *churavēi*, býti nemocen (v. l. Mt 14,14) [0]

ἀρρωστος, ον (v. l. „nemající sílu“) *slabý, nemocný, churavý* [5]

ἀρσενοκοίτης, ου, ὁ *chlapcomilec, pedera-
st*, (aklivní) *homosexuál* [2]

ἄρσην, εν, gen. ενος *mužský* || τὸ ἄρσεν *muž, chlapec* | οἱ ἄρσενες *muži* [9]

Ἄρτεμας, ᾱ, ὁ *Artemas* (řecký křesťan: Tt 3,12) [1]

Ἄρτεμις, ιδος, ἡ *Artemis* (řecká bohyně) [5]

ἀρτεμων, ωνος, ὁ *přední plachta* (lodi) (Sk 27,40) [1]

ἄρτι (adv.) 1. *nyní, teď* || ἀπ' ἄρτι *od nynějška* | ἕως ἄ. *až dosud, až do nynějška* 2. *právě, právě teď* 3. *hned, ihned* [36]

ἀρτιγέννητος, ον *nově/právě narozený, novorozený* (1 Pt 2,2) [1]

ἄρτιος, α, ον *schopný, připravený, dokonalý* (2 Tm 3,17) [1]

ἄρτος, ου, ὁ 1. *chléb* (jako látka | jako jednotlivý kus, tj. bochník; | přen.) || ἄ. τῆς προθέσεως *předkladný chléb* 2. *pokrm, jídlo* || ἐσθίειν ἄρτον *jíst jídlo, obědvat, večeřet* [97]

ἀρτύω (pf. pas. ἤρτυμαι) *ochutit, okořenit, osolít* (1 přen.) [3]

Ἄρφαξάδ, ὁ (neskl.) *Arfaxad* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,36) [1]

ἀρχάγγελος, ου, ὁ *archanděl* (1 Te 4,16; Ju 9) [2]

ἀρχαῖος, α, ον *starý; starobylý, dřívější, (pra)dávný; (j)soucí* | už dlouho || οἱ ἀρχαῖοι *předkové, oicové* | τὰ ἀρχαῖα (2 K 5,17) *to staré/dřívější věci* | ἄ. μαθητῆς *učedník/křesťan z první doby* [11]

Ἀρχέλαος, ου, ὁ *Archelaos, Archelaus* (etnarcha nad Judeou, Idumeou a Samařskem v letech 4 př. Kr.—6 po Kr.: Mt 2,22) [1]

ἀρχή, ἡς, ἡ 1. *začátek, počátek* || ἐν ἀρχῇ *na začátku, nejprve* | κατ' ἀρχαῖς *na počátku* | τὴν ἄ. ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν (J 8,25) *co vám od začátku říkám n. prož*

s vámi ještě mluvím? 2. *úřad, vrchnost* 3. *cíp* (látky) 4. (andělská) *mocnost* [55]

ἀρχηγός, οῦ, ὁ 1. *vůdce, vládce* 2. *původce, zakladatel* [4]

ἀρχιερατικός, ὄν *velekněžský* (γένος *rod*; Sk 4,6) [1]

ἀρχιερέως, έως, ὁ *velekněz* (předsedající Sanhedrinu; přen. o Kristu); (v pl.) *velekněží* (jistí členové Sanhedrinu z velekněžských rodů), *vrchní kněží* [122]

ἀρχιλοιστής, ου, ὁ *vůdce lupičů* (v. l. J 18,40) [0]

ἀρχιποιόμην, ενος, ὁ *vrchní/nejvyšší pasijf* (1 Pt 5,4) [1]

Ἄρχιππος, ου, ὁ *Archippos* (křesťan asi v Kolosách: Ko 4,17; Fm 2) [2]

ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ *představený synagogy* [9]

ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ *stavitel* (1 K 3,10) — sr. τέκτων [1]

ἀρχιτελώνης, ου, ὁ *vrchní celník* (L 19,2) [1]

ἀρχιτρίκλινος, ου, ὁ *správce hostiny/svaiby* (J 2,8,9bis) [3]

ἄρχω (fut. ἄρξω, aor. ἤρξα) 1. (akt.) *vládnouti, panovat* (τινός *nad kým*) 2. (med.) *začínat* || (někdy *nadbytečně*): ἄρξησθε ἕξω *εστώναι καὶ κρούειν τὴν θύραν* (L 13,25) *zůstanete (stát) venku a budete tlouci na dveře* [86]

ἄρχων, οντος, ὁ 1. *vládce; pán; kníže; představený (synagogy); předák, přední muž* || ἄ. τῶν Ἰουδαίων (J 3,1) *člen židovské velerady* 2. *úřad, soud* [37]

ἄρωμα, τος, τό (jen v pl.) *koření, vonné látky, vonné masti* [4]

Ἄσαφ νιζ Ἄσαφ

ἀσάλευτος, ον 1. *nehybný, nepohyblivý* 2. *neotřesitelný* [2]

Ἄσαφ, ὁ (neskl.) *Asaf* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,7,8) [2]

ἄσβεστος, ον *neuhasitelný* [3]

ἀσέβεια, ας, ἡ *bezbožnost* [6]

ἀσεβέω (aor. ἠσέβησα) *jednat n. žit bezbožně* [2]

ἀσεβής, ἔς *bezbožný* || ὁ ἄ. *bezbožník* [9]
 ἀσέλγεια, ας, ἡ *bezuzdanost, prostopádnost, nevázanost* [10]

ἄσημος, ὄν *nevýrazný, nevýznamný, bezvýznamný* (Sk 21,39) [1]

Ἀσὴρ, ὁ (neskl.) *Aser, Ašer* (syn Jákobův — sr. Gn 30,13) [2]

ἀσθένεια, ας, ἡ 1. *slabost* (tělesná i morální) 2. *nemoc* || πνεῦμα ἀσθενείας (L 13,11) *duch způsobující nemoc* [24]

ἀσθενέω (aor. ἠσθένησα, pf. ἠσθένηκα) 1. *býti nemocen* || ἀσθενούντες *nemocní* 2. *býti slabý* (i přen.) 3. *býti nuzný/potřebný / v nouzi* [33]

ἀσθένημα, τος, τό *slabost* (i přen.) (Ř 15,1) [1]

ἀσθενής, ἔς 1. *slabý* (i přen.) || τὸ ἀσθενές *slabost, slabá věc* 2. *nemocný, churavý* 3. *bezmocný* [26]

Ἀσία, ας, ἡ *Asie* (římská provincie s hl. městem Efes) [18]

Ἀσιανός, οὔ, ὁ *Asiat, Asijec* (obyvatel římské provincie Asie: Sk 20,4) [1]

Ἀσιάρχης, ου, ὁ *asiarch* (vysoký představitel z římské provincie Asie: Sk 19,31) [1]

ἄσιτία, ας, ἡ *nechutenství, nechut k jídlu* (Sk 27,21) [1]

ἄσιτος, ὄν *lačný, (jsoucí) bez jídla* (Sk 27,33) [1]

ἀσκέω *namáhati se, snažiti se (co nejlépe)* (Sk 24,16) [1]

ἀσκός, οὔ, ὁ *měch* (např. na víno) [12]

ἀσμένως (adv.) *rád, radosně, ohošně* (Sk 21,17) [1]

ἄσσοφος, ὄν *nemoudrý, pošeilý* || ὁ ἄ. *pošeilec* (Ef 5,15) [1]

ἀσπάζομαι (aor. ἠσπασάμην) 1. (pol-) *zdraviti, přivítati* 2. *rozloučiti se* [59]

ἀσπασμός, οὔ, ὁ *pozdrav* (ústní i písemný), *přivítání* [10]

ἄσπιλος, ὄν *neposkvrněný, čistý, bezvadný, bezúhonný* [4]

ἀσπίς, ἴδος, ἡ (přen. „štit“, v NZ jen: *jedovavý had* (Ř 3,13) [1])

ἄσπονδος, ὄν *nesmířitelný, nemilosrdný* (2 Tm 3,3) [1]

Ἀσά vltz Ἀσάφ

ἄσάριον, ου, τὸ *as* (drobná římská mince, šestináctina denáru) [2]

Ἀσάρρων, ὠνος, ὁ v.l. *místo Σαρῶν ἄσσον* (adv.; komp. od ἄρχι) *blíže, co nejblíže; velmi blízko, iěsně* (Sk 27,13) [1]

Ἀσσος, ου, ὁ *Assos* (město na pobřeží Mysie) (Sk 20,13,14) [2]

ἄστατέω *býti nestálý/(stále) v pohybu, býti bez domova* (1 K 4,11) [1]

ἄστελιος, α, ὄν (vl. „městský“) *jemný, hezký, pěkný, pohledný* [2]

ἄστὴρ, ἔρος, ὁ *hvězda* (i přen.) [24]

ἄστήριktos, ὄν *neupevněný, slabý; nepřimný* (2 Pt 2,14; 3,16) [2]

ἄστοργος, ὄν (*jsoucí*) *bez lásky (k příbuzným), nemající lásku/srdce, nelaskavý, nelidský, krutý* [2]

ἄστοχέω (aor. ἠστοχῆσα) *zablouditi, sejiti z cesty; zblouditi* (περὶ τι v čem); *zřící se* (tinós čeho) [3]

ἄστραπή, ἦς, ἡ *blesk* [9]

ἄστράπτω (aor. ἠστραψα) *zablesknouti se, (o blesku) vyšlehnouti; blýskati se, třpytiti se* [2]

ἄστρον, ου, τὸ *souhvězdí; hvězda* [4]

Ἀσύγκριτος, ου, ὁ *Asynkritus* (římský křesťan: Ř 16,14) [1]

ἄσύμφωνος, ὄν *nejednotný, (jsoucí) v neshodě* (Sk 28,25) [1]

ἄσύνετος, ὄν *nerozumný, nechápaný, pošeilý* [5]

ἄσύνθετος, ὄν *nevěrný, věrolomný, nepřítel závazky* (Ř 1,31) [1]

ἀσφάλεια, ας, ἡ 1. *pevnost; důkladnost, peřivost 2. spoleřlivost, hodnověřnost; jistota* 3. *bezpečí, zajiřtěnost* [3]

ἀσφαλής, ἔς 1. *pevný 2. spoleřlivý, pravdivý* || τὸ ἄ. *pravda* 3. *bezpečný, jistý* [5]

ἀσφαλίζομαι (aor. ἠσφαλισάμην, pas. ἠσφαλισθῆν) *zajistiiti, zabezpeçiti; sevřiti; střežiti* [4]

ἀσφαλῶς (adv.) *bezpečně; jistě* [3]

ἀσχημονέω *jednat nesprávně / nevhodně; dělat, co se nepaří* (1 K 7,36; 13,5) [2]

ἀσχημοσύνη, ης, ἡ 1. *hanebnost, hanebný skutek, nestoudnost* 2. *hanba* (1j. ohanbí), *nahořa* [2]

ἀσχημῶν, ον *nestužný, budící stud* (1 K 12,23) [1]

ἀσωτία, ας, ἡ *rozmařilost, prostopášnost, neukázněnost* [3]

ἀσώτως (adv.) *rozmařile, prostopášně* (L 15,13) [1]

ἀτακτέω (aor. ἠτάκτησα) *vést nespořádaný život, zahálet, lenošit* (2 Te 3,7) [1]

ἀτακτος, ον *nespořádaný* (v životě), *neukázněný, lenivý* (1 Te 5,14) [1]

ἀτάκτως (adv.) *nespořádaně, neukázněně, lenivě, zahálčivě* (2 Te 3,6.11) [2]

ἄτεκνος, ον *bezdětný* (L 20,28.29) [2]

ἀτενίζω (aor. ἤτενισα) *upřeně se dívat, hledět (přímo)* (τινί / τινά / εἰς τινα, τι na koho, nač) [14]

ἄτερ (předl. s gen.) *bez* (L 22,6.35) [2]

ἀτιμάζω (aor. ἠτιμάσα, pas. ἠτιμάσθην) 1. *zneucítit; jednat pohrdlivě* (τινά s kým) 2. (pas.) *zakusit příkoří; být hanoben; hanobit si* (τὰ σώματα ἰδὲ) [7]

ἀτιμάω (aor. ἠτίμησα) *jednat pohrdlivě; zneucítit* (v.l. Mk 12,4) [0]

ἀτιμία, ας, ἡ *neúctia, pohanění, pohrdání; hanba* [7]

ἄτιμος, ον 1. *nevážený, nectěný, pohrdaný* 2. *méně významný / důležitý, méně ušlechtilý* [4]

ἀτιμώω (part. pf. pas. ἠτιμωμένος) *zneucítit, pohanět* (v.l. Mk 12,4) [0]

ἄτμις, ἴδος, ἡ *pára, mlha, dým, opar* (1 přen.) || *ἄτμις καπνοῦ kouřový opar, oblaka dýmu* [2]

ἄτομος, ον *nedělitelný* || *ἐν ἀτόμῳ* (1 K 15,52) v *mžiku* [1]

ἄτοπος, ον *nepaříčelný, nemístný, nevhodný; neobvyklý; zlý, špatný* [4]

Ἀττάλεια, ας, ἡ *Attalia* (přístav v Pamfýlii; Sk 14,25) [1]

αὐγάζω (aor. ἠύασα) 1. (tr.) *vidět* 2.

(Intr.) *zazářit, rozsvítit se, rozbřesknout se* (2 K 4,4) [1]

αὐγή, ης, ἡ *ranní červánky, svítání, úsvit, rozbřesek* (Sk 20,11) [1]

Αὐγουστος, ου, ὁ *Augustus* (útluk prvního římského císaře; L 2,1) [1]

αὐθάδης, ες *samolibý, bezohledný; povýšenecký* [2]

αὐθαίρετος, ον *dobrovolný, svobodný, (jednající) sám od sebe* (2 K 8,3.17) [2]

αὐθεντέω *vládnout, panovat* (τινός nad kým) (1 Tm 2,12) [1]

αὐλῆς (aor. ἠύλησα) *hrát na flétnu, hrát k tanci* || *τὸ αὐλοῦμενον* (1 K 14,7) *to, co se hraje na flétnu* [3]

αὐλή, ης, ἡ 1. *dvůr* 2. *dvorec* 3. *nádvoří* (chrám) 4. *venkovní ohrada, ovčinec* 5. (panovnícký) *dvůr, palác* [12]

αὐλητής, οὔ, ὁ *hráč na flétnu* [2]

αὐλίζομαι (aor. ἠύλισθην) *přenocovat* (Mt 21,17; L 21,37) [2]

αὐλόω, οὔ, ὁ *flétna* (1 K 14,7) [1]

αὐξάνω ἢ αὐξω (fue. αὐξήσω, aor. ἠὔξησα, pas. ἠὔξθην) 1. (akt.; tr.) *rozmnožit, nechat růst* 2. (akt. / pas.; Intr.) *růst, přibývat, šířit se, množit se, rozhojniti se* [23]

αὐξησις, εως, ἡ *růst, vzrůst* [2]

αὔριον (adv.) 1. *zítra* || ἡ αὔριον (sc. ἡμέρα) *zítek, následující den* | τὸ τῆς αὔριον *co patří k zítřejšímu dni / co bude zítra* 2. *brzy, po krátké době* [14]

αὐστηρός, ἄ, ὄν *nelaskavý, přísný* (L 19,21.22) [2]

αὐτάρκεια, ας, ἡ *spokojenost (se sebou), soběstačnost; skromnost, nenáročnost* [2]

αὐτάρκης, ες *spokojený (se sebou, se svým majetkem), soběstačný, nezávislý* (Fv 4,11) [1]

αὐτόθι (adv.) = αὐτοῦ

αὐτοκατάκριτος, ον *odsouzený sám sebou* (1 T 3,11) [1]

αὐτόματος, η, ον *samočinný, (působící) sám od sebe* [2]

αὐτόπτης, ου, ὁ *očitý svědek* (L 1,2) [1]

αὐτός, ἡ, ὁ (zájmenné adj.) 1. *sám, sa-*

mojny || αὐτὰ τὰ ἔργα *samy skutky* | ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ (L 3,1) *práně v té době / práně tehdy* | ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρῃ (L 24,13) *stejněho / téhož dne* 2. *on, ona, ono* || (v. gen. jako přívl. zájm.) αὐτοῦ, ἧς *jeho, její* | (podle hebr. někdy nadbytečně:) οὗ τὸ πτόον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ (Mt 3,12) v *jeho(ž) ruce je lopata* 3. (se členem v přivlastikoném postavení) ὁ αὐτός *ýž, tenýž* || τὸ αὐτό (adv.) *stejně* | ἐπὶ τὸ αὐτό *na totéž místo, na téže místě, dohromady, společně* | κατὰ τὸ αὐτὸ *stejně, stejným způsobem* 4. (jako zvrátané zájm.) *se* || ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλεῖα (Zj 9,11) *mají nad sebou krále* [5595+2]

αὐτοῦ (adv.) *zde; tam* [4] — jlnak viz αὐτός

αὐτόφωρος, *on pařící k vlastnímu trestnému činu* (přv. ke „krádeži“) || ἐπ' αὐτοφώρῳ *při činu* (J 8,4) [1]

αὐτόχειρ, *gen. ρος (pronávějíci [něco]) vlastního rukama* (Sk 27,19) [1]

αὐχέω *chlubit se* (τι εἶμι) (Jk 3,5) [1]

αὐχμηρός, *ἄ, ὅν jemný, vyprahlý, divoký* (2 Pt 1,19) [1]

ἀφαιρέω (fut. ἀφελῶ, aor. ἀφείλον, inf. ἀφελεῖν, konj. aor. med. ἀφέλωμαι, fut. pas. ἀφαιρεθήσομαι) 1. (akt./med.) *odejmout, vzít* (τί τινος n. τι ἀπό τινος co komu); *snímat; useknout* 2. (pas.) *být odňat* [10]

ἀφανής, *és neviditelný, skrytý* (ἐνώπιον τινος před kým) (Žd 4,13) [1]

ἀφανίζω (aor. pas. ἠφανίσθη) 1. (akt.) *činit neznamitelným, zastiřat; znetvořit; ničit, kazit* 2. (pas.) *zmizet; zahynout* [5]

ἀφανισμός, *οὐ, ὃ zničení, zánik, zkáza* (Žd 8,13) [1]

ἄφαντος, *on neviditelný* || ἄ. ἐγένετο *zmizel* (L 24,31) [1]

ἀφεδρών, *ἄνος, ὁ stoka, hňž, záchod* [2]

ἀφέθην aor. pas. od ἀφίημι

ἀφεθήσομαι fut. pas. od ἀφίημι

ἀφειδία, *ας, ἧ nežetrnost, tvrdost, přisnost*

(τινός νύεϊ čemu: Ko 2,23) [1]

ἀφείλον aor. od ἀφαιρέω

ἀφείναι inf. aor. od ἀφίημι

ἀφείης part. aor. od ἀφίημι

ἀφεῖς přez. 2. sg. od ἀφίημι

ἀφελεῖν inf. aor. od ἀφαιρέω

ἀφελότης, *ητος, ἧ prostota, pokora* (Sk 2,46) [1]

ἀφελῶ fut. od ἀφαιρέω

ἀφέλωμαι konj. aor. med. od ἀφαιρέω

ἄφες, ἄφετε imp. aor. 2. sg. a pl. od ἀφίημι

ἄφεις, *εως, ἧ 1. propuštění (na svobodu) 2. odpuštění* (τῶν ἁμαρτιῶν *hříchů*), *prominutí* [17]

ἀφέωνται pf. pas. 3. pl. od ἀφίημι

ἀφή, *ης, ἧ spojení, vazivo, kloub* [2]

ἀφήκα aor. od ἀφίημι

ἀφήσω fut. od ἀφίημι

ἀφθαρσία, *ας, ἧ nepomíjivost, nezničitelnost, nesmrtnost* [7]

ἄφθαρτος, *on nepomíjivý, nepomíjivý, nezničitelný* [7+1]

ἀφθονία, *ας, ἧ ochota, připravenost, nezřetnost* (v.l. Tt 2,7) [0]

ἀφθορία, *ας, ἧ nezkaženost, upřímnost* (Tt 2,7) [1]

ἀφίδω konj. aor. ἀφοράω

ἀφίημι (přez. 2. sg. *iaké ἀφεῖς*, 1. pl. *iaké ἀφίομεν*, 3. pl. *iaké ἀφίουσιν*, inf. ἀφιέναι, impf. 3. sg. ἤφιεν, fut. ἀφήσω, aor. ἀφήκα, imp. ἄφες, 2. pl. ἄφετε, inf. ἀφείναι, konj. aor. ἀφῶ, part. ἀφείς, aor. pas. ἀφέθην, fut. pas. ἀφεθήσομαι, pf. pas. 3. pl. ἀφέωνται) 1. *propustit, odeslat* || ἀφήκεν τὸ πνεῦμα (Mt 27,50) *vyпустиť / odevzdat ducha* 2. *odpustit, prominout* (vlnu, dluh) 3. *zanechat, opustit*; (pas.) *zůstati 4. opomíjet 5. nechat, dovolit, připustit* || ἄφες ἴδωμεν *nech nás podívat / podívejme se* [143]

ἀφικνέομαι (aor. ἀφικόμην) *dospět, do-*

stát se (εἰς τινα ke komu); *stát se zná-*

mým (εἰς τινα komu: Ř 16,19) [1]

ἀφιλάγαθος, *on nemilující dobro n. dobré*

- lidi* (2 Tm 3,3) [1]
 ἀφιλάργυρος, *on nemilující peníze, nezávistý na penězích, nezištný* [2]
 ἀφιλέτο *var. aor. med. 3. sg. od ἀφαιρέω*
 ἀφιξις, *εως, ή příchod: (v NZ spíše však:) odchod, odjezd* (Sk 20,29) [1]
 ἀφίουσιν *3. pl. od ἀφίημι*
 ἀπίστημι (*aor. ἀπέστησα a ἀπέστην, imp. 2. pl. ἀπόστητε, inf. aor. ἀποστήναι, part. aor. ἀποστάς, prez. med. ἀπίσταμαι, impf. med. 3. sg. ἀπίστατο, fut. med. ἀποστήσομαι*) 1. (tr.: *aor. ἀπέστησα*) *svádět / navádět k revolži, strhňou (δπίσω αὐτοῦ za sebou)* 2. (intr.: *med., aor. ἀπέστην*) a) *odejít, vzdálit se; vyhýbat se (ἀπό τινος čemu)* b) *odpadnout (ἀπό θεοῦ od Boha, τῆς πίστεως od víry)* c) *upustit, zanechat (ἀπό τινος čeho)* [14]
 ἄφρων (*adv. náhle, najednou*) [3]
 ἀφόβως (*adv. nebojácně, beze strachu*) [4]
 ἀφομοιόω (*part. pl. pas. ἀφωμοιωμένος*) *připodobnit, přirovnat* (Žd 7,3) [1]
 ἀφοράω (*aor. ἀπεῖδον, konj. ἀφίδω n. ἀπίδω*) 1. *upřít oči, zahledět se, vzhlížet (s důvěrou)* (εἶς τινα ke komu: Žd 12,2) 2. *mít přehled, vidět dopředu; dozvědět se* (Fr 2,23) [2]
 ἀφορίζω (*fut. ἀφοριῶ i ἀφορισῶ, aor. ἀφώρισα*) 1. *oddělit, odloučit; vyloučit* 2. *vyvolit, vybrat, určit* (εἶς τι k čemu) [10]
 ἀφορμή, *ἥς, ή východisko, příležitost; zámlínka* [7]
 ἀφρίζω *pěníti, mít pěnu* (u úst) (Mk 9,18.20) [2]
 ἀφρός, *οὔ, ὁ pěna* (L 9,39) [1]
 ἀφορσύνη, *ἥς, ή nerozum, pošetilost, nemoudrost* [4]
 ἄφρων, *ον, gen. ονος nerozumný, pošetilý* 1 ὁ ἄ. *pošeřilec, blázen* [11]
 ἀφυπνώω (*aor. ἀφύπνωσα*) *usnout* (L 8,23) [1]

- ἀφυστερέω (*part. pf. pas. ἀφυστερημένος*) *zadržovat, nevydávat* (v. I. Jk 5,4) [0]
 ἀφῶ *konj. aor. od ἀφίημι*
 ἄφωνος, *ον* 1. *němý, nemluvíci, neschopný se vyjádřit* 2. *nesrozumitelný; (jsoucí) bez významu* [4]
 Ἀχάζ, ὁ (*neskl.*) *Achaz* (judský král: Mt 1,9bis) [2]
 Ἀχαΐα, *ας, ή Achaja* (římská provincie v jižní části Recka) [10]
 Ἀχαιῖκός, *οὔ, ὁ Achaiikos* (korintský křesťan: 1 K 16,17) [1]
 ἀχάριστος, *ον nevděčný* [2]
 ἀχαιοποιήτος, *ον neucíněný (lidskýma) rukama* [3]
 ἀχθήσομαι *fut. pas. od ἄγω*
 Ἀχιμ, ὁ (*neskl.*) *Achim* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,14bis) [2]
 ἀχλός, *ύος, ή temnota; mlhavost, matnost* (Sk 13,11) [1]
 ἀχρειόδομαι (*aor. ἤχρωέθην*) *zkazit se, stát se bezcenným* (Ř 3,12) [1]
 ἀχρεῖτος, *ον zbyččený, neužitečný, (jsoucí) k ničemu* [2]
 ἀχρεόδομαι = ἀχρειόδομαι
 ἄχρηστος, *ον neužitečný, zbyččený* (Fm 11) [1]
 ἄχρη(ς) 1. (předl. s gen.) *až do, až k* ἄ. Πάφου *až k Pafu* 1 ἄχρη *kai* ὁμῶν (2 K 10,13n.) *až k vám* 1 ἄ. *καιροῦ* (L 4,13) *až do stanovené doby, na určité doby* 1 ἄ. *τοῦ δεῦρο až do dneška* 2. (sp.; s οἱ i bez něho) *až, dokud (ne)* ἄχρη(ς) οἱ ἄν ἤξω (Zj 2,25) *dokud nepřijdu* 1 ἄ. οἱ *πληρωθῶσιν* (L 21,24) *dokud se nenaplní* [48+1]
 ἄχυρον, *ου, τό píeva, píevy* [2]
 ἄψας *part. aor. od ἄπτω*
 ἀψευδής, *ές pravdivý, pravdomluvný, neklamný* (Tt 1,2) [1]
 ἄψινθος, *ου, ὁ pelyněk* (Zj 8,11bis) [2]
 ἄψυχος, *ον neživý, bezduchý* (o hudebních nástrojích: 1 K 14,7) [1]

B β

β' (číslice 2; v nadpisech listů: 2 K, 2 Te, 2 Tm, 2 Pt, 2 J) *druhý* [0]

Βάαλ, ἡ (pův. vlastně maskulinum; neskl.) *Baal, Bál* (Ř 11,4) [1]

Βαβυλών, ὠνος, ἡ *Babylon* (město, země, 1 přen.) [12]

·βαθῆως gen. od βαθύς, βαθύ

βαθμός, οὔ, ὁ *schod, stupeň; postavení, vážnost* (1 Tm 3,13) [1]

βάθος, ους, τό 1. *hloubka, hlubina* (1 přen.) 2. (přen.) *velikost, hojnost, řínsť* || ἡ κατὰ βάθους πτωχεία (2 K 8,2) *obrovská chudoba* [8]

βαθύνω (aor. ἐβάθυνα) *vyhloubit; jít do hloubky* (při korání: L 6,48) [1]

βαθύς, εἶα, ὁ *hluboký* (1 přen.) || ὄρθρου βαθῆως (L 24,1) *žasně zrána* [4]

βαῖον, ου, τό *palmoná větví/raťesť* (J 12,13) [1]

Βαλαάμ, ὁ (neskl.) *Bileam, Balám* [3]

Βαλάκ, ὁ (neskl.) *Balák* (moabitský král: Zj 2,14) [1]

βαλλάντιον, ου, τό *měšec* (na peníze), *peněženka* [4]

βάλλω (fut. βαλῶ, aor. ἔβαλον, pf. βέβληκα, aor. pas. ἐβλήθην, fut. pas. βληθήσομαι, pf. pas. βέβλημαι, 1p pf. pas. ἐβεβλήμην) 1. *házet, vrhat; odhodit; položit; vložit* (1 přen.); *uvrhnout* (εις φυλακὴν *do vězení*); *přinést, uvést* (εισρήνην *pokoj*), *uložit* (peníze); *nalít* (vodu); *metat* (κλήρον *los*) 2. (Intr.) *vanout* || ἔβαλεν ἄνεμος (Sk 27,14) *přihnal se vítr* 3. (pas.) *být hozen, býti uvržen* (εις τὴν φυλακὴν *do vězení*); *vrhnout se; ležet* || βέβληται *leží* (nemocen) | *βεβλημένον* ἐπὶ τὴν κλίνην (Mk 7,30; τίτ) *ležící na lůžku* [122]

βαπτίζω (fut. βαπτίσω, aor. ἐβάπτισα, pf. pas. βεβάπτισμαι, aor. pas. ἐβαπτίσθην) 1. *ponořit; omýt; křtít* (εις τὸ ὄνομα *ve / na jméno*; ἐν τῷ ὀνόματι *ve jménu*; ἐπὶ τῷ ὀνόματι *na jméno. ve jménu*) (1 přen.) 2. (med.) *umýt se; nechat se pokřtít* 3. (pas.) *umýt se* (1 obřadně); *být pokřtěn* (1 přen.) [77]

βάπτισμα, τος, τό *křest* (1 přen. o mučednících) [19]

βαπτισμός, οὔ, ὁ *omývání* (ποτηρίων *rohárů*); *ponoření, křest* [4]

βαπτιστής, οὔ, ὁ *křtitel* (o Janovi) [12]

βάπτω (fut. βάψω, aor. ἔβαψα, pf. pas. βέβαμμαι) *ponořit, namožit. omociť* (ὑδατος *ve vodě*), *zbarvit* || *βεβαμμένος* αἵματι (Zj 19,13) *zbarvený krví* [4]

Βαρ (aram.) *Bar, syn* (v.l. Mt 16,17) [0]

Βαραβᾶς, ᾧ, ὁ *Barabás* (1. vězeň propuštěný Pilátem; 2. [v.l. Sk 15,22] Pavlův a Barnabášův společník) [11]

Βαράκ, ὁ (neskl.) *Barák* (izraelský vůdce: Žd 11,32) [1]

Βαραχίας, ου, ὁ *Barachiás* (Mt 23,35) [1]

βάρβαρος, ον *mluvící nesrozumitelně / cizí řečí* || ὁ β. *Neřek, barbar, cizinec; domorodec* [6]

βαρέω (pf. pas. βεβάρημαι, aor. pas. ἐβαρηθην) *zatižit, obtěžkat, stisnout, unavit* [6]

βαρέως (adv.) *iěžce, obtížně* [2]

Βαρθολομαῖος, ου, ὁ *Bartoloměj* (jeden z Dvanácti) [4]

Βαριησοῦς(ς), οὔ, ὁ *Barjesus, Barjesus* (falešný prorok: Sk 13,6) [1]

Βαριωνᾶ n. **Βαριωνᾶς**, ᾧ, ὁ *Barjona, syn Jonášův* (Mt 16,17) [1]

Βαρναβᾶς, ᾧ, ὁ *Barnabás* (Pavlův průvodce a spolupracovník) [28]

βάρος, ους, τό 1. *břemeno, zátež, tíha; váha* (1 přen.) 2. *vážnost, důležitost* || εν βάρει εἶναι *trvat na vlastní důležitosti - si / moci* 3. *hojnost, plnost* [6]

Βαρσαββᾶς, ᾶ, ὁ *Barsabas, Barsabáš* (J. Josef B.: Sk 1,23; 2. Juda B.: Sk 15,22) [2]

Βαρτιμαῖος, ου, ὁ *Bartimaios, Bartimeus* (slepý žebrák: Mk 10,46) [1]

βαρύς, εἶα, ὅ (komp. βαρύτερος) 1. *těžký, hmotný* 2. *oblízný* 3. *významný, důležitý* 4. *dravý, divoký* [6]

βαρύτεμος, ον *velmi cenný, drahocenný* (o masti: Mt 26,7) [1]

βασανίζω (aor. *έβασάνισα, pas. έβασανίσθην*) 1. *trápit, týrat, mučit; nechat trápit* || ψυχήν δικαίαν άνόμοις έργοις *έβασανίζεν* (2 Pt 2,8) *pezákonnými činy* (kieré vlděl a slyšel) *připravoval své spravedlivé duši trápení = bezbožné činy trápile jeho spravedlivou duši* 2. *zmáhat* 3. (pas.) *býti trápen, trápit se; býti zmáhán, namáhat se; býti zmlátán* [12]

βασανισμός, οῦ, ὁ *trápení, sužování, mučení; bolest; bodnutí* [6]

βασανιστής, οῦ, ὁ *mučitel, bičic, žalářník* (Mt 18,34) [1]

βάσανος, ου, ἡ *mučení, muka, trápení; bolest* [3]

βασίλεια, ας, ἡ *království* (jako moc, důstojnost i říše; v NZ převážně v teologickém smyslu o království Božím n. Kristově), *kralování, královská vláda* [162]

βασίλειος, ον *královský* || τὰ βασίλεια *královský palác* [2]

βασιλεύς, έως, ὁ *král* (1 přen.) [135]

βασιλευός (aor. *έβασίλευσα, kralovat, vládnouti* (τινός / επί τινος n. επί τινα, τι nad kým, čím); (v aor. iaké): *ujmout se (královské) vlády* || οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλευόσαι ἐφ' ἡμᾶς (L 19,14) *nechceme toho(zo) žitovka za krále* [21]

βασιλικός, ἡ, ὄν *královský* (1 přen.) || ὁ β. *královský úředník* [5]

βασίλισκος, ου, ὁ *malý král* (v.l. J

4,46,49) [0]

βασίλισσα, ης, ἡ *královna* [4]

βάσις, έως, ἡ 1. *krok* 2. *noha* (Sk 3,7) [1]

βασκαίνω (aor. *έβάσκανα*) (tr.) *okouzlit, ušarovat* (τινά komu) (Ga 3,1) [1]

βαστάζω (aor. *έβάστασα*) 1. *nést; nosit* (1 dítě v lůně; iaké přen.) || β. τὸ κρίμα *neujít soudu* 2. *přinést* 3. *snést, vydržet* 4. *zvednout; vzít, odnést* 5. *krást, zpronevřít* [27]

βάτος I, ου, ὁ 1 ἡ (trnitý) *keř, trní* [5]

βάτος II, ου, ὁ *bai* (dutá míra: asi 35 l), *vědro* (L 16,6) [1]

βάτραχος, ου, ὁ *žába* (Zj 16,13) [1]

βατταλογέω (aor. *έβατταλόγησα*) *žvanit, brebentit, žvástat, býti mňohomluvný* (Mt 6,7) [1]

βαττολογέω var. k *βατταλογέω* [0]

βδέλυγμα, τος, τό *ohavnost* || τὸ β. τῆς *έρημώσεως ohavnost zrustošení* [6]

βδελυκτός, ἡ, ὄν *ohavný* (Ti 1,16) [1]

βδελύσσομαι (part. pf. *έβδελυγμένος*) *ohavní si, odmítat s odporem* || ὁ *έβδελυγμένος ohava, zvrhlík* [2]

βέβαιος, α, ον (komp. *βεβαιότερος*) *pevný, silný; spolehlivý; jistý* [8]

βεβαιώω (fut. *βεβαιώσω, aor. έβεβαίωσα, pas. έβεβαιώθην*) *upevnít, posílit, utvrdit; potvrdit* [8]

βεβαιώσις, έως, ἡ *posílení, upevnění; potvrzení* [2]

·βέβημαι pf. pas. od *βάπτω*

βέβηλος, ον („všem přístupný“) *bezbožný, světský, svěťácký* [5]

βεβηλώω (aor. *έβεβήλωσα*) *znesvětit* [2]

·βέβληκα pf. od *βάλλω*

·βεβρωκω part. pf. od *βιβρώσκω*

Βεελ Ζεβουλ viz násl.

Βεελζεβούλ, ὁ (neskl.) *Belzebul, Betzebul* (kníže démonů) [7]

Βελιάρ, ὁ (neskl.) *Beliar, Belial* (ďábel: 2 K 6,15) [1]

βελόνη, ης, ἡ *jehla* (L 18,25) [1]

βέλος, ους, τό *šíp, střela* (Ef 6,16) [1]

βελτίων, ον (komp. od *αγαθός*) *lepší* ||

- βέλτιον (ak. n jako adv.) *velmi dobře, nejlépe* (2 Tm 1,18) [1]
- Βενιαμ(ε)ίν**, ὁ (neskl.) *Benjamin* (Izrael-ský kmen) [4]
- Βερνίκη**, ἡς, ἡ *Berniké, Berenike* (sestra krále Agrippy II.: Sk 25,13.23; 26,30) [3]
- Βέροια**, ας, ἡ *Beroja* (město v Makedonii: Sk 17,10.13) [2]
- Βεροιαῖος**, α, ον *pocházející z Beroje* (Sk 20,4) [1]
- Βεωροσόρ** var. κ Βεώρ
- Βεώρ**, ὁ (neskl.) *Beor* (otec Bileamův: v.1. 2 Pt 2,15) [0]
- Βηθαβαρά**, ἡ (neskl.) *Bethabara* (místní název, zavedený Origenem místo Betánie v J 1,28) [0]
- Βηθανία**, ας, ἡ *Beitánie* (I. B. u Olivové hory; 2. B. za Jordánem) [12]
- Βηθεσδά**, ἡ (neskl.) *Bethesda* (v.1. J 5,2) [0]
- Βηθζαθά**, ἡ (neskl.) *Bethzatha* (rybník na severu Jeruzaléma: J 5,2) [1]
- Βηθλέεμ**, ἡ (neskl.) *Beitlém* (město v Judsku) [8]
- Βηθσαιδά(ν)**, ἡ (neskl.) *Betsaida* (I. lokality u Genezaretského jezera; 2. v.1. J 5,2) [7]
- Βηθφαγή**, ἡ (neskl.) *Beifage* (místo na Olivové hoře) [3]
- βῆμα**, τος, τό 1. *krok* || β. ποδός *koušek / stopa (země)* 2. *tribuna; soudcovská stolice* 3. (tribunál) *soud* [12]
- Βηρέυς**, εως, ὁ *Bereus* (v.1. Ř 16,15) [0]
- βῆρυλλος**, ου, ὁ *beryl* (drahý kámen namodralé n. zelené barvy: Zj 21,20) [1]
- βία**, ας, ἡ *síla, násilí; tlak, nápor* [4]
- βιάζομαι** 1. (med.) *uplatňovat násilí, násilně vnikat* 2. (pas.) *být předmětem násilí, zakoušet násilí* [2]
- βίαιος**, α, ον *násilný, prudký* (Sk 2,2) [1]
- βιαστής**, οῦ, ὁ *násilník* (Mt 11,12) [1]
- βιβλαριδιον**, ου, τό *knížička, malý svitek* (Zj 10,2.9.10) [3]
- βιβλίον**, ου, τό 1. *knihka, knížka; svitek* 2. *listina, potvrzení* || β. ἀποστασίου *rozlu-*
- koný listi* [34]
- βίβλος**, ου, ἡ *knihka* (většinou posvátná; i přen.) *svitek* [10]
- βιβρωκώς** (part. pf. βεβρωκώς) *jíst* (J 6,13) [1]
- Βιθυνία**, ας, ἡ *Bithýnie* (kraj v severní části Malé Asie) [2]
- βίος**, ου, ὁ 1. *život, způsob života* 2. *živobytí; majetek* [10]
- βιώω** (Inf. aor. βιώσαι) *žít* (1 Pt 4,2) [1]
- βίωσις**, εως, ἡ *způsob života* (Sk 26,4) [1]
- βιωτικός**, ἡ, ὄν *patřící k životu; všední, pozemský, světský* [3]
- βλαβερός**, ἄ, ὄν *škodlivý* (1 Tm 6,9) [1]
- βλάπτω** (aor. ἔβλαψα) *škodit* (τινά κομυ) [2]
- βλαστάνω** α **βλαστῶ** (aor. ἐβλάστησα) 1. (Intr.) *rašit, pučeti, růsti* 2. *nechat (vy)hřáti; (o zemi) vydat / přinést (tón καρπὸν plod / -y)* [4]
- βλάστρος**, ου, ὁ *Blastus* (komoří krále Agrippy I.: Sk 12,20) [1]
- βλασφημέω** (aor. ἐβλασφήμησα) 1. *pomlouvat, hanobit, urážeti, mluvit špajně* (τινά ο κομ) 2. *rouhat se* (τινά κομυ) [34]
- βλασφημία**, ας, ἡ 1. *pomlouva, hanobení, urážka* 2. *rouhání* || ἡ τοῦ πνεύματος β. (Mt 12,31) *rouhání proti Duchu* | ὁνόματα *βλασφημίας* (Zj 13,1) *rouhaná jména* [18]
- βλάσφημος**, ον *rouhaný, hanlivý, znevažující, urážlivý* [4]
- βλέμμα**, τος, τό *pohled, dívání se* (2 Pt 2,8) [1]
- βλέπω** (fut. βλέψω, aor. ἔβλεψα) 1. *dávat se* (τινά / εἰς τινα na koho); *přihlížeti* (τι n. εἰς τι k čemu) || οὐ γὰρ βλέπετε εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων (Mk 12,14) *nediváš se totiž na vnějšík lidí n. nehledíš t. na to, co kdo je* 2. *vidět* || εἶ τι βλέπετε; (Mk 8,23) *vidíš něco?* 3. *mít se na pozoru* (ἀπό τινος před kým), *dávat (si) pozor* 4. (o přistavu) *směřovat, být otevřený* (κατὰ λίβα na jihozápad) [132]

βληθήσομαι fut. pas. od βάλλω
βλητέος, α, ον (sl. adj. — jediné v NZ
na -τέος — od βάλλω) mající býti na-
rlněn (L 5,38) [1]

Βοανηργές (aram.; neskl.) *Boanerges* (po-
jmenování dané Ježíšem synům Zebe-
deovým: Mk 3,17) [1]

βοάω (aor. ἐβόησα) *voiai, křičei* [12]

Βόες, ὁ (neskl.) *Boaz* (v Ježíšově rodo-
kmenu: Mt 1,5bis) [2]

βοή, ἡς, ἡ *křik, volání* (Jk 5,4) [1]

βοήθεια, ας, ἡ 1. *pomoc* 2. *romácka*; (pl.)
(*potomná*) *lana* (lodní t.l.) [2]

βοηθέω (aor. ἐβοήθησα) *pomáhati* (τινί
komu) [8]

βοηθός, οὔ, ὁ *potomník* (Žd 13,6) [1]

βόθυκος, ου, ὁ *jáma* [3]

βολή, ἡς, ἡ *hod* || ὡσεὶ λίθου βολήν (L
22,41) *co by kamenem dohodil* [1]

βολίζω (aor. ἐβόλισα) *měti otolnici*
(hloubku vody: Sk 27,28bis) [2]

βολίς, ἴδος, ἡ *střela, šíp, oštep* (v.l. Žd
12,20) [0]

Βόοζ, ὁ (neskl.) *Boaz* (v.l.) [0]

Βόος, ὁ (neskl.) *Boaz* (v Ježíšově rodo-
kmenu: L 3,32) [1]

βόρβορος, ου, ὁ *močínka, hnoj; bláto,*
bahno (2 Pt 2,22) [1]

βορρᾶς, ᾶ, ὁ *sever* [2]

βόσκω 1. (aki.) *pást* (l přen.) || ὁ βόσκων
pastýř 2. (pas.) *pást se* [9]

Βοσόρ, ὁ (neskl.) *Bosor* (otec kouzelníka
Bileama: 2 Pt 2,15) [1]

βοτάνη, ἡς, ἡ *porost, rostlina; plodina*
(Žd 6,7) [1]

βότρυς, υος, ὁ *hrozen* (Zj 14,18) [1]

βουλευομαι (aor. ἐβουλευσάμην) 1. *uvá-
žiti, zvážiti* 2. *rozhodnout (se), usnésti se* (τι
o čem; ἵνα že: + Inf.); *chítit* [6]

βουλευτής, οὔ, ὁ *radní; člen veterady* [2]

βουλή, ἡς, ἡ 1. *úmysl, vůle* 2. *rozhodnutí,*
usnesení [12]

βούλημα, τος, τό *vůle, úmysl, záměr* [3]

βούλομαι (2. sg. [L 22,42] βούλει, aor.
ἐβουλήθη) *chítit, zamýšlet, přát si* ||

ἐβουλόμην ... τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι
(Sk 25,22) *chci bych si toho slyšetka po-
slechnout* [37]

βουός, οὔ, ὁ *pahorek, výšina* (L 3,5;
23,30) [2]

βοῦς, βόος, ὁ α ἡ 1. m *vůl, býk* 2. f *kráva*
3. (m pl.) *dobytěk* [8]

βραβεῖον, ου, τό *cena* (za vítězství), *od-
měna* [2]

βραβέω *býti rozhodčím; vládnout, řídit,*
mít (hlavní) slovo (Ko 3,15) [1]

βραδονά *váhati, otálet* (τινός s čím); *odda-
lovat* (τινός co) [2]

βραδυπλοέω *plout pomalu, uplout málo*
(Sk 27,7) [1]

βραδύς, εῖα, ὁ *pomalý, váhavý, těžko-
pádný* [3]

βραδύτης, ητος, ἡ *váhavost, otálení* (2 Pt
3,9) [1]

βραχίων, ονος, ὁ *paže, ramě*; (přen.) *moc*
(*Boží*) [3]

βραχύς, εια, ὁ *krátký, malý* || βραχύ (τι)
trochu, něco málo | μετὰ βραχύ *krátce po-
tom* | διὰ βραχείων (Žd 13,22) *krátce,*
stísně [7]

βρέφος, ους, τό *dítě, kojeneček, nemluvně;*
(lidský) *plod* [8]

βρέχω (aor. ἔβρεξα) 1. *zavlažiti, pokropiti,*
smáčet 2. *nechat pršet, seslat déšť* 3.
(neos.) *pršet* [7]

βριμάομαι (aor. ἐβριμησάμην) *vzrušiti se*
(v.l. J 11,33) [0]

βροντή, ἡς, ἡ *hrom, hromobití* [12]

βροχή, ἡς, ἡ *děšť* (Mt 7,25,27) [2]

βρόχος, ου, ὁ *smýčka* (1 K 7,35) [1]

βρυγμός, οὔ, ὁ *skřipání* (τῶν δδόντων
zubů) [7]

βρύχω *skřipati* (τοὺς δδόντας *zuby*: Sk
7,54) [1]

βρώω *nechat pršet, vydávat (vodu)* (Jk
3,11) [1]

βρώμα, τος, τό *pokrm, potravina* [17]

βρώσιμος, ον *jedlý, (jsoucí) k jídlu* (L
24,41) [1]

βρώσις, εως, ἡ 1. *jidlo, jedení* 2. *pokrm*

3. rez. koroze; (?) hmyz [11]
βυθίζω (aor. pas. ἐβυθίσθην) 1. ponořit, potopit; (přen.) uvrhnout, dostat (εις ὄλεθρον *do zkázy*) 2. (pas.) ponořit se, potápnout se [2]
βυθός, οὐ, ὁ *hloubka, hlubina; širé moře* (2 K 11,25) [1]

βυρσεύς, ἑώς, ὁ *koželuh* (křesťan Šimon: Sk 9,43; 10,6.32) [3]
βύσσινος, η, ον (*jsoucí*) z jemného plátna, z kmenu [5]
βύσσος, ου, ἡ *jemné plátno* (L 16,19) [1]
βωμός, οὐ, ὁ *vynýšené místo; (pohanský) oltář* (Sk 17,23) [1]

Γ γ

γ' (číslo) *třetí* (v pořadí listů) [0]
Γαββαθα (-ά, -ᾱ), ἡ (aram.: nesk.) *Gabatha* (místo v Jeruzalémě: J 19,13) [1]
Γαβριήλ, ὁ (neskl.) *Gabriel* (anděl: L 1,19.26) [2]
γάγγραινα, ης, ἡ *sněť; (přen.) (rakovinný) nádor, rakovina* (2 Tm 2,17) [1]
Γάδ, ὁ (neskl.) *Gad* (jeden z izraelských kmenů: Zj 7,5) [1]
Γαδαρηνός, ἡ, ὅν *pocházející z Gadary* (města na východním břehu Jordánu) || ὁ Γ. *Gadareňan* (Mt 8,28) [1]
Γάζα, ης, ἡ *Gaza* (filistánské město: Sk 8,26) [1]
γάζα, ης, ἡ *poklad, (královská) pokladna* (Sk 8,27) [1]
γαζοφυλάκιον, ου, τό *pokladnice* [5]
Γάϊος, ου, ὁ *Gaios, Gaius* (jméno několika postav: 1. jistý Makedoňan: Sk 19,29; 2. G. z Derbe: Sk 20,4; 3. Korintán pokřtěný Pavlem: 1 K 1,14; Ř 16,23; 4. adresář 3 J) [5]
γάλα, γάλακτος, τό 1. *mléko* 2. (přen.) *základní křesť. poučení* [5]
Γαλάτης, ου, ὁ *Galatán* (obyvatel Galácie v Malé Asii: Ga 3,1) [1]

Γαλατία, ας, ἡ 1. *Galácie* (maloašljský region n. provincie) 2. (?) *Galie* (2 Tm 4,10) [4]
Γαλατικός, ἡ, ὅν *galatský* (Sk 16,6; 18,23) [2]
γαλήνη, ης, ἡ *klid, bezvětrí na moři, klidné moře* [3]
Γαλιλαία, ας, ἡ *Galilea* (území v severní části Palestiny) [61]
Γαλιλαῖος, α, ον *galilejský* || ὁ Γ. *Galilejec* [11]
Γαλλία, ας, ἡ *Galie* (v.1. 2 Tm 4,10) [0]
Γαλλίων, ωνος, ὁ *Gallio* (bratr filozofa Seneky, prokonzul v Acháji) asi r. 51/52: Sk 18,12.14.17) [3]
Γαμαλιήλ, ὁ (neskl.) *Gamaliel* (Rabban G., slavný učitel zákona v Jeruzalémě: Sk 5,34; 22,3) [2]
γαμέω (aor. ἔγημα n. ἐγάμησα, konj. aor. γήμω, part. γήμας, aor. pas. ἐγαμήθην) 1. *oženit se* (τινά s kým), *vdát se* (τινά za koho) 2. (pas.) *nechat se provdat, provdat se* (τινί za koho) [28]
γαμίζω 1. (akt.) *provdat* (dceru); (snad také = γαμέω, t.j.): *oženit se* (τινά s kým) 2. (pas.) *nechat se provdat, vdát se* [7]

ἠμίσκω (= γαμίζω) 1. *provdai* 2. (pas.) *vdaí se* (L 20,34) [1]

ἠμος, ου, ό 1. (sg. n. pl.) *svatba; svatebni hosina* 2. *svatebni sál* 3. (Žd 13,4) *manželsví; manželský živoi* [16]

ἰρ (časí; jednolitné význ. se na mnohých místech překřvají) 1. (zdúvodňující n. vysvětlující) *neboť, totiž, vždyť; protože* || ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων (Mk 1,22) *protože je učil jako ten, kdo má moc* n. *učil je totiž ...* | αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ (Mt 1,21) *on totiž spasí svůj lid* 2. (dovozující; v otázkách, odpovědích a zvoláních) *tedy, přece; pak* || τί γὰρ ἔστιν εὐκοπώτερον (Mt 9,5) *co je (tedy)/vždyť co je snadnější?* | τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; (Mt 27,23) *copak udělal špatného?* | καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γὰρ (Sk 16,37) *a teď nás chytí potají poslat pryč? To (přece) ne!* 3. (navazující) *však, ovšem* || ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ (Ř 5,7) *ale za dobrého (žlivenka)* 4. (protivující) *vskutku, opravdu, zajisté* || ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν (1 Te 2,20) *ano, vy jste naše sláva* 5. καὶ γὰρ *neboť také, vždyť i, totiž* (služovací význ. καὶ je zde někdy oslaben) [1041]

ιστήρ, τρός, ό 1. *břicho* 2. (přen.) *žroui* 3. *lůno, (matěřský) živoi* || ἐν γαστρὶ συλλαβεῖν ροδί (ditě) | ἐν γαστρὶ ἔχειν *býi těhotná* [9]

ἰ (enkl. časí zdůrazňující předcházející slovo) 1. (často se nepřekládá) 2. *aspoň* || διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ (L 11,8) *(aspoň) pro jeho neodbytnost* 3. *dokonce, přece* || εἰ δὲ μή γε *jinak, v opačném případě* 4. ἄρά γε *viz ἄρα* | ἄρα γε *viz ἄρα* [26 n. 25]

έγονα a γεγέννημαι pf. od γίνομαι

έγονει plpf. 3. sg. od γίνομαι

έγραπται pf. pas. 3. sg. od γράφω

έγραφα pf. od γράφω

εδεών, ό (neskl.) *Gedeon* (Žd 11,32) [1]

γένενα, ης, ή *Gehenna* (údolí na jlh od Jeruzaléma jako místo budoucího soudu); *peklo* [12]

Γεθσημανί (neskl.) *Gethsemane, Getsemani* (pozemek a zahrada na úpatí Olivové hory) [2]

γαίτων, ονος, ό a ή 1. m *soused* 2. f *sousedka* [4]

γελάω (fui, γελάσω) *smáí se* (i přen.; L 6,21.25) [2]

γέλωσ, ωτος, ό *smích* (Jk 4,9) [1]

γαμίζω (aor. ἐγάμισα, pas. ἐγαμίσθην) 1. (*na)plniú* (τί τινος n. τι ἀπό /ἐκ τινος co čím) 2. (pas.) (*na)plniú se* [8]

γάμω *býi plný* (τινός /ἐκ τινος i τι čeho) [11]

γενεά, ας, ή 1. *rod, pokolení, kmen; potomstvo* 2. (lidský) *věk* 3. (?) *původ* [43]

γενεαλογέω 1. *odvozovat původ* (τινά κοho, ει) 2. (pas.) *pocházeti, míi původ* (Žd 7,6) [1]

γενεαλογία, ας, ή *rodokmen* [2]

γενέσθαι inf. aor. od γίνομαι

γενέθλια, ίων, τά *slavení narozenin* (v.1. Mk 6,21) [0]

γενέσια, ων, τά *narozeniny, oslava narozenin* [2]

γένεσις, εως, ή 1. *narození, zrození; původ* 2. *býti, přirozenost* || τὸ πρόσωπον τῆς γ. (Jk 1,23) *vlastní (přirozený) vzhled* 3. *životní běh, živoi* [5]

γενετή, ης, ή *narození* (J 9,1) [1]

γενηθήτω imp. aor. 3. sg. od γίνομαι

γένημα, τος, τό *výnos, výžitek; plod* (i přen.) [4]

γενήσομαι fut. od γίνομαι

γεννάω (aor. ἐγέννησα, pf. γεγέννηκα, pas. γεγέννημαι, aor. pas. ἐγεννήθην) 1. *zrodui* (i přen.); (o muži) *zplodií*; (o ženě) *porodií* 2. *vyvolat, vzbudií* 3. (pas.) *narodií se* || ποῦ ό χριστός γεννᾶται (Mt 2,4) *kde se má Mesiáš narodií* [97]

γέννημα, τος, τό *plod; potomek; pokolení* || γ. ἐχιδνῶν *pokolení zmiji* [4]

Γεννησαρέτ, ή (neskl.) *Genezaret* (kra-

jina na západ od Galilejského n. také Genezaretského jezera) [3]

γέννησις, εως, ἡ *narození* (v.l. Mt 1,18; L 1,14; J 5,18) [0]

γεννητός, ἡ, ὄν *zplazený, narozený* || ἐν γεννητοῖς γυναικῶν *mezi lidmi* [2]

γένεοιτο opt. aor. 3. sg. od γίνομαι

γένος, ους, τό 1. *původ, rod* || τῷ γένει *rodem, původem* 2. *potomstvo, příbuzenstvo, rod* || ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ z *velekněžského rodu* 3. *národ* 4. *druh* [20]

Γερασῆνός, ἡ, ὄν (*pocházející*) z Gerazy (města v Pereji) [3]

Γεργεσηνός, ἡ, ὄν *pocházející* z Gergezy (města u Galilejského jezera; v.l. Mt 8,28 atd.) [0]

γερουσία, ας, ἡ *rada starších, velerada, synedrium* (Sk 5,21) [1]

γέρων, οντος, ὁ *stařec, starý člověk* (J 3,4) [1]

γεύομαι (fut. γευσόμαι, aor. ἐγευσάμην) 1. *ochutnat* (τινός | τι co), *okusit* (i přen.) 2. (přen.) *poznat* [15]

γεωργέω *obdělávat půdu* (Žd 6,7) [1]

γεώργιον, ου, τό (*obdělávané*) *pole* (I K 3,9) [1]

γεωργός, οῦ, ὁ 1. *rolník, zemědělec* 2. *vinař* [19]

γῆ, γῆς, ἡ 1. *země, půda* 2. *pozemek* 3. *krajina, území* 4. *země, pevnina; Země* (= její obyvatelé), *lidé; svět* || ἕως ἑσχάτου τῆς τῆς (Sk 1,8) *až na konec země / světa* [250]

γῆρας, ως n. ους, τό (dat. γῆρει) *stařecký věk, stáří* (L 1,36) [1]

γηράσκω (aor. ἐγήρασα) 1. *(ze)stárnout* 2. *zastarat* [2]

γίνομαι (fut. γενήσομαι, aor. ἐγενόμην a ἐγενήθην, opt. aor. 3. sg. γένοιτο, inf. aor. γενέσθαι, part. γένομενος, pf. γέγονα a γεγένημαι, imp. aor. 3. sg. γενηθήτω, plpf. 3. sg. ἐγεγόνει | γεγόνει) 1. *stát(va); se* || ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας (Mt 21,42) *stal se kamenem nárožním* 2. *narodit se,*

vzniknout 3. *nastat, udát se, přihodit se* || καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ (L 2,6) (*a stalo se,*) *když tam byli* | μὴ γένοιτο *vůbec ne, v žádném případě (at není)!* 4. *být sinožen / uεινηῆ* || (θεοὶ) διὰ χειρῶν γινόμενοι (Sk 19,26) (bohové) *děláni / vyráběni lidským rukama* 5. *přijít, dostat se* (εἰς Ἱεροσόλυμα *do Jeruzaléma*); (do) *padnout* (ἐπὶ τινα na koho) || ὡς ἐγένετο ἡ φωνή (L 1,44) *jakmile zazněl hlas* 6. (místo lvařů sl. εἰμί) *být; existovat, žít; pobýti, zdržet se, zůstat* || ἔὰν γένηται τίς ἀνθρώπων (Mt 18,12) *bude-li někdo mrtí / má-li někdo* | μὴ γίνεσθε *nebuděte!* | ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ... μαθητῶν (Sk 9,18) *pobyl s učedníky* 7. *chovat se, jednat* || ὡς ὁσίως ... ἐγενήθημεν (I Te 2,10) *jak jsme se chovali svatě / náležitě* [669]

γινώσκω (fut. γνώσομαι, aor. ἔγνω, imp. γνώθι, 3. sg. γνώτω, konj. 3. sg. γνώῃ, n. γνωί, inf. aor. γνώωμαι, part. γνώσ, pf. ἔγνωκα, 3. pl. ἔγνωκαν, pas. ἔγνωσμαι, plpf. ἐγνώκειν, aor. pas. ἔγνώσθην, fut. pas. γνωσθήσομαι) 1. *poznat, donést se, seznámit se* (τινά s kým) 2. *rozumět, chápat, vnímat; pozorovat, učit* 3. *vědět, znát; umět* || Ἐλληνιστὶ γινώσκεις; (Sk 21,37) *umíš řecky?* 4. (podle hebr. שָׁרַ) (tělesně) *poznávat, mít intimní styk* 5. *uznat* 6. (o Bohu) *vynoliti si, zamilovat si* 7. (pas.) *být poznán, dát se poznat* || ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς (L 24,35) *jak se jim dal poznat / jak ho poznali* [222]

γλεύκος, ους, τό *mošt, mladé víno* (Sk 2,13) [1]

γλυκός, εἶα, ὁ *sladký* || τὸ γλυκὸν *sladkost, sladká voda* [4]

γλωῶσσα, ης, ἡ 1. *jazyk (orgán)* 2. *jazyk, řeč* 3. *dar jazyka, glossolalie* [50]

γλωσσόκομον, ου, τό *schránka, pokladna* (J 12,6; 13,29) [2]

γναφεύς, εως, ὁ *valchář, bělič (prádla)* (Mk 9,3) [1]

γνήσιος, α, ον *pravý, ryzí, opravdový*; (díte) *legüimní, vlasní* (1 přen.) || τὸ γνήσιον *opravdovosti, ryzost* [4]

γνήσιως (adv.) *upřímně, opravdově* (Fp 2,20) [1]

·γνοῖ̄ n. γνω̄ konj. aor. 3. sg. od γινώσκω

·γνοός, γνόντος part. aor. od γινώσκω

γνόφος, ου, ὁ *temnota* (Žd 12,18) [1]

·γνώθι imp. aor. od γινώσκω

·γνώτω imp. aor. 3. sg. od γινώσκω

γνώμη, ης, ἡ̄ 1. *mysl, smýšlení* 2. *názor, mínění* 3. *souhlas, svolení* 4. *rozhodnutí, úmysl* || ἐγένετο γνώμης (Sk 20,3) *rozhodl se* 5. *rada* [9]

·γνώναι inf. aor. od γινώσκω

γνωρίζω (aor. ἐγνώρισα, pas. ἐγνωρίσθην) 1. *oznámit, sdělit*; *vyprávět* (περὶ τινος o čem) 2. *vědět, znát* [25]

·γνωσθήσονται fut. pas. od γινώσκω

γνώριμος, ον *známý* (v. l. J 18,16) [0]

γνώσις, εως, ἡ̄ *poznání* (přítopené, křesťanské l. „vyšší“, i. j. gnostické) [29]

·γνώσομαι fut. od γινώσκω

γνώστης, ου, ὁ *znalec* (παντῶν všeho), *odborník* (Sk 26,3) [1]

γνωστός, ἡ̄, ὄν 1. *známý* 2. *rozpoznatelný*; *zřejmý* || τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ (Ř 1,19) *co je rozpoznatelné o Bohu* [15]

γογγύζω (aor. ἐγόγγυσα) 1. *reptat* (κατὰ /περὶ τινος proti komu, čemu, nač) 2. *šuškat si* [8]

γογγυσμός, οὔ, ὁ 1. *reptání, nevole* 2. *šuškáni* [4]

γογγυστής, οὔ, ὁ *reptat, odmlouvač* (Ju 16) [1]

γότης, ητος, ὁ *kouzelník; podvodník* (2 Tm 3,13) [1]

Γολγοθᾶ̄ l. -θά, ἡ̄ (?) (ak. [?] -ῶν) *Golgota* (místo Ježíšova ukřižování) [3]

Γόμορρα, ας, ἡ̄ a ων, τὰ *Gomora* (jméno zaniklého města) [4]

γόμενος, ου, ὁ *náklad* (lodí); *zboží; zářež* [3]

γονεύς, έως, ὁ *rodě* || (v NZ jen v pl.): οἱ γονεῖς, έων *roděže* [20]

γόνυ, γόνατος, τό *koleno* || τίθημι τὰ γό-

νατα (πο)κλεκάμ — viz i κάμπω [12]

γουνυπέτω (aor. ἐγουνυπέτησα) *padnout na kolena, pokleknout* (τινά n. ἔμπροσθέν τινος před kým) [4]

γράμμα, τος, τό 1. *písmeno, litera* (l přen.) 2. *spis, listina; úpis; dopis* || τὰ (ἐπερὶ) γράμματα *Písmo* (svatě) 3. (pl.) *vědění, znalost* [14]

γραμματεὺς, έως, ὁ 1. *tajemník, písař* 2. *znalec/učitel* (židovského) *zákona, zákonník* 3. (křesťanský) *učitel zákona* [63]

γραπτός, ἡ̄, ὄν (sl. adj.) *napsaný, zapsaný* (Ř 2,15) [1]

γραφή, ης, ἡ̄ 1. (sg. l pl.) *Písmo* (svatě) 2. *místo v Písmu* [50]

γράφω (fut. γράψω, aor. ἔγραψα, pf. γέγραφα, pas. 3. sg. γέγραπται, aor. pas. ἐγράφη) 1. *psát* (περὶ τινος /ἐπὶ τινι l τινά o kom) || γέγραπται n. γεγραμμένον ἔστιν *je psáno* (v Písmu) 2. *popsat, sepsat, napsat* [191]

γραυδής, ες *hodice se pro staré báby, babský, stařecký, pošetilý* (1 Tm 4,7) [1]

γρηγορέω (aor. ἐγρηγόρησα) *bdiť* (l přen.); *být bdělý; být naživu* [22]

γυμνάζω (pf. pas. γεγύμασμαι) 1. *cvičit* (τινά προς τι koho v čem), *vzdělávat* 2. (med. a pas.) *cvičit se* || γεγύμασμένος *vyvíčený* (τινός v čem), *procvičený, prozkoušený* (διὰ τινος čím) [4]

γυμνασία, ας, ἡ̄ *cvičení* (1 Tm 4,8) [1]

γυμνιτεύω *být špatně oblečen, nemít do čeho se obléci* (1 K 4,11) [1]

γυμνός, ἡ̄, ὄν 1. *nahý* (l přen.), *neoblečený, svlečený; špatně /nedostatečně oblečený* || ἐπὶ γυμνοῦ (Mk 14,51) *přes holé želo* 2. *pouhý* [15]

γυμνότης, ητος, ἡ̄ 1. *nahota* 2. *nouze* [3]

·γύναι vok. sg. od γυνή

γυναικάριον, ου, τό (pej. slovo) *ženuška; ženská, ženština* (2 Tm 3,6) [1]

γυναικεῖος, α, ον *ženský* || σκευος γ. (1 Pt 3,7) *žena, manželka* [1]

γυνή, αικός, ἡ̄ (vok. γύναι) 1. *žena; manželka* 2. *nevěsta* [215]

Γώγ, ό (neskl.) *Gog* (symbolické jméno — vedle Magog — Kristova nepřítel: Zj 20,8) [1]

γωνία, ας, ή 1. *roh* (stavby; i přen.) || κεφαλή γωνίας *rohový/úhelný kámen* 2. *kouti, zapadlé místo* [9]

Δ δ

δαιμονίζομαι (aor. ἐδαιμονίσθην) *být posedlý (zlým duchem)* [13]

δαιμόνιον, ου, τό 1. *démon, zlý duch* 2. *božstvo* (Sk 17,18) [63]

δαιμονιώδης, ες *dábelský, démonský* (Jk 3,15) [1]

δαίμων, ονος, ό *démon, zlý duch* (Mt 8,31) [1]

δάκνω *kousat* (i přen.; Ga 5,15) [1]

δάκρυον, ου, τό (dat. pl. δάκρυσιν) *slza; (pl.) slzy, pláč* [10]

δακρῶω (aor. ἐδάκρυσα) *(tiše) plakat, slzet* (J 11,35) [1]

δακτύλιος, ου, ό *prsten* (L 15,22) [1]

δάκτυλος, ου, ό *prst* (i přen. = *moc*) [8]

Δαλμανουθά, ή (neskl.) *Dalmanuta* (místo nejistě lokalizace, asi u Genezaretského jezera: Mk 8,10) [1]

Δαλματία, ας, ή *Dalmácie* (součást Ilýrie; 2 Tm 4,10) [3]

δαμάζω (aor. ἐδάμασα, pf. pas. δεδάμασμαι) *zkrojit, spoutat* [4]

δάμαλις, εως, ή *mladá kráva, jalovice* (Žd 9,13) [1]

Δάμαρις, ιδος, ή *Damaris* (athénská žena: Sk 17,34) [1]

Δαμασκηνός, ή, όν *damašský* || ό Δ. (*pocházející*) z *Damašku* (2 K 11,32) [1]

Δαμασκός, ου, ή *Damašek* (místo v Zájordánsku) [15]

Δάν, ό (neskl.) *Dan* (izraelský kmen; v.l. Zj 7,5) [0]

δαν(ε)ίζω (aor. ἐδάνισα) 1. *půjčovat* (peníze) 2. (med.) *půjčovat si* [4]

δάνειον, ου, τό *půjčka*; (podle sm. i:) *důh* (Mt 18,27) [1]

δανίζω viz *δαν(ε)ίζω*

Δανιήλ, ό (neskl.) *Daniel* (prorok: Mt 24,15) [1]

δανιστής, ου, ό *věřitel; ten, kdo půjčuje* (L 7,41) [1]

δαπανάω (fut. δαπανήσω, aor. ἐδαπάνησα) *vydat, vynaložit* (úpěr *τινος pro/za koho*); *zaplatit* (ἐπί *τινι za koho, zač*); *utrátit* (πάντα *všechno*), *rozházet, rozplývat* (ἐν *τινι nač*) [5]

δαπάνη, ης, ή *vydání, výdaje, náklady* (L 14,28) [1]

δαρήσομαι fut. pas. od *δέρω*

Δαυίδ, ό (neskl.; psáno i *Δαυείδ* n. *Δαβίδ*) *David* (izraelský král) [59]

δέ (část.) 1. (mírný protiklad) *ale, avšak, však* || πολλοί γάρ *είσιν κλητοί, όλίγοι δέ εκλεκτοί* (Mt 22,14) *mnho je ioiž povoláných, ale málo vyvolených* 2. (přechod a napojení bez protikladu) *a, pak*; (někdy není třeba překládat) || ό δέ *εἶπεν οη pak/však* n. *a οη řekl* 3. (vysvětlení, se slabým protikladem) *ιοιζ, a το* || μέχρι *θανάτου, θανάτου δέ σταυρου*

- (Fr 2,8) *až k smrti, a so k smrti na kříži* 4. (ve spojení s Jhými část.) *δέ καί ale i, ale také* || *μέν ... δέ viz mén | καί ... δέ a také* [2790+2]
- δέδεκται pf. 3. sg. od δέχομαι
- δεδεκώς part. pf. od δέω
- δέδεμαι pf. pas. od δέω
- δέδομαι pf. pas. od δίδωμι
- δέδωκα pf. od δίδωμι
- δεδώκειν plpf. od δίδωμι
- δέη konj. k δεῖ
- δέηθητι imp. aor. pas. od δέομαι
- δέησις, εως, ἡ *prosba, modlitba* [18]
- δεθῆναι inf. aor. pas. od δέω
- δεῖ (neos; konj. δέη, inf. δεῖν, part. δέον, impf. ἔδει) *je třeba, je nutné* (obvykle ak. s Inf.) || *οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν; (L 24,26) copak to (vše) nemusel Kristus/Mesiáš vytrpět? | δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν (3 3,7) musíte se znovu narodit | οὕτως δεῖ γενέσθαι (Mt 26,54) tak se musí stát | οὐ δεῖ není dovoleno, nesmí se | δέον ἐστίν = δεῖ | τὰ μὴ δέοντα (= ἃ οὐ δεῖ) co se nepatří* [101]
- δείγμα, τος, τό (varovný) *příklad, varování* (Ju 7) [1]
- δειγματίζω (aor. ἐδειγματίσα) *vystavím na posměch / na pohanu / na odív* [2]
- δείκνυμι 1 δεικνύω (1st. δείξω, aor. ἔδειξα, imp. δείξον, part. aor. pas. δείχθεις) 1. *ukázat; odkázat, uvést; označit; poučit* 2. *dokázat, prokázat* (τι ἔκ τινος co čím / z čeho) [33]
- δεικνύω viz δεικνυμι
- δειλία, ας, ἡ *zbabělost, bázlivost, ustrašenost* (2 Tm 1,7) [1]
- δειλιάω býi *zbabělý / bojácný, bá se* (J 14,27) [1]
- δειλινόν, οὔ, τό (jako adv.) *navečer, odpoledne* (v.l. Sk 3,1) [0]
- δειλός, ἡ, ὄν *zbabělý, bázlivý, vystrašený, ustrašený* [3]
- δείψα, ὄ, ἡ, τό (gen. δειψος, dat. δειψι, ak. δειψα) *někdo, kdosi, jistý člověk, ten a ten* (Mt 26,18) [1]
- δεινός, ἡ, ὄν *hrozný, strašný* (v.l. Mk 16,14) [0]
- δεινῶς (adv.) *strašně, hrozně* [2]
- δειπνήω (1st. δειπνήσω, aor. ἐδείπνησα) *večeřei, obědnavi, jísti* [4]
- δειπνοκλήτωρ, ορος, ὄ *hostitel* (v.l. Mt 20,28) [0]
- δείπνον, ου, τό 1. (hlavní jídlo dne, převážně:) *večeře* 2. (obecně:) *hostina* [16]
- δείπνος, ου, ὄ = δείπνον (v.l.) [0]
- δείρασι part. aor. od δέρω
- δαισίδαίμονια, ας, ἡ *nábožensví* (Sk 25,19) [1]
- δαισίδαίμων, ον (gen. -ονος; komp. δαισίδαίμονεστερος [ve význ. elativu]) *nábožný, zbožný* (Sk 17,22) [1]
- δειχθείς part. aor. pas. od δεικνυμι
- δέκα (čisl.) *deset* [25]
- δεκαδίο (čisl.) *dvanáct* (v.l.) [0]
- δεκακαιοκτώ (čisl.; v GNT i NA psáno zvláště) *osmnáct* (v.l. L 13,16) [0]
- δεκαοκτώ (čisl.) *osmnáct* (L 13,4.11) [2]
- δεκαπέντε (čisl.) *paináct* [3]
- Δεκάπολις, εως, ἡ *Dekapolis, Dekapole, Desetiťstí* (měsiský svaz na východ od Jordánu) [3]
- δεκατέσσαρες (čisl.) *čtrnáct* [5]
- δεκάτης, ης, ἡ *desáték* (Žd 7,2.4.8.9) [4]
- δέκατος, η, ον *desátý* || τὸ δ. *desetina* [3]
- δεκατόω (pf. δεδεκάτωκα, pas. δεδεκάτωμαι) 1. *vybítai / dostánavi desátky* (τινά od koho) 2. (pas.) *dávati / platiti desátky* (Žd 7,6.9) [2]
- δεκτός, ἡ, ὄν 1. *příjemný, milý* 2. *příhodný, vhodný* [5]
- δελεάζω *lákati, vábii, vnađii*; (přen.) *lapati, chytai* [3]
- δένδρον, ου, τό *strom* [25]
- δεξιόβολος, ου, ὄ *asi stejný význ. jako násl.* (v.l. Sk 23,23) [0]
- δεξιολάβος, ου, ὄ (přesný význ. není znám, asi:) *lehkoodětec n. kopiník n. lučičník* (Sk 23,23) [1]
- δεξιός, ἄ, ὄν *pravý* (opak: levý) || ἡ δεξιά

pravice (ruka) | τὰ δεξιὰ *pravá strana* | ἐν δεξιᾷ / ἐκ δεξιῶν *po pravé straně, vpravo, po pravici* [54]

δέομαι (Impf. 3. sg. ἔδειτο, fut. δεήσομαι, aor. ἐδεήθη, Imp. δεήθητι) 1. *prosiť* (τινός τι koho oě) || δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ (2 K 5,20) *na místě Kristově / jménem Kristovým prosíme* 2. *modlít se* (τοῦ θεοῦ k Bohu; περὶ / ὑπὲρ τινος za koho) [22]

δέον part. n od δεῖ

δέος, ους, τό *bázeň, úcta* (Žd 12,28) [1]

Δερβατός, α, ον (*pocházějící*) z *Derbe* || δ Δ. *obyvatel Derbe* (Sk 20,4) [1]

Δέρβη, ης, ή *Derbe* (město v Lykallonii, na území římské provincie Galatia) [3]

δέσμα, τος, τό (*stažená*) *kůže* (jako oděv: Žd 11,37) [1]

δερμάτινος, η, ον *kožený* [2]

δέρις, εως, ή *kůže, kožená přikrývka* (v.l. Mk 1,6) [0]

δέρω (aor. ἔδειρα, part. δείρας, aor. pas. ἐδόρη, fut. pas. θαρήσομαι — v.l. „stahovat kůži“) *houci, bíť, udeřít* || δέρεσθαι *πολλάς* (sc. *πληγὰς*) *dostat mnoho ran, býti velmi bíť* [15]

δεσμεύω *rouμαι, svazovai; přivazovai* [3]

δεσμέω *rouμαι* (v.l. L 8,29) [0]

δέσμη, ης, ή *svazek, otyrka, snopek* (Mt 13,30) [1]

δέσμιος, ου, ό *vězeň, zajatec* (l přen.) [16]

δεσμός, ου, ό (pl. δεσμά l δεσμοί) *rouso; (v pl. iaké): vězení, uvěznění* (τοῦ εὐαγγελίου *pro evangelium*) [18]

δεσμοφύλαξ, ακος, ό (*vězeňský*) *dozorce, žalářník* (Sk 16,23.27.36) [3]

δεσποτήριον, ου, τό *vězení* [4]

δεσπότης, ου, ό *zajatec, vězeň* (Sk 27,1.42) [2]

δεσπότης, ου, ό (vok. δεσποτα) 1. *pán; majitel; vládce* 2. *Pán, Velitel* (o Bohu n. Kristu) [10]

δεῦρο (adv.) 1. *sem; nuže; pojď sem!* || δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι *přijď a následuj mě* 2. *dosud, posud* || ἄχρι τοῦ δεῦρο (Ř

1,13) (*až*) *doposud* [9]

δεῦτε (adv.) *pojďte sem! nuže!* || δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν (Mt 21,38 / Mk 12,7) *pojďte, zabijme ho* [12]

δευτερατός, α, ον (*jsoucí*) *druhého dne* (Sk 28,13) [1]

δευτερόπρωτος, ον *druhoprvní* (přesný význ. není znám; v.l. L 6,1) [0]

δεύτερος, α, ον *druhý* || τὸ δεύτερον, ἐκ δευτέρου *podruhé, potom* | δεύτερον *za druhé, na druhé místo; podruhé* [43]

δέχομαι (aor. ἐδεξάμην, pf. δέδεγμαi) 1. *přijmouti; dostat; vzít* 2. *pochopit* 3. *připustit, dovolit; zamilovat si; snést* [56]

δέω (fut. δήσω, aor. ἔδησα, pf. δέδεκα, pas. δέδεμαι, Inf. aor. pas. δεθῆναι) 1. *vázai, roumai, svazovai* (l přen.); *zanázai* 2. *přivázai* 3. (pf. pas.) *býti přivázán; býti vázán* (τινί ke komu) [43]

δή (část, v postpozici) 1. (sivruzející) *pak, opravdu, vskutku, nepochybně* n. *se nepřekládá* (Mt 13,23) 2. (zesilující *robídka*) *přece, tedy* [5]

δηλαυγῶς (adv.) *zcela jasně / zřetelně* (v.l. Mk 8,25) [0]

δηλος, η, ον *zjevný, zřejmý* || δηλον ποιεῖν *prozrazovai* [3]

δηλώω (aor. ἐδήλωσα) 1. *oznámit, sdělit* 2. *vysvětlit, osvějmit; odhalit* 3. *roužit* (τινί koho) [7]

Δημάς, α, ό *Démas* (Pavlův průvodce) [3]

δημηγορέω *promlouvat*. (veřejně) *řečnit* (πρός τινα ke komu; Sk 12,21) [1]

Δημήτριος, ου, ό *Demetrios* (l. jistý křesťan: 3 J 12; 2. kovoitepec v Efesu; Sk 19,24.38) [3]

δημιουργός, ου, ό *řemeslník, tvůrce* (Žd 11,10) [1]

δημος, ου, ό *lid, množství* (lidu), *shromáždění* (lidu) [4]

δημόσιος, α, ον *státní, veřejný* || δημοσίαι *veřejně* [4]

δηνάριον, ου, τό *denár* (lat. *denarius*, siříbrný římský peníz, odpovídající asi denní mzdě) [16]

δήποτε (adv.) *jednou, někdy*; (se vztah-
ným zájm.) -*koli* (v.l. J 5,4) [0]

δήπου (adv.) *ovšem, přece* (Žd 2,16) [1]

·δήσω fut. a konj. aor. od δέω

διά (předl.) I. (s gen.) 1. (prostor) *skrze, přes; prostřednictvím* || δι' ἀνδρῶν τόπων (Mt 12,43) *po suchých / pustých místech* | διὰ τρυπήματος φαίδος (Mt 19,24) *uchem jehly* | διὰ πνεύματος ἁγίου (Ř 5,5) *skrze Duchu svatého* 2. (čas) *při, za, během, v*; *po, za* || διὰ παντός *stále, pořád* | δι' ὄλης νυκτός *celou noc* | δι' ἡμερῶν *po několika dnech* II. (s ak.) 1. *skrze* (L 17,11) 2. *kvůli, pro* || διὰ τί; *proč?* | διὰ τὸ λέγεσθαι ὄπο τιῶν (L 9,7) *protože někdejší říkali* || διὰ τοῦτο *proto* | ζῶ διὰ τὸν πατέρα (J 6,57) *žiji z Otce* [666+1]

·Δία ak. od Ζεύς

διαβαίνω (aor. διέβην, part. διαβάς) *překročit, přejít, projít; přepravit se* {3}

διαβάλλω (aor. pas. διεβλήθην) *obvinit* (l nespravedlivě), *pomlův* (tinvá tinv ko-
ho u koho; L 16,1) [1]

διαβεβαιόμαι *zdurazňovat, tvrdit; do-
svědčovat* (περί τινος co) [2]

διαβλέπω (fut. διαβλέψω, aor. διέβλε-
ψα) *prohlédnout; (začít) vidět osfe / jas-
ně / správně* (l přen.) [3]

διάβολος, ον *pomlouvačný, klevetivý* || ὁ δ.
šábel, pokušitel [37]

διαγγέλλω (konj. aor. pas. διαγγελῶ)
oznámít; prohlásit; rozhlásit [3]

διαγίνομαι (aor. διεγενόμην) (o době)
proběhnout, uplynout [3]

διαγινώσκω (fut. διαγνώσσομαι) 1. *dů-
kladně vyšetřit* 2. *rozhodnout* (τὰ καθ'
ὅμας *váš případ*) (Sk 23,15; 24,22) [2]

διαγνωρίζω (aor. διεγνώρισα) (přesně)
informovat (v.l. L 2,17) [0]

διάγνωσις, εως, ἡ *rozhodnutí* (τοῦ Σε-
βαστοῦ *císaře*: Sk 25,21) [1]

διαγογγύζω *stěžovat si, (hlasitě) reptat* (L
15,2; 19,7) [2]

διαγρηγορέω (aor. διεγρηγόρησα) *zůstat*

*vzhůru, (pro)bdít; (možná i:) (plně) procit-
nout* (L 9,32) [1]

·διάγω *trávit* (život), *žít* [2]

·διαδέχομαι (aor. διεδεξάμην) *převzít* (Ja-
ko dědiciní n. nástupnickiní: Sk 7,45) [1]

·διάδημα, τος, τό *želenka, diadém* [3]

·διαδίδωμι (aor. διέδωκα, part. διάδοξ,
Impf. pas. 3. sg. διεδίδετο) *rozdat, dát* [4]

·διάδοχος, ου, ὁ *nástupce* (Sk 24,27) [1]

·διαζώννυμι (aor. διέζωσα, med. διεζω-
σάμην, part. pf. διεζωσμένος) 1. *přepá-
sat* 2. (med.) *přepásat se* [3]

·διαθέμενος part. aor. od διατίθεμαι

·διαθήκη, ης, ἡ 1. *závět, (poslední) poří-
zení, poslední vůle* 2. (Boží) *ustanovení,
nařízení* 3. *smlouva* [33]

·διαθήσομαι fut. od διατίθεμαι

·διαίρεσις, εως, ἡ 1. *rozdělení, přidělení;
rozmanitost* 2. *rozdíl* (1 K 12,4.5.6) [3]

·διαίρέω (aor. διεἶλον) *rozdělit, přidělit,
udělit* [2]

·διακαθαίρω (aor. διεκάθαρα) (pro)čistit
(L 3,17) [1]

·διακαθαίρω Inf. aor. od διακαθαίρω

·διακαθαρίζω (fut. διακαθαριῶ) (pro)-
čistit, *vyčistit* (Mt 3,12) [1]

·διακατελέγγομαι (plně) *vyvrátit* (argu-
ment), (naprosto) *usvědčit* (z nesprávnosti)
(tinví koho) (Sk 18,28) [1]

·διακελεύω *rozkázat, přikázat* (+ Inf.; v.l. J
8,5) [0]

·διακονέω (fut. διακονήσω, aor. διεκόν-
ησα, pas. διεκονήθην) 1. *přisluhovat*
u stolu, obsluhovat (tinví koho) 2. *přisluhovat; sloužit* (τι [s] *čím / v čem*); *pečovat*
(tinví o koho, oč); *pomáhat* & *διακονεῖν*
τραπέζαις (Sk 6,2) *věnovat se službě*
u stolu (tj. asi starat se o finance. sr.
τραπέζα 3.) 3. *vyhovávat, obstarat* 4.
(1 Tm 3,10.13) *působit jako jáhen* 5.
(osobní pas.) *být obsluhován, nechat si*
sloužit [37]

·διακονία, ας, ἡ 1. *služba* 2. (světěná)
služba, úřad 3. *podpora, pomoc* (εἰς tinv
komu) 4. *jáhensiní, diakonáti* [34]

διάκονος, ου, ὁ α ἢ Ι, m 1. *služebník* 2. *potomník* 3. *diakon, jáhen* II, f 1. *služebnice* 2. *jáhenska* [29]

διακόσιοι, αι, α (ἕξι.) *dvě stě* || διακοσίων *δηναρίων ἄρτοι* (J 6,7) *chléb/chleby za dvě stě denárů* [8]

διακούω (ful. διακούομαι) *vyslýchat* (τινός *koho*; Sk 23,35) [1]

διακρίνω (αορ. διέκρινα, pas. διεκρίθην) 1. (akt.) *rozlišovat; posuzovat; rozhodnout* 2. (med. a pas.) *přít se* (τινί s kým); *pochybovat, kolísat* [19]

διάκρισις, εως, ἡ 1. *rozlišování, rozdělování; posuzování* 2. *spor, pře* [3]

διακωλύω (za)bránit (τινά *komu*; Mt 3,14) [1]

διαλαλέω *rozmlouvat, povídat, domlouvai* (πρός ἀλλήλους *se*) (L 1,65; 6,11) [2]

διαλέγομαι (αορ. διελεξάμην π. διελέχθην) *rozmlouvat, honořit; baviti se, přít se* (τινί π. πρὸς τινα s kým); *promlouvai* (τινί π. πρὸς τινα *ke komu*) [13]

διαλείπω (αορ. διέλιπον) *přesíti* (+ part. přez.; L 7,45) [1]

διάλεκτος, ου, ἡ *mluva; způsob vyjadřování; jazyk* [6]

διαλιμπάνω *přesíti* (v.l.) [0]

διαλλάσσομαι (Imp. αορ. διαλλάγηθω) *smířiti se* (τινί s kým; Mt 5,24) [1]

διαλογίζομαι 1. *uvažovat, přemýšlet* (τι π. περί τινος o čem) 2. *rozmlíouvat, honořit* (πρός τινα s kým) [16]

διαλογισμός, οὔ, ὁ 1. *myšlenka, uvažování, myšlení, smýšlení* 2. *pochybnost, obava* [14]

διαλύω (αορ. pas. διελύθην) *rozpřítit, rozpráti* (Sk 5,36) [1]

διαμαρτυρομαι (αορ. διεμαρτυράμην) 1. *zapřísahati; nabádat* (τινί *ti koho k čemu*), *napomínati, varovat* (τινί *koho*) 2. (slavnostně) *dosvědčiti* [15]

διαμάχομαι *přít se, hádat se, vehementně namítati* (Sk 23,9) [1]

διαμένω (αορ. διέμεινα, pf. διαμεμένηκα) *zůstat, setrvat, vytrvat* [5]

διαμερίζω (αορ. διεμέρισα, pf. pas. διαμεμέρισμαι) 1. *rozdělit* (εἰς ἑαυτοῦς *mezi sebou*) 2. (med.) *rozdělit si* (mezi sebou) 3. (pas.) *být rozpolcen/rozdělen* (ἐπί τινι /τινα *proti komu*), *být ve sporu* [11]

διαμερισμός, οὔ, ὁ *rozdvojení, rozdělení, nejednota* (L 12,51) [1]

διανέμω (αορ. pas. διανεμήθην) 1. *rozdáti; šířiti* 2. (pas.) *rozšířiti se* (Sk 4,17) [1]

διανεύω *dávat znamení, kývat* (τινί *na koho*; L 1,22) [1]

διανόημα, τος, τό *myšlenka* (L 11,17) [1]

διάνοια, ας, ἡ 1. *rozum* 2. *smýšlení; mysl* 3. (pl.) (*zité*) *myšlenky, smysly* [12]

διανοίγω (αορ. διήνοιξα, pf. pas. διήνοιγμαι, αορ. pas. διηνοιχθην) 1. *oivírat* 2. *odkrýt, vysvětliti, vyložiti* 3. (pas.) *otevřít se* [8]

διανυκτερεύω *strávit noc, přenocovat* (L 6,12) [1]

διανύω (αορ. διήνυσα) *dokončiti, ukončiti* (Sk 21,7) [1]

διαπαρατριβή, ἡς, ἡ (*neustálá*) *třenicel/hádka* (1 Tm 6,5) [1]

διαπεράω (αορ. διεπέρασα) *přeplout, přeplávit se, přepraviti se, přejet* [6]

διαπλέω (αορ. διέπλευσα) *proplovat, přeplout* (tr.; Sk 27,5) [1]

διαπονεόμαι *býti rozhořčen, viděti s odporem, nelibě nésti* (Sk 4,2; 16,18) [2]

διαπορεύομαι *procházeti* (τι/διά *τινος* *co/čím*; κατὰ πόλεις *od města k městu*), *projíti* [5]

διαπορέω (Impf. διηπόρουσ) *býti bezradný/v nejistoti/v rozpacích/zaražen; nevěděti si rady* [4]

διαπραγματεύομαι (αορ. διεπραγματεύσάμην) *získati, vydělat* (L 19,15) [1]

διαπρίω 1. *rozřezati* 2. (pas.; přen.) *rozzuřiti se* (ταῖς καρδίαις *v srdcích/v duchu*), *velmi se rozhněvati* (Sk 5,33; 7,54) [2]

διαρήσω viz δια(ρ)ρήγνυμι

διαρθρώω *artikulovat* (feč), *uvolnit* (Jazyk;

- v.l. L 1,64) [0]
διαρπάζω (fut. διαρπάσω, aor. διήρπα-
 σα) *vyloupiti, uloupi* (Mt 12,29; Mk
 3,27bis) [3]
δια(ρ)ρήγγυμι α **διαρήσσω** (aor. διέ(ρ)-
 ρηξα, pas. διερ(ρ)άγην) 1. *roztrhat,*
rozbit 2. (pas.) *trhat se* [5]
διασαφέω (aor. διεσάφησα) 1. *vysněliti,*
vyložiti 2. *vypřáněti, vylížit* (Mt 13,36;
 18,31) [2]
διασείω (aor. διέσεισα) (*násilně*) *vyháhat*
 (L 3,14) [1]
διασκορπίζω (aor. διεσκορπισα, pf. pas.
 διεσκορπισμαι, aor. pas. διεσκορπί-
 σθην) 1. *rozprýlit, rozházet* (1 přen.); *pro-*
mrhat; rozšypat 2. (pas.) *rozprýlit se, roz-*
prchnout se [9]
διασπάω (pf. pas. διέσπασμαι, aor. pas.
 διασπάσθην) *roztrhat, rozsápat* [2]
διασπείρω (aor. pas. διεσπάρην) 1. *roz-*
prýlit 2. (pas.) *rozprchnout se* (Sk 8,1,4;
 11,19) [3]
διασπορά, **ἄς**, ἢ *rozprýlení, diaspora* [3]
διαστάς part. aor. od δίιστημι
διαστελλομαι (aor. διεστελλάμην) *naří-*
diti, přikázati, poručiti 1 τὸ διαστελλόμε-
 νον *nařizení, příkaz* [8]
διάστημα, **τος**, τὸ *interval, mezičas,*
uplynulá doba (Sk 5,7) [1]
διαστήσας part. aor. od δίιστημι
διαστολή, **ἡς**, ἢ *rozdlí, rozlišení* ॥ δ.
 Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλληνος *rozdlí mezi*
Židem a ěekem / Nežidem / pohanem [3]
διαστρέφω (aor. διέστρεψα, pf. pas. διέ-
 στραμμαί) 1. *překroužit, převrátit; zvrátit*
 (1 přen.) 2. *odvrátit; rozvrátit; svést, při-*
vést k odpadu [7]
διασώζω (aor. διέσωσα, pas. διεσώθην)
zachrániti, vysvoboditi, zachovati; bezpečně
dopravit (πρός τινα ke komu) [8]
διαταγή, **ἡς**, ἢ *nařizení, příkaz* ॥ εἰς δια-
 ταγὰς ἀγγέλων (Sk 7,53) *z příkazu n. za*
účasti andělů [2]
διάταγμα, **τος**, τὸ *nařizení, příkaz, výnos*
 (Žd 11,23) [1]

- διαταράσσω** (aor. pas. διαταράχθην) 1.
zmáti 2. (pas.) *zneklidnit se, uleknout se* (L
 1,29) [1]
διατάσσω (fut. διατάξω, aor. διέταξα,
 pf. pas. διατέταγμαί, part. aor. pas. δια-
 ταχθεῖς n. διαταγείς) *přikázati, nařiditi*
 (τινί komu, 1 ak. s inf.), *poručiti* [16]
διατελέω *vydržet, vytrvat* (Sk 27,33) [1]
διατηρέω *uchovat; chránit* (τινά ěk tinos
 koho před ěim) [2]
διατίθεμαι (fut. διαθήσομαι, aor. διεθέ-
 μην) 1. *nařiditi, stanovit* 2. *uzavřít* (διαθή-
 κην *smlouvu*) (τινί s kým; πρὸς τινα
 s kým / pro koho) 3. *odevzdat* 4. *odkázat,*
učiniti pořizení, sestavit záněť ॥ ὁ διαθέμε-
 νος *žstavitel, testátor, ten, kdo ustanovil*
záněť (1 přen.) [7]
διατρέιβω (aor. διέτριψα) *robývat, setrvá-*
vati, zdržovat se (někde) [9]
διατροφή, **ἡς**, ἢ *živobylí; (pl.) potraviny,*
jídlo (1 Tm 6,8) [1]
διαυγάζω *prozařovat; (o dni) rozbřesk-*
nout se (2 Pt 1,19) [1]
διαυγής, ἔς *průhledný, čisý* (Zj 21,21) [1]
διαφανής, ἔς *průhledný* (v.l. Zj 21,21) [0]
διαφέρω (konj. aor. διενέγκω) 1. (tr.)
pronésti (τι διά τινος co ěim) 2. (intr.) *li-*
žit se (τινός od koho); *vynikat, převy-*
žovat (τινός koho); *mít větší cenu* ॥ οὐδέν
 μου διαφέρει (Ga 2,6) *nic mi na tom nezá-*
leží, je mi to jedno 1 τὰ διαφέροντα *na*
čem záleží, co je podstatné / lepší / nejllepší
 3. (pas.) *žít se; být zmítán / hnán sem a*
tam [13]
διαφεύγω (konj. aor. διαφύγω) *uniknout,*
uprchnout (Sk 27,42) [1]
διαφημίζω (aor. διεφήμισα, pas. διεφη-
 μίσθην) 1. *žít / rozžít* (τινά *poněst*
 o kom), *rozhlásit* 2. (pas.) *rozžít se* [3]
διαφθείρω (aor. διέφθειρα, pf. pas. διέ-
 φθαρμαι, aor. pas. διεφθάρην) 1. *ničit,*
hubit; rozežrat 2. *zkazit, pokazit* (mravy) ॥
 διεφθαμένος τὸν νοῦν *mající zkaže-*
nou / zvrácenou mysl 3. (pas.) *být ničen,*
hynout, chárati [6]

διαφθορά, ἄς, ἢ *zničení, zánik, zkáza, záhuba; rozklad* (mitného těla) [6]

διάφορος, ον (κομπ. διαφορώτερος) 1. *různý, rozdílný, rozličný* 2. *význačný, znamenitý* [4]

διαφυλάσσω (αορ. διεφύλαξα) *střežiti, chrániti* (L 4,10) [1]

διαχειρίζομαι (αορ. διεχειρισάμην) *vzítáhnout ruku* (τινά να κοho); *zabít, zavraždit* (Sk 5,30; 26,21) [2]

διαχλεύάζω *vysmívat se* (Sk 2,13) [1]

διαχωρίζομαι (αορ. διεχωρίσθην) *oddělit se, vzdáti se* (L 9,33) [1]

διγαμία, ας, ἢ *druhé manželství* (v.l. Ti 1,9) [0]

δίγαμος, ον *podruhé / dvakrát ženatý* (v.l. Ti 1,9) [0]

διδασκατικός, ἢ, ὄν *schopný / nadaný k vyučování* [2]

διδασκός, ἢ, ὄν *roučený, naučený, vyučený* (θεοῦ *od Boha*) [3]

διδασκαλία, ας, ἢ 1. *vyučování, poučování; roučení* 2. *učení, nauka* [21]

διδάσκαλος, ου, ὁ *učitel, mistr* [59]

διδάσκω (fut. διδάξω, αορ. ἐδίδαξα, pas. ἐδιδάχθην) *učiti* (τινά i τινί τι κοho *čemu / co*), *vyučovat; poučovat* [97]

διδασχί, ἦς, ἢ 1. *roučování, vyučování* 2. *nauka, učení* || ὁ κατὰ τὴν διδασχίην πιστὸς λόγος (sr. Ti 1,9) *spolehlivé slovo odpravidařské (správné) nauce* [30]

δίδραχμον, ου, τό *dyođrachma* (mince o hodnotě dvou drachem = 1 statér: Mt 17,24bis) [2]

Δίδυμος, ου, ὁ *Dvoje, Didymos* (čekké jméno apoštola Tomáše) [3]

διδῶ vjz pásl.

δίδωμι 1. διδῶν (Zj 3,9) (3. pl. διδώσιν, imp. δίδου, inf. διδόναι, part. δίδους, impf. 3. sg. ἐδίδου, 3. pl. ἐδίδουν i ἐδίδουσαν; fut. δώσω, αορ. ἔδωκα, konj. δῶ, 2. sg. δῶς, 3. sg. δῶ n. δοί n. δῶη, opt. 3. sg. δῶη, imp. δός, inf. δοῦναι, part. δούς, pf. δέδωκα, pas. δέδομαι, plpf. (ἐ)δεδώκειν, αορ. pas. ἐδόθην, part.

δοθεῖς, fut. pas. δοθήσομαι) 1. *dát, darovat; odevzdat, předat, přenechat, vydat; svěřiti; vráti; přinést* (θυσίαν *obět'*) || δ. ἑαυτὸν (Sk 19,31) *vydat se, odnážiti se, odebrat se* 2. *ustanovit, urči* 3. *dovoliti, nechat; zpřísobiti* (τέρατα *divy*) || δ. τόπον *uvolnit místo, dát příležitost* [415]

·διέβην αορ. od διαβαίνω

διεγείρω (αορ. διήγειρα, part. διεγεροθείς)

1. (akt.) *probuditi; (přen.) oživit, vyburcovat* 2. (pas.) *probuditi se* [6]

·διέζωσα αορ. od διαζώννυμι

·διεθέμην αορ. od διατίθεμαι

·διετίλον αορ. od διατρέω

·διελεύσομαι fut. od διέρχομαι

·διελέχθην αορ. (pas.) od διαλέγομαι

·διεληλυθώς part. pf. od διέρχομαι

·διελθεῖν inf. αορ. διέρχομαι

·διέλιπον αορ. od διαλείπω

·διενέγκω konj. αορ. od διαφέρω

διενθυμέομαι *přemýšlet, uvažovat* (Sk 10,19) [1]

διεξέρχομαι (αορ. διεξῆλθον) *vyjíti* (v.l. Sk 28,3) [0]

διέξοδος, ου, ἢ *východ (cesty); cíl, hranice* || αἱ διέξοδοι τῶν ὁδῶν *křizovatky cest, rozcestí* (Mt 22,9) [1]

διερμηνεία, ας, ἢ *výklad, překlad* (v.l. I K 12,10) [0]

διερμηνεύτης, οῦ, ὁ *vykladač, překladatel* (I K 14,28) [1]

διερμηνεύω (αορ. διερμήνευσα) 1. *vysvětlovat, vykládat* 2. *překládat* [6]

διέρχομαι (fut. διελεύσομαι, αορ. διήλθον, inf. διελθεῖν, pf. διελήλυθα, part. pf. διεληλυθώς) 1. *projíti* (τι n. διά τινος *co / čím*); *proceslovat; choditi* (sem a tam) 2. *přejíti, dospěti, přijíti; proniknouti* (i přen.), *dosáhnouti* 3. *rozšířiti se; rozejít se, rozptýlit se* [43]

διερρωτάω (αορ. διηρώτησα) *dopřít se* (τι nač), *vyřít se* (Sk 10,17) [1]

·διασπάρην αορ. pas. od διασπείρω

·διαστεύλαμην αορ. od διαστελλομαι

·διέστην αορ. 2 od διάστημι

·διέστραμμαι pf. pas. od διαστρέφω
·διεταράχθην aor. pas. od διαταράσσω
διετής, ἔς δουλείς, (jsoucí) ve věku dvou
let (Mt 2,16) [1]

διετία, ας, ἡ δουλειά, doba dvou let (Sk
24,27; 28,30) [2]

·διεφθάρην aor. pas. od διαφθείρω

·διεφθαρμαι pf. pas. od διαφθείρω

·διήγειρα aor. od διεγείρω

διηγόμαι (fut. διηγῆσομαι, aor. διηγῆ-
σάμην) vyprávěti, líči, povsai || τὴν γε-
νεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται: (Sk 8,33)
kdo popíše / spočítá jeho potomky? n. kdo
vylíčí / popíše jeho současníky? (1). jejich
zlobu) [8]

διήγησις, εως, ἡ vyprávění (L 1,1) [1]

·διήλθον aor. od διέρχομαι

διηνεκής, ἔς στάλῃ, τρυαλί, vědný || εἰς τὸ
διηνεκέες navěky, navždy [4]

·διηνοίχθην aor. pas. od διανοίγω

διθάλασσοσ, ον omýnaný dvěma moři (1).
z obou stran mořem) || τόπος δ. písbitý
nánoš v moři n. měřina (Sk 27,41) [1]

διϊκνέομαι vnikati, pronikati (Žd 4,12) [1]

διίστημι (aor. 1 διέστησα, aor. 2 διέ-
στην, k ntw part. διαστήσας a δια-
στάς) 1. oddělit se, vzdát se, odejít:
(o čase) uplynout 2. (tr.; aor. 1) plout dál
(?) || βραχὺ δὲ διαστήσαντες (Sk 27,28)
když kousek upluli n. za chvíli (potom) [3]

διίστορέω pozorně prohlížeti (v.l. Sk
17,23) [0]

διίσχυρίζομαι (houževnatě) tvrdit (+ ak.
s Inf.) [2]

δικάζω soudit (v.l. L 6,37) [0]

δικαιοκρισία, ας, ἡ spravedlivý soud (Ř
2,5) [1]

δικαιος, αία, ον 1. (o osobách) sprave-
dlivý; poctivý 2. (o věcech) správný, řád-
ný, spravedlivý [79]

δικαιοσύνη, ης, ἡ 1. spravedlnost (v ruz-
ném chápání: lidská, věcí; Boží; na člo-
věku [= ospravedlnění] i s., jakou má
Bůh) 2. žedrosti [92]

δικαίω (fut. δικαίωσω, aor. ἐδικαίωσα,

pf. pas. δεδικαίωμα, aor. pas. ἐδικαι-
ώθη) 1. učiniť spravedlivým; osprave-
dlnit; pokládat za nevinného 2. uznat, dát
za pravdu 3. očistit (od vlny), osvobodit
(od hřichu) [39]

δικαίωμα, τος, τό 1. požadavek práva,
přikázání, ustanovení 2. právní / správný
čin 3. (Ř 5,16) ospravedlnění [10]

δικαίως (adv.) 1. spravedlivě; právem,
po právu, oprávněně 2. správně, pořádně,
poctivě [5]

δικαίωσις, εως, ἡ ospravedlnění (Ř 4,25;
5,18) [2]

δικαστής, οῦ, ὁ soudce (Sk 7,27.35) [2]

δίκη, ης, ἡ 1. trest 2. Spravedlnost (jako
bohyně: Sk 28,4) [3]

δίκτυον, ου, τό síť [12]

δίλογος, ον dvojjazyčný; obojaký v řeči,
neupřímný, pokrytecký (1 Tm 3,8) [1]

διό (sp.) proto, tedy, tudíž [53]

διοδεύω (aor. διώδευσα) procesťovat, pro-
jíti; (Int.) cestovat, chodit (κατὰ πόλιν
καὶ κώμην [L 8,1] po městech a vesni-
cích) [2]

Διονύσιος, ου, ὁ Dionysios, Diviř (Athé-
ňan: Sk 17,34) [1]

διότι (sp.) právě proto, proto tedy (1 K
8,13; 10,14) [2]

διοπετής, ἔς spadlý z nebe || τὸ διοπετές
(sc. ἄγαλμα) obraz (Diany Efeské) spa-
dlý z nebe (Sk 19,35) [1]

διόρθωμα, τος, τό zlepšení, náprava (Sk
24,2) [1]

διόρθωσις, εως, ἡ správný řád, obnova
(Žd 9,10) [1]

διορύσσω (aor. pas. διορύχθην) 1. proko-
pai (se) 2. (pas.) prokopati se, proniknouti,
vítout se (ti do čeho) [4]

·Διός gen. od Ζεύς

Διόσκουροι, ων, οἱ Dioskurové (hvězdy
Kastor a Pollux: Sk 28,11) [1]

διότι (sp.; = διὰ τοῦτο οτι = proto - pro-
tože) 1. protože; neboť || διότι ἐδίωξα
τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ (1 K 15,9)
protože jsem pronásledoval Boží církev 2.

(= διὰ τοῦτο) *proso* [23]
Διοτρέφης, ους, ὁ *Diotrefés, Diotrefes*
 (křestán; 3 J 9) [1]
διπλόος, ἦ, οὖν (komp. διπλότερος)
dvójitý, dvojnásobný [4]
διπλώω (aor. ἐδίπλωσα) *zdvojnásobit,*
zdvojit || δ. τὰ διπλῶ ἀπραιῖν *dvojnásob-*
ně (Zj 18,6) [1]
δῖς (adv.) ἀνακράϊ ἢ ἀπαξ καὶ δῖς *víc než*
jednou, opakovaně [6]
δισμυριάς, ἄδος, ἡ ἀνὲ *myriady, dvacet*
tisíc (Zj 9,16) [1]
διστάζω (aor. ἐδίστασα) *pochybovat, vá-*
hai (Mt 14,31; 28,17) [2]
δίστομος, ον *dvoježerný* [3]
δισχίλιοι, αι, α (ἔισλ.) *dua tisíce* (Mk
 5,13) [1]
διυλίξω *odstranit cezením, (vy)cedit* (Mt
 23,24) [1]
διχάζω (aor. ἐδίχασα) *rozdvojit, postavit*
 (τινὰ κατὰ τινος *koho proti komu*; Mt
 10,35) [1]
διχοστασία, ας, ἡ *rozdělení, roztržka,*
spor, svár [2]
διχοτομέω 1. *rozříznout (uprostřed), roz-*
sekat (na kusy) 2. (přen.) *přísně potrestat*
 (Mt 24,51; L 12,46) [2]
διψάω (fut. διψήσω, aor. ἐδίψησα) 1. *ží-*
tnit (i přen.), *mít žízeň 2. toužit, dychtit* (τι
 πο *čem*) [16]
δίψος, ους, τό *žízeň* (2 K 11,27) [1]
δίψυχος, ον *nerozhodný, váhavý, pochybu-*
ující (Jk 1,8; 4,8) [2]
διωγμός, οὖ, ὁ *pronásledování* [10]
διώκτης, ου, ὁ *pronásledovatel* (1 Tm
 1,13) [1]
διώκω (fut. διώξω, aor. ἐδίωξα, pf. pas.
 δεδίωγμαί, aor. pas. ἐδίωχθην) 1. *spě-*
chat, pospíchat, běžet (κατὰ σκοπόν *k cí-*
li), *jit* (τινὰ *zá kým*) 2. *pronásledovat 3.*
vyhnat, zapudit 4. *usilovat* (τι οὖ) [45]
δόγμα, τος, τό 1. *nařízení, příkaz 2. usta-*
novení, výnos, zákon [5]
δογματίζομαι *přijmout ustanovení, nechat*
si dát příkazy (Ko 2,20) [1]

·δοθεῖς part. aor. pas. od δίδωμι
 ·δοθήσομαι fut. pas. od δίδωμι
 ·δοῖ konj. aor. 3. sg. od δίδωμι
δοκέω (fut. δόξω, aor. ἔδοξα) 1. *domnívat*
se, myslet, mít za to (+ Inf. n. ἢ τι) 2. *zdá*
se, jevit se, buďit dojem || (+ Inf.) ξένων
 δαιμονίων *δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι*
 (Sk 17,18) *zdá se, že je to hlasatel cizích*
božstev | οἱ δοκοῦντες *ti, kteří něco zna-*
menají 3. (neos.) *δοκεῖ μοι zdá se mi,*
pokládám za správné; rozhoduji (se) [62]
δοκιμάζω (fut. δοκιμάσω, aor. ἐδοκίμα-
σα, pf. pas. δεδοκίμασμαι, aor. pas. ἐδο-
κιμάσθην) 1. zkoumat, zkoušet; iřibit;
osvědčit, uznat 2. pokládat za vhodné [22]
δοκιμασία, ας, ἡ *zkouška; pokouzení* (Žd
 3,9) [1]
δοκιμή, ἥς, ἡ 1. *vyzkoušenost, osvědčenost*
 2. *důkaz* [7]
δοκίμιον, ου, τό 1. *zkoušební prostředek;*
zkouška, vyzkoušení, osvědčení 2. pravost,
řyzost (tj.ř. písteus víry) [2]
δόκιμος, ον 1. *vyzkoušený, osvědčený 2.*
uznávaný, vážený (τοῖς ἀνθρώποις *u li-*
dí) [7]
δοκός, οὖ, ἡ *kláda, trám* [6]
δόλιος, α, ον *lsivý, zákeřný; podvodný* (2
 K 11,13) [1]
δολίω (impf. 3. pl. ἐδολιοῦσαν) *podná-*
dět, klamat (R 3,13) [1]
δόλος, ου, ὁ *podvod, lest* [11]
δολῶω (z) *falšovat* (2 K 4,2) [1]
δόμα, ατος, τό *dar* [4]
δόξα, ης, ἡ 1. *sláva, chvála, čest; dobrá*
poněst 2. lesk, nádhera; vznešenost; chloub-
ba 3. αἱ δόξαι (2 Pt 2,10; Ju 8) *nebeské*
bylosti, andělé [166]
δοξάζω (fut. δοξάσω, aor. ἐδόξασα, pf.
 pas. δεδόξασμαι, aor. pas. ἐδόξασθην)
 1. *velebít, chválit, ctít, oslavovat 2. oslavit,*
uvést do slávy [61]
Δορκάς, ἄδος, ἡ *Dorkas, Srnka* (překlad
 jména Ταβιθά; Sk 9,36.39) [2]
 ·δός imp. aor. od δίδωμι
 δόσις, εως, ἡ 1. *dar 2. darování, výdaj* [2]

δότης, ου, ὁ *dárce* (2 K 9,7) [1]
 Δουβέριος, α, ον (*jsoucí*) z *Derbe* (v.1. Sk 20,4) [0]
 δουλαγωγέω *podrobouai, uváděti do podřízenosti, ovládat* (1 K 9,27) [1]
 δουλεία, ας, ἡ *otročiví* (1 přen.) [5]
 δουλεύω (fut. δουλεύσω, aor. ἐδούλευσα, pf. δεδούλευκα) 1. *býti otrokem, otročiti* (1 přen.) 2. *sloužiti, býti oddán* [25]
 δούλη, ης, ἡ *služebnice, otrokyně* [3]
 δοῦλος, η, ον *služebný, otrocký, podřízený* (Ř 6,19bis) [2]
 δοῦλος, ου, ὁ *otrok, služebník* (1 přen.) [124]
 δουλώω (fut. δουλώσω, aor. ἐδούλωσα, pf. pas. δεδούλωμαι, aor. pas. ἐδουλώθην) 1. *zotročiti, podrobi, podříditi* 2. (pas.) *býti uzižen otrokem, stát se otrokem, býti vázán (jako otrok)* [8]
 ·δοῦναι inf. aor. od δίδωμι
 ·δοῦς part. aor. od δίδωμι
 δοχή, ης, ἡ *hostina, recepc* (L 5,29; 14,13) [2]
 δράκων, οντος, ὁ *drak, had* (ve Zj) [13]
 ·δραμών part. aor. od τρέχω
 δράσσομαι *chýti, polapiti, přistihnout* (1 K 3,19) [1]
 δραχμή, ης, ἡ *drachma* (stříbrná mince: L 15,8bis.9) [3]
 δρέπανον, ου, τό *srp* [8]
 δρόμος, ου, ὁ 1. *běh, zánod* 2. *běh živoia, posláni, činnost* [3]
 Δρουσίλλα, ης, ἡ *Drusilla* (dcera Heroda Agrippy I.; Sk 24,24) [1]
 δύναμαι (2. sg. δύνη π. δύνασαι, opt. δυναίμην, impf. ἐδυνάμην α ἡδυνάμην, fut. δυνήσομαι, aor. ἡδυνήθην α ἡδυνασθην) 1. *moci, býti schopen* 2. *směti, mít právo* [210]
 δύναμις, εως, ἡ 1. *síla, moc; schopnost; moc uzdravovat* 2. *mocný čin, zázrak* 3. *význam, smysl* 4. *mocnost* (andělé) [119]
 δυναμώω (aor. pas. ἐδυναμώθην) *posilovat, dodávat sílu* (τινά komu) [2]
 δυναστής, ου, ὁ 1. *mocnář, panovník,*

vládce; mocný (člověk) 2. *dvorní úředník; hodnostář* [3]
 δυνατέω *býti silný; mít moc; moci, býti schopen* [3]
 δυνατός, ἡ, ὄν *mocný* (ἐν τινι čim), *silný; možný* (τινί / παρά τινι pro / u koho); *schopný* || τὸ δυνατόν *moc* [32]
 δύνω (aor. ἔδυν I ἔδυσσα) (o slunci) *zapadat* [2]
 δύο (čisl.; nom., gen., ak. δύο; dat. δυοῖν) *dva, dvě* # ἀνὰ δύο / κατὰ δύο / δύο δύο *po dvou* | εἰς δύο *ve dvě* [135]
 δυσβάστακτος, ον *iěžký k nesení, neúnosný* (1 přen.) [2]
 δυσεντέριον, ου, τό *průjem, úplavice* (Sk 28,8) [1]
 δυσερμήνευτος, ον *iěžko vysvětlitelný, nejasný* (Žd 5,11) [1]
 δύσις, εως, ἡ *západ* (svět. strana) (Mk 16,8; krátký záněr) [0+1]
 δύσκολος, ον *obtížný, iěžký* (+ inf.; Mk 10,24) [1]
 δυσκόλως (adv.) *obtížně, iěžko, smějí* [3]
 δυσμή, ης, ἡ (hl. v pl.) *západ* (svět. strana) || ἀπὸ δυσμῶν *od západu / na západě* | ἐπὶ δυσμῶν *na západě* [5]
 δυσνόητος, ον *iěžko srozumitelný* (2 Pt 3,16) [1]
 δυσφημέω *hanobiti, tupiti* (1 K 4,13) [1]
 δυσφημία, ας, ἡ *hanobení, potupa; pomluva, urážka* (2 K 6,8) [1]
 ·δῶ konj. aor. 3. sg. od δίδωμι
 δώδεκα (čisl.) *dvanáct* || ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα (Mk 5,42) *bylo jí totiž dvanáct let* [75]
 δωδεκάτος, η, ον *dvanáctý* (Zj 21,20) [1]
 δωδεκάφυλον, ου, τό (*lid / národ*) *dvanáct(i) kmenů* (Sk 26,7) [1]
 ·δῶη konj. aor. 3. sg. od δίδωμι
 ·δῶη opt. aor. 3. sg. od δίδωμι
 δῶμα, τος, τό *střecha* [7]
 δωρεά, ᾶς, ἡ *dar* [11]
 δωρεάν (adv.; ak. od δωρεᾶ) 1. *z darmo, zdarma, darem* 2. *nezaslouženě; bez přičiny* 3. *zbytečně, nadarmo* [9]

δωρέομαι (aor. ἐδωρησάμην, pf. δεδώρη-
μαι) *darovai* [3]

δώρημα, τος, τό *dar* [2]

δώρον, ου, τό 1. *dar* (obecně) 2. *obětní*
dar [19]

δωροφορία, ας, ἡ *přinášení darů* (v.l. Ř
15,31) [0]

·δώση κοη. aor. 3. sg. od δίδωμι

·δώσιν κοη. aor. 3. pl. od δίδωμι

Ε ε

ε' (éisl.) 5 (v.l. Zj 19,9) [0]

ἔα (cltosl. vyjadřující údiv n. nevoli) *ó!*
á!, *ach!*, *aj!* n. se nepřekládá (L 4,34) [1]

ἐάν (sp. a časí; většinou s κοη.) 1. *když*,
jestliže || ἐάν τις ὑμῖν εἴπη *když vám*
někdo řekne | ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς
ἀδελφούς ὑμῶν μόνον (Mt 5,47) *jestliže*
pozdravujete jen své bratry | ἐὰν οἴδα-
μεν (1 J 5,15) *jestliže víme* | ἐὰν καὶ ἰ
když | ἐὰν μὴ *jestliže ne* | οὐ ... ἐὰν μὴ *ne*
... leč, *jen, pouze* | ἐὰν τε ... ἐάν τε *at ... at*
2. (= ἄν; ve vztažných aj. větách) *-koli* ||
ὅπου ἐὰν ἀπέροχη (Mt 8,19) *kamkoli půj-
deš* [333]

ἐάνπερ (sp.) *když jen, když!* *jestliže vůbec*,
když jinak; pokud (Žd 3,6.14: 6,3) [3]

ἑαυτοῦ, ἧς, οῦ 1. (zvrátné zájm.; bez
pom.; užívané nejvíce ve 3. os. sg. a pl.,
ale také v 1. a 2. os. pl.) *se, sebe; si, sobě*
|| ἑαυτοὺς πειράζετε (2 K 13,5) *zkou-
šejte sami sebe!* ἀφ' ἑαυτῶν *sami od sebe*
| ἐν ἑαυτοῖς (= ἰ ἐν ἡμῖν *αὐτοῖς* n. ἐν
ὑμῖν αὐτοῖς) *u sebe, v nitru* | καθ'
ἑαυτὸν *sám (pro sebe)* | παρ' ἑαυτῶ *u se-
be, stranou, zvlášt'* || κοινὸν δι' ἑαυτοῦ (Ř
14,14) *nečísle samo o sobě* | ἰν *sobě* (= lat.
per se) 2. (zájm. reciproční) *se, si, navzá-
jem* || ἐν ἑαυτοῖς *mezi sebou, navzájem*

(pro 3., ale i 1. a 2. os.) 3. (zájm. přív.)
svůj || τὸ ἑαυτοῦ σῶμα (Ř 4,19) *své tělo*
n. (při překl. vedl. větou) *jeho* (tj. Abra-
hámovo) *tělo* [319]

ἔάω (part. ἔων, imp. 2. pl. ἔατε, impf.
εἴων, fut. ἐάσω, aor. εἴασα) 1. *nechat*,
dovolit (τινά komu + inf.), *připustit* 2.
vynechat; uvolnit; odhodit (τὰς ἀγκύρας
κοινυ); *odložit* 3. *přestat* || ἔατε ἕως τοῦ-
του (L 22,51) *dost!, přestaňte!* [11]

·ἔβαλον aor. od βάλλω

ἑβδομήκοντα (éisl.) *sedmdesát* [5]

ἑβδομηκοντάκις (éisl. adv.) *sedmde-
sátkrát* || ἑ. ἑπτὰ *sedmdesát sedmkrát* (= ἑ.
ἑπτάκις) n. (pravděpodobně!) *sedmase-
dmsátkrát* (Mt 18,22) [1]

ἑβδομος, η, ον *sedmý* || ἡ ἑβδόμη (sc.
ἡμέρα) *sedmý den* [9]

·ἔβεβλήμην pfp. pas. od βάλλω

Ἑβερ, ὁ (neskl.) *Heber* (v Ježíšově rodo-
kmenu: L 3,35) [1]

·ἔβληθην aor. pas. od βάλλω

ἑβραϊκός, ή, ὄν *hebrejský* (διάλεκτος *ja-
zyk*; v.l. L 23,38) [0]

Ἑβραῖος, ου, ὁ *Hebrej* [4]

Ἑβραΐς, ἴδος | adj. *hebrejský* || ἡ Ἑ. διά-
λεκτος *hebrejský* | (asl. také) *aramejský*
jazyk [3]

Ἑβραϊστί (adv.) *hebrejsky*, (πριανδέρο-
δοβνέ také): *aramejsky* [7]

ἐγγίζω (fut. ἐγγίω, aor. ἤγγισα, pf. ἤγ-
γικα) *blíží se, přiblíží se* (τινί κε κο-
μου / čemu; εἰς τι ἢ μέχρι τινός k čemu;
ἐπί τινα ke komu); *přístoupiti; býi blízko*
[42]

ἐγγράφω (pf. pas. ἐγγέγραμμαι) *zapsat,*
versat, zaznamenat [3]

ἔγγυος, ου, ὅ *ručitel* (Žd 7,22) [1]

ἐγγύς (adv.; komp. ἐγγύτερον) *blízko*
(místně ἢ časově: τινός komu, če-
μου / koho, čeho); *brzy* [31]

ἐγείρω (plpf. 3. sg. od γίνομαι)

ἐγείρω (fut. ἐγερωῶ, aor. ἤγειρα, pf. pas.
ἐγήγεραμαι, aor. pas. ἠγέρθη, fut. pas.
ἐγερθήσομαι) 1. (akt.) *probudit, vzbudit*
(1 přen.); *pozvednout, vzkřísit; (znovu) po-
staviť* ἢ (imp.) *ἐγειρε vstaň, postav se!* 2.
(pas.) *vzbudit se, probudit se, vstáti* (ze
země, z lože), *postaviť se, povstát* (ἐπί
τινα proti komu); *býi vzkřísěn, vstáti*
(z *mrtvých*) [144]

ἐγενήθη aor. od γίνομαι

ἐγενόμην aor. od γίνομαι

ἐγερισ, εως, ἢ *vzkřížení, zmrtvýchvstání*
(Mt 27,53) [1]

ἐγῆμα aor. od γαμέω

ἐγκάθετος, ου, ὅ *špeh, zvěd, slídlil* (L
20,20) [1]

ἐγκαίνια, ἰών, τὰ (*svátek*) *posvěceni chrá-
mu, chanuka* (J 10,22) [1]

ἐγκαινίζω (aor. ἐνεκαίνισα) *obnovit; oie-
vřít, zahájit; zasněiti* (jako něco nového),
uvést v platnost (Žd 9,18; 10,20) [2]

ἐγκακέω (kop.). aor. ἐγκακήσω) 1. *unavit*
se, ochabnout, poleviti 2. *ztráceti odva-
hu / naději* [6]

ἐγκαλέω (fut. ἐγκαλέσω) *obviniti, obžalo-
vat* (τινί τινος n. περί τινος koho z če-
ho); *vystoupiti s obžalovou / jako žalobce*
(κατά τινος proti komu) [7]

ἐγκαταλείπω (fut. ἐγκαταλείψω, aor.
ἐγκατέλιπον, pas. ἐγκατελείφθη) *opu-
stít; ponechat, zanechat; přenechat,*

odevzdat [10]

ἐγκατοικέω *bydlet, přebývat* (ἐν αὐτοῖς
mezi nimi; 2 Pt 2,8) [1]

ἐγκαυχάομαι *chlubit se* (ἐν τινι εἰμι; 2
Te 1,4) [1]

ἐγκεντρίζω (aor. ἐνεκέντρισα, pas. ἐνε-
κεντρίσθη) *roubovat, očkovat* (1 přen.;
εἰς τι n. ἐν τινι nač; Ř 11,17-24) [6]

ἐγκλείω (pf. pas. ἐγκέκλεισμαι) *uzavřít*
(v.3. L 3,20) [0]

ἐγκλημα, τος, τό *obžaloba, obvinění,*
(jako skuiková podstaia) *zločin* (Sk
23,29; 25,16) [2]

ἐγκομβόομαι (aor. ἐνεκομβώσασθην) *ob-
léci si, opásat se* (τι εἰμι; 1 Pt 5,5) [1]

ἐγκοπή, ἥς, ἡ *překážka, zábrana* (1 K
9,12) [1]

ἐγκόπτω (aor. ἐνέκοψα) *bránit* (τινά κο-
μου); *držovat, obězovat* [5]

ἐγκράτεια, ας, ἡ *sebeovládání, zdrženli-
vosť* [4]

ἐγκρατεύομαι *ovládat se, býi zdrženlivý*
(τι v čem; 1 K 7,9; 9,25) [2]

ἐγκρατής, ἐς *zdrženlivý* (Ti 1,8) [1]

ἐγκρίνω (aor. ἐνέκρινα) *přičaditi* (τινά
τινι koho ke komu), *postaviť do stejné*
řady (2 K 10,12) [1]

ἐγκρύπτω (aor. ἐνέκρυψα) *schovat, skrýti;*
vložit, vmísiti (εἰς τι do čeho) [2]

ἔγκυος, (ov) *ideálná* (L 2,5) [1]

ἐγνώκειν plpf. od γινώσκω

ἐγνων aor. od γινώσκω

ἐγνωκα pf. od γινώσκω

ἐγνωσθην aor. pas. od γινώσκω

ἐγχείω (aor. ἐνέχρισα) *pořít, pomazati*
(Zj 3,18) [1]

ἐγώ (zájm.; gen. ἐμοῦ, μου, dat. ἐμοί, μοι,
ak. ἐμέ, με) 1. *já* (v nom. jen při úrazu)
ἢ *íðod ἐγώ* (Sk 9,10) *zde jsem n. (viz 2.)*
ano, Pane ἢ ἐγώ εἰμι já jsem (to) ἢ μου
ὕπὸ τὴν στέγην (Mt 8,8) *pod mou*
střechem 2. (Mt 21,30) *ano* [1718]

ἐδαφίζω (fut. ἐδαφίω) *stovnat se zemí* (L
19,44) [1]

ἔδαφος, ους, τό *země, půda* (Sk 22,7) [1]

- ἔδεδώκειν p1pf. od δίδωμι
- ἔδεήθην aor. od δέομαι
- ἔδειξα aor. od δείκνυμι
- ἔδειρα aor. od δέρω
- ἔδιδάχθην aor. pas. od διδάσκω
- ἔδίδωσαν impf. 3. pl. od δίδωμι
- ἔδίδου impf. 3. sg. od δίδωμι
- ἔδίδουν impf. 3. pl. od δίδωμι
- ἔδόθην aor. pas. od δίδωμι
- ἔδολιτοῦσαν impf. (?) 3. pl. od δολιόω
- ἔδοξα aor. od δοκέω
- ἔδραϊός, α, *on nepřesedavý, stálý, pevný, neochnějný* [3]
- ἔδραϊωμα, τός, τό *opora, základ* (1 Tm 3,15) [1]
- ἔδραμον aor. od τρέχω
- ἔδυν aor. od δύνω
- ἔδωκα aor. od δίδωμι
- Ἐζεκιᾶς, ου, ὁ *Ezechiáš, Chizkiáš* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,9,10) [2]
- ἔζην impf. od ζάω
- ἔθειλοθηρκία, ας, ἡ *vlastní náboženství, náboženství podle svých představ* (Kó 2,23) [1]
- ἔθεντο aor. med. 3. pl. od τίθημι
- ἔθηκα aor. od τίθημι
- ἔθίζω (pf. pas. εἴθισμαι) 1. *navykať, přivykať 2. (pas.) navykať si, mít ve zvyku, dodržovat obyčej* || τὸ εἰθισμένον σο je *obvyklé, obyčej* (L 2,27) [1]
- ἔθναρχης, ου, ὁ *einarcha, místodržitel, vládc* (2 K 11,32) [1]
- ἔθνικός, ἡ, ὄν *pohanský* || ὁ ἔ. *pohan* [4]
- ἔθνικῶς (adv.) *pohansky* (Ga 2,14) [1]
- ἔθνος, ους, τό 1. *národ* || τὰ ἔθνη (*pohanské*) *národy, pohané 2. lid* 3. (*lidský*) *rod, pokolení* [162]
- ἔθος, ους, τό 1. *zvyk, obyčej, mrav* 2. *zákon* [12]
- ἔθου aor. med. 2. sg. od τίθημι
- ἔθρεψα aor. od τρέφω
- εἶ (ἔσσι. a sp.) 1. (sp. podmínková) *jestliže, když, -li* || εἰ υἱός εἰ τοῦ θεοῦ (Mt 4,3) *jsi-li syn Boží* | εἰ ἦν προφήτης (L 7,39) *kdyby (to) byl prorok* (překl. se řídí po-

- dle apodose) 2. (v nepřímých otázkách) *zda, jestli, zdali* || ἐπιρώτησεν εἰ ... Γαλιλαῖός ἐστιν (L 23,6) *zeptal se, zda ... je Galilejec* 3. v přímých otázkách *odpovědí tázající části. n. „:“ a perfekladá se: εἴ τι βλέπεις; (Mk 8,23) vidíš něco?*
- 4. (po slovesech cteného hnutí, vůle) *že, aby* || Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν (Mk 15,44) *Pilát se podívil, že už umřel* | διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω (Fr 3,12) *ale snažím se, abych i dosáhl* 5. (podle hebr. דַּק) *zajisté ne* || εἰ δοθήσεται (Mk 8,12) *(určitě) nebude dáno* 6. (s dalšími částmi:) εἰ μὴ (po záporu) *vyjma, kromě, leč, nýbrž, jen;* (zř. bez záporu:) *ale, nicméně* | εἰ καὶ π. καὶ εἰ *i když, třebaže* | εἴτε ... εἴτε viz εἴτε | εἰ δὲ μὴ (γε) *když ne, jinak* | εἴ γε *jen když, pokud však* 7. εἰ μὴν (Žd 6,14) *jistě, určitě, zajisté* [502]
- εἶα impf. 3. sg. od εἶω
- εἶασα aor. od εἶω
- εἶδα aor. k ὁράω
- εἶδέα, ας, ἡ *vzhled, zjev, vzezření, podoba* (Mt 28,3) [1]
- εἶδέναι inf. od οἶδα
- εἶδήσω fut. od οἶδα
- εἶδον aor. k ὁράω
- εἶδός var. k εἶδώς
- εἶδος, ους, τό 1. *podoba, vzhled, vzezření, výraz* (tváře) 2. *pohled, dívání se* 3. *způsob, druh* [5]
- εἶδύτα (gen. -δύτης) part. f od οἶδα
- εἶδῶ konj. od οἶδα
- εἶδωλεῖτον, ου, τό *pohanský chrám* (1 K 8,10) [1]
- εἶδωλόθυτον, ου, τό *maso z pohanských obětí* [9]
- εἶδωλολάτρης, ου, ὁ *modloslužebník, modlár* [7]
- εἶδωλολατρία, ας, ἡ *modloslužba* [4]
- εἶδωλον, ου, τό *modla, bůžek* [11]
- εἶδώς part. m od οἶδα
- εἴθισμαι pf. pas. od εἴθίζω
- εἰκῆ (adv.) 1. *zbytečně, nadarmo 2. bezdů-*

- vodně [6]
 εἴκοσι (čisl.) *dvacet* || εἴκοσι πέντε *dvacet pět* | εἴκοσι τέσσαρες *dvacet čtyři* | εἴκοσι τρεῖς *dvacet tři* [11]
 εἰκοσιπέντε (čisl.) *dvacet pět* (NA | GNT mají odděleně: J 6,19) [0]
 εἰκοσιτέσσαρες (čisl.) *dvacet čtyři* (v.l.; NA | GNT mají odděleně) [0]
 εἰκοσιτρεῖς (čisl.) *dvacet tři* (NA | GNT mají odděleně: 1 K 10,8) [0]
 εἴκω (aor. εἶξα) *ustoupiť* (Ga 2,5) [1]
 εἰκών, ὄνος, ἦ 1. obraz, zobrazení 2. podobá, vzešfení [23]
 ·εἰλάμην aor. od αἰρέομαι
 ·εἰλευθέρωσεν nepr. aor. 3. sg. od ἐλευθερώω
 ·εἶληπται pf. pas. 3. sg. od λαμβάνω
 ·εἶλπηα pf. od λαμβάνω
 εἰλικρίνεια, ας, ἡ *čistota, ryzost, upřímnost* [3]
 εἰλικρινής, ἔς *čistý, upřímný* [2]
 ·εἶλκω impf. od ἔλκω
 ·εἶλκυσα aor. od ἔλκω
 ·εἶλκωμαι pf. od ἔλκωμαι
 εἰμί (imp. ἴσθι, 3. sg. ἔστω a ἦτω, 3. pl. ἔστωσαν, inf. εἶναι, impf. ἦμην, 2. sg. ἦσθα | ἦς, fut. ἔσομαι, osistní tvarý viz gramatiku) 1. (plnovýzn. sl.) býti, existovat; *počítá se; státi se*; (s dat. osoby) mít; *být možný* (Žd 9,5) || odk ἦν αὐτοῖς τέκνον (L 1,7) *neměli děti* | ἔσται τελείωσις τοῖς λαλαλημένοις αὐτῇ (L 1,45) *uskuteční / splní se, co jí bylo řečeno* | ἦν γὰρ ἑτῶν ὄσδεκα (Μκ 5,42) *bylo jí totiž dvanaáct let* 2. (jako správa) býti, znamenat || οὐ γὰρ ἔστιν ἀκαταστασίας ὁ θεός (1 K 14,32) *Bůh přece není Bohem zmaiku* 3. jako součást opisných tvarů (někdy obřížně odlišit od význ. 2.) || ἦν διδάσκων *učil* [2462]
 εἶνεκεν (předl. s gen.) *kvůli, pro* || οὗ εἶνεκεν (L 4,18) *proto; protože* — (viz i ἔνεκα) [3]
 ·εἶξα aor. od εἴκω
 ·εἶπα aor. k λέγω

- εἶπερ (sp.) *jestliže skutečně, jestliže tedy; rovněž* || καὶ εἶπερ *i když (tedy)* [6]
 ·εἶπον aor. k λέγω
 ·εἰργασάμην aor. od ἐργάζομαι
 ·εἰργασμαι pf. od ἐργάζομαι
 ·εἶρηκα pf. od λέγω
 ·εἰρήκειν plpf. od λέγω
 εἰρηνεύω (aor. εἰρήνευσα) *žít v pokoji, zachovávat pokoj* (μετά τινος s kým) [4]
 εἰρήνη, ης, ἡ 1. *pokoj, mír* || ἐρωτῶν τὰ πρὸς εἰρήνην *žádat o mír* | *jednat o podmínkách míru* | ἔχειν εἰρήνην *πρὸς τὸν θεόν žít v pokoji* s Bohem 2. *spása, blaho; požehnaní* [92]
 εἰρηνικός, ἡ, ὄν *pokojný* [2]
 εἰρηνοποιέω *vytváří pokoj* / *smír* (Ko 1,20) [1]
 εἰρηνοποιός, ου, ὁ *žítel / tvůrce pokoje* (Mt 5,9) [1]
 εἰς (předl. s ak.) 1. (místo) *do, na, mezi, k(ě)* || ἐγγίζειν εἰς Ἱερουσό *přibližovat se k Jerichu* 2. (čas) *do, až do, na* || εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον (Sk 13,42) *přítí sobotu* 3. (určení, vztah) *na, pro, vůči; proti; ohledně; vzhledem k(ě); pro; při* (u přísahy); *těměř dat.* || εἰς μνημόσυνον αὐτῆς (Μκ 14,9) *na její památku* | εἰς οὐδὲν ἰσχύει (Μτ 5,13) *k ničemu se nehodí* | εἰς πάντα τὰ ἔθνη (Μκ 13,10) *všem národům* | εἰς τό + inf. (s ak.) = věta účelová n. důsledková, popr. předmětná: *εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον* (Ř 8,29) *aby byl prvorozený* | *εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους* (Ř 1,20) *takže nemají omluvu* | ἐπίστευσεν εἰς τὸ γένεσθαι αὐτὸν πάτερα (Ř 4,18) *uvěřil, že se stane otcem* | εἰς τί *k čemu, pro* | εἰς τοῦτο *k tomu, proto* 4. (se subst. v přísudku může odponidat prostému nom. n. instr.) *καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν* (Mt 19,5) *a ti dva budou jedním tělem / jedno tělo* 5. (místo ἔν) *(v)ě* || ἐπέσχεν ... εἰς τὴν Ἀσίαν (Sk 19,22) *zůstal v Asii* | ἔπαγε εἰς εἰρήνην *jdí v pokoj* [1767]

εἷς, μία, ἓν, gen. ἑνός, μιᾶς, ἑνός 1. (čís.) *jeden; první* || τῆ μιᾶ τῶν σαββάτων (Mk 16,2) *prvního dne v týdnu* 2. *jediny, samotný; jeden a týž* 3. (ve funkci neurč. zájm. n. skoro neutřitého čtenu) *nějaký, kdosi, jeden* || εἷς ... εἷς *jeden ... druhý* | εἷς τις = τις | εἷς τὸν ἕνα *jeden druhého, navzájem* | καθ' εἷς / καθ' ἕνα *po jednom, jednotlivě* | εἷς κατὰ εἷς *jedna po druhé* | ἀπὸ μιᾶς (L 14,18) *jedna po druhé, všichni* [345]

εἰσάγω (aor. εἰσήγαγον) *uvést* (kam), *přivést, zavést* (εἰς do); *přinést* [11]

εἰσακούω (fut. εἰσακούσομαι, aor. pas. εἰσηκούσθην) 1. *slyšet, vyslyšet* 2. *poslechnout* (τινός koho) [5]

εἰσδέχομαι (fut. εἰσδέξομαι) *přijmout* (2 K 6,17) [1]

εἰσδραμοῦσα part. aor. f od εἰστρέχω
εἴσειμι (od εἶμι Ji; 3. pl. εἰσίσαιμι, impf. 3. sg. εἰσῆι) *vejít, vstoupit* [4]

εἰσνεγκεῖν inf. aor. od εἰσφέρω

εἰσέρχομαι (fut. εἰσελεύσομαι, aor. εἰσηλθόν, pf. εἰσελήλυθα) 1. *vejít, vstoupit* 2. (přen.) *vejít, mít účast, mít podíl* (εἷς τι na čem); *vzejít, vzniknout* (o myšlence, otázce) | ὅμοιως εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε (J 4,38) *vy jste vstoupili do jejich námahy/práce* n. *vy sklízíte ovoce jejich práce* [194]

εἰσήγαγον aor. od εἰσάγω

εἰσήνεγκον aor. od εἰσφέρω

εἰσιέναι inf. od εἴσειμι

εἰσκαλδομαι (aor. εἰσεκαλεσάμην) *pozvat, uvést* (dovniř) (Sk 10,23) [1]

εἴσοδος, ου, ἡ *vstup, příchod, vystoupení; přijetí* || εἴσοδον ἔχειν *být přijat, dostat se přijetí* [5]

εἰσπηδάω (aor. εἰσεπήδησα) *vběhnout* (dovniř), *vskočit* (Sk 16,29) [1]

εἰσπορεύομαι *vejít, vstoupit, dostavit se; přijít* [18]

εἰστήκειν plpf. od ἵστημι

εἰστρέχω (aor. εἰσέδραμον) *vběhnout* (dovniř) (Sk 12,14) [1]

εἰσφέρω (aor. εἰσήνεγκον n. -ήνεγκα, inf. εἰσνεγκεῖν) *vnést, přinést; uvést* (někam), *přivést* || εἰ. εἰς τὰς ἀκοάς τινος (Sk 17,20) *přednášet komu* [8]

εἴτα (adv.) 1. *pak, potom, nato* 2. *dále, posléze* [15]

εἴτε (časť. rozlučovací, někdy s význ. slučovacím) εἴτε ... εἴτε *al ... či, jak ... tak; zda ... nebo;* (1 K 14,27 jednočlenně:) *počud, když* [65]

εἴτεν = εἴτα (v.l. Mk 4,28) [0]

εἶχον impf. od ἔχω

εἶωθα (vl. pf. od ἔθω, part. n εἰωθός ve význ. substantiva) *mít ve zvyku, obvykle dělat* || κατὰ τὸ εἰωθός αὐτῷ (L 4,16) *podle svého zvyku* [4]

εἰωθός viz εἶωθα

εἶων impf. 3. pl. od εἶω

ἐκ, před samohl. ἐξ (předl. s gen.) 1. od (oddělení, směr, východisko, počátek), *z(e); podle, po; na základě* || (gen. partit. jako podmět) *ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ* (J 16,17) *některí z jeho učedníků* | (předmět) *ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε* (Mt 23,34) *některé z nich zabijete* | ἡμέραν ἐξ ἡμέρας (2 Pt 2,8) *den co den, den ze dne* | ὁ / οἱ *ἐκ πίστεως ἔθων* / *lidé víry, věřící* | οἱ *ἐκ ἐριθείας* *lidé sobežní* | ἐγένετο ... ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου (J 3,25) *došlo ke sporu mezi Janovými učedníky (= některými z Janových uč.) a jedním židem* n. *ze strany Janových uč. došlo ke sporu* - 2. *kvůli, pro* || *ἐκ τοῦ πόνου* (Zj 16,10) *kvůli bolesti* 3. (cena) *za* || ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν (Mt 27,7) *koupili za ně* [914]

ἕκαστος, η, ον *každý* (jednotlivě) || ὅμιν ἕκαστῳ (Zj 2,23) *každému z vás* | καὶ ἐπορεύθησαν ἕκαστος (J 7,53) *a každý odešel / všichni odešli* [82]

ἕκαστοτε (adv.) *kdykoliv, v každou dobu* (2 Pt 1,15) [1]

ἕκατέστησας aor. 2. sg. od καθίστημι

ἑκατόν (čís.) *sto* || κατὰ ἑκατόν *po stu* | ἑ. εἴκοσι *sto dvacet* [17]

:ατονταετής, ἐς *stoleť* (Ř 4,19) [1]
 :ατονταετλασίων, ὄν *stonásobný* [3]
 :ατοντάρχης, οὐ, ὁ *centurio, setník*
 (πρὺν. *velitel asi stouky vojáků*) [13]
 :ατόνταρχος, οὐ, ὁ *centurio, setník* [7]
 :βαίνω (αορ. ἐξέβην) *vyjít* (Žd 11,15) [1]
 :βάλλω (φθ. ἐκβαλῶ, αορ. ἐξέβαλον,
 πρ. ἐκβέβληκα, πρφ. ἐκβεβλήκειν, αορ.
 pas. ἐξεβλήθην, φθ. pas. ἐκβληθήσο-
 μαί) 1. *vyhodit, vyhnat, vypudit, vykázat*;
poslat ven / pryč 2. *poslat, rozestat*; *pro-*
pusit, nechat odejít 3. *rozhlásit, rozšířit* 4.
vyjít, vyndat; *vytáhnout*; *vynést, vydat*;
odsáranit; *vynachat, nedbat* (τι παρ) ἢ ἔ.
 εἰς νῆκος τὴν κρίσιν (Mt 12,20) *přivést*
právo k vítězství 5. (med.) *vyhodit, odho-*
dít (ve vlastním zájmu) [81]
 :βασίς, εὼς, ἡ *východ; konec, výsledek*,
výžitek (1 přen.) [2]
 :βλαστάνω (αορ. ἐξεβλάσθησα) *vy-*
klíčit, vyrašit (v.l. Mk 4,5) [0]
 :βολή, ἡς, ἡ *vyhození (části nákladu)*,
odlehčení (lodi) (Sk 27,18) [1]
 :γαμίζω 1. *provdat* 2. (pas.) *vdát se* (jen
 v.l.) [0]
 :γυνομος, ὄν *zrozený, pocházející* (z) ἢ τὰ
 ἔ. *poimci, vnoučata* (1 Tm 5,4) [1]
 :δαπανάω (φθ. pas. ἐκδαπανηθήσο-
 μαί) 1. *vyčerpat, vydat* 2. (pas.) *být vydán*,
vyčerpat se, obětovat se (ὑπὲρ τινος pro
 koho; 2 K 12,15) [1]
 :δέχομαι *očekávat, vyčkávat; čekat* (τινά
 na koho) [6]
 :δηλος, ὄν *(zcela) zjevný* (2 Tm 3,9) [1]
 :δημέω (αορ. ἐξεδήμησα) 1. *odejít* 2. *být*
v cizině, být vzdálen / daleko (1 přen.; 2 K
 5,6.8.9) [3]
 :δίδομαι (φθ. ἐκδώσομαι, αορ. ἐξεδό-
 μη) *pronajmout, propachtovat* [4]
 :διηγέομαι (podrobně) *vyprávět, vysvět-*
lovat (Sk 13,41; 15,3) [2]
 :δικέω (αορ. ἐξεδικησα) 1. *pomstít; za-*
sít se (τινά ἀπὸ τινος koho proti ko-
 mu), *dopomoci k právu* 2. *odplácet, pomstít*
 (τι co); *potrestat* (τι ἀπὸ / ἔκ τινος co

na kom; τι ἔκ χειρός τινος co na kom)
 ἢ ἔ. ἐμαυτὸν *msím se* [6]
 ἐκδίκησις, εὼς, ἡ *msla, pomsta; trest, po-*
trstání [9]
 ἐκδίκος, οὐ, ὁ *msitel, odplácel* [2]
 ἐκδιώκω (φθ. ἐκδιώξω, αορ. ἐξεδίωξα)
 (*silně*) *pronásledovat* (1 Tm 2,15) [1]
 ἔκδοτος, ὄν *vydaný, vystavený* (πᾶσι
 zlému) (Sk 2,23) [1]
 ἐκδοχή, ἡς, ἡ *očekávání* (Žd 10,27) [1]
 ἐκδύω (αορ. ἐξέδυσα) 1. *svléknout* (τινά τι
 komu co) 2. (med.) *svléknout se* [6]
 ·ἐκδώσομαι φθ. ὀδ ἐκδίδομαι
 ἐκεῖ (adv.) *tam* (kde? i kam?) ἢ οἱ ἐκεῖ
 (ti), *kdo tam jsou / byli aid.* [95]
 ἐκεῖθεν (adv.) *odtud, odtamtud* [27]
 ἐκεῖνος, ἡ, ο (zám.; samostatně i v při-
 vlasťku) *onen, ten; on* ἢ ἐκείνης (sc. τῆς
 ὁδοῦ) (L 19,4) *tudy, tam* (του cestou)
 [243]
 ἐκεῖσε (adv.) 1. *tam* (na to místo; Sk 21,3)
 2. *tam* (na tom místě; Sk 22,5) [2]
 ·ἐκέκραξα αορ. ὀδ κράζω
 ·ἐκέρασα αορ. ὀδ κεράννυμι
 ·ἐκέρδησα αορ. ὀδ κερδαίνω
 ἐκζητέω (αορ. ἐξεζήτησα) 1. *hledat, pá-*
rat; zkoumat (περὶ τινος co) 2. *požado-*
vat, vyžadovat; (L 11,50n.) *pomstít* (τι
 ἀπὸ τινος co na kom), *přičítat vinu* [7]
 ἐκζήτησις, εὼς, ἡ *hloubání, mudrování*,
spekulace (1 Tm 1,4) [1]
 ἐκθαμβέομαι (αορ. ἐξεθαμβήθην) *užas-*
novat; být přepaden hrůzou; děsit se, lekat
se; být velmi rozrušen [4]
 ἐκθαμβος, ὄν *užasný, zděšený* (Sk 3,11) [1]
 ἐκθαυμάζω *velmi se divit* (Mk 12,17) [1]
 ἐκθετος, ὄν (οἱ διτέτι) *odložený, opuštěný*
 (Sk 7,19) [1]
 ἐκκαθαίρω (αορ. ἐξεκάθαρα) *očistit, vy-*
čistit, odstranit [2]
 ἐκκαίομαι (αορ. ἐξεκαύθην) *vzplanout*
 (πρην.; Ř 1,27) [1]
 ἐκκακέω (μίστο ἐγκακέω) *ztratit odvahu*
 (jen v.l.) [0]
 ἐκκεντέω (αορ. ἐξεκέντησα) *probodnout*

- ἐκκέχυμαι (τινά κοῦο) [2]
 ·ἐκκέχυμαι pf. pas. od ἐκχέω
 ἐκκλάω (αορ. pas. ἐξεκλάσθη) *ulomít, odlomít* (Ř 11,17.19.20) [3]
 ἐκκλείω (αορ. ἐξέκλεισα, pas. ἐξεκλείσθη) *vyloueú* [2]
 ἐκκλησία, ας, ἡ 1. *shromážděni* 2. *církevní obec, (místní) církev* || κατ' ἐκκλησίαν (Sk 14,23) *v každé církevní obci* 3. *církev* [114]
 ἐκκλίνω (αορ. ἐξέκλινα) *odboú, odchýlit se; odvrátit se* (ἀπό τινος od κοῦο, ἔχο) [3]
 ἐκκολύβῳ (αορ. ἐξεκολύβησα) *uniknouti přanáim, upřáti, odřáti* (Sk 27,42) [1]
 ἐκκομίζω *vynázet* (L 7,12) [1]
 ἐκκοπή, ῆς, ἡ *odřiznutí; překážka* (v.l. 1 K 9,12) [10]
 ἐκκόπτω (αορ. ἐξέκοψα, pas. ἐξεκόπην, fut. pas. ἐκκοπήσομαι) 1. *porazit, skácei 2. odřiznout, useknout, uinout, odstranit; odejít* (l přen.) [10]
 ἐκκρέμαμαι (Impf. ἐξεκρεμάμην) *visei* (πρην.; τινός na kom; L 19,48) [1]
 ἐκκαλέω (αορ. ἐξέκάλησα) *rozpěsi (mluvěním), rozšířiti, rozhlásiti* (Sk 23,22) [1]
 ἐκλάμπω (αορ. ἐξέλαμψα) *zazářiti* (Mt 13,43) [1]
 ἐκλανθάνομαι (pf. ἐκλέλησμαι) (*zcela*) *zaropnouti* (τινός παρ), *peramaítonai si* (τινός co) (Žd 12,5) [1]
 ·ἐκλαυσα αορ. od κλαίω
 ἐκλέγομαι (αορ. ἐξελεξάμην, pf. ἐκλέλαγμαι) 1. *vybrati (si), vyzvoliti (si)* 2. *sbírat, sklízeti* [22]
 ἐκλείπω (fut. ἐκλείψω, αορ. ἐξέλιπον) *upustiti* (τι od ἔχο); *πρῆσται, skončiti; zemřiti; zaniknouti*; (o slunci) *zatměti se* [4]
 ἐκλεκτός, ῆς, ὅν 1. *vyzvolený* 2. *vybraný; znamenitý, vážený* [22]
 ·ἐκλέλησμαι pf. od ἐκλανθάνομαι
 ·ἐκλήθην αορ. pas. od καλέω
 ἐκλογή, ῆς, ἡ 1. *vyzvolení* 2. *výběr, nejlepši část* [7]

- ἐκλύομαι (αορ. ἐξελύθη) *ochabnouti, ztráti odvahy; zemřít* [5]
 ἐκμάσσω (αορ. ἐξέμαξα) *setřít, utřít; osušiti* [5]
 ἐκμυκτηρίζω *pospínati se* (τινά κομυ), *zesměšňovati* (L 16,14; 23,35) [2]
 ἐκνεύω (αορ. ἐξένευσα) *vzdátii se, odejiti, neporozovane se ztráti* (J 5,13) [1]
 ἐκνήφω (αορ. ἐξένηψα) *vystřízlivěti* (πρην.: 1 K 15,34) [1]
 ἐκούσιος, α, ον *dobrovolný* (Fm 14) [1]
 ἐκουσίως (adv.) *dobrovolně* [2]
 ἔκκαλαi (adv.) *už dlouho! dávno* (2 Pt 2,3; 3,5) [2]
 ἐκπειράζω (αορ. ἐξεπείρασα) *pokoušeti, zkoušeti* [4]
 ἐκπέμπω (αορ. ἐξέπεμψα, pas. ἐξεπέμφθη) *vyslat, rozestati* (Sk 13,4; 17,10) [2]
 ἐκπερισσῶς (adv.) *důrazně, opakovaně* (Mk 14,31) [1]
 ἐκπετάννυμι (αορ. ἐξεπέτασα) *vztáhnouti, rozpráhnouti* (tuce) (Ř 10,21) [1]
 ἐκπηδάω (αορ. ἐξεπήδησα) *vyskočiti; vběhnouti* (εις mezi) (Sk 14,14) [1]
 ἐκπίπτω (αορ. ἐξέπεσον i -σα, inf. ἐκπεσεῖν, pf. ἐκπέπτωκα) 1. *vypadnouti* (i πρην.; τινός z ἔχο); *spadnouti*; (ο κνέι) *opadnouti, unadnouti* 2. (ο lodí) *býti zaháněn* (εἷς τι παρ) 3. *ochabnout, přestat* 4. *rozběh* (τινός co) [10]
 ἐκπλέω (αορ. ἐξέπλευσα) *vyplout, odplout; odcestovati* [3]
 ἐκπληρόω (pf. ἐκπεπλήρωκα) *splnit, vyzplnit* (Sk 13,33) [1]
 ἐκπλήρωσις, εως, ἡ *naplnění; dovršení, konec* (Sk 21,26) [1]
 ἐκπλήσομαι (αορ. ἐξεπλάγη) *býti ohromen, býti bez sebe* (úžasem, hrůzou apod.); *žasnouti* (ἐπί τινι nad čím) [13]
 ἐκπνέω (αορ. ἐξέπνευσα) *vydechnouti, zemřít* [3]
 ἐκπορευόμαι (fut. ἐκπορεύσομαι) 1. *vyjíti, vycházeti* (l πρην.); *vytěkati; odejiti; rocházeti* 2. *žítii se* [33]
 ἐκπορνεύω (αορ. ἐξεπόρνευσα) *žíti neřest-*

ně / nemravně (Ju 7) [1]
 ἐκπίτῳ (aor. ἐξέπτυσσά) *vyplínou:*
 (přen.) *odmítanou* (Ga 4,14) [1]
 ἐκπυρρῳ (fut. pas. ἐκπυρρωθήσομαι) *za-*
pálí (konjektura 2 Pt 3,10) [0]
 ἐκριζῳ (aor. ἐξεριζῳσα, pas. ἐξεριζῳ-
 θην) *vykoření, vyvrátí s kořeny, vytrhá*
 (s kořeny) [4]
 ἐκρίθην aor. pas. od κρίνω
 ἐκρύβην aor. pas. od κρύπτω
 ἔκστασις, εως, ἡ 1. *zděšení, zmatení;*
úžas 2. *vyvržení (mysl)* [7]
 ἐκστρέφομαι (př. ἐξέστραμμαί) *být zvrá-*
cený, být zkažený (Ti 3,11) [1]
 ἐκσῳζῳ (inf. aor. ἐκσῳσαι) *přivést do*
bezpečí, zachránit (v.l. Sk 27,39) [0]
 ἐκταράσσω *robuřovat, vyvolávat nepokoje*
 (Sk 16,20) [1]
 ἐκτεθείς part. aor. pas. od ἐκτίθημι
 ἐκτείνῳ (fut. ἐκτενῳ, aor. ἐξέτεινα)
 (hlavně o rukách:) *vztáhnout, rozpřáhn-*
out; rozláhnout; vyhodit, spustit (κοινῷ)
 [16]
 ἐκτελέῳ (aor. ἐξετέλεσα) *ukončit, dokon-*
čit (L 14,29.30) [2]
 ἐκτένεια, ας, ἡ *vytrvalost; horlivost* (Sk
 26,7) [1]
 ἐκτενέστερον komp. od ἐκτενῳς
 ἐκτενής, ἐς *vytrvalý; horlivý* (1 Pt 4,8) [1]
 ἐκτενῳς (adv.) *vytrvale, naléhavě* [3]
 ἐκτίθημι (aor. med. ἐξεθέμην, pas. ἐξετέ-
 θην, part. aor. pas. ἐκτεθείς) 1. *odložit*
 (sc. dítě) 2. (med.) *vyložit, vysvětlit, vy-*
právěti [4]
 ἐκτινάσσω (aor. ἐξετίναξα) 1. *setřást, vy-*
trást (τί τινος co z čeho), *vyřepat* 2.
 (med.) *vyřást si* (τί τινος co z čeho), *vy-*
řepat si (τὰ ἱμάτια *šaty*) [4]
 ἐκτός 1. (adv.) *mimo, venku* || τὸ ἐκτός
vnějšek | ἐκτός εἰ μή *jen když, tedaže*
(by), jestliže ne 2. (předl. s gen.) *mimo,*
kromě, vyjma [8]
 ἔκτος, η, ον *žestý* [14]
 ἐκτρέπομαι (fut. ἐκτραπήσομαι, aor. ἐξ-
 ετραπήν) *odvrátit se, vyhýbat se* (τι δε-

μυ); *vytáhnout se* [5]
 ἐκτρέφῳ (aor. ἐξέθρεψα) *živit; vychová-*
vat (Ef 5,29; 6,4) [2]
 ἔκτρομος, ον *řesoucí se, chvějící se* (v.l.
 Žd 12,21) [0]
 ἔκτρομα, τοσ, τό *pořadí, nedochůdce* (1
 K 15,8) [1]
 ἐκφῳρῳ (fut. ἐξοίσω, aor. ἐξήνεγκα, inf.
 ἐξενεγκεῖν) 1. *vyněst, odněst; přinést*
 (ven) 2. *rodit, vydat* (plody) [8]
 ἐκφύγῳ (fut. ἐκφεύξομαι, aor. ἐξέφυ-
 γον, inf. ἐκφυγεῖν, př. ἐκπέφυγα) 1.
uprchnout, utéci 2. *uniknout, vyhnout se* (τι
 čemu) [8]
 ἐκφοβῳέω *pahnat strach* (τινά komu), *za-*
strašit (2 K 10,9) [1]
 ἔκφοβος, ον *vyděšený, vystrašený; pole-*
kaný [2]
 ἐκφῳύ (konj. 3. sg. ἐκφῳή) *nechat růst, vy-*
hánět, nasazovat (τὰ φύλλα *listy*) [2]
 ἐκφωνῳέω (aor. ἐξεφῳώνησα) *zvolat* (v.l. L
 16,24) [0]
 ἐκχῳέω, pro prez. také ἐκχῳύνῳω (fut. ἐκ-
 χῳεῳ, aor. ἐξέχεα, inf. ἐκχῳέαι, př. pas.
 ἐκκέχῳμαι, aor. pas. ἐξεχῳθην, fut. pas.
 ἐκχῳθήσομαι) 1. *vylít; prolít* (krev): *vy-*
sypat 2. (přen.) *vylít, (hojně) udělit* 3.
 (pas.) *vylít se; zcela se oddat* (τινί čemu):
 (vnitřnosti) *vyhřeznout* [27]
 ἐκχωρῳέω (aor. ἐξεχώρησα) *vyjít, odejít,*
odcestovat (L 21,21) [1]
 ἐκψῳχῳ (aor. ἐξέψῳξα) *vydechnout, vy-*
rustit duši, zemřít [3]
 ἐκῳών, οῤσα, ὄν *dobrovolný, rád, ochotný* ||
 (v překl. lépe adv.): *dobrovolně* [2]
 ἐλαθον aor. od λαμβάνῳω
 ἐλαία, ας, ἡ 1. (strom) *oliva, olivovník* ||
 τὸ ὄρος τῳων Ἐλαιῳων *Olivoná hora* 2.
 (plod) *oliva* [13]
 ἔλαιον, ου, τό (olivoný) *olej* [11]
 ἐλαιῳών, ῳνος, ὄ *olivoná zahrada; (místní*
jm.) Olivoná hora [3]
 Ἐλαμίτης, ου, ὄ *Elamítan, Elamita* (oby-
 vatel kraje v Persii: Sk 2,9) [1]
 ἐλάσσων n. ἐλάττων, ἔλασσον n.

ἐλαττον, gen. ονος (komp. k μικρός)
menši, horši, miadáši || ἐλαττον (adv.)
měně [4]
 ἐλαττονέω (αορ. ἠλαττόνησα) *strádati*,
mít nedostatek (2 K 8,15) [1]
 ἐλαττώω (αορ. ἠλάττωσα, pf. pas. ἠλάτ-
 τωμαι) 1. *zmenšit, ponížít* 2. (pas.) *zmen-
 šit se, ponížít se; mít nedostatek* [3]
 ἐλαύνω (pf. ἐλήλακα) 1. *hnát, poroháňti*
 2. *veslovat* [5]
 ἐλαφρία, ας, ἡ *lehkovážnost, lehkomysl-
 nost* (2 K 1,17) [1]
 ἐλαφρός, ὅ, ὄν *lehký* (νάου; i přen.) ||
 τὸ ἐλαφρόν *lehkosti, lehká váha* [2]
 ἐλάχιστος, η, ον (superl. k μικρός) 1.
nejmenší 2. *velmi malý, nepatrný, bezvý-
 znamný* 3. (πový komp.): ἐλαχιστότερος
nejmenší (ze všech) [14]
 ἔλαχον αορ. od λαγχάνω
 Ἐλεάζαρ, ὁ (neskl.) *Eleazar* (v Ježíšově
 rodokmenu: Mt 1,15bis) [2]
 ἐλεάζω (πový přez. k ἐλεέω) *smilovat se*
 (τινά nad kým), *být milosrdný* [3]
 ἐλεγμός, οῦ, ὁ *pokárání, usvědčování*
 (2 Tm 3,16) [1]
 ἔλεγξις, εως, ἡ *pokárání* || ἔλεγξιν ἔ-
 σχεν (2 Pt 2,16) *být pokárán* [1]
 ἔλεγχος, ου, ὁ *důkaz; (pevné) přesvědčení*
 (Žd 11,1) [1]
 ἐλέγγω (fut. ἐλέγξω, αορ. ἠλεγξα, pas.
 ἠλέγηθην) 1. *usvědčit* (περί τινος z če-
 ho) 2. *kárat* (τινά περί τινος koho kvůli
 komu, čemu); *napomínat; potrestat* 3. *od-
 krýt, odhalit, vynést na světlo* [17]
 ἐλεεινός, ἡ, ὄν *ubohý, žalostný, zasluhu-
 jící soucit* [2]
 ἐλεέω (fut. ἐλέησω, αορ. ἠλέησα, pf. pas.
 ἠλέημαι, αορ. pas. ἠλεήθην) 1. *smilovat se*
 (τινά nad kým) 2. (pas.) *nalézt milo-
 srdensví, dojíti milosrdensví* [29]
 ἐλεημοσύνη, ης, ἡ *almužna, skutek milo-
 srdensví* [13]
 ἐλεήμων, ον, gen. ονος *milosrdný, sou-
 cíný* [2]
 ἔλεος, ους, τό *smilování, slůvování, milosr-*

denství [27]
 ἐλευθερία, ας, ἡ *svoboda* [11]
 ἐλεύθερος, ἔρα, ον 1. *svobodný, volný* 2.
nezávislý (τινί εἴμ), *nezávislý* [23]
 ἐλευθερώω (fut. ἐλευθερώσω, αορ. ἠλευ-
 θέρωσα) *osvobodit* (τῇ ἐλευθερίᾳ *ke svo-
 bodě, pro svobodu*), *učinít svobodným* [7]
 ἔλευκανα αορ. od λευκαίνω
 ἔλευσις, εως, ἡ *příchod* (Sk 7,52) [1]
 ἔλευσομαι fut. od ἔρχομαι
 ἐλεφάντινος, η, ον (jsoucí) *ze slonoviny*
 (Zj 18,12) [1]
 ἐλήλακα pf. od ἐλαύνω
 ἐλήλυθα pf. od ἔρχομαι
 ἐλθεῖν inf. aορ. od ἔρχομαι
 Ἐλιακίμ, ὁ (neskl.) *Eliakim, Eljakim*
 (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,13bis; L
 3,30) [3]
 ἔλιγμα, τος, τό *svitek, svinutá/ smotaná
 věc, klubko* (v.l. J 19,39) [0]
 Ἐλιέζερ, ὁ (neskl.) *Eliezer* (v Ježíšově
 rodokmenu: L 3,29) [1]
 Ἐλιούδ, ὁ (neskl.) *Eliud* (v Ježíšově ro-
 dokmenu: Mt 1,14.15) [2]
 Ἐλισάβητ, ἡ (neskl.) *Aizbēta* (matka
 Jana Křtitele) [9]
 Ἐλισσαῖος, ου, ὁ *Elizeus* (izraelský pro-
 rok: L 4,27) [1]
 ἐλίσωω (fut. ἐλίξω) *svinout* [2]
 ἐλκόομαι (pf. εἴλκωμαι) *být postižen vře-
 dy, mít vředy* (L 16,20) [1]
 ἔλκος, ους, τό *vřed* [3]
 ἐλκύω = pásl.
 ἔλκω (impf. εἴλκων, fut. ἐλκύσω, αορ
 εἴλκυσα) *táhnout, přitahovat, vléci: tasiu*
 (meč) [8]
 Ἐλλάς, ἄδος, ἡ *Řecko* (Sk 20,2) [1]
 Ἐλλην, ηνος, ὁ 1. *Řek* 2. *Nežid, pohan*,
 (1 ve sm.): *proselyta* [25]
 Ἐλληνικός, ἡ, ὄν *řecký* || ἔν τῇ Ἐ. *Řecky*
 (Zj 9,11) [1]
 Ἐλληνίς, ἰδος, ἡ 1. *Řekyně: pohanka* 2.
 (jako adj.) *řecká (žena)* [2]
 Ἐλληνιστής, οῦ, ὁ *helénista, řecky mlú-
 vící žid n. křesťan* [3]

Ἑλληνιστί (adv.) řecky [2]

ἔλλογάω viz pásl.

ἔλλογέω n. ἔλλογάω připsat na účet, při-
počítat [2]

Ἐλμαδάμ, ὁ (neskl.) *Elmadam* (v Ježíšo-
vé rodokmenu: L 3,28) [1]

ἔλόμενος part. aor. od αἰρέομαι

ἔλπίζω (fut. ἐλπιδῶ, aor. ἤλπισα, pf.
ἤλπισκα) *doufat* (ἐπί τινι / τινά, τι v ko-
ho, co; ἔν τινι n. εἰς τινά, τι n. τινί
v koho, co), *vkládat naději* (εἰς τινά do
koho) || ἔλπίζω ... εὐθέως σε ἴδεν (3 J
14) *doufám, že tě brzy uvidím* | πάντα ἐλ-
πίζει (1 K 13,7) *ve vše n. ve všem, tj.
vždycky doufá* [31]

ἔλπις, ἴδος, ἡ *naděje; očekávání* || ἐπ'
ἐλπίδι n. ἐφ' ἐλπίδι (!) *v naději, s nadějí,
na základě naděje* | παρ' ἐλπίδα *мимо
naději, proti naději* | ἔ. δικαιοσύνης *na-
děje na spravedlnost / ospravedlnění* n. *vy-
toužéná spravedlnost* n. *sprav., která je
naši naději* n. (abstraction pro concre-
to) *naděje spravedlivých* [53]

Ἐλύμας, α, ὁ *Elymas* (kouzelník z Kyp-
ru: Sk 13,8) [1]

εἰλωί i ἐλωί (aram. „mùj Bože!“) *Eloi!*
(Mk 15,34bis) [2]

ἔμαθον aor. od μαθάνω

ἔμαυτοῦ, ἦς, dat. ᾧ, ἦ, ak. ὄν, ἦν (zájm.
zvratné 1. sg.) 1. *se, sebe* atd. 2. *svůj* [37]

ἐμβαίνω (aor. ἐνέβην, part. ἐμβάς, inf.
ἐμβῆναι) *vstoupit; nastoupit, nasednout*
(na loď) [16]

ἐμβάλλω (inf. aor. ἐμβαλεῖν) *vhodit, uvr-
hnout* (εἰς do) (L 12,5) [1]

ἐμβαπτίζω *ponožit* (v.l. Mk 14,20) [0]

ἐμβάπτω (part. aor. ἐμβάψας) *ponožit,
namáčet, smáčet, omáčet* [2]

ἐμβατεύω *vstoupit, vniknout; prozkoumat;
být uveden* (τι do čeho) (Ko 2,18; sm. je
sporný, snad se myslí na uvádění do
mystérií) [1]

ἐμβιβάζω (aor. ἐνεβίβασα) *nechat nastou-
piti* (na loď), *nalodit* (Sk 27,6) [1]

ἐμβλέπω (aor. ἐνέβλεψα) 1. *zaměřit po-*

hled, podívat se, pohlednout (τινί na
koho, εἰς τι nač); *pozorovat, dívat se* 2.
vidět (i *jasně*) [12]

ἐμβροίαομαι (aor. ἐνεβρομησάμην i ἐν-
εβρομήσθην) 1. *osopit se* (τινί na koho),
obořit se, (přísně) *pokárat* (τινί koho) 2.
být pohnut, zachvět se (τῷ πνεύματι v du-
chu) [5]

ἔμεινα aor. od μένω

ἔμέω (aor. ἤμεσα) *vyzvrátit, vyplivnout, vy-
vrhnout* (Zj 3,16) [1]

ἐμμαίνομαι *zůst* (τινί proil komu: Sk
26,11) [1]

Ἐμμανουήλ, ὁ (neskl.) *Emanuel, Imma-
nuel* (Mt 1,23) [1]

Ἐμμασοῦς, ἡ (neskl.) *Emauzy* (lokality
v Judsku: L 24,13) [1]

ἐμμένω (aor. ἐνέμεινα) *zůstat, setrvat, vy-
trvat* (τινί / ἔν τινι v čem) [4]

Ἐμμώρ, ὁ (neskl.) *Hemor, Emor* (praotec
Hemoritů: Sk 7,16) [1]

ἐμνήσθη aor. od μινῆσκομαι

ἐμός, ἡ, ὄν *můj, moje* || τὸ ἐμόν / τὰ ἐμά
moje vlastnictví [76]

ἐμπαιμονή, ἦς, ἡ *posměch, zesměšnění*
(2 Pt 3,3) [1]

ἐμπαιγμός, οῦ, ὁ *zasměšnění, výsměch,
posměch* (Zd 11,36) [1]

ἐμπαίζω (fut. ἐμπαίξω, aor. ἐνέπαιξα,
pas. ἐνεπαίχθην) 1. *posmívat se, zesměš-
ňit* (τινί koho) 2. *podvést* 3. (pas.) *setkat
se s posměchem; být podveden* [13]

ἐμπαίκτης, ου, ὁ *posměvač* [2]

ἐμπέμπω (aor. ἐνέπεμψα) *poslat* (v.l. L
19,14) [0]

ἐμπεριπατέω (fut. ἐμπεριπατήσω) *pro-
cházet se, chodit* (přien.: 2 K 6,16) [1]

ἐμπί(μ)πλημι n. ἐμπί(μ)πλάω (aor. ἐν-
έπλησα, pf. pas. ἐμπέπλησμαι, aor. pas.
ἐνεπλήσθην) 1. *naplniť* (τί τινος co
čím) 2. *sytit* (τινά τινος koho čím) 3.
(pas.) *nasytit se; požívat* (τινός čeho),
ižít se (τινός kým) [5]

ἐμπί(μ)πρημι (aor. ἐνέπρησα) *zapálit,
vyvrátit* (Mt 22,7) [1]

ἐμπίπτω (fut. ἐμπεσοῦμαι, aor. ἐνέπεσον) 1. *padnout* (εἰς βόθυνον *do jámy*), *vradnouti* 2. *upradnouti* (εἷς τι *do čeho*), *ocinovat se* (εἷς τι *v čem*, εἰς τοὺς ληστάς *mezi lupiči*) [7]

ἐμπλέκομαι (aor. ἐνεπλάκην) *zamotat se*, *zaplést se* (τινὶ *do čeho*) [2]

ἐμπλοκή, ῆς, ἡ *spleteni* (vlasů) || ἐμπλοκὴ τριχῶν *účes ze spletených vlasů*, *nákladný účes* (1 Pt 3,3) [1]

ἐμπνέω *dýchat*; *sopit* (τινός *čím*; εἷς τι *na proti komu*; Sk 9,1) [1]

ἐμπορεύομαι (fut. ἐμπορεύσομαι) 1. *obchodovat*, *nakupovat* 2. (tr.) *koupiť*, *využíti*, *zneužíti* [2]

ἐμπορία, ας, ἡ *obchod* (Mt 22,5) [1]

ἐμπόριον, ου, τό *tržiště* || οἶκος ἐμπορίου *tržnice* (J 2,16) [1]

ἐμπορος, ου, ὁ *obchodník* (obchodující *ve velkém*) [5]

ἐμπροσθεν 1. (adv.) *vpředu*, *dopředu*, *vpřed*, *napřed* || τὰ ἔ. (sc. *ὄντα*) *co je vpředu* 2. (předl. s gen.) *před* (místně, i přen.) || ἐμπροσθέν μου (J 1,15) *přede mnou* (pokud jde o důstojnost n. i časově) [48]

ἐμπτύω (fut. ἐμπτύσω, aor. ἐνέπτυσσα, fut. pas. ἐμπτυσθήσομαι) *plivat* (τινί/εἷς τινα, τι *na koho*, *co*), *poplínat* (εἷς τινα *koho*) [6]

ἐμφανής, ἑς *viditelný*, *zjevný* || ἔ. γενέσθαι *zjevit se*, *dát se poznati* [2]

ἐμφανίζω (fut. ἐμφανίσω, aor. ἐνεφάνισα, pas. ἐνεφάνισθην) 1. *zjevit* 2. *oznámii*, *ohlásii* (τι πρὸς τινα *n. tí* τινι *co komu*); *obvinii*, *obžalovat* (τινί *u koho*), *podati žalobu* (κατὰ/περὶ τινος *proti komu*, *na koho*) 3. (pas.) *zjevit se* [10]

ἐμφοβος, ον *usiražený*, *vylekaný* [5]

ἐμφυσάω (aor. ἐνεφύσησα) *dýchat*; *dýchnout*, *dechnout* (τινί *na koho*, *nač*) (J 20,22) [1]

ἐμφυτος, ον *zasazený*, *naroubovaný* (Jk 1,21) [1]

ἐμφωνέω (*důrazně*) *řici* (v.l. L 16,24) [0]

ἐν (předl. s dat.) 1. (místo; i přen.) *ve*, *na*; *mezi*; *u*; *do* (= εἰς); *před*; *v přítomnosti*; (přisahání) *při* || ἐν ἡμῶν *v nás*; *mezi námi* | ἐν ἔμοι *ve mně*; *na mně*; *v pých očíh* (v.l. 4.) | ἐν Ἡλίου (Ř 11,2) (*ve vypravění*) ο *Eliášovi* | ἐν τῷ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ (Mk 1,2) *u proroka Izaiáše* 2. (čas) *během*, *za*, *ve*, *při* || ἐν ᾧ (sc. *χρόνω*) *zaímco*, *když* 3. (nástroj a přičiina) *s* (*pomocí*), *pro*, *skrze*; *na základě*; = instr. || ἐν δόλω (Mk 14,1) *lsí* | ἐν τούτῳ *πιστεύομεν* (J 16,30) *proto věříme* | ἐν χαρῇ *s radostí* 4. někdy jen podtrhuje dat.: *δεδομένον ἐν ἀνθρώποις* (Sk 4,12) *dané lidem* | ἐν ἔμοι *mně*, *pro mne*; *skrze mne* (sr. 1.) [2752]

ἐναγκαλίζομαι (part. aor. ἐναγκαλισάμενος) *brát/vzít do náručí* (Mk 9,36; 10,16) [2]

ἐνάλιος, ον *mořský*, (*jsoucí*) *v moři* || τὰ ἐνάλια (Jk 3,7) *mořští živočichové* [1]

ἐνάλλομαι *vrhnout se* (εἷς τινα *na koho*, v.l. Sk 19,16) [0]

ἐνανθρωπέω (part. aor. ἐνανθρωπήσας) *přijmout/dostat lidskou podobu* (v.l. 1 J 4,17) [0]

ἐναντι (adv. a předl. s gen.) *před*, *před tváří*; *v očíh*, *podle soudu* || ἔ. τοῦ θεοῦ *před Bohem*, *v Božích očíh* [2]

ἐναντίον (předl. s gen.) *před*, *před očíma*; *v očíh* || ἔ. τοῦ θεοῦ *před Bohem* [5]

ἐναντιόομαι *vzdorovat*, *stavět se na odpor* (v.l. Sk 13,45) [0]

ἐναντίος, α, ον *protilehlý*, *protikladný*; *nepřátelský* || ἐξ ἐναντίας *naproti* | ὁ ἐξ ἐναντίας *protivník* [8]

ἐναργής, ἑς *zřetelný*, *viditelný* (v.l. Žd 4,12) [0]

ἐνάρχομαι (aor. ἐνηρξάμην) *začít* [2]

ἐνατος, η, ον *devátý* || ἡ ἐνάτη (ᾠρα) *devátá hodina* (tj. asi 15 hodin), (Sk 10,30 *možná*): *modlitba o deváté hodině* (tj. později „nona“) [10]

ἐνγ- viz ἐγγ-

ἐναφήμι *nechat*, *dovoliti* (v.l. Mk 7,12) [0]

νδεής, ἐς *poit'ebný, chudý, nuzný* (Sk 4,34) [1]

νδειγμα, τος, τό *znamení, poukaz; důkaz* (2 Te 1,5) [1]

νδεικνυμαι (fut. ἐνδειξομαι, aor. ἐνδειξάμην) 1. *ukázať, prokázati, dokázati; podať* (ἐνδειξιν *důkaz*) 2. *způsobit* (πολλά κακά *mnoho zlého*) [11]

νδειξις, εως, ἡ 1. *důkaz* 2. *příznak, projev*. (*jasná*) *známka, znamení* [4]

νδεκα (ἐβλ.) *jedenáci* [6]

νδεκατος, η, ον *jedenáctý* ἢ ἡ ἐνδεκάτη (ῶρα) *jedenáctá hodina* (tj. našich asi 17 hodin) [3]

νδέχομαι *dovolit* ἢ ἐνδέχεται *je možné, lze* ἢ οὐκ ἐνδέχεται *není možné* (+ ak. s inf. *aby*) (L 13,33) [1]

νδημέω (inf. aor. ἐνδημησαι) *mít domov, býti doma* (2 K 5,6.8.9) [3]

νδιδύσκω 1. *obléci, odít* (τινά τι *koho čím*) 2. (med.) *obléci si/se* (τι *co/do čeho*) [2]

νδικος, ον *spravedlivý, zasloužený* [2]

νδοξάζομαι (aor. ἐνδοξάσθην) *dosáhnout slávy, býti oslaven* (2 Te 1,10.12) [2]

νδοξος, ον 1. *slavný, vznešený* 2. *nádherný, skvělý, skvoucí se* [4]

νδυμα, τος, τό *oděv, oblečení, šat, roucho* (i přen.) [8]

νδυναμώω (aor. ἐνδυνάμωσα, pas. ἐνδυναμώθην) 1. *posilovat, dávat sílu* 2. (pas.) *zesílit, posílit se, zotavit se* [7]

νδύω *vniknout, veříť se* (2 Tm 3,6) [1]

νδυσις, εως, ἡ *oblečení, oblékání* (ματίων *šatů*: 1 Pt 3,3) [1]

νδύω (aor. ἐνέδυσα, pf. pas. ἐνδέδυμαι, aor. med. ἐνεδουάμην) 1. (akt.) *obléci, odít* (τινά τι *koho čím/do čeho*) 2. (med.) *obléci si/se* (τι *co/do čeho*; přen.: Χριστόν *v Krista*) [27]

νδῶμησις, εως, ἡ *vestavba; základy; stavino* (není zcela jasné, který význ. je Z) 21,18) [1]

ἐνέβην aor. od ἐμβαίνω

ἐνέγκαι inf. aor. od φέρω

·ἐνέγκας part. aor. od φέρω

·ἐνεγκεῖν inf. aor. od φέρω

·ἐνδειξάμην aor. od ἐνδεικνυμαι

ἐνέδρα, ας, ἡ 1. *záloha, úhrada* 2. *úkklady* (Sk 23,16; 25,3) [2]

ἐνεδροῦω *stojit* *úkklady* (τινά *komu*); *čítat* (τινά *na koho*) [2]

ἐνειλέω (aor. ἐνείλησα) (*pevně*) *zabalit, zamořiti, zavinit* (Mk 15,46) [1]

ἐνεμι *být unniť* ἢ τὰ ἐνόντα (L 11,41) *io, co je unniť* [1]

·ἐνεῖχον impf. od ἐνέχω

ἔνεκα a ἔνεκεν (viz I εἴνεκεν) (předl. [zř. za jm.] s gen.) *kvůli, pro* [4] a [19]

·ἐνεκρούω aor. od ἐγκρούω

·ἐνέμεινα aor. od ἐμμένω

·ἐνένευον impf. 3. pl. (a 1. sg.) od ἐννεύω

ἐνενήκοντα (ἐβλ.) *devadesát* [4]

ἐνεός, á, όν *němý, (jsoucí) bez řeči, neschopný slova* (Sk 9,7) [1]

·ἐνέπαιξα aor. od ἐμπαίζω

·ἐνεπαίσθη aor. pas. od ἐμπαίζω

·ἐνέπεσον aor. od ἐμπίπτω

·ἐνέπλησα aor. od ἐμπίμπλημι

·ἐνεπλήσθη aor. pas. od ἐμπίμπλημι

·ἐνέπρησα aor. od ἐμπίμπρημι

ἐνέργεια, ας, ἡ 1. *účinnost, působnost* 2. *zásah; síla, moc* [8]

ἐνεργέω (aor. ἐνήργησα) 1. (intr., akt. i med.) *působit, býti účinný, projevovat se* 2. (tr.) *způsobit* [21]

ἐνεργημα, τος, τό *působení, projev* (jako výsledek působení) (1 K 12,6.10) [2]

ἐνεργής, ἐς *účinný, působivý* [3]

·ἐνεστηκώς part. pf. od ἐνίστημι

·ἐνέστηκα pf. od ἐνίστημι

·ἐνεστώς part. pf. od ἐνίστημι

·ἐντειλάμην aor. od ἐντέλλομαι

·ἐντροπή aor. pas. od ἐντρέπω

·ἐνέτυχον aor. od ἐντυγχάνω

ἐνευλογέω (fut. pas. ἐνευλογηθήσομαι) *žehnat, požehnat* [2]

·ἐνεχθεῖς part. aor. pas. od φέρω

ἐνέχω (impf. ἐνεῖχον) 1. *mít zášť, chovat se nepřátelsky* (τινί *vůči/proti komu*)

2. (pas.) *býti podroben* (τινὶ ἔσμου), *nechat se sevřít* (τινὶ δο ἔσμο) [3]
 ἐνθάδε (adv.) 1. *zde* 2. *sem* [8]
 ἐνθεν (adv.) *odtud* [2]
 ἐνθυμέομαι (αορ. ἐνεθυμήθην) *uvažovat, přemýšlet* (τι ο ἔσμ: Ml 1.20: 9.4) [2]
 ἐνθύμησις, εὠς, ἡ *uvažování, myšlení; myšlenka* [4]
 ἔνι (= ἔνεστιν, ν NZ pouze:) οὐκ ἔνι *není* (+ nom.) [6]
 ἐνιαυτός, οὔ, ὁ *rok; milostivý rok* (u ži-
 dů) || κατ' ἐνιαυτόν *každoročně* [14]
 ἐνίστημι (αορ. ἐνέστην, πφ. ἐνέστηκα, παρτ. ἐνεστηκώς n. ἐνεστώς, fut. med. ἐνστήσομαι) 1. *býti uvniř / ve*), *býti přítomen* || ἐνεστῶτα *přítomné věci, přítomnost* 2. *nastávat, blížit se* [7]
 ἐνισχύω (αορ. ἐνίσχυσα) 1. *nabýti síl* 2. (τρ.) *posílit* [2]
 ἐνκ- viz ἐγκ-
 ἐννέα (ἔσιλ.) *devět* [5]
 ἐννεύω *dávat znamení, naznačovat* (posun-
 ky) (L 1,62) [1]
 ἔννοια, ας, ἡ *myšlenka, smýšlení, úmysl; náhled* [2]
 ἔννομος, ον (*jsoucí*) ν *zákoně, zákonný, (jsoucí) podle zákona* [2]
 ἐννόμως (adv.) *pod zákonem* (místo ἐν νό-
 μῳ v.1. Ř 2,12) [0]
 ἔννουχα (adv.) z adj. ἔννουχος ποῦνί) ν *nocí*
 (Mk 1,35) [1]
 ἐνοικέω (αορ. ἐνώκησα) *přebývat* (ἐν τινι
 ν kom, ἔσμ), *bydlít* (ἐν τινι ἰ τι ν ἔσμ;
 ἰ πφεν.) [5]
 ἐνορκίζω *zapřísahat* (τινά τι koho při
 ἔσμ; 1 Te 5,27) [1]
 ἐνόησις, ητος, ἡ *jednota* (Ef 4,3.13) [2]
 ἐνοχλέω *trápit, obtěžovat, sužovat* [2]
 ἔνοχος, ον *vinný* (τινός ἔσμ); *podrobený, propadlý* (τινί / εἰς τινα ἔσμου); *zasluhu-
 jíci* (τινός co) [10]
 ἐνπ- viz ἐμπ-
 ἐνστήσομαι fut. med. od ἐνίστημι
 ἔνταλμα, τος, τό *přikaz, přikázání* [3]
 ἐνταφιάζω (αορ. ἐνεταφίασα) *pořbíbit,*

pochovávat [2]
 ἐνταφιασμός, οὔ, ὁ *pořeb* [2]
 ἐντέλλομαι (fut. ἐντελοῦμαι, αορ. ἐνε-
 τειλᾶμαι, πφ. ἐντέταλμαι) *přikázat, po-
 kazovat, rozkázat, naříditi* (τινί τι komu co);
uzavřít (τὴν διαθήκην *smlouvat*) [15]
 ἐντεῦθεν (adv.) 1. *odtud* || ἐ. καὶ ἐ. z *obou
 stran* 2. *proto* [10]
 ἔντευξις, εὠς, ἡ *modlitba, prosba* (1 Tm
 2,1; 4,5) [2]
 ἐντίθημι (part. αορ. ἐντιθείς) *vložit,*
(přen.) vsít (v.1. Sk 18,4) [0]
 ἔντιμος, ον (komp. ἐντιμότερος) 1. *cen-
 ný, drahocenný* 2. *cielný, vážený* || ἐντιμον
 ἔχειν *τινά mít koho ν úctě* [5]
 ἐντολή, ης, ἡ 1. *přikaz, přikázání* 2. *po-
 kyn; vřnos; nařizení; předpis* 3. *nauka;*
zákon [67]
 ἐντόπιος, ου, ὁ *místní obyvatel, domoro-
 dec* (Sk 21,12) [1]
 ἐντός (adv.) 1 jako předl. s gen.) *uvniř:*
 (?) *mezi* || τὸ ἐ. *uvniřek* [2]
 ἐντρέπω (αορ. pas. ἐνετρέπην, fut. pas.
 ἐντραπήσομαι) 1. *zahanbít* 2. (pas.) (*za-*
sýdět se, býti zahanben, mít úctu / ohled
 (τινά před kým) [9]
 ἐντρέφομαι *živit se* (τινὶ ἔσμ), *žít* (τινὶ
 z ἔσμο; 1 Tm 4,6) [1]
 ἔντρομος, ον (*řesoucí se, vystrašený*) [3]
 ἐντροπή, ης, ἡ *zahanbení, hanba; poko-
 ření* (1 K 6,5; 15,34) [2]
 ἐντροπᾶω *hýřiti, hodovat* (2 Pt 2,13) [1]
 ἐντυγχάνω (αορ. ἐνέτυχον) *setkat se;*
obrátiť se s *prosbou* (τινὶ na koho); *obžal-*
ovat (τινὶ κατά τινος u koho koho);
přimlouvat se (ὅπερ τινος za koho) [5]
 ἐντυλίσσω (αορ. ἐνετύλιξα, πφ. pas. ἐν-
 τυλίγμαι) 1. *svinout, zavinit* 2. *zabalit*
zavinout (τί τινι n. τι ἔν τινι co ἔσμ / do
 ἔσμο) [3]
 ἐντυπώω (pf. pas. ἐνετύπωμαι) *vytesat*
 (ἐν γράμμασι *písmeny, literami*), *vřtít, ve-*
psat (λίθοις *do kamene*) (2 K 3,7) [1]
 ἐνουβρίζω (αορ. ἐνούβρισα) *pořdat* (τινά
 kým), *tupit, urážet* (Žd 10,29) [1]

·ἔνυζα aor. od νόσσω

ἐνυπνιάζομαι *mit sen / viděni* [2]

ἐνύπνιον, ου, τό *sen, viděni* (Sk 2,17) [1]

·ἐνφ- viz ἔμφ-

·ἐνών parti. préz. od ἔνεμι

ἐνώπιον (předl. s gen.) *před, před iná-
ří / očíma, v pohledu* (τινός koho) || ἄ-
μαρτανεῖν ἔ. τινος *hřešit proti komu*
[94]

Ἐνώς, ὁ (neskl.) *Enós, Enós* (v Ježíšově
rodozkmenu: L 3,38) [1]

ἐνωτίζομαι (aor. ἐνωτισάμην) *dávat po-
zor* (τι naž; (rozorně) *naslouchat* (τι če-
mu) (Sk 2,14) [1]

Ἐνώχ, ὁ (neskl.) *Enoch* [3]

ἔξ = ἐκ před samohl.

ἔξ (čisl.) *žest* [13]

ἔξαγγέλλω (aor. ἐξήγγειλα) *zvěstovat,
rozhlášovat* (1 Pt 2,9) [1+1]

ἔξαγοράζω (aor. ἐξηγόρασα) 1. *odkoupiť,
vykoupiť; vysvobodit* 2. (1 med.) *využíť* [4]

ἔξάγω (aor. ἐξήγαγον) *vyvést* [12]

ἔξαιρέω (aor. ἐξείλον, imp. ἔξελε, aor.
med. ἐξειλάμην, inf. ἐξελεσθαι) 1. *vy-
jmout, vyloupnout* 2. (med.) *zachránit,
osvobodit; vyvolit (si)* [8]

ἔξαιρώ (aor. ἐξήρα, imp. 2. pl. ἔξάρατε)
odstranit (1 K 5,13) [1]

ἔξαιτέομαι (aor. ἐξητησάμην) *vyprosít si,
vyžádat si* (L 22,31) [1]

ἔξαιφνης (adv.) *náhle, najednou* [5]

ἔξακολουθέω (fut. ἐξακολουθήσω, aor.
ἐξεκολουθήσα) 1. *vyhonět 2. sledovat,
následovat* (τινί koho, co) [3]

ἔξακόσιοι, αι, α (čisl.) *žest set* (Zj 13,18;
14,20) [2]

ἔξαλειψω (fut. ἐξαλείψω, aor. ἐξήλειψα,
pas. ἐξηλειφθην) *seřít, vymazať; odstra-
nit, zničit* (1 přen.) [5]

ἔξάλλομαι *vyskočit* (Sk 3,8) [1]

ἔξανάστασις, εως, ἡ *vzkříšení, zmri-
výchvátání* (Fp 3,11) [1]

ἔξανατέλλω (aor. ἐξανέτειλα) *vzejít, vy-
křičit, vyrašit* [2]

ἔξανίστημι (aor. ἐξανέστησα [tr.], ἔξαν-

έστην [intr.]) 1. (tr.) *nechat povstát, vzbu-
dit; zplodit* 2. (intr.) *vstát, povstát* [3]

ἔξαισίγω (aor. ἐξήνοιξα) *olentřit* (v.1. Sk
12,16) [0]

ἔξασπατάω (aor. ἐξηπάτησα, pas. ἐξηπα-
τήθην) *oklamat, podvést* [6]

ἔξάπινα (adv.; = ἐξαιφνης) *náhle, najed-
nou* (Mk 9,8) [1]

ἔξαπορέομαι (aor. ἐξηπορήθην) *být zou-
falý* (του ζῆν *nad životem*), *nevědět si*
(*naprosit*) *radý* (2 K 1,8; 4,8) [2]

ἔξαποστέλλω (fut. ἐξαποστελώ, aor. ἐξ-
απέστειλα, pas. ἐξασπεστάλην) *poslat,
odeslat, vyslat* [12+1]

·ἔξάρατε imp. aor. 2. pl. od ἔξαιρώ

ἔξαρκάζω *odvřít* (v.1. Sk 23,25) [0]

ἔξαρκτίζω (aor. ἐξήρκισα, pf. pas. ἐξήρ-
τισμαι) 1. *dokončit* 2. (plně) *vybavit* [2]

ἔξαστράπτω *blýžít se, zarážít, zaskví se*
(L 9,29) [1]

ἔξανύξω (adv.) *ihned, hned* [6]

·ἔξέβαλον aor. od ἐκβάλλω

·ἔξέβην aor. od ἐκβαίνω

·ἔξεβλήθην aor. pas. od ἐκβάλλω

ἔξεγείρω (fut. ἐξεγερωῶ, aor. ἐξήγειρα) 1.
probudit, vzbudit; vzkřísit 2. *ustanovit, do-
sadit* (k moci) [2]

·ἔξεδόμην aor. od ἐκδίδομαι

·ἔξείλον aor. od ἔξαιρέω

ἔξειμι (od εἶμι; inf. ἐξίεναι, parti. préz.
ἐξιών, impf. 3. pl. ἐξήεσαν) *vyjíti, ode-
jíti; opusit* [4]

·ἔξεκαθήην aor. od ἐκκαίομαι

·ἔξεκόπηην aor. pas. od ἐκκόπτω

·ἔξεκρεμάμην impf. od ἐκκρέμαμαι

·ἔξελε imp. aor. od ἔξαιρέω

·ἔξελεξέω aor. 2. sg. od ἐκλέγομαι

·ἔξελεσθαι inf. aor. med. od ἔξαιρέω

·ἔξελευσομαι fut. od ἐξέρχομαι

·ἔξελήλυθα pf. od ἐξέρχομαι

ἔξελέγχω *usvědčit* (v.1. Ju 15) [0]

ἔξέλκω *strhnout, přitáhnout, (pří)tvábit* (Jk
1,14) [1]

·ἔξέμαξα aor. od ἐκμάσσω

·ἔξενεγκεῖν inf. aor. od ἐκφέρω

·ἐξέπεσον αορ. οδ ἐκπίπτω
 ·ἐξεπέτασα αορ. οδ ἐκπετάννυμι
 ·ἐξεπλάγην αορ. οδ ἐκπλήσσομαι
 ·ἐξέπλευσα αορ. οδ ἐκπλέω
 ·ἐξέπνευσα αορ. οδ ἐκπνέω
 ἐξέρημα, τος, τό *zvratek, co bylo vyzvráceno* (ο ψσί: 2 Pt 2,22) [1]
 ἐξεραυνάω 1 -ρευ- (αορ. ἐξηραύνησα) *vyšeřiti, zjisti, prozkoumat* (1 Pt 1,10) [1]
 ἐξέρχομαι (fut. ἐξελεύσομαι, αορ. ἐξήλθον, pf. ἐξελήλυθα) 1, *vyjít* (ven: 1 pñen.), *odejít, uniknout* 2, *roznést se, rozšířiti se* 3, *skončit, zajít, zaniknouti* [218]
 ·ἐξεστακέναι inf. pf. οδ ἐξίστημι
 ·ἐξέστην αορ. οδ ἐξίστημι
 ·ἐξέστησα αορ. οδ ἐξίστημι
 ἔξεστι(ν) (part. ἐξόν) (neos.) *je dovoleno, je možné* [31]
 ·ἐξέστραμμαι pf. οδ ἐκστρέφομαι
 ἐξετάζω (αορ. ἐξήτασα) *zkoumat, pátrat* (περί τινος po kom); *vyprávati se, dovažovat se* (τινά koho) [3]
 ·ἐξετέθην αορ. pas. οδ ἐκτίθημι
 ·ἐξετράπην αορ. οδ ἐκτρέπομαι
 ·ἐξέφυγον αορ. οδ ἐκφεύγω
 ·ἐξέχεα αορ. οδ ἐκχέω
 ·ἐξεχύθην αορ. pas. οδ ἐκχέω
 ἐξέχω *vynikati, býti významný* (v.l. Mt 20,28) [0]
 ·ἐξέωσα αορ. οδ ἐξωθέω
 ·ἐξήγαγον αορ. οδ ἐξάγω
 ·ἐξήγγειλα αορ. οδ ἐξαγγέλλω
 ·ἐξήγειρα αορ. οδ ἐξεγείρω
 ἐξηγέομαι (αορ. ἐξηγησάμην) *vyprávěti, pováti zprávu; vyložiti, vysvětliti* [6]
 ·ἐξήησαν impf. 3. pl. οδ ἔξειμι
 ἐξήκοντα (ἑξήκ.) *šedesát* [9]
 ·ἐξήλθον αορ. οδ ἐξέρχομαι
 ·ἐξήνεγκα αορ. οδ ἐκφέρω
 ·ἐξήραμμαι pf. pas. οδ ξηραίνω
 ·ἐξήρανα αορ. οδ ξηραίνω
 ·ἐξηράνθην αορ. pas. οδ ξηραίνω
 ἐξῆς (adv.) *dále, následovně* || (ἐν) τῆ ἑ. (ἡμέρῃ) *následujícího dne* | ἐν τῷ ἑ. *nato, dále, potom* [5]

·ἐξητησάμην αορ. οδ ἐξαιτέομαι
 ἐξηγέομαι (pf. ἐξήχημαι) *zazníti, doleh-nouti* (ο zvuku, zprávně), *doslat se* (ο zprá-vě) (1 Te 1,8) [1]
 ·ἐξειμι inf. οδ ἔξειμι
 ἔξις, εως, ἡ *pánvk. zběhlost, uživání* (Žd 5,14) [1]
 ἐξίστημι n. ἐξιστάνω, 1 -στάω (αορ. 1 ἐξέστησα, αορ. 2 ἐξέστην, inf. pf. ἐξεστακέναι, impf. med. ἐξιστάμην) 1. (itr.; αορ. 3) *zmást, rozrušiti; uvést v úžas* 2. (intr.; αορ. 2, pf. a med.) *žasnout, divit se; býti bez sebe* (údívem či mentálně), *romást se* (na rozumu) [17]
 ἐξισχύω (αορ. ἐξίσχυσα) *býti schopen, mo-ci, býti s to* (Ef 3,18) [1]
 ·ἐξιών part. prez. οδ ἔξειμι
 ἔξοδος, ου, ἡ 1. *východ, vyjítí* (z Egypta) 2. *konec, smrt* [3]
 ·ἐξοίσω fut. οδ ἐκφέρω
 ἐξολεθρεύω (αορ. pas. ἐξωλεθρεύθην) *vypleni, zničit, vyhubiti* (Sk 3,23) [1]
 ἐξομολογέω (αορ. ἐξωμολόγησα) 1. (akt.) *slíbiti* 2. (med.) *vyznati* (τὰς ἁμαρτίας *hříchů*; ὅτι že); *velebit, chváliti* [10]
 ·ἐξόν part. prez. οδ ἔξεστι
 ἐξορκίζω *zapřísahati* (τινά κατά τινος n. τινά τινα koho při kom) (Mt 26,63) [1]
 ἐξορκιστής, οῦ, ὁ *zaklínáč, vymítač, vyháněč* (zlých duchů) (Sk 19,13) [1]
 ἐξορύσσω (αορ. ἐξώρυσσα) *vykopati, vyhrabat, vyloupnouti* [2]
 ἐξουθενέω 1 -δενώω (αορ. pas. ἐξουθενήθην n. -νύθην) 1. *zacházeti pohrdavě* (τινά s kým) 2. (pas.) *býti odmítán/zavržen* (Mk 9,12) [1]
 ἐξουθενέω 1 -νώω (αορ. ἐξουθενήσα, pas. ἐξουθενήθην n. -νύθην) 1. *pokládati za nic, pohrdáti* (τινά kým); *zacházeti pohrdavě* (τινά s kým) || ἐξουθενημένος (part. pf. pas.) *zastluhující pohrdání, ubohý; neznamenající nic, malý* význam 2. *odmítati* [11]
 ἐξουσία, ας, ἡ 1. *moc* (τινός/ἐπί τινος/ἐπάνω τινός/περί τινος/ἐπί τι-

va nad kým), síla; (?) znamení moci/důstojnosti 2. svoboda, volnost; schopnost/právo (něco dělat) 3. pravomoc; vláda 4. (andělská) mocnost 5. nositel moci, mocný, vladař [102]

ἐξουσιάζω (aor. pas. ἐξουσιάσθην) 1. mít právo / moc, vládnout (τινός nad kým) 2. (pas.) nechat se ovládat (ὅπο τινος kým / od koho) [4]

ἐξουσιαστικός, ἡ, ὄν vybavený mocí (v.l. Mk 1,27) [0]

ἐξοχή, ἡς, ἡ přednost || ἄνδρες οἱ κατ' ἐξοχήν (Sk 25,23) přední/vážení muži, prominenti [1]

ἐξυπνίζω (aor. ἐξύπνισα) probudit, vzbudit (J 11,11) [1]

ἐξυπνος, ὄν bdělý, probuzený || ἔ. γενέσθαι probudit se (Sk 16,27) [1]

ἔξω 1. (adv.) venku, ven || ὁ ἔ. νηῆσί, (jsoucí) mimo l ὁ ἔ. ἄνθρωπος νηῆσί ἄλλοι, išlo 2. (předl. s gen.) mimo (na otázku kde? i kam?) [63]

ἔξωθεν 1. (adv.) z venku, zvenčí; venku; ven: (v přívlastku) νηῆσί || τὸ ἔ. νηῆσέκ l οἱ ἔ. lidé venku, nekřesťané 2. (předl. s gen.) mimo (kde? i kam?), z(e) [13]

ἔξωθέω (aor. ἐξῶσα l ἐξέωσα, inf. ἐξῶσαι) 1. vyhnat, vypudit (Sk 7,45) 2. nechat přistát (loď) (Sk 27,39) [2]

·ἐξῶσαι inf. aor. od ἐξωθέω

ἔξωτερος, α, ὄν νηῆσί, krajní; (jsoucí) venku [3]

ἔοικα (v.l. pf. od εἶκω) rovnat se, podobat se (Jk 1,6.23) [2]

·ἔορακα pf. od ἔραω

ἐορτάζω slavít (svátky) (1 K 5,8) [1]

ἐορτή, ἡς, ἡ svátek, slavnost; svátky; (konkrétně podle sm.:) Velikonoce, pascha; svátek stánků || κατά ἐορτήν (každoročně) o svátcích [26]

ἐπαγγελία, ας, ἡ příslib, přislíbení; to, co bylo přislíbeno [52]

ἐπαγγέλλομαι (aor. ἐπηγγειλάμην, pf. ἐπήγγεμαι) 1. slíbit, přislíbit 2. vyznávat, hlásit se (ti k čemu) [15]

ἐπάγγελμα, τος, τό slib; slíbená věc (2 Pt 1,4; 3,13) [2]

ἐπάγω (inf. aor. ἐπαγαγεῖν, part. aor. ἐπάξας) přivodit (κόσμω na svět), přivolat (τι ἐπί τινα co na koho), způsobit (pouřestání) [3]

ἐπαγωνίζομαι bojovat (τινί zač), hájit (τινί co) (Ju 3) [1]

·ἐπαθον aor. od πάσχω

ἐπαθροίζομαι přibýt (o davu), (dodaieč-ně) se shromáždit (L 11,29) [1]

Ἐπαίνετος, ου, ὁ Epainetos (římský křesťan: Ř 16,5) [1]

·ἐπαινέσω konj. aor. (Jinak i fut.) od násl.

ἐπαινέω (aor. ἐπήνεσα) chválit, velebit [6]

ἔπαινος, ου, ὁ chvála, pochvala; uznání, vyznamenání [11]

ἐπαίρω (aor. ἐπήρα, inf. ἐπαῖραι, part. ἐπάρας, pf. ἐπήρακα, aor. pas. ἐπήρηθη) 1. (akt.) zvednout, pozvednout, vztyčit, vy-táhnout (lodní plachtu) 2. (pas.) být zdvižen, vystoupit (nahoru; κατά τινος proti komu); zvednou se; vychloubat se, vynáset se [19]

ἐπαισχύνομαι (fut. ἐπαισχυθήσομαι, aor. ἐπησχύνθην a ἐπαισχύνηθη) stydět se (τινά, τι / ἐπί τινα za koho, zač) [11]

·ἐπαιτῆω žebrať (L 16,3; 18,35) [2]

ἐπακολουθέω (aor. ἐπηκολούθησα) sledovat, následovat, pronáslet, jít za (τινί kým); věnovat se (τινί čemu) [4]

ἐπακούω (aor. ἐπήκουσα) vyslyšet (τινός koho: 2 K 6,2) [1]

ἐπακροάομαι (impf. ἐπηκροώμην) naslouchat (τινός komu: Sk 16,25) [1]

ἐπάν (sp. časová, s konj.) jakmile, když, až || ἐπάν νικήση αὐτόν když/až ho přemůže [3]

·ἐπαναγαγεῖν inf. aor. od ἐπανάγω

ἐπάναγκες (adv.) nutně, nezbytně || τὰ ἔ. nezbytné věci (Sk 15,28) [1]

ἐπανάγω (aor. ἐπανήγαγον) 1. vyjet (lodí), odrazit (od břehu) 2. vrátit se [3]

ἐπαναμνησκώ (aor. pas. ἐπανεμνή-

- σθην) *opři připomenout* (τινά κομυ) (Ř 15,15) [1]
- ἐπαναπαύομαι (fut. ἐπαναπαήσομαι) *sprošinou* (ἐπί τινα na kom); *zůstai*; *opřít se* (τινί οὐ), *sprolehnuu se* (τινί nač) [2]
- ἐπανέρχομαι (aor. ἐπανῆλθον) *vrátiu se* (L 10,35; 19,15) [2]
- ἐπανίσταμαι (fut. ἐπαναστήσομαι) *rovsai*, *zvednout se*, *vzbouřiu se* (ἐπί τινα proti komu) [2]
- ἐπανόρθωσις, εως, ἡ *polepšení, zlepšení; napravnost* (2 Tm 3,16) [1]
- ἐπάνω 1. (adv.) *nahoře; víc než* || ἔ. πεντακοσίοις ἀδελφοῖς (1 K 15,6) *více než pěti stům bratrů* 2. (předl. s gen.) *na, nad* || ἔ. οὐ (Mt 2,9) *nad tím (místem), kde* [19]
- ἐπάγας part. aor. od ἐπάγω
- ἐπάραι inf. aor. od ἐπαίρω
- ἐπάρας part. aor. od ἐπαίρω
- ἐπάρατος, ον *prokletý* (J 7,49) [1]
- ἐπαρκέω (aor. ἐπήκεσα) *potoci, přispěti* (1 Tm 5,10.16bis) [3]
- ἐπαρχεία, ας, ἡ *provincie* (Sk 23,34; 25,1) [2]
- ἐπάρχιος, ον *patřící eparchovi; úkající se provincie* || ἡ ἐπάρχιος (sc. χώρα) *provincie* (v.l. Sk 25,1) [0]
- ἐπαυλις, εως, ἡ *statek, (venkovský) dům; obydlí* (Sk 1,20) [1]
- ἐπαύριον (adv.) *zítra, další den* || τῆ ἑ. (sc. ἡμέρα) *následující den, druhého dne, nazítří* [17]
- Ἐπαφροῦς, ᾧ, ὁ *Epafras* (zakladatel kolo-ské církevní obce) [3]
- ἐπαφρίζω *vyrěni, vypustit jako pěnu* (Ju 13) [1]
- Ἐπαφρόδιτος, ου, ὁ *Epafróditos* (křes-tian z Filipp) (Fr 2,25; 4,18) [2]
- ἐπέβαλον aor. od ἐπιβάλλω
- ἐπέβην aor. od ἐπιβαίνω
- ἐπεγείρω (aor. ἐπήγειρα) *podnítii, povlnai, vyvolať* (Sk 13,50; 14,2) [2]
- ἐπέγνωνκα pf. od ἐπιγινώσκω
- ἐπέγνων aor. od ἐπιγινώσκω
- ἐπεγνώσθην aor. pas. od ἐπιγινώσκω
- ἐπεδίδου impf. 3. sg. od ἐπιδίδωμι
- ἐπεδόθην aor. pas. od ἐπιδίδωμι
- ἐπέδωκα aor. od ἐπιδίδωμι
- ἐπέθεμην aor. med. od ἐπιτίθημι
- ἐπέθηκα aor. od ἐπιτίθημι
- ἐπέϊ (sp.) 1. *když, jakmile* 2. *protože, poně-vadž; neboť (jinak)* [26]
- ἐπειδή (sp.) 1. *když, jakmile* 2. *protože, po-něvadž* [10]
- ἐπειδήπερ (sp.) *když tedy; poněvadž (te-dy)* (L 1,1) [1]
- ἐπεϊδον aor. od ἐφοράω
- ἐπειμι (part. ἐπιών, -ιούσα, -ιόν) *následo-vai, nastávat* || τῆ ἐπιούση (ἡμέρα) *násle-dujícího dne* [5]
- ἐπειπερ (sp.) *poněvadž (tedy), vzhledem k tomu že* (v.l. Ř 3,30) [0]
- ἐπεισα aor. od πείθω
- ἐπεισαγωγή, ἡς, ἡ *zavedení, uvedení* (πέθελο πονέχο) (Žd 7,19) [1]
- ἐπεισερχομαι (fut. ἐπεισελεύσομαι) (*ná-hle*) *vniknouti, (náhle) přijít* (ἐπί τινα na koho; L 21,35) [1]
- ἔπειτα (adv.) *potom, pak* [16]
- ἐπέκειλα aor. od ἐπικέλλω
- ἐπέκεινα (adv.) *na druhé straně; (jako předl. s gen.) za* (Sk 7,43) [1]
- ἐπεκεκλήμην plpf. pas. od ἐπικαλέω
- ἐπεκτείνωμαι *natahovat se* (τινί po čem), *upřít se* (τινί k čemu) (Fr 3,13) [1]
- ἐπελαβόμην aor. od ἐπιλαμβάνομαι
- ἐπελαθόμην aor. od ἐπιλανθάνομαι
- ἐπέλθοι opt. aor. 3. sg. od ἐπέρχομαι
- ἐπενδύομαι (aor. ἐπενεδυσάμην) (*doda-sebně/navrch*) *si obléci, odít se* (τι čim; přen.: 2 K 5,2,4) [2]
- ἐπενύθης, ου, ὁ *vrchní oděv/šaty* (J 21,7) [1]
- ἐπενεγκεῖν inf. aor. od ἐπιφέρω
- ἐπεποιθειν plpf. od πείθω
- ἐπέρχομαι (fut. ἐπελεύσομαι, aor. ἐπῆλ-θον, part. ἐπελθών, opt. 3. sg. ἐπέλθοι) 1. (*neodekánaně*) *přijít* 2. *nastávat, přijít* (τινί nač); *přepadnout* (τινί koho); *se-*

stoupít (ἐπί τινα na koho) [9]
 ἐπερωτάω (fut. ἐπερωτήσω, aor. ἐπρώ-
 τησα, pas. ἐπρωτήθη) 1. *ptát se* (τινά
 τι / περί τινος koho nač) 2. *žádat, prosit*
 (+ ak. s inf.) [56]
 ἐπερώτημα, τος, τό *otázka, prosba*; (n.-)
závazek, slib (1 Pt 3,21) [1]
 ἔπεσα aor. od πίπτω
 ἔπεσον aor. od πίπτω
 ἐπέστειλα aor. od ἐπιστέλλω
 ἐπέστην aor. od ἐπίστημι
 ἐπεστράφην aor. pas. od ἐπιστρέφω
 ἐπετίθεσαν impf. 3. pl. od ἐπιτίθημι
 ἐπετράπην aor. pas. od ἐπιτρέπω
 ἐπέτυχον aor. od ἐπιτυγχάνω
 ἐπεφάνην aor. pas. od ἐπιφαίνω
 ἐπέχω (impf. ἐπέχων, aor. ἐπέσχον) 1.
 (tr.) *držet (pěvně)* 2. (intr.) *pozorovat, dá-
 vat pozor* (τινί na koho); *meškat, zdržet
 se, zůstat* [5]
 ἐπιγγελάμην aor. od ἐπαγγέλλομαι
 ἐπιγγέλλομαι pf. od ἐπαγγέλλομαι
 ἐπιγήγαιρα aor. od ἐπεγείρω
 ἐπήλθον aor. od ἐπέρχομαι
 ἐπήνεσα aor. od ἐπαινέω
 ἐπηξα aor. od ἐπήγνυμι
 ἐπήρα aor. od ἐπαίρω
 ἐπεηρέαζω *hanobit, turpit; ubližovat* (τινά
 komu) [2]
 ἐπήρθην aor. pas. od ἐπαίρω
 ἐπί, před ostrým příděchem ἐφ' (předl.)
 I (s gen.) 1. (místo: poloha i směr; i
 přen.) *na, nad; u, při, v(e); před*; (před-
 mět honou) *o, ohledně; na základě* || ἐπ'
 ἀληθείας *podle pravdy, pravdivě* 2. (čas)
během, za, při || ἐπ' Ἑλισαίου τοῦ προ-
 φήτου (L 4,27) *za proroka Eliáše* II.
 (s dat.) 1. (místo: poloha; i přen.) *na,
 nad; u, při; o, ohledně; kvůli, pro; na
 základě; k(e); vůči, proti* || ἐφ' ᾧ (= ἐπὶ
 τοῦτω ὅτι) *protože* n. (= τοῦτο ἐφ' ᾧ) *to,
 k čemu; a k tomu* || ἐφ' ἄρτων ζῆν ζῆν χλε-
 βει / z chleba || οὐ γὰρ συνῆκαν ἐ. τοῖς
 ἄρτοις (Mk 6,52) *nepochopili totiž, co
 znamenaly ty chleby* (= rozmnožení chle-

bů) 2. (čas) *v(e), při, během* || ἐπὶ συντε-
 λείῃ τῶν αἰώνων (Žd 9,26) *na konci
 věků* III. (s ak.) 1. (místo: směr; i přen.)
nad, na; do; přes; k(e); proti; v(e); až (do)
 || ἐπὶ τὸ αὐτὸ *rohromadě, spočetně, na
 jednom místě* I ἐφ' ὅσον *spokolik* I ἐπὶ
 τρεῖς *tříkrát* I ἐπὶ τὸ χειρὸν *k horšimu* I
 ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον (Sk
 9,42) *mnozí uvěřili v Pána* 2. (čas) *během,
 za, po* || ἐπὶ ἔτη τρία (L 4,25) *na tři roky*
 [890]
 ἐπιβαίνω (aor. ἐπέβην, pf. ἐπιβέβηκα)
vystoupit, jít nahoru; nasednout (na
 koně); *vstoupit (plošiv na lod), nalodit se;*
přijít (τῇ ἐπαρχείᾳ *do provincie*) [6]
 ἐπιβάλλω (fut. ἐπιβαλῶ, aor. ἐπέβαλον)
 I. (tr.) *položít, vložit, položit* (τί τινι co
 na koho; τι ἐπὶ τινα, τι co na ko-
 ho, nač) 2. (intr.) *dorážet, valit se* (εἰς τι
 nač); *připadat, náležeť* (τινὶ komu);
propuknout || ἐπιβαλὼν ἔκλασεν (Mk
 14,72: obližný text, možný překlad):
propukl v pláč, dal se do pláče n. (*když se
 zamyslel*). *začal plakat* [18]
 ἐπιβαρέω (aor. ἐπεβάρησα) *zátížit, obli-
 žovat*; (2 K 2,5 možná): *přehánět* [3]
 ἐπιβιάς part. aor. od ἐπιβαίνω
 ἐπιβέβηκα pf. od ἐπιβαίνω
 ἐπιβιβάζω (aor. ἐπεβίβασα) *nechat na-
 stoupit, nechat nasednout, posadit* (na ko-
 ně apod.) [3]
 ἐπιβλέπω (aor. ἐπέβλεψα) *pohlédnout*
 (ἐπὶ τινα na koho); *starat se* (ἐπὶ τινα
 o koho) [3]
 ἐπίβλημα, τος, τό *záplata* [4]
 ἐπιβόα *volat hlasivě* (v. I, Sk 25,24) [0]
 ἐπιβουλή, ῆς, ἡ *spiknutí, nástraha, úklady*
 (εἰς τινα n. τινὶ proti komu) [4]
 ἐπιγαμβρεύω (fut. ἐπιγαμβρεύσω) *oženit
 se (podle levitátního zákona)* (τινά s kým;
 Mt 22,24) [1]
 ἐπίγειος, ον *pozemský* || οἱ ἐπίγειοι *po-
 zemšťané* [7]
 ἐπιγίνομαι (part. aor. ἐπιγενόμενος)
vzniknout; zvednout se, začít vát (o větru:

Sk 28,13) [1]
 ἐπιγινώσκω (fut. ἐπιγινώσομαι, aor. ἐπέγνων, part. ἐπιγνούς, pf. ἐπέγνωκα, aor. pas. ἐπεγνώσθη) 1. (dǎkladnĕ) poznati, rozeznati; uznati, projevit uznání (τινά νύχι κομυ), oceniti 2. vědĕti, chápati 3. donĕdĕti se 4. (pas.) býti uznánán, býti známý [44]

ἐπίγνωσις, εως, ἡ (hlubši) poznání [20]
 ἐπιγινώσομαι fut. od ἐπιγινώσκω
 ἐπιγραφή, ἡς, ἡ nápis (na mínci, na tabulce na křizl) [5]

ἐπιγραφήν (pf. pas. ἐπιγέγραμμαι, aor. pas. ἐπεγράφη) 1. napsati, zapsati, popsat 2. vepsati, vtisknout [5]

ἐπιθεῖν imp. aor. od ἐφοράω
 ἐπιδείκνυμι (part. ἐπιδεικνύς, aor. ἐπέδειξα) 1. ukázati; (med.) ukázati (na sobĕ) 2. prokázati, dokázati [7]

ἐπιδέχομαι pŕijmout, uvítati; uznávaní (3 J 9,10) [2]

ἐπιδημῶ pŕebývat/zdržovat se (někde) (jako cizinec) (Sk 2,10; 17,21) [2]

ἐπιδιατάσσομαι opatiŕi dodatkem (τινί σο), pŕidati (τί τινί σο k čemu) (pŕávní i.t.; Ga 3,15) [1]

ἐπιδίδωμι (impf. 3. sg. ἐπεδίδου, fut. ἐπιδώσω, aor. ἐπέδωκα, part. ἐπιδούς, konj. 3. sg. ἐπιδῶ, aor. pas. ἐπεδόθη) 1. odevzdati, pŕedati; dáti, podat (τί τινί σο κομυ) 2. vydati se, odevzdati se; pustiti (toď) || ἐπιδόντες ἐφερόμεθα (Sk 27,15) (pustili jsme toď a) byli jsme unášeni [9]

ἐπιδιορθῶ (aor. ἐπεδιορθῶσα) (akt. i med.) uvĕst/dáti do pořádku (Ti 1,5) [1]

ἐπιδιορθῶσῃ konj. aor. med. 2. sg. od pŕedch.

ἐπιδύω zapadat (ἐπὶ τινί nad čím) (Ef 4,26) [1]

ἐπιείκεια, ας, ἡ shovínavost, mírnost, ohleduplnost; spravedlnost [2]

ἐπιεικῆς, ἔς mírný, dobrotivý, ohleduplný, laskavý, zdrženlivý (v uplaidhonání zákona) || τὸ ἐπιεικές = ἡ ἐπιείκεια [5]

ἐπιζητέω (aor. ἐπεζήτησα) 1. hledati, vy-

hledati 2. usilovati (τι οĕ), shánĕti se (τι πο čem), požadovati, pŕát si; toužiti, dychtĕti (τι πο čem) [13]

ἐπιθανάτιος, ον urĕený/odsouzený na smrt (1 K 4,9) [1]

ἐπιθεῖναι inf. aor. od ἐπιτίθημι

ἐπιθείς part. aor. od ἐπιτίθημι

ἐπίθεος imp. aor. od ἐπιτίθημι

ἐπίθεσις, εως, ἡ vkládání, vzkládání (rukou) [4]

ἐπιθήσω fut. od ἐπιτίθημι

ἐπιθυμέω (fut. ἐπιθυμήσω, aor. ἐπεθύμησα) žádati, toužiti (τινά, τι/τινός πο κομ, πο čem; + inf.), dychtĕti, pŕát si, býti žádostivý [16]

ἐπιθυμητής, οῦ, ὁ ten, kdo toužĕ (τινός πο čem); žádostivec (1 K 10,6) [1]

ἐπιθυμία, ας, ἡ touha; žádosť, žádostivost; pŕání || τὴν ἔ. ἔχειν εἰς τὸ + inf. míti touhu + inf. i ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα (L 22,15) vel míti/toužebně jsem si pŕál [38]

ἐπιθῶ odĕtanai (v.l. Sk 14,13) [0]

ἐπιθῶ konj. aor. od ἐπιτίθημι

ἐπικαθίζω (aor. ἐπεκάθισα) posadit se (ἐπάνω τινός παč: Mt 21,7) [1]

ἐπικαλέω (aor. ἐπεκάλεσα, pf. pas. ἐπικέκλημαι, plpf. pas. ἐπεκεκλήμην, aor. pas. ἐπεκλήθη) 1. (akt.) nazvat, pojmenovati; vyzvat 2. (med.) pŕivolávaní, vyzývaní; odvolávaní se (τινά na koho), dovolávaní se (τινά μάρτυρα koho za svĕdka) 3. (pas.) býti nazýván/vyzýván; jmenovati se [30]

ἐπικάλυμμα, τος, τό pŕikrývka; (pŕen.) zástĕrka, plášťík (1 Pt 2,16) [1]

ἐπικαλύπτω (aor. pas. ἐπεκαλύφθη) pŕikrýti; (pŕen.) odpustiti (Ř 4,7) [1]

ἐπικατάρατος, ον prokletý (Ga 3,10.13; v.l. L 6,4) [2]

ἐπίκειμαι 1. ležeti (ἐπὶ τινί na čem) 2. býti uložen 3. naléhati, ilažiti se (τινί na koho), obĕžnovati, sužnovati [7]

ἐπικέλλω (aor. ἐπέκειλα) nechati najeti (τὴν ναῦν toď) na dŕĕh (Sk 27,41) [1]

ἐπικερδαίνω vyzískati navíc (v.l. Mt

- 25,20,22) [0]
 ἐπικεφάλαιον, ου, τό *daň na hlavu* (v.l. Mk 12,14) [0]
 Ἐπικουρείος, ου, ὁ *epikurejec* (Sk 17,18) [1]
 ἐπικουρία, ας, ἡ *pomoc* (Sk 26,22) [1]
 ἐπικράνθην aor. pas. od πικραίνω
 ἐπικράζω *výhružně křičet* (v.l. Sk 16,39; 28,19) [0]
 ἐπικρίνω (aor. ἐπέκρινα) *rozhodnout* (ak. s Inf.: L 23,24) [1]
 ἐπιλαμβάνομαι (aor. ἐπελαβόμην) 1. *uchopit, chytiť* (τινός /τινά, τι koho, co; τινός τινος koho zač / přī čem; i přen.), *chopit se* (τινός koho), *vziť* ἢ ἴνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου (L 20,20) *aby ho chytili za slovo* 2. *ujmout se* (τινός koho) 3. *zmoctit se, dosáhnouti* (τινός čeho), *získat* (τινός co) [19]
 ἐπιλάμπω (aor. ἐκέλαμψα) *zagáží* (v.l. Sk 12,7) [0]
 ἐπιλανθάνομαι (aor. ἐπελαθόμην, pf. ἐπιέλησμαι, part. ἐπιελησμένος [L 12,6 je význ. pas.]) 1. *zapomínat* (τινός nač) 2. *přehlédnouti, zanedbat* (τινός co), *nestarat se* (τινός oč) [8]
 ἐπιλέγω (aor. med. ἐπελεξάμην) 1. *nazývat, pojmenovat* 2. (med.) *vybrať si* 3. (pas.) *jménovat se, nazývat se* [2]
 ἐπιλείπω (fuc. -πω) *nedostávat se, chybět* (τινά komu) ἢ *epilípei* (= fut.) με ὁ χρόνος (Žd 11,32) *chybět by mi čas* [1]
 ἐπιλείχω *olizovat* (L 16,21) [1]
 ἐπιέλησμαι pf. (pas.) od ἐπιλανθάνομαι
 ἐπιλησιμονή, ἧς, ἡ *zapomnělost* ἢ ἀκροατῆς ἐπιλησιμονῆς (Jk 1,25) *zapomnělostivý posluchač* [1]
 ἐπίλοιπος, ον *zůvavající, zbylý* ἢ τὰ ἐπίλοιπα *zbytek* (1 Pt 4,2) [1]
 ἐπίλυσις, εως, ἡ *vysvětlení, výklad* (2 Pt 1,20) [1]
 ἐπιλύω (fut. pas. ἐπιλυθήσμαι) *vysvětlit, vykládat; vyjasnit, rozuzlit* [2]
 ἐπιμαρτυρέω *dosvědčit* (1 Pt 5,12) [1]

- ἐπιμέλεια, ας, ἡ *starost, péče, zaopatření* (všim poiřebným) (Sk 27,3) [1]
 ἐπιμελέομαι (aor. ἐπεμελήθην) *pečovat, starat se* (τινός oč) [3]
 ἐπιμελῶς (adv.) *pečlivě, důkladně* (hledat: L 15,8) [1]
 ἐπιμένω (fut. ἐπιμενῶ, aor. ἐπέμεινα, Inf. ἐπιμεῖναι) *zůstat; setrvat* (τῆ ἁμαρτίᾳ *ve hříchů*), *vytrvat, nepřestat* ἢ ὡς δὲ ἐπέμενον ἔρωτῶντες αὐτόν (J 8,7) *když se ho nadále ptáali / ho dále zahrnovali oázkami* [17]
 ἐπιπέσσω (aor. ἐπέπεσσα) *přikývnout, souhlasit* (Sk 18,20) [1]
 ἐπίνοια, ας, ἡ *myšlenka, nápad, úmysl* (Sk 8,22) [1]
 ἔπιον aor. od πίνω
 ἐπιπορκέω (fut. ἐπιπορκήσω) *poruší přísahu; křivě přísahat* (Mt 5,33) [1]
 ἐπίπορκος, ου *křivopřísežný* ἢ ὁ ἔ. *křivopřísežník* (1 Tm 1,10) [1]
 ἐπιπόσσα, ἧς, ἡ *vz* ἐπειμι
 ἐπιπούσιος, ον (adj. sporitého význ., jako snad nejvíce oprávněný význ. v souvislosti modlitby Páně se Jeví:) *nuičný, nezbytný; — (jiná řešení) (jsouci) pro zítřek; dnešní, (jsouci) pro dnešek; každodenní; (tradičně:) vezdejší* (Mt 6,11; L 11,3) [2]
 ἐπιπίπτω (aor. ἐπέπεσον ἢ ἐπέπεσα, pf. ἐπιπέκτωκα) 1. (i přen.) *padnout* (ἐπί τινα na koho), *vrhnout se* (τινί / ἐπί τινα na koho), *hrnout se* (τινί ke komu); (Sk 20,10 možná:) *sklonit se* (τινί nad kým) ἢ ἔ. ἐπί τὸν τράχηλον *padnout kolem krku* 2. (i přen.) *spročínout; sestoupit* (ἐπί τινα na koho) [11]
 ἐπιπλήσσω (aor. ἐπέπληξα) *plisnit, hrubě kárat* (τινί koho) (1 Tm 5,1) [1]
 ἐπιποθέω (aor. ἐπεπόθησα) *ioužit, dychtit* (τι, τινά po čem, kom) [9]
 ἐπιπόθησις, εως, ἡ *touha, sužba* (2 K 7,7.11) [2]
 ἐπιπόθητος, ον *vytoužený, žádaný* (Fr 4,1) [1]

ἐπιποθία, ας, ἡ *louha, tužba* (Ř 15,23) [1]

ἐπιπορευόμεαι *jít, odejít, přijít, zaměřit*
(πρός τινα ke komu) (L 8,4) [1]

ἐπιρῶπτω *přísít* (Mk 2,21) [1]

ἐπιρίπτω (αορ. ἐπέριψα) *hodit* (ἐπί τι
nač), *položít* [2]

ἐπισειώ (part. aor. nom. pl. m ἐπισειόσαν-
τες) *pošívati* (v.l. Sk 14,19) [0]

ἐπίσημος, ον 1. *vynikající, významný, pro-
slavený* 2. *poněstný* [2]

ἐπισιτισμός, οῦ, ὁ *poživatiny, potraviny,
proviants* (L 9,12) [1]

ἐπισκέπτομαι (fut. ἐπισκέψομαι, aor.
ἐπεσκεψάμην) 1. *rozhlízet se* (τινά πο
kom; za účelem výběru) 2. (ο Βοηυ)
shlédnout, pohlédnout, navštívít; (s Inf.)
milostivě rozhodnout 3. *navštívít, vyhledat*
(za účelem pomoci), *postarat se* (τινά
o koho) [11]

ἐπισκευάζομαι (αορ. ἐπεσκευασάμην)
připravít se (Sk 21,15) [1]

ἐπισκηνώω (αορ. ἐπεσκηνώσα) *usídlit se,
sposínout* (ἐπί τινα, τι na kom, čem) (2
K 12,9) [1]

ἐπισκιάζω (fut. ἐπισκιάσω, aor. ἐπεσκί-
ασα) *zastínit* (τινί/τινά koho); *pokryt,
zakryt* (stínem); (ο stínu) *(do)padnout* [5]

ἐπισκοπεύω var. k násl.

ἐπισκοπέω 1. *střežit, hlídat, dohlížet* (τι
nač); *dávat pozor* (μή aby ne) 2. *pečovat,
starat se* (τι oč) [2]

ἐπισκοπή, ἡς, ἡ 1. (Boží) *navštívění* 2.
dozor, služba (obecně), *úkol*; *služba před-
staveného / biskupa* [4]

ἐπίσκοπος, ου, ὁ 1. *dozorce, strážce* 2.
představený, biskup [5]

ἐπισπάομαι *natáhnout si, přetáhnout si* (1
K 7,18 dopln: *předkožku*) [1]

ἐπισπεύρω (αορ. ἐπέσπειρα) *nasít/zasít*
(ἀνά μέσον τοῦ σίτου *mezi pšenici*; Mt
13,25) [1]

ἐπίσταμαι (part. ἐπιστάμενος) 1. *rozu-
mět, chápat* 2. *vědět, znát* [14]

ἐπιστάς part. aor. od ἐπίστημι

ἐπίστασις, εως, ἡ 1. *nával, událenice; sro-*

cení 2. *starost, zodpovědnost* [2]

ἐπιστάτης, ου, ὁ *představený, vedoucí* ||
(v NZ *jen ve vok.*) ἐπιστάτα *múste!* [7]

ἐπιστέλλω (αορ. ἐπέστειλα, Inf. ἐπι-
στελεῖν) *poslat* (dopisem), *napsat; uložit*
(*pisemně*) [3]

ἐπιστή κοη. aor. 3. sg. od ἐπίστημι

ἐπίστηθι Imp. aor. od ἐπίστημι

ἐπιστήμη, ἡς, ἡ *věděni, chápání* (v.l. Fp
4,8) [0]

ἐπιστήμων, ον, gen. ονος *zkušný, znalý,
školený, vzdělaný* (Jk 3,13) [1]

ἐπιστηρίζω (αορ. ἐπεστήριξα) *posilovat,
uvrzovat* [4]

ἐπιστολή, ἡς, ἡ *dopis, list*; (1 sm.:) *poně-
řující / doporučující list* [24]

ἐπιστομίζω *zacpat ústa* (τινά komu; Tt
1,11) [1]

ἐπιστρέφω (fut. ἐπιστρέψω, aor. ἐπέ-
στρεψα, pas. ἐπεστράφην, part. ἐπι-
στραφεῖς) 1. (akt.) *a*) (tr.) *obrátiť, otočit*;
přivést zpět b) (intr.) *obrátiť se, vrátit se*
(ἐπί τι k čemu) || ἐπέστρεψα *βλέπειν*
(Zj 1,12) *obrátiť jsem se, abych viděl* 2.
(pas.) *otočit se; obrátiť se* (1 přen.); *vrátit*
se [36]

ἐπιστροφή, ἡς, ἡ *obrácení* (Sk 15,3) [1]

ἐπισυνάγω (Inf. aor. ἐπισυναγαγεῖν n.
ἐπισυνάξει, pf. pas. ἐπισυνήγμαι, aor.
pas. ἐπισυνήχθην, fut. pas. ἐπισυνα-
χθήσομαι) 1. *shromáždít* 2. (pas.) *shro-
máždít se* [8]

ἐπισυναγωγή, ἡς, ἡ *shromáždění, shro-
máždování* [2]

ἐπισυντρέχω *seběhnout se* (Mk 9,25) [1]

ἐπισύστασις, εως, ἡ *srocení, vzpoura*;
nával (v.l. Sk 24,12; v.l. 2 K 11,28) [0]

ἐπισηφάλης, ἐς *nebezpečný* (Sk 27,9) [1]

ἐπισχύω *být silný; posílit; natéhat* || ἐπι-
σχυον λέγοντες (L 23,5) (*ještě více*) *na-
léhali* [1]

ἐπισωρεύω (fut. ἐπισωρεύσω) *nakupit,
nahromadit, sehnat* (2 Tm 4,3) [1]

ἐπιταγή, ἡς, ἡ *rozkaz, příkaz, nařízení* ||
μετά πάσης ἐπιταγῆς (Tt 2,15) *se vším*

- dúrazem* [7]
- ἐπιτάσσω (αορ. ἐπέταξα, πf. pas. ἐπιτέταγμαi) *přikázat, nařídí* [10]
- ἐπιτελέω (fut. ἐπιτελέσω, αορ. ἐπετέλεσα) 1. *ukončit, skončit, dokončit, dovršit; vykonat, uskutečnit* 2. *uložit* (τινί τι komu co) 3. (med.) *končit* [10]
- ἐπιτήδειος, α, ον *vhodný; nutný, nezbytný* || τὰ ἐπιτήδεια *nutné věci pro život, živobytí* (Jk 2,16) [1]
- ἐπιτίθημι (imp. ἐπιτίθει, impf. 3. pl. ἐπιτίθεσαν, fut. ἐπιθήσω, αορ. ἐπέθηκα η. ἐπέθηγ, imp. ἐπίθεε, κοη). αορ. ἐπιθῶ, παρ. ἐπιθείς, fut. med. ἐπιθήσομαι, αορ. med. ἐπεθέμην) 1. (akt.) *položít, vložit* (τί τινι η. τι ἐπί τινος / τινα co na koho); *přiložit, poříti; dát* (ὄνομα *jméno*) || ἐ. πληγᾶς *vysázeti rány, zbit* 2. (med.) *dát* (τὰ πρὸς τὰς χρείας [Sk 28,10] *co jsme potřebovali*), *odevzdat; napadnout* (τινί koho), *ublížít* [39]
- ἐπιτιμία (αορ. ἐπετίμησα) 1. *kárat, domlouvat, napomínat* (τινί koho); *okřikovat* (τινί koho) 2. *pohrozit, (přísně) přikázat; vystoupit* (τινί proti komu); *zakázat* (ἴνα μή *aby (ne)*) [29]
- ἐπιτιμία, ας, ἡ *potrestání, trest* (ὄπό τινος od koho / *uložený kým*: 2 K 2,6) [1]
- ἐπιτρέπω (αορ. ἐπέτρεψα, pas. ἐπετρέπηκην) *dovolit; připustit* || ἐπιτρέπεται σοι *je ti dovoleno* [18]
- ἐπιτροπέω *být prokurátorem / místopředsedou* (v.l. L 3,1) [0]
- ἐπιτροπή, ἧς, ἡ *dovolení; plná moc* (Sk 26,12) [1]
- ἐπίτροπος, ου, ὁ 1. *dozorce, správce* 2. *poručník* [3]
- ἐπιτυχᾶν (αορ. ἐπέτυχον) *dosáhnout* (τινός / τι čeho), *dostat se* (τινός k čemu), *obdržet* [5]
- ἐπιφαίνω (αορ. ἐπέφανα, pas. ἐπεφάνην) (akt. 1 pas.) *ukázat se, zjevit se, projevit se; zazářit* [4]
- ἐπιφάνεια, ας, ἡ *zjevení, ukázání se, obzjevení se*; (Χριστὸν) *příchod* [6]

- ἐπιφανής, ἐς *nádherný, skvělý; slavný* (Sk 2,20) [1]
- ἐπιφάσκω (fut. ἐπιφάσω) *zazářit; osvítit* (τινί koho; Ef 5,14) [1]
- ἐπιφθερόω (αορ. ἐπήνεγκον) *uložit, vyhlásit; přednést* (οὐβινέη) [2]
- ἐπιφωνέω *volat, zavolat* (τινί na koho); (*hlásit*) *křičet* [4]
- ἐπιφώσκω *rozbfesknout se*; (ο ὄνι:) *začínat* [2]
- ἐπιχειρέω (αορ. ἐπεχείρησα) *pokusit se, pustit se* (+ Inf. do čeho) [3]
- ἐπιχειρήσις, εως, ἡ *útok, napadení* (v.l. Sk 12,3) [0]
- ἐπιχέω *nalít* (τι nač: L 10,34) [1]
- ἐπιχορηγέω (αορ. ἐπεχορήγησα, fut. pas. ἐπιχορηγηθήσομαι) *věnovat; udělit, darovat, poskytnout; postarat se* (τι οδ); *podporovat; připojit* (τινί τι k čemu co) [5]
- ἐπιχορηγία, ας, ἡ *podpora, výživa; pomoc* [2]
- ἐπιχρίω (αορ. ἐπέχρισα) *pomazat, poříti* (J 9,6,11) [2]
- ἐπιψάω (fut. ἐπιψάσω) *doiknout se, dospět* (τινός ke komu; v.l. Ef 5,14) [0]
- ἐπλάσθην αορ. pas. od πλάσσω
- ἐπλήγην αορ. pas. od πλήσσω
- ἐπλήσα αορ. od πίμπλημι
- ἐπλήσθην αορ. pas. od πίμπλημι
- ἐπνευσα αορ. od πνέω
- ἐποικοδομέω (αορ. ἐποικοδόμησα, αορ. ἐποικοδομήθην) *budovat / stavět* (ἐπί τι νι / τι na čem), *stavět dál* [7]
- ἐποκέλλω (αορ. ἐπώκειλα) *nechat ztroskotat* (v.l. Sk 27,41) [0]
- ἐπονομάζομαι *jménovat se, nechat se nazývat* (R 2,17) [1]
- ἐποπτεύω (αορ. ἐπώπτευσα) *pozorovat, nahlížet* (τι nač; 1 Pt 2,12; 3,2) [2]
- ἐπόπτης, ου, ὁ *pozorovatel, (očitý) svědek* (2 Pt 1,16) [1]
- ἔπος, ους, τό *slovo* || ὡς ἔπος εἶπεῖν (Žd 7,9) *abych tak řekl, takřka* [1]
- ἐπουράνιος, ον *nebeský* || τὰ ἐπουράνια *nebe; nebeské věci* | οἱ ἐπουράνιοι *nebe-*

ἰστανέ [19]
 ἐπράθην aor. pas. od πικράσκω
 ἐπρίσθησαν aor. pas. 3. pl. od πρίζω
 ἑπτά (čisl.) sedm [88]
 ἐπτάκις (čiselnič adv.) sedmkrát [4]
 ἑπτακισχίλιοι, αἱ, α (čisl.) sedm tisíc (Ř 11,4) [1]
 ἑπταπλασίων, ον, gen. ονος sedminásobně, sedmkrát tak velký || n. pl. sedminásobek (v.l. L 18,30) [0]
 ἐπυθόμην aor. od πυθάνομαι
 Ἔραστος, ου, ὁ Erastos (I. křestan v Korinthe: Ř 16,23; 2 spolupracovník ap. Pavla: Sk 19,22; 2 Tm 4,20) [3]
 ἐραυνάω (aor. ἠραύνησα) (pro)zkoumat, pátrat, hledat; znát [6]
 ἐργάζομαι (impf. ἠργαζόμην ἢ εἰρ-, aor. εἰργασάμην ἢ ἠρ-, pf. εἰργασμαι) 1. (intr.) pracovat, být činný (εἰς τινα pro koho), namáhat se 2. (tr.) udělat, zprůsobit, vykonať; usilovat (τι oč); vyzískat, vydělat || ἔ. τὴν θάλασσαν (Z) 18,17) pracovat / obchodovat na moři [41]
 ἐργασία, ας, ἡ 1. zaměstnání; práce; provádění (τινός čeho) 2. obchod 3. námaha || ἐργασίαν διδόναι snažit se, dát si práci 4. výdělek, zisk [6]
 ἐργάτης, ου, ὁ 1. dělník 2. činitel, pachatel [16]
 ἔργον, ου, τό 1. čin, skutek || τὰ ἔ. τοῦ νόμου skutky zákona (I. přikázané zákonem) 2. práce, úkol; činnost 3. dílo, výsledek práce 4. věc, záležitost || τὸ ἔργον τοῦ νόμου (Ř 2,15) požadavek / obsah zákona [169]
 ἐρεθίζω (aor. ἠρέθισα) 1. dráždit, provokovat, porouzet 2. podnítit, povzbudit [2]
 ἐρεῖδω (aor. ἠρεισα) zabořit se, uvíznout (Sk 27,41) [1]
 ἐρεύγομαι (fut. ἐρευύξομαι) pronést, vyslovit, zvěstovat (Mt 13,35) [1]
 ἐρευνάω var. k ἐραυνάω
 ἐρημία, ας, ἡ pustina, pusté místo, neobydlený kraj, poušť [4]
 ἐρημόομαι (pf. ἐρήμωμαι, aor. ἠρημώ-

θην) pustnout, být pustožen [5]
 ἔρημος, ον pustý, opuštěný, osamělý || ἡ ἔρημος (sc. χώρα) poušť, pustina | αἱ ἔρημοι osamělá místa; poušť [48]
 ἐρημωσις, εως, ἡ zpusťování, vyliďnění || viz βδέλυγμα [3]
 ἐρίζω (fut. ἐρίσω, aor. ἤρισα) hádat se, přít se (Mt 12,19) [1]
 ἐριθεία, ας, ἡ (I pl. může mít význ. sg.) sobeciví, cizádnost; pikle, pleichy; stranictví; řevnivost, hádavost; nepřejícnost; (?) nepřátelství — překrytí význ. s ἔρις nelze vyloučit (ale sr. Ga 5,20, kde jsou oba termíny) [7]
 ἔριον, ου, τό (ovčiči) vlna [2]
 ἔρις, ιδος, ἡ (ak. ἔρις) hádka, spor, pře; nesvár; řevnivost [9]
 ἐρίφιον, ου, τό kůzlátko. (i bez význ. zdobnělily) kozel (Mt 25,33) [1]
 ἔριφος, ου, ὁ kozel, kůzle [2]
 ἔριψα aor. od ῥίπτω
 Ἑρμῆς, ᾧ, ὁ Hermas (římský křestan: Ř 16,14) [1]
 ἐρμηνεία, ας, ἡ tlumočení, překlad; výklad, vykládání (1 K 12,10; 14,26) [2]
 ἐρμηνευτής, οῦ, ὁ překladatel, tlumočnick (v.l. 1 K 14,28) [0]
 ἐρμηνεύω (aor. ἠρμήνευσα) překládat, vykládat [3]
 Ἑρμῆς, οῦ, ὁ Hermas (I. řecký bůh: Sk 14,12; 2. římský křestan: Ř 16,14) [2]
 Ἑρμογένης, ους, ὁ Hermogenes (křestan z Asie: 2 Tm 1,15) [1]
 ἐρπετόν, οῦ, τό plaz [4]
 ἔρραμαι pf. pas. od ῥαίνω
 ἔρραντισμένος part. pf. pas. od ῥαντίζω
 ἔρρέθην aor. pas. k λέγω
 ἔρρηξα aor. od ῥήγνυμι
 ἔρρίζωμαι pf. od ῥιζόομαι
 ἔρριμμα pf. pas. od ῥίπτω
 ἔρρυσάμην aor. od ῥύομαι
 ἔρρυσθην aor. pas. od ῥύομαι
 ἔρρωσο imp. pf. od ῥώννυμαι
 ἔρρωσθε imp. pf. 2. pl. od ῥώννυμαι
 ἐρυθρός, ᾧ, ὄν červený, rudý || ἡ Ἐρυθρὰ

- θάλασσα *Rudé moře* [2]
ἔρχομαι (Impf. ἤρχομην, fut. ἐλεύσομαι, aor. ἦλθον ἢ ἦλθα, inf. ἐλθεῖν, pf. ἐλήλυθα) 1. (ὁ ὅσος) *přijít* (πρὸς τινα ἢ τινὶ κ κομυ); *dostat se, přejít* (εἰς τι κ δεμυ); *výjit* (εἰς φανερόν *najeno*) ἢ ὁ ἐρχόμενος *ten, který má přijít* (1). *Me-siáš*) ἢ ὁ αἰὼν ὁ ἐρχόμενος *budoucí věk* 2. *jít* (εἰς ἑαυτὸν *do sebe*), *chodit*; *být* (εἰς προκοπὴν κ *prosperchu*) ἢ ὀπίσω τινός ἐλθεῖν *následovat* κοθο, *jít za kým* ἢ εἰς τὸ χεῖρον ἔ. *horšit se, dařit se* (κομυ) *hůře* 3. *být přinesen* [632]
ἔρω fut. κ λέγω
ἔρωτάω (Impf. ἠρώτουν, fut. ἐρωτήσω, aor. ἠρώτησα) 1. *ptát se* (τινὰ περὶ τινος n. τινὰ τι κοθο nač) 2. *prosít, žádat* (τινὰ περὶ τινος κοθο oč; ak. s inf./ ἴνα / ὅπως / εἰς τό + inf. *aby*) [63]
ἔσβεσα aor. od σβέννυμι
ἔσήμανα aor. od σημαίνει
ἔσθής, ἦτος, ἦ *žaty, oděn; oblékání* [8]
ἔσθήςεσι dat. pl. od ἔσθής
ἔσθίω ἢ ἔσθω (fut. φάγομαι, 2. sg. φάγεσαι, aor. ἔφαγον, pf. βέβρωκα) 1. *jíst; žrát* 2. (ο οηνή) *strávit, sežehnout, spálit* [158]
ἔσκυλμαι pf. pas. od σκύλλω
Ἐσλί, ὁ (neskl.) *Hesli, Esli* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,25) [1]
ἔσόμενος, η, ον part. fut. od εἶμι
ἔσοπτρον, ου, τό *zrcadlo* ἢ δι' ἔσοπτρου (1 K 13,12) v *zrcadle: nepřítomno* [2]
ἔσπαρμαι pf. pas. od σπείρω
ἔσπερα, ας, ἦ *večer* [3]
ἔσπερινός, ἦ, ὄν *večerní* (v.1. L 12,38) [0]
Ἐσρώμ, ὁ (neskl.) *Hesrom, Esrom* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,3bis; L 3,33) [3]
ἔσσοόμαι (aor. ἠσώθην) *přijít zkrácka, být zkrácen* (τι ὑπέρ τινα oč oprtotl κομυ), *být znevýhodněn* (τι ὑπέρ τινα v čem vůči κομυ; 2 K 12,13) [1]
ἔστάθην aor. pas. od ἵστημι
ἔστάναι inf. pf. od ἵστημι
ἔστηκα pf. od ἵστημι

- ἔστηκεν** (v.1. J 8,44) impf. 3. sg. od στήκω n. (asi *spíše*) *mladší tvar κ ἕστηκεν*
ἔστηκώς a **ἔστώς** part. pf. od ἵστημι
ἔστην aor. (Impf.) od ἵστημι
ἔστησα aor. (Impf.) od ἵστημι
ἔστράφην aor. pas. od στρέφω
ἔστρωμένος part. pf. od στρώννυμι
ἔστρωσα aor. od στρώννυμι
ἔστω imp. 3. sg. od εἶμι
ἔσχατος, η, ον 1. *poslední, konečný, krajní* ἢ τὸ ἔσχατον *konec* ἢ ἔσχατον (adv.) *nakonec* 2. *nejmenší, nejnepravděšší* [52]
ἔσχάτως (adv.) *nakonec* ἢ ἔ. ἔχειν *být v koncích (životu)* (Mk 5,23) [1]
ἔσχῆκα pf. od ἔχω
ἔσχον aor. od ἔχω
ἔσω (adv.) 1. *dovniř* ἢ ἔ. τῆς αὐλῆς (Mk 15,16) *do dvora / paláce* 2. *uvniř* ἢ ὁ ἔσω ἀνθρώπος *uvniřní člověk* ἢ οἱ ἔσω (1 K 5,12) *ti, kdo patří k obci včřicích*, tj. *křesťané* [9]
ἔσωθεν (adv.) 1. *zuvniř, z níra* 2. *uvniř* ἢ τὸ ἔ. *uvniřek, co je uvniř* [12]
ἔσώτερος, α, ον (komp. κ ἔσω) *uvniřní; (jako superl.) nejvniřněšší, nejhlubší* ἢ τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος (Žd 6,19) *co je (uvniř, tj.) za oponou (= včle-svatyně)* [2]
ἔταῖρος, ου, ὁ *přítel, druh* [3]
ἔταράχθην aor. pas. od ταρασσω
ἔτάφην aor. pas. od θάπτω
ἔτέθην aor. pas. od τίθημι
ἔτεκεν aor. od τίκτω
ἑτερόγλωσσοσ, ον *mluvící v cizích / ne-známych jazycích* (1 K 14,21) [1]
ἑτεροδιδασκαλέω *šifit cizí (tj. nepravé) učení* (1 Tm 1,3; 6,3) [2]
ἑτεροζυγέω *spojit se (τινὶ s kým) pod jedno jho, spolupracovat s někým cizim* (2 K 6,14) [1]
ἕτερος, α, ον *druhý (ze dvou); jiný (z více), odlišný; další; cizí (jazyk)* ἢ ὁ ἕτερος *blízní* ἢ τῆ *ἑτέρω* (sc. *ἡμέρω*) *druhého*

dne, další / příští den [98]
ἑτέρως (adv.) jinak, jiným způsobem (Fr 3,15) [1]
ἑτέχθην aor. pas. od τίκτω
ἔτι (adv.) ještě; už; přece, přesto || ἔτι ἐκ κοιτίας μητρὸς αὐτοῦ (L 1,15) *už od mateřského života / už od narození* n. (podle L 1,41,44) *ještě / už v mateřském životě* | οὐκ ἔτι *už ne* | οὐδὲ ἔτι *vův ani teď ještě ne* [93]
ἑτίθει impf. 3. sg. od τίθημι
ἑτίθεσαν a **ἑτίθουν** impf. 3. pl. od τίθημι
ἑτοιμάζω (fui. ετοιμάσω, aor. ἤτοιμασα, pf. ἤτοιμακα, pas. ἤτοιμασμαι, aor. pas. ἤτοιμάσθην) *připraví, určí* (Bohem); (spec.) *připraví noclech* (τινί pro koho); *nashromáždí* || ἤτοιμασμένος εἰς πόλεμον (sr. Zj 9,7) *vysirojený do války* [40]
ἑτοιμασία, ας, ἡ *připravenost, pohotovost* (Ef 6,15) [1]
ἔτοιμας viz Ἐλύμας (v.l. Sk 13,8) [0]
ἔτοιμος, η, ον *připravený* (πρός / εἰς τι nač, k čemu), *ochotný, pohotový* || ἔτοιμά ἐστιν (všechno) *je připraveno* | ἐν ἑτοιμῷ ἔχειν *být připraven* [17]
ἑτοιμῶς (adv.) *připraveně, ochotně* || ἐ. ἔχω *jsem připraven / ochoten* [3]
ἔτος, ους, τό *rok* || κατ' ἔτος *každoročně* [49]
ἑτύθην aor. pas. od θύω
εὖ (adv.) *dobře, správně, znamenitě* || εὖ ποιεῖν *dobře činiť, konat dobro* | εὖ πράσσειν *mít štěstí; správně jednat* [5]
Ἐὕα, ας, ἡ *Eva* (pramatka lidsvá) [2]
εὐαγγελίζω (aor. εὐηγγέλισα, pf. pas. εὐηγγέλισμαι, aor. pas. εὐηγγέλισθην) 1. (aki. i med.) *zvěstovat, hlásati* (τί τινι i τίνα, τι ἐπί τίνα co komu); *hlásati radostnou zvěst / evangelium* 2. (pas.) *být zvěstován; slyšet hlásání evangelia* || πτωχοὶ εὐαγγελίζονται (L 7,22) *chudým se zvěstuje radostná zvěst* [54]
εὐαγγέλιον, ου, τό *dobrá zpráva, radostná zvěst, evangelium; poselství* (i ne pro

všechny radostně) [76]
εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ *kazatel evangelia, hlásatel radostné zvěsti, evangelista* [3]
εὐαρεστέω (aor. εὐηρέστησα, pf. εὐηρέστηκα i εὐαρέστηκα) 1. *líbit se* (τινί komu) 2. (pas.) *nacházet / mít zalíbení* (τινί v čem), *být spokojen* (τινί s čím) [3]
εὐάρεστος, ον *milý, příjemný* [9]
εὐαρέστως (adv.) *se zalíbením, milým způsobem* (Žd 12,28) [1]
Εὐβουλος, ου, ὁ *Eubulos* (křestan v Římě: 2 Tm 4,21) [1]
εὐγε (adv., i jako citosl.) *výborně!, znamenitě!* (L 19,17) [1]
εὐγενής, ἔς 1. *urozený, vznešený* 2. *ušlechtilý* [3]
εὐγλωττία, ας, ἡ *výmluvnost* (v.l. Ř 16,18) [0]
εὐδία, ας, ἡ *jasné / hezké / pěkné počasí* (Mt 16,2) [1]
εὐδόκεω (aor. εὐδόκησα i ἠδόκησα) 1. *mít / nacházet zalíbení* (ἔν τινι / εἰς τίνα v kom: τινά, τι v kom, v čem); *být spokojen; pokládat za správné, chválit, souhlasit* (τινί s čím), *schválit* 2. *rozhodnout (se)* (+ Inf.) [21]
εὐδοκία, ας, ἡ 1. *dobrá vůle* 2. *zalíbení; dobrota, přízeň, blahosklonnost* 3. *přání, žádost, touha* (τινός po čem) [9]
εὐεργεσία, ας, ἡ *dobrodíni, dobrý skutek; dobročinnost* [2]
εὐεργετέω *konat dobro* (Sk 10,38) [1]
εὐεργέτης, ου, ὁ *dobrodínec* (L 22,25) [1]
εὐθετος, ον *vhodný, užitečný* (τινί / εἰς τί k čemu) [3]
εὐθέως (adv.) *hned, ihned* [36]
εὐθυδρομέω (aor. εὐθυδρομήσα) *jet přímo (dání)* (Sk 16,11; 21,1) [2]
εὐθυμέω *být dobrě mysli* [3]
εὐθυμος, ον *veselý, (jsoúci) dobré mysli* (Sk 27,36) [1]
εὐθύμως (adv.) *s dobrou myslí, s důvěrou* (Sk 24,10) [1]
εὐθύνω (aor. εὐθύνα) 1. *urovnat, vyrovnat* 2. *říditi* || ὁ εὐθύνων *kormidelník* [2]

ἰθὺς, εἶα, ὕ, gen. ἔως, εἰας 1. *přímý, rovný* 2. *upřímý* [8]

ἰθὺς (adv.) *hned, ihned*; (u Mk často spíše jako konektor:) *pak* [51]

ἰθὺτης, ἦτος, ἡ *přímost, pozitivní, spravedlnost* (Žd 1,8) [1]

ἰκαιρέω (aor. εὐκαιρήσα) *mít příležitost, mít čas* [3]

ἰκαιρία, ας, ἡ *vhodná příležitost* [2]

ἰκαιρος, ον *vhodný, příhodný, včasný* [2]

ἰκαιρως (adv.) *vhodně, při vhodné příležitosti* [2]

ἰκοπώτερος, α, ον (komp. od εὐκοπος) *lehčí, snadnější* [7]

ἰλάβεια, ας, ἡ *ostych, bázeň, úcta, pokora, zbožnost* (Žd 5,7; 12,28) [2]

ἰλαβέομαι (aor. εὐλαβήθην) *mít strach / bázeň / pokoru* (Žd 11,7) [1]

ἰλαβής, ἔς *zbožný, bohabojný, uctivý* [4]

ἰλογέω (fut. εὐλογήσω, aor. εὐλόγησα, 1 ἠλόγησα, pf. εὐλόγηκα, aor. pas. εὐλογήθην) 1. *chválit, velebit* 2. *žehnat* (τινά, τι komu, čemu / co) 3. *zahrnout požehnaním* [41]

ἰλογητός, ἡ, ὄν *požehnaný, velebený, pochválen(ý)* [8]

ἰλογία, ας, ἡ 1. *chvála, velebení* 2. *požehnaní* (úkon i obdarování); *zasvěcení* 3. *εἰς' εὐλογίας ποζησανθῆ, s požehnaním* 3. *židský dar* 4. *lahodná řeč, lichocení* [16]

ἰμετάδοτος, ον *židřý* (1 Tm 6,18) [1]

ἰνίκη, ης, ἡ *Eunike* (Timoteova matka; 2 Tm 1,5) [1]

ἰνοέω *být přátelský* (Mt 5,25) [1]

ἰνοια, ας, ἡ *dobrá vůle, ochota; horlivost* (Ef 6,7) [1]

ἰνουχιῶς (aor. εδνούχισα) *vyklesti, učiniti neschopným pro manželství* (Mt 19,12bis) [2]

ἰνουχος, ου, ὁ *eunuch, kleštětec; svobodný (muž); (?) komoří* [8]

ἰξαιμην opt. aor. od εὐχομαι

ἰυδία, ας, ἡ *Evodia* (křesťanka z Filp: Fr 4,2) [1]

ἰοδοόομαι (fut. εδοδοθήσομαι) 1. *prospi-*

vat, mít úspěch, dařit se (os. podmět) 2. (o věci) *moci postrádat* [4]

εὐπάρεδρος, ον *vytrvalý, stálý, věrný* (1 K 7,35) [1]

εὐπειθής, ἔς *poslušný, ochotný, povolný* (Jk 3,17) [1]

εὐπερίσπαστος, ον *snadno odiažirelný; (přen.) snadno rozptýlující / odvádějící* (v.l. Žd 12,1) [0]

εὐπερίστατος, ον (snadno) *napadající / obklopující / zachvacující* (o hřichu: Žd 12,1) [1]

εὐποία, ας, ἡ *dobročinnost, konání dobra* (Žd 13,16) [1]

εὐπορέομαι (Impf. εδοπορούμην) *být majetný, mít majetek* (Sk 11,29) [1]

εὐπορία, ας, ἡ *blahobyť* (Sk 19,25) [1]

εὐπρέπεια, ας, ἡ *krása* (Jk 1,11) [1]

εὐπρόσδεκτος, ον 1. *přiznivý, příhodný* 2. *příjemný, vítaný* [5]

εὐπρόσεδρος, ον *vytrvalý, stálý* (v.l. 1 K 7,35) [0]

εὐπροσωπέω (aor. εδπροσώπησα) *vyvádět hezky, dělat dojem, být důležitý* (Ga 6,12) [1]

εὐρακύλων, ωνος, ὁ *severovýchodní vítr* (Sk 27,14) [1]

εὐρίσκω (Impf. εὔρισκον 1 ἠϋ-, fut. εὔρησω, aor. εὔρον, med. εὔράμην, pf. εὔρηκα, aor. pas. εὔρέθην, fut. pas. εὔρεθήσομαι) 1. *najít, objevit; shledat, poznat* 2. *získat, dosáhnouti* 3. (med.) *získat* (pro sebe) 4. (pas.) *být nalezen, být shledán; nacházet se; ukázat se* [176]

εὐροκλύδων, ωνος, ὁ *jihovýchodní vítr* (v.l. Sk 27,14) [0]

εὐρύχωρος, ον *široký, prostorný* (Mt 7,13) [1]

εὐσέβεια, ας, ἡ 1. *zbožnost, bohabojnost* 2. *víra, náboženství* [15]

εὐσεβέω 1. *uctívat, ctít* 2. *chovat se uctivě* 3. *τὸν ἴδιον ὄγκον εἶ, (1 Tm 5,4) plnit povinnosti vůči svým příbuzným* [2]

εὐσεβής, ἔς *zbožný, bohabojný* [3]

εὐσεβῶς (adv.) *zbožně* [2]

εὐσημος, ον *zřetelný, srozumitelný* (1 K 14,9) [1]

εὐσπλαγχνος, ον *milosrdný, shovívavý, slitovný* [2]

εὐσημονέως *chovai se důstojně* (v.l. 1 K 13,5) [0]

εὐσημόνως (adv.) *slušně, počestně* [3]

εὐσημοσύνη, ης, ἡ *počestnosti, slušnost, dekorum, přijatelnost, přiužlivost* (1 K 12,23) [1]

εὐσημίων, ον, gen. ονος 1. *slušný, počestný* 2. *vážený, vznešený; vlivný* [5]

εὐτόνωας (adv.) *prudce, silně, urputně* [2]

εὐτραπεία, ας, ἡ *viipkování, nestužná řeč* (Ef 5,4) [1]

Εὐτυχος, ου, ὁ *Eutychos* (učedník v Troadě: Sk 20,9) [1]

εὐφημία, ας, ἡ *dobrá pověst, čest* (2 K 6,8) [1]

εὐφημος, ον *sloužící ke cti / dobré pověsti, chvályhodný* (Fr 4,8) [1]

εὐφορέω (aor. εὐφόρησα) *být plodný/úrodný, přinést (hojnou) úrodu* (L 12,16) [1]

εὐφραίνω (aor. pas. ηὐφράνθην) 1. (akt.) *(po)lézt* 2. (pas.) *radovat se, jásat, veselit se* (ἐν τινι / ἐπί τινι nad čim); *hodovat, slavit* [14]

Εὐφράτης, ου, ὁ *Eufrai* (řeka v Mezopotámii; Zj 9,14; 16,12) [2]

εὐφροσύνη, ης, ἡ *radost, potěšení* (Sk 2,28; 14,17) [2]

εὐχαριστέω (aor. εὐχαρίστησα) 1. *děkovat, vzdávat díky* (τινί komu, ὑπέρ τινος / περί τινος za koho, ἐν / ἐπί τινι 1 [bez předl.] *ti zač*), *být vděčný* 2. (pas.) *být přijímán s vděčností* [38]

εὐχαριστία, ας, ἡ 1. *vděčnost* 2. *díkůvzdání; děkovná modlitba* [15]

εὐχάριστος, ον *vděčný; (?) štědrý* (Ko 3,15) [1]

εὐχή, ης, ἡ 1. *modlitba* 2. *slib* [3]

εὐχομαι (impf. ηὐχόμην 1 εὐδ., aor. εὐξάμην, opt. εὐξάιμην) 1. *modlit se* (τῷ θεῷ / πρὸς τὸν θεόν *k Bohu*) 2. *přát si*

(+ ak. s inf. aby) [7]

εὐχρηστος, ον *užitečný, použitelný, vhodný* [3]

εὐψυχέω *být dobré mysli* (Fr 2,19) [1]

εὐωδία, ας, ἡ *libá / přijemná vůně* [3]

εὐώνυμος, ον *levý* [9]

εὐωχία, ας, ἡ *hostina* (v.l. Ju 12) [0]

·ἔφαγον aor. k ἔσθίω

ἐφάλλομαι (aor. ἐφαλόμεν) *skočit, vrhnout se* (ἐπί τινα na koho) (Sk 19,16) [1]

·ἐφάνην aor. pas. od φαίνω

ἐφάπαξ (adv.) 1. *jednou (pro vždy)* 2. *na jednou* [5]

Ἐφέσιος, α, ον *efeský* || οἱ Ἐφέσιοι *Efesané* [5]

Ἐφεσος, ου, ἡ *Efes* (město v Malé Asii, hl. město provincie *Asia*) [16]

·ἐφέστηκε aor. od ἐφίστημι

·ἐφεστώς part. pf. od ἐφίστημι

ἐφευρετής, ου, ὁ *vytvořitel, osnovatel* (Ř 1,30) [1]

·ἔφη impf. 3. sg. (i za aor.) od φημί

ἐφημερία, ας, ἡ *kněžská třída* (pro lýdenní službu v chrámě: L 1,5,8) [2]

ἐφήμερος, ον *denní, (jsoucí) pro jeden den* (Jk 2,15) [1]

ἐφικνέομαι (aor. ἐφικόμην) *přijít, dospět* (2 K 10,13,14) [2]

Ἐφιππος, ου, ὁ *jezdec* (v.l. Zj 19,14) [0]

ἐπίστημι (aor. ἐπέστην, konj. ἐπιστώ, imp. ἐπίστηθι, part. ἐπιστάς, pf. ἐπέστηκα, part. ἐφεστώς) 1. (préz. med. a aor.) *přistoupit, přijít* (τινί ke komu, ἐπί τινα na koho), *posiavit se (vedle), předstoupit* 2. (pf.) *být zde, být blízko, nastat; (o dešti) spustit se* [21]

ἐφοράω (aor. ἐπέϊδον) *všimnout si, pohlednout* (ἐπί τι nač); *postarat se* (+ inf. aby) [2]

Ἐφραΐμ, ὁ (neskl.) *Efraim* (město na jih od Jeruzaléma: J 11,54) [1]

·ἐφυγον aor. od φεύγω

εφφαθα, εφφαθά (aram.) *effatha!* (= *otevři se!*; Mk 7,34) [1]

·ἐχάρην aor. od χαίρω

ἐχθές (adv.) *všera* [3]

ἔχθρα, ας, ἡ *nepřátelství* [6]

ἔχθρός, ἡ, ὄν 1. *nenáviděný, (jsoucí) v nepřítzni 2. nepřátelský* || ἔ. ἄνθρωπος (Mt 13,28) *nepřátelský člověk* n. *jeden nepřítel* | ὁ ἐχθρός *nepřítel* [32]

ἔχιδνα, ης, ἡ *zmije, (jedovatý) had* [5]

ἔχω (Impf. εἶχον, fut. ἔξω, aor. ἔσχον, konj. σχῶ, pf. ἔσχηκα) 1. (akt., tr.) *mít, vlastnit; držet; uchovávat, zachovávat; (strach) zmocniť se, ovládnouti; pokládat (τινά τινα n. τινά εἶς τινα koho za koho); mít (rovinnost), muset* || τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει (Ř 1,28) *poznávat/uznávat Boha* | (ve vazbách s ak., např.): μνεῖαν ἔχειν *řamatovat (si) | ἀνάγκην ἔ. pokládat za nutné 2. (akt., Intr.) mít se, dořít se; chovávat se; býti; (= ἀπέχω) býti vzdálen* || καλῶς ἔ. *býti zdráv* | πῶς ἔχουσιν (Sk 15,36) *jak se jim vede* | τὸ νῦν ἔχον (Sk

24,25) *pro tenokrát 3. (med.) následovat, navazovat* (τινός nač); *παῖτι* (τινός k čemu); *sousedii* || ἐχόμενα σωτηρίας (Žd 6,9) *co patří/smějuje ke spáse* | τῆ ἐχομένη (sc. ἡμέρα) *přijíjí den* [708]

·ἐῶν part. od εἶω

·ἐώρακα pf. od ὁράω

·ἐώρων Impf. 3. pl. od ὁράω

ἕως 1. (sp.) *až, když; (Jen s přez.) dokud, pokud, zatímco; (s Ind. n. konj. + ἄν) dokud je den* | ἕως ἔρχομαι (J 9,4) *dokud je den* | ἕως ἔρχομαι (J 21,22) *až přijdu/dokud nepřijdu* | ἕως ὄτου n. ἕως οὗ *dokud (ne)* 2. (předl. s gen.) *až do, až k(e)* || ἕως τῆς πεντηκοστῆς (1 K 16,8) *až do letnic* | ἕως ὧδε *až sem* | ἕως ἐνός (Ř 3,12) *ani jeden* | ἕως πότε *dokdy?, jak dlouho?* [146]

ἕωσφόρος, ου, ὁ *jiřtenka, denice* (v. J. 2 Pl 1,19) [0]

Z ζ

ζ' (číslice) 7 (v. J. Sk 12,10) [0]

Ζαβουλών, ὁ (neskl.) *Zabulon* (jeden z izraelských kmenů) [3]

Ζακχαῖος, ου, ὁ *Zacheus* (vrchní celník z Jericha: L 19,2.5.8) [3]

Ζάρα, ὁ (neskl.) *Zara* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,3) [1]

ζαφθάνι (hebr. místo σαβαχθανι) *opustil jsi mě* (v. J. Mt 27,46; Mk 15,34) [0]

Ζαχαρίας, ου, ὁ *Zachariáš* (J. otec Jana Křtitele; 2. zavražděný prorok: Mt 23,35; L 11,51) [11]

ζάω (v textu: ζῶ; Inf. ζῆν, impf. ἔζων n.

ἔζην, fut. ζήσω | ζήσομαι, aor. ἔζησα) *žít* (v dosl. i přen. smyslu), *být na živu; ožít, vrátit se k životu, býti (znovu) živ* || τὸ ζῆν *život* | ὁ ζῶν πατήρ (J 6,57) *živý Otec* | ἐλπὶς ζῶσα *živá naděje* [140]

ζβέννυμι = οβέννυμι

Ζεβεδαῖος, ου, ὁ *Zebedeus* (otec apoštolů Jana a Jakuba) [12]

ζεστός, ἡ, ὄν *horký* (i přen.: Zj 3,15bls.16) [3]

ζεύγνυμι (aor. ἔζευξα) *spojit* (v. J. Mk 10,9) [0]

ζεύγος, ους, τό 1. *jařmo, jho, pár* (do-

bγίχαι pod jedním jhem) (L 14,19) 2. *pár* (dvojice) (L 2,24) [2]
ζευκτηρία, ας, ἡ *lano, provaz* (lodní l.t.: Sk 27,40) [1]
Ζεύς, Διός, ὁ (ak. Δία) *Zeus* (řecký bůh: Sk 14,12.13) [2]
ζέω (kontrakce jen u ει) *vařit, vřít*: (přen.) *plát* || *ζέων τῷ πνεύματι* (Sk 18,25) *s plánoucími / velkým nadšením* n. *planoucí / proniknutí Duchem* [2]
ζηλεύω *být horlivý* (Zj 3,19) [1]
ζήλος, ου, ὁ | **ζήλος, ους, τό** 1. *horlivost* (τινός | ὑπέρ τινος pro koho, proč) 2. *zářlivost; závist* [16]
·ζηλοῦτε *ind., imp. | konj. (! — místo ζηλωτε)* *préz. 2. pl. od ζηλώω*
ζηλώω (konj. 2. pl. | ζηλοῦτε, aor. ἐζήλωσα) 1. *horlit, horlivě se snažit* (τινά ο koho); (pas.) *být předmětem horlivého úsilí* 2. *zářlit* (τινά na koho); *závidět* (τινά komu) [11]
ζηλωτής, ου, ὁ 1. *horlivec, horlivě 2. zelota* [8]
ζημία, ας, ἡ *ztráta, škoda* [4]
ζημιόομαι (aor. ἐζημιώθη) 1. *utrpět škodu* (τι na čem); *nechat se zbanit* (τι čeho), *ztratit* 2. *být potrestán* [6]
Ζήνας, ᾶ, ὁ (ak. -ᾶν) *Zénas* (křesťan: Tt 3,13) [1]
Ζήνων, ωνος, ὁ *Zénon* (syn Akvilán: v.l. | Tm 4,19) [0]
ζητέω (fut. ζητήσω, aor. ἐζήτησα) 1. *hledat* (τὰ / τὸ εαυτοῦ *svůj prospěch*) 2. *zkoumat; dohadovat se* (περὶ τινος

ο čem) 3. *usilovat* (τι oč), *snažit se* 4. *přát si; žádat, požadovat, očekávat* [117]
ζήτημα, τος, τό *sporná otázka* (περὶ τινος n. τινός ο čem) [5]
ζήτησις, εως, ἡ 1. *sporný bod, sporná otázka; spor* (περὶ τινος oč) 2. *vyšetřování; projednávání* [7]
ζιζάνιον, ου, τό *jílek* (pravděpodobně: *lolium temulentum*), (tradlěně:) *koukol*, (obecně:) *plevel* (Mt 13,25-40) [8]
Ζοροβαβέλ, ὁ (neskl.) *Zorobabel* (v Ježišově rodokmenu: Mt 1,12.13; L 3,27) [3]
ζόφος, ου, ὁ *temnota, temně pěkto* [5]
ζυγός, ου, ὁ 1. *jho, jařmo* (i přen.) 2. *váha* (na vážení), *váhy* [6]
ζύμη, ης, ἡ *kvas* (i přen.) [13]
ζυμώω (aor. pas. ἐζυμώθη) 1. *nechat kvasit, prokvasit* 2. (pas.) *být prokvašen; prokvasit se* [4]
ζῶ viz ζάω
ζωγρέω (aor. ἐζώγησα) *chytat / lovit* (za živa) [2]
ζωή, ης, ἡ *život* (tělesný i duchovní) || *ψυχὴ ζωῆς živa bytost* [135]
ζώνη, ης, ἡ *pás, opasek* [8]
ζώννυμι | **ζωννύω** (fut. ζώσω, aor. med. ἐζωσάμην) 1. *opásat, přepásat* 2. (med.) *opásat se* [3]
ζωογονέω (fut. ζωογονήσω) *oživit, uchovat při životě, zachránit* [3]
ζῶον, ου, τό *živočich, zvíře; bytost* [23]
ζωοποιέω (fut. ζωοποιήσω, aor. ἐζωοποίησα, fut. pas. ζωοποιηθήσομαι) *oživit, naplnit životem* [11]

Η η

ή (část.) 1. (ve funkci sp.) *nebo, či*, (po záporu) *ani*; ή ... ή *bud – nebo, at – at* 2. (při srovnávání) *než* || πριν ή *dříve než* | καλόν σοί έστιν ... ή (Mt 18,8n.) *je pro tebe lépe ... než* | άλλ' ή *ale spíše* | ή γάρ (v.1. L 18,14) *spíše než* [343]

ή (adv.) *opravdu, zajiště* (v.1. Žd 6,14) [0]

·ήγαγον aor. od άγω

·ήγγειλα aor. od άγγέλλω

ήγεμονεύω *býti vůdcem, vládnouti*; *býti místodržitelem* (římské provincie) (L 2,2; 3,1) [2]

ήγεμονία, ας, ή *vláda* (i císaře: L 3,1) [1]

ήγεμών, όνος, ό 1. *kníže*: (přen.) *knížecí* | *přední město* 2. *místodržitel*; (obecně): *vladař* [20]

ήγέομαι (aor. ήγησάμην, pf. ήγημαι) 1. *vést, řídit, vládnouti* || ό ήγούμενος *vůdce, vedoucí, vůdce, správce; představený* | ήγούμενος του λόγου *hlavní mluvčí* 2. *myslet, domnívat se, pokládat* (τινά τινα n. ως τινά, τι koho za koho, zač) [28]

·ήγέρθη aor. pas. od έγείρω

·ήδειν plpf. od οἶδα

ήδέως (adv.) *rád, ochotně* | (superl.) ήδιστα *nejraději, velmi rád* [5]

ήδη (adv.) *již, už* || ήδη ποτέ *už konečně*; *opět zase* [61]

·ήδιστα superl. od ήδέως

ήδονή, ης, ή *rozkoš, potěšení; chůď* [5]

·ήδυνασθην n. ήδυνήθη aor. od δύναμαι

ήδύοσμον, ου, τό *máta* (*mentha longifolia* či *hortensis*) [2]

·ήθέλησα aor. od θέλω

·ήθελον lmpf. od θέλω

ήθος, ους, τό *zvyk, obyčej, mrav* (I K 15,33) [1]

ήκω (3. pl. ήκασιν, ful. ήξω, aor. ήξα)

přijít (pf. význ., 1j. „býti příšlý“); *nastat*; *býti přítomen, být zde* || οὔπω ήκει ή ώρα μου (J 2,4) *ještě nepřišla má hodina* [26]

·ήλάμην aor. od ελλομαι

·ήλθα | ήλθον aor. od έρχομαι

ήλί, ηλι (podle hebr.) *Eli!*, *můj Bože!* (Mt 27,46bis) [2]

·ήλί, ό (neskl.) *Eli* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,23) [1]

·ήλιος, ου, ό *Eliáš* (prorok) [29]

ήλικία, ας, ή 1. *stáří, věk* 2. *dospělost, zralost* || ήλικίαν έχειν *býti dospělý* 3. (*ιε-lesná*) *velikost, postava* [8]

ήλίκος, η, ον *jaký; jak* (relativně) *velký* | ήλίκον πῦρ *ήλικην ύλην ανάπτει* (Jk 3,5) *jak malý oheň zapálí i velký les* [3]

ήλιος, ου, ό *slunce; sluneční světlo, sluneční zář* [32]

ήλος, ου, ό *hřeb, hřebík* (J 20,25bis) [2]

·ήλπικα pf. od έλπίζω

·ήλπισα aor. od έλπίζω

·ήμάρτηκα pf. od άμαρτάνω

·ήμάρτησα aor. od άμαρτάνω

·ήμαρτον aor. od άμαρτάνω

ήμεῖς (zájm. os.; gen. ήμῶν, dai. ήμῖν, ak. ήμᾶς) 1. *my* (někdy i za sg.) || και ήμεῖς *i my* | κράζει όπισθεν ήμῶν (Mt 15,23) *za námi křičí* 2. (v gen.) *nás* || τὸ έθνος ήμῶν (L 7,5) *nás národ* | Ίνα αν-οιγῶσιν οἱ οφθαλμοὶ ήμῶν (Mt 20,33) *at se nám otevrou oči* [865]

·ήμελλον lmpf. od μέλλω

ήμέρα, ας, ή 1. *den* (od východu do západu slunce) 2. *den* (v délce 24 hodin) || ήμέρα και ήμέρα *den co den, den ze dne* | καθ' ήμέραν *každý den, každodenně* 3. (stanovený) *den*; (*úřední, soudní*) *den, soud* || ανθρωπίνη ή. (I K 4,3) *lidský soud* | ή έσχάτη ήμέρα *poslední den* 4.

(1 pl.) *doba* [389]
 ἡμέτερος, α, ον (zájm.) *náš* || οἱ ἡμέτεροι
 (Τι 3,14) *naši lidé, křesťané* [7]
 ἡμιθανής, ἕς *polomrtvý* (L 10,30) [1]
 ἡμισυς, εια, υ, gen. (m/n) ἡμίσιους *poloviční* || τὸ ἡμισυ *polovina* [5]
 ἡμῶριον, ου, τό (1 ἡμῶρον) *půlhodina*
 (Zj 8,1) [1]
 ·ἡμυνάμην aor. od ἀμύνομαι
 ·ἡμφίεσμαι pf. pas. od ἀμφιέννυμι
 ·ἡνεγκα aor. od φέρω
 ·ἡνέχθην aor. pas. od φέρω
 ·ἡνέωγμα pf. pas. od ἀνοίγω
 ·ἡνεώξα n. ἡνοιξα aor. od ἀνοίγω
 ·ἡνεώχθην n. ἡνοιχθην n. ἡνοιχθην aor.
 pas. od ἀνοίγω
 ἡνίκα (vztažné adv.) *kdy(ž)* || ἢ. ἄν / ἔάν
 (+ konj.) *kdykoli* (2 K 3,15.16) [2]
 ·ἡντληκῶς part. pf. od ἀντλέω
 ἡπερ (zesílené ἢ) *než* (J 12,43) [1]
 ἡπιος, α, ον *mírný, přívětivý, laskavý* (2
 Tm 2,24; v.1. 1 Te 2,7) [1]
 Ἡρ, ὁ (neskl.) *Er* (v Ježíšově rodokme-
 nu: L 3,28) [1]
 ·ἦρα, ἦρθην aor. akt. a pas. od αἴρω
 ·ἦργασάμην aor. od ἐργάζομαι
 ἦρεμος, ον *pokojný, tichý* (1 Tm 2,2) [1]
 ·ἦρεσα aor. od ἀρέσκω
 ·ἦρέμος part. pf. pas. od αἴρω
 ·ἦρπάγην aor. pas. od ἀρπάζω
 ·ἦρχόμην impf. od ἐρχομαι
 ·ἦρχοντο impf. 3. pl. od ἐρχομαι
 Ἡρώδης, ου, ὁ *Herodes* (I. H. Veliký
 [vládl (40)/37 až 4 př. Kr.]; 2. H. An-
 tipas [tetrarcha Galileje a Pereje 4 př.
 až 39 po Kr.]; 3. H. Agrippa I. [král nad
 Palestínou 41—44 po Kr.]) [43]
 Ἡρωδιανοί, ὦν, οἱ *herodiáni, herodovci*.

Herodovi přívrženci [3]
 Ἡρωδιάς, ἄδος, ἡ *Herodias* (vnučka
 Heroda Velikého) [6]
 Ἡρωδίων, ωνος, ὁ *Herodion* (židokřes-
 tan v Římě: Ř 16,11) [1]
 Ἡσαΐας, ου, ὁ *Izaiáš, Izajáš* (velký sz
 prorok) [22]
 Ἡσαῦ, ὁ (neskl.) *Ezau* [3]
 ἡσσάομαι viz ἡττάομαι
 ἡσσων, ον, gen. ονος (komp. ke κακός;
slabší, menší, horší || εἰς τὸ ἡσσον *ke
 škodě* | ἡσσον (adv.) *méně* [2]
 ἡσυχάζω (aor. ἡσύχασα) 1. *zachováti klid
 odpočívati: vésti klidný život, býti klidný* 2
míčet [5]
 ἡσυχία, ας, ἡ *klid, klidný život; mlčení* |
 ἐν ἡσυχίᾳ *klidně, mlčky, v pokoji* [4]
 ἡσυχιος, ον *klidný, tichý* [2]
 ἦτοι: ἦτοι ... ἢ *bud ... nebo* (Ř 6,16) [1]
 ἡττάομαι (pf. ἡττημαι, aor. ἡττήθην
býti poražen, podlehnout, utrpěti porážku
 (tiví od koho); *býti znevýhodněn* (τι ὀπέ-
 τινα v čem vůči komu; 2 Pt 2,19.20) [2]
 ἡττημα, τος, τό *poražka* [2]
 ·ἦτω imp. 3. sg. od εἰμί
 ·ἦύξανεν impf. 3. sg. od αὐξάνω
 ·ἦύξηθην aor. pas. od αὐξάνω
 ·ἦύξησα aor. od αὐξάνω
 ·ἦυφράνθην aor. pas. od εὐφραίνω
 ·ἦφιεν impf. 3. sg. od ἀφίημι
 ἦχέω (aor. ἦχησα) *znít, zvučet; hlučet; hu-
 čet* (1 K 13,1) [1]
 ·ἦχθην aor. pas. od ἄγω
 ἦχος, ου, ὁ 1. *zvuk, hluk* 2. *pověst, zvěst
 zpráva* [3]
 ἦχος, ους, τό *zvuk, hukot* (L 21,25) [1]
 ἦχω, οὔς, ἡ *zvuk, hukot* (v.1. L 21,25) [0]
 ·ἦψάμην aor. med. od ἄπτω

θα (aram. „prijd'!“) *tha* (1 K 16,22) [1]
 Θαδαΐτος viz Θαδδαΐος
 Θαδδαΐος, ου, ό *Tadeáš* (apoštol: Mt 10,3 a Mk 3,18) [2]
 θάλασσα, ης, ή 1. *moře* 2. *jezero* || θ. τής
 Τιβεριάδος *Tiberiadské moře / jezero* [91]
 θάλπω *chovat, hýčkat* [2]
 Θαμάρ, ή (neskl.) *Tamar, Támar* (žena
 v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,3) [1]
 θαμβέομαι (aor. έθαμβήθην) *leknu se,*
děsít se; žasnout [3]
 θάμβος, ους, τό *údiv, úžas, úlek, údēs* [3]
 θανάσιμος, ον *smrteľný, usmrcojící, smrti-*
cí (Mk 16,18) [1]
 θανατηφόρος, ον *smrtonosný, smrteľný*
 (Jk 3,8) [1]
 θάνατος, ου, ό *smrt* (tělesná i duchovní)
 || θανάτω τελευτάτω (Mt 15,4; podle
 hebr. Inf. abs.) *musí (bezpodmínečně) ze-*
mřít / propadne trestu smrti [120]
 θανατώω (aor. έθανάτωσα, pas. έθανα-
τώθην) usmrtit, zabít, vydat na smrt
 (I přen.) [11]
 θάπτω (aor. έθαπα, pas. έτάφην) *pohřbít,*
pochovat [11]
 Θάρα, ό (neskl.) *Tare* (Abrahámův otec
 v Ježíšově rodokmenu: L 3,34) [1]
 θαρρέω (aor. έθάρησα) *mít odvahu, být*
dobré mysli, mít důvěru [6]
 θαρσέω (var. k předch., v NZ jen v tva-
rech Imp. přez.; jinak aor. έθάρησα)
být dobré mysli, mít důvěru; vzmužít se,
vzchopit se [7]
 θάρσος, ους, τό *odvaha* (Sk 28,15) [1]
 θαύμα, τος, τό *údiv; div; podivuhodná*
věc || και ού θαύμα (2 K 11,14) *a není*
divu | έθαύμασα ... θ. μέγα (Zj 17,6)
velmi jsem se podivil [2]
 θαυμάζω (aor. έθαύμασα, pas. έθαυμά-

σθην, fut. pas. θαυμασθήσομαι) 1. *divit*
se (έπί τινι / περί τινος / διά τι čemu)
 2. (tr.) *obdivovat, divit se* (τι čemu) || θ.
 πρόσωπα (podle hebr.) *lichotit (lidem)* 3.
 (pas.) *být obdivován; divit se* || θαυμάζε-
 σθαι όπισω τινός *dívati se s podivem za*
kým / čím [43]

θαυμάσιος, α, ον *podivuhodný* || τὰ θαυ-
 μάσια *podivuhodné věci, divy, zázraky*
 (Mt 21,15) [1]

θαυμαστός, ή, όν *podivuhodný, obdivu-*
hodný; divný [6]

θεά, ας, ή *bohyně* (Sk 19,27: Artemis) [1]

θεάομαι (aor. έθεασάμην, pf. τεθέσμαι,
 aor. pas. έθεάσθην) 1. *dívati se, patřit* (τι
 nač), *vidět* || θεαθήναι τινι *ukazovat se*
komu, být viděn kým 2. *podívat se* (τινά
 na koho), *navštívít* [22]

θεατριζώ *staveni na odiv / veřejnosi* || θλι-
 ψεσιν θεατριζόμενοι (Žd 10,33) *veřejně*
uiskováni [1]

θέατρον, ου, τό 1. *divadlo* 2. *podívaná* [3]
 -θεΐναι Inf. aor. od τίθημι

θεΐον, ου, τό *síra* [7]

θεΐος, α, ον *božský* || τὸ θεΐον *božství,*
božská přirozenost [3]

θειότης, ητος, ή *božství, božská přiroze-*
nost (Ř 1,20) [1]

-θεΐς part. aor. od τίθημι

θειώδης, ες *siřný, siřnatý* (Zj 9,17) [1]

Θέκλα, ης, ή *Tekla* (v.1. 2 Tm 3,11) [0]

θέλημα, τος, τό *vůle* (úkon i předmět);
zálibení, přání; rozhodnutí || έν τῷ θελή-
 ματι τοῦ θεοῦ (Ř 1,10) *podle Boží vůle,*
je-li to vůle Boží [62]

θέλησις, εως, ή *vůle, chitění* (Žd 2,4) [1]

θέλω (Impf. ήθελον, fut. θελήσω, aor.
 ήθέλησα) 1. *chtít; přát si; žádat; tvrdit;*
mít v úmyslu; rozhodnout || τί θέλει

τοῦτο εἶναι; (Sk 2,12) *co to má znaměnai? 2. mít rád, mít zálibu* || τῶν θελόντων περιπατεῖν (L 20,46) *kteří rádi chodí* [208]

θεμέλιον, ου, τό *základ* (Sk 16,26) [1]

θεμέλιος, ου, ὁ *základ, základy; základní kámen* [15]

θεμελιώω (fut. θεμελιώσω, aor. ἐθεμελιώωσα, pf. pas. τεθεμελιώωμαι) *požítí základů; založit; upravit* [5]

θεοδίδακτος, ον *vychovaný Bohem* (1 Te 4,9) [1]

θεομαχέω *bojovat/stavět se proti Bohu* (v.1. Sk 23,9) [0]

θεομάχος, ον *bojující s Bohem/proti Bohu* (Sk 5,39) [1]

θεόπνευστος, ον *vdechovaný Bohem* (2 Tm 3,16) [1]

θεός, οὔ, ὁ (pro f viz 3.; vok. ὁ θεός, θεέ Jen Mt 27,46) 1. (se členem i bez členu) (pravý) *Bůh* || τὰ τοῦ θεοῦ *co je Božího, co je v Bohu* | τῷ θεῷ (Sk 7,20) *v Bohu, v Božích očích, mimořádně 2. bůh* (i přen.) || ὧν ὁ θεός ἡ κοιλία (Fr 3,19) *jejichž bohem je břicho 3. ἡ θεός bohyně* [1317]

θεοσέβεια, ας, ἡ *zbožnost, bohosloctví, bohabojnost* (1 Tm 2,10) [1]

θεοσεβής, ἔς *zbožný, bohabojný, uctívající Boha* (J 9,31) [1]

θεοστογής, ἔς *nenávidící Boha, pohrdající Bohem* (Ř 1,30) [1]

θεότης, ητος, ἡ *božství* (Ko 2,9) [1]

θεόφιλος, ου, ὁ *T(h)eofil* (vážený křesťan: L 1,3; Sk 1,1) [2]

θεραπεία, ας, ἡ 1. *uzdravení 2. služba; služebnictvo* [3]

θεραπεύω (fut. θεραπεύσω, aor. ἐθεράπευσα, pf. pas. τεθεράπευμαι, aor. pas. ἐθεραπέυθη) 1. *sloužít* (τινά komu — někomu vznešenému, zvl. Bohu) 2. *léčit, uzdravovat* (τινά από τινος koho z čeho, τι co) [43]

θεράπων, οντος, ὁ (svobodný) *služebník* (Žd 3,5) [1]

θερίζω (fut. θερίσω, aor. ἐθέρισα, aor.

pas. ἐθερίσθην) *sklízeti, žnout* (i přen.) || ὁ θερίζων *ten, kdo žne; žnec* [21]

θερισμός, οὔ, ὁ *sklizeň, žeň, žně: úroda* (i přen.) [13]

θεριστής, οὔ, ὁ *žnec, sekač, dělník při žních* (Mt 13,30,39) [2]

θερμαίνομαι *ohřívati se* [6]

θέριμη, ης, ἡ *horco* (Sk 28,3) [1]

θέρος, ους, τό *léto* [3]

·θέσθε Imp. aor. med. 2. pl. od τίθημι

Θεσσαλία, ας, ἡ *Thessalie* (krajinna v Řecku: v.1. Sk 17,15) [0]

Θεσσαλονικεύς, ἑως, ὁ *Soluňan, T(h)esaloníčan* [4]

Θεσσαλονίκη, ης, ἡ *Thessalonika, Soluň* (hl. město Makedonie) [5]

·ἔτετε Imp. aor. 2. pl. od τίθημι

Θευδάς, ᾶ, ὁ *Theudas* (Sk 5,36) [1]

θεωρέω (aor. ἐθεώρησα) 1. *hledět, pařiti, dávat se* (τινά na koho); *přihlížet; vidět; pozorovat; (myslí) uvážít 2. zažít, zakusit, okusit* (θάνατον smrti) [58]

θεωρία, ας, ἡ *podívaná* (L 23,48) [1]

θήκη, ης, ἡ *pochna* (pro meč: J 18,11) [1]

θηλάζω (aor. ἐθήλασα) 1. *kojit* || αἱ θηλάζουσαι *kojící ženy/matky 2. (o dítěti) sát i oί θηλάζοντες kojenci, malé děti* [5]

θῆλυς, εια, ἡ *ženský* || ἡ θῆλυται *žena* | τὸ θῆλυ *žena* [0]

θήρα, ας, ἡ (obvykle „lov“, ale také): *sít, past, léčka* (Ř 11,9) [1]

θηρεύω (aor. ἐθήρευσα) *lovit, chytat; poplavit* (L 11,54) [1]

θηριομαχέω (aor. ἐθηριομάχησα) *bojovat se šelmami/divokými zvířaty* (1 K 15,32) [1]

θηρίον, ου, τό (*divoké*) *zvíře, šelma* (i přen.); *zivočich* [46]

θησαυρίζω (aor. ἐθησαύρισα, pf. pas. τεθησαύριμαι) 1. *shromažďovat, hromadit 2. siřádat, šetřit; uchovat, zachovat* (i přen.) [8]

θησαυρός, οὔ, ὁ 1. *pokladnice; zásobárna 2. poklad* [17]

·θήσω fut. od τίθημι

θιγγάνω (αορ. ἔθιγον) *δοίγκαί σε* (τινός κοho, δεho) [3]

θλίβω (πf. pas. τέθλιμμαί, αορ. pas. ἐθλίβην) 1. *πλαθί σε* (τινά na koHo), *μαθκαί σε* 2. *ζάθι* || τεθλιμμένος *ύκθι* 3. *sužovai, trápiti* 4. (pas.) *býti trápen; trápiti se, mit soužení* [10]

θλιψίς, εως, ἡ *soužení, trápení; utpení; bída* [45]

θνήσκω (πf. τέθνηκα) *zemřít, umřít; (πf.) býti mrtve* (i přen.) [9]

θνητός, ἡ, ὄν *smrteľný* || τὸ θνητόν *to, co je smrteľné* [6]

θροναίω *z nepokojuvai, zneklidňovai; (pas.) zneklidňovai se* (περι τινος [nad] čim; L 10,41) [1]

θρουβέω 1. (akt.) *vzbouřiti, rozbouřiti, podnítiti* 2. (pas.) *vzrušovai se; hlučeti* [4]

θρόμβος, ου, ὁ 1. *vřava, rozruch* 2. *vzpoura, vzbouření* [7]

θρομαίω *rozbiti* (v.l. L 4,18) [0]

θραύω (part. pf. pas. τεθραυσμένος) *utlačovai, deptai; rozbiti* (L 4,18) [1]

θρέμμα, τος, τό (*domáci*) *zvíře, dobyčce; (pl.) stáda* (J 4,12) [1]

θρηνέω (fut. θρηνήσω, αορ. ἐθρήνησα) 1. (intr.) *nařikai, bēdovai, truchliti* 2. (tr.) *oplakávati, nařikai* (τινά nad kým) [4]

θρηῆνος, ου, ὁ *nářek, pláč; žalozpěv* (v.l. Mt 2,18) [0]

θρησκεία, ας, ἡ *bohoslovia, uctívání; nábožnost, zbožnost; náboženství* [4]

θρησκός, ὄν *nábožný, zbožný* (Jk 1,26) [1]

θριαμβεύω (αορ. ἐθριάμβευσα) 1. *věsti* (jako zajatce) *ve vítězném průvodu, triumfovai, (úplně) zvíťeziti* (τινά nad kým); *učiniti nápadným/znamým, upovaiat pozornosti* (τινά na koHo) 2. (?) *nechat triumfovai, přivést k vítězství* [2]

θρίξ, τριχός, ἡ 1. *vlas; (pl.) vlasy* 2. *chlup; (pl.) srst* [15]

θροέομαι (αορ. ἐθροήθην) *lekat se, děsiti se* || *μη θροεϊσθε neleketie se* [3]

θρόμβος, ου, ὁ *kapka* (L 22,44) [1]

θρόνος, ου, ὁ 1. *trůn* (i přen.) 2. (pl.) (ne-

beské) *trůny* (o andělech) [62]

θρούπτω *rozetiřiti, rozdrůti, rozbiti na kusy* (v.l. 1 K 11,24) [0]

θυάτεια, αν, τὰ *T(h)yaiiry* (město v Lydii) [4]

θυγάτηρ, τρός, ἡ (vok. θυγατερ) *dcera* || θ. Σιών *Sionská dcera* (= obyvatelé Jeruzaléma) [28]

θυγάτριον, ου, τό *dcerka, dceruška* (Mk 5,23; 7,25) [2]

θύελλα, ης, ἡ (vētrná) *bouře, vichřice* (Žd 12,18) [1]

θύίνος, η, ον (*pocházející*) z cirkusovníku (*ξόλον δέvo*), *újový; drahocenný* (Z) 18,12) [1]

θυμίαμα, τος, τό 1. *kadidlo* || θυμιάματα *πολλά mnoho kadidla* | τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος *kadidlový oltář* 2. *kadidlová obět* [6]

θυμιατήριον, ου, τό *nádoba na kadidlo, kadidelnice; kadidlový oltář* (tak asi: Žd 9,4) [1]

θυμιάω (αορ. ἐθυμίασα) *přináseti kadidlovou obět* (L 1,9) [1]

θυμομαχέω *býti (velmi) rozhněván* (τινί na koHo); *býti v hněvém sporu* (τινί s kým; Sk 12,20) [1]

θυμούομαι (αορ. ἐθυμώθην) *rozhněvati se* (Mt 2,16) [1]

θυμός, ου, ὁ *vášeň, vášnivá touha; vznětlivost; hněv, zlost* || θυμοὶ *vášně, projevy hněvu* [18]

θύρα, ας, ἡ *dveře, vsup, (dveřní / vstupní) oivor; brána* (i přen.) || ἐπὶ θύραις / πρὸ τῶν θυρῶν *u dveří, přede dveřmi* (přen. = blízko) [39]

θυρεός, ου, ὁ *řiti* (Ef 6,16) [1]

θυρίς, ἶδος, ἡ *okno* [2]

θυρωρός, ου, ὁ *a* ἡ 1. *m vrátný* 2. *f vrátná* [4]

θυσία, ας, ἡ *obět* (i přen.); *obětí dar; obětí úkon, obětiování* [28]

θυσιαστήριον, ου, τό *oltář* [23]

θύω (αορ. ἔθυσα, πf. pas. τέθυμαί, αορ. pas. ἐθύθην) *obětovati, přinést obět;*

(obřadně i profánně) porazii, zabít || ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα (L 22,7) (den, kdy) se měl obětovat / zabíjet velikonoční beránek [14]

θῶ konj. aor. od τίθημι

Θωμᾶς, ᾱ, ὁ *Tomáš* (jeden z Dvanácti; spojení aram. slova s význ. „dvojčec“ a řeckého jména, sr. Δίδυμος) [11]

θώραξ, ακος, ὁ 1. hrudní pancíř 2. hrud. prsa [5]

I u

Ἰάϊρος, ου, ὁ *Jairos, Jair* (představený synagogy; Mk 5,22; L 8,41) [2]

Ἰακώβ, ὁ (neskl.) *Jákob, Jakub* (1. patriarcha SZ; 2. otec Josefův v Ježíšově rodokmenu; Mt 1,15n.) [27]

Ἰάκωβος, ου, ὁ *Jakub* (zřejmě se musí rozlišit: 1. syn Zebedeův; 2. Jakub Alfeův; 3. Jakub, „bratr Páně“; 4. otec [méně pravděpodobně: bratr] apoštola Judy; L 6,16; Sk 1,13) [42]

Ἰαμα, τος, τό *uzdravení, uzdravování* (1 K 12,9.28.30) [3]

Ἰαμβρῆς, ὁ (neskl.) *Jambres* (egyptský kouzelník; 2 Tm 3,8) [1]

Ἰανναί, ὁ (neskl.) *Janai, Janaj* (v Ježíšově rodokmenu; L 3,24) [1]

Ἰάννης, ὁ (neskl.) *Jannes* (egyptský kouzelník; 2 Tm 3,8) [1]

ἰάομαι (impf. ἰώμην, fut. ἰάσομαι, aor. ἰασάμην, pf. pas. ἴαμαι, aor. pas. ἴαθην, fut. pas. ἰαθήσομαι) 1. *uzdravít* (τινὰ ἀπὸ τινος koho z čeho), *vyléčit* (i duchovně) 2. (pas.) *být uzdraven, uzdravit se* [26]

Ἰάρετ, ὁ (neskl.) *Jared* (v Ježíšově rodokmenu; L 3,37) [1]

ἴασις, εως, ἡ *uzdravení, uzdravování* [3]

ἴασπις, ἰδος, ἡ *jaspis* (drahý kámen asi

zelené barvy, širší význ. než dnes) [4]

Ἰάσων, ονος, ὁ *Jáson* (1. J. ze Soluně; Sk 17,5.6.7.9; 2. soukmenovec Pavlův; Ř 16,21) [5]

ἰατρός, οῦ, ὁ *lékař* [7]

Ἰαχίν, ὁ (neskl.) *Jachin* (v.1. L 3,23) [0]

ἰβ' (čisl.) *12* (v.1. Sk 1,26) [0]

ἴδε (část. z imp. aor. k ὀράω) 1. *hle!*, *hledět!* 2. *tady (je)* || ἴδε ὁ τόπος (Mk 16,6) *zde je místo* | ἴδε ἔχεις τὸ σὸν (Mt 25,25) *tady máš, co ti patří* 3. (sl. význ. může být víceméně zachován;) *pohled, pohledie* || ἴδε τὰς χεῖράς μου (J 20,27) *pohled na mé ruce* [34]

ἴδειν inf. aor. k ὀράω

ἴδετε imp. aor. 2. pl. k ὀράω

ἰδέα, ας, ἡ *vzezření, vzhled* (v.1. Mt 28,3; L 9,29) [0]

ἴδιος, α, ον *vlastní; svůj* || τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο (Ř 8,32) *(svého) vlastního Syna neušetřil* | οἱ ἴδιοι *vlastní (lidé), užděníci* | τὰ ἴδια (vlastní) *dům, majetek; své (vlastní) úkoly / povinnosti* | κατ' ἴδιαν *o samotě, pro sebe* | ἴδια (adv.) *zvlášť, jednotlivě* [114]

ἰδιώτης, ου, ὁ *neodborník, laik, amatér; nevzdělaný člověk, člověk nepoučený* [3]

ἰδοῦ (část. z imp. aor. med. ἰσοῦ) 1. *hle!*,

hledíte! 2. *tady je, to je! jsou; na!, tady máš!*; viz, například *||* ἰδοὺ ἐγὼ zde jsem 3. (na zdůraznění před čís.) *už ||* ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη (L 13,16) *plných osmnáct let* [200]

Ίδουμαία, ας, ἡ *Idumea* (území na jih od Judska: Mk 3,8) [1]

ἰδρώς, ὠτος, ὁ *por* (L 22,44) [1]

ἰδῶν part. aor. k *δράω*

Ίζάβελ, ἡ (neskl.) *Jezabel* (žena v Tyatirách: Zj 2,20) [1]

Ίεράπολις, εως, ἡ *Hierapolis* (město ve Frýgii: Ko 4,13) [1]

ἱερατεία, ας, ἡ *kněžství, kněžský úřad* [2]

ἱεράτευμα, τος, τό 1. *kněžstvo* 2. *kněžství* (1 Pt 2,5,9) [2]

ἱερατεύω *konat kněžskou službu* (L 1,8) [1]

Ίερειμίας, ου, ὁ *Jeremiáš* (prorok) [3]

ἱερέυς, εως, ὁ *kněz* (1 přen.) [31]

Ίεριχώ, ἡ (neskl.) *Jericho* (město v Judsku) [7]

ἱερόθυτος, ον *pocházející z (pohanských) obětí ||* τὸ ἱερόθυτον *maso z (pohanských) obětí* (1 K 10,28) [1]

ἱερόν, οὔ, τό *svatyně* (v š. sm., sr. ναός), *chrám* (pohanský i židovský) [71]

ἱεροπρεπής, ἐς *(dosiatečně) svatý, cühodný, důstojný* (Ti 2,3) [1]

ἱερός, ἅ, ὄν *svatý, posvátný ||* τὰ ἱερά *posvátné věci/obřady* [2+1]

Ίεροσόλυμα, ων, τὰ 1 (Mt 2,3 a 3,5) ἡ *Jeruzalém* [62]

Ίεροσολυμίτης, ου, ὁ *obyvatel Jeruzaléma* [2]

ἱεροσυλέω *vykrást chrám; dopustit se svatokrádeže* (Ř 2,22) [1]

ἱερόσυλος, ου, ὁ *zloděj ve chrámu, svatokrádežník* (Sk 19,37) [1]

ἱερουργέω *sloužiti jako kněz* (τὸ εὐαγγέλιον *evangeliiu*: Ř 15,16) [1]

Ίερουσαλήμ, ἡ (neskl.) *Jeruzalém ||* ἡ ἄνω Ἱ. *nebeský Jeruzalém* [77]

ἱεροσὺνη, ης, ἡ *kněžství, kněžská služba* (Žd 7,11,12,24) [3]

Ίεσσαί, ὁ (neskl.) *Jesse* (otec Davídův) ||

ἡ ρίζα τοῦ Ἱ. (Ř 15,12) *výhonek z kořene Jesse (= Mesiás)* [5]

Ίεφθάς, ὁ (neskl.) *Jefte* (izraelský soudce: Žd 11,32) [1]

Ίεχονιάς, ου, ὁ *Jechoniáš* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,11,12) [2]

Ίησοῦς, οὔ, ὁ (dat. -οῦ, ak. -οῦν, vok. Ἰησοῦ) 1. *Ježíš* (Nazaretský) 2. *Jozue* 3.

Ježíš (v rodokmenu Ježíše Krísta: L 3,29); 4. *Ježíš* (židokřesťan s příjmením Justus: Ko 4,11) 5. *Ježíš* (Barabáš: Mt 27,16n.) [916+1]

ἱκανότης, ἡ, ὄν 1. *dosiatečný; značný; mnohý, četný ||* τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι (Mk 15,15) *vyhonení* ἕξ ἱκανῶν χρόνων n. ἕξ ἱκανοῦ *už dlouho/dávno* ἢ ἐφ' ἱκανόν (Sk 20,11) *dlouho* ἢ τὸ ἱκανόν (Sk 17,9) *záruka, zástava, kauce* 2. *schopný, zdačný; vhodný; hodný, hoden, zasluhující si* [39]

ἱκανότης, ητος, ἡ *schopnost, zdainost* (2 K 3,5) [1]

ἱκανός, ὁ (aor. ἱκάνωσα) *učinit schopným, dát schopnost, dát oprávnění ||* ἱκάνωσεν ἡμᾶς *διακόνους* (2 K 3,6) *učinil nás schopnými sloužiti* [2]

ἱκετηρία, ας, ἡ *naléhavá/úspěšná prosba* (Žd 5,7) [1]

ἱκμάς, ἄδος, ἡ *vlhkost, vláha* (L 8,6) [1]

Ίκόνιον, ου, τό *Ikonium* (město ve Frýgii) [6]

ἱαρός, ἅ, ὄν *veselý, radostný* (δότης *dárce*: 2 K 9,7) [1]

ἱαρότης, ητος, ἡ *radost, veselí, přivětivost* (Ř 12,8) [1]

ἱλάσκομαι 1. (aor. ἱλάσῃην) *smířiti, usmířiti* 2. (aor. ἱλάσθην) *smířiti se ||* ἱλάσθητί μοι (L 18,13) *smíř se nade mnou* (dosl. „smíř se se mnou“) [2]

ἱασιμός, οὔ, ὁ *smíření, usmíření, smír* (1 J 2,2; 4,10) [2]

ἱλαστήριον, ου, τό 1. *víko archy úmivny, místo smíření* (Žd 9,5) 2. *prostředek smíření* (Ř 3,25) [2]

Ίλεως, ων *milostivý ||* ἱλεώς σοι (Mt 16,22) *buď ti milostiv* (Bůh) n. (podle

hebr.) *bud uchráněn, Bůh chraň* [2]
Ἰλλυρικόν, οὐ, τό *Illyrikum* (území u vých. pobřeží Jadranu; Ř 15,19) [1]
ἰμάς, άντος, ὁ *Femen, Fémínek* [4]
ἰματίζω (pl. pas. ἰματίσμαι) *obléci, odít* || ἰματιομένος *oblečený* [2]
ἰμάτιον, ου, τό *oděv. (1 v pl.) žaty; roucho; plášť* [60]
ἰματισμός, οὐ, ὁ *oděv, oblečení, žaty* [5]
ἰμείρομαι *iouziú* (τινός po kom; v.l. 1 Te 2,8) [0]
ἴνα (sp. účelová n. výsledková, někdy není rozdíl jasně patrný; většinou se pojí s konj., někdy s ind. řuc.) 1. *aby* || ἐμὸν βρωμά ἐστιν ἴνα ποιήσω (J 4,34) *mým pokrmem je plniť/abych plnil* | ἴνα ἐλθὼν ἐπιθῆς τὰς χεῖρας αὐτῇ (Mk 5,23) *pojď a vlož na ni ruce* 2. *že, takže; (totož.) že* || ἴνα τυφλὸς γεννηθῆ (J 9,2) *že se narodil slepý* | μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἴνα τις (J 15,13) *větší lásku nemá nikdo než ten, kdo* | ἔρχεται ὥρα ἴνα (J 16,2) *přichází hodina, kdy* [663]
ἰνατί (tázací adv.) *proč?, k čemu?* [6]
Ἰνδία, ας, ἡ *Indie* (v.l. Sk 2,9) [0]
Ἰόππη, ης, ἡ *Joppe* (přístav severozápadně od Jeruzaléma) [10]
Ἰορδάνης, ου, ὁ *Jordán* (řeka) [15]
ἰός, οὐ, ὁ 1. *jed 2. rez; měděnka* [3]
Ἰουδαία, ας, ἡ 1. *Judea, Judsko* (jižní část Palestíny) 2. *Judea* (v š. sm. = Palestina) [43]
Ἰουδαίζω *žiú židovsky* (Ga 2,14) [1]
Ἰουδαϊκός, ἡ, ὄν *židovský* (Tt 1,14) [1]
Ἰουδαϊκῶς (adv.) *židovsky* (Ga 2,14) [1]
Ἰουδαῖος, ἰα, ὄν 1. *židovský* || ὁ Ἰουδαῖος *žid, Žid* | οἱ Ἰουδαῖοι *židé, Židé; žido-křesťané 2. judský* [195]
Ἰουδαῖσμός, οὐ, ὁ *židovství, židovské nábožensví* (Ga 1,13,14) [2]
Ἰούδας, α, ὁ 1. *Juda* (1. syn sz. patriarchy Jákoba; 2. apoštol; L 6,16; J 14,22; Sk 1,13; 3. Ježíšův „bratr“; Mk 6,3; 4. J., nazývaný Barsabáš; Sk 15; 5. J. v Je-

žíšově rodokmenu; L 3,30; 6. J. Galilejský; Sk 5,37; 7. J. z Damašku; Sk 9,11) 2. *Jidáš* (Iškariotský) [44]
Ἰουλία, ας, ἡ *Julia* (římská křesťanka; Ř 16,15) [1]
Ἰούλιος, ου, ὁ *Julius* (setník císařské kohorty; Sk 27,1,3) [2]
Ἰουνία, ας, ἡ *Junia* (římská křesťanka; v.l. Ř 16,7) [0]
Ἰουνιᾶς, ᾶ, ὁ *Junias* (římský křesťan; Ř 16,7) — mužský tvar Ἰουνιᾶς nebyl dosud jako jméno doložen [1]
Ἰουστos, ου, ὁ *Justus* (1. Josef Barsabáš; Sk 1,23; 2. Titius J.; Sk 18,7; 3. žido-křesťan; Ko 4,11) [3]
ἰππεύς, ἑως, ὁ *jezdec* (Sk 23,23,32) [2]
ἰππικός, ἡ, ὄν *jezdecký, jízdní* || τὸ ἰππικόν *jezdecktvo, jezdcí* (Zj 9,16) [1]
ἴππος, ου, ὁ *kůň* [17]
ἴρις, ἰδος, ἡ 1. *duha* 2. *kruh barevných paprsků* (Zj 4,3; 10,1) [2]
Ἰσαάκ, ὁ (neskl.) *Izák* (praotec) [20]
ἰσάγγελος, ον *rovný andělu, jako anděl* (L 20,36) [1]
ἴσασι 3. pl. (klas.) *od ožda*
ἴσθι imp. *od εἶμι*
Ἰσκαριώθ, ὁ (neskl.) n. **Ἰσκαριώτης, ου, ὁ** *Iškariotský* (příjmení Jidášovo) [3, resp. 8]
ἴσος, η, ὄν *stejný, rovný, rovnocenný* || ἴσα (n pl. jako adv.): τὸ εἶναι ἴσα θεῷ (Fp 2,6) *být rovný Bohu* [8]
ἰσότης, ητος, ἡ 1. *rovnost* | ἐξ ἰσότητος *na základě rovnosti* 2. *spravedlnost, co se sluší* [3]
ἰσότημος, ον *rovnocenný, stejný, stejnohodnotný* (2 Pt 1,1) [1]
ἰσόψυχος, ον (jsoucí) *stejného ducha, stejně smýšlející* (Fp 2,20) [1]
Ἰσραήλ, ὁ (neskl.) *Izrael* (1. = Jákob; 2. národ, lid, tj. většinou židé, ale (asi Ga 6,16) i křesťané) [68]
Ἰσραηλίτης, ου, ὁ *Izraelita* || ἄνδρες Ἰσραηλίται (Sk 2,22) *mužové izraelští, Izraelité* [9]

Ἰσαχάρ, ὁ (neskl.) *Isachar* (syn Já-kobův: Zj 7,7) [1]

ἴστε ind. (klas.) a Imp. 2. pl. od οἶδα

ἴστημι i ἰσtάνω (fui. stήσω, aor. 1 ἔστην, aor. 2 ἔστην, Imp. στῆθι, Inf. στῆναι, part. stάς, pf. ἔστηκα, Inf. ἔσtάναι, part. ἔσtηκώς a ἔσtώς, plpf. εἰσtήκειν, fui. med. σtήσσομαι, aor. pas. ἔσtάθην, Inf. σταθῆναι, part. σταθεῖς, fui. pas. σταθῆσομαι) 1. (tr.; aor. 1) *postavit; položit, dát; stanovit; přičíst; nabídnout; porovná* || *δυνατεῖ* ... στῆσαι αὐτόν (Ř 14,4) *může ho udržet/ochránit* 2. (Intr.; aor. 2; pf., plpf., med. a pas.) *stát; postaviti se, zastaviti se; ustati; povstat; vzdorovat, želít* (πρός τι čemu); *obsiát; zústati* || στῆθι ἐπὶ τοῦς πόδας σου (Sk 26,16) *postav se na nohy* | ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε (Mk 13,9) *budete staněni před vladaři a krále n. budete stát před vladaři a králi* | ὁ δοκῶν ἐστάναι (1 K 10,12) *kdo si myslí, že stojí* [154]

ἰσtίον, ου, τό (*lodní*) *plachta* (pl.: v.l. Sk 27,15) [0]

ἰστορέω (aor. ἰσtόρησα) *navštívit, poznati* (Ga 1,18) [1]

ἰσtός, οῦ, ὁ *siožár* (konjektura pro Sk 27,38) [0]

ἰσχυρός, ἄ, ὄν (komp. ἰσχυρότερος) *silný, mocný; pevný; prudký* (vítur); *velký* (hlad) || ὁ ἰ. *silák* | τὰ ἰσχυρὰ *co je silné/mocné* [29]

ἰσχύς, ὄς, ἡ *сила, moc* [10]

ἰσχύω (fui. ἰσχύσω, aor. ἴσχυσα) 1. *být zdravý* || οἱ ἰσχύοντες *zdraví (lidé)* 2. *moci, být schopen, umět, zmoci, přemoci* (κατὰ τινος koho); *obsiát; mít moc, být mocný* 3. *platiť, znamenati; hodit se* (εἰς τι k čemu) [28]

ἴσως (adv.) *snad, možná* (L 20,13) [1]

Ἰταλία, ας, ἡ *Itálie* [4]

Ἰταλικός, ἡ, ὄν *italský, italský* (kohorta: Sk 10,1) [1]

Ἰτουραῖος, α, ον *turejský, (pocházející)*

z Itureje (území u pohoří Libanon) (L 3,1) [1]

ἰχθῦδιον, ου, τό *malá ryba, rybička*, (možná i:) *ryba* [2]

ἰχθῦς, ὄς, ὁ (ak. pl. ἰχθυῶς) *ryba* [20]

ἴχνος, οὺς, τό *stopa, šlépěj* (i přen.) [3]

Ἰωαθάμ, ὁ (neskl.) *Jotam, Jótam* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,9bis) [2]

Ἰωακίμ, ὁ (neskl.) *Joakim* (v.l. Mt 1,8 a L 3,23-31) [0]

Ἰωανάν, ὁ (neskl.) *Jo(h)anan* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,27) [1]

Ἰωάννα, ας, ἡ *Jana, Johana* (Ježíšova průvodkyně: L 8,3; 24,10) [2]

Ἰωαννᾶς a Ἰωανᾶς, ᾶ viz Ἰωάννης

Ἰωάννης, ου, ὁ *Jan* (vice postav: 1. Jan Křtitel; 2. Syn Zebedeův, jeden z Dvanácti; 3. autor Zjevení; 4. Jan Marek; 5. otec apoštola Petra a Ondřeje [J 1,42]; 6. člen židovské velerady: Sk 4,6) [135]

Ἰωᾶς, ὁ (neskl.) *Joáš* (Judský král: v.l. Mt 1,8; L 3,23-31) [0]

Ἰώβ, ὁ (neskl.) *Job* (Jk 5,11) [1]

Ἰωβῆδ, ὁ (neskl.) *Obéd* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,5bis; L 3,32) [3]

Ἰωδά, ὁ (neskl.) *Joda* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,26) [1]

Ἰωήλ, ὁ (neskl.) *Joel, Jóel* (sz. prorok: Sk 2,16) [1]

Ἰωναθάς, ου, ὁ *Jonatas* (v.l. Sk 4,6) [0]

Ἰωνάμ, ὁ (neskl.) *Jonam* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,30) [1]

Ἰωνᾶς, ᾶ, ὁ *Jonáš* (sz. prorok) [9]

Ἰωράμ, ὁ (neskl.) *Jóram, Jorám* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,8) [2]

Ἰωρίμ, ὁ (neskl.) *Jorim* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,29) [1]

Ἰωσαφάτ, ὁ (neskl.) *Josafat, Jósafat* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,8bis) [2]

Ἰωσήφ, ἡ n. ἡτος, ὁ *Joses* (Ježíšův „bratr“: Mk 6,3; je sporné, zda Mk 15,40.47 je týž) [3]

Ἰωσήφ, ὁ (neskl.) *Josef* (více osob: 1. sz. patriarcha: J 4,5; 2. Ježíšův zákonný otec; 3. Ježíšův „bratr“: Mt 13,55; 4.

osoby v Ježišově rodokmenu: L 3,24,30; 5. J. z Arimatie: Mt 27,57par.; 6. syn jistě Marie: Mt 27,56; 7. J. Barsabáš: Sk 1,23; 8. J. Barnabáš: Sk 4,36) [35]

Ἰωσήχ, ὁ (neskl.) *Josech* (v Ježišově rodokmenu: L 3,26) [1]

Ἰωσίας, ου, ὁ *Jozιάς, Joší jáh* (v Ježišově rodokmenu: Mt 1,10,11) [2]

ἰῶτα, τό (neskl.) (písmeno) *jota* (= jod, tj. nejmenší písmeno v hebr. abecedě: Mt 5,18) [1]

Κ κ

κάβος, ου, ὁ *kab* (duťá míra pro obilí: v.l. L 16,6) [0]

κάγῳ (= καί ἐγώ; dat. κάμοι, ak. κάμέ) *také já, i já; a já; práně já* [84]

κάδος, ου, ὁ *džbán* (v.l. L 10,6) [0]

καθά (z καθ' ἃ) *podle toho, jak; tak, jak; jak* (Mt 27,10) [1]

καθαίρεισις, εως, ἡ *stržení, zboření, zbou-rání, zničení* (2 K 10,4,8; 13,10) [3]

καθαιρέω (fut. καθελῶ, aor. καθεῖλον, part. καθελών) 1. *sejmout, sundat; svrh-nout* 2. *strhnout, zbořit, zničit; vyhubit* (1 přen.) 3. (pas.; Sk 19,27) *pozbyť, ztratit* (τινός co) [9]

καθαίρω (aor. ἐκάθαρα, pf. pas. κεκά-θαρμαι) *čistit, očistit* (J 15,2) [1]

καθάπερ (sp. n. adv.) *tak, jako; jak; (stej-ně) jako* [13]

καθάπτω (aor. καθήψα) *přichytil se* (τινός čeho), *zakousnout se* (τινός do čeho; Sk 28,3) [1]

καθαρίζω (fut. καθαριῶ, aor. ἐκαθάρι-σα, pas. ἐκαθαρίσθην, part. pf. pas. κε-καθαρισμένος) 1. *očistit* (ἀπό τινος od čeho; fyzicky i morálně) 2. *prohlásit za čistě* [31]

καθαρισμός, οῦ, ὁ *očistění, očistování* [7]

κάθαρμα, ατος, τό *špina, odpad* (v.l. 1 K 4,13) [0]

καθαρός, ἅ, ὅν *čistý* (ve vl. sm., kulticky i duchovně) [27]

καθαρότης, ητος, ἡ *čistota* (kultovní: Žd 9,13) [1]

καθέδρα, ας, ἡ *sedadlo, lavice; stolec* (soudecovský, učitelský) [3]

καθέζομαι (aor. ἐκαθέσθην) 1. *sedět; zú-stat* 2. *posadit se* [7]

•καθεῖλον aor. od καθαιρέω

•καθελῶ fut. od καθαιρέω

•καθελών part. aor. od καθαιρέω

καθεξῆς (adv.) *po řadě, posuálně, souvisle* || οἱ κ. *následující, další* | ἐν τῷ κ. (sc. χρόνῳ) *krátce nato* [5]

καθεύδω (Impf. ἐκάθευδον) *spát* (i přen.), *být ospalý; být zesnutý* [22]

καθηγητής, οῦ, ὁ *učitel* (Mt 23,10bis) — sr. διδάσκαλος [2]

•καθήκα aor. od καθίημι

καθήκω *přislušet, hodit se* || τὰ μὴ καθή-κοντα (Ř 1,28) *co se nepatří* | (neos. + ak. s Inf.) οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν (Sk 22,22) *nesmí* (= neměl by) *žít* [2]

κάθημαι (2. sg. κάθη, Imp. κάθου, Impf.

ἐκαθήμην, fut. καθήσομαι) 1. *sedět; pobývat, zdržovat se; trůnit* 2. *posadit se, sednout si* [91]

αθημερινός, ἡ, ὄν *denní, každodenní* (Sk 6,1) [1]

αθηῆνα aor. od καθάπτω

αθίζω (fut. καθίσω | καθιῶ, aor. ἐκάθισα, pf. κεκάθισα) 1. (tr.) *posadit, usadit; (přen.) dosadit, ustanovit* 2. (intr.) a) (i med.) *sednout si, usednout* b) *pobývat, zůstat* [46]

αθήμι (part. pas. καθήμενος, aor. καθηκα) *spusti (dolů)* [4]

αθιστάνω viz násl.

αθιστημι | καθιστάνω (fut. καταστήσω, aor. κατέστησα, přez. pas. καθίσταμαι, aor. pas. κατεστάθην, fut. pas. κατασταθήσομαι) 1. *dosadit, ustanovit* (τινά ἐπί τινος / τιμι / τι koho nad čím); *postavit* 2. *učinit, zprůvodit* 4. (pas.) *stávat se* (ἐχθρός τοῦ θεοῦ [Jk 4,4] *nepříteltem Božím*), *být* [21]

αθῶ (adv.) *tak (jako), jako, jak; v té míře, jak* [4]

αθολικός, ἡ, ὄν *všeobecný* (v.l. Jk nadpis) [0]

αθόλου (adv.) *vůbec, zcela* || κ. μή *vůbec ne* (Sk 4,18) [1]

αθοπλίζω (pf. pas. καθώπλισμαι) *vyzbrojit* (L 11,21) [1]

αθορόω *nahlízet, pozorovat*, (zřetelně) *vnímat*; (pas.) *být vnímán, dáti se pozorovat* (Ř 1,20) [1]

αθότι (sp.) 1. (*do té míry*), *jak; (podle toho) jak; pokud* || καθότι *αν τις χρειαν εἶχεν jak / kdykoliv kdo potřeboval* 2. (*proto*), *protože; neboť* [6]

αθουο imp. od κάθημαι

αθώς (adv. a sp.) 1. (*právě tak*), *jak; podle toho, jak; jak* || καθώς *γέγραπται jak je psáno* 2. *protože (totiž)*; *neboť* 3. *když, zatímco* [182]

αθώσπερ (adv.) (*právě tak*), *jako* (Žd 5,4) [1]

αἰ (sp., adv.) 1. (sp.) a, i; *ale, avšak; a*

sice; a zejména; (v otázcce:) *pak, tedy*; (někdy i ve význ. sp. podřadici) *aby, takže* aj. || ἦν δὲ ὥρα *třetí* *καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν* (Mk 15,25) *byla třetí hodina, když ho ukřižovali* | *καὶ ... καὶ jak ... tak* 2. *také, i, rovněž, dokonce* 3. (ve spojení:) *καὶ γε a sice, a dokonce* | *καὶ γὰρ neboť* | *ὡς ... καὶ jak ... tak* | *τε ... καὶ (těsně spojení) a (rovněž)* [9015+3]

Καϊάφας, α, ὁ *Kaifás* (velekněz) [9]

Καῖν, ὁ (neskl.) *Kain* (syn Adamův) [3]

Καινάμ, ὁ (neskl.) *Kainan* (dvě postavy v Ježíšově rodokmenu: L 3,36.37) [2]

καινοποιέω *činit nové* (v.l. Zj 21,5) [0]

καινός, ἡ, ὄν *nový* (přv. ve sm. nepoužitý, čerstvý, dosud neznámý, ale nelze všude najít zřetelný rozdíl oproti νέος) || *τι καινότερον* (komp. = superl.) *něco zcela nového* | *καινὰ καὶ παλαιὰ* (Mt 13,52) *věci nové i staré* [42]

καινότης, ητος, ἡ *novost* (Ř 6,4; 7,6) [2]

καίπερ (časí. s part.) *ačkoliv, třebaže, i když* [5]

καιρός, οῦ, ὁ 1. *čas* (časový úsek, časový okamžik), (příhodná, výhodná) *doba, příležitost* || *πρὸ καιροῦ* (Mt 8,29) *před stanoveným časem, dříve než nastal čas* | *ἐν καιρῷ* *v pravý čas, včas* | *τῷ καιρῷ* (Mk 12,2) *v určený čas* | *ἄχρι καιροῦ* *po určité čas, dočasně* | *πρὸς καιρόν* *na (určitý) čas* | *κατὰ καιρόν* *ve správný čas*. *čas od času* 2. *období; rok* (tak asl. Zj 12,14) [85]

Καῖσαρ, ος, ὁ *Caesar; císař* [29]

Καισάρεια, ας, ἡ *Césarea, Cesarea* (v NZ jména dvou měst: 1. *Caesarea Philippi* [na úpatí Hermonu, u pramenů Jordánu]; 2. *Palaestinae* [také: Přímořská]) [17]

καίτοι (sp. s určitým sl. tvarem n. s part.) *a přece; ačkoliv* [2]

καίτοιγε (jako předch.) *ačkoliv, třebaže; a přece* (I 4,2) [1]

καίω (aor. ἔκαυσα, pf. pas. κέκαυμαι, aor. pas. ἐκαύθην, fut. pas. καυθήσομαι

1. καυθήσωμαι) 1. *zarálit, zažehnou; pá-lit* 2. (pas.) *být pálen; hořet* (1 přen.) || **καϊόμενος** *hořící* (πυρί *ohněm*) [11]
κάκεῖ (= καὶ ἐκεῖ) *a iam; i iam, také tam* [10]
κάκεῖσθην (= καὶ ἐκεῖσθην) 1. *a odiud, i odiud* 2. *a pro iam* [10]
κάκεῖνος, η, ο (= καὶ ἐκεῖνος) 1. *a open, i open; i ten* 2. *a on, i on* [22]
κακία, ας, ἡ 1. *špatnost; neřest* 2. *neštěstí, pohroma; irápení* [11]
κακοήθεια, ας, ἡ *zlovolnost, zloba* (Ř 1,29) [1]
κακολογέω (αορ. ἐκακολόγησα) *mluvit špatně* (τινά *o kom*); *hanobit, urpít* (τινά *ko ho*) [4]
κακοπάθεια, ας, ἡ = **κακοπαθία**
κακοπαθέω (αορ. ἐκακοπάθησα) *irpět, být postižen neštěstím; snášet neštěstí / utrpení* [3]
κακοπαθία, ας, ἡ *utrpení, neštěstí; snášení utrpení* || τῆς κ. καὶ τῆς μακροθυμίας (Jk 5,10; asi hendiatyoln.) *irpělivosti / vytrvalosti v utrpení* [1]
κακοποιέω (αορ. ἐκακοποίησα) 1. *konat zlo, jednat špatně, hřešit* 2. *škodit; poškodit, ublížit* [4]
κακοποιός, οῦ, ὁ *zločinec, ten, kdo koná zlo; zlovolník* (1 Pt 2,12,14; 4,15) [3]
κακός, ἡ, ὅν *zlý, špatný; nebezpečný* || τὸ κακόν *zlo; neřest; utrpení* [50]
κακοῦργος, οῦ, ὁ *zločinec* [4]
κακουχέω 1. *irápit, sužovat; špatně zacházet* (τινά *s kým*) 2. (pas.) *zastoužet soužení / ústisk* (Žd 11,37; 13,3) [2]
κακῶς (φυλ. κακῶσω, αορ. ἐκάκωσα) 1. *jednat špatně* (τινά *s kým*), *irápit, ubližovat, ubližovat* (τινά *komu*) 2. *vygυλιώ zlé povyt, podráždít, poštvat, popudít* [6]
κακῶς (adv.) *zle, špatně* (v tvavném i fyzickém smyslu) || *κακῶς ἔχειν* *být nemocen* [16]
κάκωσις, εως, ἡ *špatné zacházení, týrání* (Sk 7,34) [1]
καλάμη, ης, ἡ *stéblo slámy, sláma* (1 K

3,12) [1]
κάλαμος, οῦ, ὁ 1. *rákos; itina* 2. *rákosoná hůl* (na mězení); *měřidlo* 3. *(rákosoné) pero* (na psaní) [12]
καλέω (φυλ. καλέσω, αορ. ἐκάλεσα, pf. κέκληκα, αορ. pas. ἐκλήθην, φυλ. pas. κληθήσμαι) 1. *volat* 2. *pazvat, pojmenovat* (τινά *ti [ak.] ἐπὶ τῷ ὀνόματί τινος* *ko ho jak po kom*); (pas.) *být nazýván, jmenovat se; nechat se nazývat* 3. *provolat* (εἰς *ti k čemu*), *zavolat; rozvat* [148]
καλλιέλαιος, οῦ, ὁ (*pěstěný*) *olivovník, (ušlechilá) oliva* (Ř 11,24) [1]
κάλλιον *viz kalōs*
καλοδιδάσκαλος, ον *učící dobré věci; přikladný* (Τι 2,3) [1]
Καλοὶ λιμένες (gen. Καλῶν λιμένων) *Dobré přístavy, Dobrý přístav* (jméno zátoky na Jihu Kréty; Sk 27,8) [1]
καλοκαγαθία, ας, ἡ *ušlechilost, znamenitosti* (v.l. Jk 5,10) [0]
καλοποιέω *konat dobro, činit dobře* (2 Te 3,13) [1]
καλός, ἡ, ὅν 1. *krásný* 2. *dobrý* (fyzicky i morálně); *správný; znamenitý; vhodný* || **καλόν** (ἔστιν) *je dobře / lépe, je dobré / správné* | τὸ καλόν *dobro, co je dobré / správné* | τὰ κάλλιστα (superl.; v.l. Mt 13,48) *co je skutečně dobré* [100]
κάλυμμα, τος, τό *závoj, rouška, pokrývka* (jen v 2 K 3,13-16) [4]
καλύπτω (αορ. ἐκάλυψα, pf. pas. κεκάλυμαι, αορ. pas. ἐκαλύφθην) *zakrývat, pokrývat, přikrývat; zahašit; skrývat* [8]
καλῶς (adv.) *krásně, dobře; znamenitě, správně; příjemně* || οὐ καλῶς *ne dobře* | (komp.) *κάλλιον lépe; nejlépe; znamenitě, velmi dobře* [37]
κάμηλος, οῦ, ὁ *n. ἡ velbloud* [6]
κάμιλος, οῦ, ὁ (*lodní*) *lano* (v.l. Mt 19,24; Mk 10,25; L 18,25) [0]
κάμινος, οῦ, ἡ *pec* [4]
καμύω (αορ. ἐκάμυσα) *zaníít* (τοὺς ὀφθαλμούς *očí, i. nechtít chápat*) [2]

κάμνω (αογ. ἔκαμον, πφ. κέκμηκα) 1. *upavit se, ochabnoui* 2. *churazēti, býti nemocen* || ὁ κάμνων *netomčný* [2]

κάμπτω (fut. κάμψω, αογ. ἔκαμψα) *ohnout, sklóniti (kolenoi)*; (Intr.) *ohnout se, sklóniti se* (τινί před kým) || κ. γόνου/τὰ γόνατα *rokleknouti, klekati* (πρός τινα, τινί před kým) [4]

κᾶν 1. (= καὶ ἕάν, sp. s konj.) *a/i když; a/i kdyby* || κᾶν ... κᾶν *a/i když – nebo* 2. (= καὶ ἄν, část.) *aspoň* [17]

Κανά, ἡ (neskl.) *Kána* (místo v Galileji), jehož poloha je sporná [4]

Καναθαός, ου, ὁ *Kananejec, Kananejský* (označení druhého Šimona mezi apoštolů: Mt 10,4 a Mk 3,18) [2]

Κανανίτης, ου, ὁ *Kananejec, Kananejský* (v.J. Mt 10,4; v.I. Mk 3,18) [0]

Κανδάκη, ης, ἡ *Kandaké* (titul etlopské královně: Sk 8,27) [1]

κανών, ὄνος, ὁ 1. *pravidlo* 2. *oblast (působení n. činnosti)* [4]

Καπερναούμ, ἡ (neskl.) *Kafarnaum* (v.I. Mt 4,13) [0]

καπηλεύω *obchodovati* (v malém, ale se snahou o co největší zisk), *kupčii, kramářii* (2 K 2,17) [1]

καπνός, οὔ, ὁ *kouř. dým* || ἀτμὶς καπνοῦ viz ἀτμὶς [13]

Καππαδοκία, ας, ἡ *Kap(ρ)adokie* (krajiná v nitru Malé Asie) [2]

καραδόκια, ας, ἡ *loužebné očekávání* (v.I. Fp 1,20) [0]

καρδία, ας, ἡ *srdce* (jako orgán i jako sídlo myšlení, chytění i lásky); *nitro* (τῆς γῆς *země*; *mysti; svědomí* || ἔθεντο ... ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν (L 1,66) *vzali si k srdci n. zaramatovali si (to) n. uvažovali (u sebe)*) [156]

καρδιογνώστης, ου, ὁ *znalec lidských srdcí* (Sk 1,24; 15,8) [2]

καρπός, οὔ, ὁ 1. *plod, ovoce* (i přen.) || κ. τῆς ὀσφύος *postoměk* 2. *zisk, užitek* [66]

Κάρπος, ου, ὁ *Karpos, Karpus* (neznámý křesťan: 2 Tm 4,13) [1]

καρποφορέω (fut. καρποφορήσω, αογ. ἔκαρποφόρησα) *nésti ovoce, přinášet plody, býti plodný* (i přen.); (med.) *nésti ovoce (ze sebe)* [8]

καρποφόρος, ον *plodný, úrodný* (Sk 14,17) [1]

καρτερῶ (αογ. ἐκαρτέρησα) *býti vytrvalý/silný/pevný, vytrvat* (Žd 11,27) [1]

κάρφος, ους, τό *tríska* [6]

κατά (předl.) I. (s gen.) 1. *s, z* (ponrchu dolů) 2. *po* (ponrchu) 3. *přes; do;* (dolů) *na* || ἡ κατὰ βάθους πτωχεία *krajní* (tj. do hloubky sahající) *chudoba* 4. (přísaha) *při* (τοῦ θεοῦ *Bohu*) 5. *proti; v rozporu s(e)* II. (s ak.) 1. *přes; po; do, na, k(e); mezi; před* (iváři) || κατ' οἶκον *po domech* | κατὰ τὰ ἔθνη (Sk 21,21) *mezi pohany* | κατ' ὀφθαλμούς *před očima* | οὐ κατὰ πόλιν *lidé (z e všech) měst* 2. (čas) *během; o, v(e), při; kolem* || κατ' ἔτος (každoročně) | κατὰ τὸ μεσονύκτιον / κ. μεσον τῆς νυκτός *kolem půlnoci* 3. (distributivně s čís.) *každ' ένα / každ' eřs po jednom, jednotlivě* 4. *pro, k(e); na základě* || κατ' ἀτιμίαν *λέγω* (2 K 11,22) *řikám (to) s hanbou / ke své hanbě* | κατὰ πᾶσαν αἰτίαν (Mt 19,3) *z jakékoli příčiny* | κατὰ πίστιν *na základě víry, s vírou* 5. *podle* | τὰ κ. τὸν νόμον *co odporová zákonu* | (v nadpisech evangelií:) *κατὰ Μάρκον podle Marka* (sr. i 6.) 6. (opis gen.) *τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον* (Ř 1,15) *moje přání* | τὰ κ. Ἰουδαίους *ἔθη* (Sk 26,3) *zvyky židů* 7. *vzhledem k(e)* || κατὰ πάντα *v každém ohledu* [473]

καταβαίνω (fut. καταβήσομαι, αογ. καταέβην, Imp. κατάβηθι | κατάβα, Inf. αογ. καταβῆναι, Part. καταβάς, πφ. καταβέβηκα) 1. *sesouput, sejít* (dolů); *vystoupu* (ἀπὸ τοῦ πλοίου *z lodí*); (δέξτ. bouře atd.) *spadnout, spustit se* || κατέβη ... εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ (L 18,14) *vrátil se domů* 2. *býti tvrzen, klesnout* (ἔως ἕδου *až do peklá*) [81]

καταβάλλω (αογ. pas. κατεβλήθην) 1.

svrhnout; srazit (k zemi) 2. (med.) založit, položit (základy) [2]
καταβαρέω (αογ. κατεβάρησα) *zaižiti, býti břemenem (2 K 12,16) [1]*
καταβαρύνω *zaižiti, oběžkat* || ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι *zavírající se oči (Mk 14,40) [1]*
κατάβασις, εως, ἡ *svah, úpatí (hory) (L 19,37) [1]*
καταβιβάζω (fut. pas. καταβιβασθήσομαι) *svrhnout, shodit (v.l.) [0]*
καταβοάω *sižžovat si, nadávat (v.l. Sk 18,13) [0]*
καταβολή, ἥς, ἡ *založení (κόσμου světa), ročátek* || καταβολή σπέρματος *rožeň, oplodnění [11]*
καταβραβεύω *rozhodnout v neprospech (τινά koho), nepřiznat/upřít (odměnu) (K 2,18) [1]*
καταγαγεῖν inf. aογ. od κατάγω
καταγγελεύς, ἕως, ὁ *hlásatel, zvěstovatel (Sk 17,18) [1]*
καταγγέλλω (αογ. κατήγγειλα, pf. κατήγγελκα, pas. κατηγγέλην) *zvěstovai, ohlašovat; honořit (pochvalně) (ti o čem); hlásati, kázat [18]*
καταγελάω (Impf. κατεγέλων, αογ. κατεγέλασα) *vysmívat se (τινός komu), zesměšňui [3]*
καταγινώσκω (pf. pas. κατέγνωσμαι) *odsoudit, uznati vinným; vyčítati (τινός ti komu co) [3]*
κατάγνυμι (fut. κατεάξω, αογ. κατέαξα, pas. κατεάγην, κοη). αογ. pas. 3. pl. κατεαγῶσιν) *zlomit, rozlomit; přerazit [4]*
καταγράφω *psát; kreslit (J 8,6) [1]*
κατάγω (αογ. κατήγαγον, Inf. καταγαγεῖν, αογ. pas. κατήχθην, part. καταχθείς) 1. *přiváhnouti (dolů, k břehu); vést, přivést, donést (dolů, na nižší místo); předvést (před soud) 2. (pas.) přistát (εἰς Σιδῶνα v Sidónu), připlout [9]*
καταγωνίζομαι (αογ. κατηγωνισάμην) *dobýt, porazit, zvítěziti (τινά nad kým) (Žd 11,33) [1]*

καταδέω (αογ. κατέδησα) *zanázati, obnázati (L 10,34) [1]*
κατάδηλος, ον (*zcela*) *zřejmý, zřetelný (Žd 7,15) [1]*
καταδικάζω (αογ. κατεδίκασα, fut. pas. καταδικασθήσομαι) *odsoudit [5]*
καταδική, ης, ἡ *odsouzení, rozsudek (Sk 25,15) [1]*
καταδιώκω (αογ. κατεδίωξα) *pustit se, vydat se, spěchat, běžet (τινά za kým) (Mk 1,36) [1]*
καταδουλώσω (fut. καταδουλώσω) *učiniti otrokem, zotročit [2]*
καταδυναστεύω *vládat, chováti se tyrantsky (τινός ke komu), držeti v moci [2]*
κατάθεμα, τος, τό (sr. ἀνάθεμα) *to, co bylo vydáno zkáze; prokletiá věc, prokletí (Zj 22,3) [1]*
καταθεματίζω *proklínati, klít; zaklínati (se) (Mt 26,74) [1]*
καταθέσθαι inf. aογ. med. od κατατίθημι
καταισχύνω (αογ. κατήσχυνα, pas. κατησχύνθην, fut. pas. καταισχυνθήσομαι) 1. *zahanbít 2. hanobiti 3. nechat zahanbít, nechat dojíti hanby, klámat 4. (pas.) být zahanben; stydět se [13]*
κατακαίω (fut. κατακαύσω, αογ. κατέκαυσα, pas. κατακάην, fut. pas. κατακαυθήσομαι) *páliti, vypráviti, spáliti [12]*
κατακαλύπτω *zahaliti, přikrýt; (med.) zahaliti si/se (1 K 11,6bis.7) [3]*
κατακαυχάομαι (2. sg. κατακαυχᾶσαι, Imp. κατακαυχῶ) *chlubit se, vychloubat se (τινός proti komu, čemu), ponýžovat se (τινός nad koho); mít navrch, vítěziti (τινός nad čim) [4]*
κατάκειμαι (Impf. κατεκείμεν) 1. *ležeti (πυρέσσουσα v horečce) 2. ležeti u stołu, stoloivat [12]*
κατακλάω (αογ. κατέκλασα) *lámati, rozlámati [2]*
κατακλείω (αογ. κατέκλεισα) *uzavřít, zavřít (ἐν τῇ φυλακῇ do vězení; L 3,20;*

Sk 26,10) [2]
κατακληροδοτέω rozdělit jako dědicině (v.l. Sk 13,19) [0]
κατακληρονομέω (αορ. κατεκληρονόμησα) odevzdát jako dědicině, dáti do vlastnictví (Sk 13,19) [1]
κατακλίνω (αορ. κατέκλινα, pas. κατεκλίθην) 1. uložiti, nechat lehnouti; usáti 2. (pas.) ulehnouti; zasednouti (ke stolu), sednouti si; stolet, býti u stolu [5]
κατακλύζω (αορ. pas. κατεκλύσθην) zaplaviti (ὕδατι vodou: 2 Pt 3,6) [1]
κατακλυσμός, οὐ, ὃ záplava; pojava [4]
κατακολουθέω (αορ. κατηκολούθησα) následovat (τινί koho) [2]
κατακόπτω býti, tlouci (Mk 5,5) [1]
κατακρημνίζω (αορ. κατεκρημνισα) svrhnouti (ze svahu: L 4,29) [1]
κατάκριμα, τος, τό odsouzení, potrestání, zavržení [3]
κατακρίνω (fut. κατακρινῶ, αορ. κατέκρινα, pf. pas. κατακέκριμαι, αορ. pas. κατεκρίθην) odsouditi (θανάτῳ k smrti); vyjésti rozsudek (+ ak. s Inf. že) [18]
κατάκρισις, εως, ἡ odsouzení (2 K 3,9; 7,3) [2]
κατακύπτω (αορ. κατέκυψα) sklonit se, sehnout se (J 8,8) [1]
κατακυριεύω (αορ. κατακυριευσα) 1. zmocnit se (τινός koho, čeho), přemoci 2. vládnouti, panovati (τινός nad kým) [4]
καταλαλέω pomlouvat, mluviti špatně (τινός o kom) [5]
καταλαλιά, ἄς, ἡ pomlouva [2]
κατάλαλος, ον pomlouvačný (Ř 1,30) [1]
καταλαμβάνω (αορ. κατέλαβον, pf. κατέληφα, pas. κατέλημμαι, αορ. pas. κατελήμφθην) 1. uchopiti, zachytili, zastihnouti, přistihnouti, překvapiti; uchnáti; získať; pohliti 2. (med.) pojmuti, pochopiti, poznati [15]
καταλέγω vybrat, zapsat (do seznamu) (1 Tm 5,9) [1]
κατάλειμμα, τος, τό zbytek (v.l. Ř 9,27 místo ὑπόλειμμα) [0]

καταλείπω (fut. καταλείψω, αορ. κατέλιπον ἢ κατέλειπα, pf. pas. καταλείμμαι, αορ. pas. κατελείφθην) 1. opustiti, zanechat, nechat, ponechat, pomítnouti; zanedbat 2. (pas.) býti ponechán, zůstat, zbýti [24]
καταλιθάζω (fut. καταλιθάσω) ukamenovat (L 20,6) [1]
καταλίπων πατι, αορ. ὄδ καταλείπω
καταλλαγῆ, ἡς, ἡ smířeni [4]
καταλλάσσω (αορ. κατήλλαξα, pas. κατηλλάγην) 1. (u)smířiti (τινά τινι koho s kým) 2. (pas.) býti smířen; smířiti se (τινί s kým), nechat se smířiti [6]
κατάλοιπος, ον zbytnající, zbylý; (pl.) ostáti (Sk 15,17) [1]
κατάλυμα, τος, τό přístiřeši (pro cestující), útlek; mistnost (pro hosi) [3]
καταλύω (fut. καταλύσω, αορ. κατέλυσα, pas. κατελύθην, fut. pas. καταλυθήσομαι) 1. uvolniti; zničiti; zrušiti, zneplatniti 2. vypráhnouti (iažně zvířeti); udeřiti zastiánku, zastáti se, zdržet se; odpočívati si, přepocovati [17]
καταμανθάνω (αορ. κατέμαθον) pozorovati, poučiti se (τι z čeho) (Mt 6,28) [1]
καταμαρτυρέω svědčeti, vypravováti (τι τινός co proti komu) [3]
καταμενέω (fut. καταμενῶ) přebýnati, zdržet se, zůstat (Sk 1,13) [1]
κατανάθεμα, τος, τό (viz κατάθεμα) co bylo odevzdáno jako proklaté, prokletí (v.l. Zj 22,3) [0]
καταναθεματίζω proklínati (se) (v.l. Mt 26,74) [0]
καταναλίσκω siranovat (ο ohni: Žd 12,29) [1]
καταναρκάω (fut. καταναρκήσω, αορ. καταναρκησα) stát se zážejí, obžezovat (τινός koho; 2 K 11,9; 12,13, 14) [3]
κατανεύω (αορ. κατένευσα) (po)kynouti, dáti znamení (L 5,7) [1]
κατανοέω (αορ. κατενόησα) 1. pozorovati, zkoumati, všímat si; (po)dávat se (τι nač); prohlédnouti, rozpoznať 2. znáti,

- uvázü* [14]
- καταντάω** (fut. καταντήσω, aor. κατήντησα, pf. κατήντηκα) *přijít, dospět; přispěcha; dosáhnout* (εἶς τι ἔσχο) [13]
- κατάνυξις**, εως, ἡ *omámení, oiupení* (Ř 11,8) [1]
- κατανύσσομαι** (aor. κατενύσθην) *být probodnu; být zasažen bolestí* (τὴν καρδίαν v srdci: Sk 2,37) [1]
- καταξιόω** (aor. κατηξίωσα, pas. κατηξιώθην) *ocenit, ohodnotit, pokládat za hodna; (pas.) stát se hodným, být pokládán za hodného* (τινός ἔσχο) [3]
- καταπατέω** (fut. καταπατήσω, aor. κατεπάτησα, pas. κατεπατήθην) 1. *rozšlapat, pošlapat* (l přen.); *zneužit* 2. *tláčit se* (ἀλλήλους na sebe navzájem), *(málem) se ušlapat* [5]
- κατάπαυσις**, εως, ἡ *odpočinek, odpočívání; místo odpočinku; obydlí* [9]
- καταπαύω** (aor. κατέπαυσα) 1. *skončit, přestat, ustat, odpočívati si* (ἀπό τινος od ἔσχο) 2. *ukončit, odvést* (τινός od ἔσχο), *zabránit* (τινός v čem) 3. *přivést na místo odpočinku* [4]
- καταπέτασμα**, τος, τό *opona, záněs* [6]
- καταπίμπρημι** (aor. κατέπρησα) *spálit* (v. L 2 Pt 2,6) [0]
- καταπίνω** (aor. κατέπιον, inf. καταπιεῖν n. καταπεῖν l καταπίν, kop.) 3. sg. καταπίει a καταπίη, aor. pas. κατεπόθην, kop.) *καταποθῶ* (vυ)πί; *pohliti, spolknout, strávit* (l přen.); *přemoci* (εἰς νίκος vítězství), *zničit* [7]
- καταπίπτω** (aor. κατέπεσον, part. καταπεσών) *padnout, upadnout* [3]
- καταπλέω** (aor. κατέπλευσα) *připlout* (L 8,26) [1]
- καταπονέω** *vyžerάναi, sužovat, trápit* || ὁ καταπονούμενος *uiiskovaný, sužovaný* (ἐλονέκ) [2]
- καταποντίζομαι** (aor. καταποντίσθην) *topit se, utopit se, být potopen* (Mt 14,30; 18,6) [2]
- κατάρα**, ας, ἡ *kleba, prokletí; prokli-*

- nání; prokletá věc* [6]
- καταράομαι** (aor. καταρασάμην, pf. pas. κατήραμαι) *proklínat* || *κατηραμένος prokletý* [5]
- καταργέω** (fut. καταργήσω, aor. κατήρησα, pf. κατήρηκα, pas. κατήρημαι, aor. pas. κατηργήθην, fut. pas. καταργηθήσομαι) 1. *vyřadit, učit, neúčinným, zničit; zrušit; zbavit moci, zahubit; odložit; (zbytně) zabít, vyzávat* (půdu) 2. (pas.) *být odstraněn / zrušen; zaniknout, ztratit moc, přestat; přerušit spojení, nemít nic společného* (ἀπό τινος s kým) || *καταργούμενος přechodný, pomíjivý* [27]
- καταριθμέω** (pf. pas. κατηρίθμημαι) *(při)počítat* (ἐν τινι ke komu); (pas.) *pa-tít* (ἐν τινι ke komu) (Sk 1,17) [1]
- καταρτίζω** (fut. καταρτίσω, aor. κατήρτισα, med. καταρτισάμην, pf. pas. κατήρτισμαι) 1. *oprávit, napravit, spravit, uvést do pořádku, dát dohromady; (pas.) nechat se napravnout* 2. *uspořádat, uvěřit, připravit; (med.) připravit si, připravit* (τί τινι co komu) || *σῶμα δὲ καταρτίσω μοι* (Žd 10,5) *ale připravil mi tělo* 3. *vybavit, zdokonalit* || *κατηρτισμένος plně vyučený; zralý, dokonalý* [13]
- καταρτίσις**, εως, ἡ *zdokonalení, dovržení* (2 K 13,9) [1]
- καταρτισμός**, οὔ, ὁ *zdokonalení, vybavení, připravení* (Ef 4,12) [1]
- κατασειώω** (aor. κατέσεισα) *zamάναi, pokynout, dát znamení* (τὴν χεῖρα n. τῆ χεῖρί rukou) [4]
- κατασκάπτω** (aor. κατέσκαψα, pf. pas. κατέσκαμαι) *sírhnout, zbořit* || τὰ κατασκαμμένα *trasky* [2]
- κατασκευάζω** (fut. κατασκευάσω, aor. κατασκεύασα, pf. pas. κατασκεύασμαι, aor. pas. κατασκευάσθην) 1. *připravit* || *λαός κατασκευασμένος* (L 1,17) *připravený / pochozený / ochotný lid* 2. *zbudovat, postavit; zařadit* [11]
- κατασκηνώω** (fut. κατασκηνώσω, aor.

κατεσκήνωσα) *usadit se, usídlit se; přebývat*, (ο πιάcih) *hnízdit* [4]

κατασκήνωσις, εως, ἢ *přebývání, přibýtek, obydlí; hnízdo* [2]

κατασκιάζω *zastínit, zakrýt, přikrýt* (Žd 9,5) [1]

κατασκοπέω (αορ. κατεσκοπήσα) *slídít, špehovat* (Ga 2,4) [1]

κατάσκοπος, ου, ὁ *vyzvědač, špeh* (Žd 11,31) [1]

κατασοφίζομαι (αορ. κατεσοφιάμην) *přelstít, lstivě/zákeřně vystupovat* (τινά proti komu; Sk 7,19) [1]

κατασταθήσομαι *fuí. pas. od καθίστημι*

καταστέλλω (αορ. κατέστειλα, πf. pas. κατέσταλμαι) *uklidnit, upokojit; zvládnout* (dav) (Sk 19,35,36) [2]

κατάστημα, τος, τό *postoj, chování* (Ti 2,3) [1]

καταστήσω *fuí. od καθίστημι*

καταστολή, ἤς, ἢ *postoj; způsob oblékání* (1 Tm 2,9) [1]

καταστρέφω (αορ. κατέστρεψα) *převrátit, převrhnout* [2]

καταστρηνιάω (αορ. κατεστρηνίασα) *být onládán smyslovými žádostmi, nechati se onládati smysl. žádostmi* (του Χριστου proti Kristu, k odpadu od Krista; 1 Tm 5,11) [1]

καταστροφή, ἤς, ἢ *zničení, zánik, zkáza* (1 pñen.) [2]

καταστρώννυμι (αορ. κατέστρωσα, pas. κατεστρώθην) *skolít, srazit, zabít, pobít* (1 K 10,5) [1]

κατασύρω *odvléci, přivléci* (προς τὸν κριτην *k soudci*; L 12,58) [1]

κατασφάζω (αορ. κατέσφαξα) *zabít, pobít* (L 19,27) [1]

κατασφραγίζω (πf. pas. κατεσφραγισμαι) *zapečetit, označit pečetí* (Zj 5,1) [1]

κατάσχεσις, εως, ἢ *zabrání / získání / zmocnění se majetku*; (zabraný, získaný) *majetek* (Sk 7,5,45) [2]

κατάσχω *konj. aor. od κατέχω*

κατατίθημι (αορ. κατέθηκα, inf. aor. med. καταθέσθαι) 1. *složit, uložit* (ἐν μνήματι *do hrobu*) 2. (med.) *prokázat, učit* (χάριτι n. χάριτα *laskavost*, tj. zavděčil se; Sk 24,27; 25,9) [2]

κατατομή, ἤς, ἢ *vyřezání, výřez; rozřezání* (tj. zřízení; sarkastické označení obřizky; Fp 3,2) [1]

κατατοξεύω (fuí. pas. κατατοξευθήσομαι) *sesířelit* (šipem), *probodnout* (v.l. Žd 12,20) [0]

κατατρέχω (αορ. κατέδραμον) *seběhnout, přiběhnout* (Sk 21,32) [1]

καταυγάζω (inf. aor. καταυγάζαι) *zářit, svítit* (v.l. 2 K 4,4) [0]

καταφάγομαι *fuí. od κατεσθίω*

καταφέρω (αορ. κατήνεγκα, part. aor. pas. κατενεχθείς) 1. (akl.) *snést* (dolů); *vznést* (obvíněni), *odevzdat* (ψήφον *hlas*), *vyslovit se* (při hlasování: τινός proti komu) 2. (pas.) *ponořit se, upadnout* (ὑπνω βαθεῖ do hlubokého spánku; Sk 20,9), *být přemožen* (ἀπὸ τοῦ ὑπνου *spánkem*) [4]

καταφεύγω (αορ. κατέφυγον, part. καταφυγών) *uprchnout, utéci* (se), *najít útočiště* [2]

καταφθείρω (πf. pas. κατέφθαρμαι, aor. pas. κατεφθάρην) *zakazit, pokazit*; (pas.) *být pokazěn* (τι v čem), *zahynout* (2 Tm 3,8) [1]

καταφιλέω (αορ. κατέφιλησα) *polibit* [6]

καταφρονέω (fuí. καταφρονήσω, aor. κατεφρόνησα) 1. *pohrdat* (τινός *kým*) 2. *neřbat* (τινός *na koho, co*), *nestarat se* (τινός *ož*) [9]

καταφρονητής, οῦ, ὁ *pohrdač, pohrdající* (ἐλιονέκ) (Sk 13,41) [1]

καταφωνέω (impf. κατεφώνουον) *hlasiť* *volat* (v.l. Sk 22,24) [0]

καταχέω (αορ. κατέχεα) *vylít* (τινός n. ἐπί τινός *nač*) [2]

καταχθείς *part. aor. pas. od κατάχω*
καταχθόνιος, ον *podzemní, (jsoucí) v podsvětí* (Fp 2,10) [1]

καταχράομαι (αορ. κατεχρησάμην) *vy-
ží*, (v plnosti) *užívat* (τινί čeho) (1 K
7,31; 9,18) [2]

καταψηφίζομαι (αορ. κατεψηφίσθην)
býi přiročítán (v.l. Sk 1,26) [0]

καταψύχω (αορ. κατέψυξα) *zchladit, ob-
žerství, svažit* (jazyk: L 16,24) [1]

κατέαγην αορ. pas. od κατάγνυμι

κατεαγῶσιν konj. αορ. pas. 3. pl. od κα-
τάγνυμι

κατέαξα αορ. od κατάγνυμι

κατέαξω fut. od κατάγνυμι

κατέβην αορ. od καταβαίνω

κατέγελων impf. od καταγελάω

κατέγνωσμαι pf. pas. od καταγινώσκω

κατέδραμον αορ. od κατατρέχω

κατέθηκα αορ. od κατατίθημι

κατείδωλος, ον *plný model* (Sk 17,16) [1]

κατείλημμαι pf. pas. od καταλαμβάνω

κατείληφα pf. od καταλαμβάνω

κατεκάην αορ. pas. od κατακαίω

κατεκρίθην αορ. pas. od κατακρίνω

κατέλαβον αορ. καταλαμβάνω

κατελήμφθην αορ. pas. od καταλαμβάνω

κατελθεῖν inf. αορ. od κατέρχομαι

κατέλιπον αορ. od καταλείπω

κατέναντι 1. (adv.) *naproti* || δ/ή κ.
jsoucí naproti, protější 2. (předl. s gen.)
naproti; před (tváří) [8]

κατενεχθείς pari. αορ. pas. od κατα-
φέρω

κατενύγην αορ. od κατανύσσομαι

κατενώπιον (předl. s gen.) *před, vůči* [3]

κατεξουσιάζω *zneužití moci* (τινός proti
komu) [2]

κατέπεσον αορ. od καταπίπτω

κατεπέστησαν αορ. 3. pl. od κατεφι-
σταμαι

κατέπιον αορ. od καταπίνω

κατέπλευσα αορ. od καταπλέω

κατεπόθην αορ. pas. od καταπίνω

κατεργάζομαι (αορ. κατειργασάμην, pf.
κατειργασμαι, αορ. pas. κατειργάσθην)

přesobit, konat; pracovat (τι na čem); *pá-
chat; vyvolat, plodit; přibravit, učít;*
znádnout, přemoci; dokončit, donést, plnit
[22]

κατέρχομαι (αορ. κατήλθον, inf. κατελ-
θεῖν) 1. *sejít, sestoupit* 2. *přijít, přibrout;*
přistát (εἰς Τύρον v Tyru) [16]

κατεσθίω ἢ κατέσθω (fut. καταφάγο-
μαι, αορ. κατέφαγον) *sníst, strávit, pro-
jíst; vyjdat; požívat; spolknout, pohlít* (i
přen.) [14]

κατεστάθην αορ. pas. od καθίστημι

κατέσταλμαι pf. pas. od καταστέλλω

κατέστησα αορ. od καθίστημι

κατεστρώθην αορ. pas. od καταστρών-
νυμι

κατευθύνω (αορ. κατεύθυνα, inf. αορ.
κατευθύναι, opt. αορ. 3. sg. κατευθύναι)
vést (přimo), směřovat, řídit [3]

κατευλογέω *žehnat* (τινά komu) (Mk
10,16) [1]

κατέφαγον αορ. od κατεσθίω

κατέφθαρμαι pf. pas. od καταφθείρω

κατεφίσταμαι (αορ. κατεπέστην) *ro-
zvednout se, povstát* (τινί proti komu) (Sk
18,12) [1]

κατέφυγον αορ. od καταφεύγω

κατέχεεν αορ. 3. sg. od καταχέω

κατέχω (αορ. κατέσχομ) 1. (tr.; i přen.)
držet; držet se (τι čeho); *zadržet, po-
zdržet, ponechat (si); zaujmout (místu);*
(o nemoci) *postihnout, sužovat; (o zá-
konu) vázat; posílat; uchovat (si); vládnout,*
mít 2. (inik.) *plout, směřovat* (εἰς τὸν
αἰγιαλὸν k břehu) [17]

κατήγαγον αορ. od κατάγω

κατήγγειλα αορ. od καταγγέλλω

κατηγγέλην αορ. pas. od καταγγέλλω

κατηγορέω (fut. κατηγορήσω, αορ. κα-
τηγόρησα) *obvinít, obžalovat* (τινός
τι/κατά τινός τι koho z čeho, τινός
περί τινος koho z čeho) [23]

κατηγορία, ας, ἡ *obvinění, obžaloba* [3]

κατήγορος, ου, ὁ *žalobce, žalobník* [5]

κατήγωρ, ορος, ὁ *žalobce, žalobník* (Zj

- 12,10) [1]
- κατηλλάγην aor. pas. od καταλλάσσω
- κατήνεγκα aor. od καταφέρω
- κατήραμαι pf. od καταράομαι
- κατήρέσω aor. 2. sg. od καταράομαι
- κατήρεια, ας, ἡ *zármutek, smutek, sklícenost* (Jk 4,9) [1]
- κατηγέω (aor. κατήγησα, pf. pas. κατήχημαι, aor. pas. κατηγήθην) 1. *roužiti, využiti* (τινά koho; τι / περί τινος v čem) 2. (pas.) *být vyučen; doznědět se* [8]
- κατήχθην aor. pas. od κατάγω
- κατιόομαι (pf. pas. κατιώομαι) *rezavět* (i přen.: Jk 5,3) [1]
- κατισχύω (fut. κατισχύσω, aor. κατίσχυσα) 1. *moci, být schopen (+ Inf.); převládnout, prosadit se* 2. *přemoci* (τινός koho, co) [3]
- κατοικέω (aor. κατώκησα) 1. (intr.) *bydlet, přebývat; usídliti, usadit se* (εις πόλιν *ve městě*) 2. (tr.) *obývat* || οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν (Sk 2,9) *obyvatelé Mezopotámie* [44]
- κατοίκησις, εως, ἡ *přebývání, bydlení, přibýtek* (Mk 5,3) [1]
- κατοικητήριον, ου, ὁ *bydlení; přibýtek, obydlí* [2]
- κατοικία, ας, ἡ *přebývání; přibýtek, bydliště* (Sk 17,26) [1]
- κατοικίζω (aor. κατώκισα) *usídliti, nechat přebývat* (ἐν ἡμῖν *v nás*); *umístiti, vložit* (ἐν ἡμῖν *do nás*) (Jk 4,5) [1]
- κατοπτρίζομαι *vidět (jako) v zrcadle; (možná:) zrcadlit* (2 K 3,18) [1]
- κατόρθωμα, ατος, τό *dobrý výsledek, uspořádaný stav* (v.l. Sk 24,2) [0]
- κάτω (adv.) 1. *dole* 2. *dolů* [9]
- κατώτερος, α, ον (komp. od κάτω) *nižší, nejnižší* || τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς (Εβ 4,9) *spodní části / nížiny země, tj. země jako taková (na rozdíl od nebe)* [1]
- κατώτέρω (adv.) *nižé; (u čísel:) méně než, pod* (Mt 2,16) [1]
- Καῦδα, ἡ (neskl.) *Kauda* (malý ostrov na jihu od Kréty; Sk 27,16) [1]

- καυθήσομαι fut. pas. od καίω
- καυθήσωμαι konj. (?) fut. pas. od καίω
- καῦμα, τος, τό *žár, horko* (Zj 7,16; 16,9; viz též násl.) [2]
- καυματίζω (aor. ἐκαυμάτισα, pas. ἐκαυμάσθην) *spáliti* (καῦμα μέγα [= ak. vnltřního předmětu] *velkým žářem, sežehnout*) [4]
- καυματόω *spáliti, sežehnout* (*velkým žářem*) (v.l. Mt 13,6) [0]
- καῦσις, εως, ἡ *hoření, spálení, vypálení* (Žd 6,8) [1]
- καυσόομαι *být stranován / zaníknout žářem* (2 Pt 3,10,12) [2]
- καυστηριάζω (pf. pas. κεκαυστηρίασμαι) *vypáliti (žhavým železem) || κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν* (1 Tm 4,2) *mající(ch) vypálené (tj. necitlivé) svědomí, odmítající(ch) nastouchat svému svědomí* [1]
- καυστηριάζω = καυστηριάζω
- καύσων, ωνος, ὁ *žár, horko* [3]
- καυχάομαι (fut. καυχήσομαι, aor. ἐκαυχασάμην, pf. κεκαύχημαι) 1. (intr.) *chlubit se, vychloubat se* (ἐν τινι / ἐπὶ τινι / ὑπὲρ τινος *kým, čím; εἰς τι vzhledem k čemu, čím*); *jásat* 2. (tr.) *chlubit se* (τι *čím*), *být pyšný* (τι *nač*); *vyzvedat, chválii* (τί τινι ὑπὲρ τινος *co před kým / vzhledem ke komu*) [37]
- καύχημα, τος, τό 1. *chlubení, vychloubaní, chlouba* 2. *sláva, pycha* [11]
- καύχησις, εως, ἡ 1. *chlubení, chlouba, předměti chlouby* 2. *sláva* [11]
- Καφαρναούμ, ἡ (neskl.) *Kafarnaum* (místo u Genezaretského jezera) [16]
- Κεγχρεαί, ᾶν, αἱ *Kenchreje* (přístav u Saronského zálivu, na východ od Korintu) [2]
- κέδρος, ου, ἡ *cedr* (v.l. J 18,1) [0]
- Κεδρών, ὁ (neskl.) *Kedron, Cedron* (potok a údolí u Jeruzaléma; J 18,1) [1]
- κεῖμαι (part. κείμενος, impf. 3. sg. ἔκειτο) *ležet, být položen, spočívat, rozkládat se, nacházet se; (přen.) platit, existovat;*

býi určen, býi ustanoven; podléhati (τινὶ komu) [24]
κειμήλιον, ου, τό poklad (konjektiura 1 Tm 6,19) [0]
κειρεία, ας, ἡ obnaz, obinadlo, pruh plátina (J 11,44) [1]
κείρω (aor. ἔκειρα, med. ἐκειράομην) *siřihai* (ouce, vlasý); (med.) *nechat se ostřihai, nechat si ostřihai* (τὴν κεφαλὴν hlavu, i. j. vlasý) || ἐνάντιον τοῦ κείραντος αὐτόν (Sk 8,32) *před tím, kdo ho siřihá* (part. aor. zde vyjadřuje současnost) [4]
·κέκασμαι pf. pas. od καίω
·κεκέρασμαι pf. pas. od κεράννυμι
·κέκλικα pf. od καλέω
·κέκλικα pf. od κλίνω
·κεκόρεσμαι pf. pas. od κορέννυμι
·κέκραγα pf. od κράζω
·κέκρικα pf. od κρίνω
·κέκρυμμαι pf. pas. od κρύπτω
κέλευσμα, τος, τό příkaz, povel (1 Te 4,16) [1]
κελεύω (aor. ἐκέλευσα) *přikázat* (τινὶ komu; ak. s inf.), *rozkázat, poružit, naříditi* || ἐκέλευσεν αὐτόν ὁ κύριος πρᾶξῃναι (Mt 18,35) *pán ho rozkázal prodat* [25]
κενοδοξία, ας, ἡ iouha po slávě, snaha vychloubat se (Fr 2,3) [1]
κενοδόξος, ον chlubivý, vychloubačný, bažící po slávě (Ga 5,26) [1]
κενός, ἡ, ὄν prázdny (i přen.), *marný, zbytečný, neúspěšný, jalový; ješitný; bláhový, pošetilý* || εἰς κενόν *naprázdno, zbytečně* | κενά *marnosti, marné věci / plány* [18]
κενοφωνία, ας, ἡ prázdné mluvení, plané povídání, žvanění [2]
κενόω (fut. κενώσω, aor. ἐκένωσα, pf. pas. κεκένωμαι, aor. pas. ἐκενώθην) *vyprázdnit, zmařit, zbavit síly, učinit bezvýznamným* [5]
κέντρον, ου, τό bodec (na pohánění dobytka); *osien, žihadlo* [4]
κεντυρίων, ιωνος, ὁ centurio, setník (Mk 15,39.44.45) [3]

κενώω (adv.) *nadarmo, zbytečně, naprázdno* (Jk 4,5) [1]
κεραία, ας, ἡ iah (u pismene), *čárka, znaménko* [2]
κεραμεία, εως, ὁ hrděň [3]
κεραμικός, ἡ, ὄν hlíněný (Zj 2,27) [1]
κεράμιον, ου, τό (hlíněný) džbán [2]
κέραμος, ου, ὁ hlína; (keramická) střešní krytina, taška (L 5,19) [1]
κεράννυμι (aor. ἐκέρασα, pf. pas. κεκέρασμαι, aor. pas. ἐκράθην) *(na)míchat; připraviti, nalít* (τι ἔν τινι co do čeho) (Zj 14,10; 18,6b1s) [3]
κέρας, ατος, τό (zvířecí) roh; (přen.) síla, moc [11]
κεράτιον, ου, τό (vl. „rožek“) *lusk* (svatojánského chleba) (L 15,16) [1]
κερδαίων (fut. κερδήσω n. κερδανῶ, aor. ἐκέρδησα n. ἐκέρδανα, konj. κερδήσω n. κερδάνω, inf. κερδήσαι, fut. pas. κερδηθήσομαι) 1. *získat, dosáhnouti* (τι čeho) 2. (jde-li o něco negativního) *vyhnout se* (τι čemu), *být ušetřen* (τι čeho), *ušetřit si* [17]
κέρδος, ους, τό zisk [3]
κέρμα, τος, τό (drobná) mince, drobné (J 2,15) [1]
κερματιστής, ου, ὁ penězomětec, směnárník (J 2,14) [1]
κεφάλαιον, ου, τό 1. *hlavní věc* 2. *kapitál, suma* (peněz), *obnos* [2]
κεφαλαίωω (aor. ἐκεφαλαίωσα) *bít do hlavy* (v.1. Mk 12,4) [0]
κεφαλῆ, ἡς, ἡ hlava (i přen.) || κατὰ κεφαλῆς ἔχσει (1 K 11,4, asi:) *mít na hlavě, mít pokrytou hlavu* | κεφαλῆ γωνίας *rohový / úhelný kámen* [75]
κεφαλιώω (aor. ἐκεφαλιώσα) *bít do hlavy, rozbít hlavu* (τινά komu); (?) *sraziti hlavu* (Mk 12,4) [1]
κεφαλίς, ἴδος, ἡ světek (βιβλίου knihy: Zj 10,7) [1]
κηδεύω (aor. ἐκήδευσα) *postarat se* (ο πρὶνέχο), *pořádat* (v.1. Mk 6,29) [0]
κημόω (fut. κημώσω) *nasadit náhubek* (τι

νά κομυ) (1 K 9,9) [1]
κῆνος, ου, ὁ (z lat. *census*) *daň* [4]
κῆπος, ου, ὁ *zahrada* [5]
κηπουρός, ου, ὁ *zahradník* (J 20,15) [1]
κηρίον, ου, τό *plástev/plásti medu* (v.l. L 24,42) [0]
κῆρυγμα, τος, τό *hlásání, zvěstování, kázání; zvěst* [8+1]
κῆρυξ, υκος, ὁ *hlasatel, zvěstovatel* [3]
κηρύσσω (fut. κηρύξω, aor. ἐκήρυξα, pas. ἐκηρύχθην, fut. pas. κηρυχθήσομαι) *hlásat, zvěstovat, kázat; oznámit* || Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι (1 K 15,12) *káže se o Kristu, že n. k. se, že Kristus* [61]
κῆτος, ους, τό *mořská stvůra, velká ryba* (Mt 12,40) [1]
Κηφᾶς, ᾶ, ὁ *Kéfas* (aram. podobá jména apoštolu Petra = „Skála“) [9]
κιβώριον, ου, τό *nádobka* (pův. zhotovená ze semenné schránky egyptského leknínu) (v.l. Sk 19,24) [0]
κιβωτός, ου, ἡ 1. *archa, truhla, schránka* (τῆς διαθήκης *smíouvy*) 2. *archa* (Noemova) [6]
κιθάρα, ας, ἡ *citera, harfa* [4]
κιθαρίζω *hrát na citeru n. na harfu* [2]
κιθαρωδός, ου, ὁ *hráč na citeru, harfeník* (doprovázející hru zpěvem) (Zj 14,2; 18,22) [2]
Κιλικία, ας, ἡ *Kilikie, Cilicie* (provincie v jihových. části Malé Asii s hlavním městem Tarsos) [8]
Κίλιξ, ικος, ὁ *obyvatel Kilikie* (v.l. Sk 23,34) [0]
κινδυνεύω *být v nebezpečí, octnout se v nebezpečí; být nebezpečím, hrozit* [4]
κίνδυνος, ου, ὁ *nebezpečí* (τινός/ἐκ τινος od koho) [9]
κινέω (fut. κινήσω, aor. ἐκίνησα, pas. ἐκινήθην) 1. *hýbat, pohybovat* (τι εἶμ); *kývat, pořádat* (τὰς κεφαλὰς *hlavou*); *uvést do pohybu; odstranit* 2. *vyvolat, podníti* 3. (pas.) *hýbat se, pohnout se; vzrušit se* [8]
κίνησις, εως, ἡ *pohyb* (v.l. J 5,3) [0]

κιννάμωμον, ου, τό *skořice* (kořeni) (Zj 18,13) [11]
Κίς, ὁ (neskl.) *Kiř, Kiř* (Saulův otec: Sk 13,21) [1]
κίχρημι (aor. ἔχρησα, imp. χρῆσον) *půjčit* (soukromě) (L 11,5) [1]
κλάδος, ου, ὁ *větev* [11]
κλαίω (fut. κλαύσω, aor. ἔκλαυσα) 1. (Imp.) *nařikat, plakat* (ἐπί τινα / τινι nad kým) 2. (tr.) *oplakávat* [40]
κλάσις, εως, ἡ *lámaní* (τοῦ ἄρτου *chleba*) (L 24,35; Sk 2,42) [2]
κλάσμα, τος, τό *úlopek, drobet, kousek* (chleba) [9]
Κλαῦδα, ἡ (neskl.) *Klauda* (v.l. Sk 27,16 *místo Καῦδα*) [0]
Κλαυδία, ας, ἡ *Klaudia* (křesťanka: 2 Tm 4,21) [1]
Κλαῦδιος, ου, ὁ *Klaudius* (1. římský císař Claudius Drusus Nero Germanicus [41--54]; 2. římský vojevůdce Claudius Lysias) [3]
κλαυθμός, ου, ὁ *pátek, pláč* [9]
κλάω (aor. ἔκλασα, pas. ἐκλάσθην) *lámat, rozlámat* (v NZ jen o chlebu) [14]
κλείς, κλειδός, ἡ (ak. sg. κλειῖν n. κλειῖδα, ak. pl. κλειῖς n. κλειῖδας) *klíč* (i přen.) (τῆς γνώσεως *k poznání*) [6]
κλείω (aor. ἔκλεισα, pf. pas. κέκλεισμαι, aor. pas. ἐκλεισθην) *zavřít, uzavřít, uzavřít se* (i přen.); (pas.) *být uzavřen, uzavřít se* [16]
κλέμμα, τος, τό *krádež* (Zj 9,21) [1]
Κλεοπᾶς, ᾶ, ὁ *Kleopas, Kleofáš* (jeden z emauzských učedníků: L 24,18) [1]
κλέος, ους, τό *sláva, prostulost, pověst* (1 Pt 2,20) [1]
κλέπτει, ου, ὁ *zloděj* [16]
κλέπτω (fut. κλέψω, aor. ἔκλεψα) *krásti, ukrást* [13]
κληθήσομαι fut. pas. od καλέω
κλήμα, τος, τό *výhonek, větev, ratolet* (J 15,2.4.5.6) [4]
Κλήμης, εντος, ὁ *Clemens, Klement* (křesťan ve Filippěch: Fp 4,3) [1]

κληρονομέω (fut. κληρονομήσω, aor. ἐκληρονόμησα, pf. κεκληρονόμηκα) 1. *dědiu* (μετά τινος [spolu] s kým), *být dědicem* 2. *zděditu*, *dosíati* (jako dědicívní) (τι σο); *získat* [18]

κληρονομία, ας, ἡ *dědicívní* (1 přen.); *podíl*; *majetek* [14]

κληρονόμος, ου, ὁ *dědic* (1 přen.) [15]

κλῆρος, ου, ὁ 1. *los* || βάλλειν κλῆρον / κλῆρους μετὰ los, *losovat* 2. *vylotosaná věc*; *podíl*, *nárok*; *úděl* [11]

κληρῶω (aor. pas. ἐκληρώθην) 1. *losovati*, *určit losem*; *vynoliti* 2. (pas.) *býti učinen dědicem*, *býti vynolen*; *dosíati jako dědicíky podíl* (Ef 1,11) [1]

κλήσις, εως, ἡ *prozvaní* (jako proces i jako stav); *pozvaní* [11]

κλητός, ἡ, ὄν 1. *prozvaný* 2. *pozvaný* [10]

κλίβανος, ου, ὁ *pec* [2]

κλίμα, τος, τό *území*, (*pás*) *země*, *končina* || τὰ κλίματα τῆς Συρίας (Ga 1,21) *syřské kraje*, *syřský kraj* [3]

κλινάριον, ου, τό *lůžko*, *postel*, *lehátko* (Sk 5,15) [1]

κλίνη, ης, ἡ *lůžko*, *postel*, *lehátko* (1 ke stolování); *nosítka* [9]

κλινίδιον, ου, τό *lůžko*, *lehátko*; *nosítka* (L 5,19-24) [2]

κλίωω (aor. ἐκλίωα, pf. κέκλικα, aor. pas. ἐκλίθην) 1. (tr.) *sklonit*, *naklonit*, *sehnout*; *složit* (hlavu); *zahnat na útek* (vojsko) 2. (intr.) *naklápěti se*, *sklápěti se*; *končit* [7]

κλισία, ας, ἡ *společnost / skupina* (u stolu / při jídle) (L 9,14) [1]

κλοπή, ης, ἡ *krádež* [2]

κλυδωνος, ωνος, ὁ *vlnobití*, *příboj* (τῆς θαλάσσης *moře*) [2]

κλυδωνίζομαι *býti zmítán vlnami* (1 přen.; Ef 4,14) [1]

Κλωπᾶς, ᾶ, ὁ *Klupas*, *Kleofás* (muž Marie, jedné z žen pod křížem: J 19,25) [1]

κνήθω *lechtaí*; (pas.) *nechati si lechtaí* (τῆν ἀκοήν *v uchu*: 2 Tm 4,3) [1]

κνίδος, ου, ἡ *Knidos* (οστρον u jilhozá-

padního pobřeží Malé Asie: Sk 27,7) [1]
κοδράντης, ου, ὁ (*quadrans* = římská měděná mince, ειντινῆ asu) *kvadrans*, *drobná mince* [2]

κοιλία, ας, ἡ *břicho*, *žaludek*; *lůno*, *život*; *nitro* || ἔκ κ. μητρός *od mateřského lůna*, 1j. *od narození* [22]

κοιμάομαι (aor. ἐκομήθην, pf. κεκοίμημαι) *spát*, *uspnout*; (přen.) *zemřít*, *zespnout* [18]

κοίμησις, εως, ἡ *spaní*, *spánek* || ἡ κ. τοῦ ὕπνου *přirozený / skutečný spánek* (J 11,13) [1]

κοινός, ἡ, ὄν 1. *společný* 2. *obyčejný*, *všední*, *světský*; *nečistý*, *poskvrněný* [14]

κοινῶω (aor. ἐκοίνωσα, pf. κεκοίνωκα, pas. κεκοίνωμαι) 1. *učiniti obecným / nečistým*, *poskvrnit*, *znesvětit* || κεκοινωμένος *nečistý*, *poskvrněný* 2. *prohlásiti za nečisté* [14]

κοινωνέω (aor. ἐκοινωνησα, pf. κεκοινωνήκα) 1. *mit podíl* (τινός / τινί *na čem*), *účastnit se*; *mit společně* (τινός *co*); *připojit se* (τινί *k čemu*), *ujmout se* (τινί *čeho*) 2. *přenechat podíl* (τινί *čemu* *na čem*), *dát účast*; *podporovat* [8]

κοινωνία, ας, ἡ 1. *společenství* 2. *úcast* *podíl* (τινός *na čem*) 3. *sdílení*, *odevzdání*, *ochota dělit se*; *sbírka* [19]

κοινωνικός, ἡ, ὄν *ochotný se dělit*, *šedřivý* (1 Tm 6,18) [1]

κοινωνός, ου, ὁ *úcastník*; *podílník*; *společník*, *druh* [10]

κοινῶς (adv.) *společně*; *v obecné řeči* (v.1 Mk 3,17) [0]

κοίτη, ης, ἡ 1. *lůžko*, *lože*, *postel* || εἰς τὴν κοίτην (L 11,7) *na lůžku* 2. *manželské lože*; *manželský život*; *počati*; *elověk potomek*; *pohlavní nezřízenost* [4]

κοιτών, ὠνος, ὁ *ložnice* || ὁ ἐπὶ τοῦ κοιτώνος (Sk 12,20) *komorník* [1]

κόκκινος, η, ον *nachově červený*, *nachový* *farlatový* [6]

κόκκος, ου, ὁ *zrno*, *jádro* || κ. σινάπεως *hořčičné zrno* | κ. σίτου *pšeničné zrno* [7]

κολάζω (aor. med. ἐκολασάμην) *poire-siat*; (med.) (*nechat*) *potrestiat* [2]

κολακεία, ας, ἡ *lichocení* (1 Te 2,5) [1]

κόλασις, εως, ἡ *potrestání, irsti; trápení* || εἰς κ. αἰώνιον *do věčným muk* [2]

κολαφίζω (aor. ἐκολάφισα) *udeřiti (přes-tí), bít; zneucit, potupit, ublížit* (τινά κο-μω) [5]

κολλάομαι (aor. ἐκολλήθην, fut. κολ-ληθήσομαι) *přilnout* (τινί k čemu), *při-držet se, přichytit se* (τινί čeho), *přirojit se* (τινί ke komu, čemu), *uchytit se* (τινί u koho), *přilepit se; spojit se* (sexuálně) (τινί s kým) [12]

κολλούριον, ου, τό *oční mast, mast na oči* (přen.: Zj 3,18) [1]

κολλυβιστής, οῦ, ὁ *peněžomětec* [3]

κολλύριον, ου, τό = κολλούριον

κολοβόω (aor. ἐκολόβωσα, pas. ἐκολο-βώθην) *zkrátit, zmenšit* [4]

Κολοσσαεύς, εως, ὁ *Kolosan* (v.l.: nad-pis Ko) [0]

Κολοσσαί, ὦν, αἱ *Kolo(ss)sy* (město ve Frýgii: Ko 1,2) [1]

κόλπος, ου, ὁ 1. *prsa, hrud; náruč; klín* (i přen.) 2. *zářiv* [6]

κολυμβάω *plavat* (Sk 27,43) [1]

κολυμβήθρα, ας, ἡ *rybník* [3]

κολωνία, ας, ἡ (*římská*) *kolonie, osídlení, osada* (jejíž obyvatelé měli zvláštní práva) (Sk 16,12) [1]

κομάω *mít/nosit dlouhé vlasy* (1 K 11,14,15) [2]

κόμη, ης, ἡ (*πρῆστονῆ*) *vlasy, účes* (s dlou-hými vlasy) (1 K 11,15) [1]

κομίζω (aor. ἐκόμισα, fut. med. κομίσο-μαι ἢ κομοῦμαι) 1. (akt.) *přinést* 2. (med.) *obdržet, dostat (zpět), získat, dosáhnout* (τι čeho) [10]

κομψότερον (adv.; komp.) *lépe* || κ. ἔχω *mám se lépe, daři se mi lépe* (J 4,52) [1]

κονιάω (pf. pas. κεκονίαμαι) *vybítit, obí-tit* || κεκονιαμένος *obílený* [2]

κονιορτός, οῦ, ὁ *prach* [5]

κοπάζω (aor. ἐκόπασα) *polevit, ustat, u-*

žit se, přestat [3]

κοπετός, ου, ὁ *naříkáni, nářek* (ἐπί τινι *nad kým*; Sk 8,2) [1]

κοπή, ης, ἡ *porážka, zabíjení, vybití* (Žd 7,1) [1]

κοπιάω (aor. ἐκοπίασα, pf. κεκοπίακα) 1. *upavit se, vyčerpat se* 2. *namáhat se* (εἰς τινα *pro koho*), *trápit se; pracovat* (*usilovně*) [23]

κόπος, ου, ὁ 1. *námaha, úsilí; obtíž* || κό-πον / κόπους *παρέχειν nepечат na ro-koji, trápit, obtěžovat* (τινί koho) 2. *prá-ce; služba* [18]

κοπρία, ας, ἡ *hnojště* (L 14,35) [1]

κόπριον, ου, ὁ *hnůj* (L 13,8) || κ. βάλλειν *hnojit* [1]

κόπρος, ου, ἡ *hnůj* (v.l. L 13,8) [0]

κόπτω (aor. ἔκοπα, fut. med. κόψομαι, aor. med. ἐκοπάμην) 1. (akt.) *sekat, ut-nout, useknout* 2. (med.) *truchlít, (truchli-vě) naříkat* (ἐπί τινι *nad kým*); (tr.) *opřakávat, naříkat* (τινά *nad kým*) [8]

κόραξ, ακος, ὁ *krkavec, havran* (pro žldy *nečistý pták*; L 12,24) [1]

κοράσιον, ου, τό *děvčátko, dívka* [8]

κορβᾶν, ὁ (neskl.; hebr.) *korban, dar* (pro *Boha*) (Mk 7,11) [1]

κορβανᾶς, ᾶ, ὁ *chrámový poklad* (Mt 27,6) [1]

Κόρε, ε (neskl.) *Kore* (vůdce povstání proti Mojžíšovi: Ju 11) [1]

κορέννυμι (pf. pas. κεκόρεσμαι, aor. pas. ἐκορέσθην) *nasytit; (pas.) nasytit se, být nasycen* (τινός čim) [2]

Κορίνθιος, ου, ὁ *Korintan, obyvatel Ko-rintu; křestan z Korintu* [2]

Κόρινθος, ου, ἡ *Korint* (hl. město pro-vincie Achája) [6]

Κορνήλιος, ου, ὁ *Kornélius* (římský set-ník v Césareji) [8]

κόρος, ου, ὁ (dutá míra) *kor* (asl 390 li-trů) (L 16,7) [1]

κοσμέω (aor. ἐκόσησα, pf. pas. κεκό-σημαι) 1. *upravit, připravit* 2. *vyzdobit, zkrášlit* (i přen.) 3. *stoužit k ozdobě/k*

cií, džlati česti (τι ζεμου) [10]
κοσμικός, ή, όν pozemský; světský [2]
κόσμιος, ον čestný, slušný, spořádaný (1 Tm 2,9; 3,2) [2]
κοσμίως (adv.) slušně, spořádaně (v.1. 1 Tm 2,9) [0]
κοσμοκράτωρ, ορος, ό vládce světa (Ef 6,12) [1]
κόσμος, ου, ό 1. šperk, ozdoba 2. svět, vesmír 3. země, (pozemský) svět 4. lidstvo, lidé || ό κόσμος όπισω αυτου απήλθεν (J 12,19) (celý) svět se dal za ním. všichni (lidé) za ním jdou 5. (hříšný) svět, proti-božská oblast 6. souhrn [186]
Κούαρτος, ου, ό Quartus, Kvartus (křesťan: Ř 16,23) [1]
κουμ (aram. „vstati“) *kum!* (Mk 5,41) [1]
κουστωδία, ας, ή (z lat. custodia) hlídka, stráž [3]
κουφίζω odlehčii (člun, loď; Sk 27,38) [1]
κόφινος, ου, ό (věšící) koš (není jlsté, zda věšící než spuvíc) [6]
κράβατος, ου, ό (přenosné) lůžko, lehátko; rohož, matrace; nosítka [11]
κράζω (fut. κράζω | κεκράξομαι, aor. έκραξα | [Sk 24,21] έέκκραξα, pf. κέκραγα) 1. křičei, volai (τινί na koho); řváá 2. provolávat, prohlašovat [55]
κραιπάλη, ης, ή opojení, opilost; hýřeni; kocovina (L 21,34) [1]
κρανίον, ου, τό lebka [4]
κράσπεδον, ου, τό 1. okraj, lem (šatů) 2. itáseň, šřapec [5]
κραταιόομαι (aor. έκραταιώθην) zesílit, sílat se (tělesně n. duchovně) silným [4]
κραταιός, ά, όν silný, zdatný; mocný (1 Pt 5,6) [1]
κράτew (fut. κρατήσω, aor. έκράτησα, pf. κεκράτηκα, pas. κσκρατήμαι, aor. pas. έκρατήθην) 1. uchopit, chytit (τινός / τινά, τι koho, co); zmocnit se (τινά koho); provést (τινός co), dosáhnout || δόξαντες της προθέσεως κεκρατηκέβαι (Sk 27,13) domnívali se, že svůj záměr mají v moci n. že jejich záměr

vyjde 2. držei, zadržei, podržei; neodpusit; uchovat, zachovat; držet se (τινά, τι koho, čeho) [47]
κράτιστος, η, ον (superl. k αγαθός) (věle)vážený, vznešený, slouvitný [4]
κράτος, ους, τό 1. síla, moc; vláda || κατά κράτος mocně 2. mocný čin [12]
κραυγάζω (fut. κραυγάσω, aor. έκραύγασα) volai, křičei; provolávat [9]
κραυγή, ης, ή křik, (hlasitě) volání; nářek; hlas [6]
κρέας, κρέατος η. κρέως, τό (nom./ak. pl. κρέα) maso [2]
κρείττων ι κρείσσων, ον, gen. ονος (komp. k αγαθός) lepší, znamenitější, cennější, významnější; užitečnější, výhodnější || (adv.) κρείττον ι κρείττον lépe | τό κρείττον užitek, prospěch [19]
κρεμάννυμι (přez. také κρεμάζω, med./pas. κρέμαμαι, aor. ακι. έκρέμασα, pas. έκρεμάσθην) 1. pověsit, zavěsit 2. (med./pas.) býi pověšen; viseti; záviseti (έν τινι na čem), spočívat (έν τινι v čem) || κρεμάμενος pověšený, visící [7]
κρημνός, ου, ό svah, úbočí; sráz [3]
Κρής, ητός, ό Kréta, obyvatel Kréty [2]
Κρήσκης, εντος, ό Crescens, Krescens (Pavlův průvodce: 2 Tm 4,10) [1]
Κρήτης, ης, ή Kréta (ostrov) [5]
κριθή, ης, ή ječmen (Zj 6,6) [1]
κριθήσομαι fut. pas. od κρίνω
κρίθινος, η, ον ječný (J 6,9.13) [2]
κρίμα, τος, τό 1. soud, soudní proces 2. rozhodnutí, usnesení; rozlišení 3. rozsudek 4. odsouzení, trest 5. úsudek, soud (člověka) [27]
κρίνη konj. přez. n. aor. 3. sg. od κρίνω
κρίνον, ου, τό krásná květina, lilie [2]
κρίνω (fut. κρινώ, aor. έκρινα, pf. κέκρικα, pf. pas. κέκριμαι, aor. pas. έκριθην, fut. pas. κριθήσομαι) 1. rozlišit, oddělit; rozhodnout 2. dát přednost (τι παρά τι čemu před čim) 3. usuzovat; rozhodnout se, pokládat (τινά πιστόν koho za věřícího) 4. soudit, odsoudit; vykonat (τό

κρίμα *rozsudek*) ἢ ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὁμῶν ἐξ αὐτῆς (Ζ) 18,20) *Büh vykonat váš rozsudek na něm (= městě)* 5. *posuzovat, kritizovat* 6. (med.) *soudit se* (ἐπί τινοσ πted kým) 7. (pas.) *hýi souzen; soudit se* (τινί s kým) [114]

κρίσις, εως, ἡ 1. *soud* (τοῦ κόσμου *nad světem*); (*soudní*) *jednání*; *soud* (= *soudní budova*) 2. *odsouzení, rozsudek; trest* 3. *právo, spravedlnost* [47]

Κρίσπος, ου, ὁ *Krispos, Krispus* (představený synagogy v Korintu; Sk 18,8; 1 K 1,14) [2]

κριτήριον, ου, τό 1. *soudní dvůr, soud* 2. (možná); (*soudní*) *případ* [3]

κριτής, ου, ὁ *soudce* [19]

κριτικός, ἡ, ὄν *schopný soudit* (τινός ko-ho/o kom, čem) (Ζδ 4,12) [1]

κρούω (αορ. ἔκρουσα) *tlouci, (za)klepat* (τὴν θύραν *na dveře*) [9]

κρούβηται inf. aor. pas. od κρούω

κρύπτη, ης, ἡ *skrýš, (temný) kou* (L 11,33) [1]

κρυπτός, ἡ, ὄν *skrýý, tajný* ἢ τὸ κρυπτόν *co je skrýé, skrýost; tajemství* ἢ ὁ κρυπτός τῆς καρδίας ἄνθρωπος (1 Pt 3,4) *skrýý člověk, tj. srdce n. skrýý čl., který se řídí srdcem* [17]

κρύπτω (αορ. ἔκρυψα, pf. pas. κέκρυμαι, aor. pas. ἐκρύβην, inf. κρούβηται) *skrýti, schovat, zakrýti, přikrýti; zatajit*; (se zvrátným zájm. n. v pas.) *skrýti se* ἢ κεκρυμένος *skrýý, tajný* [18]

κρυσταλλίζω *řřřřiti se jako křišťál, blýřiti se* (Ζ) 21,11) [1]

κρύσταλλος, ου, ὁ *křišťál; led* (Ζ) 4,6; 22,1) [2]

κρυφαίος, α, ον *skrýý* (Μτ 6,18bis) [2]

κρυφή (adv.) *tajně, potají* (Ef 5,12) [1]

κρύφιος, ία, ιον *tajný, skrýý* (v.l. Μτ 6,18) [0]

κτάομαι (fut. κτήσομαι, aor. ἐκτησάμην, pf. pas. κέκτημαι) *získat, opatřit si*; (v pf.) *vlastnit* ἢ τὸ ἑαυτοῦ σκευὸς κτᾶσθαι (1 Te 4,4) *získat si manželku n. věst*

manželský život n. ovládat své řělo [7]

κτῆμα, τος, τό 1. *majetek, vlasiniciví 2. pozemek* [4]

κτῆνος, ους, τό (pl.) *dobytek*; (sg.) *dobytce*, (chovné n. tažné) *zvíře* [4]

κτῆτωρ, ορος, ὁ *majitel, vlasiník* (Sk 4,34) [1]

κτίζω (αορ. ἔκτισα, pf. pas. ἔκτισμαι, aor. pas. ἐκτίσθην) (*řřřřiti, vyřřřřiti* ἢ ὁ κτίσας *ten, kdo řřřřil, tvůrce, Tvůrce*) [15]

κτίσις, εως, ἡ 1. *řřřření* (jako řinnost) 2. *řřřření, tvor, tvorřřivo* 3. *řád, usianovení, řřřření* [19]

κτίσμα, τος, τό *tvor, řřřřená věc* [4]

κτίστης, ου, ὁ *tvůrce; Tvůrce, řřřřitel* (1 Pt 4,19) [1]

κυβεία, ας, ἡ *hra v kostky*; (ποιοτ.) *podvodná hra, vychytralost, prořřnanost, podvod* (Ef 4,14) [1]

κυβέρνησις, εως, ἡ *řřřření, vedení* (dtuhých) (1 K 12,28) [1]

κυβερνήτης, ου, ὁ *kormidelník* [2]

κυκλεύω (αορ. ἐκύκλευσα) *obklopiti, obehnat, obkřřřiti* (Ζ) 20,9) [1]

κυκλόθεν 1. (adv.) *dokola, kolem, ze všech stran* 2. (předl. s gen.) *kolem* (Ζ) 4,3,4,8; v.l. Ζ) 5,11) [3]

κυκλώω (αορ. ἐκύκλωσα, pas. ἐκυκλώσθην) *obeřřiti; obřřouriti; obklopiti, obehnat; obkřřřiti* [4]

κύκλω 1. (adv.) *kolem, dokola* 2. (předl. s gen.) *kolem* [8]

κυλίω (αορ. pas. ἐκυλίσθην) *valiti*; (pas.) *valiti se, válet se* (Μκ 9,20) [1]

κυλισμός, οῦ, ὁ (vγγνᾶσένι *se*) (βορβόρου *v blátě*; 2 Pt 2,22) [1]

κυλλός, ἡ, ὄν *zmrzačený, zneřřořený* [4]

κῦμα, τος, τό (vodní) *vlna* [5]

κύμβαλον, ου, τό (hudební nástroj) *činel, puklice* (1 K 13,1) [1]

κύμινον, ου, τό *kmín* (Μτ 23,23) [1]

κυνάριον, ου, τό *psík*. (l bez význ. zdobnᾶřřilny:) *pes* [4]

Κύπριος, ου, ὁ *Κυρřan, obyvatel Kypru* ἢ ἄνηρ *K. Κυρřan* [3]

Κύπρος, ου, ἡ *Kypr* (οσιτρον ve Středo-
zemním moři) [5]
κύπτω (αορ. ἔκυψα) *sklonit se, sehnout se*
(κάτω [k zemí]) [2]
Κυρηναῖος, ου, ὁ *Kyreňan, obyvatel Ky-
reny* (města v severní Africe) [6]
Κυρήνη, ης, ἡ *Kyrene, Kyréné* (hl. město
severoafričké provincie) (Sk 2,10) [1]
Κυρήνιος, ου, ὁ *Quirinius, Kvirinius* (řim-
ský místodržitel v Sýrii: L 2,2) [1]
κυρία, ας, ἡ *paní* (1 přen.; 2 ž 1.5) [2]
κυριακός, ἡ, ὄν *pañící Pánu, Pánův, Pá-
ně* [2]
κυριεύω (fut. κυριεύσω, αορ. ἔκυρίευσα)
vládnouti, panovat (τινός nad kým, čím),
být pánem [7]
κύριος, ου, ὁ 1. *pán* (τοῦ σαββάτου *nad*
sobou); *vládc*; *velitel*; *majitel* || (vok.)
κύριοι *pánové!* 2. (ο Βοῦνι π. Κριστῷ)
Hospodin, Pán [717]
κυριότης, ητος, ἡ *panství, vláda*; (ο an-
dělech) *panstvo* [4]

κυρώω (αορ. ἐκύρωσα, pf. pas. κεκύρω-
μαι) 1. *rouznout, prohlásit za platné* 2. *roz-
hodnout se* (τι προσ), *uplatňovat* [2]
κύων, κυνός, ὁ (dai. pl. κυσί) *pes* (ve vl.
sm. i jako nadávka) [5]
κῶλον, ου, τό (pův. „úd“) *prtinola* (Žd
3,17) [1]
κωλύω (αορ. ἐκόλυσα, pas. ἐκωλύθην)
zabránit (τινά τινος komu v čem; τὸ
λαλήσαι γλώσσαις *mluvení jazyky*), *za-
mezit*; *zakázat*; *překážet*; *odepřít* (τι ἀπὸ
τινος eo komu) [23]
κώμη, ης, ἡ *vesnice, městys, městečko* [27]
κωμόπολις, εως, ἡ *městečko, městys* (Mk
1,38) [1]
κῶμος, ου, ὁ *pitka, hýření* [3]
κώνωψ, ωπος, ὁ *komár* (Mt 23,24) [1]
Κῶς, Κῶ, ἡ (ak. Κῶ) *Kós* (οσιτρον
v Egejském moři: Sk 21,1) [1]
Κωσάμ, ὁ (neskl.) *Kosan, Kósam* (v Ježí-
šově rodokmenu: L 3,28) [1]
κωφός, ἡ, ὄν 1. *hluchý* 2. *němý* [14]

Λ λ

·λαβεῖν inf. aor. od λαμβάνω
·λαβών part. aor. od λαμβάνω
·λάβοι opt. aor. 3. sg. od λαμβάνω
λαγχάνω (αορ. ἔλαχον, part. λαχών) 1.
přijmouti, dostat, obdržet 2. *být vylosován,*
být určen losem 3. *losovat, meiat los* (περὶ
τινος oě) [4]
Λάζαρος, ου, ὁ *Lazar* (1. Ježíšův přítel,
bratr Marie a Marty; 2. žebrák z rod-
bensiví: L 16,20-25) [15]
·λαθεῖν inf. aor. od λανθάνω

λάθρα (adv.) *tajně, skrytě* [4]
λαῖλαψ, απος, ἡ *bouře, vichřice, smršť* ||
λ. ἀνέμου *větrná smršť* / *bouře* [3]
λακάω π. **λακέω** (αορ. ἐλάκησα) *ruk-
nout, prasknout* (Sk 1,18) [1]
λακτίζω (αορ. ἐλάκτισα) (ο vzdorném
zvířeti; i přen.) *kopat* (Sk 26,14) [1]
λαλέω (fut. λαλήσω, αορ. ἐλάλησα, pf.
λελάληκα, pas. λελάλημαι, fut. pas. λα-
ληθήσομαι) 1. *mluvit* (τινί / *πρός* τινα π.
μετά τινος s kým, ke komu), *hovět, ro-*

vidat; vydávat zvuky 2. (tr.) říci; přednést, proslovit; sdělit, zvěstovat, hlásat; slíbiti 3. (pas.) být řečen / vyprávěn; říkat se, vyprávět se || ὁ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται (Mk 14,9) bude se ... vyprávěti o tom, co vykonala [296]

λαλιά, ἄς, ἡ *řeč: mluva, způsob řeči [3]*

λαμά v.l. místo λεμά [0]

λαμβάνω (fut. λή(μ)νομαι, aor. ἔλαβον, Inf. λαβεῖν, part. λαβών, opt. 3. sg. λάβοι, pf. εἴληφα, pas. εἴλημμαι, 3. sg. εἴληπται, aor. pas. ἐλήμφθη) 1. *brát (si), vzít (si): chytit; zmocti se (ti čeho) || (časlo jen jako funkční sl., např.:) kráista λ. býi odsouzen / potrestán | ὑπόμνησιν λ. vzpomínat si | ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας (L 5,26) všechny pojat úžas 2. přijmout, dostat; získat [258]*

Λάμεχ, ὁ (neskl.) *Lámec (otec Noemův v Ježíšově rodokmenu: L 3,36) [1]*

λαμπάς, ἄδος, ἡ 1. *pochodeň 2. lampá, svítilna [9]*

λαμπρός, ἄ, ὄν *zářivý, lesklý, světlý, iřpytivý; skvělý, nádherný [9]*

λαμπρότης, ητος, ἡ *lesk, iřpyt, jas (Sk 26,13) [1]*

λαμπρῶς (adv.) *nádherně, skvěle, velkolepě (L 16,19) [1]*

λάμπω (fut. λάμψω, aor. ἔλαμψα) (za)zářit, svítit; *nechat zářít (i přen.) [7]*

λανθάνω (aor. ἔλαθον, Inf. λαθεῖν) 1. *býi skrytý, býi neznámý; uníknouti (tí tiva co komu) || ἔν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς (2 Pt 3,8) isto jediné však ať vám neunikne n. isto jediné však nesmíte přehlédnouti 2. býi v nevědomosti, nevěděti || ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους (Žd 13,2) někteří přijali jako hosty anděly, aniž to věděli [6]*

λαξευτός, ἡ, ὄν *vylesaný ve skále (Hrob: L 23,53) [1]*

Λαοδίκεια, ἄς, ἡ *Laodikeia, Laodicea (město ve Frýgii na řece Lykos) [6]*

Λαοδικεύς, ἑως, ὁ *Laodicean, obyvatel Laodiceje (Ko 4,16) [1]*

λαός, οῦ, ὁ *lid; lidé, zástup, dav; národ; (Boží) lid || οὖν ... λαοῖς Ἰσραὴλ (Sk 4,27) s izraelským lidem n. lidmi z Izraele [142]*

λάρυγγς, γγος, ὁ *hrdlo (Ř 3,13) [1]*

Λασαία, ἄς, ἡ *Lasaia (město na Kréte: Sk 27,8) [1]*

λατομέω (aor. ἔλατόμησα, pf. pas. λελατόμημαι) *vytesat (v kameni, ve skále apod.) [2]*

λατρεία, ἄς, ἡ *bohoslužba, bohoslužba [5]*

λατρεύω (fut. λατρεύσω, aor. ἐλάτρευσα) *sloužít (θεῷ Bohu); (i abs.:) sloužiti Bohu, konat bohoslužbu [21]*

λάχανον, ου, τό *zelenina, zahradní rostlina [4]*

·λάχω konj. aor. od λαγχάνω

·λαχών part. aor. od λαγχάνω

Λεββαῖος, ου, ὁ *Lebeus (v.l. Mt 10,3; Mk 3,18) [0]*

Λεββεβαῖος, ου, ὁ *viz předch. (v.l. Mt 10,3) [0]*

λεγιών, ὄνος, ἡ *legie, pluk [4]*

λέγω (fut. ἔρω, aor. εἶπον n. εἶπα, Inf. εἰπεῖν, pf. εἶρηκα, plpf. εἰρήκειν, pf. pas. εἶρημαι, aor. pas. ἔρρεθην, part. ἔρθεεις) 1. *říci (tíni / k němu, o kom), psát || τὸ ῥηθέν n. τὸ εἰρημένον co bylo řečeno, výrok 2. tvrdit; myslet, mínit 3. odpovědět 4. zepíati se 5. přikázat 6. vyprávěti 7. pojmenovat, nazvat || ὁ λεγόμενος ζναπύ, nazývaný 8. přeložit || λέγεται znamená, překládá se [2353]*

λεῖμμα, τος, τό *zbytek (Ř 11,5) [1]*

λεῖτος, ἄ, ὄν *rovný, hladký (L 3,5) [1]*

λείπω (aor. ἔλιπον i ἔλειψα) 1. *chybět, scházet || τὰ λείποντα io, co schází 2. (pas.) zaostávat (být tiva v čem), mít nedostatek (tinvós v čem, čeho), pořebovat (tinvós co) [6]*

λειτουργέω (aor. ἐλειτούργησα) *vykonávat službu, sloužiti, konat bohoslužbu [3]*

λειτουργία, ἄς, ἡ *služba, bohoslužba [6]*

λειτουργικός, ἡ, ὄν *sloužící, služebný*

(Žd 1,14) [1]
 λειτουργός, οὔ, ὁ *služebník* (Boží), *kněz*;
popisník [5]
 λέιχω *líxai* (v.l. L 16,21) [0]
 Λέκτρα, ας, ἡ *Lektira* (Onezlsforona
 žena: v.l. 2 Tm 4,19) [0]
 λεμα, λεμά (aram. „proč?“) *lema* [2]
 λέντιον, ου, τό (z lat. *limeum*) *Iněné plát-
 no, zástěra* (J 13,4,5) [2]
 λεπίς, ίδος, ἡ *slupka, šupina* (Sk 9,18) [1]
 λέπρα, ας, ἡ *malomocensiní* (ale *paitné*
 v širším sm. o kožních chorobách) [4]
 λεπρός, ά, ὄν *malomocný* || ὁ λ. *malo-
 mocný* (έλονέκ) [9]
 λεπτόν, ου, τό *drobná mince, haléf* [3]
 Λευί, ὁ (neskl.) *Leví* (syn patriarchy Já-
 koba: Žd 7,5,9) [2]
 Λευ(ε)ί n. Λευίς, ὁ (ak. (ε)ίv) *Levi* (čas-
 tější židovské jméno) [6]
 Λευίτης, ου, ὁ *levita* [3]
 Λευιτικός, ἡ, ὄν *levitský* (Žd 7,11) [1]
 λευκαίνω (aor. έλεόκανα, Inf. λευκά-
 ναι) *vyběliti, vyběliti* [2]
 λευκοβύσσινος, η, ον (*jsoucí*) z *jemného
 bílého plátna* (v.l. Zj 19,14) [0]
 λευκός, ἡ, ὄν *bílý; bělosiný; lesklý, zářivý,
 iřpyiný* [25]
 λέων, οντος, ὁ *lev* (l pfen.) [9]
 λήθη, ης, ἡ *zapomenutí* || λήθηv λαβεῖv
 τινός *zapomenouti nač* (2 Pt 1,9) [1]
 λήμψις, εως, ἡ *přijem* (Fr 4,15) [1]
 λή(μ)φομαι fut. od λαμβάνω
 ληνός, ου, ὁ *lis* (na víno) [5]
 λῆρος, ου, ὁ *ponídání, prázdné řeči, žvást*
 (L 24,11) [1]
 ληστής, ου, ὁ *lupič, bandita; zločinec* [15]
 λῆψις = λήμψις
 λίαν (adv.; většinou v postpozici) *velmi,
 velice; zcela* || λ. έκ περισσοῦ *úplně* [12]
 λίβα ak. sg. od λίv
 λίβανος, ου, ὁ *kadidlo* [2]
 λιβανωτός, ου, ὁ *kadidelnice, nádoba
 s kadidlem* (Zj 8,3,5) [2]
 Λιβερτινός, ου, ὁ (z lat. *libertinus*) *liber-
 tinec, propuštěnec* (přislušník skupiny

židů v Jeruzalémě: Sk 6,9) [1]
 Λιβύη, ης, ἡ *Libye* (území v severní
 Africe: Sk 2,10) [1]
 λιθάζω (aor. έλιθασα, pas. έλιθάσθηv)
kamenovai [9]
 λίθινος, η, ον *kamenný* [3]
 λιθοβολέω (aor. έλιθοβόλησα, fut. pas.
 λιθοβοληθήσομαι) *házet kameny, kame-
 novai* [7]
 λίθος, ου, ὁ *kámen* (i pfen.); *drahý kámen,
 drahokam* [59]
 λιθόστρωτον, ου, τό *díždění, diažba,
 mozaika* (J 19,13: možně chárai i jako
 adj. λιθόστρωτος, ον) [1]
 λικμάω (fut. λικηήσω) *rozdrtit, roztlouci,
 rozmačkat* [2]
 λιμήν, ένος, ὁ *přístav* (Sk 27,8,12bis) [3]
 λίμνη, ης, ἡ 1. *jezero* 2. *močál* [11]
 λιμός, ου, ὁ 1 ἡ *hlad; hladomor* || λιμοί
 καὶ λοιμοί *hlad a mor* [12]
 λίνον, ου, τό 1. *knoi* 2. *Iněné plátno; Iněný
 žai* [2]
 Λίνος, ου, ὁ *Linus* (nezpámy křesfan: 2
 Tm 4,21; podle tradice nástupce apo-
 štola Petra v Římě) [1]
 λιπαρός, ά, ὄν *drahocenný* (Zj 18,14) [1]
 λίτρα, ας, ἡ *libra* (váhová jednotka: asi
 328 g) (J 12,3; 19,39) [2]
 λίψι, λιβός, ὁ (ak. λίβα) *jihozápad* (Sk
 27,12) [1]
 λογεία, ας, ἡ *sbirka* (1 K 16,1,2) [2]
 λογιζομαι (aor. έλογισάμην, pas. έλογί-
 σθηv, fut. pas. λογισθήσομαι) 1. *počítai,
 sročítai; připočítai* (μετά τινος ke ko-
 mu; εἰς τι jako co, k čemu), *započítai*
 (τί τινι co komu) || μετά άνόμων *έλογί-
 σθη* (L 22,37) *byl připočítán k zločincům*
 2. *rokládai, rovažovai* (εἰς τι zač, tivá
 ὡς τινα koho za koho), *hodnotií* (εἰς τι
 jako co) || *λογίζεσθε* *εαυτοῦς* *εἶναι νε-
 κρούς* (Ř 6,11) *rovažujte se za mrtvé* 3.
zvažovai; uvažovai, přemýšlet; zamýšlet 4.
domnívat se (+ ak. s Inf., ὅτι že), *myslet,
 mít za to* [40]
 λογικός, ἡ, ὄν 1. *promyšlený, rozumný;*

duševní 2. *duchovní; pravý* [2]
λόγιον, ου, τό (v NZ jen pl. λόγια) *výrok, slovo* [4]
λόγιος, ία, ιον *výmluvný, učení, vzdělaný* (Sk 18,24) [1]
λογισμός, οῦ, ὁ *uvažování, myšlenka; zá-
 měr, nápad* [2]
λογομαχέω *vésti slovní potyčky, přítí se* (2 Tm 2,14) [1]
λογομαχία, ας, ἡ *slovní přehládka* (1 Tm 6,4) [1]
λόγος, ου, ὁ 1. *slovo* || διὰ λόγου *ústně* | *můn* *εἶπε* *λόγῳ* (Mt 8,8) *řekni jen slovo* (sr. 1 významy pod 2.) 2. („slovo“ jako:) *výrok; řeč; kázání; příkaz, pří-
 kázání; prorocní; vyprávění; znění; kniha, dílo; pověst* (περὶ τινος *o kom*); *otázka; předmět* (*honoru*), *záležitost, věc; sístnost, obvinění, případ* || πᾶς ὃς ἔρεῖ λόγον εἰς τὸν οὐδὲν τοῦ ἀνθρώπου (L 12,10) *každému, kdo řekne slovo/něco proti Synu člověka* 3. *účet, počít; účtování; poměr, vztah* | δοῦναι *n. ἀποδοῦναι* (τὸν) *λόγον* *vydati počít* (τινός *n. περί τινος* *z čeho*) 4. *důvod, příčina* || κατὰ λόγον *odůvodněně, právnem* | τίμι λόγῳ; *proč?* 5. *Slovo, Logos* [1], v rozděšší terminologii: *druhá božská osoba* [330]
λόγχη, ης, ἡ *κοπή* (J 19,34) [1]
λοιδορία (aor. ἐλοιδορήσα) *urážei, urpít, hanobit; osopit se* (τινά *na koho*) [4]
λοιδορία, ας, ἡ *padávka, urážka, pomí-
 va; tupení, roupa* [3]
λοιδορός, ου, ὁ *pomlouvač, rouhač* (1 K 5,11; 6,10) [2]
λοιμός, οῦ, ὁ *mor. (nakažlivá) nemoc* (i přen.); (ὁ ἐλονέκυ; *škádce*) [2]
λοιπός, ἡ, ὄν *zbývající, zbylý; jiný, dru-
 hý; (v pl.) ostatní* || (jako adv.) (τὸ) *λοι-
 πὸν οἰσιπῆ; nadále, napříšit; proto* | τοῦ *λοιποῦ* *nadále, pro budoucnost, konečně, posléze* [55]
Λουκάς, ᾱ, ὁ *Lukās* (Pavilůn spolupra-
 covník) [3]
Λούκιος, ου, ὁ *Lukios, Lucius* (I. L. z Ky-

rény; Sk 13,1; 2. *neznámý křesťan*; Ř 16,21) [2]
λουτρὸν, οῦ, τό *koupeľ* (i přen.) [2]
λούω (aor. ἔλουσα, pf. pas. λέλουμαι i λέλουμαι) 1. (ο)μύτ, (ν)γκουραι (i přen.) || ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν (Sk 16,33) *vytřel rány* (od krve) 2. (med.) *koupat se, umýt se* [si 5]
Λύδδα, ας, ἡ (ak. Λύδδα) *Lydda* (město na cestě z Joppe do Jeruzaléma; Sk 9,32.35.38) [3]
Λυδία, ας, ἡ *Lýdie, Lydie* (obchodnice s nachovými látkami; Sk 16,14.40) [2]
Λυκαονία, ας, ἡ *Lykaonie* (území uprostřed Malé Asie; Sk 14,6) [1]
Λυκαονιστί (adv.) *lykaonsky* (místní dialekt; Sk 14,11) [1]
Λυκία, ας, ἡ *Lykie, Lycie* (pobřeží území Malé Asie; Sk 27,5) [1]
λύκος, ου, ὁ *vík* (i přen.) [6]
λυμαίνομαι *ničit, rustožit* (Sk 8,3) [1]
λυπέω (aor. ἐλύπησα, pf. λελύπηκα, aor. pas. ἐλυπήθη) 1. (akt.) *zarmoutit* 2. (pas.) *být zarmoucen, zarmoutit se, zsmutnět, posmutnět* || (přez.) *λυπεῖσθαι* *být smutný* | (aor.) *λυπήθη* *státi se smutným, zesmutnět* [26]
λύπη, ης, ἡ *zármutek, smutek; soužení* || *λύπη* *ἐπὶ λύπη* (Fr 2,27) *zármutek na zármutek* [16]
Λυσανίας, ου, ὁ *Lysaniás, Lyzaniás* (tetarcha Abilény; L 3,1) [1]
Λυσίας, ου, ὁ *Lysias* (velliel; Sk 23,26; 24,22) [2]
λύσις, εως, ἡ *odloučení; (v manželství) rozvod, rozluka* (1 K 7,27) [1]
λυσιτελέω *prospívati* || (neos.) *λυσιτελεῖ* *prospívá, je užitečné, je lepší* (L 17,2) [1]
Λύστρα, ἡ *n. τά* (dat. Λύστροις, ak. Λύστρα *n. Λύστρα*) *Lystra* (město v Lykaonii) [6]
λύτρον, ου, τό *výkupné* [2]
λυτρόομαι (aor. ἐλυτρώσάμην, pas. ἐλυτρώθη) *vykoupiť* (ἀπό/ἐκ *τινος* *z čeho*); *osvobodit, zachránit* [3]

λύτρωσις, εως, ἢ *vykoupení; osvobození*

∥ ποιέω λύτρωσιν = λυτρόομαι [3]

λυτρωτής, οὔ, ὁ *vykupitel, zachránce* (Sk 7,35) [1]

λυχνία, ας, ἢ *svíceň; podstavec* (pro lampu) [12]

λύχνος, ου, ὁ *lampa, svítilna* (1 p řen.) [14]

λύω (aor. ἔλυσα, p ř. pas. λέλυμαι, aor. pas. ἔλύθην, fut. pas. λυθήσομαι) 1.

uvolnit, rozvázat, odvázat (1 p řen.) 2. *osvobodit, propustit* 3. *zrušit* (ἐντολὴν πρὶκάζάνι); *zničit, zbořit* (1 p řen.) 4. (pas.) (o shromáždění) *rozpustit se, rozejít se; bortit se* [42]

Λωίς, ἴδος, ἢ *Lois* (Timotejeva babička: 2 Tm 1,5) [1]

Λῶτ, ὁ (neskl.) *Lot* (Abrahámův synovec, p říklad spravedlivého) [4]

Μ μ

μ' (éislíce:) 40 (v.l. Sk 10,41) [0]

Μάαθ, ὁ. (neskl.) *Mahai* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,26) [1]

Μαγαδάν, ἢ (neskl.) *Magadan* (místo u Genezaretského jezera: Mt 15,39) [1]

Μαγδαλά, ἢ (neskl.) *Magdala* (v.l. Mt 15,39) [0]

Μαγδαληνή, ἡς, ἢ *Magdaléská, Magdalena*, z *Magdaly* (přínlastek Marie, pocházející zřejmě z Magdaly u Genezaretského jezera) [12]

Μαγεδάλ viz Μαγδαλά

μαγεία, ας, ἢ *čarodějství, kouzelnictví*; (pl.) *kouzla, čáry* (Sk 8,11) [1]

μαγεύω *provádět kouzla* (Sk 8,9) [1]

μάγος, ου, ὁ 1. *mág, mudrc, (perský) astrolog* 2. *kouzelník* [6]

Μαγώγ, ὁ (neskl.) *Magóg* (jméno národa nepřátelského Bohu: Zj 20,8) [1]

Μαδιάν, ὁ (neskl.) *Midjan, Madian* (arabský národ: Sk 7,29) [1]

μαζός, οὔ, ὁ *první bradavka* (u muže); (pl.) *mužská hrud* (v.l. Zj 1,13) [0]

μαθεῖν Inf. aor. od μανθάνω

μαθητεύω (aor. ἐμαθήτευσα, pas. ἐμαθητεύθην) 1. *být učedníkem* (tinví kořo) 2. (tr.) *získat za učedníka, učinit učedníkem* 3. (pas.) *stát se učedníkem* (tinví kořo čeho); *být vyučen* (tinví v čem) [4]

μαθητής, οὔ, ὁ 1. *učedník, žák* 2. *následovník* (Krista); *křesťan* [261]

μαθήτρια, ας, ἢ *učednice; křesťanka* (Sk 9,36) [1]

Μαθαῖος (1 Matθ-), ου, ὁ *Matouš* (jeden z apoštolů) [5]

Μαθαῖτ, ὁ (neskl.) *Mathai* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,24,29) [2]

Μαθθίας, ου, ὁ *Matěj, Mathias* (zvolený místo Jidáše: Sk 1,23,26) [2]

Μαθουσαλά, ὁ (neskl.) *Meuzalém, Matusalem* (děd Noemův v Ježíšově rodokmenu: L 3,37) [1]

μαίνομαι *šítet, být šílený / pomatený / blázen / bez rozumu* [5]

μακαρίζω (fut. μακαριῶ) *blahoslavit, velebit* [2]

μακάριος, α, ον (komp. μακαριώτερος; *šťastný, blahoslavený, blažený*) [50]

μακαρισμός, οὔ, ὁ *blahoslavenství* || λέγειν τὸν μακαρισμὸν τινος *prohlašouai za štastného / blahoslaviti (koho)* [3]

Μακεδονία, ας, ἡ *Makedonie* (řimská provincie v severní části Řecka) [22]

Μακεδών, ὄνος, ὁ *Makedonec, Makedonian* [5]

μάκελλον, ου, τό (*masný trh, masná tržnice*) (1 K 10,25) [1]

μακράν (adv.) *daleko* (na otázku kde? i kam?) || οἱ εἰς μακράν (sc. *δόξόν*) *ti, kteří jsou daleko* [10]

μακρόθεν (adv.) *z dáli, z dálky, z daleka* || ἀπὸ μακρόθεν *z daleka* [14]

μακροθυμέω (aor. ἐμακροθύμησα) *býti trpělivý, vyčkávat, čekat; býti shovlivavý, mít trpělivost* (ἐπί τινι s kým); *dávati si na čas* (ἐπί τινι u koho), *nechat čekat* (ἐπί τινι koho) [10]

μακροθυμία, ας, ἡ 1. *trpělivost, vytrvalost* 2. *shovlivavost, velikodušnost* [14]

μακροθύμως (adv.) *trpělivě, klidně* (Sk 26,3) [1]

μακρός, ἄ, ὄν 1. *dlouhý* || μακρά (adv.) *díouho* 2. *vzdálený, daleký* [4]

μακροχρόνιος, ον *dlouhověký, žijící dlouho* (Ef 6,3) [1]

μαλακία, ας, ἡ *slabost, choroba, nemoc* (Mt 4,23; 9,35; 10,1) [3]

μαλακός, ἑ, ὄν 1. (o věcech) *měkký; jemný* 2. (člověk) *změkčilý; (pasivně) homosexuální* (tak asl 1 K 6,9) [4]

Μαλεεήλ, ὁ (neskl.) *Maleel, -lél* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,37) [1]

μάλιστα (adv.; superl. od adv. μάλα, které se v NZ nevyskytuje) *nejvíce; především, nejspíše, zvláště, hlavně* [12]

μᾶλλον (adv.; komp. od μάλα) 1. *více; raději* || πολλῶ μ. *mněhem více* | πόσω μ. *čím více / spíše* 2. *spíše; namísto toho* 3. (s kompar.) *čím (perisσότερον více)* || μ. δὲ *ale spíše, přesněji řečeno* | (pleonasticky) πολλῶ μ. *κρείττοσιν mnohem lepší* [81]

Μάλχος, ου, ὁ *Malchos, Malchus* (vele-

knězův sluha: J 18,10) [1]

μάμμη, ης, ἡ (pův. „máma“) *babička* (2 Tm 1,5) [1]

μαμωνᾶς, ᾶ, ὁ (dat. -ᾶ) *vlastnictví, majetek, mamon* [4]

Μαναήν, ὁ (neskl.) *Manahen, Manahem* (jeden z proroků učitelů v Antiochii: Sk 13,1) [1]

Μανασσῆς, ῆ, ὁ (ak. -ῆ) *Manasse* (J. v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,10b1s; 2. jeden z Izraelských kmenů: Sk 7,6) [3]

μανθάω (aor. ἔμαθον, inf. μαθεῖν, pf. μεμάθηκα) 1. *učit se, naučit se* (τι čemu, co); *poučít se* (ἐν τινι na kom) 2. *dozvědět se* 3. *osvojit si, navyknout si* || ἀργαῖ μανθάουσι (1 Tm 5,13; vlož asl εἶναι) *navykají si zahálet* [25]

μανία, ας, ἡ *šilensví* (Sk 26,24) [1]

μάννα, τό (neskl.; z hebr., ale možná ovlivněno řeckým ἡ μάννα „zrnko“) *mana, nebeský pokrm* [4]

μαντεύομαι *věštiti, předpovídat, prorokovat* (Sk 16,16) [1]

μαραίνομαι (fut. μαρανθήσομαι) *uvadnout, zahynout, zmizet* (Jk 1,11) [1]

μαράνα θά (aram. „[náš] Pane, přijď!“) *maranatha, přijď, Pane!*; (jtné dělení a chápaní: μαράν αθά = *náš Pán přijel!*) (1 K 16,22) [1]

μαργαρίτης, ου, ὁ *perla* (i přen.) [9]

Μάρθα, ας, ἡ *Marta* (sestra Marilna [L 10,38nn.] a Lazarova [J 11,lnn.]) [13]

Μαρία, ας, ἡ 1 **Μαριάμ**, ἡ (neskl.) *Maria* (1. matka Ježíšova; 2. M. Magdalena; 3. sestra Marty a Lazara; 4. matka Jana Marka: Sk 12,12; 5. Marie Kleofášova: J 19,25; 6. matka Jakubova a Josesova: Mk 15,40; 7. křesťanka v Římě: Ř 16,6) [27 a 27]

Μάρκος, ου, ὁ *Marek* (Jan M., spolupracovník ap. Pavla i Petra) [8]

μάρμαρος, ου, ὁ *mramor* (Zj 18,12) [1]

μαρτυρέω (fut. μαρτυρήσω, aor. ἔμαρτύρησα, pf. μεμαρτύρηκα, pas. μεμαρτύρημαι, aor. pas. ἔμαρτυρήθην) 1. (akt.)

svědčit, být svědkem; dosvědčit, vydat svědectví, poivrđit; dáti (dobré) vysvědčení, přisvědčit (τινί komu) || μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς (Mt 23,31) *dosvědčujete si* (tj. proti sobě), *sami poivrzuje* 2. (pas.) *být dosvědčen; dostati (dobré) vysvědčení n. uznání, býti doporučen* [76]

μαρτυρία, ας, ἡ *svědectví, dosvědčení; vysvědčení, dobrá pověst* [37]

μαρτύριον, ου, τό *svědectví; důkaz* || ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου *stánek svědectví / smíouvy* [19]

μαρτύρομαι (αορ. ἐμαρτύραμην) 1. *vydat svědectví, dosvědčiti; slavnostně prohlásiti, ujistiti* (τινί koho) 2. *zapřisáhati, snažně žádat* [5]

μάρτυς, μάρτυρος, ὁ (dat. pl. μάρτυσιν) 1. *svědek* (πρός τινα před kým) 2. *svědek krve, mučedník* [35]

μασάομαι *kousat, hryzat* || ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν (Zj 16,10) *kousali se do jazyka* [1]

μασθός = μαστός

μαστιγῶν (fut. μαστιγῶσω, αορ. ἐμαστιγῶσα) *bičovat, mrskat, šlehat; (přen.) trestat* [7]

μαστίζω *bičovat* (Sk 22,25) [1]

μάστιξ, ἰγος, ἡ 1. *bič; (pl.) bičovník* 2. (přen. o nemocí) *mele, neduh, utrpení* [6]

μαστός, οὔ, ὁ *prsní bradavka, prs, prso; (pl.) hrud, prsa* [3]

ματαιολογία, ας, ἡ *prázdné mlouení, planá řeč* (1 Tm 1,6) [1]

ματαιολόγος, ου, ὁ *mluvka, žvanil* (Tt 1,10) [1]

ματαιόομαι (αορ. ἐματαιώθην) *projevit se jako marný, být k ničemu, ukázat se jako pošeitý* (Ř 1,21) [1]

μάταιος, αῖα, ον *marný, prázdný, zbytečný* [6]

ματαιότης, ητος, ἡ *marnost, pomíjivost, zbytečnost* [3]

μάτην (adv.) *zbytečně, nadarmo* [2]

Μαθ- viz také Μαθθ-

Μαθάν, ὁ (neskl.) *Mat(t)an* (v Ježíšově

rodokmenu: Mt 1,15bis) [2]

Ματταθά, ὁ (neskl.) *Matatha, Matath* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,31) [1]

Ματταθίας, ου, ὁ *Matatíáf, Matathias* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,25,26) [2]

μάχαιρα, ης, ἡ 1. *meč* (πὺν. malý, ale i bez tohoto význam.) 2. (přen.) *válka; zabití; moc potrestat, potrestání* || τὴν μ. φορεῖν *nositi meč, mít trestní pravomoc* [29]

μάχη, ης, ἡ *boj; spor, hádka* || μ. νομικαὶ σπορυ / *hádky o zákon* [4]

μάχομαι *bojovat; přít se, být ve sporu* (πρός τινα s kým) [4]

μεγαλαυχέω *vychloubať se* (v.1. Jk 3,5) [0]

μεγαλεῖτον, ου, τό *dobrodíni, veliký čin, mocný skutek* (Sk 2,11) [1]

μεγαλειότης, ητος, ἡ *velkolepost, vznešenost, sláva* [3]

μεγαλοπρεπής, ἑς *vznešený, velkolepý* (2 Pt 1,17) [1]

μεγαλύνω (αορ. ἐμεγάλυνα, pas. ἐμεγαλύθη) 1. *zvětšovat* || μ. τὸ ἔλεος *prokázat velké milosrdenství* (μετά τινος komu) 2. *velebít, vynýžovat* 3. (pas.) *býti ostavenán; vzrůst, zvětšit se* [8]

μεγάλως (adv.) *velice, velmi* (Fr 4,10) [1]

μεγαλωσύνη, ης, ἡ *vznešenost, velkolepost, velebnost* [3]

μέγας, μεγάλη, μέγα (komp. μείζων i μειζότερος, superl. μέγιστος) *velký; obrovský, značný; dospělý; významný; velkolepý, podivuhodný; vychloubačný, nabubřelý* || ὁ μείζων ὄμων *největší z vás* | οἱ μεγάλοι (Mt 20,25) *mocní, panovníci* | οὐ μέγα οὖν (2 K 11,15) *není tedy nic zvláštního* [243]

μέγεθος, ους, τό *velikost* (Ef 1,19) [1]

μεγιστάν, ἄνος, ὁ *významná osoba, hodnostář* (hl. v pl.) [3]

μέγιστος, η, ον *superl. od μέγας*

μεθερμηνεύω *překládat, tlumočit* || ὁ ἔστιν μεθερμηνευόμενον *což* (v *překlada*) *znamená* [8]

μέθη, ης, ἡ *opilost; (i v pl.) pitka* [3]

μεθιστάνω viz násl.

μεθίστημι ἢ **μεθιστάνω** (αορ. μετέστησα, παρτ. μεταστήσας, αορ. πασ. μεταστάθην, κοπ. μετασταθῶ) 1. *přemístii, přeněsti* (1 přen.) 2. *odstraniti, zbaniti* (ἐκ τῆς οἰκονομίας *σπάνεονσίνι*) 3. *sněsti, přivěsti k odporu* [5]

μεθοδεία, ας, ἡ *prohnanost: lesti, lstivost:* (pl.) *násirahy* (Ef 4,14; 6,11) [2]

μεθόριον, ου, τό *hranice, hraniční území* (v.l. Mk 7,24) [0]

μεθύσκομαι (αορ. ἐμεθύσθην, σοῦζ. πέκι. spoj. s μεθύω) *opit se* (τινί. n. ἕκ τινος ἕτιμ) [5]

μέθυσος, ου, ὁ *opilec, pijan* (1 K 5,11; 6,10) [2]

μεθύω (jen. prez. a Impf., πέκι. vřak sem ročítaj. i tvary αορ. ἐμεθύσθην) *být podnapilý, být oprozpený* [5]

μειγ- viz **μιγ-**

μειζότερος, α, ον var. **κομπ.** ὁδ. μέγας **μείζων**, **μῆζον** (gen. μείζονος, ak. μείζω, μῆζον) **κομπ.** ὁδ. μέγας

μείναι, **μείνον** inf. a Imp. αορ. ὁδ. μένω **μέλας**, **μέλαινα**, **μέλαν**, gen. ανος, αίνης, ανος *černý* ἢ τὸ μέλαν *inkousti* [6]

Μελεά, ὁ (neskl.) *Melea* (v Ježíšově todokmenu: L 3,31) [1]

μέλει (neosz; s dat. osobu) *starat se, míti starosti* (τινός/περί τινος ο. koho, οἰ), *dbáti* (περί τινος παῖ): *vadit* ἢ μή σοι μελέτω *nedělej si starosti, netrap se (tím)* [10]

μελετάω *přemýšlet, uvažovat; připravovat si* (v *myšlenkách*); *osnovat* [2]

μέλι, ἴτος, τό *med* [4]

μελίσιος, ον *velí* ἢ *μελίσιον* κηρίον *plásten medu* (v.l. L 24,42) [0]

Μελίτη, ης, ἡ *Melite, Malta* (ostrov ve Středozemním moři: Sk 28,1) [1]

μέλλω (Impf. ἔμελλον ἢ ἤμελλον, fut. μελλήσω) 1. (s inf. prez., αορ. n. fut.) *chystat se, hodlat, chít, míti v úmyslu, zamýšlet*, (slouží také k vyjádření budoucího času) ἢ *očítmanen ... λιμόν μεγάλην μέλλειν ἔσεσθαι* (Sk 11,28)

předponěděl ... že nastane velký hlad ἢ *προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι* (Sk 28,6) *čekati, že oteče* ἢ *ἤμελλεν τελευτᾶν* (L 7,2) *byl blízko smrti / umíral* ἢ τὸ μέλλον *budoucnost* ἢ *μέλλων*, ουσο, ὁν *budoucí* 2. *muzei, míti rovinnost; míti* (co dělati apod.) ἢ Ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι (Mt 11,14) *Eliáš, který má přijít* 3. *zdráhati se, oτάlet, váhati* ἢ τί μέλλεις; (Sk 22,16) *co (ještě) váháš?* [109]

μέλος, ους, τό 1. (tělesný) *úd* 2. (osoba) *úd, člen* ἢ ἄλλήλων μέλη (Ř 12,5) *údy vůči sobě navzájem* [34]

Μελχί, ὁ (neskl.) *Melchi* (v Ježíšově todokmenu: L 3,24,28) [2]

Μελχισέδεκ, ὁ (neskl.) *Melchisedech, Melchizedech* (král Salemu v Abrahámově době) [8]

μέλω viz **μέλει**

μεμάθηκα pf. ὁδ. *μανθάνω*

μεμβράνα, ης, ἡ (z lat. *membrana* „blána“) *pergamen* (2 Tm 4,13) [1]

μεμνησκείσασιν plrf. 3. pl. ὁδ. μένω

μεμιαίμμαι pf. pas. ὁδ. *μαίνω*

μémνημαι pf. ὁδ. *μimνήσκομαι*

μέμφομαι (αορ. ἐμεμψάμην) *kárai* (τινά / τινί koho), *plísniit, haněti, tupit, vytykati* (τινά. n. τινί komu) [2]

μεμψίμοιρος, ον *nespokojený* (Ju 16) [1]

μέμψις, εως, ἡ *důvod stížnosti, výtka* (v.l. Κο 3,13) [0]

μέν (časť.) 1. *opravdu, sice*, (časťo se nepřekládá) ἢ *μέν ... δέ* n. *ἀλλά* n. *πλήν* (n. druhý člen je třeba domyslet) *sice ... ale* (bez přeložení): *ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δέ Ἀπολλῶν* (1 K 1,12) *já jsem Pavlůn, ale) já Apollůn* 2. (stojí u prv. ního členu ve výřtu) *δς / ὁ μέν ... δς / ὁ δέ jeden ... druhý* ἢ *δς μέν ... καὶ ἄλλος / ἔτερος jeden ... druhý* ἢ *ἄλλος μέν ... ἄλλος δέ jeden ... druhý* ἢ *τοῦτο μέν ... τοῦτο δέ jednak ... jednak* ἢ *ὦδε μέν ... ἐκεῖ δέ zde ... tam, v jednom případě ... v druhém případě (vřak)* 3. (s jinými část.) *μέν οὖν* (shrnuje to, co bylo fe-

čeno n. uvádí něco nového v návaznosti na to, co předchází; zř. protiklad) *tedy, pak; ale, však* n. se nepřekládá [180]

Μεννά, ό (neskl.) *Menna* (v Ježíšové rodokmenu: L 3,31) [1]

μενοῦν (část.) *ovšem; ano, spíše; naopak* (L 11,28) [1]

μενοῦνγε (část.) *ovšem; nebo spíše* || άλλα μενοῦνγε (Fp 3,8) *ba ještě víc* [3]

μέντοι (část.) 1. *vskutku, zajisté* 2. *však, avšak, nicméně, přesto* [8]

μένω (fut. μενῶ, aor. ἔμεινα, imp. μεῖνω, inf. μεῖναι, plpf. μεμενήκειν) 1. (Intr.) *zůstati, trvat, setrvat; existovat / žít / platiť dáť; mít trvání; bytlet* (καθ' ἑαυτὸν [Sk 28,16] *soukromě, sám*) || οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν (Sk 5,4) *cožpak nepatřilo tobě, když jsi ho (= pole) měl* (tj. zůstávalo neprodáno) 2. (tr.) *očekávat; čekat* (τινά να κοῦο) [118]

μερίζω (aor. ἔμερισα, pf. μεμέρικα, pas. μεμερίομαι, aor. pas. ἔμερισθη) 1. *dělit, rozdělit* 2. *udělit, přidělit* [14]

μέριμνα, ης, ή *starost* (τινός οὐ) [6]

μεριμνάω (fut. μεριμνήσω, aor. ἐμεριμνησα) *starat se, mít starost* (τι / τινί / περί τινος οὐ), *dělat si starosti* [19]

μερίς, ίδος, ή 1. *díl, část; podíl; účasť* || τὴν ἀγαθὴν μερίδα (L 10,42) *lepší podíl / úděl* 2. *oblast, okres* [5]

μερισμός, οὔ, ό 1. *rozdělení, dělení* 2. *udělení, přidělení* (Žd 2,4; 4,12) [2]

μεριστής, οὔ, ό *rozdělovatel, rozhodčí* (o dědicém podílu: L 12,14) [1]

μέρος, ους, τό 1. *část, díl, podíl; kus, kousek* || ἀνὰ μέρος καζάγυ zvlášť | ἀπὸ μέρους zčásti | κατὰ μέρος jednotlivě | ἐκ μέρους částičně, nedokonale; jednotlivě | τὸ ἐκ μέρους *co je nedokonalé* | μέρος τι *částičně, zčásti* 2. *podíl, místo; osud; záležitost, věc, případ; obor, řemeslo* || ἐν μέροςι *hořetěš ohledně / kvůli svátku* 3. *tá měř krajiua, území; strana, bok* [42]

μεσάζω bý *uprosiřed* (v.1. J 7,14) [0]

μεσημβρία, ας, ή 1. *poledne* 2. *jih* (Sk 8,6; 22,6) [2]

μεσιτεύω (aor. ἐμεσίτευσα) bý *prosiředníkem, zprosiředkovat; zaručit se* (δρακω πρῖσahou: Žd 6,17) [1]

μεσίτης, ου, ό *prosiředník* (θεοῦ καὶ ἀνθρώπων *mezi Bohem a lidmi*) [6]

μεσονύκτιον, ου, τό *půlnoc* [4]

Μεσοποταμία, ας, ή *Mezopotámie* (území mezi řekami Eufratem a Tigrídem: Sk 2,9; 7,2) [2]

μέσος, η, ον *prosiřední, siřední* || μέσος αὐτῶν (L 22,55) (*doprosiřed*) *mezi ně, k nim* | τὸ μέσον *siřed; půlka* | κατὰ μέσον τῆς νυκτός (Sk 27,27) *kolem půlnoci, o půlnoci* | ἐν (τῷ) μέσῳ (+ gen.) *uprosiřed, před* | εἰς (τὸ) μέσον *doprosiřed, mezi* | ἐκ μέσου (+ gen.) *z(e), od* | ἀνὰ μέσον *mezi, uprosiřed* | μέσον (adv.) *uprosiřed* [58]

μεσότοιχον, ου, τό *dělicí stěna, mezistěna* (Ef 2,14) [1]

μεσουράνημα, τος, τό *siřed nebe, vrchol oblohy, zenit* [3]

μεσώ bý *ve siředu, dospět do siředu* (J 7,14) [1]

Μεσσίας, ου, ό *Mesiáš, Pomazaný, Kristus* (J 1,41; 4,25) [2]

μεστός, ή, όν *plný; naplněný* (τινός εἶμ) || ὀφθαλμοῦς — μεστός *μοιχάλιδος* (2 Pt 2,14) *oči (jen) pro cizoložníci* [9]

μεστόω (pf. pas. μεμέστομαι) *naplnit* (τινός εἶμ; Sk 2,13) [1]

μετά (předl.) 1. (s gen.) *z(e), u, při, mezi; vůči, pro* (Instr.), (dat.) || μετὰ βραχίονος ὕψηλοῦ (Sk 13,17) *zdvíženou paží, mocným zásahem* | μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ (Mk 14,62) *na nebeských oblacích* | μετὰ τοῦ προσώπου τινός *před někým* | ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ (L 10,37) *ten, který mu prokázal milosrdensví* — sr. σύν 2. (s ak.) *po, za* (čas i místo) || μετὰ τὸ δειπνήσαι *po večeři* | μετὰ δὲ τὸ δεύτερον *kataπέτασμα* (Žd 9,3) *a za druhou oρο-*

nou [468+1]

εταβαίνω (fut. μεταβήσομαι, aor. μετέβην, imp. μετάβα | μετάβηθι, part. μεταβάς, pf. μεταβέβηκα) 1. *přejít, přemístít se, přesídlit* 2. *odejít* [12]

εταβάλλομαι (part. aor. μεταβαλόμενος) *změnit názor* (Sk 28,6) [1]

ετάγω (aor. μετήγαγον) *zaměřit jiným směrem, změnit směr; řídit, ovládat* (Jk 3,3,4) [2]

εταδίδωμι (part. μεταδιδούς, aor. μετέδωκα, kopj. μεταδῶ, imp. 3. sg. μεταδότη, inf. μεταδούναί) *předať, odevzdat, dáti, sdělit* [5]

ετάθεσις, εως, ἡ *přenesení; přeměnění, změna* [3]

εταίρω (aor. μετήρα) *odejít* (Mt 13,53; 19,1) [2]

ετακαλέομαι (aor. μετεκάλεσα) *zavolat k sobě, pozvat* [4]

ετακινέω *odstranit, odvést, odvrátit; (pas.) nechat se odvrátit* (Ko 1,23) [1]

εταλαμβάνω (aor. μετέλαβον, inf. μεταλαβεῖν) *dosíati podíl (τινός na čem), účastnit se (τινός čeho); dosáhnouti; obdržet; najít (καιρόν čas) || μ. τροφῆς (πολ- físi* [7]

ετάλημψις, εως, ἡ *úcasti, podíl; uživání, požívání* (1 Tm 4,3) [1]

εταλλάσσω (aor. μετήλλαξα) *vyměnit, zaměnit (τι εἰς τι π. τι ἔν τινι co zač)* (Ř 1,25,26) [2]

εταμέλομαι (aor. μετεμελήθην, fut. μεταμεληθήσομαι) 1. *líonai (abs.)* 2. *změnit své rozhodnutí* [6]

εταμορφόομαι (aor. μετεμορφώθην, pf. μεταμεμόρφωμαι) *přeměnit se, změnit se; být změněn, být přeměněn (τι v co); nechat se přeměňet* [4]

ετανόεω (aor. μετενόησα) *změnit smýšlení; konati pokání, obrátit se (ἀπό/ἐκ τινος od čeho), mít lítosti (ἐπί τινι knůll čemu)* [34]

ετάνοια, ας, ἡ *pokání, obrácení; odvrácení se (ἀπό τινος od čeho); lítosti* [22]

μεταξύ 1. (adv.) *uprostřed; následně || εἰς τὸ μεταξύ σάββατον* (Sk 13,42) *přísli sobotu | ἔν τῷ μεταξύ mezitím | μ. ἀλλήλων mezi sebou, navzájem* 2. (předl. s gen.) *mezi; uprostřed* [9]

μεταπέμπομαι (aor. μετεπεψάμην, imp. μετάπεμψαι, pas. μετεπέμφθην) 1. *poslat (τινά pro koho), nechat přijít* 2. (pas.) *být pozván, být nechat zavolat* [9]

μετασταθῶ kopj. aor. pas. od μεθίστημι

μεταστήσας part. aor. od μεθίστημι

μεταστρέφω (aor. μετέστρεψα, pas. μετεστράφη, fut. pas. μεταστραφήσομαι) 1. *přeměnit; (přen.) převrátit, převroutit* 2. (pas.) *být změněn, změnit se* [2]

μετασχηματίζω (fut. μετασχηματίσω, aor. μετεσχημάτισα) 1. *převinořit, přeměnit* 2. (v myšlenkách) *přenést, vziáhnouti (εἰς τίνα na koho)* 3. (med.) *převinařovat se, vydávat se (εἰς/ὡς τίνα za koho)* [5]

μετατίθημι (aor. μετέθηκα, pas. μετετέθη) 1. *přenést (jítam)* 2. *přeměnit, přeměnit* 3. (med.) *odvrátit se, odpadnouti* [6]

μετατρέπω (imp. aor. pas. 3. sg. μετατραπήτω) *změnit, obrátit* (Jk 4,9) [1]

μεταφυτεύω *přesadit* (v.l. L 17,6) [0]

μετέβην aor. od μεταβαίνω

μετέπειτα (adv.) *potom, pak; později* (Žd 12,17) [1]

μετέπησα aor. od μεθίστημι

μετέχω (aor. μετέσχον, pf. μετέσχηκα) *mít podíl, podílet se, mít účast (τινός | ἐκ τινος na čem); požívat (τινός co) || πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος (Žd 5,13) každý totiž, kdo pije mléko* [8]

μετεωρίζομαι *být neklidný/úzkostlivý, znepokojovali se* (L 12,29) [1]

μετήλλαξα aor. od μεταλλάσσω

μετήρα aor. od μεταίρω

μετοικεσία, ας, ἡ *vysídlení, deportace || μ. Βαβυλῶνος babylonské zajetí* (Mt 1,11.12.17bis) [4]

μετοικίζω (fut. μετοικίω, aor. μετώκισα) *přesídlit, vysídlit, přestěhovat* (Sk

7.4.43) [2]

μετοχή, ἦς, ἡ *společensví* (τινὶ καὶ τινι *čeho s čím, podíl, (společná) účast* (2 K 6,14) [1])

μέτοχος, ον *účasten, účastný* || ὁ μ. *účastník, společník, druh* [6]

μετρέω (αορ. *ἐμέτησα, fut. pas. μετρηθήσομαι*) 1. (*změřiti, vyměřiti* 2. (přen.) *naměřiti, vyměřiti, udeřiti; hodnotiti* [1])

μετρητής, οῦ, ὁ *míra, metretes* (antická *duhá míra = asi 39 l, vědro* (J 2,6) [1])

μετριοπαθῶ *být mírný/soucinný* (τινὶ *vůči komu*), *mí souciví, spolucití* (τινὶ *s kým; Žd 5,2*) [1]

μετρίως (adv.) *mírně* || οὐ μετρίως *nemálo, značně* (Sk 20,12) [1]

μέτρον, ου, τό *míra; měřítko; měřidlo* || οὐκ ἔκ μέτρου (J 3,34) *bez odměřování, hojně, bez míry* [14]

μετώκισα αορ. od *μετοικίζω*

μέτωπον, ου, τό *čelo* [8]

μέχρι 1 (jen před samohl.) **μέχρις** 1. (předl. s gen.) *až do, až k* 2. (spojka) *dokud ne, až* || (včetně): *μέχρι οὗ (ἄν) dokud ne, až* [17]

μή (záporná část. a sp.) 1. (záporka ve spojení s jiným způsobem než ind.) *ne, ne-* || μή γράφε (J 19,21) *nepiš* (tj. tak to nemá být) | ὁ μή ἔχων *kdo nemá* | ἴνα μή κριθῆτε (Μτ 7,1) *abyste nebyli (od)souzeni* | (1 s ind.) ὅτι μή πεπιστευκεν (J 3,18) *protože neuvěřil* 2. (v otázce při očekávání záporné odpovědi) *copak, cožpak* (n. se nepřekládá); (v nepřímé otázce): *zda ne* || μή οὐ vyjadřuje očekávaní kladné odpovědi 3. (sp.) *aby ne*, (po slovesech obavných také): *že* || βλέπετε μή τις ὄμας πλανήσῃ (Μτ 24,4; Μκ 13,5) *dávejte si pozor, aby vás někdo nesvedl* | μή που *aby nikde; aby nikam* 4. οὐ μή (s konj.) αορ., méně často s ind. fut.) *nikterak, vůbec ne* — viz též οὐ || μή γε viz násl. [1043]

μήγε v NA psáno zvlášť (μή γε); jen ve spojení εἰ δὲ μή γε *jinak; ne-li* [0]

μηδαμῶς (adv.) *naprosto ne, nikterak. vůbec ne* (Sk 10,14; 11,8) [2]

μηδέ (sp.) *a ne; ani, ani ne* || μηδὲ ... μηδέ *ani ... ani* [56]

μηδεῖς, μηδεμία, μηδέν 1. *žádný 2. nikdo, nic* | μηδέν αἴρετε εἰς τὴν δόδον (L 9,3) *nic si na cestu neberte* 3. (adv.) *μηδέν nikterak, vůbec ne* [89]

μηδέποτε (adv.) *nikdy* (2 Tm 3,7) [1]

μηδέπω *ještě ne* (Žd 11,7) [1]

Μῆδος, ου, ὁ *Méd* (obyvatel kraje v Malé Asii: Sk 2,9) [1]

μηθέν = μηδέν (Sk 27,33) [1]

μηκέτι *už ne* || μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται (Μτ 21,19) *at se na tobě už neurodí ovoce* [22]

μηῆκος, ους, τό *délka* [3]

μηκύνομαι *prodloužiti se, vyrůst* (do délky) (Μκ 4,27) [1]

μηλωτή, ἦς, ἡ *ovčí kůže* (Žd 11,37) [1]

μήν (časť., v NZ jen ve spojení): εἰ μήν *zajisté, vskuku* (Žd 6,14) [1]

μήν, μηνῶν, ὁ 1. (kalendární) *měsíc* || κατὰ μῆνα *každou měsíc* 2. (Ga 4,10 možná): *novoluní* [18]

μηνύω (αορ. *ἐμήνυσα, pas. ἐμηνύθη*) *oznámí, ohlásí; ukázat, naznačí* [4]

μήποτε 1. (sp.; s konj. n. fut.) *aby ne* || μήποτε ἔσται (Žd 3,12) *aby nebyl* (sc. srdce) 2. (tázací část.) *zda snad, snad* || μήποτε αὐτὸς εἶπὲ ὁ Χριστὸς (L 3,15) *zda snad on není Mesiáš* 3. *nikdy* || μήποτε ἰσχύει (Žd 9,17) *nemá platnost* [25]

μήπου = μή που

μήπω (adv.) *ještě ne* [2]

μήπως = μή πως

μηρός, οῦ, ὁ *viehno* (ZJ 19,16) [1]

μήτε *a ne, ani* || μήτε ... μήτε *ani ... ani* (oproti μηδέ se jedná o členy podobného rázu) [34]

μήτηρ, τρος, ἡ *matka* (1 přen.) [83]

μήτι 1. (μή [2.] + τι) *cožpak?, snad?* n. se nepřekládá; vyjadřuje očekávaní záporné odpovědi 2. εἰ μήτι (ἄν) *jestliže ne, leda(že)* || μήτι γε viz násl. [18]

μήτιγε = μήτι γε (jedno slovo v GNT)
nemluně o, čim spíše (1 K 6,3) [0 n. 1]

μήτρα, ας, ἡ (mateřské) lano. (mateřský)
život [2]

μητρολόγας, ου, ὁ vrah matky, matkovrah
(1 Tm 1,9) [1]

μητρόπολις, εως, ἡ hlavní město (sub-
scriptio 1 Tm) [0]

μία νῆξ εἷς, μία, ἓν

μιαίνω (αορ. ἐμίαναι, pf. pas. μεμίαιμαι,
αορ. pas. ἐμίανθην) 1. poskvrnit (οάρκα
tělo), pošpinit (morálně n. kulticky) 2.
(pas.) poskvrnit se, stát se nečistým; bý
nakažen, nakaziti se [5]

μίασμα, τος, τό poskvrna, hanebný čin (2
Pt 1,20) [1]

μισασμός, ου̅, ὁ poskvrněni, poskvrna:
(mravní) nečistota (2 Pt 2,10) [1]

μίγμα, τος, τό směs (J 19,39) [1]

μίγνυμι (αορ. ἔμιξα, pf. pas. μέμιγμαi)
smíchat, smísiti (μετά τινος i ἔν τινι n.
τινὶ s čím) [4]

μικρός, ὅ, ὄν malý (1 postavou), nepatrný;
mladý, mladší || (τὸ) μικρόν kousek; ma-
ličko; krátce, chvílku, okamžik i μικρόν τι
trochu i (komp.) μικρότερος menší, nej-
menší [46]

Μίλιτος, ου, ἡ Milét (město nedaleko
Éfesu) [3]

μίλιον, ου, τό míle (římská = asi 1478 m;
Mt 5,41) [1]

μιμέομαι (αορ. ἐμιμησάμην) napodobovat,
následovat (ží příklad) [4]

μιμητής, ου̅, ὁ napodobovatel, následov-
ník [6]

μιμνήσκομαι (fut. μνησθήσομαι, αορ.
ἐμνήσθην, imp. μνήσθητι, pf. μέμνη-
μαι) 1. vzpomínati si, upamatovávat se
(τινός na koho, nač) 2. (pas. význ.)
nebýt zapomenut (ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
před Bohem) [23]

μισέω (impf. ἐμίσουν, fut. μισήσω, αορ.
ἐμίσησα, pf. μεμίσηκα, pas. μεμίσημαι)
nenávidět, oškliviti si; (podle hebr.) méně
milovat, klást na druhé místo [40]

μισθαποδοσία, ας, ἡ odplata; odměna,
mzda [3]

μισθαποδότης, ου, ὁ odplatitel; ten, kdo
odměňuje (Žd 11,6) [1]

μισθίσιος, ου, ὁ nádeník, námezdní dělník
(L 15,17.19) [2]

μισθόμαι (αορ. ἐμισθασάμην) najmouti
si, najmouti (pro sebe) (Mt 20,1.7) [2]

μισθός, ου̅, ὁ odměna (πολὸς hojná), od-
plata; mzda [29]

μισθώμα, τος, τό nájem; najatý byt (Sk
28,30) [1]

μισθωτός, ου̅, ὁ námezdní dělník, náde-
ník; najatý člověk [3]

Μιτυλήνη, ης, ἡ Mitylene, Mityléné (hl.
město osirova Lesbos; Sk 20,14) [1]

Μιχαήλ, ὁ (neskl.) Michael (archanděl;
Ju 9; Zj 12,7) [2]

μνᾶ, ᾶς, ἡ mína (řecká mínce = 100 dra-
chem = 1/60 talentu); (volně:) hřívna (L
19,13-25) [9]

μνάομαι dvořiti se ženě || part. pf. μεμνη-
σμένη zastoubená (v. l. L 1,27) [0]

Μνάσων, ωνος, ὁ Mnason (křesťan z Ky-
pru; Sk 21,16) [1]

μνεία, ας, ἡ vzpomínka (τινός na koho);
(vzpomínka a) zmínka || μνεΐαν ποιεΐ-
σθαι pamatovat (τινός na koho, nač) [7]

μνήμα, τος, τό hrob [8]

μνημεΐον, ου, τό hrob, náhrobek; pomník,
památník [40]

μνήμη, ης, ἡ vzpomínka, památka || μ. πο-
εΐσθαι připomínati si (τινός co) (2 Pt
1,15) [1]

μνημονεύω (αορ. ἐμνημόνευσα) 1. vzpo-
mínati, pamatovat si, myslet (τινός n. τινός,
τι n. περί τινος na koho, nač) 2. zmíniti
se (τινός o kom) [21]

μνημόσυνον, ου, τό vzpomínka, památka
(τινός na koho) || αἱ προσευχαΐ σου
καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς
μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ (Sk
10,4) invě modlitby a almužny vystoupily
jako pamětní oběť k Bohu (podle hebr.
הֲרָצָה n. ... vystoupily k Bohu a on na ně

ropatiuje (tj. přijal je) [3]
 μνησθήσομαι fut. od mimnḗσκομαι
 μνήσθητι Imp. aor. od mimnḗσκομαι
 μνηστεύομαι (pf. ἐμνήστευμαι n. μεμν-,
 aor. ἐμνηστεύθην) býi zasnouben (τινί
 s kým), *siát se neněstou / snoubenkou* [3]
 μογιλάλος, ον *obližně mluvící; němý* (Mk
 7,32) [1]
 μόγως (adv.) *siěží, obližně, sotva* (L 9,39) —
 sr. μόλις [1]
 μόδιος, ου, ὁ *nádoba, vědro, modius* (míra
 na obilí = asi 8,7 l) [3]
 μοιχαλός, ἴδος, ἡ *cizoložnice; (přen.) ne-
 věrnost* || (jako adj. μοιχαλός, ἰ) γενεὰ
 μοιχαλός *pokolení nevěrné* [7]
 μοιχάομαι *cizoložít, dopustit se cizoložství*
 (ἐπί τινα vύεῖl komu) [4]
 μοιχεία, ας, ἡ *cizoložství* [3]
 μοιχεύω (fut. μοιχεύσω, aor. ἐμοίχευσα,
 pas. ἐμοίχευθην) 1. *dopustit se cizolož-
 ství, cizoložít* (τινά n. μετά τινος s kým;
 i přen.) 2. (pas., o ženě:) býi *svedena*
k cizoložství, cizoložít [15]
 μοιχός, οὔ, ὁ *cizoložník* (i přen.) [3]
 μόλις (adv.) *siěží, obližně, sotva* [6]
 Μόλοχ ἢ Μολόχ, ὁ (neskl.) *Moloch* (ka-
 nanejsko-fénické božstvo: Sk 7,43) [1]
 μολύνω (aor. ἐμόλυνα, pas. ἐμολύθην)
 1. *pošpinit, poskvrnit* (i přen.) 2. (pas.)
poskvrnit se [3]
 μολυσμός, οὔ, ὁ *poskvrna, poskvrnění* (2
 K 7,1) [1]
 μομφή, ἥς, ἡ *stíznost, výtka* (Ko 3,13) [1]
 μονή, ἥς, ἡ *přibýtek, obydlí; přebývání* (I
 14,2,23) [2]
 μονογενής, ἑς *jednorozený; jediný* [9]
 μονόομαι (pf. μεμόνωνμαι) býi *bez příbuz-
 ných, žít osamoceně* || μεμονωμένη *osa-
 mocená, osamělá* (I Tm 5,5) [1]
 μόνος, η, ον 1. *jediný, samotný, osamo-
 cený, sám* || κατὰ μόνος *sám, osamocen* |
 τὰ ὀθόνια μόνια (L 24,12) *jen pruhu*
plátna 2. *μόνον* (n jako adv.) *jenom, je-
 dině, pouze* || οὐ / μὴ μόνον ... ἀλλὰ καί
nejen ... ale i [115]

μόνοφθαλμος, ον *jednooký* [2]
 μορφή, ἥς, ἡ *podoba, tvar, vzhled; způsob*
byti; (?) přirozenosti [3]
 μορφώω (aor. pas. ἐμορφώθην) *utvářet,*
připodobnit || μέχρις οὔ *μορφωθῆ* Χρι-
 στοῦς ἐν ὕμῖν (Ga 4,19) *dokud nebudete*
připodobněni Kristu n. dokud ve vás
Kristus nenabude podoby [1]
 μόρφωσις, εως, ἡ 1. *ztělesnění, ztvárnění,*
pravý výraz 2. *vnější podoba, zdání* [2]
 μοσχοποιέω (aor. ἐμοσχοποίησα) *zhoi-
 ovi tele* (jako modlu) (Sk 7,41) [1]
 μόσχος, ου, ὁ *tele, býček* [6]
 μουσικός, οὔ, ὁ *hudebník* (Zj 18,22) [1]
 μόχθος, ου, ὁ *námaha, těžká práce* [3]
 μυελός, ου, ὁ *morek* (Žd 4,12) [1]
 μυέομαι (pf. μεμύημα) býi *zasvěcen, býi*
(důvěrně) obeznámen, naučit se (+ Inf.)
 (Fr 4,12) [1]
 μῦθος, ου, ὁ *báje(le), báchorka, povídačka,*
smyšlenka [5]
 μυκάομαι *řvát* (Zj 10,3) [1]
 μυκτερίζω *zesměšňovat, vysmívat se* (τι-
 να κά komu); (pas.) *nechat se posmívat* (Ga
 6,7) [1]
 μυλικός, ἡ, ὄν *mlýnský* || λίθος μ.
mlýnský kámen (L 17,2) [1]
 μύλινος, η, ον *mlýnský* (Zj 18,21) [1]
 μύλος, ου, ὁ 1. *mlýn* 2. *mlýnský kámen* || μ.
ὄνικος *velký* (dosl. „ostli“) *mlýnský ká-
 men* [4]
 μυλών, ὠνος, ὁ *místo, kde je mlýn; mlýn*
 (v.l. Mt 24,41) [0]
 Μύρα, ων, τὰ *Myra* (město na pobřeží
 Lycie: Sk 27,5) [1]
 μυριάς, ἄδος, ἡ *myriada, deset tisíc;*
(obrovské) množství [8]
 μυρίζω (aor. ἐμύρισα) *pomazat* (τὸ σῶμα
 ἱεῖο) (Mk 14,8) [1]
 μύριοι, αι, ἄ *deset tisíc* (Mt 18,24) [1]
 μυρίος, ἰς, ον *nesčítelný; (v pl. také:) tisíc*
 (I K 4,15; 14,19) [2]
 μύρον, ου, τό *vonná mast; vonný olej* [14]
 Μυσία, ας, ἡ *Mysie* (kraj v Malé Asii: Sk
 16,7,8) [2]

μυστήριον, ου, τό *tajemství; skrytý význam; tajná nauka* || λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ (1 K 2,7) *mluvíme o tajuplné Boží moudrosti n. o tajemství B. moudrosti* [28]

Μυτιλήνη vtz Μιτυλήνη

μυωπάζω *být krátkozraký, viděti krátkozrace* (i přen.) (2 Pt 1,9) [1]

μῶλωψ, ὠπος, ὁ *podlitina, jizva, rána* (1 Pt 2,24) [1]

μωμάομαι (aor. ἐμωμησάμην, pas. ἐμωμήθην) 1. *zesměšnit, znevážit; (možná:) podezřít* 2. (pas.) *být znevážen; ztratit dobrou pověst* (2 K 6,3; 8,20) [2]

μῶμος, ου, ὁ *nedostatek, vada; skvrna, poskrna* (i přen.; 2 Pt 2,13) [1]

μωραίνω (aor. ἐμώρανα, pas. ἐμωράνην) 1. *usvědčit z pošetilosti, ukázat jako pošetilost* 2. *pokazit, učinit nepoživatelným* 3. (pas.) *stát se pošetilým; ztratit chuť, stát se nepoživatelným* [4]

μωρία, ας, ἡ *pošetilost, bláznovství* [5]

μωρολογία, ας, ἡ *hlouperé řeči, pošetilost* (Ef 5,4) [1]

μωρός, ἄ, ὄν *pošetilý, bláznivý, hloupý; nesmyslný* || ὁ μ. *blázen* [12]

Μωσῆς vtz násl.

Μωϋσῆς, ἑως, ὁ *Mojžiš* [80]

N v

Ναασσών, ὁ (neskl.) *Naason, Náson* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,4bis; L 3,32) [3]

Ναγγαί, ὁ (neskl.) *Nagaj, Nagai* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,25) [1]

Ναζαρά n. Ναζαρέτ (i -ρέθ), ἡ (neskl.) *Nazaret* (Ježíšův domov) [12]

Ναζαρηνός, οὔ, ὁ *Nazaretský* (Ježíšův přídomek) [6]

Ναζωραῖος, ου, ὁ (pro autory nz knih asi též význ. jako předch.) *Nazorejský, Nazaretský* [13]

Ναθάμ, ὁ (neskl.) *Natham* (Davidův syn v Ježíšově rodokmenu: L 3,31) [1]

Ναθανάηλ, ὁ (neskl.) *Natanael* (Ježíšův učedník) [6]

ναί (část.) *ano; zajiště* [33]

Ναιμάν, ὁ (neskl.) *Náman* (velitel syrského vojska: L 4,27) [1]

Ναῖν, ἡ (neskl.) *Nain, Naim* (místo v Galileji: L 7,11) [1]

ναός, οὔ, ὁ *chrám* (i přen.); *model chrámu*; (vnitřní část chrámu:) *svatyně* [45]

Ναούμ, ὁ (neskl.) *Nahum* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,25) [1]

νάρδος, ου, ἡ *nard, nardový olej* [2]

Νάρκισσος, ου, ὁ *Narcisus* (římský křesťan: Ř 16,11) [1]

ναυαγέω (aor. ἐναυάγησα) *ztroskotat* (s lodí; přen.: *περί τι v zem*) [2]

ναύκληρος, ου, ὁ *lodář, rejdář, kapitán* (Sk 27,11) [1]

ναῦς, νεώς, ἡ (ak. ναῦν) *loď* (většinou větší; Sk 27,41) [1]

ναύτης, ου, ὁ *lodník, námořník* [3]

Ναχώρ, ὁ (neskl.) *Nachor* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,34) [1]

νεανίας, ου, ὁ *mladý muž, mladík* [3]

νεανίσκος, ου, ὁ 1. mladík, mladý muž 2. sluha, služebník [11]

Νέα Πόλις (skloňuje se souběžně) Neapolis. Neapol (město na pobřeží Makedonie: Sk 16,11) [1]

νεῖκος, ους, τό viz νῖκος

νεκρός, ἄ, ὄν *mrtný* (1 přen.) || ὁ νεκρός *mrtný člověk, mrtný* | ἐπὶ νεκροῖς *v přítomné smrti, po smrti* | ζωῆ ἐκ νεκρῶν (Ř 11,15) *živoi ze smrti, oživení mrtných* [128]

νεκρῶω (aor. ἐνέκρωσα, part. pf. pas. νεκρωμένος) *umrtvovat, usmrčovati* (1 přen.) [3]

νεκρωσις, εως, ἡ 1. umírání, odumírání (1 přen.); *odumření 2. neplodnost* [2]

νεομηνία, ας, ἡ *nový měsíc, novoluní* (Kο 2,16) [1]

νέος, α, ον (komp. νεώτερος) *nový; čerstvý; mladý* || ὁ νέος *mládenec, mladík, nováček* | αἱ νεαί *mladé ženy* | ὁ νεώτερος *vídeos mladší syn* | οἱ νεώτεροι *mladí muži, mladíci* | ὁ νεώτερος (L 22,26) *nejmladší, nejmenší* [24]

νεότης, ητος, ἡ *mládí* || ἐκ νεότητος *od mládí* [4]

νεόφυτος, ον („nově zasazený“) *nově obrácený (na křesť. víru)* (1 Tm 3,6) [1]

νεύω (aor. ἔνευσα) *kývat, pokynouti, naznažiti* [2]

νεφέλη, ης, ἡ *mrak, oblak* || ἐγένετο *v. objevil se oblak* [25]

Νεφθαλίμ, ὁ (neskl.) *Nefthaim, -lím* (Izraelský kmen) [3]

νέφος, ους, τό *mrak, oblak*; (přen.) *velké množství* (Žd 12,1) [1]

νεφρός, οῦ, ὁ *ledvina*; (přen. o sídle myšlenek) *ledví, svědomí* (Zj 2,23) [1]

νεωκόρος, ου, ὁ *strážce chrámu* (čestný titul: Sk 19,35) [1]

νεωτερικός, ἡ, ὄν *mladistvý, mladý* (2 Tm 2,22) [1]

νή (část stvzovací s ak.) *zajisté (při), (je to jisté) při, na základě* (1 K 15,31) [1]

νήθω *přísli* [2]

νηπιάζω *být dítětem, být jako dítě* (1 K 14,20) [1]

νήπιος, ἰα, ἰον *nedospělý, maličký* || ὁ *v. dítě* [15]

Νηρέυς, ἑως, ὁ *Nereus* (římský křesťan: Ř 16,15) [1]

Νηρί, ὁ (neskl.) *Neri* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,27) [1]

νησίον, ου, τό *ostrůvek* (Sk 27,16) [1]

νήσος, ου, ἡ *ostrov* [9]

νηστεία, ας, ἡ *půst* [5]

·νήστεις ak. pl. od νήστις

νηστεύω (fut. νηστεύσω, aor. ἐνήστευσα) *postit se* [20]

νήστις, γεν. ἰος *n. ἰδος* (ak. pl. νήστεις) *lačný, hladový* [2]

νηφαλέος, η, ον *střízlivý (v pití)* (v.1. místo nási.) [10]

νηφάλιος, α, ον *zdrženlivý v pití, střídmý, střízlivý* (1 přen.) [3]

νήφω (Imp. aor. 2. pl. νήψατε) *být střízlivý* (přen.) [6]

·νήψατε Imp. aor. 2. pl. od νήφω

Νίγερ, ὁ (neskl.) *Niger* (přídomek pro roka Simeona: Sk 13,1) [1]

νήθω viz νήθω

Νικάνωρ, ορος, ὁ *Nikanor* (jeden ze sedmi diakonů: Sk 6,5) [1]

νικάω (fut. νικήσω, aor. ἐνίκησα, pf. νενίκηκα) 1. (zhvíždit; porazit, přemoci 2. (pas.) *nechat se přemoci* || μη νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ (Ř 12,21) *nenech se přemoci zlem*) [28]

νίκη, ης, ἡ *vítězství* (1 J 5,4) [1]

Νικόδημος, ου, ὁ *Nikodém* (člen veledady) [5]

Νικολαίτης, ου, ὁ *Nikolaia, Mikulášovec* (přivzženec Mikulášův, člen jeho sekty: Zj 2,6,15) [2]

Νικόλαος, ου, ὁ *Mikuláš* (proselyta a jeden ze sedmi diakonů: Sk 6,5) [1]

Νικόπολις, εως, ἡ *Nikopolis, Nikopole* (město v Epiru: Tt 3,12) [1]

νῖκος, ους, τό *vítězství* [4]

·νικῶ *préz. 1. sg. a imp. pas. 2. sg. (< νι-*

κά-ου) od νικάω
Νινευή, ἡ (neskl.) *Ninive* (v.1. L 11,32) [0]
Νινευίτης, ου, ὁ *Ninivan, obyvatel Ninive* (h). města asyrské říše) [3]
νιπτήρ, ἥρως, ὁ *umývadlo* (J 13,5) [1]
νίπτω (aor. ἔνιψα, med. imp. νίψαι) 1. *umýt se; umýt si* (τὰς χεῖρας *ruce*) [17]
νοέω (aor. ἐνόησα, pf. νενόηκα) 1. *poznat, rozlišit; chápat, rozumět* (τι ἔμου) 2. *uvážit; zamyslet se; myslet, vymyslet; představit si* [14]
νόημα, τος, τό 1. *myšlenka* 2. *rozhodnutí, záměr, úmysl* [6]
νόθος, η, ον *neemanželský, nezákonný* (i přen.) (Žd 12,8) [1]
νομή, ἥς, ἡ 1. *pasiva* 2. *zakusování (se)* || νομῆν ἔχειν (2 Tm 2,17) *zakusovat se, sítit se* [2]
νομίζω (aor. ἐνόμισα) *domnívat se, myslet* (+ ak. s ἰσθ. ἕε), *mít za to; mít ve zvyku* || ὡς ἐνομίζετο (L 3,23) *jak se mělo za to, jak se lidé domnívali* [15]
νομικός, ἡ, ὄν 1. *rykájící se zákona* || μάχαι νομικαί *spory/hádky o zákon* 2. ὁ νομικός *znalec zákona, právník; učitel zákona, zákoník* [9]
νομίμως (adv.) *podle pravidla, podle zákona, zákonně; správně, řádně* [2]
νόμισμα, τος, τό *mince, peníz* (τοῦ κίηνου *daně*: Mt 22,19) [1]
νομοδιδάσκαλος, ου, ὁ *učitel zákona, zákoník, vykládatel zákona* [3]
νομοθεσία, ας, ἡ *zákonodárství, zákon* (Ř 9,4) [1]
νομοθετέω (pf. pas. νενομοθέτημαι) 1. *dát zákon, vydat zákon; naříditi zákonem* 2. (pas.) *dostati zákon, býti určen zákonem* (Žd 7,11; 8,6) [2]
νομοθέτης, ου, ὁ *zákonodárce* (o Bohu: Jk 4,12) [1]
νόμος, ου, ὁ 1. *zákon; (možjišský) Zákon; Písmo* 2. *pravidlo, princip, zásada* [194]
νοσέω *být nemocen; mít nezdranou touhu* (περι τι πο ἔेम) (1 Tm 6,4) [1]

νόσημα, τος, τό *nemoc* (v.1. J 5,4) [0]
νόσος, ου, ἡ *nemoc, choroba* [11]
νοσσία, ᾶς, ἡ (*vylíhnutí*) *hnízdo, líheň; (hromadně): kuřátka* (L 13,34) [1]
νοσσίον, ου, τό *mláďe; kuře, kuřátko* (Mt 23,37) [1]
νοσσός, οῦ, ὁ (< νεοσσός) *pláďátko, (ptačí) mláďe* || νοσσοί *περιστερῶν holoubata* (L 2,24) [1]
νοσφίζομαι (aor. ἐνοσφισάμην) *zpronevěřit; přivlastnit si, ponechat si* (ἀπὸ τῆς τιμῆς *něco z výtěžku*) [3]
νότος, ου, ὁ 1. *jižní vítr* 2. *jih* || ἀπὸ νότου *od jihu; na jihu, k jihu* 3. *jižní země* [7]
νουθεσία, ας, ἡ *napomenutí, varování* [3]
νουθετέω (aor. ἐνουθέτησα) *napomenat, varovat; poučovat* [8]
νουμενία = νεομενία
νουεχῶς (adv.) *rozumně* (Mk 12,34) [1]
νοῦς, νοός, ὁ (dat. νοῖ, ak. νοῦν) 1. *rozum, chápání; mysl* || σαλευθῆναι ἀπὸ τοῦ νοός *být vyveden z míry, nechat si poplést hlavu* 2. *smýšlení, myšlení; myšlenka, myšlenky* [24]
Νύμφα, ας, ἡ *Nymfa* (pozdravovaná křesťánka: Ko 4,15) [1]
Νυμφᾶς, ᾶ, ὁ *Nymfas* (možné mužské jméno místo Νύμφα: Ko 4,15) [0]
νύμφη, ἥς, ἡ 1. *nevěsta* 2. *snacha* [8]
νυμφίος, ου, ὁ *ženich* [16]
νυμφῶν, ὄνως, ὁ *svatební síň/sál* || οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος *svatební hosté* [3]
νῦν (adv.) 1. *nyní, teď; právě* || νῦν δέ *nyní však, ale nyní* 2. *nuže, za těchto okolností* || νῦν δέ *a tak* 3. (jako adj.) *nynější* || ὁ νῦν αἰὼν *nynější věk* | (subst.) τὸ νῦν *přítomný čas, nynějšek* | τὰ νῦν *nynější okamžik, nyní* [147]
νυνί (zesílená forma νῦν) *nyní; nuže; je-li tomu tak* || νυνί δέ (časově) *nyní však; (logicky); a tak* [20]
νύξ, νυκτός, ἡ *noc* (i přen.) || νυκτός *n. νυκτί* *n. διὰ (τῆς) νυκτός* *n. ἐν (τῇ) νυκτί* *v noci* | *νύκτα* (přes) *noc* [6]

νύσσω (aor. ἔνυσα, pas. ἐνύσθη) *stouchnout, vrazit* (τι δο ζεho); (*pro*)*bodnout* (J 19,34) [1]

νυστάζω (aor. ἐνύσταξα) 1. *podřimovat, býti ospalý* 2. *býti líný* [2]

νυχθήμερον, ου, τό (dosl. „noc a den“)

den a noc (2 K 11,25) [1]

Νῶε, ὁ (neskl.) *Noe, Noé* (sz. patriarcha, typ *spravedlivého*) [8]

νωθρός, ἄ, ὄν *líný, lenivý*; (přen.) *nedoslýchaný* (Žd 5,11; 6,12) [2]

νῶτος, ου, ὁ *záda* (Ř 11,10) [1]

Ξ Ξ

Ξαίνω *žesat (vlnu)* (v.1. Mt 6,28) [0]

Ξενία, ας, ἡ 1. *pohostinnost* 2. *pohostinka, pokoj pro hosty, najatý byt* [2]

Ξενίζω (aor. ἐξένισα, pas. ἐξενίσθη) 1. *přijmout jako hosta, ubytovat* 2. *udivovat, překvapovat* || *ξενίζοντά τινα podivně / překvapivě věci* 3. (pas.) *býti ubytován, bydlet* (παρά τινι u koho) 4. (pas.) *diviti se, býti překvapen* (τινί n. ἐν τινι čim) [10]

Ξενοδοχέω (aor. ἐξενοδόχησα) *prokázat pohostinnost, přijmout jako hosta* (1 Tm 5,10) [1]

Ξένος, η, ον *cizí; neobvyklý* || ὁ ξένος *ci-zinec, pocestný; hostitel* [14]

Ξέστης, ου, ὁ (z lat. *sexarius* = nádoba s obsahem asi 0,5 l) *džbán* (Mk 7,4) [1]

Ξηραίνω (aor. ἐξήρανα, pf. pas. ἐξήραμαι, aor. pas. ἐξηράνθη) 1. *vysušit, se-*

žehnout 2. (pas.) *uschnout, vyschnout; do-zrát; ochrnout; stát se strnulým, strnout, ztuhnout* [15]

Ξηρός, ἄ, ὄν 1. *suchý, vysušený* || ἡ ξηρά *souš* 2. *ochrnulý* [8]

Ξύλινος, η, ον *dřevěný* [2]

Ξύλον, ου, τό 1. *dřevo; (dřevěná) hůl, kyj; (břevno) kříž(e)* 2. *sírom* [20]

Ξυράω n. ξυρέω (pf. pas. ἐξύρημαι, fut. med. ξυρήσομαι, aor. med. ἐξύρησάμην) 1. *ostříhat, oholit* 2. (med.) *nechat si ostříhat / oholit* (τὴν κεφαλὴν hlavu) 3. (pas.) *býti ostříhán; nechat se ostříhat* || *ἐξύρημένη ostříhaná* [3]

·ξύρασθαι inf. aor. med. od ξύρω (v ně-
kterých edicích v 1 K 11,5)

·ξύρασθαι inf. med. / pas. od ξυράω

ξύρω = ξυράω

Ο ο

ὁ, ἡ, τό (určitý člen) 1. obecně vyjadřuje určenost podst. jména a nepřekládá se k τὸ σῶμά μου (Mk 14,22) *moje tělo* | ὁ Ἰησοῦς *Ježíš* 2. někdy vyjadř. vok. k τὸ κοράσιον, ἔγειρε (Mk 5,41) *děvče, vsiaň!* | οἱ ὑπὸ νόμου θέλοντες εἶναι (Ga 4,21) *vy, kteří chcete být pod Zákonem* 3. zpodobňuje i jiné slovní druhy k (adj.) τὸ ἀγαθόν *dobro* | τὸ ἐντός νυιῶν *l oí* *ἐκεῖ lidé tam, tamější lidé* | τὰ Καίσαρος *co je císařovo* | ὁ βαπτίζων *křtímel* | (s inf. ve všech pádech) ἐπ' ἐπιιδι τοῦ μετέχειν *s nadějí na získání podílu* | τοῦ + inf. odpovídá: a) prostému inf., b) účelové větě (*aby*), c) účinkové větě (*takže, že*) | ἐν τῷ πορεύεσθαι *na cestě, cestou* | εἰς τὸ σταυρῶσαι *k ukřižování, aby (ho) ukřižovali* 4. ὁ μὲν ... ὁ δὲ jeden ... druhý | ὁ δὲ ὅν *oňak: a on* | (ve funkci zájm.) τοῦ γὰρ γένος ἐσμέν (Sk 17,28) *jme z jeho rodu* [19857+6]

ὄγδοήκοντα (čisl.) *osmdesát* (L 2,37; 16,7) [2]

ὄγδοος, η, ον *osmý* [5]

ὄγκος, ου, ὁ *závěz; (přen.) překážka* (Žd 12,1) [1]

ὄδε, ἦδε, τόδε (zájm. ukazovací) *teno, tato, toto* k εἰς τήνδε τὴν πόλιν (Jk 4,13) *do takového a takového místa* [10]

ὄδευω (aor. ὄδευσα) *cestovat, putovat, jít* (L 10,33) [1]

ὀδηγέω (fut. ὀδηγήσω, aor. ὠδήγησα) *vést, řídit; uvádět (v τῇ ἀληθείᾳ do pravdy)* [5]

ὀδηγός, οὔ, ὁ *průvodce, vůdce* [5]

ὀδοιπορέω (aor. ὠδοιπόρησα) *cestovat, být na cestě* (Sk 10,9) [1]

ὀδοιπορία, ας, ἡ *cesta, pouť* [2]

ὀδοποιέω *razit cestu* (v.l. Mk 2,23) [10]

ὀδός, οὔ, ἡ 1. *cesta; chůze* k κατὰ τὴν ὁδόν (L 10,4) *na cestě, cestou* | σαββάτου ὁ *sobotní cesta* (t.j. asi 800 m) 2. *způsob života, jednání* 3. (přen.) *směr, cesta, učení, nauka* [101]

ὀδοός, ὀδόντος, ὁ *zub* [12]

ὀδυναίωμα (2. sg. ὀδυνᾶσαι) *pocítovat bolest, trpět (bolestí), trápit se* [4]

ὀδύνη, ης, ἡ *bolest, trápení* [2]

ὀδύνω *pocítovat bolest* (v.l. Ř 8,22) [10]

ὀδυρμός, οὔ, ὁ *nařikání, nářek, pláč* [2]

Ὀζίας, ου, ὁ *Uziah, Uzijáš* (judský král v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,8,9) [2]

ὄζων *páchnou, zapáchat* (J 11,39) [1]

ὄθεν 1. (zájmeně adv.) *odkud; (a) odtud; kde* 2. (sp.) (a) *proto, tudíž* [15]

ὀθόνη, ης, ἡ *plátno, prostěradlo* (Sk 10,11; 11,5) [2]

ὀθόνιον, ου, τό *kus / pruh plátna* [5]

οἶδα (pf. s význ. préz.: 3. pl. οἶδασιν i ἴσασιν, imp. 2. pl. [také ind.] ἴστε, konj. εἰδῶ, inf. εἰδέναί, part. εἰδώς, εἰδύτα, plpf. [s význ. Impf.] ἦδειν, fut. εἰδήσω) 1. *vědět, znát* k τί οἶδας ... εἰ (1 K 7,16) *víš snad ... zda* 2. *umět, rozumět; rozpoznat, poznat* k οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ἴσασθαι (2 Pt 2,9) *Pán dovede vysvobodit zbožné ze zkoušky* 3. *uznávat, ctít* [318]

οἰέσθω imp. 3. sg. od οἶμαι

οἰκέτω, ου, ὁ *člen (jedné) domácnosti, rodinný příslušník* (i přen.); *společník; (jako adj.) domácí* [3]

οἰκετεία, ας, ἡ *otroci jedné domácnosti, služebnictvo* (Mt 24,45) [1]

οἰκέτης, ου, ὁ *příslušník domácnosti; služebník, otrok* [4]

οἰκέω (aor. ᾤκησα) *bydlet, přebývat* (v τινι / τι v čem) [9]

οἶκημα, τος, τό *músinost*; (Sk 12,7: eufemismus) *vězeňská cela* [1]

οἰκητήριο, ου, τό *bydliště, obydlí, příbytek; sídlo* [2]

οἰκία, ας, ἡ 1. *dům, obydlí* || ἐν (τῇ) οἰκίᾳ *doma, v domě* 2. *společensví* (v domě); *rodina* [93]

οἰκιακός, οὔ, ὁ *žten domácnosti/rodiny* (v ž. sm.), *příbuzný; služebník* || οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ *jeho příbuzní / blízcí / lidé* (Mt 10,25,36) [2]

οἰκοδεσποτέω *vésti / spravovat dům* (1 Tm 5,14) [1]

οἰκοδεσπότης, ου, ὁ *hospodář, pán domu* || οἱ τῆς οἰκίας (L 22,11) *hospodář / pán domu* [12]

οἰκοδομέω (fut. οἰκοδομήσω, aor. ᾠκοδόμησα | οἰκοδομήσα, pas. οἰκοδομήθη | οἰκοδομήθη) 1. *stavět, budovat* (ἐπί τινος / τινι / τι na čem) (1 přen.) 2. *posilovat, vzdělávat* [40]

οἰκοδομή, ἥς, ἡ 1. *stavbu, budova* (1 přen.) 2. (duchovní) *budování, vzdělávání* [18]

οἰκοδόμος, ου, ὁ *stavitel* (Sk 4,11) [1]

οἰκονομέω *spravovat, být správcem* (L 16,2) [1]

οἰκονομία, ας, ἡ 1. *správa; správcovství* (1 přen.) 2. *plán (spásy); výchova / vedení (ke spáse)* [9]

οἰκονόμος, ου, ὁ *správec; úředník* [10]

οἶκος, ου, ὁ 1. *dům, obydlí; palác* || κατ' οἶκον *doma, soukromě, v domě* | κατὰ τοὺς οἴκους *po domech* | ἐν (τῷ) οἴκῳ *doma; v domě* (τινός koho) | εἰς οἶκον *domů; doma* 2. *obytelé domu, rodina* (1 přen.) 3. *poistivo, rod 4. majetek* [114]

οἰκουμένη, ἥς, ἡ 1. (obydlená) *země, svěť* 2. *lidstvo* 3. *římská říše* [15]

οἰκουργός, ὄν *udržující dům, starající se o domácnost* (Τι 2,5; zde lze chápat i jako subst. (= *hospodyně*) s násl. adj. ἀγαθαί) [1]

οἰκτιρήσω fut. od οἰκτιρῶ

οἰκουρός, ὄν *domáci, zůstávající doma;*

střežící dům (v.1. Τι 2,5) [0]

οἰκτιρμός, οὔ, ὁ (i v pl. význ. sg.) *smilování, slitování, soucit; milosrdensví* || σπλαγχνά οἰκτιρμοῦ *milosrdné / soucitné srdce* [5]

οἰκτιρῶν, ον *milosrdný* [3]

οἰκτιρῶ (fut. οἰκτιρήσω) *mít soucit, slitovat se* (τινά nad kým; Ř 9,15 bls) [2]

οἶμαι (nestaženě; οὔμαι; Imp. 3. sg. οἶέσθω, part. οἶόμενος) *mínit, domnívat se* (+ ak. s inf.) [3]

οἶνοπότης, ου, ὁ *pijan (vína)* [2]

οἶνος, ου, ὁ *vino* (1 přen.) [34]

οἶνοφλυγία, ας, ἡ *opilost, pijáctví* (1 Pt 4,3) [1]

οἶμαι vtz οἶμαι

οἶος, α, ον (vc vztažných větách) *jaký | ὁ αὐτὸς ... οἶος stejný ... jaký* | οὐχ οἶον δὲ ὅτι (Ř 9,6) *ale není tomu tak, že* [14]

οἰοσθησοῦν = οἶος δήποτ' οὔν κτερύκοι, *jakýkoli* (v.1. J 5,4) [0]

οἶσσω fut. od φέρω

ὀκνέω (aor. ᾠκνησα) *váháti* (Sk 9,38) [1]

ὀκνηρός, á, ὄν 1. *líný, lenivý* 2. *nučivý, obězující, nepřijemný* [3]

ὀκταήμερος, ον *osmidenní, (konající se, osmého dne* (Fr 3,5) [1]

ὀκτώ (čisl.) *osm* [8]

ὀλέθριος, ον *zhoubný* (v.1. 2 Te 1,9) [0]

ὀλεθρος, ου, ὁ *zkáza, záhuba, zhouba smrti; zničení* [4]

ὀλιγοπιστία, ας, ἡ *malověrnost, málo víra* (Mt 17,20) [1]

ὀλιγόπιστος, ον *malověrný, mající málo víru* [5]

ὀλίγος, η, ον 1. (pl.) *málokteří; málo několik málo, několik* (+ gen.) 2. *malý, nepatrný; krátký (časově); (sg.) málo, trochu* || (v adverbialních vazbách;) (τὸ) ὀλίγον *trošku, trochu; málo; krátký čas* | ἐν ὀλίγῳ *zkrátka, brzy; skoro, málem, snadno* | καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ (Sk 26,29) *ať dříve či později* | πρὸς ὀλίγον *nakrátko, na krátkou dobu* | δι ὀλίγων *krátce, stručně* [40]

ὀλιγόψυχος, *ον malomyslňý; bázlivý* (1 Te 5,14) [1]

ὀλιγωρέω *zanedbávat, podceňovat* (τινός *co*) (Žd 12,5) [1]

ὀλίγως (adv.) *soina* (2 Pt 2,18) [1]

ὀλοθρευτής, *οὔ, ὁ ničitel, zhoubee* (1 K 10,10) [1]

ὀλοθρεύω *ničit, hubit* || ὁ ὀλοθρεύων *zhoubee* (Žd 11,28) [1]

ὀλοκαύτωμα, *τος, τό zápalná oběť, celopal* [3]

ὀλοκληρία, *ας, ἡ úplnost, celistvost, neporušenost; úplně zdraví* (Sk 3,16) [1]

ὀλόκληρος, *ον úplný, celistvý, neporušený; dokonalý* [2]

ὀλολύζω (*hlasiť*) *nařikat* (Jk 5,1) [1]

ὄλος, *τι, ον* (stejný překlad při užití se členem i bez něho) *celý, úplný; všechn, všecek* || ὄλους οἴκους (Τι 1,11) *celé rodiny* | ὄλην τὴν ἡμέραν *celý den* | τοῦτο ὄλον *io všechno* | δι' ὄλου *v celku* [109]

ὄλοτελής, *ἐς celistvý, neporušený; (jsoucí/sahající) skrz naskrz/veskrze* (1 Te 5,23) [1]

Ὀλυμπᾶς, *ᾶ, ὁ Olympas* (římský křesťan; Ř 16,15) [1]

ὄλυνθος, *ου, ὁ (pozdní, nedozrálý) fík* (Zj 6,13) [1]

ὄλως (adv.) *vůbec* [4]

ὄμβρος, *ου, ὁ (silný) déšť, bouřka* (L 12,54) [1]

ὀμέρομαι *iouzi* (τινός *po kom, čem, býť* *tasťkaně nakloněn* (τινός *νύχι komu*) (1 Te 2,8) [1]

ὀμιλέω (aor. ὀμίλησα) *rozmlouvat, baviti se* (τινί *s kým, πρὸς ἀλληλοὺς navzájem*); (abs.) *míluvit* [4]

ὀμιλία, *ας, ἡ společenství, soužití, (společenský) styk; rozhovor* (1 K 15,33) [1]

ὀμιλος, *ου, ὁ houf, skupina, zástup* (v.l. Zj 18,17) [0]

ὀμίχλη, *ης, ἡ mlha, mrákoia, mrak* (2 Pt 2,17) [1]

ὄμμα, *τος, τό oko* [2]

ὄμνημι *viz nási.*

ὄμνῶ *ι ὄμνημι* (inf. ὀμνύναι *n. ὀμνύειν, aor. ὤμοσα, inf. ὀμόσαι*) *přisáhat* (ἐν *τινι n. εἰς τι při čem*), *odpřísáhnutí, zavázat se přísahou* (πρὸς *τινα νύχι komu*) || ὄρκω ὤμοσεν αὐτῷ (Sk 2,30) *pod přísahou mu (slavnostně) slíbil* (opis hebr. inf. abs.) [26]

ὁμοθυμαδόν (adv.) *jednomyslňě, svorně; společně; hromadně* [11]

ὁμοιάζω *βῆτι podobný, podobat se* (jen *v.l.:* *Μι 23,27 aj.*) [0]

ὁμοιοπαθής, *ἐς (jsoucí) stejného druhu, stejný* (τινί *jako kdo*) [2]

ὁμοιος, *α, ον stejný, rovný; podobný* (τινί *i τινά komu*) [45]

ὁμοιότης, *ητος, ἡ rovnost; podobnost* || καθ' ὁμοιότητα *stejně, podobně* (Žd 4,15; 7,15) [2]

ὁμοιώω (fut. ὁμοιώσω, aor. ὤμοιώσα, pas. ὤμοιώθην, fut. pas. ὀμοιωθήσομαι) *1. srovnávat* (τινά *τινι koho s kým, čím, přirovnávat* 2. (pas.) *rovnať se, podobat se* (τινί *komu*) || ὀμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ (Μι 13,24) *království nebeské se podobá člověku* (aor. *Je zde buď tzv. gnomický n. odpravidá hebr. pl.*) [15]

ὁμοίωμα, *τος, τό podobnost; rovnost, stejnost; zobrazení, obraz, podoba* || ἐπι *τῷ* ὀμοιωματι *stejným/podobným způsobem* [6]

ὁμοίως (adv.) *stejně, právě tak; podobně* [30]

ὁμοίωσις, *εως, ἡ podobnost, podoba; soulad* (Jk 3,9) [1]

ὁμολογέω (fut. ὁμολογήσω, aor. ὤμολόγησα) *1. vyznat, přiznat, doznat; přiznat se* (ἐν *τινι ke komu*) || ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἔληλυθότα (1 J 4,2) *vyznává, že Ježíš Kristus přišel v těle* 2. *přislibit, slíbit* 3. *dosvědčit, říci oieněně* 4. *velebít* (τινί *co*) [26]

ὁμολογία, *ας, ἡ vyznání; vyznávání* (τινός */ εἰς τι čeho*) [6]

ὁμολογουμένως (adv.) *jednoznačně, po-*

dle úsudku všech, nesporně, nepopíratelně
(1 Tm 3,16) [1]

ὁμόσαι inf. aor. od ὁμύω
ὁμόσε (adv.) na stejné místo; pohromadě,
současně (v.1. Sk 20,18) [0]

ὁμότεχνος, ον *vykonávající stejné řemeslo* (Sk 18,3) [1]

ὁμοῦ (adv.) 1. *dohromady, společně, pohromadě* || ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό (Sk 2,1) *všichni byli pohromadě na jednom místě* 2. *současně* [4]

ὁμόφρων, ον (gen. -φρονος) *svorný, jednomyslný* (1 Pt 3,8) [1]

ὄμως (adv.) *přesto, nicméně; (snad:) právě tak* [3]

ὄναιμινην opt. aor. od ὄνιναμαι

ὄναρ, τό (bez nepřímých pádů) *sen* || κατ' ὄναρ *ve snu* [6]

ὄνάριον, ου, τό *oslátko, oslík; osel* (J 12,14) [1]

ὄνειδίζω (aor. ὄνειδισα) 1. *urážet, upírat* 2. *žítu výtku, vyčítat (τινά τι komu co), kárat* [9]

ὄνειδισμός, οῦ, ὁ *urážka, potupení, potupa; výtka* [5]

ὄνειδος, ους, τό *potupení, pohana; hanba* (L 1,25) [1]

ὄνησιμος, ου, ὁ *Onezimos, Onezimus* (Flemonův otrok: Ko 4,9; Fm 10) [2]

ὄνησιφορος, ου, ὁ *Oneziforos* (Pavlivův společník: 2 Tm 1,16; 4,19) [2]

ὄνικός, ἡ, ὄν *oslí* || μύλος *ὄνικός mlýnský kámen* (poháněný oslí silou, tj. velký, na rozdíl od kamene u ručního mlýnku) [2]

ὄνιναμαι (aor. ὄνημην, opt. ὄναιμινην) *těšit se, radovat se; mít užitek* (τινός z koho, čeho) (Fm 20) [1]

ὄνομα, τος, τό 1. *jméno; titul, důvod; (přen.) pověst* || ὀνόματι / κατ' ὄ. *jménem* | διὰ τοῦ ὀνόματος *τινος skrze či jméno, skrze koho* | εἰς τὸ ὄ. *ve jméno, na jméno, ve jménu* | ἐν (τῷ) ὀνόματι *ve jménu, jménem* | ἐν ὀνόματι *Ἰησοῦ Χριστοῦ* ἔστε (Mk 9,41) *protože patříte Kris-*

tu / jste Kristovi | ἐπὶ τῷ ὀνόματι *ve jménu, s odvoláním na jméno* | ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος *pro jméno, kvůli jménu* 2. *osoba; (pl.) lidé* [230]

ὀνομάζω (aor. ὠνόμασα, pas. ὠνομάσθην) 1. *nazvat, pojmenovat; jmenovat, zmínit, vyslovovat, pronášet, vzývat* (τὸ ὄνομα *jméno*) 2. (pas.) *být jmenován, být známý; nazývat se, říkat si* [10]

ὄνος, ου, ὁ ἢ 1. (m) *osel* 2. (f) *oslice* [5]
ὄντως (adv.) *vsuitku, opravdu, skutečně* || ἡ ὄντως *ζωὴ pravý život* [10]

ὄξος, ους, τό *ocel, kyselé víno* [6]

ὄξύς, εἶα, ὄ 1. *ostrý* 2. *rychlý* [8]

ὄπη, ἧς, ὄ *díra, otvor, trhlina* [2]

ὄπισθεν 1. (adv.) *zezadu; vzadu, na zadní straně* (svitku) 2. (přodl. s gen.) *za* (τοῦ Ἰησοῦ *Ježíšem*) [7]

ὄπισω 1. (adv.) *vzadu; dozadu* || εἰς τὰ ὄ. *zpět, dozadu* 2. (předl. s gen.) *za* (místně; přen.); *po (časově)* || ὄπισω μου *za mnou, za mne, po mně* | ὄ. σαρκός *za tělnosti* — *viz* (ἐξ ἀπερχομαι) [35]

ὀπλίζομαι (aor. ὀπλισάμην) *vyzbrojiti se* (přen.: 1 Pt 4,1) [1]

ὄπλον, ου, τό *nástroj; zbraň* (1 přen.) [6]

ὀποῖος, α, ον (zájm. korelativní a tázací v nepř. ot.) *jaký, jakého druhu* || τοιοῦτος ... ὄ. *takový ... jaký / jako* [5]

ὀπότε (sp. časová s ind. minulého děje) *když* (v.1. L 6,3) [0]

ὀπου 1. (adv.) *kde, kam* || ὀπου ἄν *i ὀπου* ἔάν *kdekoli, kamkoli* 2. (sp.) *poněvadž, protože; zatímco, když* [82]

ὀπτάνομαι *ukázať se, zjevit se* (Sk 1,3) [1]

ὀπτασία, ας, ἡ *zjevení, vidění* [4]

ὀπτός, ἡ, ὄν *pečený* (L 24,42) [1]

ὀπώρα, ας, ἡ *ovoce* (Zj 18,14) [1]

ὀπως 1. (adv.) *jak* || ὀπως *ἄν* | ὀπου *αὐτόν* (L 24,20) *a jak ho vydali* 2. (sp. ve větách účelových a přacích, v NZ s konj., zř. ὀπως ἄν) *aby* || δεήθητε ... ὀπως *εργάτας ἐκβάλη* (L 10,2) *proste ... aby poslal dělníky* [53]

ὄραμα, τος, τό *vidění, zjevení* [12]

ὄρασις, εως, ἡ 1. *vidění, zjevení* 2. *vzhled, podoba* [4]

ὄρατός, ἡ, ὄν *viditelný* (Κο 1,16) [1]

ὄράω (Impf. ἑώραν, fut. ὄσομαι, aor. εἶδον | εἶδα, part. ἰδών, Imp. ἴδε, 2. pl. ἴδετε, pf. ἑώρακα | ἐώρακα, aor. med. ὠπάμην, pas. ὠφθην, part. ὠφθείς, fut. pas. ὠφθήσομαι) 1. *vidět, dívat se* (τινά, τι na koho, nač), *spatřít* 2. *sířežít se, chránit se* (ἀπό τινος před kým, čím) || ὄρα μή (doplň: ποιήσης) *sířež se io udělat, nedělej to!* | ὄρατε μὴ καταφρονήσητε (Μτ 18,10) *mějte se na pozoru, abyste nepohrdali* 3. *poznat* | οὐ ὄψη (Μτ 27,4) *sám poznáš, to je tvá věc* 4. (pas.) *ukázat se, zjevit se*; (ve fut. možná také [Sk 26,16] *ukázat* [454])

ὄργή, ἡς, ἡ *hněv* (l přen.: τινί proti komu); (*Boží*) *soud, odplata* [36]

ὄργίζομαι (aor. ὠργίσθην) *hněvat se* (τινί n. ἐπί τινι na koho) [8]

ὄργιλος, η, ὄν *hněvivý, náchylný ke hněvu, prchlivý* (Ττ 1,7) [1]

ὄργυιά, ἄς, ἡ *sáh* (délková míra = asi 1,8 m; Sk 27,28bis) [2]

ὄρέγομαι *ioužít, dychtít* (τινός po čem), *usilovat* (τινός oč) [3]

ὄρεινή, ἡς, ἡ *pahorkatina, hornatá krajina, krajina v horách* (L 1,39. 65) [2]

ὄρεξίς, εως, ἡ *chťivost, žádostivost, vášeň* (Ř 1,27) [1]

ὄρθοποδέω *pevně | přímo kráčet* (πρός τι k čemu), *správně žít* (πρός τι podle čeho) (Ga 2,14) [1]

ὄρθός, ἡ, ὄν *vzprímený; přímý, rovný* [2]

ὄρθοτομέω *přímou | správně rozdělit / řídit / zvěstovat* (2 Tm 2,15) [1]

ὄρθρίζω *býti časně vzhůru, časně odcházet* (L 21,38) [1]

ὄρθρινός, ἡ, ὄν *časný, ranní* || γενόμεναι ὄρθριναί (L 24,22) *byly časně ráno* (sc. ženy) [1]

ὄρθρος, ου, ὁ *(časně) ráno, úsvit* || ὄρθρου βαθέως *časně ráno* | ὑπὸ τὸν ὄρθρον *za svítání, časně ráno* [3]

ὄρθῶς (adv.) *správně* [4]

ὀρίζω (aor. ὠρίσα, pf. pas. ὠρίσμαι, aor. pas. ὠρίσθην) *určit, stanovit; ustanovit, dosadit* [8]

ὀριον, ου, τό *hranice; (pl.) území* [12]

ὀρκίζω *zapřísahat* (τινά τινα koho při kom) [2]

ὀρκος, ου, ὁ *přísaha; předmět přísahy* || (i pl. o jedné přísaze): διὰ τοὺς ὀρκους (Μτ 14,9) *kvůli přísaze* [10]

ὀρκωμοσία, ἄς, ἡ *přísežně prohlášení, přísaha* (Žd 7,20bis.21.28) [4]

ὀρμάω (aor. ὠρμησα) *vrhnout se* (ἐπί τινα na koho), *řítit se* [5]

ὀρμή, ἡς, ἡ *podnět, odhodláni, rozhodnutí, úmysl, vůle* || γίνεται ὀρμή τινος někdo *pojímá úmysl* [2]

ὀρμημα, τος, τό *síla, prudkost, ráz* (Zj 18,21) [1]

ὀρνεον, ου, τό *pták* [3]

ὀρνιξ, ιχος, ἡ *slépice, kvočna* (v.l. L 13,34) [0]

ὀρνις, ιθος, ἡ *slépice, kvočna* (Μτ 23,37; L 13,34) [2]

ὀροθεσία, ἄς, ἡ *hranice, rozhraní* (Sk 17,26) [1]

ὄρος, ους, τό (gen. pl. ὀρέων) *hora* || τὰ ὄρη *hory, pohoří; (?) pustina* [63]

ὄρος, ου, ὁ *hranice* (v.l. Mk 16,14) [0]

ὀρύσσω (aor. ὠρυξα, pas. ὠρύγην n. ὠρύχθην) *kopat, vykopat* (γῆν n. ἐν τῇ γῆ [v zemi] jámu) [3]

ὀρφανός, ἡ, ὄν *osiřelý* [2]

ὀρχέομαι (aor. ὠρχησάμην) *tancovat* [4]

ὄς, ἡ, ὁ 1. (zájm. vztažné) *který, jenž* || λεπτά δύο, ὃ ἔστιν κοδράντης (Mk 12,42) *dvě drobné mince, to jest kvadrans* | ὃ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ θεῷ (Ř 6,10) *když však žije, žije pro Boha* | (konstr. podle sm.:) πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς (Sk 15,17) *všechny národy, na které* | (attracilo:) τῶν ὠπαρίων ὧν ἐπιάσατε (J 21,10) *ryb, které jste chytili* | ὃς ἄν n. ὃς ἑάν *kterýkoli, kdokoli* 2. (zájm. ukazovací) ὃς μὲν ... ὃς δὲ *jeden ... druhý* | ὃς δὲ *on / ten*

však [1377]
ὁσάκις (adv.) *kdykoliv* (zpravidla ve spoj. s částí. *ἕαν*) [3]
ὄσιος, α, ον *zbožný, bohuřibý; svatý; čistý* || τὰ ὄσια (*Boží*) *přislíby* [8]
ὀσιότης, ητος, ἡ *zbožnost, svatost* [2]
ὀσίως (adv.) *zbožně, nábožně, svatě* (1 *Te* 2,10) [1]
ὀσμή, ἡς, ἡ *vůně; (zá)pach* || ὀσμή εὐωδίας *příjemná vůně* [6]
ὄσος, η, ον (korelativní zájm.) *jak velký, jak dlouhý, jak četný, jaký; (pl. také): kolid* || ὄσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ (2 *K* 1,20) *neboť všechna Boží zaslíbení* | πάντα ὄσα ἔχει (Μι 13,44) *všechno, co má* | ἐφ' ὄσον (χρόνον) *n. ὄσον χρόνον pokud, dokud* | ὄσον ὄσον *zcela málo* [110]
ὄσπερ, ἥπερ, ὅπερ (*práně ten*) *který (v. l. Mk 15,6)* [0]
ὄστέον, ου, σταženέ (např. *J* 19,36):
ὄστοῦν, οῦ, τό *kosí* [4]
ὄστις, ἧτις, ὅ *τι* (zenvšeobecňující zájm. vztažné) *kterýkoli; každý, kdo; všechno, co; (takový) který* || Σαδδουκαῖοι — οὔτινες λέγουσιν (Μκ 12,18) *saduceové, kteří říkají* | λαληθήσεται σοι ὅ τί σε δεῖ ποιεῖν (Sk 9,6) *bude ti řečeno, co máš dělat* | (ἄν *n. ἕαν* zesíljuje neurčitosti) *πάν ὅ* *τι ἕαν* (Κο 3,17) *všechno, co; kolid* [147]
ὄστράκινος, η, ον *hlíněný; (přen.) křehký* [2]
ὄσφρησις, εως, ἡ *čich, sídlo čichu* (1 *K* 12,17) [1]
ὄσφϋς, ὄος, ἡ *bok, bedro* (1 *přen., také jako sídlo plazení*) [8]
ὄταν (= ὅτε ἄν — časová sp., většinou s konj.) (*prokazdē*.) *když; (tehdy) když, až, jakmile; dokud*: (jako vztažné adv.) *kdy* || εἰ μὴ ὄταν *dokud ne, až* | ὄταν γὰρ ἀσθενῶ (2 *K* 12,10) *neboť když jsem slabý* | (s *Ind.*) ὄταν ἤνοιξεν (Ζῳ 8,1) *když otevřel / rozlomil* | ὄταν ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος (Μκ 2,20) *kdy jim bude ženich vzat* [123]

ὅτε (časová sp. s *Ind.*) (*tehdy*.) *když, jakmile; (jako vztažné adv.) kdy* || καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς (Μι 7,28) (*a stalo se*.) *když Ježíš ukončil* | ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμοῦσθε (L 17,22) *dnů, kdy budete toužít* [103]
ὅτι (sp.) 1. *že* || οἶδαμεν ὅτι οὐτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν (*J* 9,20) *víme, že je to náš syn* | τί ὅτι *proč?* | τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμήσκη αὐτοῦ; (Ζδ 2,6) *co je člověk, že na něho pamatuješ?* (někt. zde vidí ὅτι konsekutivní) 2. *protože; neboť* (rozdíel podřadného a souřadného spojení není vždy jednoznačný) || ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (Μι 5,3) *neboť jejich je nebeské království* 3. tzv. „recitativum“: nahrazuje dvojnedečku a uvozovky před příimou řečí a nepřekládá se || ἐλπεν ὅτι προφήτης ἐστίν (*J* 9,17) *řečí: „Je to prorok“* 4. (z *τί* ἐστιν ὅτι) *proč?* [1297]
ὄτου (gen. od *ὅ* *τι*, užívané v platnosti adv. ve spojeních): ἕως ὄτου *až, dokud ne; zatímco, dokud* [5]
οὔ (adv.) *kde; kam; viz též ἄχρι a ἕως* [54]
οὔ (samostatná záporka, hl. v odponědi) *ne, nikoliv* || ἀπεκρίθη οὔ (*J* 1,21) *odpověděl: Ne! jsem!* [17]
οὐ, před samohl. **οὐκ, οὐχ** 1. (záporka ve větách s *Ind.*) *ne, ne-* || οὐ μὴ s konj. *n. sul.* vyjadřuje zesílený zápor budoucího děje: οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν (Μι 24,35) *ale moje slova nepominou* 2. (tázací část. naznačující očekávání kladné odponědi.) *copak ne(?)*, *ne-* || v tomto sm. někdy (též οὐ μὴ s konj.) [1606]
οὐά (citosl. vyjadřující údiv a popř. posměch) *ó! ha!, hleďme!* (Μκ 15,29) [1]
ὀυαί (citosl.) *běda!* || ὀυαί ὑμῶν *běda vám* | (zpodstatnělé:) (ἡ) ὀυαί (neskl.) *běda, hrůza, neštěstí* [46]
οὐδαμῶς (adv.) *nikterak, naprosto ne, vůbec ne* (Μι 2,6) [1]

οὐδέ, zř. před samohl. οὐδ' (sp.) a ne, také ne, ani; ani ne || οὐδέ οὕτως (Mk 14,59) ani v tomto případě | οὐδέ τοῦτο ἀνέγνωτε (L 6,3) ani to! nikdy jste přečti [143]

οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδέν (také: οὐθεῖς, οὐθέν) *žádný; nikdo, nic* || οὐδεῖς προφήτῶν (L 4,24) *žádný prorok* | οὐδεῖς αὐτῶν (L 4,27) *žádný z nich* | οὐδένα ἤθελεν γινῶναι (Mk 7,24) *nechtěl, aby se to někdo dověděl* | οὐδέν nic; *nikterak, vůbec ne* | οὐδέν διαφέρει (Ga 4,1) v *ničem se nelíší* [227]

οὐδέποτε (adv.) *nikdy, ještě nikdy* [16]

οὐδέπω (adv.) *ještě ne* || οὐδέπω οὐδεῖς *ještě nikdo (předtím)* [4]

οὐθεῖς = οὐδεῖς [7]

οὐθέν = οὐδέν — viz οὐδεῖς

οὐκέτι (adv.) *už ne, již ne* || οὐκέτι οὐ μὴ πῶ (Mk 14,25) *už (nikdy) nebudu pít* | οὐκέτι οὐδεῖς *už nikdo* [47]

οὐκοῦν (časť.) *tedy (přece)* (v otázce: J 18,37) [1]

οὖν (časť. a sp.) *tedy; tudíž, proto; (návaznost): pak* || μὲν οὖν (J 20,30) *vskukku, zajistí* | οἱ μὲν οὖν συνεληθόντες (Sk 1,6) *ti, kteří se teď sešli* [499]

οὐπω (adv.) *ještě ne* || οὐδεις οὐπω *ještě nikdo (předtím)* | ὁ ἄλλος οὐπω ἦλθεν (Zj 17,10) *druhý ještě nepřišel* [26]

οὐρά, αἶς, ἡ ocas [5]

οὐράνιος, ον *nebeský, (jsouč) v nebi, pocházející z nebe* [9]

οὐρανῶθεν (adv.) z *nebe* (1j, od Boha, i v 3. sm.; Sk 14,17; 26,13) [2]

οὐρανός, οὐ, ὁ *nebe* (ve význ. fyzickém i teologickém); (také:) *nebe* = Bůh || (též pl. ve význ. sg.) οἱ οὐρανοί *nebe, nebesa* | ἐν (τοῖς) οὐ. v *nebi* | ἐκ τοῦ οὐ. / ἔξ οὐ. / ἀπ' οὐ. z *nebe* [273]

Οὐρβανός, οὐ, ὁ *Urbanus, Urban* (římský křesťan: Ř 16,9) [1]

Οὐρίας, ου, ὁ *Uriáš* (manžel Batšeby: Mt 1,6) [1]

οὐς, ὠτός, τό *ucho; sluch* (1 přen.); *vní-*

mání || εἰς τὸ οὐς ἀκούειν *stýšet zepřem/potají* [36]

οὐσία, ας, ἡ („to, co existuje“) *majetek, jmění* (L 15,12.13) [2]

οὔτε 1. a *ne, ani* || οὔτε ... οὔτε *ani ... ani* | οὔτε ... καὶ *ani ... a; (jednak) ne ... a (jednak)* 2. (jako v.1.) = οὐδέ [87]

οὔτος, αὐτή, τοῦτο (zájm. ukazovací) *tento, tento, (oslabeně) ten; (pej.) tenhle* || τοῦτ' ἔστιν *to jest, to znamená* | αὐτή ἔστιν ἔρημος (Sk 8,26) *ta (cesta) je pustá/vede pustinou* | ὁ δὲ ὑπομείνας ... οὔτος σωθήσεται (Mk 13,13) *kdo (však) vytrvá ... (ten) bude zachráněn* | τοῦτο μὲν ... τοῦτο δὲ *nejen ... ale i, jednak ... jednak* | δία τοῦτο *proto* | τοῦτο αὐτό (2 K 2,3) (*právě*) *proto* [1387]

οὔτως n. οὔτως (adv.) *tak, takto; prostě; (také někdy v přísudku ve význ. adj.): takový; (ve význ. τοιοῦτο) něco takového, taková věc; v tomto případě* [208]

οὐχί (zesílená zápornka οὐ) 1. *ne, ne-* 2. (v otázce, když se očekává kladná odpověď) *co(ž)pak ne* [54]

ὀφειλέτης, ου, ὁ *dlužník; viník, provinilec, hříšník* [7]

ὀφειλή, ἥς, ἡ 1. *dluh* 2. *povinnost* [3]

ὀφειλημα, τος, τό 1. *dluh* 2. *hřích, provinění, vina* [2]

ὀφείλω (1mpf. ὤφειλον) 1. *dlužti, býti dlužen* 2. *mít (povinnost), muset; (se zápornkou) nesmět* 3. *proviniti se, hřešiti* (tinví protl komu) [35]

ὀφελον (časť. z aor. sl. ὀφείλω) *kéž, nechť, kdyby* | ὀφελον ψυχρός ἦς (Zj 3,15) *kéž bys byl studený* [4]

ὀφελος, ους, τό *užitek, prospěch* [3]

ὀφθαλμοδουλία, ας, ἡ *služba na oko* [2]

ὀφθαλμός, οὐ, ὁ *oko* (i přen.); *zrak* || κατ' ὀφθαλμὸς *před očima* | ὀφθαλμὸς πονηρὸς *zlé oko* (1j, morálně nemočné), (proto snad:) *závist* [100]

ὀφθεις part. aor. pas. od ὀράω

ὀφθησομαι fut. pas. od ὀράω

ὄφεις, εως, ὁ *had; (přen. také) ďábel* [14]

ὄφρῦς, ὄος, ἡ (přev. „oboží“) *okraj (srážu), svah, sráž* (L 4,29) [1]
 ὄχετός, οὐ, ὁ *stoka* (v.l. Mk 7,19) [0]
 ὄχλέω *trápit, obtěžovat* (Sk 5,16) [1]
 ὄχλοποιέω (aor. ὠχλοποίησα) *dát dohromady dav, srojit zástup* (Sk 17,5) [1]
 ὄχλος, οὐ, ὁ *zástup, množství (lidu), dav; lid; (pl.) lidé, obyvatelé* || ὄχλοι πολλοὶ *velké/četné zástupy* [175]
 Ὅχοζίας, οὐ, ὁ *Ochoziáš, Achazjáš* (judský král) (v.l.) [0]
 ὄχυρός, ἄ, ὄν *silný, pevný* (1 o fecti; v.l. L 11,15) [0]
 ὄχύρωμα, τος, τό *pevnost, opevněné mí-*

sto (2 K 10,4) [1]
 ὄψάριον, οὐ, τό *ryba* (jako pokrm) [5]
 ὄψέ 1. (adv.) *pozdě; večer* 2. (jako předl. s gen.) *po (časově)* [3]
 ὄψια, ας, ἡ *večer* [14]
 ὄψιμος, οὐ, ὁ *pozdní; (Jk 5,7 jako subst.): pozdní děšt* [1]
 ὄψιος, α, ον *pozdní, večerní* (Mk 11,11) — sr. ὄψια [1]
 ὄψις, εως, ἡ 1. *vzhled, (vnější) zdání* 2. *tvář, obličej* [3]
 ὄψομαι fut. od δράω
 ὄψώνιον, οὐ, τό (1 v pl.) *zold; odměna, mzda; odplata* [4]

Π π

παγιδεύω (aor. ἐπαγίδευσα) *nastražiti léčku, chytit* (jako do léčky) (ἐν λόγῳ za slovo: Mt 22,15) [1]
 παγίς, ἰδος, ἡ *léčka, past, smýčka* (1 přen.) || ὡς π. *jako léčka, neočekávaně* [5]
 παθεῖν inf. aor. od πάσχω
 πάγος viz Ἄρειος πάγος
 πάθημα, τος, τό 1. *utrpení, soužení; neštěstí* 2. *vážení* [16]
 παθητός, ἡ, ὄν *schopný utrpení, podrobený utrpení* (Sk 26,23) [1]
 πάθος, οὐς, τό *vážení* [3]
 παθών, παθούσα part. m a f aor. od πάσχω
 παιδαγωγός, οὐ, ὁ (antiký) *pedagog, vychovatel* (byl to zpravodla otrok, který vodil děti a dohlížel na ně, ale docházelo i k přiblížení význ. k παιδευτής), *dozorce* [3]

παιδάριον, οὐ, τό *chlapec, hoch, mládík, mládenec* (J 6,9) [1]
 παιδεία, ας, ἡ *výchova; vzdělávání; káráni; kázeň* [6]
 παιδευτής, οὐ, ὁ *vychovatel, učitel; karatel* [2]
 παιδεύω (aor. ἐπαίδευσα, pf. pas. πεπαίδευμαι, aor. pas. ἐπαίδεύθην) 1. *vychovávat, vzdělávat* 2. *napravovat, kárat* 3. *trést, bít* 4. (pas.) *být vychováván; učít se* [13]
 παιδιόθεν (adv.) *od mládí, od dětství* || ἐκ π. *týž význam* (Mk 9,21) [1]
 παιδίον, οὐ, τό *dítě* (obojího pohlaví, malé i větší; i přen.) || μή παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν (1 K 14,20) *nebuďte (už) jako děti svým uvažováním* [52]
 παιδίσκη, ης, ἡ *služka, služebná; otrokyně* [13]

παιδόθεν (adv.) *od dětství* (v.l. Mk 9,21: st. παιδιόθεν) [0]

παίζω (αορ. έπαιξα) *hrát si, baviti se, iancovat* (1 K 10,7) [1]

παῖς, παιδός, ό α ή 1. ό παῖς: 1. *chlapec, hoch, mládenec* 2. *syn* 3. *služebník, oirok; dvořan* II. ή παῖς: *dívka, děvče* [24]

παίω (αορ. έπαισα) *bít, zranit; udeřit; pichat, bodat* [5]

Πακατιανός, ή, όν *pakatiánský* (patřící k části Frýgje; subscripto 1 Tm) [0]

πάλαι (adv.) 1. *dříve, kdysi, dávno* || αἰ πάλαι άμαρτιαί *bývalé/minulé/dřívější hřích* 2. *už dlouho* [7]

παλαιός, ά, όν *starý* (1 přen.) [19]

παλαιότης, ητος, ή *stáří; starý způsob* (Ř 7,6) [1]

παλαιώω (πρ. πεπαλαίωκα, αορ. pas. έπαλαιώθην, 1ου. pas. παλαιωθήσομαι) 1. *učinít starým, prohlásit za zastaralé* 2. (pas.) *stárnout, oprotičebonávat se, rozpra-dat se* [4]

πάλη, ης, ή *boj, zápas* (Εβ 6,12) [1]

παλιγγενεσία, ας, ή *znovuzrození* [2]

πάλιν (adv.) 1. *zpět, nazpět* 2. *opět, znovu, zase* || εις τὸ πάλιν *zase, znovu* 3. *dále, nadále; také* 4. *na druhé straně, (a) přece* || πάλιν έντολὴν καινήν γραφω ύμῖν (1 J 2,8) *a přece vám píšu nové příkázání* [14]

παμπληθεί (adv.) *všichni dohromady* (L 23,18) [1]

πάμπουλος, πόλλη, πολυ *velmi velký* (v.l. Mk 8,1) [0]

Παμφυλία, ας, ή *Pamfylie* (kraj na jihu Malé Asie) [5]

πανδοχεῖον, ου, τό *noctehárna, ubytovna, hostinec* (L 10,34) [1]

πανδοχεύς, έως, ό *majitel noctehárny, hostinský* (L 10,35) [1]

πανήγυρις, εως, ή *slavnost, slavnostní shromáždění* (Žd 12,22) [1]

πανοικεί n. πανοικί (adv.) *s celým domem* (Sk 16,34) [1]

πανοπλία, ας, ή (*plná*) *výzbroj* (1 přen.: του θεου *Boží*) [3]

πανουργία, ας, ή *lest, prohnanost, vychytralost* [5]

πανούργος, ον *lstivý, vychytralý, prohnaný* (2 K 12,16) [1]

πανταχῆ (adv.) *všude* (Sk 21,28) [1]

πανταχόθεν (adv.) *odevšad* (v.l. Mk 1,45; st. πάντοθεν) [0]

πανταχοῦ (adv.) *všude* (na otázku kde? i kam?) [7]

παντελής, ές *úplný, dokonalý; trvalý, věčný* || εις τὸ παντελές *navždy, na věky; úplně; vůbec* | μη δυναμένη άνακύψαι εις τὸ παντελές (L 13,11) *neschopná se úplně vzpřimít n. vůbec neschopná se vzpřimít* [2]

πάντη (adv.) *všude; každým způsobem, zcela* (Sk 24,3) [1]

πάντοθεν (adv.) *odevšad, ze všech stran; na všech stranách, úplně* [3]

παντοκράτωρ, ορος, ό (ο Βοθυ) *Vševládný, Vševládcé, Všemohoucí* [10]

πάντοτε (adv.) *vždycky, stále* [41]

πάντως (adv.) 1. *každopádně, určitě, jistě* 2. *alespoň, vůbec* 3. (se záporiku) *naprosito, vůbec* || ό πάντως *vůbec ne* [8]

παρά (předl.) L (s gen.; původ, autorsiví, příslušnost) *od* || τὰ παρά τινος *maje-tek/dary od koho* | ό ών παρά του θεου (J 6,46) *ten, kdo je od Boha* | ή παρ' έμοῦ *diaθηκη* (Ř 11,26) *moje smlouva* | οί παρ' αυτου *jeho známí/přibuzní* II. (s dat.) 1. *u, při, vedle; mezi; v domě/do domu* (τινός koho) || παρ' έαυτω (u sebe) *doma* | 2. (přen.) *podle soudu, v očích* (τινός koho); *před* || παρά Ίουδαίους (Ml 28,15) *mezi židy* | παρά κυριου (2 P 2,11) *před Pánem* III. (s ak.) 1. *k(e), na; u, při, vedle, na okraj; podél* 2. *proti, navzdory* || παρ' έλπίδα (Ř 4,18) *proti naději* 3. *víc než; (po komp.) ve srovnání s(e), než; přes, za; namísto; jiného druhu než* 4. *méně, bez* 5. *kvůli, pro* || παρὰ τουτο *proto* [194]

παραβαίνω (αορ. παρεβήν) 1. *odstoupit, odejít; opusít* (ἀπό τινος koħo, co) 2. *zanedbávat; p̄festupovat* (τὴν ἐντολὴν *p̄rikázání*) [3]

παραβάλλω (αορ. παρέβαλον) 1. *stovnat* (v.l. Mk 4,30) 2. (Intr.) *p̄řiplovat, p̄řístát* (εἰς v(e); Sk 20,15) [1]

παράβασκς, εως, ἡ *p̄festupek, p̄festoupení* (τοῦ νόμου *zákona*), *provinění* [7]

παραβάτης, ου, ὁ *p̄festupník; provinilec, ten, kdo porušuje* (ζάκον) [5]

παραβιάζομαι (αορ. παρεβιάσάμην) *naléhat* (τινά na koħo), *nutít* [2]

παραβολέομαι (αορ. παρεβολευσάμην) *vydávat* (v *nebezpečí*), *riskovat, dávat* v *sázku* (τῆ ψύχῃ *životu*; Fp 2,30) [1]

παραβολή, ἡς, ἡ 1. *podobství; p̄řirovnání* 2. *p̄řísloví; tajuplný výrok; ro(na)učení* 3. *vzor, typ, předobraz* [50]

παραβουλεύομαι *nedělat si starosti, nezakládat si* (τινί na čem) (v.l. Fp 2,30) [0]

παραγγελία, ας, ἡ *p̄říkaz, rozkaz, nařizení; pokyn, pouučení* [5]

παραγγέλλω (αορ. παρήγγειλα, part. παραγγείλας, pf. pas. παρηγγέλμαι) *p̄rikázat, nařídít; zakázat* (+ násl. μὴ s Inf.) || παραγγελία π. *p̄řísně/výslovně nařídít* [31+1]

παραγίνομαι (αορ. παρεγενόμην, κοη. παραγενώμαι, p̄řpf. 3. sg. παραγενόνει) 1. *p̄řijít, dostavit se; p̄řistoupit; vypravít se* (ἐπί τινα na koħo) 2. *vystoupit, objevit se* 3. *pomoci, podpořit* (τινί koħo) [37]

παράγω (Impf. παρήγον) 1. *jít kolem, p̄řejít; jít dál; pomínout; odejít* 2. (pas.) *pomínout, p̄řejít, mizet* [10]

παραδειγματίζω (αορ. παρεδειγματίσα) (*vefejně*) *zsměšnit, vystavit posměchu* (Žd 6,6) [1]

παραδείσος, ου, ὁ *ráj, nebe* [3]

παραδέχομαι (αορ. παρεδεξάμην, pas. παρεδέχθην) 1. *p̄řijmout, uvítat* 2. *uznat, povrdít* [6]

παραδιατριβή, ἡς, ἡ *zbytečná zába-va/činnost* (v.l. 1 Tm 6,5) [0]

παραδίδωμι (κοη. p̄řez. 3. sg. παραδιδῶ | παραδιδοῖ, Inf. παραδιδόναι, part. παραδιδούς, Impf. 3. sg. παρεδίδου, 3. pl. παρεδιδουν | παρεδίδοσαν, fut. παραδώσω, αορ. παρέδωκα, 3. pl. παρέδωκαν | παρέδοσαν, κοη. 3. sg. παραδῶ | παραδοῖ, Inf. αορ. παραδοῦναι, part. παραδούς, pf. παραδέδωκα, part. παραδεδωκώς, p̄řpf. 3. pl. παραδεδώκεισαν, pf. pas. παραδέδομαι, αορ. pas. παρεδόθην, κοη. παραδοθῶ, Inf. παραδοθῆναι, part. παραδοθείς, fut. pas. παραδοθήσομαι) 1. *odevzdat, p̄ředat; nasadit* (τὴν ψυχὴν *životu*) 2. *zajmout, zaiknout; vydat, zradit* 3. *dát, svěřit; (závazně) odevzdat, p̄rikázat; učít* 4. *dovolit, být zralý* || ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός (Mk 4,29) *když však plod dovolí / je plod zralý* [119]

παράδοξος, ον *neočekávaný, neobvyklý; podivuhodný* (L 5,26) [1]

παράδοσις, εως, ἡ *podání, tradice; (p̄ředání) učení* [13]

·παραδῶ κοη. αορ. 3. sg. od παραδίδωμι **παραζηλώω** (fut. παραζηλώσω, αορ. παρεζήλωσα) *podnítit k závisti/zárliivosti/hněvu* [4]

παραθαλάσσιος, α, ον *p̄řimořský, ležící u moře* (Mt 4,13) [1]

·παραθεῖναι Inf. αορ. od παρατίθημι **παραθευρέω** *p̄řehlízet, zanedbávat* (Sk 6,1) [1]

παραθήκη, ης, ἡ *svěřený majetek/poklad* (p̄řen. o nauce) [3]

·παραθήσω fut. od παρατίθημι

·παράθου Imp. αορ. med. od παρατίθημι **παραινέω** (Impf. 3. sg. παρήνει) *radit* (τινά komu), *paromenout, povzbudit, vyzvat* (Sk 27,9.22) [2]

παραιτέομαι (Impf. παρητούμην, αορ. παρητησάμην, pf. παρητήμαι) 1. *vyprosit si, vyžádat si* 2. *omlúvit se* 3. *odmítat; zdráhat se* [12]

παρακαθέζομαι (αορ. παρεκαθέσθην) *posadit se n. sedět* (πρός τι vedle / u če-

ho: L 10,39) [1]
παρακαθίζω *sednout si (vedle)* (v.l. L 10,39) [0]

παρακαλέσαι Inf. aor. I opt. aor. 3. sg. od παρακαλέω

παρακαλέω (aor. παρεκάλεσα, pf. pas. παρακέκλημαι, aor. pas. παρεκλήθην, fut. pas. παρακληθήσομαι) 1. *zavolat, pŕizvat, pozvat* 2. *paromínat, vybízet* 3. *prosít, žádat, vzývat* || παρεκάλεσα ὁμᾶς ἰδεῖν (Sk 28,20) *pŕál jsem si vás uviděti* 4. *ronzbužovai, iěšit* 5. (pas.) *být poitéšen; nechat se iěšit; iěšit se, radovat se* [109]

παρακαλύπτω (παπ. pf. pas. παρακεκαλυμμένος) *skrýti, schovat, zahalit* (ἀπό τινος pro koho, komu; L 9,45) [1]

παρακαταθήκη, ης, ἡ („skrytá věc“) *poklad* (v.l. místo παραθήκη) [0]

παράκειμαι *být pohotov, být po ruce, být* (τινί u/vedle koho) (Ř 7,18,21) [2]

παράκλησις, εως, ἡ 1. *paromenutí, rozvuzení* 2. *žádost, prosba* || μετὰ πολλῆς παρακλήσεως (2 K 8,4) *s velkou naléhavostí* 3. *útěcha; pomoc* (τοῦ ἁγίου πνεύματος *Ducha svatého*) [29]

παράκλητος, ου, ὁ (ο Duchu sv. n. ο Krlsiu) *zastávce, pomocník, přimluvce; uítěšitel* [5]

παρακοή, ης, ἡ *neposlušnost, neuposlechnutí* [3]

παρακολουθέω (fut. παρακολουθήσω, aor. παρηκολούθησα, pf. παρηκολούθηκα) 1. *následovat, doprovázet* (τινί koho, co) 2. (*duchem*) *sledovat, chápat; prozkoumat* (τινί co); *věrně zachovávat* (τινί co) [4]

παρακούω (aor. παρήκουσα) 1. *zastechnouti, (nahodile) vyslechnout; pŕestechnouti, nedbat* (τι παῶ) 2. *neposlechnouti* (τινός koho), *odmíat posluznost* [3]

παρακύπτω (aor. παρέκυσα) 1. *naklonit se (dopředu, dovnitř), sklonit se* 2. *pozorovat, zahledět se* (εἰς τι do čeho), *nahlédnouti* [5]

παραλαμβάνω (fut. παραλήψομαι, aor.

παρέλαβον, 3. pl. παρέλαβον i παρελάβοσαν, imp. παράλαβε, fut. pas. παραλημφθήσομαι) 1. *vzít k sobě, pŕijmout; vzít (si) stranou* 2. *převzít, dostat* 3. *pŕipustit, pŕijmout, uznat; pŕivínat* [49]

παραλέγομαι *oberplout, plout kolem / podél* (τι čeho; Sk 27,8,13) [2]

παράλιος, ου, ἡ (*mořské*) *robŕeží, robŕežní území* (L 6,17) [1]

παραλλαγή, ης, ἡ *změna, proměna* (Jk 1,17) [1]

παραλογίζομαι (aor. παρελογισάμην) *podvádět, klamat* [2]

παραλυτικός, ἡ, ὄν *chromý, ochrnutý* || ὁ π. *chromý / ochrnutý* (ἐλιονέκ) [10]

παράλυτος, ον *ochromený, chromý* (v.l. Mk 2,9) [0]

παράλυω (pf. pas. παραλέλυμαι) *uvolnit* (konzistence) *údu), ochromit, oslabit* (i přen.) || ὁ παραλελυμένος *chromý / ochrnutý* (ἐλιονέκ) [5]

παραμένω (fut. παραμενῶ, aor. παρέμεινα) *žítai, vytrvat* (πρός τινα / τινί u koho) [4]

παραμυθεομαι (aor. παρεμυθησάμην) *iěšit, rozvuzovai, robízet; projevit soustrast* (τινά komu) [4]

παραμυθία, ας, ἡ *útěcha, rozvuzení* (1 K 14,3) [1]

παραμύθιον, ου, τό *útěcha, rozvuzení* (Fr 2,1) [1]

παράνοια, ας, ἡ *šilenství, bláznovství* (v.l. 2 Pt 2,16) [0]

παρανομέω *pŕestoupit zákon, jednat proti zákonu* (Sk 23,3) [1]

παρανομία, ας, ἡ *nezákonnost, nezákonný čin, bezpráví, zločin* (2 Pt 2,16) [1]

παραπικραίνω (aor. παρεπίκρανα) *vzeprít se, vzbouřít se; být / stát se vzpurným* (Žd 3,16) [1]

παραπικρασμός, οῦ, ὁ *vzpoura, vzbouření se* (Žd 3,8,15) [2]

παραπίπτω (aor. παρέπεσον) *padnout, zhrěšit, odpadnout* (Žd 6,6) [1]

παραπλέω (Inf. aor. παραπλεύσαι) *plout*

kolem (τι ἔχο; Sk 20,16) [1]
 παραπλήσιον (adv.; ak. od adj.) *blízko, skoro* u (τινί ἔχο) ἢ ἠσθένησεν παραπλήσιον θανάτῳ (Fr 2,27) *onemocněl na smrt* [1]
 παραπλησίως (adv.) *podobně, právě tak, stejně* (Žd 2,14) [1]
 παραπορεύομαι *přejít (kolem), projít* (διά τινος ἔιμ) [5]
 παράπτωμα, τος, τό *přestupek, provinění, hřích* [19]
 παραρρέω (konj. aor. pas. παραρῶ) 1. *obíci, odíci; uplatit, uniknout* 2. (pas.) *být sržen proudem*, (přen.) *minout se (s) cílem* (Žd 2,1) [1]
 παραρῶμεν (konj. aor. pas. 1. pl. od παραρρέω)
 παράσημος, ον *označený* (znakem, sochou apod.) ἢ τὸ παράσημον *znak* (Sk 28,11) [1]
 παρασκευάζω (fut. med. παρασκευάσομαι, pf. pas. παρεσκευάσμαι) 1. *připraviti, přichystati* ἢ παρασκευάζόντων δὲ αὐτῶν (sc. δέιπνον) (Sk 10,10) *kdýž však připravovali jídlo* 2. (med.) *připraviti se* [4]
 παρασκευή, ἧς, ἡ *připrava; den přípravu* (před sobotou), *pátek* [6]
 παράστατις, εως, ἡ *potomnice* (v.l. Ř 16,2) [0]
 παραστήσομαι fut. med. od παρίστημι
 παραστήσω fut. od παρίστημι
 παρασχών part. aor. od παρέχω
 παρατείνω (aor. παρετέινα) *prodloužit*, *prodloužit* (Sk 20,7) [1]
 παρατηρέω (aor. παρετήρησα) 1. *pozorovat, hlídat, dávat pozor* (τινά na koho) 2. (med.) *hlídat, dávat (si) pozor* (τινά na koho); *dodržovat, zachovávat, slavit* (μηνᾶς *měsíce*) [6]
 παρατήρησις, εως, ἡ *pozorování* (L 17,20) [1]
 παρατίθημι (fut. παραθήσω, aor. παρέθηκα, inf. παραθεῖναι, aor. med. παρεθέμην, imp. παράθου) 1. *předložit* (jíd-

λο; nauku); *vyprávněti* 2. (med.) *odevzdat, svěžit* (τινά τινι koho komu); *ukazovat, dokládat* [19]
 παρατυγχάνω (*náhodou*) *být přítomen, být při tom* (Sk 17,17) [1]
 παραυτίκα (adv.) v *přítomném okamžiku, bezprostředně* (2 K 4,17) [1]
 παραφέρω (aor. παρήνεγκον i παρήνεγκα, imp. παρενεγκε) 1. *odejmout, vzít, odnést; odláhnout, odehnat* 2. (pas.) *nechat se strhnout / zmást* [4]
 παραφήμι (inf. παραφιέναι) *nechat stranou, zanedbávat* (v.l. L 11,42) [0]
 παραφρονέω *šlehet, jednat jako pošetilý / nerozuměly* (2 K 11,23) [1]
 παραφρονία, ας, ἡ *šilenství; nesmyslné jednání* (2 Pt 2,16) [1]
 παραφροσύνη, ης, ἡ *šilenství* (v.l. 2 Pt 2,16) [0]
 παραχειμάζω (aor. παρεχείμασα, pf. παρακεχέιμακα) *přezimovat* [4]
 παραχειμασία, ας, ἡ *přezimování* (Sk 27,12) [1]
 παραχράομαι (aor. παρεχρησάμην) *zneužívá* (τι ἔχο; v.l. 1 K 7,31) [0]
 παραχρημα (adv.) (*i)hněd, okamžitě; na místě* [18]
 πάρδαλις, εως, ἡ *leopard, levhart* (Zj 13,2) [1]
 παρεβαλον aor. od παραβάλλω
 παρεβην aor. od παραβαίνω
 παρεγενόμην aor. od παραγίνομαι
 παρεδίδωσαν impf. 3. pl. od παραδίδωμι
 παρεδίδου impf. 3. sg. od παραδίδωμι
 παρεδίδουν impf. 3. pl. od παραδίδωμι
 παρεδόθην aor. pas. od παραδίδωμι
 παρεδούσαν aor. 3. pl. od παραδίδωμι
 παρεδρεύω *sedět* (τινί u ἔχο / při ἔσμ), *vést se* (τινί ἔσμου) ἢ ὅς τῳ θυσιαστηρίῳ *καρεδρεύοντες* (1 K 9,13) *ti, kdo vykonávají službu u oltáře* [1]
 παρεδωκα aor. od παραδίδωμι
 παρεθέμην aor. med. od παρατίθημι
 παρεθήκα aor. od παρατίθημι
 παρειμένος part. pf. pas. od παρίημι

άρειμι (Inf. παρείναι, παρ. παρών, fut. 3. sg. παρέσται) *býi zde / pŕiitomen / pŕi tom, pŕijít* (ve sm.: býti pŕižlý) || ἐφ' ὃ πάρει (Μτ 26,50) *k tomu jsi pŕišel?* π, (*uďělej / ať se stane*), *k čemu jsi pŕišel* | ᾧ γὰρ μὴ πάρεσιν ταῦτα (2 Πτ 1,9) *neboť kdo to nemá / komu to schází* | τὰ παρόντα *majetek, vlastnictví* | τὸ παρόν *pŕiitomenost* | πρὸς τὸ παρόν *v daném okamžiku* [24]

αρεῖναι inf. aor. od παρήμι a inf. od πάρειμι

αρεισάγω (fut. παρεισάξω) *uvést, zavést, pŕivodit* (2 Πτ 2,1) [1]

αρεῖσακτος, ον (vl. „proprašovaný“) *veitělý, vplíživší se* (Ga 2,4) [1]

αρεισδύ(ν)ω (aor. παρεισέδυσσα) *vplížit se, vloudit se* (Jd 4) [1]

αρεισέρχομαι (aor. παρεῖσθλον) *pŕijít / vsioupit mimo / dodatečně; vplížit se, vloudit se* [2]

αρεῖσθηκειν plpf. od παρίστημι
αρεῖσφέρω (part. aor. παρεισενέγκας) *vnést / pŕinést* (πανά) || π. σκουδὴν *vynaložit píli* (2 Πτ 1,5) [1]

αρεκλήθην aor. pas. od παρακαλέω
αρεκτός 1. (adv.) *mimo, mimoto* || τὰ π. *všechno ostatní* 2. (předl. s gen.) *mimo, kromě, vyjma* [3]

αρελαμβάνω aor. od παραλαμβάνω
αρελεύσομαι fut. od παρέρχομαι
αρεληλυθέναι inf. pf. od παρέρχομαι
αρεληλυθώς part. pf. od παρέρχομαι
αρελθεῖν inf. aor. od παρέρχομαι
αρεμβάλλω (fut. παρεμβάλω) *zřídít, zbudovat* (χάρακά τινι *vať proti komu*: L 19,43) [1]

αρεμβολή, ἥς, ἡ 1. (*ορεννεšý*) *tábor; revnost* 2. *kasárna; posádka* 3. *vojsko* (l přen.) [10]

αρενέγκε imp. aor. od παραφέρω
αρενοχλέω *zperokojit, oběžovat, zaižžovat* (τινί *koho*) (Sk 15,19) [1]

αρεξέη fut. med. 2. sg. od παρέχω
αρεπίδημος, ου, ὁ *cizinec* [3]

αρεπίκρανα aor. od παραπικραίνω
αρεέρχομαι (fut. παρελεύσομαι, aor. παρήλθον, inf. παρελθεῖν, inf. pf. παρεληλυθέναι, part. pf. παρεληλυθώς) 1. *pŕejít* (l přen.); *rominouti* (l přen.); *zaniknouti; zlahynouti; projít* (διά τινος *po čem, čím; τινά kolem koho*); (ο έase) *upřítouti; vynechat, zanedbat; pŕestoupit* (έντολήν *pŕíkaz*), *neuposlechnouti* (τι έeho, co) || παρελθών *διακονήσει αὐτοῦς* (L 12,37) *bude je obcházeti a obsluhovat* | ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν (Μτ 14,15) *čas už pokročil, už je pozdě* 2. *pŕijít, pŕisoupit* || παρελθών *άνάπεσε* (L 17,7) *pojď a zasedni ke stolu* [29]

αρεῖσις, εως, ἡ *odpůčiščí, prominutí; pŕehlížení (pŕestupku), shovínanost* (Ř 3,25) [1]

αρεῖσθηκα pf. od παρίστημι
αρεῖσθη aor. (Impf.) od παρίστημι
αρεῖσθησα aor. (tr.) od παρίστημι
αρεῖσθηκώς a παρεστώς part. pf. od παρίστημι

αρεῖχω (Impf. παρεῖχον, aor. παρεῖσχον, part. παρασχών, Impf. med. παρειχόμεν, fut. med. 2. sg. παρέξη) 1. *poskytnout, podat* (πίστιν *důkaz*), *prokázati; pŕipravít, zajistit; nastaviť; zpřístupit* || κόπον / κόπους *παρέχειν τινί zperŕijžehonai živoi komu, trápit / obtěžovat koho* 2. (med.) *poskytnout; vyhovět; ukázati* (έαυτόν *ti se jako co*) [16]

αρεῖγγεῖλα aor. od παραγγέλλω
αρεῖγορία, ας, ἡ *úvěcha, povzbuzení* (Κο 4,11) [1]

αρεῖλθον aor. od παρέρχομαι
αρεῖνει Impf. 3. sg. od παραινώ
αρεῖσαι Impf. 3. pl. od πάρειμι
αρεῖσημένος part. pf. od παραιτέομαι
αρεῖσημένον Impf. od παραιτέομαι
αρεῖσηνία, ας, ἡ *panensví* || ἀπὸ τῆς *παρθενίας αὐτῆς* (L 2,36) *od svého / po svému panensví* [1]
αρεῖσένος, ου, ἡ i ὁ 1. f *panna* (l přen.) 2. m *panic* (l přen.) [15]

Πάρθοι, ων, οἱ *Parthové* (Sk 2,9) [1]
παρήμι (Inf. aor. παρεῖναι, pf. pas. παρεῖμαι, part. παρεμμένος) 1. *vynechat, opomenouti, zanedbat* 2. *rominouti, ochabnouti, polevit* || παρεμμένος *ochablý* [2]
παριστάνω (νονέξῃ τινι κ:) **παρίστημι** (fui. παραστήσω, aor. 1 [tr.] παρέστησα, aor. 2 [Intr.] παρέστην, pf. παρέστηκα, part. παρεστώς ἢ παρεστηκώς, plpf. παρεστήκειν, fut. med. παραστήσομαι) 1. (tr.; prés., Impf., fut., aor. 1) *připravít; dát k dispozici, poslat; představit, předvést; přinést* (τι θυσίαν *co jako obět*); *propřájet; učinit* (τινά τινα *koho kým*); *dokázat* (Intr.; aor. 2, pf., plpf., a med.) *přistoupiť* (τινί *ke komu*), *předstoupit* (τινί *před koho*), *objevit se* (τινί *před kým*); *pomoci, přispět*; (pf., plpf.) *stát vedle, být přítomen* || παρεστήκεν ὁ θερισμός (Mk 4,29) *nastaly / jsou tady žně* ἢ παρεστήσαν (aor. 2) οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς (Sk 4,26) *pozvedli se n.* (podle hebr. Impf.) *pozdvihnul se králové země* [41]
Παρμενᾶς, ᾶ, ὁ (ak. -ᾶν) *Parmenas* (Jeden ze sedmi diakonů: Sk 6,5) [1]
πάροδος, ου, ἡ *přechod* || ἔν παρόδῳ *při přechodu, na cestě, zhléd* (1 K 16,7) [1]
παροικέω (aor. παρώκησα) *bydlet / být v cizině, být cizincem / pouťníkem; přesídlit (εἰς do)* [2]
παροικία, ας, ἡ *robys v cizině / na cizim místě* (1 přen.) [2]
πάροικος, ου, ὁ *cizinec* (1 přen.) || (jako adj.) *πάροικος, ον cizi* [4]
παροιμία, ας, ἡ 1. *příslovi, řečn* || τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας (2 Pt 2,22) *co říká pravdivé přísloví* 2. *obrazná řeč, podobensví* [5]
πάροινος, ον *opitý; milující víno* || ὁ π. *pijan* [2]
παροίχομαι (pf. παρώχημαι) *přejít, rominouti* (ο εἶσε) || *παρωχημένος minulý* (Sk 14,16) [1]
παρομοιάζω *podobat se, rovnat se* (τινί

komu, čemu; M1 23,27) [1]
παρόμοιος, ον *podobný* (Mk 7,13) [1]
παρόν part. n od *πάρειμι*
παροξύνομαι *nechat se vzrušit, rozčillit se, rozllobit se* [2]
παροξυσμός, οῦ, ὁ 1. *podnět, povzbuzení* (ἀγάπης *k lásce*) 2. *vzrušení; napětí, spor, rozladění* [2]
παροράω (part. aor. παριδών) *přehližet, nedbat* (v.l. Sk 17,30) [0]
παροργίζω (fui. παροργιῶ) *rozhněvat, rozllobit, popouzet ke hněvu* [2]
παροργισμός, οῦ, ὁ *hněv* (Ef 4,26) [1]
παροτρύνω (aor. παρώτρυνα) *podníti, rozvádět, pošvat* (Sk 13,50) [1]
παρουσία, ας, ἡ 1. *přítomnost* 2. *příchod* (τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας *Božího dne*) [24]
παροψίς, ἰδος, ἡ *miska, mísa* (pro pochutiny); *tallí* (Mt 23,25) [1]
παρρησία, ας, ἡ 1. *oievřenost* (v ústním projevu); *neohroženost*; (blíží se někdy k význa.) *pravomoc* 2. *veřejnost* 3. *svoboda, volnost; důvěra* (před Bohem) 4. (ἐν) *παρρησίᾳ svobodně, bez zábran; neohroženě, s důvěrou; veřejně* ἢ ἐν παρρησίᾳ εἶναι *být veřejně známý* ἢ μετὰ παρρησίας *oievřeně, s odvahou* [31]
παρρησιάζομαι (aor. ἐπαρρησιασάμην) 1. *mluvit neohroženě / bez zábran* (ἐπι τῷ κυριῷ *kvůli Pánu, s důvěrou v Pána*) 2. *odvážít se, dodati si odvahy* [9]
παρών, παροῦσα, παρόν part. od *πάρειμι*
παρώτρυνα aor. od *παοτρύνω*
παρώχημαι pf. od *παοίχομαι*
πᾶς, πᾶσα, πᾶν, gen. παντός, πάσης, παντός 1. (bez členu) *každý*; (pl.) *všichni* (je zdůrazněn plný počei) || *πᾶν δένδρον každý strom* ἢ *πάντα všechno* (obecně n. absolutně) ἢ *διὰ παντός stále, vždy, neustále* ἢ *πρὸ πάντων především, zvláště* ἢ *εἰς πάντα / ἐν πᾶσι / κατὰ πάντα v každém ohledu* ἢ *οὐκ ... πᾶσα σὰρξ žádne iěto* (= *žádný člověk, nikdo*) 2. (se členem n. určeným subst.) *celý*; (pl.)

všichni (Je zdůrazněna jednotu) || *pāsa* ἡ Ἰουδαία *celé Judsko* | *pāsa* Ἱεροσόλυμα *celý Jeruzalém* | *pāsa* αἱ γενεαὶ *všechna pokoleni* (která byla jmenována) | τὸν πάντα χρόνον (Sk 20,18) *celou dobu* | διὰ παντὸς τοῦ ζῆν (Zd 2,15) *po celý život* | οἱ πάντες ἄνδρες *všichni muži* (dohromady) | τὰ πάντα *všechno, vesmír* | *pās* ὁ ἀκούων *každý, kdo slyší* | (l bez žlenu:) *pāsa* οἰκοδομή (Ef 2,21) *celá stavba* [1242+1]

πάσχα, (neskl.) τό 1. *pesach, pascha*, (židovské) *Velikonoce* 2. *velikonošní beránek* | θύειν τὸ π. *zabíje velikonočního beránka* 3. *velikonošní hostina/večeře* [29]

πάσχω (aor. ἔπαθον, inf. παθεῖν, part. παθών, pf. πέπονθα) 1. *trpět, vytrpět; snést* 2. *zakusit, prožít* [42]

Πάταρα, ὠν, τὰ *Patara* (město v Lycii: Sk 21,1) [1]

πατάσσω (fut. πατάξω, aor. ἐπάταξα) *bít; udeřit, zasáhnout* [10]

πατέω (fut. πατήσω, aor. ἐπάτησα, pas. ἐπατήθην) 1. (tr.) *šlapat* (ti po čem; τὴν ληνόν *v lisu*); *rozšlapat, pošlapat; zrustožit* 2. (inr.) *šlapat, chodit* (ἐπάνω τινός *po čem*) 3. (pas.) *být pošlapán/šlapán* || ἐπατήθη ἡ ληνός (Zj 14,20) *v lisu se šlapalo, lisovalo se* (ve sm. *lisování bylo provedeno, podle aor.*) [5]

πατήρ, πατρός, ὁ (vok. πάτερ n. ὁ πατήρ) *otec* (š přen.); (o Bohu:) *Otec* || οἱ πατέρες *rodiče; předkové, otcové* [413]

Πάτμος, ου, ἡ *Patmos* (ostrov v Egejském moři; Zj 1,9) [1]

πατριά, ἄς, ἡ *kmen; rod; národ* [3]

πατριάρχης, ου, ὁ *praotec* [4]

πατρικός, ἡ, ὄν *otcovský, (zděděný) po předcích* (Ga 1,14) [1]

πατρίς, ἰδος, ἡ *domovina, vlast, domov* (i přen.) [8]

Πατροβᾶς, ᾶ, ὁ *Patrobas* (římský křesťan; Ř 16,14) [1]

πατρολόγας, ου, ὁ *otcovrah, vrah otce* (1 Tm 1,9) [1]

πατροπαράδοτος, ον *zděděný/přejetý po otci/předcích* (1 Pt 1,18) [1]

πατρῴος, α, ον *otcovský, zděděný/přejetý po otci/předcích* [3]

Παῦλος, ου, ὁ *Paulus, Pavel* (l. Pavel z Tarsu; 2. prokonzul Sergius Paulus [Sk 13,7]) [158]

παύω (aor. ἔπαυσα, med. ἐπαυσάμην, fut. med. παύσομαι) 1. *zastavit, zdržet; zdržovat* (ti ἀπό τινος *co od čeho*), *chránit* (ti ἀπό τινος *co před čim*) 2. (med.) *přestat, ustat, skončit* (τινός *s čim*); *utišit se* || (vazba s part.) ἐπαύσαντο τύπτοντες (Sk 21,32) *přestali bít* 3. (pas.) *být prostý* (τινός *čeho*) [15]

Πάφος, ου, ἡ *Pafos* (město na záp. pobřeží Kypru; Sk 13,6,13) [2]

παχύνομαι (aor. ἐπαχύνθην) *ztlouštět, ztloustnout; otupět, znechvilivět* (i přen.) [2]

πέδη, ης, ἡ *roulo (na nohy)* [3]

πεδινός, ἡ, ὄν *rovinatý, rovinný* (L 6,17) [1]

πεζεύω *jit pěšky, cestovat po souši* (Sk 20,13) [1]

πεζῆ (adv.) *po souši, po zemi, pěšky* [2]

πεζός, ἡ, ὄν (jdoucí) *pěšky/po souši* (v.l. Mt 14,13) [0]

πειθαρχέω (aor. ἐπειθάρχησα) *poslouchat* (τινί *koho*), *být poslušen* [4]

πειθός, ἡ, ὄν *přesvědčivý, přesvědčující* || ἐν πειθόςι σοφίας λόγους (1 K 2,4) *přesvědčivými slovy moudrosti* [1]

πειθῶ, οὔς, ἡ (dat. *πειθοῖ*) *přesvědčivost, přesvědčující síla* (v.l. 1 K 2,4) [0]

πείθω (fut. πείσω, aor. ἐπεισα, pf. πέποιθα, plpf. ἐπεποιθεῖν, pf. pas. πέπεισομαι, aor. pas. ἐπεισθην, fut. pas. πεισθήσομαι) 1. (mlmo pf, a plpf.) a) (akt.) *přesvědčovat, přemlouvat* (τινά *perí* τινος *koho o kom, čem*); *svádět, snažit se získat; uklidnit, upokojit, ukonejšit* || *πείσομεν τὴν καρδίαν ἡμῶν* (1 J 3,19) *uklidníme své svědomí* b) (pas.) *nechat se přemlouvat; věřit, být přesvědčen; poslouchat* (τινί *koho*) || πάντες ὄσοι ἐπίθοντο αὐτῷ (Sk 5,36) *všichni, kdo za ním šli*

n. všichni jeho přívrženci 2. (pf. [v přez. význ.] a 1přf.) a) (akt.) *důněřovai, spolehai se* (τινί/ἐν τινι/ἐπί τινι nač. εἶς τινα/ἐν τινι/ἐπί τινα na koho); *býi přesnědčen, býi si jisti* (τι v čem) || *κέποιθεν* *ἐαυτῶ* (2 K 10,7) *je o sobě přesnědčen, je si jisti b) (pas.) býi přesnědčen, býi si jisti* || *πέπεισμαι jsem přesnědčen, jsem si jisti* [52]

Πειλάτος, ου, ὁ viz Πιλᾶτος

·πεῖν inf. aor. (misto πειν) od πίνω
πεινάω (fui. πεινάσω, aor. ἐπεινάσα) *hladovět* (1 přen.; ti po čem), *mit hlad*, (v aor. iěž:) *dostať hlad* [23]

πεῖρα, ας, ἡ *pokus, zkouška, zkušenosť* || *πεῖραν λαβεῖν udlžati pokus/zkušenosť* (τινός s kým, čím) (Žd 11,29.36) [2]

πειράζω (aor. ἐπειράσα, pf. pas. κέπειρασμαί, aor. pas. ἐπειράσθην) 1. *zkoušet; pokoušet, svádět* || *ὁ πειράζων pokoušitel* 2. *pokoušet se* (+ inf.) [38]

πειράσμαι *pokoušet se, snažit se* (Sk 26,21) [1]

πειρασμός, οῦ, ὁ *zkouška, pokušení* (aktivní i pasivní) [21]

·πεισθήσμαι fui. pas. od πείθω

πεισμονή, ἡς, ἡ *přemlouvání, přesnědčování; získání (přesnědčováním); věc, která přesnědčila* (Ga 5,8) [1]

πέλαγος, ους, τό (*ἰσρέ*) *moře; (mořská) hlubina; (konkrétní) moře* [2]

πελεκίω (pf. pas. πεπελέκισμαι) *stít, popraviti (stříti)* (Zj 20,4) [1]

πεμπτατός, α, ον *pětidenní* || *ἤλθομεν πεμπτατοῖ* (v.l. Sk 20,6) *přišli jsme za pět dní* [10]

πέμπτος, η, ον *pátý* [4]

πέμψω (fui. πέμψω, aor. ἔπεμψα, aor. ἐπέμψθην) *poslat, odeslat, rozeslat; propositii* || *πέμψας ἀκεκασάλισεν nechal stít* [79]

πένης, ητος, ὁ *chudý (životěk), chudák, životěk v nouzi* (2 K 9,9) [1]

πενθερά, ἄς, ἡ *icháně* [6]

πενθερός, οῦ, ὁ *ichán* (J 18,13) [1]

πενθέω (aor. ἐπένησα) 1. *truchliti, lkát, naříkat* 2. (tr.) *opřádnat, naříkat* (τι nad čím) [10]

πένηςθος, ους, τό *nátek, zármutek, pláč* [5]

πενιχρός, ἄ, ὄν *chudý* (L 21,2) [1]

πεντάκις (*ἕισελné adv.*) *pětkrát* (2 K 11,24) [1]

πεντακισχίλιοι, αι, α (*ἕισλ.*) *pět tisíc* [6]

πεντακόσιοι, αι, α (*ἕισλ.*) *pět set* [2]

πέντε (*ἕισλ.*) *pět* [38]

πεντεκαίδεκατος, η, ον *raináciý* (ἔτος rok: L 3,1) [1]

πεντήκοντα (*ἕισλ.*) *radesát* || *κατά π. πο radesátí* [7]

πεντηκοστή, ἡς, ἡ (*žldovský*) *svátek týdnu, leinice* [3]

·πέπεισμαι pf. pas. od πείθω

·πειστέυκεισαν 1přf. 3. pl. od πιστεύω

·πεπλάτυνται pf. pas. 3. sg. od πλατύνω

·πειποιήκεισαν 1přf. 3. pl. od ποιέω

·πέποιθα pf. od πείθω

πεποιθήσας, εως, ἡ *důvěra; sebevědomí, (vnitřní) jistota; důvod důvěry* [6]

·πέπονθα pf. od πάσχω

·πέπραγμαί pf. pas. od πράσσω

·πέπρακα pf. od πιπράσκω

·πέπραμαι pf. pas. od πιπράσκω

·πέπραχα pf. od πράσσω

·πεπρωμένος part. pf. od πίμπρωμαι

·πέπτωκα pf. od πίπτω

·πέπωκα pf. od πίνω

Περαία, ας, ἡ *Perea* (území na východ od Jordánu: v.l. L 6,17) [0]

περαιτέρω (adv.) *nadto, navíc, mimoto* (Sk 19,39) [1]

πέραν 1. (adv.) *na druhé straně* || *τὸ πέραν druhý břeh* 2. (ve funkci předl. s gen.) *za (τινός čím/co), přes; na druhou stranu, na druhý břeh; na druhé straně, na druhém břehu* [23]

πέρας, ατος, τό 1. *hranice, končina* 2. *konec, záněr* [4]

Πέργαμος, ου, ἡ i **Πέργαμον, ου, τό** *Pergamon* (maloaasijské město: Zj 1,11; 2,12) [2]

Πέργη, ης, ἡ *Perge* (μέστω v Pamfylly, v jižní části Malé Asie) [3]

περί (πρῆδ.) se základním významem „kolem“)

1. (s gen.) o, *pokud jde o, ohledně; kvůli, pro, za* || π. ἀμαρτίας (*smírná oběť za hříchy*) | τὰ περὶ τινος *záležitosti, okolnosti, skutečnosti* (týkající se koho) | τὰ περὶ ἐμοῦ *co je o mně napsáno* 2. (s ak.) *kolem* (místně i časově), *dokola; ohledně, co se týče, v(e)* || τὰ περὶ ἐμῆς věcí, které se mně týkají / moje věci [332+1]

περιάγω (Impf. περιήγον) 1. *vodiu s sebou, mít u sebe* 2. (Intr.) *chodit / tápat kolem, obcházet* 3. (tr.) *obcházet* (τὰς πόλεις *pásacas všechna města*), *chodiu* (τι ποῦ) [6]

περιαιρέω (Inf. aor. περιελεῖν, part. περιελών) 1. *odejmout, odstranit; uvolnit; zbavit* (τι ἔχο), *přelnu* (τὰς ἀγκύρας *kořvy*); (Sk 28,13 *možná*): *zvednout kořvy, plout dál* 2. (pas.) *být odňat; ztrácet se, mizet* [5]

περιάπτω (aor. περιήψα) *zažehnout, zapálit* (L 22,55) [1]

περιαστράπτω (aor. περιήστραψα) *ozářit* (τινά / *περί* τινα *koho*), *osvítit; zazářit* (τινά / *περί* τινα *kolem koho*) (Sk 9,3; 22,6) [2]

·περιβαλεῖται (fut. med. 3. sg. od nás).

περιβάλλω (fut. περιβαλῶ, aor. περιέβαλον, pf. pas. περιβέβλημαι) 1. (ak.) *obléci* (τί τινα *co komu, tina koho*), *odit; obklížit* (τί τινι *čím koho*) 2. (med.) *obléci se* (τι *do čeho*), *obléci si; být oblečený* || *περιβεβλημένος* *oblečený, oděný* (τι / *ἐν* τινι *do čeho, čím*) [23]

περιβλέπομαι (aor. περιεβλεψάμην) *rozhlízet se* (τινά *po kom; + Inf. aby*), *dívai se kolem* [7]

περιβόλαιον, ου, τό *přikrývka, závoj, plášť; schránka* [2]

περιδέω (pf. pas. περιδέεσθαι, plpf. pas. 3. sg. περιέδετο) *obhánat, zavázat, svázat* (J 11,44) [1]

·περιέδρομον aor. od περιτρέχω

·περιεζωσμένος part. pf. pas. od περιζώννυμι

·περιέθηκα aor. od περιτίθημι

·περιελεῖν Inf. aor. od περιαιρέω

·περιελθών part. aor. od περιέρχομαι

·περιελών part. aor. od περιαιρέω

·περιέπεσον aor. od περιπίπτω *περιεργάζομαι* *dělat zbytečnosti, mchat se do nepatřičných věcí* (2 Te 3,11) [1]

περιέργος, ον 1. *zvdaný, všetečný* 2. *týkající se čarodějsví* || τὰ περιέργα *kouzla, čáry* [2]

περιέρχομαι (aor. περιήλθον, part. περιελθών) *chodit / plouvat / plout* (τι *kolem čeho*), *obcházet* [3]

·περιέστησαν aor. 3. pl. od περιίστημι

·περιστώς part. pf. od περιίστημι

·περιέτεμον aor. od περιτέμνω

·περιετήθη aor. pas. περιτέμνω

περιέχω (aor. περιέσχον) 1. (o úzasi) *pojmtout, zachvátit* 2. (o knize) *obsahovat* || (neos.) *periéchei* *ἐν γραφῇ* (1 Pt 2,6) v *Přímě slojí* [2]

περιζώννυμι i περιζωννύω (fut. med. περιζώσομαι, part. pf. med. / pas. περιεζωσμένος) 1. *opásat, přepásat* 2. (med.) *přepásat se, opásat se* (τι *čím*); *přepásat si* (τι *co* [části těla]) [6]

·περιήλθον aor. od περιέρχομαι

·περιήρωετο Impf. pas. 3. sg. od περιαιρέω

·περιθείς part. aor. od περιτίθημι

περιθεσις, εως, ἡ *přivěšení* (o šperku: 1 Pt 3,3) [1]

περιίστημι (aor. [tr.] περιέστησα, [intr.] περιέστην, Imp. prez. med. 2. sg. περιίστασο, part. pf. περιεστώς) 1. (pf.) *stát kolem* 2. (tr.) *obstoupit* 3. (med.) *postavit se kolem; vyhnout se* (τι *čemu*), *stranit se* (τι *čeho*) [4]

περικάθαρμα, τος, τό *smetí, odpad* (1 K 4,13) [1]

περικαθίζω *posadit se kolem* (v.l. L 22,55) [0]

περικαλύπτω (αορ. περιεκάλυψα, πρ. pas. περιεκαλύμμαι) *zahálit, přikrytí; zakrytí, zanázat; poidňnoui* [3]

περίκειμαι (οδρονιδά πρ. κ περιτίθεμαι) 1. *ležet* (τινί kolem čeho); *obklopuvat* (τινί co) 2. *nést/nosit/mít na (sobě); být pověšen* (περί τι kolem čeho); *být podroben* (τι čemu) [5]

περικεφαλαία, ας, ἡ *přilba, přilbice* [2]

περικρατής, ἔς *mocný, ovládaající* (τινός co; Sk 27,16) [1]

περικυβύβω *skrýt, schovat* (L 1,24) [1]

περικυκλώω (ful. περικυκλώσω) *obklopiti, obklíčit* (L 19,43) [1]

περιλάμπω (αορ. περιέλαμψα) *ozářit, zázářit* (τινά kolem koho) [2]

περιλείπομαι *být ponechán, zbývat, přežívat, zůstat* (1 Te 4,15,17) [2]

περιλείχω *olizovat* (v.l. L 16,21) [0]

περίλυπος, ον *velmi smutný/zarmoucený, plný zármutku* [5]

περιμένω (αορ. περιέμεινα) *očekávat, čekat* (τινά na koho; Sk 1,4) [1]

πέριξ (adv.) *okolo, kolem* || αί κ, πόλεις *okolní města* (Sk 5,16) [1]

περιοικέω *bydlet v okolí, být v sousedství* || οί *περιοικοῦντες αὐτούς jejich sousedé* (L 1,65) [1]

περιοίκος, ον *bydlicí v okolí/sousedství* || οί *περιοικοί obyvatelé z okolí, sousedé* (L 1,58) [1]

περιούσιος, ον *vyvolený, vybraný; vlastní* (Τι 2,14) [1]

περιοχή, ἥς, ἡ *obsah, (určitý) text; úryvek* (τῆς γραφῆς *Pisma*) (Sk 8,32) [1]

περιπατέω (ful. περιπατήσω, αορ. περιπάτησα) 1. *chodit, procházet se* (μετά τινος s kým), *kráčet* 2. (πρην.) *žít* (ἀξίως *důstojně/hodně*), *vést život, chovat se* [95]

περιπείρω (αορ. περιέπειρα) *probodnout, způsobit zranění* (τινά komu; 1 πρην.) (1 Tm 6,10) [1]

περιπίπτω (αορ. περιέπεσον) *padnout* (τινί mezi co), *upadnout* (τινί n. εἰς τι do čeho), *ocinout se* (τινί n. εἰς τι

v čem, na čem), *parazit* (εἶς τι nač) [3]

περιποιέομαι (αορ. περιποιήσάμην) 1. *zachovat si, zachránit si* 2. *získat* (τι ἑαυτῷ co pro sebe) [3]

περιποιήσις, εως, ἡ 1. *udržení, zachování, záchrana* 2. *získání, zisk; dosažení* 3. *majetek* || λαός εἰς περιποίησιν (1 Pt 2,9) *lid, který je jeho (zvláštním) vlastnictvím* [5]

περι(ρ)ραίνω (part. πρ. pas. περιφεραιμένος) *pokropit (kolem), poříznit* (v.l. Zj 19,13) [0]

περιρῆγνυμι (part. αορ. περιρήξας) *střhnout* (τὰ ἱμάτια *šaty*), (porf.:) *nechat střhnout* (Sk 16,22) [1]

περιρπύομαι *nechat se rozptylovat* (περί τι čím), *být vyřízen, být plně zaměřován* (L 10,40) [1]

περισσειά, ας, ἡ *nadbytek, hojnost, přemíra* [4]

περίσσευμα, τος, τό 1. *nadbytek, hojnost* || ἕκ ... τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας (Mt 12,34) *čím srdce přetéká, čeho je srdce plné* 2. *zbytek* || περισσεύματα κλασμάτων (Mk 8,8) *zbylé kousky, co zbylo* [5]

περισσεύω (ful. περισσεύσω, αορ. ἐπερίσσευσα, ful. pas. περισσευθήσομαι) 1. *přebývat, zbývat; být větší* (τινός než kdo, co), *převyšovat* (τινός co); *růst, přibývat* (τῷ ἀριθμῷ *co do počtu*) || τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων (Mt 14,20) *zbylé kousky* 2. *mít nadbytek* (τινός čeho), *mít hojnost; být bohatý, oplývat* (ἐν τινι čím) 3. (τρ.) *zahřnou* (τι εἰς τινα čím koho), *přidat* (τινί komu); *hojně zásobovat, obohacit* (τινά τινι koho čím; τινός čím); *rozhojnit, nechat vyniknout* 4. (pas.) *být hojně obdarován, mít nadbytek* [39]

περισσός, ἡ, ὅν *přesahující, nadbytečný; zbytečný; mimořádný* || (τὸ) *περισσόν co je navíc, nadbytek; výhoda* || ἕκ *περισσοῦ nadmiru* [6]

περισσότερος, α, ον (komp. od περι-

σός) *věříš, hojněji; přísněji* (κρίμα *irest*) || περισσότερον (adv.) *více* (τινός než co); *zřetelněji, jasněji* ἢ μάλλον περισσότερον *ím více* | (jako elativ) *zcela jasně* [16]

περισσοτέρως (adv.) 1. *více, hojněji, v mnohem větší míře, mimořádným způsobem* 2. *zvláště, zvlášť, nadmíru* [12]

περισσῶς (adv.) 1. *velmi, hojně, nadmíru* 2. (*ještě*) *více* [4]

περιστερά, *ας, ἡ holub, holubice* [10]

περισώζω (aor. περιέσωσα) *zachránii* (ze smrti) (v.l. Mk 6,51) [0]

περιτέμνω (aor. περιέτεμον, inf. περιτεμεῖν, pf. pas. περιτέτμηται, aor. pas. περιετέθην) 1. *obřezat* (podle židovského obyčeje; i přen.) 2. (pas.) *být obřezán* (i přen.); *nechat se obřezat* [17]

περιτίθημι (aor. περιέθηκα, part. aor. περιθείς) *položii/postavii* (τί τινι co kolem čeho), *nasadii* (τί τινι co nač. komu), *přehodii* (τί τινι co komu); (přen.) *prokázati* (τιμήν *desi*) [8]

περιτομή, *ἡς, ἡ obřizka, obřezanost* (i přen.) || οἱ ἐκ περιτομῆς *obřezaní* [36]

περιτρέπω *změnit, uvést, přivést* (εις μάτιαν *do šilensví*, i). *připravii* o rozum: Sk 26,24) [1]

περιτρέχω (aor. περιέδραμον) *běhat* (τι kolem čeho, po čem) (Mk 6,55) [1]

περιφέρω, 1. *nosii* (τι co kolem, ἐν τῷ σώματι *na těle*); *přinášet* 2. (pas.) *nechat se zmítat, být zmítán* [3]

περιφρονέω *přehlížet, podceňovat* (τινός koňo), *pohrdat* (τινός kým) (Tt 2,15) [1]

περίχωρος, *ον sousední* || ἡ περίχωρος *sousedství, sousední krajina, okolí* [9]

περίψημα, *τος, τό špina, odpad* (i přen.: 1 K 4,13) [1]

περπερεύομαι *vychloubat se, chvástati se* (1 K 13,4) [1]

Περσίς, *ίδος, ἡ Persis* (římská křesťanka: Ř 16,12) [1]

πέρυσσι (adv.) *loni, minulého roku* || ἀπὸ πέρυσσι *od loňska/minulého roku* (2 K

8,10; 9,2) [2]

·πεσεῖν inf. aor. od πίπτω

·πεσοῦμαι fut. od πίπτω

·πεσῶν part. aor. od πίπτω

πετάομαι v.l. *misto πέτομαι*

πετεινόν, *οὔ, τό piák* || τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ *nebeští piáci = piáci* [14]

πέτομαι *letět, lélat* [5]

πέτρα, *ας, ἡ skála* (i přen.); *skalnatá půda* [15]

Πέτρος, *ου, ὁ Petr* (apoštol) [155+1]

πετρώδης, *ες kamenitý, skalnatý* || τὸ πετρώδες / τὰ πετρώδη *skála* [4]

·πεφίμωσο imp. pf. pas. od φιμῶ

πήγανον, *ου, τό roula* (rostlina *ruia chalapensis*: L 11,42) [1]

πηγή, *ἡς, ἡ pramen, zdroj* (i přen.); *studna* || ἡ πηγή τοῦ αἵματος *krváčení, krvavost* [11]

πήγνυμι (aor. ἔπηξα) *zřídii, sestavii, postavii* (Žd 8,2) [1]

πηδάλιον, *ου, τό kormidelní vesto, kormidlo* [2]

πηλίκος, *η, ον* (zájm. *tázací v přímých i nepř. otázkách*) *jak veliký(?)*, *jak významný(?)*; *jaký(?)* [2]

πηλός, *οὔ, ὁ hlína; bláto, bahno* [6]

πήρα, *ας, ἡ taška, mošna* [6]

πηρώω (aor. ἐπήρωσα, pf. πεπήρωκα) *ochromit, zastepit* (i přen.; jen v.l. *misto* πωρώω) [0]

πήρωσις, *εως, ἡ zmražení; oslepení, slepota* (i přen.) (v.l. Mk 3,5) [0]

πήχυς, *εως, ὁ* (gen. pl. *πηχῶν*) 1. *loket* (δέλκονά *míra* = asi 47 cm) 2. (přen.) *krátký čas, chvíle* [4]

πιάζω (aor. ἐπίασα, pas. ἐπίασθην) *chyti, uchopit* (τῆς χειρός *za ruku*); *lovii; polapit, zasknouti* [12]

·πιεῖν imp. aor. od πίνω

πιέζω (pf. pas. *πεπίεσμαι*) *ilačii, stlačii, natlačii* (i přen.; L 6,38) [1]

·πιεῖν inf. aor. od πίνω

·πιεσαι fut. 2. sg. od πίνω

πιθανολογία, *ας, ἡ umění přesvědčovat,*

- přesvědčování, přemlouvání* (1 falešné: Ko 2,4) [1]
- πιθός** = **πειθός**
- πικραίνω** (fui. πικρανῶ, aor. pas. ἐπικράνην) 1. *učiní hořkým* 2. (pas.) *zhořknou; zahořknou; zatrpknou* (πρός τινα *ko ho*) (4)
- πικρία**, **ας**, ἡ *hořkost, trpkost; zahořklost, hněv* [4]
- πικρός**, ἄ, ὄν *hořký, trpký; zatrpklý* (Jk 3,11.14) [2]
- πικρῶς** (adv.) *hořce, trpce* [2]
- Πιλᾶτος**, ου, ὁ *Pilát* (nomen gentilitium: Pontius; prefekt Judeje v letech 26–36 po Kr.) [55]
- πίμπλημι** (aor. ἔπλησα, part. κλήσας, pf. pas. κέπλησμαι, aor. pas. ἐπλήσθην, fui. pas. πλησθήσομαι) 1. *plnit, naplnit, vyplnit* (τινός *čím; 1 přen.*) 2. (pas.) *být naplněn* (τινός *čím; naplnit se, splnit se; skončit (se)*) [24]
- πίμπραμαι** (inf. κίμπρασθαι) *οιέει, naběhnou* (Sk 28,6) [1]
- πινακίδιον**, ου, τό (*psací*) *tabulka* (L 1,63) [1]
- πινακίς**, ἴδος, ἡ (*psací*) *tabulka* (v.l. L 1,63) [0]
- πίναξ**, **ακος**, ὁ *talíř, mísa* [5]
- πίνω** (fui. πίομαι, 2. sg. πίεσαι, aor. ἔπιον, konj. πῖω, imp. πῖε, inf. πιεῖν n. πεῖν, 1 πῖν, pf. πέπωκα) *πί* (τι n. ἔκ / ἀπό τινος *co, ἔκ τινος z čeho*), *vy-pit* (1 *přen.*) [73]
- πίοτης**, **ητος**, ἡ *učnost; šlanost (rostlin); (přen.) božství* (Ř 11,17) [1]
- πιπράσκω** (pf. πέπρακα, pas. πέπραμαι, aor. pas. ἐπράθην) *prodát; zaprodát* || *πεπραμένος* ὑπὸ τὴν ἡμαρτίαν (Ř 7,14) *prodán do moci / oitroctví hříchu, zaprodaný hříchu* [9]
- πίπτω** (fui. πεσοῦμαι, aor. ἔπεσα | ἔπεσον, inf. πεσεῖν, pf. πέπτωκα, 2. sg. πέπτωκες, 3. pl. πέπτωκαν) *padnout* (εἰς n. ἐπὶ τὴν γῆν / ἐπὶ τῆς γῆς *na zem; pa-*

- ρὰ / πρὸς / εἰς / ἐπὶ τοὺς ποδάς k nohám*), *spadnout, zřítit se* (1 *přen.*); *upadnout; připadnout; propadnout* (ὅπῃ κρίσιν *soudu*) [90]
- Πισιδία**, **ας**, ἡ *Pisidie* (krajinna v Malé Asii; 14,24) [1]
- Πισίδιος**, α, ον *pisidský* (adj. k *Πισιδία*; Sk 13,14) [1]
- πιστεύω** (fui. πιστεύσω, aor. ἐπίστευσα, pf. κέπιστευκα, pas. κέπιστευμαι, aor. pas. ἐπίστεύθην) 1. *věřít* (τινὶ *komu, εἰς / ἐπὶ τινα i ἐπὶ / ἔν τινι v koho; εἰς τι v co; τινὶ n. τι i ἐπὶ τινι čemu; ὅτι n. ak. s inf. že*), *uvěřit; důvěřovat; být přesvědčen* || *τίνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχη ζωὴν αἰώνιον* (J 3,15) *aby každý, kdo v něho věří, měl žít věčně n. aby každý, kdo věří, měl v něm ž. v. 2. svěžit* (τί *τινι co komu*) || *κέπιστευμαι bylo / je mi svěženo* 3. (pas.) *dojít víry, být přijat vírou* [24]
- πιστικός**, ἡ, ὄν (*zaručeně*) *pravý, ryzí, nefalšovaný* [2]
- πίστις**, **εως**, ἡ 1. *víra* (εἰς / ἐπὶ / πρὸς(?)) *τινα n. τινός v koho; někt. chápou gen. v Ga 2,16 aid. jako podměťový; důvěra* || *οἱ ἐκ πίστεως lidé víry, věřící* 2. *věrnost, spolehlivost* 3. *důkaz* (Sk 17,31) 4. *víra* (jako *nauka*), *nauka víry* 5. *věřící* (křesťané) [243]
- πιστός**, ἡ, ὄν 1. *věrný* (ἔν τινι, ἐπὶ τι v čem, τινὶ *komu*), *spolehlivý; věrohodný* 2. *věřící* (εἰς *τινα i τινὶ v koho*) [67]
- πιστόω** (aor. pas. ἐπιστώθην) 1. *učiní věřícím, zanázet vírou* 2. (pas.) *nechat se přesvědčit* (τι *o čem*), *přijmout vírou* (2 *Tim 3,14*) [1]
- πλανᾶω** (fui. πλανήσω, aor. ἐπλάνησα, pf. pas. πεπλάνημαι, aor. pas. ἐπλάνηθην) 1. *klamat, podvádět, svádět* 2. (pas.) *zatoulat se, zabloudit* (1 *přen.*); *mýlit se; nechat se klamat; být sveden* [39]
- πλάνη**, **ης**, ἡ *klam, podvod; omyl, blud, roblouzení* [10]
- πλάνης**, **ητος**, ὁ *routník, bludná hvězda*

(v.1. Ju 13) [0]
 πλανήτης, ου, ὁ *rouník, bludná hvězda* ||
 ἄστέρες πλανῆται *planety* (Ju 13) [1]
 πλάνος, ον *klamný, klamaný, podvodný* || ὁ
 π. *podvodník, svůdce* [5]
 πλάξ, πλακός, ἡ *deska* (Zákona, smíou-
 vy) [3]
 πλάσμα, τος, τό *výtvor, tvor, dílo* (Ř
 9,20) [1]
 πλάσσω (αορ. ἔπλασα, pas. ἐπλάσθην)
inořiti, vynositi, mnořiti || ὁ πλάσας *tvůrce,*
výrobce, autor [2]
 πλαστός, ἡ, ὄν *vymyšlený, vylájený* (2 Pt
 2,3) [1]
 πλατεία, ας, ἡ *široká cesta, (široká) uli-*
ce; náměstí [9]
 πλάτος, ους, τό *šíře, šířka* || τὸ κλάτος
 τῆς γῆς (Zj 20,9; *význ. ne zcela jistý:*)
plocha země, šířá/celá země [4]
 πλατύνω (pf. pas. πεπλάτυμαι, αορ.
 pas. ἐπλατύνθην) 1. *rozšířiti, zvětšiti* 2.
 (pas.) *rozšířiti se, oteněti se* (1 pŕen.) [3]
 πλατύς, εῖς, ὁ *široký* (Mt 7,13) [1]
 πλέγμα, τος, τό *pletenec, spletený vlasý.*
údes (1 Tm 2,9) [1]
 ·πλεῖστος, η, ον *superl. od πολὺς*
 ·πλείων, πλείον n. πλεόν, gen. ονος
 (pl. κλείονες n. κλείους) *kompr. od*
πολὺς
 πλέκω (αορ. ἔπλεξα, pas. ἐπλάκην) *plést,*
spřítati, vinouti [3]
 πλεονάζω (αορ. ἐπλεόνασα, opt. αορ. 3.
 sg. πλεονάσαι) 1. *růsti, množiti se, rozhoj-*
niti se; býti v hojnosti; mít víc 2. (tr.) *roz-*
množiti, rozhojniti; obohatiiti (τινά τινι
 koho čím / v čem) [9]
 πλεονεκτέω (αορ. ἐπλεονέκτησα) *pod-*
věsti, přelstíti, obelstíti; vykořisťovati [5]
 πλεονέκτης, ου, ὁ *hrabivec, chamřivec, la-*
komec [4]
 πλεονεξία, ας, ἡ *hrabivost, chamřivost, la-*
komství [10]
 πλευρά, ᾶς, ἡ *strana* (iέla), *bok* [5]
 πλέω (impf. ἔπλεον, αορ. ἐπλευσα) *plout,*
plavit se (na lodí) || ὁ ἐπὶ τόπον *πλέων*

(Zj 18,17; *snad:*) *probřežní plavec* [6]
 πληγή, ῆς, ἡ 1. *rána* (úder i zranění),
zranění, jizva || ἐπιτίθεναι *πληγὰς* (z**b**ίτ
 2. (životní) *rána, nešestí* [22]
 πλήθος, ους, τό 1. *množství, velký počet;*
záslup, dav; lid 2. *společenství, obec* [31]
 πληθύνω (fui. πληθυνῶ, αορ pas. ἐπλη-
 θύθην) 1. *rozmnožiti, zvětšiti* 2. (intr.)
 (vz)růsti, narůsti, zvětšiti se, rozmnožiti se 3.
 (pas.) *zvětšiti se, narůsti, rozmociti se* [12]
 πλήκτης, ου, ὁ *rváč, násilník* [2]
 πλήμμουρα, ης, ἡ *záplava, povodeň* (L
 6,48) [1]
 πλῆν 1. (sp.) *avšak, však, ale, leč, nicméně* ||
 πλῆν *δτι jen když i že* 2. (předl. s gen.)
mimo, kromě [31]
 πλήρης, ες (i nesk!.) J 1,14 a v.1. Sk 6,5)
plný (τινός čeho), *naplněný* (τινός čím);
úplný [16]
 πληροφορέω (αορ. ἐπληροφόρησα, pf.
 pas. πεπληροφόρημαι, αορ. pas. ἐπληρο-
 φορήθην) 1. *splniti, naplniti, dovršiti* 2.
 (pas.) *naplniti se; udáti se; býti naplněn*
jistoty, býti (plně) přesvědčen [6]
 πληροφορία, ας, ἡ 1. *plnost* 2. *přesvěd-*
čení, jistota [4]
 πληρῶω (fui. πληρώσω, αορ. ἐπλήρωσα,
 pf. πεπλήρωκα, pas. πεπλήρωμαι, αορ.
 pas. ἐπληρώθην, plpf. 3. sg. πεπλή-
 ρωκει) 1. *splniti, vyplniti, naplniti* (τι-
 νός / τινί i τι čím); *doplniti; dovršiti, do-*
končiti || ὡς δὲ ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν
 δρόμον (Sk 13,25) *když pak Jan končil*
své poslání 2. (pas.) *býti naplněn; naplniti*
se (i pŕen.), splniti se; (o čase též) uply-
nouti; doplniti počti || ἐπληρώθη ἡ γραφή
splnilo se Písmo [86]
 πλήρωμα, τος, τό 1. *naplnění, vyplnění;*
plnost; plný počet 2. *hojnost, nadbytek* 3.
obsah || δώδεκα κοφίνων *πληρώματα*
 (Mk 6,43) *dvanácti plných kořů* 4. *záplava,*
kus látky [17]
 ·πλήσας *pati. αορ. od πίμπλημι*
 ·πλησθῆναι *Inf. αορ. pas. od πίμπλημι*
 ·πλησθήσομαι *fui. pas. od πίμπλημι*

πλησίον 1. (adv.) *blízko* || δ πλησίον (neskl.) *blízni* 2. (jako předl. s gen.) *ne-daleko, blízko* [17]

πλησμονή, ἤς, ἡ *nasyčení, ukojení* || πρὸς πλ. τῆς σαρκός (Κο 2,23) *k nasyčení* n. (spříše) *proti uspokojení* *iéla* [1]

πλήσσω (aor. pas. ἐπλήην) *ilouci, zasáh-nouí* (Zj 8,12) [1]

πλοιάριον, ου, τό *lodka, člun; loď* [5]

πλοῖον, ου, τό *loď, člun* || οἱ ἀπὸ τοῦ πλοίου *lodníci* | τὰ ἀπὸ τοῦ πλοίου *iros-ky lodí* [67]

πλοκή, ἤς, ἡ *upletená věc, spletenina* (v.l. I Pt 3,3) [0]

πλοῦς, πλοῦς, ὁ (ἀκ. κλοῦν) *plavba* (λο-δί), *cesta po moři* (Sk 21,7; 27,9-10) [3]

πλούσιος, ἴα, ον *bohatý* (I přen.; ἔν τινι *čím, v čem, nač*) || ὁ πλ. *bohatý* *člověk, boháč* [28]

πλουσίως (adv.) *bohaiě, štědře, hojně* [4]

πλουτέω (aor. ἐπλούτησα, pf. πεπλού-τηκα) *býti bohatý* (ἔν τινι *čím, ἀπὸ / ἔκ τινος* z čeho), *míti nadbytek*; (aor.) *státi se bohaiým, zbohatnouti*; (pf.) *býti bohaiým* || οἱ πλουτοῦντες *bohaií* [12]

πλουτίζω (aor. ἐπλούτισα, pas. ἐπλουτί-σθη) 1. *učiniti bohaiým, obohatií* 2. (pas.) *býti obohacen, státi se bohaiým* (ἔν παντί *ve všem*) [3]

πλοῦτος, ου, ὁ (v nom. a ak. *iéž*; τὸ πλοῦτος) *bohatsví, hojnost, nadbytek* [22]

πλόων (aor. ἔπλωνα) *umýti, vypraí* [3]

πνεῦμα, τος, τό 1. (lidský) *duch; duše* 2. *Duch* (svatý) || ἔκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ *dědovken hmitn* (I J 4,13) *dal nám podíl na svém Duchu* 3. *dech; dech živoata* 4. *mysl, nitro; smýšlení, postoj* || ἔθετο δ Παῦλος ἔν τῷ πνεύματι (Sk 19,21) *Pavel se (v nitru) rozhodl* (někdi *zde vidí význ. 2.*) 5. *vítr* 6. *duchová bytost* (dobrá n. zlá) [379]

πνευματικός, ἡ, ὄν *duchovní* || τὰ πνευματικά *duchovní dary / věci / síly* [26]

πνευματικῶς (adv.) *duchovně* [2]

πνέω (aor. ἔπνευσα) *vanouti, foukaí, douí* ||

ἡ πνεύουσα (sc. αὔρα) *vanoucí vítr* [7]

πνίγω (aor. ἐπνίξα, pas. ἐπνίγην) 1. *škr-uiti; dusiti* 2. *utorit* 3. (pas.) *utorit se* [3]

πνικτός, ἡ, ὄν *udušený, uškrtený* || τὸ πνικτόν *maso z udušených zvířat, nevykrváčené maso* [3]

πνοή, ἤς, ἡ 1. *vítr, van, víchr* (Sk 2,2) 2. *dech* (Sk 17,25) [2]

ποδήρης, ες *sahající až dolů k nohám* || ὁ ποδήρης *dlouhý šat, říza* (Zj 1,13) [1]

ποδοπιτήρ, ἦρος, ὁ *umývadlo na nohy* (v.l. J 13,5) [0]

πόθεν (τάzací adv. v přímých i nepř. oi.) 1. *odkud* || πόθεν ἤμῃν ἔν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ... (Μτ 15,33) *kde seženeme na pouziti tolik chlebu* ... 2. *proč, jak to?* || πόθεν αὐτοῦ ἐστιν υἱός; (Μκ 12,37) *jak to, že je jeho syn? n. jak může být jeho synem?* [29]

ποιέω (fui, ποιήσω, aor. ἐποίησα, pf. ποιήκα, plpf. πεποιήκειν) 1. *dělat, činiti, konat; pracovat; zřizovati; postarat se* (ἴνα / τοῦ + inf. aby); *nechat* (+ ak. s inf.); *sivořiti; ustanoviti; vydělat, vynésti; dávat, nésti* (καρκόν *ovoce*); *připraviti* (δεῖπνον *hostinu*), *vysivořiti* (γάμος *svatbu*); *sírdáti* (χρόνον *čas*); *vynésti* (ἔξω *ven*); *slaviti* (τὸ πάσχα *velikonoční veče-ří*); *vésti* (πόλεμον *válku*); *splniti, vyplniti* 2. *jednat* (καλῶς *dobře*), *posuipovati* 3. (med., ale I ak. + ak. subst. často odr. jedn. sl.) *děhsin poιεῖσθαι modli se I mveían / mněmηn ποιεῖσθαι pamatovati (si) I ὀδόν ποιεῖν jiti cestou* n. (spad.) *raziiti cestu I σπουδην ποιεῖσθαι snažiti se, míti v úmyslu I ποιεῖν πόλεμον válčiti* (μετά τινος *s kým*) | ἔκβολην ποιεῖσθαι *vyhazovati náklad* (lodí) | κοπετόν ποιεῖν *truchlíti* [568]

ποίημα, τος, τό *dílo, výtvor, tvor, co bylo uděláno I sivořeno* [2]

ποίησις, εως, ἡ *činnost, jednání; čin, sku-tek* (Jk 1,25) [1]

ποιητής, οῦ, ὁ 1. *básník* 2. *činitel, vyko-navatel; ten, kdo něco koná* [6]

ποικίλος, η, ον L rozmanitý, různý, rozličný, pestrý 2. všelijaký, mnohoznačný; nebezpečný [10]

ποιμαίνω (fut. ποιμανῶ, aor. ἐποίμανα) pásti, střežiti; vésti; starat se (τινά ο κοθο). žítí [11]

ποιμήν, ένος, ὁ pastýř (i přen.) [18]

ποιμήνη, ης, ἡ stádo (ovci, koz; i přen.), stáde [5]

ποιμνιον, ου, τό stádo, stáde (i přen. o lidech) [5]

ποιῶς, α, ον (tázací zájm.) 1. jaký?, jakého druhu? 2. který? || ποίας (L 5,19; sc. ὁδοῦ) kudý?) [33]

πολεμέω (fut. πολεμήσω, aor. ἐπολέμησα) 1. vésti válku, válčí 2. býti ve sporu [7]

πόλεμος, ου, ὁ 1. válka, bitva; boj 2. (přen.) spor [18]

πόλις, εως, ἡ 1. město || κατὰ πόλιν / πόλεις od města k městu, v jednotlívých městech | κατὰ τὴν πόλιν (Sk 24,12) ve městě 2. obyvatelé (města) [163]

πολιτάρχης, ου, ὁ pedsavený / správce města, městský úředník (Sk 17,6,8) [2]

πολιτεία, ας, ἡ 1. občanství 2. společensniv občanství, státi [2]

πολίτευμα, τος, τό státi, obec; vlásti (Fr 3,20) [1]

πολιτεύομαι (aor. ἐπολιτευσάμην, pf. πεπολίτευμαι) vésti snvž žívoti jistým způsobem, říditi se určitémi pravidly, žiti, jednat [2]

πολίτης, ου, ὁ 1. občan 2. spoliuobčan, druh [4]

πολλάκις (adv.) mnohokrát, často, vícekrát [18]

πολλαπλασίων, ον, gen. ονος mnohásobná, mnohokrát větší || τὰ πολλαπλασίονα mnohem více (větší), mnohem větší (větší) (L 18,30) [1]

πολυεύσπλαγχνος, ον milosrdný, bohatý na milosrdensiv (v.l. Jk 5,11) [0]

πολυλογία, ας, ἡ povídavost, mnohotmivnost (Mt 6,7) [1]

πολυμερῶς (adv.) v mnoha podobách,

mnohokrát (Žd 1,1) [1]

πολυπληθεία, ας, ἡ velké množsiv (v.l. Sk 14,7) [0]

πολυποικίλος, ον velmi rozmanitý (Ef 3,10) [1]

πολύς, πολλή, πολύ, gen. πολλοῦ, ἧς, οὔ I. 1. mnohý, mnoho; česný; velký; (o čase, hodině) dlouhý, pozdní, prokrčivý 2. (οί) πολλοί mnozí, mnoho (+ gen.); většina | πολλά mnoho (větší) | (adv.) πολύ / (τὰ) πολλά mnoho, velmi; často, státi | ἐπὶ πολύ (už) dlouho | μετ' οὐδὲ πολύ zanedlouho | πολλῶ μάλλον mnohem více II. (komp.) πλείων, πλείον (πλέον), gen. ονος 1. rocheitější, více || (τὸ) πλείον / πλείον více, ve větši míře | ἐπὶ πλείον dáte, déte, ve větši míře 2. οί πλείονες / πλείους většina; ostatní, další III. (superl.) πλείστος, η, ον 1. velmi rocheitný, přemnohý || οί πλείστοι velmi mnoho, většina 2. τὸ πλείστον (adv.) nanejvýš [416]

πολύσπλαγχνος, ον (velmi) soucitný, milosrdný (Jk 5,11) [1]

πολυτελής, ές velmi cenný, drahý, drahocenný [3]

πολύτιμος, ον velmi cenný, drahý, drahocenný [3]

πολυτρόπως (adv.) rozmanitě, mnoha způsoby (Žd 1,1) [1]

πόμα, τος, τό nápoj [2]

πονηρία, ας, ἡ špatnost, zloba, hříšnost || τὰ πνευματικὰ τῆς π. zlí duchové [7]

πονηρός, ά, ὄν zlý, špatný, ničemný; nemocný, zkažený; bolestivý (έλκος vřed), zhoubný || ὁ πονηρός zlý Eionék; Zlý (tj. dábel) | τὸ πονηρόν zlo, zlá věc / myšlenka [78]

πόνος, ου, ὁ 1. práce, námaha 2. bolest, trápení, soužení [4]

Ποντικός, ἡ, ὄν pocházející z Pontu, pontský (Sk 18,2) [1]

Πόντιος, ου, ὁ Pontius, Poncius (gentilicium místodržitele Piláta) [3]

πόντος, ου, ὁ (širé) moře (v.l. místo τό-

πος: Zj 18,17) [0]
Πόντος, ου, ὁ *Ponius* (krajinna a římská provincle na severním pobřeží Malé Asie) [2]
Πόπλιος, ου, ὁ *Publius* (římské jméno představeného na Maltě: Sk 28,7.8) [2]
πορεία, ας, ἡ 1. *cesta, pouť, puvonání* || ποιόμαι πορείαν = πορεύομαι 2. *podnikání*) [2]
πορεύομαι (fut. πορεύσομαι, aor. ἐπορεύθην, pf. πεπόρευμαι) 1. *jít, cestovat, puvonati; odejít* 2. (přen.) *kráčet, žít* (ἐν ταῖς ἐντολαῖς podle πρῆκάζάνι, *jednat; zemřít*) [153]
πορθῆς (aor. ἐπόρθησα) *nižiti, rozvracet, rustošiti* [3]
πορισμός, ου, ὁ *prostředek / zdroj zisku, zisk, výdělek* (1 Tm 6,5.6) [2]
Πόρκιος, ου, ὁ *Porcius* (jméno prokurátora Festa: Sk 24,27) [1]
πορνεία, ας, ἡ *smilstvo, smilnění, nemravnost*; (přen.) *modloslužba, odpad od víry* [25]
πορνεύω (aor. ἐπόρνευσα) *dopouštět se smilstva, smilňati*; (přen.) *oddávat se modloslužbě* [8]
πόρνη, ης, ἡ *nevěstka, prostitutka, děvka* (1 přen.) [12]
πόρνος, ου, ὁ *smilník* [10]
πόρρω (adv.) *daleko* || (komp.) **πορρώτερον** (ještě) *dál(e)* [4]
πόρρωθεν (adv.) *z dálky; opodál* [2]
πορρώτερον komp. od πόρρω
πορφύρα, ας, ἡ *purpurové / nachové roucho* [4]
πορφυρόπωλις, ιδος, ἡ *obchodnice s purpurovými / nachovými látkami* (Sk 16, 14) [1]
πορφυροῦς, ᾶ, οῦν *purpurový, nachový* || τὸ πορφυροῦν *purpurové roucho* [4]
ποσάκις (adv.) *kolikrát?, jak často?* [3]
πόσις, εως, ἡ *půi; nápoj* [3]
πόσος, η, ον *jak velký?, jak velký?*; *kolik?* (i ve zvolání) || πόσον *δφείλεις, kolik dlouží?* | πόσω *οὐ, čím* | πόσω *μᾶλλον*

čím spíše | πόσον *χρόνον, jak dlouho?* [27]
ποταμός, ου, ὁ *Feka: proud, příval* [17]
ποταμοφόρητος, ον *siržený proudem (Feky) i řiva* αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ (Zj 12,15) *aby ji proud Feky strhl* [1]
ποταπός, ἡ, ὅν *jaký?, jakého druhu?, jak velký?* (i ve zvolání) [7]
ποταπῶς (adv.) *jakým způsobem?, jak?* (v.l. Sk 20,18) [0]
πότε (adv. v přímých i nepř. oi.) *kdy?* || ἕως *πότε; dokdy?, jak dlouho?* [19]
ποτέ (enkl. část) 1. *jednou; kdysi, dříve; kdy* || οὐ ... *ποτέ nikdy* | ἤδη *ποτέ už konečně* 2. (zenvšobecňující) *δποτὶς ποτε kdokoli, jakýkoli* [29]
πότερον (tázací adv.) *zda* || π. ... ἢ *zda ... nebo (zda)* (J 7,17) [1]
ποτήριον, ου, τό *kalich, pohár, šíše* (i přen.) [31]
ποτίζω (aor. ἐπότισα, pf. πεπότικα, pas. πεπότισμαι, aor. pas. ἐποτίσθην) 1. *dát pít* (τινά τι komu co), *napojiti* (τινά τι / ἕκ τινος *koho čím*) 2. *zalévat* (1 přen.) 3. (pas.) *býti napojen* (τι čím); *pít* (1 přen.) [15]
Ποτίολοι, ων, οἱ *Puteoli* (dnes Pozzuoli, město v Neapolském zálivu, 12 km od Neapole: Sk 28,13) [1]
πότος, ου, ὁ *půi; porájení, pítka* (1 Pt 4,3) [1]
ποῦ (tázací adv. v přímých i nepř. oi.) 1. *kde?* 2. *kam?* [48]
που (enkl. adv.) 1. *někde* || μή *που* *κατὰ τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν* (Sk 27,29) *abychom nenarazili někde na útesy* 2. *skoro, téměř, asi* [4]
Πούδης, εντος, ὁ *Pudens* (křesťan: 2 Tm 4,21) [1]
πούς, ποδός, ὁ (dat. pl. ποσίν) *noha* (spodní část dolní končetiny; i přen.) || (πίπτω aj. sl.) *παρὰ / πρὸς / ἐπὶ τοὺς ποδάς* (*padnouti aid.*) *k nohám* (τινός *koho, komu*) | *παρὰ τοὺς πόδας* *Γαμαλιήλ* (Sk 22,3) *u Gamatielových nohou*

(coby zák) [93]
πράγμα, τος, τό 1. věc, záležitost 2. skutečnost; událost 3. úkol, plán 4. (soudní) spor (πρός τινα s kým), proces [11]
πραγματεία, ας, ή záležitost; zaměstnání (2 Tm 2,4) [1]
πραγματεύομαι (aor. ἐπραγματεύομαι) hospodařiti, prováděti obchody (L 19,13) [1]
·πραθέν part. aor. pas. n od πιπράσκω
·πραθῆναι Inf. aor. pas. od πιπράσκω
πραιτώριον, ου, τό 1. pretorium, vládní budova 2. císařská garda [8]
πράκτωρ, ορος, ό vykonavatel (soudního prázeni), úředník, zřízenec, biřic (L 12,58b1s) [2]
πρᾶξις, εως, ή konání, jednání, činnost, úkol; skutek [6]
πραότης var. k πρᾶυτης
πρασιά, ας, ή (přv. „záhon“) oddíl, skupina || πρασιαί πρασιαί po skupinách (Mk 6,40b1s) [2]
πράσσω (fut. πράξω, aor. ἐπραξα, pf. πέπραχα, pas. πέπραγμαi, aor. pas. ἐπράχθην) 1. konati, činiti, dělati; páchat; podnikati; zabývat se (τι čim); vybrati (οὖν τόκω s úrokem); požadovati 2. (intr.) jednati, chovati se; mít se, dařiti se || τί πράσσω (Ef 6,21) jak se mám [39]
πραυπαθία, ας, ή mírnost, tichost, laskavost (1 Tm 6,11) [1]
πραύς, πραεΐα, πρᾶύ tichý, mírný; přívětivý [4]
πρᾶυτης, ητος, ή tichost, mírnost, jemnost, laskavost [11]
πρέπω hoditi se, služeti se || (neos.) πρέπει hodí se, služí se (τινί pro/na koho, proč, nač) | πρέπειν εστιν je vhodné, hodí se (+ ak. s inf. aby) [7]
πρεσβεία, ας, ή poselstvo; (brom.) vyslanci, poslové (L 14,32; 19,14) [2]
πρεσβευώ býti vyslancem, býti poslem (δπέροτινος koho) [2]
πρεσβύτεριον, ου, τό 1. židovská rada/kolegium starších (= συνέδριον) 2.

(křesťanské) kolegium/rada starších / presbyterů / představených [3]
πρεσβύτερος, α, ον (komp. od κρέσθους) starší (i přen.) || οί πρεσβύτεροι předkové; starší | ή πρεσβύτερα starší/stará žena, stařena | ό πρεσβύτερος starší (člen žid. velerady n. představený v církvi), presbyter; stařec [66]
πρεσβύτες, ου, ό stařec, starý muž [3]
πρεσβυτις, ιδος, ή stařena, stará/starší žena (Ti 2,3) [1]
πρηνης, ές, gen. ούς (jsouci) s hlavou dopředu, (padající) po hlavě/dopředu/sřemhlav; (?) oiekly (Sk 1,18) [1]
πρίζω (aor. pas. ἐπρίοθην) rozřezati (pilou) (Žd 11,37) [1]
πρίν (část. fungující jako časová sp. n. předl. s gen.) dřive než, než; před || πρίν ή συναλθεῖν αὐτούς (Mt 1,18) dřive než se sešli | πρίν ἀλέκτορα φωνῆσαι (Mt 26,34 aJ) dřive než kohout zakokrhá | πρίν (ή) ἄν ὕδην (L 2,26) dřive než by uviděl/uvidí | (s opt. nepř. řeči) πρίν ή ό κατηγορούμενος ... ἔχοι (Sk 25,16) dřive než by obžalovaný měl [13]
Πρίσκα, ας, ή Priska (Akvillova manželka) [3]
Πρίσκιλλα, ης, ή Priscilla (zdrobnělina od předch. Jména) [3]
πρό (předl. s gen.) před(e) (časově i místně) || πρό καιροῦ (Mt 8,29) předčasně (tj. před dobou soudu) | πρό πάντων πρῆδενσίμ, zvláště [47]
προάγω (fut. προάξω, aor. προήγαγον, Inf. προαγαγεῖν) 1. (nechat) předvést, představit (τινά επί τινος koho komu); postavit (πřed soud); vyzvěst (ἔξω ven) 2. (tj. dopředu); jiti před (τινά kým), předejti; jiti dál (i přen.) || προάγουσα έντολή πρῆδεσίε πρίκάζάνι [20]
προαιρέομαι (pf. προήρημαι) vybrati si, vyvoliti si, předsevziti si, rozhodnout se (τη καρδία v srdci/nitru) (2 K 9,7) [1]
προαιτιάομαι (aor. προητιόαμην) předem / předem obviniti (Ř 3,9) [1]

προακούω (αορ. προήκουσα) *stýšeť dříve / předtím* (Κο 1,5) [1]

προαμαρτάνω (pf. προημάτηκα) (*už*) *dříve / v minulosti se dopouštěti hříchů / hřešiti* (2 K 12,21; 13,2) [2]

προαύλιον, ου, τό *přední dvůr, vstupní nádvoří* (Μκ 14,68) [1]

προβαίνω (αορ. προέβην. pf. προβέβηκα) *postoupiti, pokročiti* (1 ο νέκυ), *jít dál* (1 pšen.) [5]

προβάλλω (konj. αορ. προβάλω) 1. *předhodit, protlačit / poslat / posržit dopředu* 2. (abs.; ο rostlinách) *pučet, rašit, nasazovat (listy)* [2]

προβατικός, ή, όν *ovčí* (1 5,2) [1]

προβάτιον, ου, τό *ovčeka* (v.l.) [0]

πρόβατον, ου, τό *ovce* (1 pšen.) [39]

προβέβηκα pf. od προβαίνω

προβιβάζω (αορ. προεβίβασα, pas. προεβίβάσθην) *vésti / posržit dopředu; podniti* (Μτ 14,8) [1]

προβλέπομαι (αορ. προεβλεψάμην) *oprášiti, přičhysti* (τι περί τινος co pro koho) (Žd 11,40) [1]

προγίνομαι (pf. προγέγονα) *stát se dříve, vzniknouti předem* || προγεγονότα άμαρτήματα *dřívější hříchů* (Ř 3,25) [1]

προγινώσκω (αορ. προέγνων, pf. pas. προέγνωσμαι) *znáti / věděti / poznati předem; předem vyvoliti* [5]

πρόγνωσις, εως, ή *předzvědění, znalost předem; prozřetelnost* [2]

πρόγονος, ον *dříve narozený* || οί πρόγονοι *předkové; (pra)rodíče* (i žijící) [2]

προγράφω (αορ. προέγραψα, pas. προεγράφη) 1. *napsati dříve / předem* 2. *dopředu / předem zaznamenati / zapsati / označiti / určiti* 3. *vykresliti, popsati* (κατ' όφθαλμούς *před očima*) [4]

πρόδηλος, ον (*naprosto*) *zjevný, veřejně známý* [3]

προδίδωμι (αορ. προέδωκα) 1. *dáti dříve / předem* (Ř 11,35) 2. *zraditi* (v.l.) [1]

προδότης, ου, ό *zrádce* [3]

προδρομών part. aοr. od προτρέχω

πρόδρομος, ου, ό *předchůdce; ten, kdo běží v čele* (Žd 6,20) [1]

προέγγων αορ. od προγινώσκω

προέδραμον αορ. od προτρέχω

προέδωκα αορ. od προδίδωμι

προεθέμην αορ. od προτίθεμαι

προεΐδον αορ. od προοράω

προεΐπον αορ. od προελέγω

προείρηκα pf. od κρολέγω

προέλαβον αορ. od προλαμβάνω

προελεύσομαι fut. od προέρχομαι

προελθών part. aοr. od προέρχομαι

προελπίζω (pf. προήλπικα) *doufati předem, mít už dříve naději* (Ef 1,12) [1]

προεναύχομαι (αορ. προενηυξάμην) *zaděti dříve / předtím* (2 K 8,6.10) [2]

προεπαγγέλλομαι (αορ. προεπηγγελάμην, pf. pas. προεπήγγελμαι) *slibiti dopředu / předem* || προεπηγγελεμένος *předem slíbený / ohlášený* [2]

προέρχομαι (fut. προελεύσομαι, αορ. προήλθον, part. προελθών) *předejíti* (ένώπιόν τινος *koho*), *jiti / cestovat napřed, jiti* (ένώπιόν τινος *před kým*); *jít dál* (δύμνην μίαν *jednou ulicí*), *porojíti* || προήρχετο αὐτοῦς (L 22,47) *šel v jejich čele* [9]

προεστώς part. pf. od κροίσθημι

προστοιμάξω (αορ. προητοίμασα) *připraviti předem / dopředu* [2]

προευαγγελίζομαι (αορ. προευαγγελισάμην) *zvěstovat (radostnou zvěsti) předem* (Ga 3,8) [1]

προέχομαι 1. *předstírat, vymítουναι se* 2. (možná = akt.) *vynikati, mít výhodu / navrch* (Ř 3,9) [1]

προήγαγον αορ. od κροάγω

προηγέομαι *předcházeti, předstihnouti; hodnotiti více* (Ř 12,10) [1]

προήλθον αορ. od προέρχομαι

προήλπικα pf. od προελπίζω

προημάτηκα pf. od προαμαρτάνω

προήρημαι pf. od προαιρέομαι

πρόθεσις, εως, ή 1. *předložení, vystavení* || οί άρτοι τής κ. *předkladné chleby* 2.

záměr, plán, účel; předsevzetí, rozhodnutí
 ἢ τῆ προθέσει τῆς καρδίας (Sk 13,23)
 s vnútornými / pevnými rozhodnutiami [12]

προθεσμία, ας, ἡ *stanovený den / okamžik / termín* (Ga 4,2) [1]

προθυμία, ας, ἡ *ochota, připravenost, dobrá vůle* [5]

πρόθυμος, ον *ochotný, připravený* ἢ τὸ κρόθυμον *připravenost; přání, touha* [3]

προθύμως (adv.) *ochotně* (1 Pt 5,2) [1]

προϊδών part. aor. od προοράω

πρόϊμος, ον *časný, raný* ἢ ὁ πρόϊμος *raný dějeť* (1j. v Palestině na podzim n. v prosinci či lednu; Jk 5,7) [1]

προϊσταμαι (part. προϊστάμενος, Inf. προϊστῆναι, pf. προέστηκα) 1. *být v čele, vést* (τινός koho), *spravovat* 2. *starat se* (τινός o koho) [8]

προκαλέομαι *vyvolávat, vyzývat, chovat se vyzývaně* (Ga 5,26) [1]

προκαταγγέλλω (aor. προκατήγγεिला, pf. pas. προκατήγγεμαι) *zvěstovat / ohlásit předem* (Sk 3,18; 7,52) [2]

προκαταρτίζω (aor. προκατήρτισα) *připraviti předem* (2 K 9,5) [1]

προκατέχω *mít přednost / výhodu* (v.l. Ř 3,9) [0]

πρόκειμαι *být před ožima; být předložen; být po ruce / k dispozici* ἢ προκεῖσθαι *δεῖγμα sloužit jako příklad* [5]

προκηρῦσσω (aor. προεκήρυξα) *hlásat / zvěstovat / ohlašovat předem* (Sk 13,24) [1]

προκοπή, ἡς, ἡ *pokrok, postup; prospěch; podpora* [3]

προκόπτω (aor. προέκοψα) 1. (o čase) *posuňovat. ubíhat, pokročit* 2. *dělat pokroky, prospívat* (ἐν τινι v čem), *posuňovat* (ἐπὶ κλειτὸν [ještě] dál; ἐπὶ τὸ χεῖρον k horšimu) [6]

πρόκριμα, τος, τό *předčasný soud, unáhlený úsudek; předsudek* (1 Tm 5,21) [1]

προκυρόω (pf. pas. προκεκύρωμαι) *potvrdit / stanovit předem* (Ga 3,17) [1]

προλαμβάνω (aor. προέλαβον, konj.

aor. pas. προλημφθῶ) 1. *udělat dopředu; brát (si) / jíst předem* ἢ προέλαβεν *μυρίσαι τὸ σῶμά μου* (Mk 14,8) *předem pomazala mé tělo* 2. *jíst, konzumovat* 3. *přistihnouti* (ἐν τινι při čem); *strhnouti* (ἐν τινι k čemu) [3]

προλέγω (aor. προεῖπον ἢ -εῖπα, pf. προεῖρηκα) *Fici dopředu, předpovědět; zmínit dříve* [15]

προμαρτύρομαι *dosvědčit předem* (1 Pt 1,11) [1]

προμελετώ *připraviti si předem, rozmyslet si dopředu* (L 21,14) [1]

προμεριμνάω *starat se předem, dělat si předem starosti* (Mk 13,11) [1]

προνοέω (akt. ἢ med.) 1. *starat se* (τινός o koho, oč), *pečovat* 2. (*předem*) *myslet* (τι παρ), *dbát* (τι παρ); *být zaměřen* (τι παρ) [3]

πρόνοια, ας, ἡ 1. *péče, starost, starostlivost* (τινός oč) 2. *prozíravost, obezřetnost* [2]

πρόοιδα (part. προειδώς) *vědět předem, předvídat* (v.l. Sk 2,31) [0]

προοράω (part. aor. προϊδών, pf. προεώρακα, Impf. med. προορώμην ἢ προωρώμην) 1. *vidět dříve / předem* 2. *vidět dopředu; předvídat* 3. (med.) *vidět před sebou, mít před ožima* ἢ προορώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός (Sk 2,25) *mám (dosl. „měl jsem“) Pána stále před očima* [4]

προορίζω (aor. προώρισα, pas. προωρισθην) *určit předem, předurčit* (+ [dvojí]) ak. n. ak. s Inf.) [6]

προπάσχω (part. aor. προπαθών) *utrpět dříve / předem* (1 Te 2,2) [1]

προπάτωρ, ορος, ὁ *předek, praotec* (Ř 4,1) [1]

προπέμπω (aor. προέπεμψα, pas. προεπέμφθην) 1. *doprovodit* 2. *vyslat, vypraviti, vybavit* (na cestu); *slavnostně se rozloučit* (τινά s kým) [9]

προπετής, ἔς, gen. οὗς *neuvážlivý, unáhlený, lehkovážný* [2]

προπορεύομαι (fut. προπορεύσομαι) *jít vpředu, jít* (ἐνώπιόν τινος před kým), *předchází* (τινός koho) [2]

πρός (předl.) I. (s gen.) *ve prospěch* || πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας (Sk 27,34) *pro vaši záchranu* II. (s dat.) *u, při* || πρὸς τῆ θύρα *u dveří* | πρὸς τῷ ὄρει (Mk 5,11) *na svahu hory* III. (s ak.) *í, (směr) k(e); do; na* || εἶπεν πρὸς αὐτοὺς *řekl jim* | μήποτε προσκόψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου (L 4,11) *abyš nenarazil nohou o kámen* 2. (přoha) *u, při, vedle, na; před* || οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; (Mt 13,56) *cožpak všichni nejsou u nás?* | τὰ πρὸς τὴν θύραν (*prostor*) *před dveřmi* | κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα (Ef 3,14) *poklekám před Otcem* 3. (čas) *na; k(e); pro* || πρὸς ὀλίγας ἡμέρας *na několik dní* 4. *proti; vůči* || βλασφημίαί πρὸς τὸν θεόν *rouháni proti Bohu* 5. *za účelem; vzhledem k(e), kvůli, pro* || πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς (Mt 23,5) *aby se před nimi ukázali* | τί ... ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; (Ř 8,31) *co na to řekneme?* | πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν (Mt 19,8; Mk 10,5) *pro tvrdost vašeho srdce* 6. *podle, v souladu s(e); ve srovnání s(e); paříci k(e)* || τὰ πρὸς τὸν θεόν *co se týká Boha, před Bohem* | τί πρὸς ἡμᾶς; (Mt 27,4) *co je nám do toho?* [700]

προσάββατον, ου, τό *den před sobotou / sabatem* (Mk 15,42) [1]

προσαγορεύω (aor. pas. προσηγορεύθη) *pojmenovat, oslovit, označit* (Žd 5,10) [1]

προσάγω (aor. προσήγαγον, pas. προσήχθην) I. (tr.) *přivést* (τινά τινι koho ke komu) 2. (intr.) *přiblížit se* (τινί ke komu; | o zemi při plavbě, i.): *být blízko*) [4]

προσαγωγή, ἡς, ἡ *přístup* [3]

προσαιτέω *žebrot* (J 9,8) [1]

προσαίτης, ου, ὁ *žebřák* [2]

προσαναβαίνω (imp. aor. προσανάβηθι)

vystoupit, postoupit výše (L 14,10) [1]

προσαναλαμβάνω *přijmout (spolu)* (v.l. Sk 28,2) [0]

προσαναλίσκω n. προσαναλώω (aor. προσανήλωσα n. προσανάλωσα) *mirati, vynaložit (navíc)* (τί τινι co na koho) (L 8,43) [1]

προσαναπλήρώω (aor. προσανεπλήρωσα) *doplnit, vyřídit* || τὰ ὑστερήματα τινός *pr. odstranit čí nedostatky* (2 K 9,12; 11,9) [2]

προσανατίθεμαι (aor. προσανεθέμην) 1. *uložit navíc* 2. *radit se* (τινί s kým) (Ga 1,16; 2,6) [2]

προσανέχω *přiblížit se* (τινί ke komu; v.l. Sk 27,27) [0]

προσαπειλέομαι (aor. προσηπειλησάμην) *připrotit hrozbu, ježtě (navíc) pohrozit* (Sk 4,21) [1]

προσαχέω (dorský tvar místo -ηχέω) *zahušet / zadunět* (τινί na koho; v.l. B* Sk 27,27) [0]

προσβιβάζω *přesvědčit* (v.l. Mt 14,8) [0]

προσδαπάνάω (aor. προσεδαπάνησα) *vynaložit dodatečně / navíc* (L 10,35) [1]

προσδέομαι (pari. προσδεόμενος) *pořítbovat (dále / navíc)*, (spíše jen.): *pořítbovat* (τινός co; Sk 17,25) [1]

προσδέχομαι (aor. προσεδεξάμην) 1. (přiznivě) *přijmout* 2. *očekávat, čekat* (τινά na koho), *číst se* (τί nač) [14]

προσδίδωμι *předat, odevzdat* (v.l. L 24,30) [0]

προσδοκάω (aor. προσεδόκησα) 1. *očekávat, čekat* (τι nač) 2. (intr.) *čekat* [16]

προσδοκία, ας, ἡ *očekávání* [2]

·προσδραμών pari. aor. od προστρέχω *προσεάω přitustit, nechat jet / plout / se přiblížit* (Sk 27,7) [1]

προσεγγίζω *přiblížit se* (jen v.l.) [0]

προσεδρεύω *věnovat se* (τινί čemu; v.l. 1 K 9,13) [0]

·προσέθηκα aor. od προστίθημι

·προσεκλήθην aor. od προσκλίνομαι

·προσέλαβον aor. od προσλαμβάνω

- προσελεύσομαι fut. od προσέρχομαι
 ·προσελήλυθα pf. od προσέρχομαι
 ·πρόσελθε imp. aor. od προσέρχομαι
 ·προσενέγκαι n. προσενεγκεῖν inf. aor. od προσφέρω
 ·προσένεγκον n. προσένεγκε imp. aor. od προσφέρω
 ·προσενεχθεῖς part. aor. pas. od προσφέρω
 ·προσενήνοχα pf. od προσφέρω
 ·προσέπεσον aor. od προσπίπτω
 προσεργάζομαι (aor. προσηργασάμην) *získat naníc, vyždílat (si)* (L 19,16) [1]
 ·προσέρηξα aor. od προσήρηνυμι
 προσέρχομαι (fut. προσελεύσομαι, aor. προσήλθον / προσήλθα, pf. προσελήλυθα) *přistoupiti* (τινί / πρὸς τινα ke komu), *přijít, přiblížit se* (τινί ke komu, k čemu); *souhlasit* (τινί s čím), *držet se* (τινί čeho) [86]
 ·προσέταξα aor. od προστάσσω
 προσετέθη aor. pas. od προστίθημι
 προσευχή, ἦς, ἥ 1. *modlitba* (πρὸς τὸν θεόν / τοῦ θεοῦ k Bohu) 2. *místo modlitby, modlitebna* [36]
 προσεύχομαι (fut. προσεύξομαι, aor. προσηυξάμην) 1. *modlit se* (τῷ θεῷ k Bohu; ὑπέρ / περί τινος za koho; ἐπί τινα nad kým / za koho; τι oð) || προσευχή pr. *usilovně / snažně se modlit* 2. *prosít* (τι oð), *vyprošovat* [85]
 προσέχω (aor. προσέσχον, pf. προσέσηκα) 1. *věnovat pozornost* (τινί komu, čemu), *naslouchat; dávat (si) pozor, mít se na pozoru* (ἀπό τινος před kým) || προσέχετε ἑαυτοῖς *mějte se na pozoru* 2. *starat se, pečovat* (τινί o koho, oð); *věnovat se* (τινί čemu), *zabývat se* (τινί čím); *mít rád* 3. (med.) *držet se* (τινί čeho; přen.) [24]
 ·προσηλθον aor. od προσέρχομαι
 προσηλώω (aor. προσήλωσα) (*hřebem přibít*) (τινί nač; Ko 2,14) [1]
 προσήλυτος, ου, ὁ *proselyta, pohan obrácený na židovství* [4]

- προσήνεγκα aor. od προσφέρω
 ·προσηνέχθην aor. pas. od προσφέρω
 ·προσήχθην aor. pas. od προσάγω
 ·προσθεῖναι inf. aor. od προστίθημι
 ·προσθεῖς part. aor. od προστίθημι
 ·πρόσθεις imp. aor. od προστίθημι
 πρόσθεσις, εως, ἡ *vystavení, předložení* (chlebu) (v.l.) [0]
 ·προσθῶ konj. aor. od προστίθημι
 πρόσκαιρος, ον *dočasný, trvající jen krátce, přechodný, nestálý, pomíjivý* [4]
 προσκαλέομαι (aor. προσεκαλεσάμην, pf. προσκέκλημαι) *přivolat, zavolat (si [k sobě]); povolati; nechat předvést* [29]
 προσκαρτέρωω (fut. -ρήσω) 1. *setrvat, vytrvat, zůstat* (τινί / εἰς τι v čem, u čeho / při čem), *držet se* (τινί čeho); *stálet se zabývat* (τι / εἰς τι čím) 2. *být oddán / k službám* (τινί komu), *být po ruce* (τινί komu, pro koho) [10]
 προσκαρτέρησις, εως, ἡ *vytrvalost* (Ef 6,18) [1]
 προσκεφάλαιον, ου, τό *polštář, poduška* (Mk 4,38) [1]
 προσκληρόομαι (aor. προσεκληρώθην) *přidržel se* (τινί koho), *připojit se* (τινί ke komu) (Sk 17,4) [1]
 πρόσκλησις, εως, ἡ *předvolání, pozvání* (v.l. 1 Tm 5,21 *místio πρόσκλησις*) [0]
 προσκλίνομαι (aor. προσεκλίθην) *přiklonit se, přidat se* (τινί ke komu; Sk 5,36) [1]
 πρόσκλισις, εως, ἡ *náklonnost, stranickost, zaujatost* (1 Tm 5,21) [1]
 προσκολλάομαι (aor. προσεκολλήθην) *pevně přilnout, přidržet se* (πρὸς τινα koho); *být oddán* [2]
 πρόσκομμα, τος, τό *překážka, příležitost k pádu; pád, úraz; pohoršení* || ὁ διὰ προσκόμματος ἐσθίων (Ř 14,20) *ten, kdo jí a dáva pohoršení / a je příležitostí k pádu / s pohoršením / přes (vnitřní) překážky* [6]
 προσκοπή, ἦς, ἡ *příležitost k pádu, pohoršení* (2 K 6,3) [1]

προσκόπτω (αορ. προσέκοπα) 1. *parazit* (τι πρός τι *čim* παζ, σο οζ: τινί οζ); *opřít se, obořít se* (τινί do *čeho*); *klopýtai* 2. *rohorsít se* (τινί nad *čím*); *odmlítai* (τινί co) [8]

προσκρούω *parazit* (τινί παζ; v.l.) [0]

προσκυλίω (αορ. προσεκύλισα) *přivalít, přisunout* [2]

προσκυνέω (fut. προσκυνήσω, αορ. προσεκύνησα) *klanět se* (τινί n, τινά komu); *vzdát čest, radnout na zem* (τινί n, τινά před *kým*) [60]

προσκυνητής, οὔ, ὁ *ctitel; ten, kdo se klaní* (J 4,23) [1]

προσλαλέω (αορ. προσελάλησα) *oslovit* (τινί koho), *mluvit* (τινί ke komu, s *kým*) (Sk 13,43; 28,20) [2]

προσλαμβάνω (αορ. προσέλαβον, med. προσελαβόμην, imp. προσλαβού) 1. *pojíst* (τροφῆς *jidlo*) 2. (med.) *vzít (si) stranou, vzít s sebou, přibrat si; přijmout, ujmout se* (τινά koho); *vzít si* (τροφῆς *něco k jídlu*), *jíst* (τι/ τινός co) [12]

προσλέγω *odnětí, říci* (v.l. Mk 16,14) [0]

πρόσλη(μ)ψις, εως, ἡ *přijetí* (Bohem: Ř 11,15) [1]

προσμένω (αορ. προσέμεινα, inf. προσμεῖναι) 1. *zůstat / pobýt ještě; zůstat, být* (τινί u koho / s *kým*) 2. *vytrvat, setrvat* (τινί v *čem*), *zachovat věrnost* [7]

προσορμίζομαι (αορ. προσορμίσθην) *vrhnutí do přístavu, přistát* (Mk 6,53) [1]

προσοφείλω *dlužít navíc, zůstat dlužen* (Fm 19) [1]

προσοχθίζω (αορ. προσώχθισα) *hněvat se* (τινί na koho) (Žd 3,10,17) [2]

πρόσπεινος, ον *hladový* (Sk 10,10) [1]

προσπήγνυμι (αορ. προσέπηξα) *připenutí, přibít* (na *kříž*) (Sk 2,23) [1]

προσπίπτω (αορ. προσέπεσον / προσέπεσα) 1. *radnout* (τινί před *kým*; πρός τοὺς πόδας τινός n, τοῖς γόνασίν τινος komu *k nohám*) 2. *udeřít, obořít se* (τινί παζ) [8]

προσποιέομαι (αορ. προσεποιήσασθην)

tvářit se jako, předstírat, dělat jako (+ Inf.: L 24,28) [1]

προσπορεύομαι *přistoupit, přijít* (τινί ke komu; Mk 10,35) [1]

προσρῆγγυμι / **προσρῆσσω** (αορ. προσέρηξα) *parazit, přivalít se* (τινί παζ) (L 6,48,49) [2]

προστάσσω (αορ. προσέταξα, pf. pas. προστέταγμαi) *nařídít, přikázat; uložit, určit, stanovit* [7]

προστάτις, ἰδος, ἡ *ochránkyně, patronka; pomocnice* (Ř 16,2) [1]

προστήναι Inf. aor. od προϊσταμαι

προστίθημι (Impf. 3. sg. προσετίθει, αορ. προσέθηκα, inf. προσθεῖναι, part. προσθείς, conj. προσθῶ, αορ. med. προσεθέμην, pas. προσετέθην, inf. aor. pas. προστεθῆναι, fut. pas. προστεθήσομαι) 1. (akt. i med.) *připojit* (τινά τινι koho ke komu), *přidat* (τί τινι n, τι πρός / ἐπί τι i τι ἐπί τινι co k *čemu*); *rozmloužiti, přidělit, propůjčiti, udělit, opatřit* 2. (podle hebr. pro opis adv.) *dále, ještě (také), navíc* || προσθείς εἶπεν (L 19,11) *poněděl ještě i προσέθετο ... κέμψαι* (L 20,11) *dále poslal* 3. (pas.) *být přidán; být připojen* (τινί ke komu), *být získán* (τινί pro koho), *připojím se* [18]

προστρέχω (part. aor. προσδραμών) *přiběhnout* [3]

προσφάγιο, ου, τό („příkrm“) *ryba* (J 21,5) [1]

πρόσφατος, ον *nový* (dosud neexistující) (Žd 10,20) [1]

προσφάτως (adv.) *nedávno* (Sk 18,2) [1]

προσφέρω (αορ. προσήνεγκα, imp. προσένεγκον n. προσένεγκε, inf. προσενέγκαμι n. προσενεγκεῖν, pf. προσενήνοχα, αορ. pas. προσηνέχθην) 1. *přinést, přivést, představit; podat; nabídnout; přednášet* (δεήσεις *modlitby*) 2. *obětovat, přinést oběť* (περὶ τοῦ καθαρισμοῦ *za odčistění*) 3. (pas.) *být přinesen / obětován; obětovat se; zacházet* (τινί s *kým*), *chovat se* (τινί vůči komu), *setká-*

var se (τινί s kým) [47]
προσφιλής, ἐς *oblíbený, příjemný, milý* (Fr 4,8) [1]
προσφορά, ἄς, ἡ 1. *obětní dar, obět* 2. *obětovani, přinášení oběti* [9]
προσφωνέω (αορ. προσεφώνησα) *vola* (τινί na koho); *promlouvat* (τινί ke komu); *přivolať, zavolat* (τινά koho) [7]
προσχαίρω *těšit se, radovat se* (v.l. Mk 9,15) [0]
πρόσχυσις, εως, ἡ *pokropení* (τοῦ αἵματος *krví*; Žd 11,28) [1]
προσψαύω *dotknout se* (τινί šeho; L 11,46) [1]
προσωπολημπτέω *přihlížeti k osobě, být stranický, soudit podle tváře* (Jk 2,9) [1]
προσωπολήμπτης, ου, ὁ *ten, kdo posuzuje podle zevnějšku/tváře; ten, kdo je stranický* (Sk 10,34) [1]
προσωπολημπσία, ας, ἡ *stranickost, stranictví, ohled na zevnějšek osoby* [4]
πρόσωπον, ου, τό 1. *tvář, obličej* 2. *vnějšek, vzhled; povrch* (τῆς γῆς země) 3. *přítomnost* 4. *osoba* 5. (význ. podle hebr.) κατὰ πρόσωπον *do tváře; osobně; v přítomnosti* | ἐν προσώπῳ *navenek, v přítomnosti* | ἀπὸ προσώπου (+ gen.) *od* | πρὸ προσώπου (+ gen.) *před* | εἰς πρόσωπον *do tváře, před* (*oči*) | ἵπρ. εἰς πρόσωπον *tváří v tvář* | μετὰ τοῦ πρ. (+ gen.) *před* | λαμβάνειν πρόσωπον *hledět na zevnějšek, být stranický* [76]
προτάσσω (πρ. pas. προτέταμαι) *předurčit, předem stanovit* (v.l. Sk 17,26) [0]
προτείνω (αορ. προέτεινα) *naiáhnout, přibližňovat; svázat* (τοῖς ἰμασιν řemeny n. pro řemeny, t.j. k bičování; Sk 22,25) [1]
πρότερος, α, ον 1. *dřívější, předcházející, dosavadní; první* 2. (adv.) (τὸ) *πρότερον dříve, kdysi, předtím; nejdříve, nejprve; poprvé* [11]
προτίθεμαι (αορ. προέθημην) 1. *předem stanovit; veřejně vysavít/ukázat; určit* 2. *předsevzít si* [3]
προτρέπομαι (αορ. προετρεπάμην) *ro-*

vzbudit; vyzvat (Sk 18,27) [1]
προτρέχω (αορ. προέδραμον) *běžet napřed/vpředu* || προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου (J 20,4) *běžel rychleji než Petr, předběhl Petra* [2]
προϋπάρχω *být/přítomní/žít dříve* || προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρῳ ὄντες (L 23,12) *dříve totiž byli nepřáteli* [2]
πρόφασις, εως, ἡ 1. *omluva* 2. *vymítna, záminka* || προφάσει *pod záminkou; okázale, na odiv* [6]
προφέρω *vynešt, vyndat* (L 6,45bis) [2]
προφητεία, ας, ἡ *prorokování; prorocství* (jako výtok); (*dar*) *prorocství* [19]
προφητεύω, αορ. ἐπροφήτευσα | *προεφήτευσα* *prorokovat; zvěstovat Boží slovo, mluvit pod vlivem vnuknutí* [28]
προφήτης, ου, ὁ *prorok; ten, kdo mluví pod vlivem vnuknutí* || ὁ νόμος καὶ οἱ ἄγγελοι κτλ. Μωϋσῆς καὶ οἱ πρ. Ζάκων | *Možší a proroci = Písmo sv. SZ* [144]
προφητικός, ἡ, ὄν *prorocký* [2]
προφήτις, ἰδος, ἡ *prorokyně* [2]
προφθάνω (αορ. προέφθασα) *předejít* (Mi 17,25) [1]
προχειρίζομαι (αορ. προεχειρισάμην, πρ. pas. προεχειρίσμαι) *ustanovit, vyvolit, určit* (τινά τινα koho jako/za koho); (?) *předurčit* || τὸν προεχειρισμένον ὑμῖν Χριστόν, Ἰησοῦν (Sk 3,20) *toho, který vám byl určen za Mesiáše, totiž Ježíše n. Ježíše, který vám byl určen za Mesiáše* [3]
προχειροτονέω (πρ. pas. προεχειροτονημαι) *určit/ stanovit/ vyvolit předem* (Sk 10,41) [1]
Πρόχορος, ου, ὁ *Prochor* (jeden ze sedmi diákonů v Jeruzalémě; Sk 6,5) [1]
πρόμνα, ης, ἡ *zád* (lodi) [3]
πρωΐ (adv.) (*brzy*) *ráno, zrána, časně* || λίαν πρ. *časně zrána* | εὐθὺς / ἄμα πρ. *hned ráno* [12]
πρωΐα, ας, ἡ *ráno, jiho* [2]

πρωϊνός, ἡ, ὄν *raanni*. *časný* κ ὁ ἀστὴρ ὁ
πρωϊνός *jüřenka* (Zj 2,28; 22,16) [2]

πρωῶρα, ης, ἡ *příd* (lodi) (Sk 27,30.41)
[2]

πρωτεύω *býti první, mít první místo* (Ko
1,18) [1]

πρωτοκαθεδρία, ας, ἡ *přední/čest-
ně/ první místo/sedadlo* (v synagoze) [4]

πρωτοκλισία, ας, ἡ *přední/čestné místo*
(u stolu) [5]

πρωτομάρτυς, υρος, ὁ *první svědek*
(? *krve*; v.1. Sk 22,20) [0]

πρώτος, η, ὄν 1. (*čas*) *první, dřívější;*
(prostor) *přednější, přední;* (co do
význ.) *první, nejváženější, hlavní, nejdů-
ležitější, nejlepší* || *πρώτος μου πρὲς*
μου/dříve než já | *ἐν πρώτοις v prvé*
řadě, především, nejprve 2. (jako adv.)
(τὸ) *πρώτον dříve, spíše; předtím; nejpr-
ve; poprvé; zvláště, především* [155]

πρωτοστάτης, ου, ὁ *vůdce, náčelník*
(bandy) (Sk 24,5) [1]

πρωτοτοκεῖα, ων, τὰ = násl.

πρωτοτόκια, ων, τὰ *prvorozenecké prá-
vo* (Žd 12,16) [1]

πρωτότοκος, ὄν *prvorozený* (1 přen.) [8]

πρώτως (adv.) *poprvé, ponejprve* (Sk
11,26) [1]

πταίω (fut. πταίσω, aor. ἔπταισα) *klo-
pýšat; (přen.) (po)chybít, provinit se, zhré-
šit;* (morálně) *padnout* [5]

πτέρνα, ης, ἡ *pata* (J 13,18) [1]

πτερύγιον, ου, τὸ („křídélko“) *vrchol,*
cimbuří (τοῦ) *ἱεροῦ chrámu*) [2]

πτέρυξ, υρος, ἡ *křídlo* [5]

πιηνός, (ἡ), ὄν *okřídlený* || τὰ *πιηνά*
ptáci (1 K 15,39) [1]

πτοέομαι (aor. ἔπτοήθην) *býti vyděšen,*
děsiti se, strachovat se, nechat se vyděsiti (L
21,9; 24,37) [2]

πτόησις, εως, ἡ *zastrašování; strach, děs,*
hrůza || μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτό-
ησιν (1 Pt 3,6) *kdýž se nenecháváte ničím*
zastrašiti [1]

Πτολεμαίς, ἰδος, ἡ *Ptolemais* (fénelcké

město: Sk 21,7) [1]

πτύον, ου, τὸ *lorata na provínání zrna*
(Mt 3,12; L 3,17) [2]

πτύρομαι *vyděsiti se; nechat se zstrašiti*
(ἐν τινι čim; Fp 1,28) [1]

πτύσμα, τος, τὸ *slina* (J 9,6) [1]

πτύσσω (aor. ἔπτυσα) *složiti, svinouti, za-
vřít* (τὸ βιβλίον *knihu/svitek*: L 4,20) [1]

πτύω (aor. ἔπτυσα) *plivat* || *πτύσας εἰς*
τὰ ὄμματα αὐτοῦ (Mk 8,23; asi: *potřel*
mu slinou oči) [3]

πτῶμα, τος, τὸ *mrtvola* [7]

πτῶσις, εως, ἡ *pád, zřícení, zhroucení,*
zkáza (i přen.) [2]

πτωχεία, ας, ἡ *chudoba* || ἡ *κατὰ*
βάθους π. veliká chudoba [3]

πτωχεύω (aor. ἔπτωχευσα) *žít v nou-
zi/chudobě, býti (velmi) chudý;* (v aor. 1a-
ké:) *státi se chudým* (2 K 8,9) [1]

πτωχός, ἡ, ὄν 1. *chudý, nuzný* 2. *ubohý,*
žalostný [34]

πυγμή, ης, ἡ *pěsti* (Mk 7,3 je význ. spor-
ny; *πυγμῆ πέστη*, t.j. polootevřenou dia-
ní, n. *důkladně n. po loket* (?) [1])

·πυθόμενος part. aor. od *πυθάνομαι*

πύθων, ωνος, ὁ (pύv.) *Python* (drak sře-
žící delfskou věštitru); *věštec, břicho-
mluvce* || *πνεῦμα πύθων* *věštecký duch*
(Sk 16,16) [1]

πυκνός, ἡ, ὄν *častý, četný* || *πυκνά* (adv.)
často | (komp.) *πυκνότερον častěji, velmi*
často, co nečastěji [3]

πυκτεύω *bojovat (pěsťmi)* (1 K 9,26) [1]

πύλη, ης, ἡ *brána, vrasa, dveře* [10]

πυλών, ῶνος, ὁ *brána; vstupní hala/bu-
dova; předsíň; vstup* [18]

πυθάνομαι (Impf. ἐπυθανόμην, aor. ἐ-
πυθόμην, part. πυθόμενος) *vypřátat se;*
zjisiti, vypřátat; doněsti se [12]

πῦρ, ὄς, τὸ *oheň* (i přen.) || ἡ *γένενα τοῦ*
πυρός ohnivě peklo, pekelný oheň [71]

πυρά, ᾶς, ἡ *hranice* (pro oheň n. už hoří-
cí), *ohnišť, oheň* (Sk 28,2.3) [2]

πυράζω = *πυρράζω*

πύργος, ου, ὁ *věž* [4]

- πυρέσσω *mit horečku* [2]
 πυρετός, οὔ, ὁ *horečka* [5]
 πύρινος, η, ον *ohnivý, (jsouci) jako z ohně* (Z) 9,17 [1]
 πυρρόομαι (pf. pas. πεπύρωμαι, aor. pas. ἐπυρώθην) *hořei* (1 přen.), *býti v ohni; žhnout; čistiti ohněm* || *πεπυρωμένος hořící, ohnivý; pročištěný ohněm* [6]
 πυρράζω (pravopis *πυράζω* je pozdější) *býti ohnivě rudý, červenat se* (jako *ohně*) || *πυρράζει δ οὐρανός nebe je rudé, na nebi jsou červenáky* (Mt 16,23) [2]
 πυρρός, ἄ, ὄν *ohnivě rudý/červený* (Z) 6,4; 12,3 [2]
 Πύρρος, ου, ὁ *Pyrrhos* (otec jednoho Pavlova průvodce: Sk 20,4) [1]
 πύρρωσις, εως, ἡ *pálení; požár; žár, výheň* (1 přen.) [3]
 πωλέω (aor. ἐπώλησα) *prodávati* (τί τινος co zač), *nabízeti* (k prodeji) || *οἱ πωλοῦντες prodavači* [22]
 πῶλος, ου, ὁ *mladá zvíře; oslí mládě, oslík, oslátko; hříbě* [12]
 πῶποτε (adv.) (*πῆ*)*kdy; (po záporu:) nikdy*

- || *οὐδεὶς πῶποτε nikdo nikdy* [6]
 πωρώω (aor. ἐπώρωσα, pf. πεπώρωκα, pas. πεπώρωμαι, aor. pas. ἐπωρώθην) 1. *zainvdú, otupit* (přen.) 2. (pas.) *býti zainvzen, zainvdit se* [5]
 πῶρωσις, εως, ἡ *zainvzení*, (přen.) *stěpota* [3]
 πῶς (tázací část. v přímých i nepř. ot.) *jak?, jakým způsobem?; jak to?, jakým právem?; jak to, že?, proč(pak)?; jak!*; (možná i jako sp.-) *že* (např. 1 Te 1,9) || *πῶς οὐ νοεῖτε* (Mt 16,11) *jak to, že!* *pročpak nerozumíte* | (s konj. rozvažovacím) *πῶς φύγητε* (Mt 23,33) *jak chcete / budete moci uniknout(?)* | *ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν* (J 11,36) *hle, jak ho miloval!* [103]
 πῶς (enkl. část.) *nějak, snad* || (v NZ vždy ve spojení s jinými část.:) *εἰ πῶς zda snad; s nadějí, že* | *μή πῶς aby ne, že ne* | *μή πῶς εἰς κενὸν τρέχω* (= konj.) *ἢ ἔδραμον* (Ga 2,2) *z obav, zda se nenamáham nebo jsem se nenamáhal nadarmo* n. *jestli snad se nenamáham...* [15]

P ρ

- Ῥαάβ, ἡ (neskl.) *Rachab* (nevěstka: Žd 11,31; Jk 2,25 — sr. Ῥαχάβ) [2]
 ῥαββί *rabi!, pane!, učiteli, mistře!* (oslovení učitele zákona) [15]
 ῥαββουνί (aram.) *rabbuni!, pane!, učiteli, mistře!* [2]

- ῥαβδίζω (aor. pas. ἐραβδίσθην) *biti holí*, (vy)*mrskat* [2]
 ῥάβδος, ου, ἡ *hůl, hůlka; prut; metla; žezlo* || *ἐν ῥάβδῳ s holí* [12]
 ῥαβδοῦχος, ου, ὁ (*ῥίμσκý*) *liktor, soudní sluha, člen stráže, bičik* (Sk 16,35.38) [2]

Ραγαύ, ὁ (neskl.) *Ragau* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,35) [1]

ῥαδιούργημα, τος, τό *lehkovážný čin, podvod, zločin* (Sk 18,14) [1]

ῥαδιουργία, ας, ἡ *lehkovážnost, zloba, darebáctví, podvod* (Sk 13,10) [1]

ῥαίνω (pf. pas. ἔρραμαι n. ἔεραμαι) *pokropit* (v.1. Zj 19,13) [0]

Ραιφάν, ὁ (neskl.) *Remfan* (jméno boha: Sk 7,43) [1]

ῥακά (aram. nadávka) *blázne!, pošelilče!, dutá hlava!* (Mt 5,22) [1]

ῥάκος, ους, τό *kus látky, záplata* [2]

Ραμά, ἡ (neskl.) *Ráma* (město na sever od Jeruzaléma: Mt 2,18) [1]

ῥαντίζω (aor. ῥράντισα, pf. pas. ἔρράντισμαι i ῥεράντισμαι) 1. *kropit* (ti tivo co čim); *očistit*, (o vodě s popelem těz:) *být kropen* 2. (med.) *očistit se / si* [4]

ῥαντισμός, οῦ, ὁ *pokropení* (αἵματος κρυφ) [2]

ῥαπίζω (aor. ῥράπισα) *tlouci, bít, udeřit* (Mt 5,39; 26,67) [2]

ῥάπισμα, τος, τό *rána, úder, políček* || *δίδομαι ῥάπισμα políčkovat / bít do tváře* (τινί koho) [3]

ῥάσσω *srazit* (*k zemi*) (v.1. Mk 9,18) [0]

ῥαφίς, ἴδος, ἡ *jehla* [2]

Ραχάβ, ἡ (neskl.) *Rachab* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,5 — sr. Ραάβ) [1]

Ραχήλ, ἡ (neskl.) *Rácheil* (Jákobova manželka: Mt 2,18) [1]

Ρεβέκκα, ας, ἡ *Rebeka* (Izákova manželka: Ř 9,10) [1]

ῥεδή, ης, ἡ (*ἔτυρκολový*) *vůz* (Zj 18,13) [1]

ῥεραμμαί pf. pas. od ῥαίνω

ῥέω (fut. ῥεύσω) *téci* (J 7,38) [1]

Ρήγιον, ου, τό *Rhegium, Regium* (město na jihu Itálie, dnes Reggio di Calabria: Sk 28,13) [1]

ῥήγμα, τος, τό *zřícení, zhroucení, pád* (L 6,49) [1]

ῥήγνυμι (préz. iaké ῥήσσω, fut. ῥήξω, aor. ῥρηξα, imp. ῥήξον) 1. (*ροζήρhai, rozsápat; rozpoutat, propuknout* (v jásoť);

1 ῥήξον (Ga 4,27) *propukni v jásoť, zajej* 2. (pas.) *roztrhnouti se, prasknout, puknout* — sr. ῥήσσω [5]

ῥηθείς part. aor. pas. od λέγω

ῥῆμα, τος, τό 1. *slovo; výrok; příkaz* 2. (podle hebr.) *věc, záležitost; událost* [68]

Ρησά, ὁ (neskl.) *Resa* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,27) [1]

ῥήσσω (aor. ῥρηξα) *srazit, mřít* (*k zemi*) (Mk 9,18; L 9,42) — sr. ῥήγνυμι [2]

ῥήτωρ, ορος, ὁ *řečník; právník, obhájce* (Sk 24,1) [1]

ῥητῶς (adv.) *výslovně, určitě, jednoznačně* (1 Tm 4,1) [1]

ῥίζα, ης, ἡ *kořen* (i přen.); (přen.) *základ, zdroj; výhonek* [17]

ῥιζόομαι (pf. ῥορίζομαι) *mít kořen, být zakořeněn* [2]

ῥιπή, ης, ἡ *hod, vrh; mžik* || ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ (1 K 15,52) v okamžiku [1]

ῥιπίζω *zmítat, pohybovat sem a tam* (Jk 1,6) [1]

ῥιπτέω *házet, odhazovat, vyhazovat* (Sk 22,23) [1]

ῥίπτω (aor. ῥρηψα, part. ῥίψας, pf. pas. ἔρρηψα, 3. sg. ἔρρηπται) (*od*) *hodit; složit, položit* (παρὰ τοὺς πόδας *k nohám*); *srazit k zemi* (i přen.) || ἔρρηπιμένοι *ležící* (*bezmocně*) *na zemi, skleslí* [7]

Ροβοάμ, ὁ (neskl.) *Roboam, Rechabeam* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,7bis) [2]

Ρόδη, ης, ἡ *Rodé, Rode* (ostrov): Sk 12,13) [1]

Ρόδος, ου, ἡ *Rodos* (ostrov v Egejském moři: Sk 21,1) [1]

ῥοιζηδόν (adv.) *se svištěním, se sykotem, s rachotem* (2 Pt 3,10) [1]

ῥομφαία, ας, ἡ (*široký*) *meč* (i přen.) [7]

ῥοπή, ης, ἡ *sklon, vychýlení* (dolů) (v.1. 1 K 15,52) [0]

Ρουβήν, ὁ (neskl.) *Ruben* (Zj 7,5) [1]

Ρούθ, ἡ (neskl.) *Rút* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,5) [1]

Ρουφος, ου, ὁ *Rufus* (1. syn Šimona z Kyrény; 2. římský křesťan [nejde-li

ο stejnou osobu) [2]
ῥύμη, ης, ἡ *ulička, ulice* (mezi domy) [4]
ῥύομαι (fut. ῥύσομαι, aor. ἐρρυσάμην, imp. ῥῦσαι, aor. pas. ἐρρυσάσθην, kopj. ῥυσθῶ) *zachránit* (ἀπό/ἐκ τινος z deho), *spasiti; vysvoboditi* ὁ ῥυόμενος *zachránce, osvoboditel* [17]
ῥυπαίνομαι (imp. aor. 3. sg. ῥυπανθήτω) *poskvrnit se* (i přen.; ZJ 22,11) [1]
ῥυπαρεύομαι (imp. aor. 3. sg. ῥυπαρευθήτω) *poskvrnit se* (v.l. ZJ 22,11) [0]
ῥυπαρία, ας, ἡ *špína, nečistota* (πῆν.; Jk 1,21) [1]
ῥυπαρός, ἄ, ὄν *špinavý, nečistý, poskvrněný* (i přen.) [2]

ῥύπος, ου, ὁ *špína, nečistota* (σαρκός) *izl ižla: 1 Pt 3,21* [1]
ῥύσις, εως, ἡ *tok, proud* ἢ ῥύσις (τοῦ) αἵματος *krvotok, krvácení* [3]
ῥυτίς, ἴδος, ἡ *vráska* (Ef 5,27) [1]
Ῥωμαϊκός, ἡ, ὄν *řimský, latinský* (v.l. L 23,38) [0]
Ῥωμαῖος, ου, ὁ *Říman; řimský občan;* (pl.) *Římané* (v obojím sm.), *řimští křesťané* [12]
Ῥωμαῖστί (adv.) *latinsky* (J 19,20) [1]
Ῥώμη, ης, ἡ *Řím* [8]
ῥώννυμαι (imp. pf. ἔρρωσο, 2. pl. ἔρρωσθε) *býti silný, býti zdráv, žiti blaze* ἢ ἔρρωσθε *buďte zdraví!* (Sk 15,29) [1]

Σ σ

σαβαχθανί, -θάνι, -θανεῖ (aram. „[ty] jsi mě opustil“) *sabachtani* [2]
Σαβωῶθ (hebr.; neskl.). ve spoj.: κύριος Σ. *Pán zástupů* [2]
σαββατισμός, οῦ, ὁ *sobotní klid / odpočinek, slavení / zachování sabatu / soboty* (πῆν.; Žd 4,9) [1]
σάββατον, ου, τό (pl. τὰ σάββατα μά ιέζ νύζν. sg.; dat. pl. σάββασι) 1. *sobota*, (židovský) *sabat / šabat* ἢ τοῖς σάββασιν *v sobotu* ἢ κατά πᾶν σάββατον *každou sobotu* 2. *isdén* ἢ πρώτη σαββάτου *n. μία / πρώτη (τῶν) σαββάτων prvni den v isdnu* ἢ δις τοῦ σαββάτου *dvakrát; isdně* [68]
σαγήνη, ης, ἡ (*vlečná*) *sít, nevod* (Mt 13,47) [1]
Σαδδουκαῖος, ου, ὁ *Saducej, Saduceus*

(člen židovské kněžské náb. strany) [14]
Σαδῶκ, ὁ (neskl.) *Sadok* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,14b1s) [2]
σαίνομαι *nechat se zviklat / rozkolísat* (1 Te 3,3) [1]
σάκκος, ου, ὁ *pytel; žitnice, zíněň / hrubý šat* [4]
Σαλά, ὁ (neskl.) *Sala* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,32.35) [2]
Σαλαθιήλ, ὁ (neskl.) *Salathiel, Šealziel* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,12b1s; L 3,27) [3]
Σαλαμίς, ἴνος, ἡ *Satamis, Salamina* (μέστο na Kypru: Sk 13,5) [1]
Σαλείμ, τό (neskl.) *Salim* (místo v Samaří: J 3,23) [1]
σαλεύω (aor. ἐσάλευσα, pf. pas. σεσάλευμαι, aor. pas. ἐσαλεύσθην, fut. pas.

- σαλευθήσομαι) 1. *tvásti, natfásti, setfást, oifásti*; vztužit 2. (pas.) *býti zmlítan; zmlítai se, oifásti se* || σαλευθῆναι ἀπὸ τοῦ νοῦς (2 Te 2,2) *nechat se zviklati v (rozumném) uvažování / nechat se vgnésti z míry* [15]
- Σαλήμ, ἡ (neskl.) *Salem* || βασιλεὺς Σ. *král Salemu* (Žd 7,1.2) [2]
- Σαλίμ = Σαλείμ
- Σαλμών, ὁ (neskl.) *Salmon* (v Ježíšově rodokmeni: Mt 1,4.5) [2]
- Σαλμώνη, ἡς, ἡ *Salmone, Salmóna* (předhoří na Krétě: Sk 27,7) [1]
- σάλος, ου, ὁ *oifés, zeměřesení, pohyb (moře), příboj* (L 21,25) [1]
- σάλπιγξ, ἰγγος, ἡ 1. *trubka, polnice* 2. *zvuk trubky, (za)troubení* [11]
- σαλπίζω (fut. σαλπίζω, aor. ἑσάλπισα) *troubiti (na trubku), vytrubovati (i přen.)* || (neos.) σαλπίζω (1 K 15,52) *zazní / ozve se polnice* [12]
- σαλπιστής, ου, ὁ *trubač* (Zj 18,22) [1]
- Σαλώμη, ἡς, ἡ *Salome* (jedna z žen pod křížem: Mk 15,40; 16,1) [2]
- Σαμαρεία, ας, ἡ *Samařsko, Samaří* (území n. město na sever od Judska) [11]
- Σαμαρίτης, ου, ὁ *Samařan, Samaritán* (obyvatel Samaří) [9]
- Σαμαρίτις, ἰδος, ἡ *Samařanka, Samariánka* || (jako adj.) ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρίτις *samařská žena, Samařanka* (J 4,9bis) [2]
- Σαμοθράκη, ἡς, ἡ *Samothráké* (ostrov v Egejském moři: Sk 16,11) [1]
- Σάμος, ου, ἡ *Samos* (ostrov v Egejském moři: Sk 20,15) [1]
- Σαμουήλ, ὁ (neskl.) *Samuel* [3]
- Σαμφοριν, ἡ (neskl.) *Seforis* (v.l. J 11,54) [0]
- Σαμψών, ὁ (neskl.) *Samson* (Žd 11,32) [1]
- σανδάλιον, ου, τό *sandál, opánek* [2]
- σανίς, ἰδος, ἡ *prkno* (Sk 27,44) [1]
- Σαούλ, ὁ (neskl.) 1. *Saul* (izraelský král) 2. *šavel* (židovské jméno ap. Pavla) [9]
- σαπρός, ἄ, ὄν *shnilý, zkažený, špatný, nepořádný, ošklivý* (i přen.) [8]
- Σάφιρα, ἡς, ἡ *Safira* (Ananiášova manželka: Sk 5,1) [1]
- σάπφιρος, ου, ἡ *saffir* (drahý kámen, asi modré barvy: Zj 21,19) [1]
- σαργάνη, ἡς, ἡ *koš* (2 K 11,33) — sr. σπουρίς [1]
- Σάρδεις, εων, αἱ *Sardy* (hl. město Lydie, v záp. části Malé Asie) [3]
- σάρδινος, ου, ὁ pozdější forma od σάρδιον
- σάρδιον, ου, τό *sardis, karneol* (drahý kámen, asi načervenalé barvy: Zj 4,3; 21,20) [2]
- σαρδόνηξ, υχος, ὁ *sardonyx* (drahý kámen, růžového zbarvení: Zj 21,20) [1]
- Σάρεπτα, ων, τὰ *Sarepta* (sg.) (fénické město: L 4,26) [1]
- σαρκικός, ἡ, ὄν *tělesný, hmotný, světský, přirozený, pozemský* [7]
- σάρκινος, η, ον (jsoučl) *z masa; tělesný, přirozený, světský, hříšný* [4]
- σάρξ, σαρκός, ἡ 1. *maso; tělo* || τῆ σαρκὶ ἄπειμι (Ko 2,5) *tělem / tělesně jsem nepřijímen* 2. (v.č. ἔι méně přen.) *tělo* (hmotná stránka člověka); *lidská bytost, člověk; tělesnost, přirozenost, přirozená stránka člověka; pomíjivost; hříšnost; sídlo hříšné žádostivosti* || *πᾶσα σὰρξ (každý) člověk* | *κατὰ σαρκὰ* *tělesně, co do tělesného původu; lidský, podle lidských měřítek* [147]
- σαρόν (pl. pas. σεσάρωμαι) *zamést, vy-mést* [3]
- Σάρρα, ας, ἡ *Sára* (Abraháмова manželka) [4]
- Σαρών, ὦνος, ὁ *Sáron, Saron* (pobřežní rovina v Samařsku: Sk 9,35) [1]
- σατάν, ὁ (neskl.) *satan, ďábel* (v.l. 2 K 12,7) [0]
- σατανᾶς, ᾱ, ὁ *satan, ďábel* (i přen.) [36]
- σάτον, ου, τό *sat, sea* (žid. míra na obilí: asl 12 1); *měřice* [2]
- Σαῦλος, ου, ὁ *šavel* (Pavlovo židovské jméno) [15]
- σβέννουμι (fut. σβέσω, aor. ἔσβεσα, inf. σβέσαι) 1. *zhasnouti, uhasit* (τι σο;

I přen.); *utlumí, potlačit* 2. (pas.) *zhasnou* || οὐ σβέννυται (Mk 9,44 aj.) *nehasne* [6]

σεαυτοῦ, ἧς (zám), zvrtné 2. sg., překládá se podle vazby: *sebe, se; sobě, si; sebe (sama), se; (o) sobě; sebou* || σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ (Mt 8,4) *ukaz se knězi* | τίνα σεαυτὸν ποιεῖς; (J 8,53) *koho ze sebe děláš?* [43]

σεβάζομαι (aor. ἐσεβάσθην) *prokazovat (náboženskou) počtu (tinvá komu), uctívati* (Ř 1,25) [1]

σεβάσμα, τος, τό *co je uctíváno, předmět náboženské úcty; svatyně* [2]

σεβαστός, ἡ, ὄν *ctihodný*, (překl. lat. *augustus*) *císařský* || ὁ Σεβαστός *císař* [3]

σεβόμενοι *uctívati* (božstvo, Boha) || σεβόμενοι (τὸν θεόν) *bohobojní* | σεβόμενοι προσήλυνται *zbožně proselytí* [10]

Σειλαῦς *viz* Σιλῶς

σειρά, ἄς, ἡ *provaz, řetěz* (2 Pt 2,4) [1]

σειρός, οὔ, ὁ = σειρά (v.l. 2 Pt 2,4) [0]

σεισμός, οὔ, ὁ *zemětřesení; bouře* (s vlnobitím přímominajícím *zemětřesení*) || σεισμὸς μέγας *velké/silné zemětřesení; prudká bouře* [14]

σειώ (1st. σεισω, aor pas. ἐσειόσθην) 1. (*zahřásti* (τι δῖον), *lomcovat; vzrušit* 2. (pas.) *zahřást se, roztrást se; vzrušit se*) [5]

Σεκοῦνδος, ου, ὁ *Secundus, Sekundus* (Pavln prvnodce: Sk 20,4) [1]

Σελεύκεια, ας, ἡ *Seleukie* (přístav v Sýrii: Sk 13,4) [1]

σελήνη, ης, ἡ (nebeské těleso) *měsíc* [9]

σεληνιαζομαι *být náměsíčný, trpět epilepsií* (Mt 4,24; 17,15) [2]

Σεμεῖν, ὁ (neskl.) *Semej, Semei* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,26) [1]

σεμίδαλις, εως, ἡ *jemná (pšeničná) mouka* (Zj 18,13) [1]

σεμνός, ἡ, ὄν *ctihodný, důstojný, čestný, ušlechtilý; vážený* [4]

σεμνότης, ητος, ἡ *ctihodnost, důstojnost, poňesnost, poctivost, čest; vážnost* [3]

Σέργιος, ου, ὁ *Sergius* (kyperský prokonzul Serglus Paulus: Sk 13,7) [1]

Σερούχ, ὁ (neskl.) *Seruch* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,35) [1]

σέσηπα pf. od σήπω

σέσωκα pf. od σῶζω

Σήθ, ὁ (neskl.) *Set* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,38) [1]

Σήμ, ὁ (neskl.) *Sem* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,36) [1]

σημαίνω (aor. ἐσήμανα, Inf. σηῶναι) *oznámí, ohlásit; upřesní; naznačí; předpovědět* [6]

σημεῖον, ου, τό *znamení, známka; zázrak jako znamení, div, podivuhodná událost* || τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν *znamení časů, známky doby* | σημεῖα καὶ τέρατα *znamení a divy/zázraky* [77]

σημειόομαι *zaznamenat si, poznačit si, zapamatovat si* (2 Te 3,14) [1]

σήμερον (adv.) *dnes* || ἡ σήμερον (ἡμέρα) *dnešní den, dnešek* [41]

σήπω (pf. σέσηπα) *hnít, prächnivět* (Jk 5,2) [1]

σηρικός *viz* σιρικός

σής, σητός, ὁ *mól* [3]

σητόβρωτος, ον *rozežraný od molů* (Jk 5,2) [1]

σθενώ (1st. σθενώσω, aor. ἐσθένωσα) *posilít* (1 Pt 5,10) [1]

σιαγών, ὄνος, ἡ *tvář, líce* [2]

σιαινομαι *poctivovat, nevolit, být znechucen* (v.l. 1 Te 3,3) [0]

σιγάω (aor. ἐσίγησα, pf. pas. σεσίγημαι) 1. *mlčet, být potichu; způknout* 2. (1r.) *zamlčet, nevyjevit, skrýt* || σεσιγημένος *skrýlý* [10]

σιγή, ἡς, ἡ *ticho, mlčení* [2]

σίδηρος, ου, ὁ *železo* (Zj 18,12) [1]

σιδηρούς, ᾶ, οὔν *železný* [5]

Σιδών, ὄνος, ἡ *Sidon* (starobylé fénické město) [9]

Σιδώνιος, ἰα, ον *sidonský, (jsoucí) ze Sidonu* [2]

σικάριος, ου, ὁ (lat. *sicarius* od *sica* = dýka) *zbojník, bandita, vzbouřenec, terorista* (Sk 21,38) [1]

σίκερα, τό (neskl.) *oprojnj pároj* (neni jisté, jak sllný; L 1,15) [1]
 Σιλᾶς, ᾧ π. Σίλας, α, ὁ *Silas* (spolupracovník ap. Pavla) [12]
 Σιλουανός, οὔ, ὁ *Silvanus, Siltán* (lat. rodoba jména Silās) [4]
 Σιλωάμ, ὁ (neskl.) *Siloe* (jméno rybníka v Jeruzalémě) || ἐν τῷ Σιλωάμ (L 13,4) *u rybníka Siloe* [3]
 Σιμαίας, ου, ὁ *Simajás* (syn Akvillův: v.1. 2 Tm 4,19) [0]
 σιμακίνθιον, ου, τό *zástěra* (pro dělníky); *šáiek, kapesník* (význ. ve Sk 19,12 je nejistý) [1]
 Σίμων, ωνος, ὁ *Šimon* (jméno více osob v NZ: 1. Šimon Petr: Mt 16,17 a); 2. Šimon Horlivec: Mk 3,18 par.; 3. Ježíšův „bratr“: Mt 13,55; Mk 6,3; 4. otec Jidáše Iškariotského: J 6,71; 13,2.26; 5. Šimon z Kyréné: Mt 27,32; 6. farizej Šimon: L 7,40. 43,44; 7. Šimon Malomocný: Mt 26,6; Mk 14,3; 8. Šimon Kouzelník: Sk 8,9.13.18.24; 9. Šimon Koželuh: Sk 9,43; 10,6.17.32) [75]
 Σινᾶ, τό (neskl.) (hora) *Sinaj* [4]
 σίναπι, εως, τό *hořčice* [5]
 σινδῶν, ὄνος, ἡ (ltně) *plátno* [6]
 σινιάζω (aor. ἐσινίασα) *prosít, proříbiti* (přen.: L 22,31) [1]
 σιρά viz σειρά
 σιρικός, ἡ, ὄν *hedvábný* || τὸ σιρικόν *hedvábné roucho* (Zj 18,12) [1]
 σιρός, οὔ, ὁ *jáma, díra, jeskyně* (v.1. 2 Pt 2,4) [0]
 σιτευτός, ἡ, ὄν *vykrmený, ušný* (L 15,23.27.30) [3]
 σιτίον, ου, τό *obilí* || τὰ σιτία *potraviny* (z obilí) (Sk 7,12) [1]
 σιτιστός, ἡ, ὄν *vykrmený* || τὰ σιτιστά *krmný dobytek* (Mt 22,4) [1]
 σιτομέτριον, ου, τό *příděl jídla, dávnka stravy* (L 12,42) [1]
 σίτος, ου, ὁ *pšenice; obilí* [14]
 Σιών, ἡ (neskl.) *Sion* (hora; Jeruzalém; Izrael) [7]

σιωπάω (fut. σιωπήσω, aor. ἐσιώπησα) *míže, být zticha; zmlknout* || σιωπών *mílicí, němý* [10]
 σιωπή (adv.) *míčky; tajně* (v.1. J 11,28) [0]
 σκανδαλίζω (fut. σκανδαλιῶ, aor. ἐσκανδάλισα, pas. ἐσκανδαλίσθην, fut. pas. σκανδαλισθήσομαι) 1. *přivést k pádu* (přen.), *svést ke hřichu; pohoršit, dát pohoršení; vzrušit, pobouřit* 2. (pas.) *být sváděn ke hřichu / k odpadu, odpadnout; pohoršit se* (ἐν τινι *nad kým*) [29]
 σκάνδαλον, ου, τό 1. *pasí, nástraha* 2. *příležitost k pádu; kámen úrazu* 3. *pohoršení, svedení ke hřichu* [15]
 σκάπτω (aor. ἔσκαπα) *kopat, vykopat, okopat* (περί τι *co*) [3]
 Σκαριότα, Σκαριώθ, Σκαριώτης v.1. *místο Ἰσκαριώθ / Ἰσκαριώτης*
 σκάφη, ης, ἡ *lun* (Sk 27,16.30.32) [3]
 σκέλος, ους, τό *stehno, noha* (J 19,31.32.33) [3]
 σκέπασμα, τος, τό *oděv, obléčení*; (mož-ně též:) *přístřeží* (1 Tm 6,8) [1]
 Σκευᾶς, ᾧ, ὁ *Skeva* (židovský velekněz: Sk 19,14) [1]
 σκευή, ης, ἡ *vybavení, výstroj, nářadí* || σκευὴ τοῦ πλοίου *nářadí lodí, lanoví* (Sk 27,19) [1]
 σκεῦος, ους, τό 1. *nářadí, nástroj, výstroj* || τὰ σκευὴ *majetek* 2. *nádob* (i přen.); *ělo* (jako *křehká nádob*): *žena*; (mož-ná:) *pohlavní úd* 3. (Sk 27,17 znamená nějaký předmět jako:) *pohyblivá kořva, plachta, stožár* (?) [23]
 σκηνή, ης, ἡ *stan, stánek* (téz o stánku smlouvny; i přen.); *přibytěk, obydlí* [20]
 σκηνοπηγία, ας, ἡ (židovský) *svátek stánků* (J 7,2) [1]
 σκηνοποιός, οὔ, ὁ *stanař, výrobce stanů*; (téz:) *zpracovatel kůží* (Sk 18,3) [1]
 σκῆνος, ους, τό *stan, přibytěk, obydlí*; (přen.) *ělo* (2 K 5,1,4) [2]
 σκηνώω (fut. σκηνώσω, aor. ἐσκήνωσα) *bydlet* (ἐπί τινα *u koho, s kým*), *přebývat; ubytovat se, usídlit se* [5]

σκήνωμα, τος, τό *obydlí, přibytiek; stan* (1 přen.) [3]

σκιά, ας, ἡ *stín* (1 přen.); *nastínění, předobraz* [7]

σκιρτάω (αοτ. ἐσκιρτήσα) *skákat, pokočit* (radostí); *živě se pohnou* [3]

σκληροκαρδία, ας, ἡ *tvrdost srdce, zatvrzelost* [3]

σκληρός, ά, όν *tvrdý, drsný; přísrný; zrupný, drzý; těžký, obilžný; (vítř) prudký* [5]

σκληρότης, ητος, ἡ *tvrdost, zatvrzelost* (Ř 2,5) [1]

σκληροτράχηλος, ον *tvrdodíjný, zpěčující se* (Sk 7,51) [1]

σκληρύνω (fut. σκληρυνῶ, αοτ. ἐσκληήρωνα, pas. ἐσκληρύνθη) 1. (πřen.) *zavtvrdit* (τὰς καρδίας *srdce*) 2. (pas.) *zavtvrdit se* [6]

σκολιός, ά, όν *křivý; falešný, zkažený, zvrácený; tvrdý, přísrný* [4]

σκόλοψ, οπος, ό *irn, ostn* (πřen.: 2 K 12,7) [1]

σκοπέω (αοτ. ἐσκόπησα) *hledět* (τι *nač*), *pozorovat, mít na zřeteli, dávat (si) pozor* (τι *nač; μή aby ne, zda ne*) [6]

σκοπός, οῦ, ό *cíl* || *κατὰ σκοπόν διώκειν běžet k cíli* (Fp 3,14) [1]

σκορπίζω (αοτ. ἐσκόρπισα, pas. ἐσκορπίσθη) 1. *rozpřilít, rozehnat; rozdělit, rozdat* 2. (pas.) *rozpřilít se, rozprchnout se* [5]

σκορπίος, ου, ό *štir* [5]

σκοτεινός, ἡ, όν *temný, tmavý* [3]

σκοτία, ας, ἡ *tmá, temnota* (1 přen.) [16]

σκοτίζομαι (pf. ἐσκοτίσμαι, αοτ. ἐσκοτίσθη, fut. σκοτισθήσομαι) *zatemnit se, zatemnit se, zakalit se* (1 přen.) [5]

σκοτόωμαι (αοτ. ἐσκοτώθη, part. pf. ἐσκοτωμένος) *zatemnit se* (1 přen.) [3]

σκότος, ου, ό *temnota* (v.l. Žd. 12,18) [0]

σκότος, ους, τό *tmá, temnota* (1 přen.) [31]

σκόβαλον, ου, τό *odpad(ek), smetí; zbytečná věc, brak* (Fp 3,8) [1]

Σκύθης, ου, ό *Skyta* (obyvatel území dnešního Ruska, pokládáný Řeky za barbaru: Ko 3,11) [1]

σκυθρωπός, ἡ, όν *posmutnělý, ponurý, ztrápený* [2]

σκύλλω (pf. pas. ἔσκυλμαι) 1. *dřít; unavít, obtěžovat, trápit* 2. (pas.) *obtěžovat se, namáhat se, dát si námahu; být vysílen* || *ἐσκυλμένοι vysílení* (Ildé) [4]

σκῦλον, ου, τό *kořist* (vēišinou pl.: L 11,22) [1]

σκοληκόβρωτος, ον *rozežraný od červů* (Sk 12,23) [1]

σκόληξ, ηκος, ό *červ* (Mk 9,48) [1]

σμαράγδινος, η, ον *smaragdový, (jsoučí) ze smarádu* (Zj 4,3) [1]

σμάραγδος, ου, ό *smaragd* (drahý kámen, asi zelené barvy: Zj 21,19) [1]

σμηγμα, τος, τό *mas* (v.l. J 19,39) [0]

σμίγμα, ατος, τό *místo míγμα* (v.l. J 19,39) [0]

σμύρα, ης, ἡ *myrha* [2]

Σμύρνα, ης, ἡ *Smyrna* (město na záp. pobřeží Malé Asie: Zj 1,11; 2,8) [2]

Σμυρναῖος, ου, ό *pocházející ze Smyrny* (v.l. Zj 2,8) [0]

σμυρνίζω (pf. pas. ἐσμύρνησαι) *okořenit myrhou* (Mk 15,23) [1]

Σόδομα, ων, τά *Sodoma* (město zničené Bohem) [9]

Σολομών, ὠνος n. Σολομῶν, ὠντος, ό (v.l. i neskl.) *Šalomoun* (izraelský král, syn Davidův) [12]

σορός, οῦ, ἡ *rakev, máry* (L 7,14) [1]

σός, σή, σόν (přivl. adj.) *tváj, tvá, tvé* || *οἱ σοὶ tvoji* (πřibuzní atd.) | *τὸ σόν tvá věc, co je tvé* | *τὰ σά tvoje věci, co je tvé* [27]

σουδάριον, ου, τό (lat. *sudarium*) *šáiek, kapesník* [4]

Σουσάννα, ης n. ας, ἡ *Zuzana* (jedna z žen v Ježišově doprovodu: L 8,3) [1]

σοφία, ας, ἡ *moudrost* (lidská i Boží) [51]

σοφίζω (αοτ. ἐσόφισα, pf. pas. σεσόφισμαι) 1. *roužovat, vybavit moudrostí* 2. (med.) *(istivě / chytrácky) vymyslet (si), vy-*

- báji* (si) [2]
σοφός, ή, όν (komp. σοφώτερος) *mou-drý; znalý, zběhlý, zkušený* [20]
Σπανία, ας, ή *Hispanie, španělsko* (Ř 15,24,28) [2]
σπάομαι (αορ. έσπασάμην) *vytáhnouti, ta-sii* (τήν μάχαιραν *meč*) [2]
σπαράσσω (αορ. έσπάραξα) *lomcovat, smýkat, třásti* (τινά κύμ) [3]
σπαργανώ (αορ. έσπαργάνωσα, pf. pas. έσπαργανωμένος) *zavinout do plének* (L 2,7,12) [2]
σπαταλάω (αορ. έσπατάλησα) *hýřit, žít rozmařile* || ή δέ σπαταλάωσα ζώσα τέθνηκεν (1 Tm 5,6) *anžak ta, která žije rozmařile, je už mrtvá zaživa* [2]
σπεῖρα, ης, ή *kohorta* (υ *Řimanů asi 600 vojáků*), *oddíl (vojáků), četa* [7]
σπείρω (αορ. έσπειρα, pf. pas. έσπαρμαι, αορ. pas. έσπάρην) *sít, rozsévat; zasít; osít* (vše l přen.) || ό σπείρων *rozsévá;* *ten, kdo rozsévá* | ό σπείρας (part. αορ.) *rozsévající* | ό παρά τήν όδόν σπαρείς (Mt 13,19) *ten, u něhož bylo zaseto na okraj cesty / na cestu* [52]
σπεκουλάτωρ, ορος, ό και *popravčí* (Mk 6,27) [1]
σπένδομαι *být obětován (jako úľuba), pro-lit svou krev* [2]
σπέρμα, τος, τό 1. *semeno* 2. *potomstvo, potomci; potomek* 3. (πřen.) *síme, životní síla* [43]
σπερμολόγος, ου, ό *mluvka, povídálek, žvanil, tlučhuba; vejtaha* (Sk 17,18) [1]
σπεύδω (αορ. έσπευσα) 1. *pospěšit si; spě-chat, chvátat, mít naspěch* || σπεύσας κατέβη (L 19,6) *rychle slezl* 2. (τρ.) *urychlit, uspěšit* [6]
σπηλαιον, ου, τό *jeskyně; doupě* (λη-στών *lipiňá*) [6]
σπιλάς, άδος, ή *úes* (ν μοή); (πřen.) *skvrna, poskvrna* (Ju 12) [1]
σπίλος, ου, ό *skvrna, poskvrna* [2]
σπιλώω (pf. pas. έσπίλωμαι) *pospínit, po-skvrnit* (l přen.) [2]

- σπλαγχνίζομαι** (αορ. έσπλαγχνίσθην) *smilovat se, mít sľivonápl, mít soucit, ustr-nout se* (έπί τινη / έπί τινα / περί τινος / [ποζήνά i:] τινός *nad kým*) || σπλαγ-χνισθείς δέ ό κύριος του δούλου εκεί-νου (Mt 18,27) *ale rán se nad tím služeb-níkem smiloval n. rán ioho služebníka měl sľivonáni* [12]
σπλάγχνον, ου, τό (ν NZ *jen v pl.:*) 1. *vnitřnosti* 2. (πřen.) *srdce; mľosrdcenství, soucit, láska; náklonnost* || σπλάγχνα έλέους *mľosrdná láska/náklonnost, sr-dečné sľivonáni* [11]
σπόγγος, ου, ό *houba* [3]
σποδος, ού, ή *popel* [3]
σπορά, άς, ή *semeno, setba* (l přen.) (1 Pt 1,23) [1]
σπόριμος, ον *oselý* # τὰ σπόριμα *ose-té / obilné pole* [3]
σπόρος, ου, ό *semeno* (l přen.) [6]
σπουδάζω (fut. σπουδάσω, αορ. έσπού-δασα) 1. *pospěšit si* 2. *snažit se, usilovat* (+ Inf.) [11]
σπουδαίος, α, ον *horlivý, pilný* || (komp.) σπουδαιότερος *pilnějši, horlivějši; velmi pilný / horlivý* (2 K 8,17. 22b1s) [3]
σπουδαίως (adv.; komp. σπουδαιότε-ρος) 1. *spěšně; co nejrychleji; naléhavě, snažně* 2. *horlivě* [4]
σπουδή, ής, ή 1. *spěch, chvat* 2. *horlivost, píle* [12]
σπυρίς, ίδος, ή *kož* (menší, ale l stejné velký jako σαργάνη) [5]
στάδιον, ου, τό (pl. οί στάδιοι i τὰ στά-δια) 1. *stadium, stadion, hon* (antická dél-ková míra nestejně délký, asi 190 m) || ώς από σταδίων δεκαπέντε (J 11,18) *asi patnácti stadií odtud* 2. *závodniště, zá-vodní dráha* [7]
·σταθείς part. αορ. pas. od ἵστημι
·σταθῆναι Inf. αορ. pas. od ἵστημι
·σταθήσομαι fut. pas. od ἵστημι
στάμνος, ου, ή (l ό) *džbán* (Žd 9,4) [1]
·στάς part. αορ. od ἵστημι
στασιαστής, ού, ό *vzbouřenec, rebel* (Mk

15,7) [1]
στάσις, εως, ἡ 1. *postavení, stav; irvání, existence* 2. *vzpoura, povstání* 3. *rozepře, hádka* [9]
στατήρ, ἦρος, ὁ *statér* (střibrná mince rovnající se 4 drachmám); *mince, peníz* (Mt 17,27) [1]
σταυρός, οὔ, ὁ *kříž* (1 přen.) || θάνατος σταυροῦ *smrti na kříži* [27]
σταυρώω (fut. σταυρώσω, aor. ἐσταύρωσα, pf. pas. ἐσταυρώμαι, aor. pas. ἐσταυρώθην) (*u*)*křížovat, přibít na kříž* (1 přen.) [46]
σταφυλή, ἥς, ἡ *hrozen* (vína) [3]
στάχυς, υος, ὁ *klas* [5]
Στάχυς, υος, ὁ *Stachys* (řimský křesťan: Ř 16,9) [1]
στέγη, ης, ἡ *stěcha* [3]
στέγω 1. *přikrýti; zamíčet, omluvit* 2. *snést, vydržet* [4]
στεῖρα, gen. ας (adj. f) *neploďná* [5]
στελλομαι *odíhovat se, vzdalovat se* (ἀπό τινος od koho); *vyhýbat se* (τι čemu) [2]
στέμμα, τος, τό *věнец* (Sk 14,13) [1]
στεναγμός, οὔ, ὁ *vzdech, vzdychání, úpění* [2]
στενάξω (fut. στενάξω, aor. ἐστενάξα) *vzdychat; sténat, úpět; sižžovat si* (κατά τινος na koho) [6]
στενός, ἡ, ὄν *tesný, úzký* [3]
στενοχωρέω 1. *zúžit; hnát do úzkých* 2. (pas.) *být stísněn, být v úzkých, být sražen k zemi* (2 K 4,8; 6,12bis) [3]
στενοχωρία, ας, ἡ *liseň, nouze, sklíčenost, úzkost* [4]
στερεός, á, ὄν *pevný, tuhý; silný, nezdoľný, neziomný* [4]
στερεώω (aor. ἐστερεώσα, pas. ἐστερεώθην) 1. *posílit, upevnit* (1 přen.) 2. (pas.) *být posílen; posílit se, slít, zpevnit se* [3]
στερέωμα, τος, τό *pevnost, síla, stálost* (Ko 2,5) [1]
Στεφανῶς, á, ὁ *Stefanas* (korintský křesťan: 1 K 1,16; 16,15,17) [3]
Στέφανος, ου, ὁ *Štěpán* (jeruzalémský

diakon a první křesť. mučedník) [7]
στέφανος, ου, ὁ *věnc, koruna, odměna, ozdoba* [18]
στεφανῶω (aor. ἐστεφάνωσα) *ozdobit věncem, korunovat* (τινά τινι koho čím), *posílit, vyznamenat* [3]
·στηῆθι imp. aor. od ἵστημι
στήθος, ους, τό *hrud, prsa* [5]
στήκω (sr. ἵστημι) *stát (pevně), být pevný* || ἔξω στήκοντες ἀπέστειλαν (Mk 3,31) *zůstali stát venku a poslali* [10]
·στήναι inf. aor. od ἵστημι
στηριγμός, οὔ, ὁ *pevnost, pevná opora* (2 Pt 3,17) [1]
στηρίζω (fut. στηρίξω 1 στηρίσω, aor. ἐστήριξα 1 ἐστήρισα, pf. pas. ἐστήριγμα, aor. pas. ἐστήριχθην) 1. *posílit, upevnit* 2. *zříditi, (trvale) umístiti; zaměřit, upřít* (zrak atd.) || τὸ πρόσωπον ἐστήρισεν τοῦ πορευέσθαι (L 9,51) *pevně se rozhodl jít* [13].
·στηρίζαι inf. aor. a opt. aor. 3. sg. od στηρίζω
·στήσομαι fut. med. od ἵστημι
·στήσω fut. od ἵστημι
στιβάς, áδος, ἡ *lisnatá větev; (náručí apod.) listí* (Mk 11,8) [1]
σίγμα, τος, τό *značka, znamení; jizva* (Ga 6,17) [1]
σιγμῆ, ἥς, ἡ *bod(nutí), okamžik* || ἐν σιγμῇ χρόνου (L 4,5) *v (jediném) okamžiku* [1]
στίλβω *zářit, lesknout se, třpytit se* (Mk 9,3) [1]
στοά, áς, ἡ *sloupovádi, podloubí* [4]
στοιβάς, áδος, ἡ *viz στιβάς* (v.1. Mk 11,8) [0]
Στοιικός, ἡ, ὄν *stoický* (Sk 17,18) [1]
στοιχεῖα, ων, τά 1. (*prvopočátky, základy* 2. *živly, základní prvky* (podle antického pohledu); *souhvězdí* 3. *kosmické živly, (vesmírní) duchové*) [7]
στοιχέω (fut. στοιχήσω) *držet řadu/zářít; (přen.) držet se* (τινί čeho), *následovat* (τινί co), *říditi se* (τινί čím), *být*

v *souladu* (τινί s čím) [5]
στολή, ἤς, ἡ (dlouhý) *oděv, roucho*, (svá-
 tečnī) *šai(y)* [9]
στόμα, τος, τό 1. *ústa* 2. *slóna, výrok, řeč*
 3. *výmluvnosti* 4. (zvřecí) *huba, tlama* 4.
omří (μαχαίρης *meče*) [78]
στόμαχος, ου, ὁ *žaludek* (1 Tm 5,23) [1]
στρατεία, ας, ἡ *vojenské tažení, boj*
 (přen.) [2]
στράτευμα, τος, τό *vojsko, vojenský od-
 díl*: (pl.) *vojska / vojsko* [8]
στρατεύομαι (αορ. ἔστρατεύσαμην) (*áh-
 noui do poše, váleči* (1 přen.); *být vojákem*
 || *στρατευόμενοι vojáci* [7]
στρατηγός, οὔ, ὁ 1. *prátor, magistrát,*
úředník 2. *velitel* (τοῦ ἱεροῦ *chrámu /*
chrámové stráže) [10]
στρατιά, ἄς, ἡ *vojsko* (1 přen.) || ἡ στρα-
 τία τοῦ οὐρανοῦ (sr. Sk 7,42) *nebeské*
vojsko = nebeská tělesa, (j. *hvězdy*) [2]
στρατιώτης, ου, ὁ *voják; bojovník* (1
 přen.) [26]
στρατολόγῳ (αορ. ἔστρατολόγησα) *na-
 jímaj vojáky; být velitelem, velel* || στρα-
 τευλόγησας *ten, kdo najal do vojska;*
velitel (2 Tm 2,4) [1]
στρατοπεδάρχης η. **στρατοπέδαρχος**,
 ου, ὁ *velitel táboru, vojenský velitel* (v.1.
 Sk 28,16) [0]
στρατοπέδον, ου, τό (pún. „vojenský
 tábor“) *vojsko; legie, pluk* (L 21,20) [1]
στρεβλόω *zkrouiti, překrouiti* (přen.: 2 Pt
 3,16) [1]
στρέφω (αορ. ἔστρεψα, πf. pas. ἔστραμ-
 μαι, αορ. pas. ἔστράφην) 1. *obrátiť, změ-
 níti; nastaviť* (τὴν σιάγονα *inář*); *obrátiť*
se, odvrátiť se; vřátiť, navrátiť; proměniť
 (τι εἰς τι co v co) 2. (pas.) *obrátiť se* (εἰς
 τὰ ὀπίσω *dozadu*, τινί / πρὸς τινα *ke*
komu; 1 přen.), *odvrátiť se* [21]
στρηνιάω (αορ. ἔστρηνιασα) *vést rozma-
 řilý život, žít rozmařile, hýřiti; žít smyslně*
 (Zj 18,7,9) [2]
στρηῆνος, ους, τό *rozmařilost, přepych,*
hýření; smyslnost (Zj 18,3) [1]

στρουθίον, ου, τό *vrabec* [4]
στρώννυμι ἢ **στρωννύω** (αορ. ἔστρωσα,
 πf. pas. ἔστρωμαι) *rozložit, (roz)prosití;*
ustlat; vyložit (koberci, lehátky apod.),
upraviť [6]
στυγητός, ἡ, ὄν *nenáviděný, odporný,*
osklivý, ohavný (Tt 3,3) [1]
στυγνάζω (αορ. ἔστύγνασα) *rmouti se,*
být zasmušilý, mračit se, být zamračený (1
 přen.); *zarazit se* (ἐπί τινι nad čím); *díviti*
se (ἐπί τινι čemu) [2]
στῦλος, ου, ὁ *sloup, pilíř* (1 přen.) [4]
Στωϊκός viz **Στοικός**
σύ (os. zájm. 2. sg.; gen. σοῦ, σου; dat.
 σοί, σοι; ak. σέ, σε) 1. *ty* || *σύ ... με ἀπ-
 αρνήση* (Mk 14,30) *ty – mě zapřeš* 2.
 σου (při důrazu: σοῦ) *tvůj, tvá, tvé; svůj* ||
 σοῦ (δὲ) *adtiš tihν ψυχὴν* (L 2,35) (*ale*)
inoi vlasni duši [1067]
συγγένεια, ας, ἡ *příbuzenstvo, příbuzní,*
 (v ž. sm.) *rodina* [3]
συγγενεύς, έως, ὁ *příbuzný* [2]
συγγενής, ους, ὁ *příbuzný; krajan, sou-
 kmenovec* [9]
συγγενίς, ίδος, ἡ *příbuzná* (L 1,36) [1]
συγγνώμη, ης, ἡ *ústupek, dovolení* (1 K
 7,6) [1]
συγκάθημαι *seděti spolu* (τινί / μετά τι-
 νος s kým) [2]
συγκαθίζω (αορ. συνεκάθισα) 1. (τρ.) *po-
 sadit / dosadit / poskytnouti místo spolu* (τι-
 νί s kým) 2. (Intr.) *společně se posadit*
 (τινί s kým) [2]
συγκακοπαθέω (αορ. συνεκακοπάθησα)
trpěti spolu (τινί s kým, čím; 2 Tm 1,8;
 2,3) [2]
συγκακουχέομαι *zakoušet protivenski*
spolu (τινί s kým; Žd 11,25) [1]
συγκαλέω (αορ. συνεκάλεσα, med. συν-
 εκαλεσάμην) 1. *svoiat, zavolat* 2. (med.)
ponovai si, zavolai si [8]
συγκαλύπτω (πf. pas. συγκεκάλυμμαι)
naprositi / zcela / úplně skrýti / zaháti (L
 12,2) [1]
συγκάμπτω (αορ. συνέκαμψα) *zkřiviti,*

ohnou (τὸν νῶτον *záda*; Ř 11,10) [1]
συγκαταβαίνω (αορ. συγκατέβην) *společně sestoupit/sejít* (Sk 25,5) [1]
συγκατάθεσις, εως, ἡ *shoda, souhlas, soulad* (μετά τινος s ěim; 2 K 6,16) [1]
συγκατανεύω (αορ. συγκατένευσα) *souhlasit* (v.l. Sk 18,27) [0]
συγκατατίθεμαι (part. pf. συγκαταθεμῆνος) *souhlasit* (τῆ βουλῆ s *rozhodnutí*: L 23,51) [1]
συγκαταψηφίζομαι (αορ. συγκατεψηφισθην) *být přídružen/připočítán* (μετά τινος ke komu) (Sk 1,26) [1]
σύκειμαι *ležet/stolovat spolu* (v.l. Mt 9,10) [0]
συκεράννυμι (αορ. συνεκέρασα, pf. pas. συκεκέρασμαι ἢ συκεκέραμαι) 1. *spojit, smíchat* (τινί s ěim), *dát dohromady, složit* 2. (pas.) *být spojen, spojit se* (τινί s ěim) [2]
συκέχουμαι pf. pas. od συγγέω
συγκινέω (αορ. συνεκίνησα) *uvést do pohybu; rodit, pobouřit, rozbouřit, popudit* (Sk 6,12) [1]
συγκλείω (αορ. συνέκλεισα, pf. pas. συγκέκλεισμαι) *zahrnout* (τι ὑπό τι co pod co); (*společně*) *uzavřít* [4]
συγκληρονόμος, ον *dědic společně* ἢ ὁ συγκληρονόμος *spolu dědic* [4]
συγκοινωνέω (αορ. συνεκοινωνήσα) *mít (společně) podíl, mít (spolu) účast* (τινί na ěem) [3]
συγκοινωνός, οὔ, ὁ (*spolu)účastník, druh: ten, kdo má spoluúčasti* (τινός na ěem) [4]
συγκομίζω (αορ. συνεκόμισα) („něsi společně“) *pochovat, pohřbí* (Sk 8,2) [1]
συγκρίνω (αορ. συνέκρινα) 1. *spojit; srovnávat* (τί τινι co s ěim, kým) 2. *vykládat, vysvětlovat* 3. *posuzovat, zkoumat* 4. *postavít na roveň* (τινά τινι koho s kým) [3]
συγκύπτω *být zkřivený/ohnutý, křivit se* (L 13,11) [1]
συγκυρία, ας, ἡ *náhoda* ἢ κατὰ συγκυρίαν *náhoda* (L 10,31) [1]

συγγαίρω (αορ. συνεχάρην, Imp. aor. 2. pl. συγγάρητε) *radovat se (spolu)* (τινί s kým); *πῶς τίεσί* (τινί komu) [7]
συγγέω ἢ **συγγύννω** (Impf. συνέχεον ἢ συνέχουνον, pf. pas. συγκεχουμαι, aor. pas. συνεχούθην) *vzrušit, ohromit, vynést z míry; pobouřit, rodit* [5]
συγχαράομαι *stýkat se* (τινί s kým), *udržovat styky* (J 4,9) [1]
συγγύννω viz συγγέω
σύγχυσις, εως, ἡ *vzrušení, pobouření, zmatek* (Sk 19,29) [1]
συγχωρέω (αορ. συνεχώρησα) *dovolit* (v.l. Sk 21,39) [0]
συζάω (ful. συζήσω) *žít (spolu)* (τινί s kým) [3]
συζεύγνυμι (αορ. συνέζευξα) *spojit* [2]
συζητέω (*spolu*) *zkoumat, πιά* se (*navzájem*); *uvážovat; disputovat, πῆ* se (τινί/πρός τινα s kým) [10]
συζήτησις, εως, ἡ *pře. dohadování se* (v.l. Sk 15,27; 28,29) [0]
συζητητής, οὔ, ὁ *diskutér, debatér* (1 K 1,20) [1]
σύζυγος, ου, ὁ *druh, společník*; (n.:) *vlastní jméno Σύζυγος* (Fr 4,3) [1]
συζωοποιέω (αορ. συνεζωοποίησα) *spolu ožít, dát žít (spolu), probudit k životu spolu* (τινί ἢ σύν τινι s kým) [2]
σκαμίνομαι, ου, ἡ *morušovník, moruše* (L 17,6) [1]
σुकῆ, ἡς, ἡ *fikovník* [16]
συκομορέα, ας, ἡ *sykomora, (divoký) fikovník* (strom s listy podobnými morušě, ale plody jsou jako fíky) (L 19,4) [1]
σῦκον, ου, τό *fik* (plod fikovníku) [4]
συκοφαντέω (αορ. ἐσυκοφάντησα) *ρομίουναι, falešně obviň.* *vydír.* *fikανουαι, podvodně vylá*κα (τινός τι od koho co), *ođidi* (L 3,14; 19,8) [2]
συλαγωγέω *ukořísti, uipit, unést* (přen.: Ko 2,8) [1]
συλάω (αορ. ἐσύλησα) *οίουπι, obr.* (2 K 11,8) [1]
συλλαλέω (αορ. συνελάλησα) *rozmilουναι*

- (τινί/μετά τινος s kým, πρὸς ἀλλήλους mezi sebou) [6]
- συλλαμβάνω** (fut. συλλήψομαι, aor. συνέλαβον, inf. συλλαβεῖν, med. συλλαβέσθαι, pf. συνείληφα, aor. pas. συνελήφθην) 1. *chytiť; zajmouti, zatknout* 2. *počít, oížeň* (l přen.) || πρὸ τοῦ συλλαμφθῆναι αὐτόν (L 2,21) *dřívě než byl poďai* 3. (med.) *potoci* (τινί komu), *ujmou se* (τινί koho) [16]
- συλλέγω** (fut. συλλέξω, aor. συνέλεξα) *sebrat, shromáždit; sklidiť* [8]
- συλλογίζομαι** (aor. συνελογοσάμην) *uvažovat, přemýšlet, zvážit* (L 20,5) [1]
- συλλυπέομαι** *mít soucit; býti (velmi) zarmoucen* (ἐπί τινι žim/kvůli čemu) (Mk 3,5) [1]
- συμβαίνω** (aor. συνέβην, part. συμβάς, pf. συμβέβηκα) *přihodit se, udát se, stát se* || συνέβη (+ inf.) *stalo se (že)* [8]
- συμβάλλω** (aor. συνέβαλον, inf. συμβαλεῖν, med. συνεβαλόμην) 1. *rozmlouvat* (τινί s kým), *radit se* (πρὸς ἀλλήλους navzájem); *zvažovat, rozvažovat* 2. *setkat se; sítěpout se* (τινί s kým) 3. (med.) *prospět, přispět, pomoci* [6]
- συμβασιλεύω** (fut. συμβασιλεύσω, aor. συνεβασίλευσα) *královat spolu* (τινί s kým; i přen.) [2]
- συμβιβάζω** (fut. συμβιβάσω, aor. συνεβίβασα, pas. συνεβιβάσθην) 1. *spojit, složit, dát dohromady* 2. *uzuzovat, soudit, uzavírat* (ᾧτι že) 3. *dokázat; poučít, radit* (τινά komu) || ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον (Sk 19,33) *některí ze zástupu však informovali i pobidli Alexandra* [7]
- συμβουλεύω** (aor. συνεβούλευσα, med. συνεβουλεύσάμην) 1. *radit* 2. (med.) *uradit se, (společně) se rozhodnout, usněst se, dohodnout se* [4]
- συμβούλιον, ου, τό** 1. *porada; usnesení, rozhodnutí* || συμβούλιον λαβεῖν *učinit rozhodnutí* | συμβ. διδόναι *radit se, osnοvat plán* 2. *poradní shromáždění, rada,*

- rádci* [8]
- σύμβουλος, ου, ὁ** *rádce* (Ř 11,34) [1]
- Συμεών, ὁ** (neskl.) *Symeon* (I. syn patriarchy Jákoba: Zj 7,7; 2. v Ježíšově rodokmenu: L 3,30; 3. Jeruzalémský stařec: L 2,25,34; 4. Šimon Petr: Sk 15,14; 2 Pt 1,1; 5. Σ. Νίγεφ, antiošský křestan: Sk 13,1) [7]
- συμμαθητής, ου, ὁ** *spoluučedník* (J 11,16) [1]
- συμμαρτυρέω** *svědčít spolu, vydat svědectví (spolu)* (τινί s kým) [3]
- συμμερίζομαι** *dělit se* (τινί s kým); *mít podíl* (τινί na čem) (1 K 9,13) [1]
- συμμέτοχος, ον** *mající podíl (spolu)* (τινός s kým) || ὁ συμμέτοχος *spoluúčastník, spolupodílník* (Ef 3,6; 5,7) [2]
- συμμιμητής, ου, ὁ** *spolunapodobitel, spolunásledovník* (Fp 3,17) [1]
- συμμορφίζομαι** *nabýti stejné podoby* (τινί s kým, žim / jako kdo, co) (Fp 3,10) [1]
- σύμμορφος, ον** *mající stejnou podobu* (τινί / τινός jako kdo, co) [2]
- συμμορφόδομαι** *přijímat stejnou podobu* (τινί s kým, žim / jako kdo, co; v.l. Fp 3,10) [0]
- συμπαθέω** (aor. συνεπάθησα) *mít soucit* (τινί s kým, žim) (Žd 4,15; 10,34) [2]
- συμπαθής, ἔς** *mající soucit, soucitný* (1 Pt 3,8) [1]
- συμπαραγίνομαι** (aor. συμπαρεγενόμην) 1. *sejít se* (ἐπί τι čemu, nač), *býti přítomen* 2. *zastat se* (τινί koho) (L 23,48) [1]
- συμπαρκαλέομαι** (inf. aor. συμπαρκαληθῆναι) *zakusit spolu útechu / povzbuzení* (Ř 1,12) [1]
- συμπαρалаμβάνω** (aor. συμπαρέλαβον) *vzít s sebou* [4]
- συμπαραμένω** (fut. συμπαραμενῶ) *býti nápotocen, býti oporou* (τινί komu, pro koho; v.l. Fp 1,25) [0]
- συμπάρεμι** *býti (současně) přítomen* (τινί s kým) (Sk 25,24) [1]
- συμπάσχω** (aor. συνέπαθον) *společně tr-*

při, trpěti stejně [2]
συμπέμπω (αορ. συνέπεμψα) *poslat sou-
 časně* (τινά τινί/τινά μετά τινος *koho*
s kým; 2 K 8,18.22) [2]
συμπεριέχω *nacházet se současně* (v.l. L
 12,1) [0]
συμπεριλαμβάνω (αορ. συμπεριέλαβον)
obejmout, vzít do náruči (Sk 20,10) [1]
συμπίνω (αορ. συνέπιον) *pít spolu* (τινί
s kým) (Sk 10,4) [1]
συμπίπτω (αορ. συνέπεσον) *zhrouít se,
 zřítí se* (L 6,49) [1]
συμπληρώω 1. *naplnit* 2. (pas.) *naplnit se,
 dovršit se* (ο έσε); *nabírat vodu* (ο lodí
 n. její posádce) [3]
συμπνίγω (αορ. συνέπνιξα) *zadusit, udu-
 sít; utlačovat, úsnit, ilažit se* (τινά na ko-
 ho) [5]
συμπολίτης, ου, ό *spoluobčan* (l přen.;
 Ef 2,19) [1]
συμπορεύομαι 1. *jit* (τινί s kým), *ces-
 ταια spolu* (τινί s kým) 2. *sejít se, shro-
 máždit se* (πρός τινα u *koho*) [4]
συμποσία, ας, ή *společná hostina* (v.l. Mk
 6,39) [0]
συμπόσιον, ου, τό *společensví u sto-
 lu/při jídle; skupina společně stolujících* ||
συμπόσια συμπόσια po skupinách (k jí-
 dlu) (Mk 6,39bis) [2]
συμπρεσβύτερος, ου, ό *spolustarší,
 představený společně s* (druhými) (1 Pt
 5,1) [1]
συμφέρω (αορ. συνήνεγκα) 1. *snést* (na
 jedno místo) 2. *pomocí, prospěti, být uží-
 tečný* || *σύμφερει prospívá, je užitečný* |
*οδ σύμφερον co neprospívá, co není k ni-
 čemu* | *τό σύμφερον užitek, prospěch; vý-
 hoda* | (part.) *συμφέρων užitečný* | *τά
 συμφέροντα io, co je užitečné* [15]
σύμφουτος, ου *souhlasí* (τινί s έίμ; Ř 7,16) [1]
σύμφορον, ου, τό *užitek, prospěch, zisk*
 (1 K 7,35; 10,33) [2]
συμφορτίζω *zatižit spolu* (τινί s kým)
 (v.l. Fp 3,10) [0]
συμφυλέτης, ου, ό *soukmenovec, krajan*

(1 Te 2,14) [1]
συμφύομαι (αορ. συνεφύην) *růst spolu* (L
 8,7) [1]
σύμφυτος, ον *srostlý, (nairvalo) spojený*
 (τινί s έίμ; Ř 6,5) [1]
συμφωνέω (fut. συμφωνήσω, αορ. συνε-
 φώνησα, pas. συμφωνήθην) 1. *odpoví-
 dat, hodit se* (τινί k έemu), *shodovat se*
 (τινί s έίμ); *souhlasit* (τινί s έίμ) 2.
shodnout se, dohodnout se (μετά τινος έκ
 τινος n. τινί τινος s kým na έem; περί
 τινος na έem); *smluvit* (μετά τών έργα-
 τών έκ δηναρίου τήν ήμέραν s *dělníky*
denár na den) || *τί ότι συμφωνήθη ύμίν*
 (Sk 5,9) *proč bylo mezi vámi smluveno =*
proč jste se smluvili [6]
συμφώνησις, εως, ή *souzvuk, shoda, do-
 hoda* (τινός προς τινα *koho s kým*; 2 K
 6,15) [1]
συμφωνία, ας, ή *hudba* (L 15,25) [1]
σύμφωνος, ον *souhlasný* || *τό σύμφωνον*
souhlas, shoda, dohoda | *έκ συμφώνων po*
vzájemně dohodě (1 K 7,5) [1]
συμψηφίζω (αορ. συνεψήφισα) *spočítat*
(dohromady) (Sk 19,19) [1]
σύμψυχος, ον *svorný, jednomyslný, (jsou-
 cí) jednoho srdce, (?) jedna jící z celé duše*
 (Fp 2,2) [1]
σύν (předl. s dat.) *s, se, spolu* (s(e); u (sr. με-
 τά s gen.: jsou io synonyma, pouze
 μετά však slouží i k vyjádření opo-
 zičního vztahu {*bojovat s/proti*}) || *οί*
σύν αυτώ (Sk 5,17) *jeho stoupenci* | *σύν*
πάσιν τούτοις (L 24,21) *k tomu všemu,*
kromě toho všeho | *έμεινεν δε Μαριάμ*
σύν αυτή (L 1,56) *Maria však u ní*
zůstala [128]
συνάγω (fut. συνάξω, αορ. συνήγαγον,
 Inf. συναγαγείν, pl. pas. συνήγμαι,
 αορ. pas. συνήχθην, fut. pas. συναχθή-
 σονται) 1. *sebrat, shromáždit; svolat*
 (συνέδριον *veleradu*); (L 15,13 snad:)
zpeněžit 2. *přijmout* (jako hosta); *ujmout*
se (τινά *koho*) 3. *postoupit* (άνω *výše,*
dopředu) 4. (pas.) *být shromážděn, shro-*

mázdü se, sejíu se [59]
συναγωγή, ἤς, ἡ 1. *shromázdění* (l bohoslužebné) 2. *místo pro* (bohoslužebné) *shromázdění, synagoga; obec patřící k synagoze* [56]
συναγωνίζομαι (aor. συνηγωνισάμην) 1. *bojovat spolu* (τινί s kým) 2. (přen.) *potáhat* (Ř 15,30) [1]
συναθλέω (aor. συνήθλησα) *společně bojovat* (τινί s kým; τῆ πίστει za víru; Ερ 1,27; 4,3) [2]
συναθροίζω (aor. συνήθροισα, pf. pas. συνήθροισαμαι) 1. *shromázditi* 2. (pas.) *shromázditi se* (Sk 12,12; 19,25) [2]
συναίρω (aor. συνῆρα, Inf. συνᾶραι, vl. „zvedat spolu“, v NZ:) *συναίρειν* (λόγον) *pronádeži židionání, účítovat* (μετά τινος s kým) (Μτ 18,23,24; 25,19) [3]
συναιχιμάλωτος, ου, ὁ *spoluvězeň* [3]
συνακολουθέω (aor. συνηκολούθησα) *doprovázeti* (τινί / μετά τινος kocho), *jíti* (τινί za kým), *jíti* (τινί / μετά τινος s kým) [3]
συναλίζομαι 1. *jísti* (přn. „sůl“) *spolu, být (spolu) u stolu* 2. *shromázditi se, být pohromadě* (Sk 1,4) [1]
συναλίσκομαι var. k předch., vl. *býti společně zajat* (v.l. Sk 1,4) [0]
συναλλάσσω *smířiti* || *συνήλλασσεν* αὐτοῦς εἰς εἰρήνην (Sk 7,26) *spáčil se je smířiti (a přivést k pokoji)* [1]
συναναβαίνω (part. aor. συναναβάς) *vystoupiti / jíti nahoru (spolu)* (τινί s kým) [2]
συνανάκειμαι *ležeti společně* (u stolu), *společně stálovati / jísti* (τινί s kým) || ὁ συνανακέμενος *spolustolovník* [7]
συναναμ(ε)ίγνυμαι *míchati se dohromady, síýkati se* (τινί s kým) [3]
συναναπαύομαι (aor. συνανηπαυσάμην) *nalézt klid, odpočinout si* (τινί u kocho) (Ř 15,32) [1]
συναναστρέφομαι (aor. συνεστράφην) *síýkati se* (τινί s kým) (v.l. Sk 10,41) [0]
συναντάω (fut. συναντήσω, aor. συνήνηθησα) 1. *jíti naproti / vstříc; potkat* (τινί

kocho), *seikati se* (τινί s kým) 2. *přihoditi se, síditi se* [6]
συνάντησις *seikání* (jen v.l.) [0]
συναντιλαμβάνομαι (aor. συναντελάβομην) (vy) *promoci* (τινί komu); *ujmouti se* (τινί kocho, čeho) [2]
συναπάγομαι (aor. συναπήχθην, part. συναπαχθείς) *býti stržen; nechati se strhnouti / přiváhnouti* (τινί ke komu, k čemu); *skláněti se* (τινί k čemu) [3]
συναποθνήσκω (aor. συναπέθανον, inf. συναποθανεῖν) *zemřiti spolu* (τινί s kým; l abs.) [3]
συναπόλλυμαι (aor. 3. sg. συναπώλετο) *zahynouti spolu / společně* (τινί s kým; Žd 11,31) [1]
συναποστέλλω (aor. συναπέστειλα) *poslati (spolu)* (τινί s kým) (2 K 12,18) [1]
·συνᾶραι inf. aor. od συναίρω
συναρμολογέω *spojiti, dáti dohromady* (Ef 2,21; 4,16) [2]
συναρπάζω (aor. συνήρπασα, pas. συνηρπάσθη, plpf. συνηρπάκειν) (*násilím*) *uchopiti, uchvátiti; poradnouti (a vléci); zachvátiti* [4]
συναυλίζομαι var. *místo συναλίζομαι* (v.l. Sk 1,4) [0]
συναυξάνομαι *růst spolu* (Μτ 13,30) [1]
·συναχθήσομαι fut. pas. od συναίρω
συνβ- viz συμβ-
συνγ- viz συγγ-
σύνδεσμος, ου, ὁ *pojítka; pomou* (l přen.); *vazivo* [4]
συνδέω (pf. pas. συνδέδεμαι) (*s*) *pojovati dohromady / společně; společně unrhnouti do roui / uněžniti* || *συνδεδεμένος* (*spolu*) *uněžniti* (Žd 13,3) [1]
συνδοξάζω (aor. pas. συνεδοξάσθη) 1. *spolu oslaviti* 2. (pas.) *býti oslaven spolu* (s Krlstiem; Ř 8,17) [1]
σύνδουλος, ου, ὁ *spoluslužebník, druh ve službě; otrok / služebník stejného pána* [10]
συνδρομή, ἤς, ἡ *sběh* (τοῦ λαοῦ lidu) (Sk 21,30) [1]
·συνεβαλόμην aor. med. od συμβάλλω

·συνέβην aor. od συμβαίνω
 συνεγείρω (aor. συνήγειρα, pas. συνηγήρθην) *vzkřísit spolu* (τινί s kým) [3]
 ·συνέδραμον aor. od συντρέχω
 συνέδριον, ου, τό 1. *synedrion, sanhedrin*, (židovská) *velerada* (jako orgán i jako zasedání) 2. (místní) *soud* [22]
 ·συνέζευξα aor. od συζεύγνυμι
 ·συνέθεντο aor. 3. pl. od συντίθεμαι
 συνέδριος n. σύεδρος, ου, ὁ *zelen velerady* (v.l. Sk 5,35) [0]
 συνειδήσις, εως, ἡ 1. *vědomí* (ἀμαρτιῶν *hříchů/viny*) 2. *svědomí* || διὰ συνειδήσεων θεοῦ (1 Pt 2,19) *knůlí vazbě svědomí na Boha* [30]
 ·συνειδυῖα part. f od σύνοιδα
 ·συνείληφα pf. od συλλαμβάνω
 ·συνεῖδον aor. od συνοράω
 σύνεμι I (od εἶμι „být“) (part. přez. συνών, impf. 3. pl. συνῆσαν) *být spolu, být pohromadě* (τινί s kým) [2]
 σύνεμι II (od εἶμι „jít“) (part. přez. συνίων) *sejít se* (L 8,4) [1]
 ·συνεῖπτε impf. 3. sg. od συνέπομαι
 συνεισέρχομαι (aor. συνεισηλθον) (*soudasně*) *vejíti, vstoupiti* (*společně*) (τινί s kým; εἰς τό πλοῖον *na loď*); (J 6,22; 18,15) [2]
 συνέκδημος, ου, ὁ *společník / průvodce na cestě* [2]
 ·συνεκέρασα aor. od συκεράννυμι
 συνεκλεκτός, ἡ, ὄν *spoluvyvolený* || ἡ συνεκλεκτή *spoluvyvolená* (tj. sesterská církev / církevní obec) (1 Pt 5,13) [1]
 συνεκπορεύομαι *vyjíti společně* (v.l. Sk 3,11) [0]
 ·συνέλαβον aor. od συλλαμβάνω
 συναεῶνω (aor. συνήλασα) *hnáti* (*dohromady*), *nutit* (εἰς εἰρήνην *k pokoji, ke smíru*) (v.l. Sk 7,26) [0]
 ·συνελήλυθα pf. od συνέρχομαι
 ·συνελθεῖν inf. aor. od συνέρχομαι
 ·συνελογισάμην aor. od συλλογίζομαι
 ·συνενέγκας part. aor. od συμφέρω
 ·συνέπεσον aor. od συμπίπτω

·συνεπέστην aor. od συνεφίσταμαι
 συνεπιμαρτυρέω *soudasně dosvědčiti*, (*dodatečně*) *potvrzují svědectvím* (Žd 2,4) [1]
 ·συνέπιον aor. od συμπίνω
 συνεπίσκοπος, ου, ὁ *spolupředstavený, spolubiskup* (v.l. Fp 1,1) [0]
 συνεπιτίθεμαι (aor. συνεπεθέμην) (*společně*) *napadnouti* (Sk 24,9) [1]
 συνέπομαι (Impf. συνειπόμην) *doprovázeti* (τινί koho), *jíti* (*společně*) (τινί s kým; Sk 20,4) [1]
 συνεργέω (aor. συνήργησα) *spolupracovat, spolupřisobiti* (τινί s kým, čím); *podporovat; napomáhati* (εἰς τι k čemu) [5]
 συνεργός, ὄν *spolupracující, spolupřisobící* || ὁ συνεργός *spolupracovník, pomocník* [13]
 συνέρχομαι (fut. συνελεύσομαι, aor. συνῆλθον, inf. συνελθεῖν, pf. συνελήλυθα) 1. *sejít se, shromáždi se; žít spolu* (jako manželé) 2. *cestovat* (*spolu*), *přijít* (*spolu*) (τινί s kým); *doprovázeti* (τινί koho); εἰς τό ἔργον *do práce, při poslání*) [30]
 συνεσθίω (aor. συνέφαγον) *jíti* (*spolu*) (τινί n. μετά τινος s kým) [5]
 σύνεσις, εως, ἡ 1. *rozum, chápání, chápavost; přesvědčení* 2. *chytrost* [7]
 ·συνεσπάραξα aor. od συσπαράσσω
 ·συνέσταλμαι pf. pas. od συστέλλω
 ·συνέστειλα aor. od συστέλλω
 ·συνέστηκα pf. od συνίστημι
 ·συνέστησα aor. od συνίστημι
 ·συνεστώς part. pf. od συνίστημι
 ·συνέσχον aor. od συνέχω
 ·συνετάφην aor. pas. od συνθάπτω
 ·σύνετε impf. aor. 2. pl. od συνήμι
 ·συνετέθειντο plpf. 3. pl. od συντίθεμαι
 συνετός, ἡ, ὄν *rozumný, chytrý* [4]
 συνευδοκέω (aor. συνηυδόκησα) *souhliasiti* (τινί s čím), *schváliti* (τινί co) [6]
 συνευωχέομαι *hodovat* (*spolu*) (τινί s kým) (2 Pt 2,13; Ju 12) [2]
 ·συνέφαγον aor. od συνεσθίω
 συνεφίσταμαι (aor. συνεπέστην) *ponosit*

- n. *zvednout se současně* (κατά τινος pro-
il komu) (Sk 16,22) [1]
- συνέχεον *Impf.* od συγχέω
- συνεχύθη *aor. pas. od συγχέω*
- συνέχυννον *Impf.* od συγχέω
- συνέχω (aor. συνέσχον, *Impf. pas.* συνει-
χόμεν) 1. *přidrží, podržet; zachra* (τὰ
ὄτα uší); *sevíť; úsnít; tlačit se* (τινά na
koho) 2. *držet; hlídat; ovládat; popohá-
nět, nuít; vést, řídít* 3. (pas.) *být sužo-
ván / trápen (nemocí); prožívat úzkost; být
zcela oddán, zcela se věnovat* (τινί čemu)
|| πώς συνέχομαι (L 12,50) *jak je mi
úzko* | συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο (Fp
1,23) *ale doléhá na mě obojí* n. *přítahuje
mě obojí* [12]
- συνζ- *viz συζ-*
- συνήγαγον *aor. od συνάγω*
- συνηγέρθη *aor. pas. od συνεγείρω*
- συνηγμένος *part. pf. pas. od συνάγω*
- συνήδομαι *radovat se spolu, s radostí sou-
hlásit* (τινί s čím; Ř 7,22) [1]
- συνήθεια, ας, ἡ *zvyk, návyk; obyčej* || τῆ
σ. τοῦ εἰδῶλου *z návyku na modlu* [3]
- συνήκα *aor. od συνήμι*
- συνῆλθον *aor. od συνέρχομαι*
- συνηλικιωτής, ου, ὁ *vrstevník, současník*
(Ga 1,14) [1]
- συνηρπάκειν *plrf. od συναρπάζω*
- συνήρπασα *aor. od συναρπάζω*
- συνήσαν *Impf. 3. pl. od σύνειμι* |
- συνήσω *ful. od συνήμι*
- συνήτε *konj. aor. 2. pl. od συνήμι*
- συνήχθη *aor. pas. od συνάγω*
- συνθάπτω (aor. pas. συνετάφην, *part.*
συνταφεῖς) *pokřbít spolu* (τινί s kým; Ř
6,4; Ko 2,12) [2]
- συνθλάω (ful. pas. συνθλασθήσομαι)
rozbit na kusy, roztržít [2]
- συνθλίβω *stlačit; tlačit se* (ze všech stran)
(τινά na koho; Mk 5,24.31) [2]
- συνθρύπτω *rozbit, rozdrtit; (přen.) velmi
zarmoutit* (Sk 21,13) [1]
- συνιδών *part. aor. od συνοράω*
- συνίημι | συνιώ (3. pl. συνιδσιν | συν-

- ίουσιν, *Inf.* συνιέναι, *part.* συνιείς
[gen. -έντος] | συνίων, *konj. 3. pl.* συν-
ιώσιν, *ful.* συνήσω, *aor.* συνήκα, *konj.*
συνῶ, *Imp. 2. pl.* σύνετε) *rozumět* (τι
čemu), *chápať, vnímat; mít vhled; být ro-
zumný* || ὁ συνίων *ten, kdo je moudrý* / *ro-
zumný; mudrc* [26]
- συνίστημι n. συνιστάνω | συνιστάω
(aor. συνέστησα, *pf.* συνέστηκα, *part.*
συνεστώς) 1. (tr.) *prokázat, dokázat;
představit, ukázat, dáti vyniknout; doporu-
dit* 2. (intr.) a) (přez. med.) *držet pohra-
madě* b) (v *pf.*) *stát* (τινί s kým, *přl*
kom); *trvat, existovat, mít své trvání, sestá-
vat* || τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνεστήκεν
(Ko 1,17) *všechno v něm má své trvání*
[16]
- συνιών *part. od σύνειμι* ||
- συνίων *part. od συνήμι*
- συνιώσιν *konj. přez. 3. pl. od συνήμι*
- συνκ- *viz συγκ-*
- συνοδεύω (aor. συνώδευσα) *jit / cestovat
spolu* (Sk 9,7) [1]
- συνοδία, ας, ἡ *skupina společně cestuji-
cích, skupina poustniků* (L 2,44) [1]
- σύνοιδα (part. f *συνειδυῖα*, gen. -υίης) 1.
vědět také, být také informován (i abs.) 2.
být (si) vědom || οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ
σύνοιδα (1 K 4,4) *nejsem si (totiž) ničeho
vědom* [2]
- συνοικέω *žít / bydlet spolu* (τινί s kým) (1
Pt 3,7) [1]
- συνοικοδομέω (aor. pas. συνωκοδομή-
θη) *budovat společně, spojoval v jednu
sianbu* (Ef 2,22) [1]
- σύνολος, η, ον *celkový, naprostý* || τὸ
σύνολον (adv.) *celkově, vůbec* (v.1. Sk
23,14) [0]
- συνομιλέω *bavít se, rozmlouvat, hovořit*
(τινί s kým); *žít, stýkať se* (τινί s kým)
(Sk 10,27) [1]
- συνομορέω *hraničit, sousedit* (τινί s čím)
(Sk 18,7) [1]
- συνοράω (aor. συνεῖδον, *part.* συνιδών)
zpozorovat, všimnout si, uvědomit si (Sk

12,12; 14,6) [2]
 συνορία, ας, ἡ *sousední země / území* (v.l. Mt 4,24) [0]
 συνοχή, ἡς, ἡ *úzkost, obava, tiseň* [2]
 συνπ- viz συμπ-
 συνρ- viz συρρ-
 συνσ- viz συσσ-
 συνσπ- viz συσπ-
 συνστ- viz συστ-
 συνταράσσω (aor. συνετάραξα) *uvést ve zmatek, zmást* (v.l. L 9,42) [0]
 συντάσσω (aor. συνέταξα) *naříditi, přikázati* [3]
 -συνταφείς part. aor. pas. od συνθάπτω
 -συντέλεια, ας, ἡ *dokončení, dovršení, konec* (τοῦ αἵωνος *věku / světa*) [6]
 συντελέω (fut. συντελέσω, aor. συνετέλεσα, pas. συνετελέσθην) 1. *dokončíti, dovršit, zavřít* 2. *provést, splnit, naplnit* 3. (pas.) *být dovršen / naplněn; splnit se; skončíti, uplynout* [6]
 συντέμνω (pf. pas. συντέτμημαι) *zkrátiť, omezit*; (předčasně) *ukončít* (Ř 9,28) [1]
 συντεχνίτης, ου, ὁ *ten, kdo vykonává stejné řemeslo* (v.l. Sk 19,25) [0]
 συντηρέω (fut. συντηρήσω) *uchovat, zachovat; chránit; podržet (v mysli), zapamatovat si* [3]
 συντίθεμαι (aor. συνεθέμην, pf. συντέθειμαι, plpf. συνεθεείμην) 1. *domluvit se, dohodnout se (tíni s kým); souhlasit* 2. *rozhodnout mezi sebou, usnést se* [3]
 συντόμως (adv.) 1. *spěšně, bez prodlení, ihned* 2. *krátce, stručně* (Sk 24,4) [1+1]
 συντρέχω (aor. συνέδραμον) 1. *seběhnout se, přiběhnout* 2. *běžet / jít (společně) (i přen.)* [3]
 συντρίβω (fut. συντρίψω, aor. συνέτριψα, inf. pf. pas. συντετριφθαι, part. pf. pas. συντετριμένος, fut. pas. συντριβήσομαι) *zničít, pouřít, rozdrtit, zlomit; nalomit*; (přen.) *zdrtit* [7]
 σύντριμμα, ατος, τό *zničení, zkáza* (Ř 3,16) [1]
 σύντροφος, ου, ὁ *ten, kdo byl společně*

vychován; přítel z dětství (Sk 13,1) [1]
 συντυγχάνω (aor. συνέτυχον) *sejít se, připojit se / dostat se (tíni ke komu)* (L 8,19) [1]
 Συντύχη, ης, ἡ *Syntyché, Syntycha* (žena z Fillp; Fp 4,2) [1]
 συντυχία, ας, ἡ *náhoda, shoda okolností* (v.l. L 10,31) [0]
 συνυποκρίνομαι (aor. συνυπεκρίθην) *jednat pokrytecky (spolu) (tíni s kým)* (Ga 2,13) [1]
 συνυπουργέω *také podpořit n. pomoci, vypořádati* (2 K 1,11) [1]
 συνψ- viz συμψ-
 συνχ- viz συγχ-
 συνψι- viz συμψι-
 συνωδίνω *spoluprožívat bolest* (jako rodička, i přen.) (Ř 8,22) [1]
 συνωμοσία, ας, ἡ *spiknutí* (Sk 23,13) [1]
 -συνών part. od σύνειμι 1
 -συνώσιν konj. aor. 3. pl. od συνήμι
 Σύρα, ας, ἡ *Syřanka* (v.l. Mk 7,26) [0]
 Συράκουσαι, ὧν, αἱ *Syrakusy* (město na východním pobřeží Sicílie; Sk 28,12) [1]
 Συρία, ας, ἡ *Sýrie* (od r. 64 př. Kr. římská provincie) [8]
 Σύρος, ου, ὁ *Syřan, obyvatel Sýrie* (L 4,27) [1]
 Συροφονίικισσα, ης, ἡ *Syrofénidanka* (Mk 7,26) [1]
 συρρήγγυμι *zhroutit se (s rachotem)* (v.l. L 6,49) [0]
 Σύρτις, εως, ἡ *Syrtis* (dvojitý zářltv u libyjského pobřeží; Sk 27,17) [1]
 σύρω (aor. ἔσυρα) *táhnout, vléci; vést (násilím); smést* [5]
 συσπαράσσω (aor. συνεσπάραξα) *škubnout, trhnout, sevřít křeč* [2]
 σύσσημον, ου, τό *smluvené znamení, signál* (Mk 14,44) [1]
 σύσσωμος, ον *paiřící ke stejnému tělu, jsoucí soudásti téhož těla* (Ef 3,6) [1]
 συστασιαστής, οῦ, ὁ *účastník vzpoury* (v.l. Mk 15,7) [0]
 συστατικός, ἡ, ὄν *doporučující* || ἡ συ-

στατική ἐπιστολή *doporučující dopis/list* (2 K 3,1) [1]
συσταυρόομαι (αορ. συνεσταυρώθην, πφ. συνεσταύρωμαι) *být křížován spolu* (τινί/σύν τινι s kým) [5]
συστέλλω (αορ. συνέσειλα, πφ. πασ. συνέσταλμαι) 1. *zhustit, omezit, zkrátit* 2. *zahalit (plátnem), přikrýt* [2]
συστενάζω *vzdychat/úpět spolu* (τινί s kým, i abs.; Ř 8,22) [1]
συστοιχέω *stát v řadě řadě / (přesadě)l) v řadě zákrytu;* (πřen.) (významem) *odpovídat, znamenat, být ve stejném řádu věcí* (τινί jako co; Ga 4,25) [1]
συστρατιώτης, ου, ὁ *spolubojovník, spolunoják* (i πřen.) [2]
συστρέφω (αορ. συνέστρεψα) 1. (ακτ.) *sebrat, dát dohromady* 2. (pas.) *shromáždít se; být pohromadě, chodit spolu* [2]
συστροφή, ἡς, ἡ *srocení, vzpoura* (Sk 19,40; 23,12) [2]
συσχηματίζομαι *přípodobnit se, získat stejnou podobu* (τινί jako kdo, co) [2]
Συχάρ, ἡ (neskl.) *Sychar* (mesto v Samaří; J 4,5) [1]
Συχέμ, ὁ n. ἡ (neskl.) 1. m *Sichem* (syn Emorův; v.l. Sk 7,16) 2. f *Sichem* (samařské mesto; Sk 7,16b1s) [2]
σφαγή, ἡς, ἡ *zabíjení, porážka, řež* [3]
σφάγιον, ου, τό (*krvná*) *oběť, obětní zvíře* (Sk 7,42) [1]
σφάζω (fut. σφάξω, αορ. ἔσφαξα, πφ. πασ. ἔσφαγμαi, αορ. πασ. ἔσφάγην) *porazit, zabít; obětovat* [10]
σφάλλομαι (fut. σφαλῆσομαι) *uklouznout, klopýtnout* (v.l. Mt 15,14) [0]
σφόδρα (adv.) *velice, velmi, mohutně, prudce* [11]
σφοδρῶς (adv.) *mohutně, prudce, silně* (Sk 27,18) [1]
σφραγίζω (αορ. ἐσφράγισα, πφ. πασ. ἐσφράγισμαι, αορ. πασ. ἐσφραγίσθην) 1. *zapečetit, opatřit pečeti* (i πřen.) 2. (v odvozeném sm.) *skrýt; potvrdit, ověřit; zajistit, zaručit* 3. (med. lýž význ. ja-

ko akt., s odsínem důrazu na vlastní „pečeť“) *σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον* (Ř 15,28) *když jim osobně potvrdím (= řádně odevzdám) tento plod*, tj. výtěžek sbírky [15]
σφραγίς, ἴδος, ἡ *pečet* (i πřen.); *pečetní prsten; nápis; poivrzení; znamení* [16]
σφυδρόν, ου, τό *kojník* (Sk 3,7) [1]
σφυρίς, ἴδος, ἡ v.l. *σφυρίς*
σφυρόν, ου, τό 1. *kojník* 2. *παῖα* (v.l. Sk 3,7) [0]
σχεδόν (adv.) *skoro, téměř* [3]
σχήμα, τος, τό (*vnější*) *podoba, vzhled* (1 K 7,31; Fp 2,7) [2]
σχίσω (fut. σχίσω, αορ. ἔσχισα, πασ. ἐσχίσθην) 1. *rozšepit, roztrhnout, rozdělit* 2. (pas.) *roztrhnout se, puknout; otevířit se; rozdělit se, znesvářit se* [11]
σχίσμα, τος, τό 1. *trhlina, roztržené místo* 2. *rozrůzka, nesvár* [8]
σχοίνιον, ου, τό *provaz, lano* (J 2,15; Sk 27,32) [2]
σχοιλάζω (αορ. ἐσχόλασα) 1. *mít čas* (τινί pro co), *věnovat se* (1 K 7,5) 2. *být neobsazený/prázdný* (Mt 12,44) [2]
σχολή, ἡς, ἡ *školní budova, škola; přednášková slň* (Sk 19,9) [1]
σχῶ konj. αορ. *od έχω*
σῶζω (fut. σώσω, αορ. ἔσωσα, πφ. σέσωκα, πασ. σέσωσμαι, αορ. πασ. ἐσώθην, fut. πασ. σωθήσομαι) 1. *zachránit, uchovat* (τιν ἢ ψυχὴν ζῆνός); *spasit; uzdravit; vysvobodit* 2. (pas.) *být zachráněn / spasen; nechat se zachránit / spasit* || *σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιδᾶς ταύτης* (Sk 2,40) *nechte se zachránit z tohoto zvráceného/zkaženého pokolení* | *σώζεσθε* (1 K 15,2) *jste na cestě ke spáse, docházejte spásy* [106]
σῶμα, τος, τό 1. *tělo* (i πřen., např. o církví) 2. (*mrtné*) *tělo, mrtnola* 3. *těleso* 4. *skutečnost* 5. *otrok* [142]
σωματικός, ἡ, ὄν (*ýkající se*) *tělesný; viditelný* (L 3,22; 1 Tm 4,8) [2]
σωματικῶς (adv.) *tělesně; skutečně* (Ko

2,9) [1]
Σώπατρος, ου, ὁ *Sopatros, Sopater* (Pavlův průvodce; Sk 20,4) [1]
σωρεύω (fut. σωρεύσω, pf. pas. σεσώρευμαι) *nahromadũ, nakupit, nasypat; naplnit, zajiřit* [2]
Σωσθένης, ους, ὁ *Sosthenes* (1. představený synagogy v Korintě; Sk 18,17; 2. křesťan v Korintě [možná lýž jako J.]; 1 K 1,1) [2]
Σωσίπατρος, ου, ὁ *Sosipatros, Sosipater* (Pavlův krajan; Ř 16,21) [1]
σωτήρ, ἦρος, ὁ *zachránce, spasitel* (o Bohu i o Kristu) [24]
σωτηρία, ας, ἡ *záchrana, spása, spasení; vysvobození* [45+1]
σωτήριον, ου, τό *spása, spasení* [4]
σωτήριος, ον *spásný, přinášejíci spásu*

(Τι 2,11) [1]
σωφρονέω (aor. έσωφρόνησα) *být rozumný, být při rozumu; být uvážlivý, smýšlet rozumně; ovládat se* || φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν (Ř 12,3) *být zaměřen na uvážlivé smýřlení, smýřlet uvážlivě* [6]
σωφρονίζω *přiváděti k uvážlivosti, napomínat, povzbuzovat* (Τι 2,4) [1]
σωφρονισμός, οῦ, ὁ *napomínání; rozvážnost, uvážlivost* (2 Tm 1,7) [1]
σωφρόνως *uvážlivě, střizlivě, zdrženlivě* (Τι 2,12) [1]
σωφροσύνη, ης, ἡ 1. *rozumnost, zdravý rozum* 2. *uvážlivost, střizlivost, mírnost; sebeovládání, cudnost* [3]
σώφρων, ον, gen. ονος *uvážlivý, rozumný; zdrženlivý, mírný, ovládající se; spořádaný* [4]

Τ τ

ταβέρνα, ας, ἡ n. násl.
ταβέρνη, ης, ἡ (z lat. *taberna*) *hospoda* || (ve vl. jménu:) *Τρεῖς ταβέρναι* (Sk 28,15) *Tres tabernae, Tři hospody* [1]
Ταβιθά, ἡ (neskl.; aram. „Srňka“, sr. Δορκάς) *Tabiřha* (křesťanka z Joppe; Sk 9,36.40) [2]
τάγμα, τος, τό *oddíl, skupina, jednotka; pořadí* (1 K 15,23) [1]
τακτός, ἡ, ὄν *stanovený, urřený* (ἡμέρα den; Sk 12,21) [1]
ταλαιπωρέω (aor. έταλαιπώρησα) *prožívat nouzi, zařívat bídu; úpřt* (v bídě) (Jk 4,9) [1]
ταλαιπωρία, ας, ἡ *bída, nouze; strast* (Ř

3,16; Jk 5,1) [2]
ταλαίπωρος, ον *ubohý, neřtastný* [2]
ταλαντιαῖος, α, ον *vážící jeden talent* (tj. 34 až 41 kg), (volnějřt:) *teřký jako cent* (Zj 16,21) [1]
τάλαντον, ου, τό (největři řecká měnová a váhová jednotka: 6000 denárů; 34 až 41 kg) *talent; (přen.) hřivna; (volně:)* *milión* [14]
ταλιθα n. **ταλιθά** (aram. „dívka, děvče; dívko!“) *talířha* (Mk 5,41) [1]
ταμείον, ου, τό 1. *komora, zásobárna, sklep* 2. *vnřitřní (uzavřená) místnost, (soukromý) pokojířk* [4]
ταμειῖον, ου, τό *komora, uzavřený n.*

rajný prostor (v.l. Mt 24,26) [0]
τάξις, εως, ἡ *řád, pořádek, pořadí, řada; způsob; postavení* || κατά τὴν τάξιν Μελchισέδεκ podle řádu Melchizedecheva, na způsob Melchizedečův [9]
ταπεινός, ἡ, ὄν 1. nízký; nevýznamný, nepatrný 2. pokorný, ponížený, skromný; sklíčený [8]
ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ *pokora, poníženost, skromnost* [7]
ταπεινόφρων, ον, gen. ονος *pokorný, skromný* (1 Pt 3,8) [1]
ταπεινώω (fut. ταπεινώσω, aor. ἐταπεινώσα, pas. ἐταπεινώθη, fut. pas. ταπεινωθήσομαι) 1. snížit, vyrovnat, srovnat 2. ponižit, pokořit 3. (pas.) ponižit se, pokořit se; ovládat se, posít se, držet se v kázni, být chudý [14]
ταπεινώσις, εως, ἡ 1. *pokoření, ponížení* 2. *nízkost, poníženost* [4]
ταράσσω (aor. ἐτάραξα, pf. pas. τετάραγμα, aor. pas. ἐταράχθη, konj. ταραχθῶ) 1. (roz)hýbat 1. (roz)hýti (tò ůdow vodu), (roz)hýbat 2. vzrušit, vylekat, rozrušit, zachvěti (ἐαυτόν se); provokovat; zmást, poplésti 3. (pas.) hýbat se, vířiti se; zachvěti se (τῷ πνεύματι v duchu); zděsiti se, vyděsiti se [17]
ταραχῆ, ης, ἡ 1. *pohyb* 2. *vzrušení; vzbouření* (v.l. Mk 13,8; J 5,4) [0]
τάραχος, ον, ὁ *vzrušení, neklid, vřava* (Sk 12,18; 19,23) [2]
Ταρσεύς, ἕως, ὁ *obyvatel Tarsu* (Sk 9,11; 21,39) [2]
Ταρσός, οῦ, ἡ *Tarsos* (hl. město Killikie, na jihovýchodě Malé Asie) [3]
ταρταρόω (aor. ἐταρτάρωσα) *uvrhnout do tartaru/pekla, uzavřít/držet v zajetí v pekle* (2 Pt 2,4) [1]
τάσσω (aor. ἔταξα, pf. τέταχα, inf. τεταχέναι, pf. pas. τετάχθαι, aor. pas. ἐτάχθη) 1. *ustanovit, dosadit* || ὑπὸ ἔξουσίαν τασσόμενος *podřízený mocí/podřízený* 2. *dát, odevzdat, zasvětit* (ἐαυτοῦς se); *přikázat, určit, stanovit* || ὦν

τέτακται σοι ποιῆσαι (Sk 22,10) *co ti je přikázáno učinit, co máš učinit* 3. (med. = akt.) *přikázat, určit* [8]
ταῦρος, ον, ὁ *býk* [4]
ταῦτά (krasls z τὰ αὐτά) *totéž* (v.l. L 6,23,26; 17,30; 1 Te 2,14) [0]
ταφή, ης, ἡ *pohřeb, pohřbívání; místo pro pohřbívání* (Mt 27,7) [1]
τάφος, ον, ὁ *hrob* (i přen.) || *τάφοι κεκοινωνιαμένοι obiléné hroby* [7]
τάχα (adv.) *snad, možná* (Ř 5,7; Fm 15) [2]
ταχέως (komp. τάχιον, superl. τάχιστα) *rychle, spěšně; ukvapeně; brzy* || *τάχιον rychleji; co nejdříve, rychle* ὡς τάχιστα *co nejdříve* [15]
ταχίως, ἡ, ὄν *rychlý, spěšný; brzký, blížíci se, nadcházející* (2 Pt 1,14; 2,1) [2]
·τάχιον komp. od ταχέως
·τάχιστα superl. od ταχέως
τάχος, ος, τό *rychlost* || ἐν τάχει *rychle, bez prodlení, brzy* [8]
ταχύς, εἶα, ὅ *rychlý, spěšný, hbitý* || *ταχύ* (adv.) *rychle; neprodleně, brzy* [13]
τε (enkl. sp., odpovídá lat. -que) *a, i* || *τε ... τε / τε ... καί* (vyjadřuje těsnější spojení než *pouhé καί*) *jak ... tak, i ... i, nejen ... ale i* | *τε καί i, jak ... tak, a* | *ἢ τε θάλασσα ... διεγείρετο* (J 6,18) (*a*) *moře se vzdouvalo* | *ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας* (Sk 9,2; 22,4) *muže i ženy* [215]
·τεθῆναι inf. aor. pas. od τίθημι
·τεθλιμμένος part. pf. pas. od θλίβω
·τέθηκα pf. od θνήσκω
·τέθραμαι pf. pas. od τρέφω
·τεθῶ konj. aor. pas. od τίθημι
τεῖχος, ος, τό *zeď, hradba* [9]
·τεκεῖν inf. aor. od τίκτω
·τεκμήριον, ον, τό (*πřesvědčivý*) *důkaz, jisté znamení* (Sk 1,3) [1]
τεκνίον, ον, τό *dítě, dítě* [8]
τεκνογονέω *roditi děti* (1 Tm 5,14) [1]
τεκνογονία, ας, ἡ *rození dětí, mateřství* (1 Tm 2,15) [1]
τέκνον, ον, τό *dítě* (i přen.), *syn* (apod.); *potomek; obyvatel* (města) || *θάρομαι, τέκ-*

νον (Μτ 9,2) *buď dobré mysli, synu* | (πο-
dle hebr. s oslabeným význ.) τέκνα ὑ-
πακοῆς *poslušní (lidé), poslušné (děti)*
[99]

ΤΕΚΝΟΤΡΟΦΕΩ (αορ. ἔτεκνοτρόφησα) νυ-
χονάναί *děti* (1 Tm 5,10) [1]

ΤΕΚΝΩ (αορ. ἔτεκνωσα) *porodit (dítě)*
(v.l. Žd 11,11) [0]

ΤΕΚΤΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ *tesař, řemeslník* (pracu-
jící nejen s dřevem, ale i s kamenem a
kovem) [2]

ΤΕΛΕΙΟΣ, Α, ΟΝ (κομπ. τελειότερος) 1.
*dokonalý; dokonale, dovršený 2. zralý, pl-
noletý 3. zasněšený* [19]

ΤΕΛΕΙΟΤΗΣ, ΗΤΟΣ, ἡ 1. *dokonalost 2. do-
spělost, vyspělost* [2]

ΤΕΛΕΙΩ (αορ. ἔτελειωσα, πφ. τετελει-
ωκα, πασ. τετελειώμαι, αορ. πασ. ἔτελει-
ώθην) 1. *dokončit (tò ἔργον dílo), ukon-
čit, skončit; dovržit, naplnit, vyplnit 2.*
*učinit dokonalým, zdokonalit, vést k doko-
nalosti 3. zasněžit 4. (pas.) bý ukon-
čen/dovržen; dospět k dovršení/cíli/do-
konalosti; naplnit se* [23]

ΤΕΛΕΙΩΣ (adv.) *úplně, zcela* (1 Pt 1,13) [1]

ΤΕΛΕΙΩΣΙΣ, ΕΩΣ, ἡ 1. *dovršení; přivedení*
k dokonalosti 2. naplnění [2]

ΤΕΛΕΙΩΤΗΣ, ΟΥ, ὁ *dovršitel* (Žd 12,2) [1]

ΤΕΛΕΣΦΟΡΕΩ *nést zralé ovoce, přinášet plo-
dy* (L 8,14) [1]

ΤΕΛΕΥΤΑ (αορ. ἔτελεύτησα, πφ. τετε-
λεύτηκα) *končit (život); zemřít* || θανάτω
τελευτάτω *ať zemře!, ať je potrestán*
smrtí! [11]

ΤΕΛΕΥΤΗ, ΗΣ, ἡ *konec (život), smrt* (Μτ
2,15) [1]

ΤΕΛΕΩ (αορ. ἔτέλεσα, πφ. τετέλεκα, πασ.
τετέλεσμαι, αορ. πασ. ἔτελέσθην, fut.
πασ. τελεσθήσομαι) 1. *dokončit, ukončit,*
skončit, dovržit; naplnit, splnit; zachovávat
(τὸν νόμον *zákon*) 2. *provést, vykonat;*
dokonal || οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις
τοῦ Ἰσραήλ (Μτ 10,23) *nebudete hořovní*
*s izraelskými městy 3. platiť (τὰ δι-
δραχμα chrátmonou daň) 4. (pas.) bý*

ukončen/dovržen; splnit se, naplnit se;
uskutečnit se [28]

ΤΕΛΟΣ, ΟΥΣ, Τὸ 1. *konec, cíl; účel; ukon-
čení, záněr, výsledek* || εἰς (τὸ) τέλος *až*
do konce, úplně, zcela | ἄχρι / μέχρι / ἕως
τέλους (*až*) *do konce* | ἕως τέλους (2 K
2,13) *dokonale, úplně* | τὸ τέλος (ak.) *ko-
něčně, nakonec 2. daň (ze zboží), clo* [40]

ΤΕΛΩΝΗΣ, ΟΥ, ὁ *celník, výběrčí daní* [21]

ΤΕΛΩΝΙΟΝ, ΟΥ, τὸ *celnice* [3]

·ΤΕΞΟΜΑΙ fut. od τίκτω

ΤΕΡΑΣ, ΑΤΟΣ, τὸ *div, zázrak* (obv. v pl. a
ve spoj. se σημεία) [16]

ΤΕΡΕΝΤΙΟΣ, ΟΥ, ὁ *Terentius* (1a1. jméno;
v.l. Ř 16,22) [0]

ΤΕΡΤΙΟΣ, ΟΥ, ὁ *Tercius* (Pavlův ro-
mocník; Ř 16,22) [1]

ΤΕΡΤΟΥΛΛΟΣ, ΟΥ, ὁ *Tertullus* (v.l. Fm sub-
scriptio) [0]

ΤΕΡΤΥΛΛΟΣ, ΟΥ, ὁ *Tertullus* (žalobce židů
proti Pavlovi; Sk 24,1,2) [2]

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ v1z τεσσεράκοντα

τέσσαρες, η *τέσσαρα* (čisl.) *čtyři* [41]

ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΣ, Η, ΟΝ *čtrnáctý*
(Sk 27,27,33) [2]

ΤΕΣΣΕΡΑΚΟΝΤΑ (čisl.) *čtyřicet* || τεσσερά-
κοντα (καὶ) δύο *čtyřicet dva* [22]

ΤΕΣΣΕΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΣ, ΕΣ *čtyřicetiletý* (Sk
7,23; 13,18) [2]

·ΤΕΤΑΓΜΑΙ, ΤΕΤΑΚΤΑΙ πφ. pas. 1. a 3. sg.
od τάσσω

·ΤΕΤΑΡΑΓΜΑΙ, ΤΕΤΑΡΑΚΤΑΙ πφ. pas. 1. a
3. sg. od τάρασσω

ΤΕΤΑΡΤΑΙΟΣ, Α, ΟΝ *čtyřidenní, trnající čty-
ři dny* || τεταρταῖος γάρ ἐστιν (J 11,39)
už je čtyři dny mrtvý [1]

ΤΕΤΑΡΤΟΣ, Η, ΟΝ *čtvrtý* || ἀπὸ τετάρτης
ἡμέρας (Sk 10,30; při inkluzivním počítání);
před třetí dny | τὸ τέταρτον *čtvrtina* [10]

ΤΕΤΡΑΑΡΧΕΩ *být tetraarchou, vládnout jako*
tetraarcha (L 3,11e) [3]

ΤΕΤΡΑΑΡΧΗΣ, ΟΥ, ὁ (panovník spravující
části území, pův. čtvrtinu) *tetraarcha,*
(čtvrtí) *kníže, úřední kníže, panovník* [4]

τετράγωνος, ον *ετυγhranný, diverconý* (Zj 21,16) [1]

τετράδιον, ου, τό *skupina etyř (vojákü)* (Sk 12,4) [1]

τετρακισχίλιοι, αι, α (έσι.) *etyři tisíce* (άνδρες *mužü*) [5]

τετρακόσιοι, αι, α (έσι.) *etyři sta* [4]

τετράμηνος, ου, ή *doba etyř mäsicü* (J 4,35) [1]

τετραπλοῦς, ή, οὔν *etyřnásobný* || τετραπλοῦν (adv.; L 19,8) *etyřnásobně* [1]

τετράπους, ουν, gen. ποδος *etyřnohý* || τὰ τετράποδα *etyřnožci, divernožci* [3]

·τέτυχα pf. od τυγχάνω

·τεφρόω (aor. έτέφρωσα) *zpropelnü, spálü* (2 Pt 2,6) [1]

·τεχθείς part. aor. pas. od τίκτω

τέχνη, ης, ή *femeslo, umění, dovednost* [3]

τεχνίτης, ου, ό *femestník, umělec; budovatel, stavitel* [4]

τήκομαι (fut. τακτήσομαι) *roziát, roziavit se* (2 Pt 3,12) [1]

τηλαυγῶς (adv.) *zcela zřetelně / jasně* (Mk 8,25) [1]

τηλικούτος, αύτη, οὔτο (skloň. jako οὔτος) *tak velký, tak obrovský; tak významný* [4]

τηνικαῦτα (adv.) *tehdy, v ié době* (subscriptio Fm) [0]

τηρέω (fut. τηρήσω, aor. έτήρησα, pf. τετήρηκα, pas. τετήρημαι, aor. pas. έτηρήθην) 1. *zachovávat, uchovávat* || τοῖς ... Χριστοῦ τετηρημένοις (Ju 1) *iěm, ... kdo jsou uchováni pro Krista* 2. *sířežit, hlídáti* 3. *uchránit, zachránit* (έκ τινος před čim / od čeho) 4. *zachovávat* (τὰς έντολάς *přikázání*), *dodržovat, plnit, držet se* (τι čeho) [70]

τήρησις, εως, ή 1. *zachovávání, dodržování* (έντολῶν *přikázání*) 2. *uvěznění, vazba; vězení* [3]

Τιβεριάς, άδος, ή *Tiberias, Tiberiada* (mésio u Genezaretského jezera: J 6,1,23; 21,1) [3]

Τιβέριος, ου, ό *Tiberius* (římský císař T.

Claudius Nero [14—37 po Kr.] L 3,1) [1] **τίθημι** (3. pl. τιθέσιν, part. τιθείς, impf. 3. sg. έτίθει, 3. pl. έτίθεσαν n. έτίθουν, fut. θήσω, aor. έθηκα, konj. θῶ, imp. aor. 2. pl. θέτε, inf. θεῖναι, part. θείς, pf. τέθεικα, part. τεθεικώς, aor. med. 2. sg. έθου, 3. pl. έθεντο, imp. 2. pl. θέσθε, pf. pas. τέθειμαι, aor. pas. έτέθην, konj. τεθῶ, inf. τεθῆναι) 1. *klást; položit* (θεμέλιον *základ*, τήν ψυχήν *životi*), *uložit, postavit; dáti* (σκάνδαλον *pochorzení*); *předložit* (οἶνον *vino*); *odložit, dáti stranou, uložit* (peníze) || *τιθέναι τὰ γόνατα klekat* | *θέτε έν ταῖς καρδίαις* (L 21,14) *vezměte si k srdci* 2. *určit* (τινά εἰς τι *koho k čemu*); (*u*)*stanovit* (τινά *τινα koho kým*); *přisoudit* 3. (med.; často není rozdíl od akti. výrazný) (*u*)*stanovit* (τινά *τινα koho kým / za koho*), *určit; vsadit, dáti* (do vězení); *učinit* (τινά *τινα koho čim*) || *θέσθαι εἰς τὰ ὄτα dobře si zapamatovat* [100]

τίκτω (fut. τέξομαι, aor. έτεκον, inf. τεκεῖν, pas. έτέχθην, part. τεχθείς) 1. (*po*)*rodit* (1 přen.); *nechat urodit* 2. (pas.) *být narozen; narodit se* [18]

τίλλω (aor. έτίλλα) *trhat, česat; vydrolovat* (στάχυας *klasy*) [3]

Τιμαῖος, ου, ό *Timaios, Timeus* (otec Bartoloměv; Mk 10,46) [1]

τιμῶω (fut. τιμήσω, aor. έτίμησα, pf. pas. τετίμημαι) 1. *cítit, uctívát; vážit si* (τινά *koho*); *podporovat* 2. (akti i med.) *ocenit* (si), *odhadnout / určit / stanovit cenu / hodnotu, ohodnotit* [21]

τιμή, ης, ή 1. *cena* (τινός *za koho, zač*), *hodnota* 2. *úcta, vážnost; čest* 3. *počesnost* 4. *důstojnost, čestný úřad* 5. *pocta; (čestná) odměna* [41]

τίμιος, α, ον 1. *cenný, drahocenný; drahý* || λίθος *τίμιος drahokam* | (superl.) *τιμιώτατος (velmi) vzácný, drahocenný; nejvzácnější* 2. *počesný* 3. *vážený, cihný* [13]

τιμιότης, ητος, ή *drahocennost; blahoby, přepych, bohatství* (Zj 18,19) [1]

Γιμόθεος, ου, ὁ *Timoteus, Timotej* (Pavlún spolupracovník) [24]

Τίμων, ωνος, ὁ *Timon* (jeden ze sedmi jeruzalémských diakonů: Sk 6,5) [1]

τιμωρέω (αορ. pas. ἐτιμωρήθην) *potrestat* (Sk 22,5; 26,11) [2]

τιμωρία, ας, ἡ *trest, potrestání* (Žd 10,29) [1]

τίνω (fut. τίσω) *zaplatit* ἢ δίκην τίνω *dotánám / odpykávám si jako trest* (2 Te 1,9) [1]

τίς, τί, gen. τίνος, dat. τίνι, ak. τίνα, τί (iázací zájm. v přímých i nepřímých oiažkách) 1. (samostatně) *kdo(?, co(?, (iázací adv.)* τί = διὰ τί = εἰς τί = τί ὅτι = τίνα τί *proč? |* τί καί; *pročpak?, proč také?* | (zvolací): τί θέλω (L 12,49) *jak si přeji!* | τίνα τῶν προφητῶν (Sk 7,52) *koho / kterého z proroků, kterého proroka* 2. (jako atribut) *který, jaký* ἢ τί κακόν; *co zlého?* [555]

τις, τι, gen. τινός, dat. τινί, ak. τινά, τι (enkl. zájm. neurčité) 1. *někdo, kdosi; něco, cosi* ἢ ἕαν τις, εἴ τις *jestliže / když někdo* | ταῦτά τινες ἦτε (1 K 6,11) *takoví jste někteří byli* | ἀπόδος εἴ τι (= ὄ τι) ὀφείλεις (Μι 18,28) *zaplat, co jsi dlužen* 2. (jako atribut) *některý, nějaký, jakýsi, jistý, jeden; (pl.) někteří, několik* ἢ Σίμωνά τινα (L 23,26) *jistého Šimona* | κρεῖττόν τι (Žd 11,40) *něco lepšího* | ἡμέρας τινός (Sk 9,19) *několik dní* [525]

·τίσω fut. od τίνω

Τίτιος, ου, ὁ *Titius Iustus* (korninský křesťan: Sk 18,7) [1]

τίτλος, ου, ὁ (z lat. *titulus*) *nápis* (na kříži: J 19,19,20) [2]

Τίτος, ου, ὁ *Titus* (I. Pavlún spolupracovník; 2. v někt. rkp. = Τίτιος) [13]

τοιγαροῦν (časť. a sp.) *proto, tedy, a tak, tudíž* [2]

τοίνυν (časť.) *tedy, proto* [3]

τοιόσδε, ἄδε, ὄνδε, gen. οὔδε, αὔδε, οὔδε (korelat. zájm.) *takový, tak významný* (2 Pt 1,17) [1]

τοιούτος, αὐτή, οὗτο(ν) (korelat. zájm.) *takový, (jsouci) takového druhu* ἢ ὁ τοιούτος *takový, ten* | (τὰ) τοιαῦτα *takové věci* | (nadbytečně): θλιψίς, οἷα οὐ γέγονεν τοιαύτη (Μκ 13,19) *souzení, jáké (ještě) nebylo* [57]

τοῖχος, ου, ὁ *zeď, stěna* ἢ (jako nadávka) τοῖχε κεκοινιαμένε (Sk 23,3) *obilná stěno!* [1]

τόκος, ου, ὁ (vl. „narození“) (*peněžní*) *úrok* (Μι 25,27; L 19,23) [2]

τολμάω (fut. τολμήσω, αορ. ἐτόλμησα) *odvážit se; mái odvahu, býi odvážný* ἢ τολμήσας εἰσηλθεν (Μκ 15,43) *dodal si odvahu a vešel* [163]

τολμηρός, ἄ, ὄν *odvážný, smělý* ἢ (komp.) τολμηρότερον (adv.) (*dosť*) *odvážně, směle* (Ř 15,15) [1]

τολμηρότερος (adv.) *odvážně* (v.l. Ř 15,15) [0]

τολμητής, ου, ὁ *odvážlivec, opovážlivec* (2 Pt 2,10) [1]

τομός, ἡ, ὄν (komp. τομώτερος) *ostrý, pronikavý* (Žd 4,12) [1]

τόξον, ου, τό *luk* (Zj 6,2) [1]

τοπάσιον, ου, τό *topas* (drahý kámen, obvykle žluté barvy) (Zj 21,20) [1]

τόπος, ου, ὁ 1. (obecně:) *místo; krajina;* (v knize:) *místo, oddíl, text* 2. *místo, funkce, postavení, služba* 3. *příležitost, možnost* (μετανοίας κ obrácení) ἢ ὅτε τόπον (Ř 12,19) *uvolněte místo / dejte příležitost* [94]

τοσοῦτος, αὐτή, οὗτο(ν) (korelat. zájm.) *takový, tak veliký, tak silný;* (čas) *tak dlouhý; tolik* ἢ ἄρτοι τοσοῦτοι (Μι 15,33) *tolik chleběů* | τοσοῦτου (Sk 5,8) *za tolik* (peněz) | τοσοῦτῳ ... ὄσω εἶμ ... *tím, o to (více) ... ož* [20]

τότε (adv., pún. korelat. k πότε a ὅτε) *tehdy* (v minulosti | v budoucnosti), *v té době;* *potom, pak* ἢ ἀπό τότε *od té doby* | τότε ἐπληρώθη (Μι 2,17) *tehdy se splnilo* | ὁ τότε κόσμος (2 Pt 3,6) *tehdejší svět* | πρῶτον ... καὶ τότε (Μι

5,24) *nejprve* – *al/teprve* *pak* | *δτε* (n. *δταν* + *κοη*) – *τότε* *když* – *tak/tehdy/potom* [160]

τουναντίον (= τὸ ἐναντίον) (adv.) *napoak, naproti tomu* [3]

τούνομα (krasls z τὸ ὄνομα) (adv.) *jmé-nem* (Μτ 27,57) [1]

τράγος, ου, ὁ *kozol* [4]

τράπεζα, ης, ἡ 1. *stól* 2. (πῆν.) *jidlo, pokrmy* || παραθεῖναι τράπεζαν *předložit pokrm, pozvat ke stolu* 3. *peněžní ústav, banka* [15]

τραπεζίτης, ου, ὁ *smělnárník, peněžomě-nec* (Μτ 25,27) [1]

τραῦμα, τος, τὸ *rána, poranění, zranění* (L 10,34) [1]

τραυματίζω (aor. ἐτραυμάτισα, pf. pas. τετραυμάτισμαι) (*krvaně*) *zranit* (L 20,12; Sk 19,16) [2]

τραχηλίζω (pf. pas. τετραχήλισμαι) *od-haliti* (přn. *krk*), *odkrýti* (Žd 4,13) [1]

τράχηλος, ου, ὁ *krk, šíje* [7]

τραχύς, εἶα, ὁ *drsný, nerovný* (L 3,5; Sk 27,29) [2]

Τραχωνίτις, ἰδος, ἡ *Trachonitida, Tra-chonitis* (území na jih od Damašku, pod vládu tetarchy Filippa; L 3,1) [1]

τρεῖς, τρία, gen. τριῶν, dat. τρισίν (čisl.) *tři* [69]

Τρεῖς ταβέρναι viz ταβέρνη

τρέψω *třást se, báti se, ostýchat se* [3]

τρέφω (aor. ἔθρεψα, pf. pas. τέθραμμαι) 1. *živiti, krmiti* 2. *vychovávat* 3. (pas.) *býti živiti/vychovávat*; *vyrůst* [9]

τρέχω (aor. ἔδραμον, part. δραμών) *běžeti* (ἀγῶνα *o zánod*), *utíkat* (i přen.); *postu-rovat vpřed, snažit se dosáhnouti*; *šifit se, postuřovat* [20]

τρήμα, τος, τὸ *stvor, ucho* (βελόνης *jeh-ly*) (L 18,25) [1]

τριάκοντα (čisl.) *třicet* || τριάκοντα (καὶ) ὀκτώ *třicet osm* [11]

τριάκοσιοι, αι, α (čisl.) *tři sta* [2]

τρίβολος, ου, ὁ *bodlák* [2]

τρίβος, ου, ἡ *stezka* [3]

τριετία, ας, ἡ *třileti, doba tři let* (Sk 20,31) [1]

τρίζω *skřítai* (τοὺς ὀδόντας *zuby*; Mk 9,18) [1]

τρίμηνος, ον *tříměsíční* || ἡ τρίμηνος n. τὸ τρίμηνον *čtvrletí, doba tři měsíce* (Žd 11,23) [1]

τρίς (čislné adv.) *třikrát* || ἐπὶ τρίς (Sk 10,16; 11,10) (*celkem*) *třikrát* [12]

τρίστεγον, ου, τὸ *třetí podlaží, druhé po-schodí* (Sk 20,9) [1]

τρισχίλιοι, αι, α (čisl.) *tři tisíce* (ψυχαί *duši*; Sk 2,41) [1]

τρίτος, η, ον *třetí* || τὸ τρίτον *třetina* | (τὸ) τρίτον *pořetí, za třetí* | ἔκ τρίτου *pořetí* | τρίτον τοῦτο *nyní (už) pořetí* [56]

τρίχινος, η, ον *židněý, zhoitovený z vlasů* (Zj 6,12) [1]

·τριχός gen. od θριξ

τρόμος, ου, ὁ *třesení, chvění; bázeň* [5]

τροπή, ἧς, ἡ *zpěna, obrat, obrátka* (Jk 1,17) [1]

τρόπος, ου, ὁ 1. *způsob* || ὁν τρόπον *na způsob, jako* | κατὰ πάντα τρόπον (Ř 3,2) *v každém ohledu* | (ἐν) παντὶ τρόπῳ *každým způsobem, za všech okolností* 2. *charakter, chování, způsob života* [13]

τροποφορέω (aor. ἐτροποφόρησα) *sná-žeti rohuu* (τινά *čít*) (Sk 13,18) [1]

τροφή, ἧς, ἡ *pokrm, jídlo, potrava* (i přen.); (v šitřím sm.) *obživa* || λαβεῖν τροφήν n. μεταλαβεῖν/προσλαβέσθαι τροφῆς *najíst se* [16]

Τρόφιμος, ου, ὁ *Trofimos* (Pavlůn přú-vodce) [3]

τροφός, οῦ, ἡ *kojná, chůva, matka* (1 Te 2,7) [1]

τροφοφορέω (aor. ἐτροφοφόρησα) *peč-ovai* (τινά *o koho*), (jako matka) *chovai* (v.l. Sk 13,18) [0]

τροχιά, ᾶς, ἡ *kolej, stopa* (po kole). (πῆν.) *stezka, cesta* (Žd 12,13) [1]

τροχός, οῦ, ὁ *kolo; běh, průběh* (τῆς γε-νέσεως *živoia*) (Jk 3,6) [1]

ρύβλιον, ου, τό *misa, miska* (Mt 26,23; Mk 14,20) [2]

ρυγάω (αορ. ἐτρύγησα) *sklízeti* (σταφυλήν *hrozny*), *česati* [3]

ρυγών, όνος, ή *hrdlička* (L 2,24) [1]

ρυμαλιά, ας, ή *oinor, ucho* (τῆς ῥαφίδος *jehty*) (Mk 10,25) [1]

ρύπημα, ατος, τό *oinor, ucho* (ῥαφίδος *jehty*) (Mt 19,24) [1]

ρύφαινα, ης, ή *Tryfaina* (ἱimská křesťánka; Ř 16,12) [1]

ρυφάω (αορ. ἐτρύφησα) *žít rozmáile, hýžít* (Jk 5,5) [1]

ρυφή, ης, ή *hýfení; přerpych, nádhera* [2]

ρυφώσα, ης, ή *Tryfosa* (ἱimská křesťánka; Ř 16,12) [1]

ῤωάς, άδος, ή *Troas, Troada* (město na severozáp. pobřeží Malé Asie) [6]

ῤωγύλλιον, ου, τό *Trogyllium* (město a výběžek na jihozápad od Efesu; v.l. Sk 20,15) [0]

ῤώγω (ῤύν. „κῤοῦρατ, žvýkat“) *jíst* [6]

ῤυγάνω (ῤυτ. τεύξομαι, αορ. ἔτυχον, ορι. 3. sg. τύχοι, ἱnf. τυχεῖν, πατι. τυχών, ῤf. τέτυχα n. τέτευχα ἱ τετύχηκα.) („zasáhnutí, trefit“) 1. *dosáhnout* (τινός *žeho*): *získati* (τινός *co*) 2. *vyskytnout se, přihodit se, stát se náhodou* ἱ εἰ τύχοι *snad, možná, třeba* ἱ τυχόν *snad, možná* ἱ τυχών *obyčejný, ledajaký* ἱ οὐχ ό τυχών *ne kdokoli, ne kterýkoli, neobyčejný, mimořádný* [12]

ῤυμπαníζω (αορ. πας. ἔτυμπαníσθη) *mužít, týrat* (Žd 11,35) [1]

ῤυπικῶς (adv.) *jako příklad, jako typ* (I K 10,11) [1]

τύπος, ου, ό 1. *předobraz, vzor: projev-žek; příklad, výsiraħa* 2. *podoba; znění, obsah* 3. *zobrazení, socha* 4. *stopa; jizva* (τῶν ἡλων *po hřebech*) [15]

τύπτω (jen ῤéz. a ἱmpf.) *bít, tlocit; udeřit; zasáhnutí, potrestat; zranit* (ἱ ῤfen.) [13]

τύραννος, ου, ό *krutý panovník, tyran* (v.l. Sk 5,39) [0]

Τύραννος, ου, ό *Tyran(n)os* (efeský rétor; Sk 19,9) [1]

τυρβάζομαι *trápit se, vzrušovat se, dělat si starost, znepokojovat se* (περί τινος *čím*) (v.l. L 10,41) [0]

Τύριος, ου, ό *Týřan, obyvatel Tyru* (Sk 12,20) [1]

Τύρος, ου, ή *Tyros, Tyr* (lénické přístavní město) [11]

τυφλός, ή, όν *slépý* (ἱ ῤfen.) ἱ ό τυφλός *slpec* [50]

τυφλώω (αορ. ἐτύφλωσα, ῤf. τετύφλωκα) *oslepit* (ἱ ῤfen.); *zastepit* [3]

τύφομαι *doutnat, kouřít* (Mt 12,20) [1]

τυφόμεαι (ῤf. τετύφωμαι, αορ. ἔτυφώθη) *stát se nafoukaným / pyšným / ješitným / pošetilým* [3]

τυφωνικός, ή, όν *podobající se vichřici / smřšti* ἱ ἄνεμος *τυφωνικός vichřice, prudký vítr, orkán* (Sk 27,14) [1]

·τυχεῖν ἱnf. αορ. od τυγάνω

τύχη, ης, ή *židstí* (v.l. L 10,31) [0]

Τυχικός, ου, ό *Tychikos* (Pavliův ῤůvodce) [5]

·τύχοι ορι. αορ. 3. sg. od τυγάνω

·τυχών, τυχοῦσα, τυχόν πατι. αορ. od τυγάνω

Υ υ

ὕακίνθινος, η, ον *zbarvený jako hyacint, imavě modrý, fialový* (Zj 9,17) [1]

ὕακίνθος, ου, ὁ *hyacint* (drahý kámen imavě modré n. fialové barvy, sr. rozdíl oproti dnešnímu významu) (Zj 21,20) [1]

ὕάλινος, η, ον *skleněný, průhledný* (Zj 4,6; 15,2b1s) [3]

ὕαλος, ου, ἡ n. ὁ *sklo, křišťál* (Zj 21,18. 21) [2]

ὕβριζω (aor. ὕβρισα, pas. ὕβρισθην, fui. pas. ὕβρισθήσομαι) *brutálně zacházet* (tinvá s kým), *úřrat; urážet, zesměšňovat, lupit* [5]

ὕβρις, εως, ἡ *poupa, urážka; nepřijemnosti, újma, škoda; nebezpečí* [3]

ὕβριστής, ου, ὁ *násilník, neurvalý človek* (Ř 1,30; 1 Tm 1,13) [2]

ὕγιαίνω *býti zdrav, těžú se zdraví; býti při zdravé mysli* (i přen.) || *ὕγιαίνων* *zdravý* (také o nauce) [12]

ὕγιής, ἐς (ak. ὕγιῆ, -ές) *zdravý* (i přen.), *neporušený* [11]

ὕγρός, ἄ, ὄν *vihký, svěží, zelený* (o dřevě: L 23,31) [1]

ὕδρια, ας, ἡ *džbán* (na vodu), *vědro, nádoba* (J 2,6.7; 4,28) [3]

ὕδροποτέω *pit vodu* (1 Tm 5,23) [1]

ὕδρωπικός, ἡ, ὄν *vodnatelný* (L 14,2) [1]

ὕδωρ, ὕδατος, τό *voda* (i přen.); *řeka* || τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν *živá voda* (pramenitá, ale také v duchovním sm.) | τὰ ὕδατα *spousty vod, jezero, moře* (i přen.) [76]

ὕετός, ου, ὁ *děží* [5]

ὕιοθεσία, ας, ἡ *adopce, přijetí za dítě/děti/vlastní, dosazení za syna/syny* [5]

ὕιός, ου, ὁ *syn* (i přen.); *dítě, potomek; následovník, učedník, žák* || (ὁ) *ὕιός τοῦ ἀνθρώπου* *Syn člověka* (o Kristu) | (ὁ) *ὕιός*

τοῦ θεοῦ *Syn Boží* | (vyjadř. často pouze vztah: οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων *lidé* | οἱ υἱοὶ τοῦ νομφῶνος (Mt 9,15) *hosté na svatbě* | υἱὸς εἰρήνης (L 10,6) *pokojný člověk* | οἱ υἱοὶ τῆς ἀπειθείας (Ef 2,2) *neposlušní/vzpurní lidé* [377])

ὕλη, ης, ἡ *dříví; les* (Jk 3,5) [1]

ὕμεῖς, ὕμῶν, dat. ὕμῖν, ak. ὕμᾶς (osobní zájm. 2. pl.) 1. *vy* || αὐτοὶ ὕμεῖς (J 3,28) *vy sami* | ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὕμᾶς (Mt 11,29) *vezměte na sebe mé jho* 2. ὕμῶν (ve funkci přivl. zájm.) *váš; (přivlastnění podmětů) svůj* [1846]

ὕμηναιος, ου, ὁ *Hymenaios* (bludař: 1 Tm 1,20; 2 Tm 2,17) [2]

ὕμέτερος, α, ον (zájm. přivlastňovací) *váš* (vždy s určitým důrazem) || (i jako gen. předmětový:) *vῆ τὴν ὕμέτεραν καύχησιν ἦν ἔχω* (1 K 15,31) *skutečně při své hrdošti na vás* [11]

ὕμένω, (fui. ὕμνησα, aor. ὕμνησα) 1. (tr.) *opěňovat, velebit* 2. (intr.) *zpívat chvalo- zpěv* [4]

ὕμνος, ου, ὁ *chvalozpěv, hymnus* [2]

ὕπάγω (Impf. ὕπηγον) *jíti; odejít, odebrat se; vrátit se* || ὕπαγε εἰς εἰρήνην *jdí v pokoji* [79]

ὕπακοή, ης, ἡ *poslušnosti* (τοῦ Χριστοῦ *vůči Kristu*) [15]

ὕπακούω (aor. ὕπήκουσα) 1. *poslouchat* (tinvá koho), *býti poslušen, podřídit se, přijmout* (τῆ κίστει *víru*) 2. (podívat se a) *otevřít* (dveře) [21]

ὕπανδρος, ον (jsoucí) *pod mocí muže* || ἡ δὴπανδρος γύννη *vdaná žena* (Ř 7,2) [1]

ὕπαντάω (aor. ὕπήντησα) *jíti naproti / vsříc; setkat se* (tinvá s kým); *jíti* (tinvá proti komu), *sřetnout se* (tinvá s kým; t

- nepřátelsky) [10]
 ὕπάντησις, εως, ἢ *setkáni* || εἰς ὑπάντησιν *vsříc* (τινί / τινός komu) [3]
 ὕπαρξις, εως, ἢ *majeetek, jmění* (Sk 2,45; Žd 10,34) [2]
 ὕπαρχω (impf. ὑπῆρχον) 1. *být* (k dispozici); *náležet, patřit*; (s dat. osoby) *mít, vlastnit* || χρυσίον οὐκ ὑπάρχει μοι (Sk 3,6) *zlato nemám* | τὰ ὑπάρχοντα *majeetek, vlastnictví* (τινός / τινί či) 2. (místo εἶμι) *býti, existovat; žít* [60]
 ὑπέβαλον aor. od ὑποβάλλω
 ὑπέδειξα aor. od ὑποδείκνυμι
 ὑπέβηκα aor. od ὑποτίθημι
 ὑπέεικα *podříditi se, podrobiť se* (τινί komu) (Žd 13,17) [1]
 ὑπέλαβον aor. od ὑπολαμβάνω
 ὑπέλειφθην aor. pas. od ὑπολείπω
 ὑπέμεινα aor. od ὑπομένω
 ὑπεμνήσθην aor. pas. ὑπομνησκώ
 ὑπεναντίος, α, ον *protivný, nepřátelský* (τινί vůči komu) || ὁ ὑπεναντίος *opřurce* [2]
 ὑπενεγκεῖν inf. aor. od ὑποφέρω
 ὑπέπλευσα aor. od ὑποπλέω
 ὕπερ (předl.) I. (s gen.) *pro, za, ve prospěch; za, místo; kvůli, pro; ohledně, (pokud jde) o* || δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἑμοῦ (Sk 8,24) *modlete se (vy) za mě* | τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ *co* (uirpení aid.) (*je*) *pro Kristu / vzhledem ke Kristu* | ὑπὲρ σοῦ (Fm 13) *místo tebe* | οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον (J 1,30) *to je ten, o němž jsem řekl* | ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας (Fp 2,13) *podle / vzhledem ke své (= Boží) blahosklonnosti, podle svého přání; podle někte.: nad (vaši) dobrou vůli* 2. (s ak.) *nad, více než; (misto ἢ) než* || ὑπὲρ ἃ λέγω ποιήσεις (Fm 21) *uděláš víc, než co říkám / žádám* | τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν (Žd 4,12) *ostřejší než každý – meč* 3. (jako adv.) *více, ve větší míře* || ὑπὲρ ἐγὼ (2 K 11,23) *já víc (než oni)* [150]
 ὑπεραίρωμαι *vyvyšovat se, vynášet se* (ἐπί

- τινα nad koho) [3]
 ὑπέρακμος, ον (*jsouci už*) *zralého věku, mající mládež už za sebou; příliš (vášnivě) silný* (1 K 7,36) [1]
 ὑπέρανω (adv. jako předl. s gen.) (*daleko / vysoko*) *nad, výše než* [3]
 ὑπεραστίζω *chrániti* (vl. „štitem“; v.l. Jk 1,27) [0]
 ὑπεραυξάνω *silně / značně růst* (o víře: 2 Te 1,3) [1]
 ὑπερβαίνω *překročit svá práva, dopustit se přestupků* (τινα vůči komu); *zanedbávat* (1 Te 4,6) [1]
 ὑπερβαλλόντως (adv.) *nadměrně, v mnohem větší míře* (2 K 11,23) [1]
 ὑπερβάλλω *překonat, přesáhnout* (τί n. τινός co) || ἡ ὑπερβάλλουσα τῆς γνώσεως ἀγάπη *láska přesahující všechno poznání* | (part.) ὑπερβάλλων *nesmírný, nestrovnatelný, mimořádný* [5]
 ὑπερβολή, ἥς, ἢ *přemíra, nadměrnost, nesmírnost* || καθ' ὑπερβολήν (jako adv.) *nesmírně, nadmíru* | (ve funkci adj.) ἔτι καθ' ὑπερβολήν ὁδὸν ὁμῶν δείκνυμι (1 K 12,31) *ukážu vám ještě znamenitější cestu n. cestu, která je lepší než kterákoli jiná / je nejlepší* [8]
 ὑπερέκεινα (adv.) *na druhé straně, dál* || (jako předl. s gen.) τὰ ὁ ὁμῶν *krajiny ležící za vámi* (2 K 10,16) [1]
 ὑπερεκπερισσοῦ (adv.) *nadmíru (hojně), přes všechnu míru; co nejsnázněji; zcela zvláštním způsobem; (s gen. komparativním) mnohem / nadmíru více než* [3]
 ὑπερεκπερισσῶς (adv.) *přes všechnu míru; zcela zvláštním způsobem* (v.l. Mk 7,37; 1 Te 5,13) [0]
 ὑπερεκτείνω *prodloužit / natáhnout dál* (než je třeba) / *za (určitou) míru* || ὁ ἔμαυτόν *natahuji se dál, překračuji svou míru* (2 K 10,14) [1]
 ὑπερεκχύνομαι *přeitékati* (L 6,38) [1]
 ὑπερεντυγχάνω *přimlouvat se* (ὑπὲρ τινός za koho), *zastávat se* (Ř 8,26) [1]
 ὑπερέχω *mít převahu / vládu; překonávat;*

být vynikající, vynikati; být lepší || τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως (Fr 3,8) *nepřekonatelné velké/vznešené poznání* | ἀλλήλους ἠγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν (Fr 2,3) *pokládáje / ať pokládá jeden druhého za lepšího, než je sám* [5]

ὑπερηφάνια, ας, ἡ *pýcha, domýšlivost* (Mk 7,22) [1]

ὑπερήφανος, ον *pýšný, domýšlivý* [5]

ὑπεριδών part. aor. od ὑπεροράω

ὑπερλίαν (adv.) *nadmíru* || οἱ ὁ. ἀπόστολοι *nadapostolové / veleapostolové* (2 K 11,5; 12,11) [2]

ὑπερηνικάω *jasně / skvěle / jednoznačně vítězit* (Ř 8,37) [1]

ὑπέρογκος, ον *naduvý, chvástáný, nabubřelý, pýšný* [2]

ὑπεροράω (aor. ὑπερεῖδον, part. ὑπεριδών) *přehlížet, nevšímat si* (τι ἐσο), *opomíjet* (Sk 17,30) [1]

ὑπεροχή, ῆς, ἡ 1. *znamenitost, přednost* || οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου (1 K 2,1) *ne se znamenitou řečí* 2. *znamenité / důležité / rozhodující postavení* (1 Tm 2,2) [2]

ὑπερπερισσεύω (aor. ὑπερπερίσσευσα) 1. *být (k dispozici) v nadbytku, být ještě větší* (Ř 5,20) 2. (pas.) *opřívati* (τινί čim) (2 K 7,4) [2]

ὑπερπερισσῶς (adv.) *nade všechny míry, nesmírně* (Mk 7,37) [1]

ὑπερπλεονάζω (aor. ὑπερπλέονασα) *býti* n. *projeviti se v hojnosti / bohaté míře* (1 Tm 1,14) [1]

ὑπερυψώω (aor. ὑπερύψωσα) *vyššíti* n. *ponyřiti (na nejvyšší stupeň)* (Fr 2,9) [1]

ὑπερφρονέω *býti namyšlený, přeceňovat se* (Ř 12,3) [1]

ὑπερῶον, ου, τό *horní podlaží, horní / vrchní místnost* [4]

ὑποστειλάμην aor. med. od ὑποστέλλω

ὑπετάγην aor. pas. od ὑποτάσσω

ὑπέταξα aor. od ὑποτάσσω

ὑπέχω (aor. ὑπέσχον) *podstoupiti, upřeti* || δίκην ὁ. *zakusiti trest, býti (po)restán* (Jud 7) [1]

ὑπήκοος, ον *poslušný* (τινί komu, vůči komu; εἰς πάντα v každém ohledu, ve všem) [3]

ὑπήνεγκα aor. od ὑποφέρω

ὑπηρέτεω (aor. ὑπηρέτησα) *sloužiti, pomáhati, býti nápomocen* (τινί komu) [3]

ὑπηρέτης, ου, ὁ *pomocník* (ve sm. „asistent“); *služebník; biřic* [20]

ὑπνος, ου, ὁ *spánek* (i přen.) [6]

ὑπό (předl.) 1. (s gen.) *od; pomocí* || ὑπὸ τινος s pas. vyjadř. původce děje, v češtině většinou stojí instr. | τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου (Mt 1,22) *co řekl Pán/Hospodin* | ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν (Mt 17,12)

Syn člověka bude od nich upřeti | ἀποκτεῖναι ... ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς (Z) 6,8) *zahubit ... pomocí zemských šelmem / zemskými šelmaty* 2. (s ak.) (na otázku kam? i kde?) *pod; (čas) kolem, asi o* || ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσει πέσῃτε (Jk 5,12) *abyse nepropadli soudu* | ὑπὸ τῶν ὀρθῶν (Sk 5,21) *k ránu, za svítání* [220]

ὑποβάλλω (aor. ὑπέβαλον) *navést. (tajně) podníti* (Sk 6,11) [1]

ὑπογραμμός, οῦ, ὁ *příklad, vzor* (1 Pt 2,21) [1]

ὑπόδειγμα, τος, τό 1. *příklad, vzor* 2. *předobraz, nastínění* [6]

ὑποδεικνυμι n. ὑποδεικνύω (fut. ὑποδείξω, aor. ὑπέδειξα) *ukázati, dáti pokyn / příklad; dokázati, poučiti* [6]

ὑποδέομαι (aor. ὑπεδησάμην, imp. 2. sg. ὑπόδησαι, pf. ὑποδέδεμαι) *podvádáti si* (sandály), *obouiti si* (σανδάλια sandály); *míti obuv* (τοὺς πόδας na nohou) [3]

ὑποδέχομαι (aor. ὑπεδέχημην, pf. ὑποδέδεχα) *přijímati (jako hosta)* [4]

ὑπόδημα, τος, τό *sandál, opánek*; (kollektivně) *obuv* || τὰ ὑποδήματα *sandály, opánky; obuv* [10]

ὑπόδικος, ον *vinný* (= vinen), *provinilý, založený vinou* (θεῶν před Bohem); *zodpovědný* (Ř 3,19) [1]

ὑποδράμων part. aor. od ὑποτρέχω

ὑποζύγιον, ου, τό *iažné zvíře; osel* [2]

ὑποζώννυμι (part. ὑποζωννύς) *podnázi, (lany) svázati* (τὸ πλοῖον *lod* — pro jeji zprekneňi v bouři) (Sk 27,17) [1]

ὑποκράτης (předl. s gen.) *pod* (na ot. kde? i kam?) [11]

ὑπόκειμαι *ležeť dole / vespod, být zaklíněn* (ἐν τῷ ὀφθαλμῷ *v oku*; v.l. L 6,42) [0]

ὑποκρίνομαι (aor. ὑπεκρίθην) *předstírat, imátiť se, dělat dojem* (+ ak. s inf.; L 20,20) [1]

ὑπόκρισις, εως, ἡ *převářka, pokrývectví* (pl. o Jeho řízných podobách) [6]

ὑποκριτής, οῦ, ὁ (pύv. „herec“) *pokrytec* [17]

ὑπολαμβάνω (aor. ὑπέλαβον, part. ὑπολαβών) 1. *přijmout, rojmout, vzít* (ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν *z očí*) 2. *přijmout (jako hosta)* 3. *ujmout se slova, odpovědět* 4. *domnívat se, mít za to* [5]

ὑπολαμπάς, ἄδος, ἡ (*malé*) *okno* (v.l. Sk 20,8) [0]

ὑπόλειμμα, τος, τό *zbytek* (Ř 9,27) [1]

ὑπολείπομαι (aor. ὑπελείφθην) *zůstat (nažitiu)* (Ř 11,3) [1]

ὑπολήνιον, ου, τό *nádrž* (jako součásti *lisu na víno*; Mk 12,1) [1]

ὑπολιμπάνω *zanechať* (τινί τι komu co: 1 Pt 2,21) [1]

ὑπομεμενηκός part. pf. od ὑπομένω

ὑπομένω (fut. ὑπομενῶ, aor. ὑπέμεινα, part. ὑπομείνας, pf. ὑπομεμένηκα) 1. *zůstat* (tj. neodejít), *držet se* 2. *vynívat* (εις τέλος *do konce*, τῇ ὀλίγῃ *v soužení*); *vydržet* (τι co), *snést, strpět; obžít* (τι v čem) 3. (v.l. Ř 8,24) *očekávat* [17]

ὑπομνήσκω (fut. ὑπομνήσω, aor. ὑπέμνησα, inf. ὑπομνήσαι, aor. pas. ὑπεμνήσθην) 1. *připomenouti* (τινά τι / περί τινος komu co, τινὰ ὅτι komu, že); *napomínat* (připomínáním povinností) 2. (pas.) *vzpomenout si* (τινός nač) [7]

ὑπόμνησις, εως, ἡ *připomínka, napomínání*; *vzpomínka, připomenutí si* ἢ ὑπόμνησιν λαβών (2 Tm 1,5) *když jsem*

si připomenul [3]

ὑπομονή, ἥς, ἡ 1. *vynrvalost; trpělivost* ἢ δι' ὑπομονῆς *s vynrvalostí, vynrvalě* ἢ ὡς *de* ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων *jestín* (Zj 14,12) *zde je* (doplň: *zapořebí*) *vynrvalost svatých 2. očekávání* [32]

ὑπονοέω (aor. ὑπενόησα) *domnívat se, mít za to* (+ ak. s inf. že) [3]

ὑπόνοια, ας, ἡ *domněnka, dohad; podezření* (1 Tm 6,4) [1]

ὑποπλέω (aor. ὑπέπλευσα) *plout v záněti* (τι ἐσο) (Sk 27,47) [2]

ὑποπνέω (aor. ὑπέπνευσα) (*slabě*) *vát* (Sk 27,13) [1]

ὑποπόδιον, ου, τό *opora* (τῶν ποδῶν *nohou*), *podnož* [7]

ὑπόστασις, εως, ἡ 1. *skutečnost, základ, podstata; záruka; (pevná) důvěra, rozhodnost* 2. *stav, situace* 3. *záměr, plán, podnik* [5]

ὑποστέλλω (aor. med. ὑπεστειλάμην, konj. 3. sg. ὑποστείλῃται) 1. (aki.) *odtahovat, stahovat, sťahovat se* (se zvratným zájm. 1 bez něho) 2. (med.) *stahovat se, osýchat se* (τι před čím); *zamícheť, zatajit* [4]

ὑποστολή, ἥς, ἡ *báživost, osýchavost, ústírná nerozhodnost* (Žd 10,39) [1]

ὑποστρέφω (fut. ὑποστρέψω, aor. ὑπέστρεψα) 1. *vrátit se* (εις τὰ ἴδια *domů*), *jíť / jet zpět* 2. *odvrátit se, (opět) odpaouti* (ἐκ τινος *od čeho*) [35]

ὑποστρωννύω (aor. ὑπέστρωσα) *podestlat, (roz)prošíť* (*vespod*) (L 19,36) [1]

ὑποταγή, ἥς, ἡ *podřízenost, poslušnost* (εις τι *vůči čemu*) [4]

ὑποτάσσω (aor. ὑπέταξα, pf. pas. ὑποτέταγα, aor. pas. ὑπέταγην, fut. pas. ὑποταγήσομαι) 1. *podřídit, podrobit (si)* 2. (pas.) *podřídit se, podrobit se; být podřízen* [38]

ὑποτίθημι (aor. ὑπέθηκα) 1. *položit, nasadit* (τὸν τράχηλον *krk*) 2. (med.) *poučovat* (τινί τι komu v čem), *klást na srdce* (τινί τι komu co) [2]

ὑποτρέχω (ραι. αογ. ὑποδραμών) *bě-
žet / plout v záněti* (νησιον ostrávkú) (Sk
27,16) [1]

ὑποτύπωσις, εως, ἡ (pra)tvzor (proto-
typ); *příklad* [2]

ὑποφέρω (αογ. ὑπήνεγκα, Inf. ὑπενεγ-
κεῖν) *snést, vydržet, strpět, přestát* [3]

ὑποχωρέω (αογ. ὑπεχώρησα) *ustoupit,
stáhnout se, odebrat se, vzdát se* (L 5,16;
9,10) [2]

ὑπωπιάζω 1. *bít do tváře* (pod oko) 2.
držet v kázni (τὸ σῶμα *tělo*); *trápit* [2]

ὑς, ὑός, ἡ *vepř, prase*, (f vlastně:) *svině*
(2 Pt 2,22) [1]

ὑσσός, οὔ, ὃ *kopí* (konjektura místo násl.
pro J 19,29) [0]

ὑσσωπος, ου, ἡ (ὄ) *yzop* (popínavá ros-
ilina) [2]

ὑσσωπον, ου, τό = předch.

ὑστερέω (αογ. ὑστέρησα, pf. ὑστέρηκα,
αογ. pas. ὑστερήθην) 1. *opozdit se; pro-
meškať; připraviť se, přijít* (ἀπὸ τινος
oě); *zaostávat* (τινός τι za kým v čem) 2.
chyběť, scházet (τινά komu); *mít nedosta-
tek* (τινός/τι v čem); *postrádat* (τι-
νός/τι co) || ἔν σε ὑστερεῖ (Mk 10,21)
jedno ti schází | τί ἔτι ὑστερῶ; (Mt
19,20) *co mi ještě schází?* 3. (pas.) *mít ne-
dostatek, být v nouzi; postrádat* (τινός / ἔν

τινι co); *zaostávat* (ἔν τινι v čem) [16]

ὑστέρημα, τος, τό 1. *nedostatek* 2. *nepřít-
omnost* [9]

ὑστέρησις, εως, ἡ *nedostatek, chudoba* ||
καθ' ὑστέρησιν (Fr 4,11) *kvůli nedo-
statku, protože mám nouzi* [2]

ὑστερος, α, ον (komp. ἢ superl.) *poz-
dější; poslední* || (adv.) ὑστερον *později,
poiom, poté, nato: posléze, nakonec* [12]

ὑφαίνω *tkát* (v.l. L 12,27) [0]

ὑφαντός, ἡ, ὄν *utkaný* (δὲ ἔλου v celku:
J 19,23) [1]

ὑψηλός, ἡ, ὄν (komp. ὑψηλότερος) *vy-
soký; vznešený; pyšný* || (τὰ) ὑψηλά *výso-
sti, nebe* [11]

ὑψηλοφρονέω *být domýšlivý / pyšný* (1
Tm 6,17) [1]

ὑψιστος, η, ον (superl. od ὑψι „nahore“)
nejvyšší || ὁ ὑψιστος *Nejvyšší* (= Bůh) |
υἱὸς ὑψίστου *Syn Nejvyššího* | ἔν (τοῖς)
υψίστοις na výsostech, v nebi [13]

ὑψος, ους, τό *výše, výška* (ἢ přen.); *poný-
šení; výsost, nebe* [6]

ὑψώω (αογ. ὑψωσα, pas. ὑψώθην, fut. pas.
ὑψωθήσομαι) *vyvýšit, povýšit, učinit vel-
kým* [20]

ὑψωμα, τος, τό 1. *výška* (l přen.); *nad-
zemský svět; nebe* 2. *pýcha, povýšenost, na-
dmost* [2]

Φ φ

·φαγεῖν inf. aor. od ἐσθίω
 ·φάγομαι fut. od ἐσθίω
 φάγος, ου, ὁ *jedlík, žroui* (Mt 11,19; L 7,34) [2]
 φαίλωνος, ου, ὁ *pláši* (2 Tm 4,13) [1]
 φαίνω (fui. φανῶ, aor. ἔφανα, pas. ἐφάνην, konj. φανῶ, fut. med. φανοῦμαι, pas. φανήσομαι) 1. *svítit, zářít* || τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει (J 1,5) *světilo ve tmě svítí* 2. (med. a pas.) *zdát se, jevit se; být vidět; ukázat se, objevit se; zjevit se* || ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις (Mt 6,5) *aby se ukázali lidem / je lidé vidět / ὁ ... ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;* (1 Pt 4,18) *kde se ukáže / ocitne ... hříšník?* [31]
 Φάλεκ, ὁ (neskl.) *Fálek* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,35) [1]
 φανερός, ἄ, ὄν *viditelný, zjevný, zřejmý; známý* || ἐν τῷ φανερῷ *navenek, veřejně, zjevně* | εἰς φανερόν *navenek, najevo, viditelně* [18]
 φανερώω (fui. φανερώσω, aor. ἐφανέρωσα, pf. pas. πεφανέρωμαι, fut. pas. φανερωθήσομαι) 1. *odhalit, ukázat, zjevit* 2. (pas.) *ukázat se, zjevit se, objevit se; siát se známým, vyjít najevo* [49]
 φανερώως (adv.) *zjevně, zřejmě: otevřeně, veřejně* [3]
 φανερώσις, εως, ἡ *zjevení, odhalení; oznámení; projev* (τοῦ πνεύματος *Ducha*) [2]
 φανός, οὔ, ὁ *světlna, lucerna; pochodeň* (J 18,3) [1]
 Φανουήλ, ὁ (neskl.) *Fanuel* (otec prorokyně Anny; L 2,36) [1]
 φαντάζομαι *ukázat se, zjevit se* || τὸ φανταζόμενον *zjevení* (Žd 12,21) [1]
 φαντασία, ας, ἡ *okázalost, pompa* (Sk

25,23) [1]
 φάντασμα, τος, τό *zjevení, přízrak* [2]
 φανῶ konj. aor. pas. (jinak také: ind. fut.) od φαίνω
 φάραγξ, αγγος, ἡ *rokle, průrva, soušeška* (L 3,5) [1]
 Φαραώ, ὁ (neskl.) *farao, faraon* (titul egyptských králů) [5]
 Φάρες, ὁ (neskl.) *Fares* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,3bis; L 3,33) [3]
 Φαρισαῖος, ου, ὁ *farizeus, farizej* [98]
 φαρμακεία, ας, ἡ *čarodějnicví, magie* [2]
 φαρμακεύς, έως, ὁ *kouzelník, čaroděj* (v.l. Zj 21,8) [0]
 φάρμακον, ου, τό *jed; kouzlo; (pl.) záry, čarování* (Zj 9,21) [1]
 φάρμακος, ου, ὁ *kouzelník, čaroděj* (Zj 21,8; 22,15) [2]
 φασίν 3. pl. od φημί
 φάσις, εως, ἡ *oznámení, zpráva, hlášení* (Sk 21,31) [1]
 φάσκω *ivrdu* (+ ak. s inf.) || φάσκοντες εἶναι σοφοί (Ř 1,22) *zajímcø ivrditi / mysliti, že jsou moudří* [3]
 φάτην, ης, ἡ *jesle, žlab* (pro dobytek) [4]
 φαῦλος, η, ον *špatný, zlý* [6]
 φέγγος, ους, τό *svit, jas, světilo* [2]
 φεῖδομαι (fui. φείσομαι, aor. ἐφεισάμην) *užeti* (τινός *kuho, co*), *být shovívavý* (τινός *vůči komu*); *zřít se* (τινός *čeho*) || ... ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον (2 K 1,23) ... *že jsem dosud nepřišel do K., abych vás žetřil* | φεῖδομαι δέ (2 K 12,6) *ale zřeknu se toho / nechám toho* (sc. τοῦ *καυχᾶσθαι chlubení*) [10]
 φειδομένως (adv.) *šetřně, skoupě* (2 K 9,6bis) [2]
 φέρω (fui. οἴσω, aor. ἤνεγκα, inf. ἐνεγ-

κεῖν ἢ ἐνέγκαι, παρ. ἐνέγκας, πφ. ἐνήνοχα, αορ. πασ. ἠνέχθην) 1. *nésti; přinést* (καρπὸν *plod, užitek*), *přivést* (πρὸς τινα π. τινί *ke komu*) 2. *udržovat; snést, vydržet* 3. *přednésti, vznést* (κατηγορίαν *žalobu*), *vynést* (κρίσιν *rozsudek*); *prokázat, sivrđiti; dáti* (φαγεῖν *najísti*) 4. *vésti, ruđiti, hñáti; směřovat* ἢ ἐπὶ τὴν πύλην – τὴν φέρουσαν (Sk 12,10) *k – bráně vedoucí* 5. (pas.) *být nesen/veden/hñán atd.; nechat se hñáti; směřovat* (πρὸς τι *k čemu*); *vanout; snášt se, zaznívat* (ἔξ οὐρανοῦ *z nebe*) [66]

φρεύγω (fut. φεύξομαι, αορ. ἔφυγον, inf. φυγεῖν) 1. *utíci* (τι π. ἀπὸ τινος *před čim; ἀπὸ τοῦ μνημεῖου od hrobu*), (*u*)*prchnout* (1 *přen.*) 2. *uniknout, vyhnout se* (τι π. ἀπὸ τινος *čemu*) 3. *zmizet, ztratit se* [29]

Φηλιξ, ικος, ὁ Felx (Antonius [?] F., prokurátor Palestiny v letech asi 52 až 59 po Kr.) [9]

φήμη, ης, ἡ zpřána, zněsi, pověsti [2]

φήμη (3. sg. φησίν, 3. pl. φασίν, impf. [τακέ v význ. aor.] 3. sg. ἔφη, stojí před přímou řečí n. Je do ní vloženo) *řici* (+ δτι π. ak. s inf.; τινί π. πρὸς τινα *komu*); *prohlášt; miniti, domáňvat se* ἢ αἰ ἐπιστολαὶ μὲν, φησίν (neos, t.j. „řiká se, řikají“), βαρεῖται (2 K 10,10) *listy prý jsou pádné n. řikají atd.* [66]

φημίζω (αορ. πασ. ἐφημίσηθη) *rozšířiti/rozněsti (zprávnu)* (v.l. Mt 28,15; Sk 13,43) [0]

Φηστος, ου, ὁ Festus (Porcius F., prokurátor Palestiny v letech asi 59–62 po Kr.) [13]

φθάω (αορ. ἔφθασα, πφ. ἔφθακα) 1. *předejít, předsiňňnout* (τινά *koho*) 2. *dostat se, dospěti* (εἴς τι *k čemu, āχρι ὁμῶν až k vám*), *přijít* [7]

φθαρτός, ἡ, ὅν πομίμινύ ἢ φθαρτιά *πομίμινέ νέσι* | τὸ φθαρτόν (1 K 15,53π.) *to, co je pomíjivé; smrtelné tělo* [6]

φθέγγομαι (αορ. ἔφθεγγάμην) *vydávat*

zvuky, pronášt (slova), vyslovit; řečnit, mluvit; hovořit [3]

φθεῖρω (fut. φθερῶ, αορ. ἔφθειρα, πφ. πασ. ἔφθαραμαι, αορ. πασ. ἔφθάρην, κοη. φθαρῶ, fut. πασ. φθαρήσομαι) 1. *zničit, zahubit, přivést ke zkáze; pokazit, zkazit; snést* 2. (pas.) *být zahuben; zahynout; jít ke zkáze* [9]

φθινοπωρινός, ἡ, ὅν podzimní, παρῖσι *k podzimu* (Ju 12) [1]

φθόγγος, ου, ὁ zvuk, tón, hlas (Ř 10,18; 1 K 14,7) [2]

φθονέω (αορ. ἐφθόνησα) *zánιδεῖ* (τινί 1 τινά *komu*), *být zánivistý* (Ga 5,26) [1]

φθόνος, ου, ὁ zánist, zárlivost, zášť ἢ διὰ φθόνου *ze zánisti/zášti* [9]

φθορά, ἄς, ἡ 1. *zkáza, záhuba, zánik; zavržení* 2. (mρνvñf) *úpadek* [9]

φιάλη, ης, ἡ (obětínf) *miska* [12]

φιλάγαθος, ον *milující dobro, dobroitný* (Tt 1,8) [1]

Φιλαδέλφεια, ας, ἡ Filadelfie (město v maloasijské Lydíi: Zj 1,11; 3,7) [2]

φιλαδέλφια, ας, ἡ bratrská láska, láska *k(e křestanskému) bratrovi* [6]

φιλάδελφος, ον *milující bratra/bratry, bratrský* (1 Pt 3,8) [1]

φίλανδρος, ον *milující manžel, mající lásku k manželovi* (Tt 2,4) [1]

φιλανθρωπία, ας, ἡ láska k lidem, lidumilnost, přívětivost [2]

φιλανθρώπιως (adv.) *laskavě, přívětivě, lidsky* (Sk 27,3) [1]

φιλαργυρία, ας, ἡ touha po peněžich, lakota (1 Tm 6,10) [1]

φιλάργυρος, ον *milující peníze, lakomý, hamizný* [2]

φίλαυτος, ον *sobecký* (2 Tm 3,2) [1]

φίλιω (αορ. ἐφίλησα) 1. (cιιονέ a něžně) *milovat* (viditelný rozdíl *oproti āγαπᾶν* je v NZ pouze v tom, že φιλεῖν se nepřikazuje), *mít rád; (s inf.) rád, s oblibou* ἢ φιλοῦσιν – *προσεύχεσθαι* (Mt 6,5) *rádi se modlí* 2. *pollbiti* [25]

φίλη, ης, ἡ viz φίλος

φιλήδονος, ον *milující rozkoš, požitkářský* (2 Tm 3,4) [1]

φίλημα, τος, τό *polibek* [7]

Φιλήμων, ονος, ὁ *Filemon* (ράν otroka Onezima: Fm 1) [1]

Φίλητος, ου, ὁ *Filétos* (jlnak neznámý bludař: 2 Tm 2,17) [1]

φιλία, ας, ἡ *láska, přátelsví* || ἡ φιλία τοῦ κόσμου *přátelení se se světem* (Jk 4,4) [1]

Φιλιππησίος, ου, ὁ *obyvatel Filip(p), Filip(p)an* (Fp 4,15) [1]

Φίλιπποι, ων, οἱ *Filip(p)ly* (město v Makedonii) [4]

Φίλιππος, ου, ὁ *Filip* (1. syn Heroda Velikého: 2. první Herodiadin manžel (Mt 14,3; Mk 6,17): 3. jeden ze Dvanácti; 4. jeden ze sedmi diakonů v Jeruzalémě) [36]

φιλόθεος, ον *milující Boha, zbožný* (2 Tm 3,4) [1]

Φιλολόγος, ου, ὁ *Filologus* (římský křesťan: Ř 16,15) [1]

φιλονεικία, ας, ἡ *spor, pře* (L 22,24) [1]

φιλονεικος, ον *chučící se proti, hádaný, hašteřivý* (1 K 11,16) [1]

φιλοξενία, ας, ἡ *pohostinnost* [2]

φιλόξενος, ον *pohostinný* [3]

φιλοπρωτεύω *chciit být první, být rád v čele* (3 J 9) [1]

φίλος, η, ον *přátelský nakloněný* (τινά [vůči] komu), *přátelský* || ὁ φίλος *přítel* | ἡ φίλη *přítelkyně* [29]

φιλοσοφία, ας, ἡ *touha po moudrosti, filozofie* (Ko 2,8) [1]

φιλόσοφος, ου, ὁ *filozof* (Sk 17,18) [1]

φιλόστοργος, ον *něžně/vroucně milující* (Ř 12,10) [1]

φιλότεκνος, ον *milující děti* (Tt 2,4) [1]

φιλοτιμέομαι *pokládat si za čest, horlivě se snažit* (+ Inf.) [3]

φιλοφρόνως (adv.) *přívětivě, laskavě* (Sk 28,7) [1]

φιλόφρων, ον (gen. -ονος) *přlznivě nakloněný, přátelský* (v.l. 1 Pt 3,8) [0]

φιμώω (aor. ἐφίμωσα, pf. pas. πεφίμωμαι, Imp. πεφίμωσο) 1. *zavázat ústa* (1 přen.), *nasadit náhubek* (τινά komu); *umlčet* 2. (pas.) *zmlknou, být zticha* [7]

φλαγγέλλω *bíčovati* (v.l. Mk 15,15) [0]

Φλέγων, οντος, ὁ *Flegon* (římský křesťan: Ř 16,14) [1]

φλογίζω *založiti požár; podpaliti* (1 přen.; Jk 3,6b1s) [2]

φλόξ, φλογός, ἡ *plamen* || ἐν πυρὶ φλογός v *planoucími ohni* [7]

φλυαρέω *ponídat nesmysly* (τινά o kom), *romlouvat* (3 J 10) [1]

φλύαρος, ον *klevetivý, romlouvačný* (1 Tm 5,13) [1]

φοβέομαι (aor. ἐφοβήθην, fut. φοβηθήσομαι) 1. *bát se* (τινά / ἀπὸ τινος koho, τι čeho), *děsít se; obávat se* (τινά koho) || ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν (Mk 4,41; Lk 2,9) *dostali velký strach, radia na ně veliká bázeň* | φ. μὴ n. μὴ πως n. μήποτε n. μή που + konj. *bát se, aby ne / že* | φοβοῦμαι ὡμὰς μήπως (+ ind.; Ga 4,11) *bojím se o vás, že / aby ne* 2. *mít úctu / bázeň* (τινά před kým) || ὁ φοβούμενος τὸν θεόν *bojící se / uctívající Boha, bohabojný* [95]

φοβερός, ἄ, ὄν *strašný, hrozný* (Žd 10,27.31; 12,21) [3]

φόβητρον, ου, τό *hrozná / strašná událost* (L 21,11) [1]

φόβος, ου, ὁ *strach, úzkost, bázeň; úcta; zastrážování, hrozba* || ἀπὸ (τοῦ) φόβου ze *strachu* (τινός před kým, z koho), *strachem* | τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε (1 Pt 3,14) *ale jejich vyhrožování se nebojte n. nemějte před nimi strach* [47]

Φοίβη, ης, ἡ *Foibé* (Jáhenska: Ř 16,1) [1]

Φοινίκη, ης, ἡ *Fénicie* (území na syrském pobřeží) [3]

φοῖνιξ, ικος, ὁ 1. *palma* (strom) 2. *palmonová větev* [2]

Φοῖνιξ, ικος, ἡ *Foinix, Fénix* (přístav na pobřeží Kréty: Sk 27,12) [1]

φονεύς, ἕως, ὁ *vrah* [7]
 φονεύω (fut. φονεύσω, aor. ἐφόνευσα)
zabíjei, vraždí || οὐ φονεύσεις n. μὴ φονεύσης *nebudeš zabíjei, nezabíješ* [12]
 φόνος, ου, ὁ *vražda, zabítí* (μαχαίρης *mečem*) [9]
 φορέω (fut. φορέσω, aor. ἐφόρεσα) *nésti, nosit* (τὴν μάχαιραν *meč. i přen. = mít trestní pravomoc*); *mít na sobě* (τὴν ἐσθῆτα *šaty*) || τὴν εἰκόνα φ. *nést podobu* (1 K 15,49) [6]
 φόρον, ου, τό (lat.) *forum; tržní městečko* || Ἄππιου φόρον (viz iéz isto hleslo) *Forum Appii* (Sk 28,15) [1]
 φόρος, ου, ὁ *daň, poplatek, dónka* [5]
 φορτίζω (pf. pas. πεφόρτισμαι) *zatížití* (τινά τι *koho čím; i přen.*), *obtěžkat, obíztí; nechat nést, zatěžovat* [2]
 φορτίον, ου, τό *břemeno* (i přen.); *náklad, zálež* [6]
 φόρτος, ου, ὁ (lodní) *náklad. zálež* (v.l. Sk 27,10) [0]
 Φορτουνατός, ου, ὁ *Fortunatus* (korintský *křesťan*: 1 K 16,17) [1]
 φραγέλλιον, ου, τό (z lat. *flagellum, flagellium*) *bič, dútky* (J 2,15) [1]
 φραγελλῶ (aor. ἐφραγέλλωσα) *bižovat, nechat zbižovat* [2]
 φραγῆ κοη. aor. pas. 3. sg. od φράσσω
 φραγμός, ου, ὁ *plou, ohrada; zed* (i přen.) || τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ (Ef 2,14) *dělicí zed* [4]
 φράζω (aor. ἔφρασα) *vysvětlit, vyložit* (Mt 15,15) [1]
 φράσον imp. aor. od φράσσω
 φράσσω (aor. ἔφρασα, pas. ἐφράγην, κοη. φραγῶ, fut. pas. φραγήσομαι) 1. *uzavřít / zacpat* (τὰ στόματα *ústá*), *umlčet* 2. (pas.) *být umlčen; umlknout* [3]
 φρέαρ, ατος, τό *studna, jáma* [7]
 φρεναπατάω *křamat* (ἐαυτόν *sám sebe*), *podvádět* (Ga 6,3) [1]
 φρεναπάτης, ου, ὁ *podvodník, svůdce* (Tt 1,10) [1]
 φρήν, φρενός, ἡ (pl. φρενές i ve význ.

sg.) *rozum(nost), soudnost, uvážlivost* (1 K 14,20bis) [2]
 φρίσσω *třást se, děsít se* (Jk 2,19) [1]
 φρονέω (fut. φρονήσω, aor. ἐφρόνησα) *minít, myslet* (τι *nač*), *usuzovat; myslet si* (τι *dlěť* τινος *co o kom*); *smýšlet, uvažovat; mít na mysli, usilovat* (τι *oč*), *být zaměřen* (τι *nač*) || τὸ ὑπὲρ ἑμοῦ φρονεῖν (Fr 4,10) *staros(livost) o mě* | τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ (Ř 14,6) *zachová-vá den pro Pána / kvůli Pánu* [26]
 φρόνημα, τος, τό *smýšlení; snaha, touha, úsilí* (Ř 8,6bis.7.27) [4]
 φρόνησις, εως, ἡ *smýšlení; moudrost* [2]
 φρόνιμος, ον (komp. φρονιμώτερος) *chytřý, prozíravý, rozumný, rozvážný, moudrý* (po *praktické stránce*), *obezřetný* [14]
 φρονίμως (adv.) *prozíravě, rozumně* (L 16,8) [1]
 φροντίζω *starat se, snažit se* (+ inf. *aby*), *být zaměřen* (+ inf. *na to, aby*) (Tt 3,8) [1]
 φρουρέω (fut. φρουρήσω) 1. *sítěžít, hlídat, držet ve vězení* (i přen.) 2. *uchovat, uchránit* [4]
 φρούσσω (aor. ἐφρούσα) (pův. hl. med. např. o koni: „fřkat“) *naparovat se, běsnit, zuřit* (Sk 4,25) [1]
 φρύγανον, ου, τό *suché dřevce; (pl.) klesti, dříví* (na oheň: Sk 28,3) [1]
 Φρυγία, ας, ἡ *Frýgie* (krajina v nitru Malé Asie) [3]
 φρυγῆν inf. aor. od φεύγω
 φυγαδεύω (aor. ἐφυγάδευσα) *vyhnat / vypudit ze země; (intr.) být vyhnancem* (v.l. Sk 7,29) [0]
 Φύγελος, ου *Fygelos* (křesťan z Malé Asie: 2 Tm 1,15) [1]
 φυγή, ἡς, ἡ *útek* (Mt 24,20) [1]
 φυῆν part. aor. pas. n oð φύω
 φυλακῆ, ἡς, ἡ 1. *stráž, hlídka; strážný 2. vězení, žalář* (i přen.) 3. *noční hlídka* (část noci) [47]
 φυλακίζω *uvrhnout / vsadit do vězení* (Sk 22,19) [1]
 φυλακτήριον, ου, τό („ochranný pro-

středek, amulet“) *modlitební řemínek* (Mt 23,5) [1]

φύλαξ, ακος, ὁ *strážný* [3]

φυλάσσω (fut. φυλάξω, aor. ἐφύλαξα, pf. πεφύλαχα, aor. pas. ἐφυλάχθην) 1. *hlídat, střežit; držet* (φυλακός *hlídač*) 2. *ochraňovat, chránit* (τινὰ ἀπό τινος *koho před čím*); *uchovat* 3. (akt. i med.) *dodržovat, zachovávat* (τὸν νόμον *zákon*) 4. (med.) *střežit se, mlít se na pozor* (ἀπό τινος *před kým, čím*; ἴνα μή *aby ne*); *varovat se* (τινὰ, τι *koho, čeho*) [31]

φυλή, ἥς, ἡ 1. *kmen* 2. *národ* [31]

φύλλον, ου, τό *list*; (pl. také:) *listí* [6]

φύραμα, τος, τό *iésio* [5]

φυσικός, ἡ, ὄν 1. *přirozený* 2. (jen) *přirodní, nerozumný* || ζῷα *γεγεννημένα φυσικά* (2 Pt 2,12) *nerozumné bytosti* [3]

φυσικῶς (adv.) *přirozeným způsobem, pudem* (Ju 10) [1]

φυσικόω (pf. pas. πεφυσίωμαι) 1. *činu domýšlivým, vést k domýšlivosti* 2. (pas.) *být domýšlivý, být nafoukaný, dělat se důležitým, nafukovat se* [7]

φύσις, εως, ἡ 1. *přirozenost; původ; přirozená vlna; přirozený řád; podstata* 2. *druh* (θηρίων *zvířat*), *rod* || τῆ φύσει τῆ ἀνθρώπινῃ (Jk 3,7) *Élonékem* [14]

φυσίωσις, εως, ἡ *nafoukanost, pýcha* (2 K 12,20) [1]

φυτεία, ας, ἡ *rostlina* (Mt 15,13) [1]

φυτεύω (aor. ἐφύτευσα, pf. pas. πεφύτευμαι, aor. pas. ἐφύτεύθην) 1. *zasadit*

(φυτεῖαν *rostlinu*), *vysadit, přesadit* 2. (pas.) *být vysazen; přesadit se* (ἐν τῇ θαλάσῃ *do moře*) [11]

φύω (aor. pas. ἐφύην, part. n. φυέν) (akt. i pas.) *vzrůst, vzklídeit, vzejít; rašit* [3]

φωλεός, οῦ, ὁ *nora, doupe* [2]

φωνέω (fut. φωνήσω, aor. ἐφώνησα, pas. ἐφώνηθην) 1. *vydávat zvuky*, (ο *kohoutu*) *kokrhát* 2. *volat, křičet; nazývat; zavolat, pozvat* [43]

φωνή, ἥς, ἡ 1. *hlas, zvuk; nářek, pláč* || (ἐν) *φωνῇ μεγάλῃ* n. *μεγάλῃ τῇ φωνῇ silným hlasem, hlasitě* 2. *volání; výrok; slovo* || αἱ *φωναὶ τῶν προφητῶν výroky/slova proroků* 3. *řeč, jazyk* [139]

φῶς, φωτός, τό *světlo* (i *přen.*); *jas, třpyt; svítilna, lamp; oheň* || ἐν τῷ φωτί *na světle, na veřejnosti* | πρὸς τὸ φῶς (Mk 14,54; Lk 22,56) *u ohně* [73]

φωστήρ, ἥρος, ὁ *světlo* (světelné těleso); *hvězda; zář, jas* [2]

φωσφόρος, ον *vydávající světlo* || ὁ φωσφόρος *jiřenka* (2 Pt 1,19) [1]

φωτεινός, ἡ, ὄν *jasný, světlý; zářivý, plný světla* [5]

φωτίζω (fut. φωτίσω n. φωτιῶ, aor. ἐφώτισα, pf. pas. πεφώτισμαι) 1. (Intr.) *svítit, zářit* (ἐπί τινα *na kohe*) 2. (tr.) *osvítit, ozářit, prozářit; vynést na světlo, zjevit* [11]

φωτινός, ὄν = *φωτεινός*

φωτισμός, οῦ, ὁ 1. *osvícení; zář, světlo* 2. *vyjevení, odhalení* (2 K 4,4,6) [2]

X χ

χαίρω (fut. χαρήσομαι, aor. ἐχάρην, inf. χαρήναι) 1. *radovati se* (ἐπί τινι, διά τι, ἐν τινι z čeho; χαρὰν μεγάλην *velkou radosti*), *býti veselý* || χαίρετε *radujte se* | χάρητε *zaradujte se* | χαιρείν (inf.; ἤ 12,15) *radujte se* 2. (forma pozdravu) *býti zdráv* || χαίρει, χαίρετε *buď zdráv!, buďte zdráv!* (L 1,28 χάρου *některí ve sm. 1.*) | Κλαύδιος Λυσίας ... (sc. λέγει) χαιρείν (Sk 23,26) *Klaudius Lysias (posílá) pozdrav / zdraví* (sr. 1 Sk 15,23 a Jk 1,1) [74]

χάλαζα, ης, ἡ *krupobílá, kroupy* [4]
χαλάω (fut. χαλάσω, aor. ἐχάλασα, pas. ἐχαλάσθην) *spustit (tā díktya síť) (doilá)* [7]

Χαλδαίος, ου, ὁ *Chaldejec* | γῆ Χαλδαίων *chaldéjská země* (Sk 7,4) [1]

χαλεπός, ἡ, ὄν 1. *obtěžný, těžký* 2. *zlý, nebezpečný* [2]

χαλιναγωγέω (aor. ἐχαλιναγωγήσα) *vést / držet na uzdě* (Jk 1,26; 3,2) [2]

χαλινός, οὔ, ὁ *uzda* [2]

χαλινώω *držeti na uzdě, ovládat* (v.l. Jk 1,26) [0]

χαλκεύς, ἑως, ὁ *kovář* (2 Tm 4,14) [1]

χαλκηδών, ὄνος, ὁ *chalcédon* (drahý kámen, snad žedé barvy; nelze ho však přesně identifikovat; Zj 21,19) [1]

χαλκίον, ου, τό *měděná / bronzová nádoba* (Mk 7,4) [1]

χαλκολίβανον, ου, τό (přesný význam není znám; možný překl.) *mosaz, bronz, lesklý kov* (Zj 1,15; 2,18) [2]

χαλκολίβανος, ου, ὁ = předch.

χαλκός, οὔ, ὁ 1. *kov; měď*; bronz 2. (měděná) *mince; (měděné) peníze* [5]

χαλκοῦς, ἡ, οὖν *bronzový, měděný* (Zj

9,20) [1]

χαμαί (adv.) *na zemi; k zemi, na zem* (J 9,6; 18,6) [2]

Χανάαν, ἡ (neskl.) *Kanaan* (zaslíbená země a její obyvatelé; Zj 7,11; 13,9) [2]

Χαναναῖος, α, ον *kananejský* (tj. týkající se země Kanaan; Mt 15,22) [1]

χαρά, ᾠς, ἡ 1. *radost* | μετὰ χαρᾶς / ἐν χαρᾷ *s radostí* | ἀπὸ τῆς χαρᾶς *pro radost* | χαρᾷ χαιρεί (J 3,29; podle hebr.) *velmi / srdečně / opravdově se raduje* | γίνεταί χ. (L 15,10) *je / panuje radost* 2. *radostná věc / slavnost / hostina* [59]

χάραγμα, τος, τό 1. *značka, (vyprávěné n. vyražené) znamení* 2. *výtvor (τέχνης umění), socha* [8]

χαρακτήρ, ἦρος, τό *přesné zobrazení, charakteristický rys, výraz; podoba* (Žd 1,3) [1]

χάραξ, ακος, ὁ *val* (zpevněný dřevěný-mí kůly) (L 19,43) [1]

χαρήναι inf. aor. od χαίρω

χαρήσομαι fut. od χαίρω

χαρίζομαι (fut. χαρίσομαι, aor. ἐχαρίσαμην, pf. κεχάρισμαι, aor. pas. ἐχαρίσθην, fut. pas. χαρισθήσομαι) 1. (*laskavě*) *darovat; obdařit* (τι εἶμι) || κεχαρισταί σοι ὁ θεὸς πάντας (Sk 27,24) *Bůh ti daroval všechno* 2. *vydat* (ἀνθρώπων ἑλονέκα) 3. *odpustit; zachovat se milostivě (tíni vůči komu)* [23]

χάριν (ak. od χάρις ve funkci předl. s gen., většinou v postpozici) *kvůli, pro, díky* || τούτου χ. *kvůli tomu, proto* | χ. τίνος; *kvůli čemu?, pro?* [9]

χάρις, ιτος, ἡ (ak. sg. χάριν | χάριτα [jen Sk 24,27]) 1. *milost* (τοῦ θεοῦ Boží); *dar milosti; omilostnění* || χάριν ἀντί

χάριτος (J 1,17) *milost za milostí 2. pŕi-zeň, náklonnost; zalíbení, obliba* (παρὰ τῷ θεῷ u Boha) 3. *uznání, dání, kredu* 4. *vděk, vděčnost* || χάριν ἔχω τῷ θεῷ (1 Tm 1,3) *děkuji Bohu* 5. *pŕijemnost, líbeznost, pánab* || οἱ λόγοι τῆς χάριτος (st. L 4,22) *milá slova* | ὁ λόγος ... ἐν χάριτι (Κο 4,6) *řeč – pŕivětná/laskavá* [155]

χάρισμα, τος, τό *dar, dar milosii, duchovní dar, udělená milost* || χαρίσματα ἰαμάτων *dary uzdravování, dar uzdravení* [17]

χαριτόω (αορ. ἔχαρίτωσα, πf. pas. κεχαρίτωμαι) *obdařiti/zahrnouti/naplniti milostí* (L 1,28; Ef 1,6) [2]

Χαρράν, ἡ (neskl.) *Charan* (místo v Mezopotámii: Sk 7,2,4) [2]

χάρτης, ου, ὁ *arch papyru, list papíru* (2 J 12) [1]

χάσμα, τος, τό *propast, průrva* (i přen.; L 16,26) [1]

χεῖλος, ους, τό 1. τει; (πřen.) *řeč* || ἐν χεῖλεσιν ἐτέρων (1 K 14,21) *ry cizinců n. jinými/cizími jazyky* 2. *břeh* (τῆς θαλάσσης *moře*) [7]

χειμάζομαι *ocitnou/zmlít se v bouři* (Sk 27,18) [1]

χειμαρρος n. χειμάρρους, ου, ὁ (zlmní) *potok, vádí* (J 18,1) [1]

χειμών, ὦνος, ὁ 1. zima (τοῦτήν ὥρα) || χειμῶνος (Mt 24,20; Mk 13,18) v *zimě* 2. *siudené/bouřkové/špané počasí, nečas; bouře, bouřka* [6]

χεῖρ, χειρός, ἡ *ruka* (i přen.); *mocná ruka, moc, vláda* || διὰ χειρός / διὰ (τῶν) χειρῶν *tinος od koho, kým* | ἐν / σὺν χειρὶ (+ gen.) *skrze* (μεσίουτου *prostředníka*), *prostřednictvím* [177]

χειραγωγέω *vzít/vést za ruku* (Sk 9,8; 22,11) [2]

χειραγωγός, οὔ, ὁ *ten, kdo vede* (za ruku) || ἐξήτει *χειραγωγός* (Sk 13,11) *hledal, kdo by ho vedl* [1]

χειρόγραφον, ου, τό (*ručně psaná*) *listi-*

na, důžní úpis (Kol 2,14) [1]

χειροποιήτος, ον *udělaný* (*lidským*) *rukama* [6]

χειροτονέω (αορ. ἔχειροτόνησα, pas. ἔχειροτονήθησιν) *zvolit* (zvednutim ruky), *vybrat; ustanovit* [2]

χείρων, ον, γεν. ονος (komp. ke κακός) *horší, nejhorší* || ἐπί/εἰς τὸ χεῖρον *k horšímu* [11]

Χερούβ, τό 1 ὁ (neskl., ale pl. Χερουβίν i Χερουβεῖν) *cherub; (pl.) cherubové/cherubíni* (Žd 9,5) [1]

χῆρα, ας, ἡ *vdova* (i přen.) || αἱ ὄντως χῆραι *skutečně vdovy* (tj. nikým nepodporované) [26]

χθές (= ἐχθές) *včera* (jen v.l.) [0]

χιλίαρχος, ου, ὁ *velitel* (kohorty, tj. 500–1000 vojáků, ale i obecně); *důstojník* [21]

χιλιάς, ἄδος, ἡ *tisícovka*; (ποῦτοι) *tisíc* || χιλιάδες *πέντε πῆι tisíc* | δῶδεκα *χιλιάδες* *dvanact tisíc* [23]

χίλιοι, αι, α (ἔισι.) *tisíc* || χίλια *ἔτη tisíc let* [11]

Χίος, ου, ἡ *Chios* (ostrov v Egejském moři u pobřeží M. Asie: Sk 20,15) [1]

χιτών, ὦνος, ὁ (*spodní*) *šat* (nošený na těle), *košile, tunika; roucho*; (v pl. *τέζι*) *šaty* || χιτώνας *καὶ ἱμάτια* (Sk 9,39) *košile/sukně a pláště* [11]

χιών, ὄνος, ἡ *sněh* [2]

χλαμός, ὕδος, ἡ (*vojenský*) *plášť* (Mt 27,28,31) [2]

χλευάζω *posmívat se, dělat si posměšky* (Sk 17,32) [1]

χλιαρός, ἄ, ὄν *vlažný* (Zj 3,16) [1]

Χλόη, ης, ἡ *Chloe* || οἱ Χλόης *Chloini lidé* (tj. příslušníci její domácnosti, otroci n. svobodní: 1 K 1,11) [1]

χλωρός, ἄ, ὄν 1. (světle) zelený, žlutozelený || χλωρός *χόρτος zelená tráva* 2. *živý, popelavý; bledý* [4]

χῆς' (= ἐξακόσιοι ἐξήκοντα ἕξ) *666* (v.l. Zj 13,18) [0]

χοϊκός, ἡ, ὄν *učiněný z prachu/hlíny,*

- pozemský [4]
χοϊνιξ, ικος, ή choinix (míra obilí pro jednoho člověka na den, asi 1,1 l), *mírka* (Zj 6,6bis) [2]
χοῖρος, ου, ό (mladý) vepř [12]
χολάω *hněvat se, zlobit se* (τινί na koho) (J 7,23) [1]
χολή, ης, ή žluč (l přen.) [2]
Χοραζίν, ή (neskl.) Chorazin (město v Galileji) [2]
χορηγέω (fut. χορηγήσω, aor. ἐχορήγησα) *opatiřti* (τι co), *zaopatiřti* (τι čim), *poskytnouti* [2]
χορός, ου, ό tanec, rej (L 15,25) [1]
χορτάζω (aor. ἐχορτάσσα, pas. ἐχορτάσθην, fut. pas. χορτασθήσομαι) 1. *sytit* (τινά τινος koho čim), *nasytit* 2. (pas.) *být nasyčen; sytit se* (ἐκ τινος čim) [16]
χόρτασμα, τος, τό pokrm, potravina (Sk 7,11) [1]
χόρτος, ου, ό 1. tráva; stéblo; vřhonek 2. suchá tráva, seno [15]
Χουζᾶς, ᾶ, ό Chuzá (manžel Ježíšovy pomocnice: L 8,3) [1]
χοῦς, χούς, ό (ak. χούν) prach [2]
χράω viz κίχημι
χράομαι (imp. χρώ, aor. ἐχρησάμην, imp. χρῆσαι, pf. κέχημαι) 1. *užit; (po)užívati* (τινί i τι [l K 7,31] čeho); *využívati* 2. *zacházeti* (τινί s kým, čim), *chovat se* (τινί ke komu) || τῇ ἐλαφρία ἐχρησάμην; (2 K 1,17) *choval jsem se lehkovážně?* [11]
χρεία, ας, ή ποιῆβα, nutnost (τινός čeho); *nedostatek; použití; služba, úkol* || χρείαν ἔχειν *potřebovat* (τινός koho, co); *mít nedostatek; být v nouzi* (l ἐνός δέστιν χρεία (L 10,42) *ale jednoho je zapotřebí* | τὰ πρὸς τὰς χρείας (Sk 28,10) *potřebné věci* [49]
χρεοφειλέτης, ου, ό dlužník (L 7,41; 16,5) [2]
χρή (neos.) *je zapotřebí, je třeba* (+ ak. s inf.) || οὐ χρή ... ταῦτα οὕτως γίνεσθαι (Jk 3,10) *to se nesmí sívat* | tak

- io(mu) být nemá* [1]
χρήζω 1. *mít zapotřebí, potřebovat* (τινός co) 2. *potřežti* (τι po čem) [5]
χρῆμα, τος, τό 1. (pl.) majetek, jmění; bohatství 2. (sg. i pl.) peníze [6]
χρηματίζω (fut. χρηματίσω, aor. ἐχρημάτισα, pf. pas. κέχηματίσμαι, aor. pas. ἐχρηματίσθην) 1. (ο Bohu) *dát / udělit pokyn, poučiti* 2. *jmenovat se, mít / dostati jméno* 3. (pas.) *být poučen; dostati pokyn / zjevení* (od Boha) [9]
χρηματισμός, ου, ό (Boží) výrok / pokyn (Ř 11,4) [1]
·χρήσαι imp. aor. od χράομαι
χρήσιμος, ης, ον užitečný, použitelný, dobrý (2 Tm 2,14) [1]
χρῆσις, εως, ή užívaní; (pohlavní) syk (Ř 1, 26,27) [2]
·χρήσον imp. aor. od κίχημι
χρηστεύομαι *být laskavý / dobrotný* (1 K 13,4) [1]
χρηστολογία, ας, ή hezké mluvení, krasořeči (Ř 16,18) [1]
χρηστός, ή, όν (komp. χρηστότερος) příjemný; dobrý (ἐπί τινα vůči komu); *laskavý, dobrotný; lahodný* || τὸ χρηστόν *dobrota* [7]
χρηστότης, ητος, ή dobrota, dobroti-vost; laskavost; mírnost; poctivost [10]
χρῆσμα, τος, τό pomazání (1 J 2,20. 27bis) [3]
Χριστιανός, ου, ό křesťan [3]
Χριστός, ου, ό Pomazaný, Kristus, Me-siáš [529]
χρίω (aor. ἔχρισα, pas. ἐχρίσθην) *poma-zati* (τινά τινη | τινά τι koho čim) [5]
χρονίζω *oálet, váhat, dávat si na čas, nepřicházeti* [5]
χρόνος, ου, ό čas (jako irvání), *doba; chvíle* || ἐπὶ χρόνον *dlouhý / určité čas* | ὅσον χρόνον (Mk 2,19) *dokud* | χρόνους *íkaností (na) delší čas* — sr. καιρός [54]
χρονοτριβέω (aor. ἐχρονοτρίβησα) *trá-viti / ztráceti čas* (Sk 20,16) [1]
χρούσεος viz χρουσοῦς

χρυσίον, ου, τό 1. zlato 2. zlatý předmět; peníze [12]

χρυσοδακτύλιος, ον mající zlatý prsten, ozdobený zlatými prsteny, se zlatými prstenem / prsteny (Jk 2,2) [1]

χρυσόβλιθος, ου, ό χρυσολίθ (drahý kámen, asi zlatově žluté barvy); (možný překl.): žlutý topas (Zj 21,20) [1]

χρυσόπρασος, ου, ό χρυσοπράς (drahý kámen, pravděpodobně nazelenalé barvy) (Zj 21,20) [1]

χρυσός, οῦ, ό zlato; zlatý předmět, zlatý šperk [10]

χρυσοῦς, ἡ, οῦν (kontrakce z -εος, -εα, -εον) zlatý [18]

χρυσόω (pf. pas. κεχρύσωμαι) pozlatit (Zj 17,4; 18,16) [2]

χρῶ imp. od χράσμαι

χρῶς, χρωτός, ό pokožka, kůže; (volněji): izlo (Sk 19,12) [1]

χωλός, ἡ, όν chromý || τό χωλόν chromý ús (1 pfen.) [14]

χώρα, ας, ἡ krajina, kraj, země, území; pevnina, pobřeží; venkov; pole || εἰς χώραν μακράν (L 19,12) do vzdálené / da-

leké země | οἱ ἐν ταῖς χώραις (L 21,21) ti, kdo jsou na polích n. bydlí / jsou na venkově [28]

χωρέω (fut. χωρήσω, aor. ἐχώρησα) 1. jít, odejít; posunout, směřovat; přijít; přistoupit; dospět (εἰς τι k čemu) 2. udělat / mít prostor (1 pfen.); najít místo, mít úspěch, ujmout se; uchopit; chápat; obsáhnout, pojmuti, mít obsah || ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν (Mk 2,2) takže nestažilo ani místo u dveří / přede dveřmi [10]

χωρίζω (fut. χωρίσω, aor. ἐχώρισα, pf. pas. κεχώρισμαι, aor. pas. ἐχωρίσθην) 1. oddělit, odloučit, rozloučit (manželství) 2. (pas.) být odloučen / oddělen; oddělit se, odloučit se, odejít, vzdálit se [13]

χωρίον, ου, τό pozemek, pole; statek [10]

χωρίς 1. (adv.) odděleně, zvlášť 2. (předl. s gen.) bez; mimo || ἦτε ... χωρὶς Χριστοῦ (Ef 2,12) byli jste ... bez Krista / odděleni od Krista [41]

χωρισμός, οῦ, ό rozdělení, nejednota (v.1. Sk 4,32) [0]

κῶρος, ου, ό severozápad (Sk 27,12) [1]

Ψ Ψ

ψάλλω (přn. „brnkat“; fut. ψαλλῶ) zpívá chvály / chvalo zpěv, zpívá, jása (τῆ καρδία v srdci, ze srdce) [5]

ψαλμός, οῦ, ό žalm: (obecně:) chvalo zpěv, hymnus [7]

ψευδάδελφος, ου, ό falešný bratr [2]

ψευδαπόστολος, ου, ό falešný apoštol, iziaroštol (2 K 11,13) [1]

ψευδής, ές lživý, falešný || ό ψ. lhář [3]

ψευδοδιδάσκαλος, ου, ό falešný učitel, lživučitel, bludař (2 Pt 2,1) [1]

ψευδολόγος, ου, ό lhář (1 Tm 4,2) [1]

ψεύδομαι (fut. ψεύσομαι, aor. ἐψεύσαμην) lhát; obelhánat (τινά / τινί i εἰς τινα koho); podvádět [12]

ψευδομαρτυρέω (fut. ψευδομαρτυρήσω,

αορ. ἐψευδομαρτύρησα) *falešně/lživě svědčítí, podávat falešné svědectví* [5]
 ψευδομαρτυρία, ας, ἡ *falešné svědectví*
 (Μτ 15,19; 26,59) [2]
 ψευδόμαρτυς, υρος, ὁ *falešný/lživý svědek* [2]
 ψευδοπροφήτης, ου, ὁ *falešný prorok, lživprorok* [11]
 ψεῦδος, ους, τό *lež, lživá výpověď; falešná věc* [10]
 ψευδόχριστος, ου, ὁ *lžimesiáš, falešný mesiáš* [2]
 ψευδώνυμος, ον *sakzvaný, údajný, nepravý* (1 Τμ 6,20) [1]
 ψεῦσμα, τος, τό *lež, neupřímnost, nepravdovost, nevěrnost; špatný život* (Ř 3,7) [1]
 ψεῦστης, ου, ὁ *lhář* [10]
 ψηλαφάω (αορ. ἐψηλάφησα, opt. αορ. 3. sg. ψηλαφήσειεν, 3. pl. -σειαν, -σαιεν, -σαισαν) *ohmatat, nahmatat; dotýkat se* (τι εἶχο); *vyčítat* [4]
 ψηφίζω (αορ. ἐψηφισα) *sprožítat, vyrožítat* [2]
 ψῆφος, ου, ἡ *kamének; hlas* (při hlasování) || ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον (sc. αὐτῶν) (Sk 26,10) *a když měl být zabíti, hlasoval jsem proti nim /souhlasil jsem s tím* [3]
 ψιθυρισμός, οῦ, ὁ *pomlůva, našeptávání*

(2 Κ 12,20) [1]
 ψιθυριστής, οῦ, ὁ *pomlůvač, našeptávající* (Ř 1,29) [1]
 ψίξ, ψιχός, ἡ *skýva, kousek (chleba)* (jen v.1.) [0]
 ψιχίον, ου, τό *(malý) kousek (chleba)*, *drobet* [2]
 ψυχγήσονται fut. od ψύχομαι
 ψυχή, ἧς, ἡ *duše; život; mysl, nitro; živočich, (živá) bytost; osoba* || ἐρῶ τῆ ψυχῆ μου, Ψυχῆ, ἔχεις ... (L 12,19) *řeknu si: Máš ...* | ψυχὰὶ ὡσεὶ τρισχίλια (Sk 2,41) *asi tři tisíce lidí* | ἐκ ψυχῆς z *duše, ochotně, upřímně* [103]
 ψυχικός, ἡ, ὁ *duševní, neduchovní, (jen) přirozený* [6]
 ψύχομαι (fut. ψυγήσονται) *stát se chladným, vychladnout, ochladnout* (l přen.) (Μτ 24,12) [1]
 ψῦχος, ους, τό *zima, chlad* || ψῦχος ἦν (J 18,18) *bylo chladno / zima* [3]
 ψυχρός, ἄ, ὁ *studený* (l přen.) || τὸ ψυχρὸν *studená voda* [4]
 ψωμίξω (αορ. ἐψώμισα) *živit, krmít, sytít, dávat najíst; rozdat* (na občtinu druhých) (Ř 12,20; 1 Κ 13,3) [2]
 ψωμίον, ου, τό *sousto* [4]
 ψώχω *drolit, vydrotovat* (τοὺς στάχους *klasy*) (L 6,1) [1]

Ω ω

Ω, τὸ *omega* (poslední písmeno řecké abecedy, později [od 9. stol.] nazývané *ὦ μέγα*); *konec* (Ζj 1,8; 21,6; 22,13) [3]
 ὦ (citosl. při oslovení n. zvolání) *ó!* n. se

nepřekládá [17]
 ὠβῆδ, ὁ (neskl.) *Obed* (v.1. Μτ 1,5; L 3,32 místo ἰωβῆδ) [0]
 ὦδε (adv.) *L zde, tady; v této věci, v tom* ||

πάντα τὰ ὧδε *všechno, co je zde* | ὧδε λοιπόν (1 K 4,2) *přítom ovšem* | τὰ ὧδε *zdejší věci, co je zde* 2. *sem* | ἕως ὧδε *až sem* 3. (L 16,25?) = ὅδε [61]

ὠδή, ἥς, ἡ *píseň, zpěv, chvalozpěv* [7]

ὠδίν, ἴνος, ἡ (porodní) *bolest* (1 přen.) [4]

ὠδίνω *mít porodní bolesti, (v bolestech) rodí* (i přen.) [3]

ὠδός, ἴνος, ἡ = ὠδίν

ᾠμος, ου, ὅ *rameno* [2]

ᾠμοσα aor. od ὀμνῶ

ᾠνόομαι (aor. ᾠνησάμην) *koupi, odkoupi* (τι παρά τινος *co od koho*; Sk 7,16) [1]

ᾠόν, οῦ, τό *vejce* (L 11,12) [1]

ᾠρα, ας, ἡ 1. *hodina* (dvanactý díl doby mezi východem a západem slunce) || τῇ ἐνάτῃ ᾠρα (Mk 15,34) *o hodině deváté* (tj. v 15 hod.) | ᾠραν ἐβδόμην (J 4,52b) *o sedmé hodině* | περὶ τρίτην ᾠραν (Mt 20,3) *kolem třetí hodiny n. o třetí hodině* 2. *čas, doba; chvíle, chvílka, okamžik* || πρὸς ᾠραν *na chvíli* [106]

ᾠραῖος, α, ον 1. *přícházející ve správný čas, včasný, příhodný* 2. *příjemný; krásný, milý, spanilý* 3. *vítaný* [4]

ᾠρῦξα aor. od ὀρῦσσω

ᾠρῦομαι *řvá* (např. o Ivu: 1 Pt 5,8) [1]

ὦς 1. (časť.) *jako, jak; coby; jakoby; iak, jak; asi, přibližně; (semli.) něco jako; (se superl.) co (možná) ||* ὦς τάχιστα *co nejrychleji* | ὦς σταδίους εἴκοσι πέντε (J 6,19) *asi dvacet pět stadií/honů* | (uδάνε σμῆτ) ὦς ἔκι τὴν θαλάσσαν (v.1. Sk 17,14) *směrem k moři* | ὦς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην (Mt 21,26) *pokládají Jana za proroka* 2. (sp.) *jako, jak; jako by; když; pokud, dokud; zatímco; jakmile (by); proto, protože; aby; (po sl. ústního projevu a poznání = ὅτι) že; iakže; (s part.) jako ten (aid.), kdo* || ὦς ἄν/ἔάν (+ konj.) *když, až, jakmile; jako by/když* | ὦς ἐγένετο ἡμέρα (L 22,66) *když nastal den* | ὦς ἀποστρέ-

φοντα τὸν λαόν (L 23,14) *protože / který prý robuřuje / svádí lid* | τί καυχᾶσαι ὦς μὴ λαβών; (1 K 4,7) *proč se chlubíš, jako bys nedostal* | (s inf. ὑέ.) ὦς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου (Sk 20,24) *jen když dokončím svůj běh* | ὦς ἔπος εἰπεῖν (Žd 7,9) *viz ἔπος* | οὐχ ὦς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖν (Sk 28,19) *ne že bych chtěl (doslovně)!: měl možnost* v něčem žalovat *na svůj národ* [504]

ᾠσαννά (citosl. z hebr. קָּזָּרְזָּרָה „pomoz přece!“) *hosana* [6]

ᾠσαύτως (adv.) *stejně, právě tak* [17]

ᾠσεῖ (časť; v.1. „jako by“) 1. *jako, iak jako* 2. *asi, přibližně* || ᾠσεῖ πεντακισχίλιοι *asi pět tisíc* [21]

ᾠσηέ, ὅ (neskl.) *Ozeáš* (sz. prorok: Ř 9,25) [1]

ᾠσί dat. pl. od οὗς

ᾠσπερ (časť.) *právě tak jako, stejně jako, jako* || ᾠσπερ ... οὕτως *jak(o) ... iak* [36]

ᾠσπερεῖ (časť.) *jako, jakožto, coby* (1 K 15,8) [1]

ᾠστε (sp.) 1. (souřadící) *tedy, proto* || ᾠστε ἑορτάζωμεν (1 K 5,8) *proto slavme svátky* 2. (podřadící, s ind., konj. a inf.) *iakže; (úč.) aby* || ἡγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους ... ᾠστε κατακρημνίσαι αὐτόν (L 4,29) *přivedli ho až na sráz hory. – aby ho svrhli dolů* [83]

ᾠτα pl. od οὗς

ᾠτάριον, ου, τό *ucho, ušní boltec* [2]

ᾠτίον, ου, τό *ucho* [3]

ᾠφέλεια, ας, ἡ *užitek, výhoda, prospěch* (Ř 3,1; Ju 16) [2]

ᾠφελῶ (fut. ᾠφελήσω, aor. ᾠφέλησα, pas. ᾠφελήθην, fut. pas. ᾠφεληθήσομαι) 1. *být užitečný, prospívat* (τινά κομῶ) 2. *dosáhnouti* (τι εἶθο), *poříditi* 3. (pas.) *mít užitek, dostávat jako pomoc / podporu* [15]

ᾠφέλιμος, ον *užitečný, prospěšný* (τινί pro koho); *výhodný* [4]

ᾠφθην aor. pas. od ὀφράω